MDK

Krieck János ötvös

Árv. Közl. 1940. dec. 7.rk.sz. 96. auk.
11 l.

Kriech (Krick) János

ötvös

1808, 1828 Pest, Belváros

Kapmagyar ötvösök 38 l.

az Olton Fenyőfalvánál.

~~mely épen átkelőben van, a~~ négyes fogatban,
főkamáras ül. Kűelőkben négy dereglye ever,
i falvak éneklő fiatalsága foglalt helyet. Az
irályné kocsija mellett, kit gr. Hochenegg udvar-
ntrand főudvarmester, levett kalappal beszélget.
fogatai vannak, míg az út mentén s a dombokon
nek sorfalat. A folyó tulsó partján a Felségekre
s kissé jobbra, van az a bokor, a honnan az évek
háttérben emelkedő hegyek törében (Felek) Trek és Sza-
szszük ésite. Felirata a kép alatt két sorban:
K. Majestäten Franz des Ersten und Carolina Augusta
in Siebenbürgen bei Girelsau im Hermanstaed-
12ten Sept. 1817"
nmen und gezeichnet v. Sonnenstein u. Neu-

magyarázat kezdete: „1. Die Ueberfuhr Plätte
im Do Majestaet der Kaiser" s befejéze, 8. Das Ge.

méretei a vonalkeretnek 38.7 : 55.3 s a rézlap-
m.
?

9170. 140/95 No 71.

Krieck János

otr.

l.

Kőmagyötvi.

503. 17.

jásdad medaillonban. Hosszú hajának göndör
, bajusza s szakálla leberetvált. Körülsavart
mellfodra látszik, mellénye s lehajtott gallérú ka-
a kép alatt két sorban:

s Aurelius Fessler
Professor der Theologie

s dicsfényt szóró szabadkörnívesi jelvénytől részben

Loge ... Rogale York
in ... gleichen der mit an
ent ... vereinigten Logen
oll ... geweihet

und Kunsthändler
Schall in Breslau.

tei a vonalkeretnek 10·5 : 8·8 cm.

48

405/98

– 267.

Krich József

Rajzai kiállítva az újdiósgyőri vasas kultúrházban.

Hajdu Béla: A diósgyőri vasas képzőművész k kiál. Északmagyarország 1953. jan. 11.

M. D. K.

KRIECK János ötvös

(1806 – 1844.)

Pesti mester

Mihalik Sándor: Szentpéteri f. ... Bp. 1954.

13. l.

Krieck János

pesti ötvös

Urasztali kehely

1816.

Cegledi ref. cyphai

Jul

Gyertyatartó 1818

Fehér Istvánné tulaj. d.

Bpest.

Jul

NYIREGYHÁZA

Muzeum: Hugyáji konfoglaló lelet.

Pulszky Ferencz: A magyar pogányhori sírok. Akadémiai Értesítő, II — 1891, 155 l.

503

Johannes Krieck, e. 1806—1844, 1816—1826, próbamester. — *Zeichenmeister.*

Nr. 394 +461 *a)* Szaruserleg foglalata. — *Fassung eines Hornbechers.*
Mus. Nat. Hung.

Nr. 394 +461 *b)* Kehely. — *Kelch*
Ref. egyház — *Ref. Kirche*, Szilasbalhás. Expos. 1934: Mihalik 18.

Nr. 396 *c)* Sótartó. — *Salzfaß.*
Mus. Nat. Hung.

~~Nr. 4N~~ *d)* Evőeszköz — ~~*Tafelsilber.*~~
~~Csekei Várjú Elemérné, Bp.~~

A KIÁLLITOTT MŰTÁRGYAK JEGYZÉKE

Kriek Janos

otvos

1822. Pest

Vojd. 175. l.

~~Brezuśbánya 10. 11, 12, 13.~~

Kriech János

pesti ötvös

1806 – 1844

l.

Arv. Csanak III. anke.

Kat

bev. és lajst

Győry: Budapesti állandó híd

Krick (Krick, Girck)

János

erüstmüres Pest

1808. emlitve

1816. probamester

1839. követhető

Horváth-Szentpéteri

254. l.

M. D. K.

KRIEK (Girck) János arany- és ezüstműves

Pesti mester XIX. A.

Mihalik Sándor: Bentpéteri J. ... Bp. 1954.

137. l.

Krick (Girck) Janos

pesti ötvös

l.

Mihalik: Szentpéteri

137. l

MDK

Krieck János

pesti ötvös 1829-ben említve

Árv. Közl. 1940. okr. 95. aukc. 4.rk.sz.

Krieck Jakos
ötvös

MDK.

Ezüstkannája az Iparművészeti
Museum tulajdonába került.

A gyűjtemények gyarapodása museumainkban
Művészet, 1960. augusztus.

Krieck János, ötvös MDK

Pesti mester. 1815-ben két egyforma kelyhet készített Szilasbalhásnak (ma Mezőszilas). XXXIX tábla 3. 137 old. Fekete repr.

Somogyi Árpád: Neuere Beiträge zu der Geschichte der Goldschmiedekunst in der Komitat Fejér.

Alba Regia, István Király Múz Közleményei. 4-5 köt 1963-64 Székesfehérvár 1965

MDK

Krieck János, Pest

Kanna, ezüst

Árv. közl. 1940. 7.rksz. 96. suk.

61 l.

Krieck János ötvös. M.D.K.

E pesti mester 1815-ben két egyforma kelyhet készített Szilasbalhás református egyházának. (ma Mezőszilas).

Somogyi Árpád: Neuere Beiträge zu der Geschichte der Goldschmiedekunst in der Komitat Fejér. 137. old

Albe Regia. István király mür. Közleményei 4-5 köt. 1963-64. Székesfehérvár 1965

ság emléke, 1836—1837-ből. Ennél érdekesebb egy másik, a korra jellemző, szimbólikus képekkel. Az aljon sírt látunk *Addig* felírással, a csésze oldalán szivét lángoló oltárra helyező ifjú leányt, mellette *tartson a' mi barátságunk* szavakat, amiből a megajándékozott megtudhatta, hogy tisztelője *sirigtartó* barátságát ajánlja. Bár aránylag késői, még tetszetős egy csésze 1841-ből, domború és aranyozott ékességgel. Egyéb tárgyakból kedves két gyümölcskosár 1806. évszámmal, egy pár urnaszerű váza petrezselyemlevéllel 1805-ből, finom kivitelben és egy tucat virágcsokros csemegetányér 1846-ból. A bécsi jelzésű plasztikus tárgyakból egy *Uránia*-alakot említünk mázatlan bisquit-porcellánból; évszáma 1815.

A csehországi porcellángyárakat általában úgy szokták tekinteni, mint a bécsi császári gyár készítményeinek utánzóit. Azonban a figyelmesebb vizsgáló észreveszi, hogy a kisebb manufakturáktól sem lehet bizonyos eredetiséget megtagadni. A verseny erőteljességének s talán a helyi ízlésnek kell betudni a cseh munkák sokszor túlzott díszítését és túlélénk színeit. Hogy ennek dacára az egykori porcellánkészítők sok elsőrangú darabot is termeltek, arra aukciónk is szolgálhat bizonyságokat.

Elbogen bélyegével szép biedermeier csészét találunk arany szőlőlevéldísszel 1820-ból. Ennél valamivel újabb, de szokatlan ékítésű egy másik, arany-ezüst alapból kiemelkedő rokaillokkal. Az 1840 körül készült kék arany neobarokk-díszű teáskészlet két csészével derűs és kedves, üvegszekrényben igen hatásos. *Karlsbadot* élénk virágos kávéskészlet az 1850 kör. időből, *Klösterlet* gazdag aranyozású, de már 1860 tájáról való csésze, *Pirckenhammert* nagy, dúsan aranyozott kávéskészlet maradványa, két csészével képviseli. *Schlagenwald* jelét számos tétel viseli; különösen kiválik egy kagylósan bordázott, finomaranyozású csokoládéscsésze 1823-ból, egy kávéscsésze feketén nyomott kis tájképekkel és egy másik, sok arannyal, 1841-ből. Közelebbi jelzés nélkül maradt cseh porcellánjaink közül megemlítést kíván egy csinos váza, festett tájképekkel, 1830 kör. és egy pompázó tintatartó keleti táncosnő alakjával a XIX. sz. közepéről.

A keresett *meisseni* porcellánok között régiek ezúttal nincsenek. Van ellenben számos csinos újabbkori szobrocska és több szép használati edény, mint p. kobaltkék csemegekészlet áttört peremekkel. A régi *Berlint* tarkán festett csésze, az új készítményeket csinos, diszkrét színezésű alakok reprezentálják. Jelentékeny darab *Volkstädt-Rudolfstadt* jóhírű gyárából egy XVIII. századi nagy kávéskanna mangánvörös rokokó-dísszel. Az újabb *sevres*-iekből kimagaslik Madame Recamier féléletnagyságú bisquit-porcellán mellszobra Houdontól.

A magyar *Herend* nem nagy számban jelenlevő munkáiból felemlítünk egy a gyár régi periódusában készült rózsás kávéskannácskát, egy 1860 körül (?) készült cukortartót rokokó jelenetekkel és egy hatszemélyes kávéskészletet a mult század utolsó harmadából ügyesen festett állatalakokkal.

A fajánsz- és cserépfélékből szembeötlik egy kisebb *holicsi* kanna, borsózöld mázzal, bükkönyvirág-bordürrel. Benyomott bélyege és stílusa egyformán a XIX. sz. első negyedére keltezi. Válogatott sorozatot találunk sómázas és majolika söröskannákból, két *nassaui* kőedénykorsó még a XVIII. sz. derekáról, fedél nélkül, hasonló időbeli szász fajánsz, színes virággal, ónfedővel, ennek párjaként kettő, fedelébe vésett 1785, illetőleg 1787 évszámmal s végül délnémet majolikakorsó pásztor festett alakjával a legkiválóbbak. Nem érdektelen egy kis festett virágos csésze a XVIII. századból, *Limbach* betűjével.

gálhat egy a XVIII. század végén készült magasszárú olajmécses, széles, kikanyargatott talppal, egy ezüst és egy szövetbevonatú ellenzővel, hozzátartozó felszereléssel. *Római* mester műve, aki jól ismerte az antik formákat. Még messzebb tájra vezet egy szép barokktálca, erőteljesen megformált peremmel, négy lábon, vésett díszítéssel. A XVIII. század végén verték a portugáliai *Portóban*, ahol az ország jelentékeny gazdagsága ez időben az ötvösművészet nagy virágzását tette lehetővé.

Ősi előképekre vezethető vissza egy *balkáni* vagy *orosz*, húsvéti alkalomra való ú. n. eulogia-csésze, hagyományos, gazdag díszítéssel. Cirill-betűs felirata szerint készíttetője Jovanovics István volt, 1821-ben. Aki nem sajnálja profanizálni, ritka és érdekes hamutálacskát találhat benne.

Ha még megemlítjük a kiállított három tetszetős keresztelőérmet, kettőt *Detlertől*, egyet *Heubergertől*, 1830—1840 körüli csinos, filigrános keretben, úgy nagyrészben beszámoltunk az idegen ezüsttárgyak legérdekesebbjeiről.

Ami bennünket legközelebbről érdekel, az a régi magyar ötvösség, illetőleg annak egyre ritkábbá váló emlékei. Nem szolgál örömünkre, hogy évekkel ezelőtt többízben hangoztatott jóslatunk a régibb hazai ezüstneműek lassú, de biztos eltűnéséről a műpiacon, szószerint bevált. Ime, eljutottunk oda, hogy már azzal is meg kell elégednünk, ha — mint most történik — több száz ezüst tárgy között *négy* biztos magyar darabot találunk. Mindenik egy-egy megbecsülésre számot tartó emléke a magyar ezüstművességnek s valamennyi tagadhatatlanul ritkaság.

A legrégibb közöttük nincs is a nemesfémtárgyak közé sorozva, hanem a *vegyesek* egyébként számos érdekességet tartalmazó csoportjában kapott helyet. Ez egy fából szépen faragott *pipa* ezüst foglalattal, amely Krieck Károly *pesti* mester bélyegét viseli. Úgy látszik, ez a darab az egyébként is kevés tárggyal szereplő ötvös eddig ismert legrégibb munkája. Egy másik, Kőszeghy alapvető művében nem található, *A. S.* jegyű pesti mestertől hat vályusnyelű, ú. n. velőskanalunk van, 1838-as hitelesítéssel. Nagy ritkaság az a kis hengeralakú kenőcsös-doboz, amelyen *Zombor* városi bélyege mellett *I. O.* (?) betűs mesterjegy van beütve. Kőszeghy egyetlen tárgyat említ, amely az egykori tehetős bácskai város címeres bélyegét viseli. Negyedik hazai darabunk síma, nyujtott urnaalakú borshintő, kétségkívül még az empire-ízlés idejéből. Városi bélyege egyszerűen a finomságot jelző 13-as; közelebbi meghatározása tehát nehéz feladat. Valószínű, hogy a Felvidék valamelyik városából (Eperjes?) került ki.

Kerámia-csoportunk bemutatását is a *bécsi* egykori császári gyár termékeivel kezdjük. Kávés- és tejeskannákból egész sorozatot találhat az érdeklődő. Még a XVIII. század végéről való egy nagyobb kanna, két festett tájképpel, fedőjén guggoló paraszt alakjával. Ugyanezen időből bemutatunk egy kisebbet virágdísszel. Hasonló egy középméretű a századfordulóról, virágai igen élénk színezésűek. A virágos festés népszerűségét mutatja, hogy a XIX. század elejéről még két hasonlót láthatunk. Már a táblabírókor jellegét mutatja egy hengeres kannácska kénsárga mázzal s ezen két nagy virágszállal, 1833-ból. Egyik teljes hatszemélyes készletünk a XVIII—XIX. sz. határáról két tételben kerül árverésre. Csinos a sárgásmázú, aranyvonalakkal ékített csokoládékészlet, amely alakjával s díszítésével az 1830-as évekre vall. Egyes, szép csészékkel is tudunk szolgálni a gyüjtőknek. A XVIII. század készítménye a mangánvörös virágokkal díszített darab. Magyar felírásával vonja magára figyelmünket egy arany alapon szőlőlevelekkel díszített csésze, rajta *A barát-*

Árverési Körlevél 1939. 4. szám

Krieck (Krick) János Pest-Buda 1977 Pest. Ez.

Említve 1806—1846-ig. 1806. XI. 23. mester. 1816—1830. céh jelzőmestere. 1830. dec. 12—1832. dec. 8-ig alcéhmester. Műhelye 1839-ben Herrengasse, 1846-ban Schlangengasse. *Inasai:* 1821. X. 28. Rapel József 7 évre; 1817. VIII. 1-től számítva; 1823. XII. 8. Teuchtman József 6 évre; 1826. I. 15. Bányai Zsigmond 6 évre, 1821. XI. 15-től számítva; 1842. IV. 10. Fazekas Gábor 6 évre.

Művei:

262

116

Ampolna
Bp. Tört. M.

116

„H“
195

Sótartó, négy lábon álló tálkával
1796
Iparm. M.

116

Gyertyatartópár
1796
Iparm. M.

118

„O“
202

Evőkanál
1806—1810
Iparm. M.

IK 261	118	„K“ 198	Kehely ar. ezüst + patena 1789—1792 között Gyulai r. k. templom

Irodalom:
Bp. Tört. M. Haubt-Protocol 1782. VI. 9.; Horváth H.: I. 260. p.; Kőszeghy; Mihalik-hagyaték: 92. p.; Dombi.

Koller András Pest

1791. április 26-án remekelt és mesterré lett. 1790. október 30-án megvásárolta a céhtől az ezüstműves mesterjogot.

Művei:

Fedeles kanna, „CVCS” monogrammal
1789 körül
Bp. Tört. M.

Gyertyatartó
1789 körül
Bp. Tört. M.

Irodalom:
Bp. Tört. M. Haubt-Protocol 1791. IV. 26.; BFL pesti arany-, ezüstműves céh vegyes iratok; BFL Pl Test-Inv. o. m. N° 267.; Dombi; Földes.

120

Gyertyatartópár
„BE" monogram
1810
Bp. Tört. M.

120

203

Asztali csengő
1810—1815
Bp. Tört. M.

120

203

Kézmosótál
1810—1815
Bp. Tört. M.

120

203

Szaru serlegfoglalat
1810—1815
Egykor M. Nemz. M. Lappang

120

203

Kehely
1810—1815
Szilasbalhási ref. templom

124

Sótartó
„G.M." monogram
1818
Iparm. M.

124

Sótartó-tálka (előbbi párja)
„G.M." monogram
1818
Iparm. M.

128

Gyertyatartópár
1822
Bp. Tört. M.

129

Sótartó
1823
Bp. Tört. M.

130

210

Serleg
1824
Bp. Tört. M.

136

Kávéskanál (2 db), merővel
1829
Iparm. M.

137

Kehely
Felirat: „Felső Kubini's Nagy-Földváry Miklós Úr' Életepárja a Péteri Ev.: Ekklésia Betegei számára Augusztus 26kán 1830."
1830
Péteri ev. templom

137

Ostyatartó szelence
Felirat: „Földvári's Bernáthfalvi Földváry Miklós a Pesti Ev. Esperesség Inspectora szeretett Péteri Ev.: Ekklésiájának, a megáldatott kenyér tartására. Augusztus 26-kán. 1830."
1830
Péteri ev. templom

143

Vizeskanna
1836
Iparm. M.

146

212

Gyertyatartópár
1838
Bp. Tört. M.

Irodalom:
BFL IX/14. 1806. XI. 23.; Bp. Tört. M. Haubt-Protocol, 1816. XII. 26.; 1830. XII. 12.; Horváth H.: I. 250. p.; Mihalik: Ref.; Wegweiser 1839., 1846.; Kőszeghy; Expos 1934: 20.; M. Nemz. M.; Iparm. M.; Bp. Tört. M.; A. B.: 33., 36a, 37., 45. p.; Földes.

Kronberg Frigyes — Pest. Ez.

Szül.: Pest, 1811. Valószínűleg Kronberger Frigyes fia. 1837. jún. 18-án a bécsi Akadémián hallgató. 1848. IV. 9-én mester. Műhelye 1852-ben a Grünbaumgasse 274. sz. házban volt.

Művei:
Nem ismertek.

Irodalom:
BFL IX. V/14 Meisterbuch 1848. IV. 9.; Horváth H.: I. 250. p.; Wegweiser 1852.

MDK

Kreisz Antal, épip. tanuló

Dr. Rados Jenö irányitása mellett a köv. felvételezé
zést és megrajzolást végezte.

A cimtábla képe: A Szt. Mihály templom.
Megrajzolta K.A.

Dr. Rados Jenö: Kolozsvári müemlékek.
A m. kir. áll. ép-ip. felsö isk. 1941-2 évi szünidei
felvételei. Kp. 1943.

Κτειτα Ανδρ. ὑδρ. ταμιεῖ

Α σιωπᾶτε τὸ ἔργο : Α Βατ. Μπαλή τσμπάκα.
Μακρυδάκης Κ.Α.

MDK

Kriechpauner István kőmives

részt vett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold: Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I. Kik épitették ujjá Budát az 1686. évi romokból? Művért 1957. VI. évf. 4. sz. 299. l.

MDK

Krieg

festőművész

helyes nevelést ad Balatonfüreden, tanitványa , Kéri Imre igen jól bontakozik ki, mint kiállitott müvei mutatják.

Dr.Vajkai Aurél: A Jankovics Lajos Kulturális Szemle pályázatára beérkezett müvek kiállitása a Bakonyi Muzeumban.

NAPLO/Veszprém/ 1962. szept. 1. 2. 1.

M.D.K.

Krieg Ferenc
festő

Pápán tartotta kiállításait

—: Élőlények

Művészet, 1962. szeptember — 45 lap

MDK

Krieg Ferenc

Szerepelt a Veszprém megyében élő és alkotó festőművészek nov. 7-iki kiállitásán.

Cserhát József: Megyei képzőművészetünk seregszemléje.
Napló/Veszprém/ 1962. nov. 11. 2. lap.

MDK

Krieg Ferenc, Balatonfüred

Bakony-Balaton kiáll. Csók I.Gal. 1963.IX.

Krieg Ferenc
festő

M.D.K.

A veszprémi megyei művészek nov. 4-re rendezett kiállításon képeit állította ki.

Lovász Sándor: Találatok
Művészet, 1963. március - 38 lap

Krieg Ferenc: MDK

Kénesfekete. tus. p. 37x29 cm.
Labor csendélet. olaj. 5ox6o cm.
Redukáló olf. 27x37 cm.

A vegyipari dolgozók között c. kiáll.
Csók István Galéria, 1961. szept. 15 - okt. 1.

Krieg Ferenc

Csendélet

Szobabelső

Balatoni Nyári Tárlat

Ichonyi Múzeum

Katalógus

Kneip Ferenc

Csendélet – festmény

„Szobabelső" – festmény

Balatoni Nyári Tárlat 1962

Tihanyi Múzeum

Katalógus

M. D. K

KRIEG Ferenc festő

Munkáiból kiállítás Veszprém-
ben a Balcanyi Múzeumban

Napló

Magyar Nemzet 1962. április 25. 4. l.

MDK

Krieg Ferenc

Bakony-Balaton. A veszprémmegyei képzőm. kiáll. a Csók I. Galériában. Bpest 1963. szept. 13-19.

MDK.

Krieg Ferenc

A veszprémi tárlaton részt vett

Napló /Veszprém/ 1965 ápr.4. lap -

Krieg Ferenc

KÉPVIZITEN

A TIHANYI ÚJ SZÁLLÓBAN

Mint már hírt adtunk a most megnyílt, korszerű tihanyi szállóban Veszprém megye képzőművészeitől félszáz művet vásároltak meg és helyeztek el

A reprodukciókat Kónya Kálmán készítette

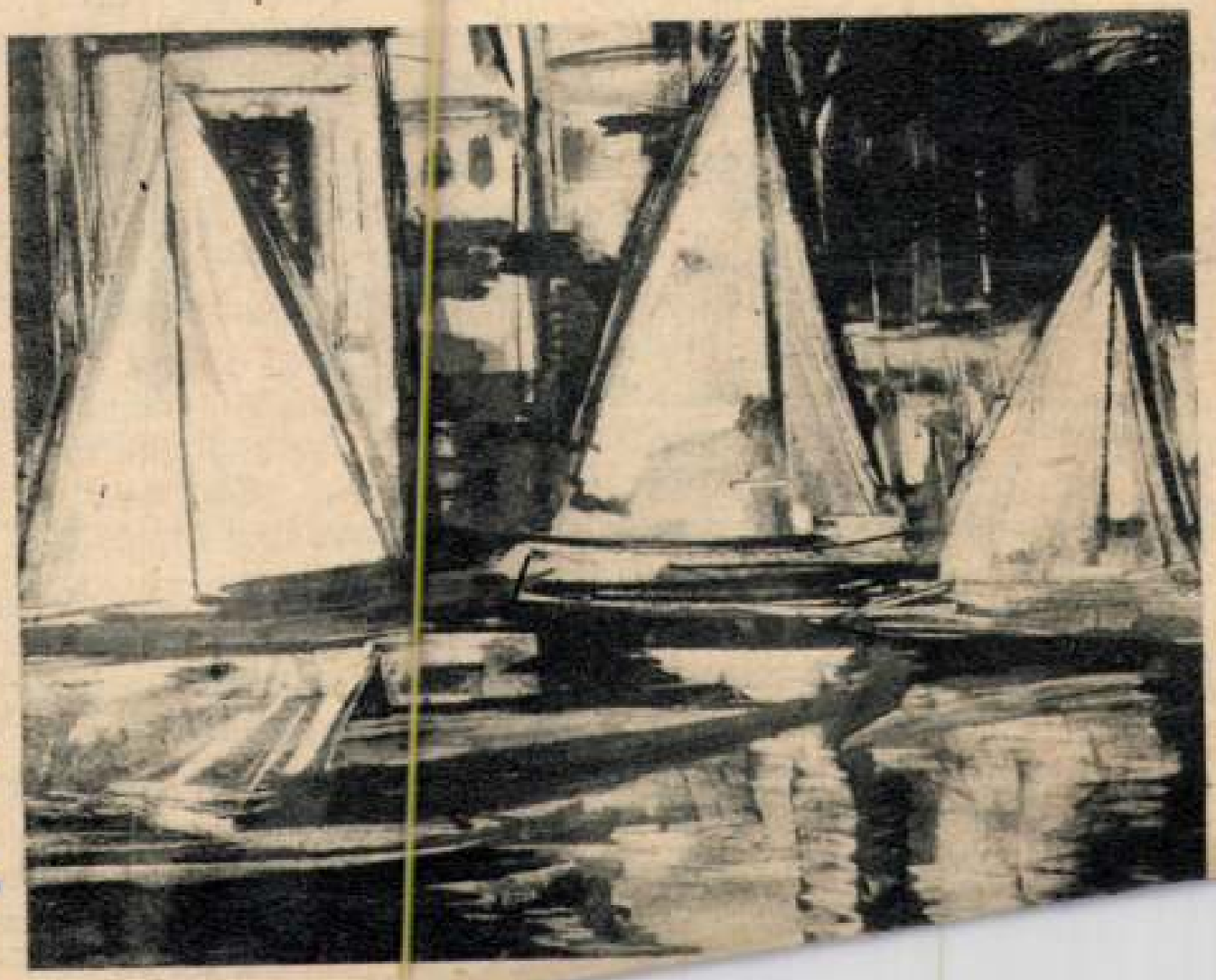

Krieg Ferenc

Gyor. Nézvegetes 1463 Gyepl

csi lesz), csak egy árva mozija. Számtalan egyeztetési problémát leküzdve, a legkülönbözőbb akadályokat elhárítva, ismét valahonnét buszt szerezve május 8-án levittünk egy II. éves növendékek adta irodalmi esztrádműsort.

A műsort a hallgatók vizsga- és tananyagából választottuk ki, olymódon, hogy egészségesen keveredjenek benne a kisebb és nagyobb igényű számok. Shakespeare-jelenet és villámtréfa, opera-kettős és operett jelenet, Arany ballada és Burns Falusi randevúja váltogatták egymást, s nem riadtunk vissza a táncdaltól, s attól sem, hogy spontán tvisztforgatag zárja be a műsort (11 órakor!), s mondanom sem kell, szűnni nem akaró tapsorkán közepette. Az előadás hatalmas siker volt. Tudjuk, napokig beszédtéma volt a faluban. Utána a „társulatot" megvacsoráztatták, s a fiatalok, keverve főiskolások s falusiak, táncoltak, mulattak, nótáztak éjjel 2-ig. (Mondom, kitűnő borok teremnek arra, s házigazdáink egyáltalán nem voltak fösvények!) Csodálatos holdvilágos éjszaka utaztunk Budapestig, éppen világosra haza is értünk.

Jelenleg itt tartunk. Legközelebbi nagyobbszabású találkozásunk minden bizonnyal őszszel lesz, az új művelődési ház felavatásán, amikoris a műsorról mi gondoskodunk.

Végül is felmerül az emberben, milyen ter-
...etű kapcsolat ez? Kulturális kapcsolat-
...dalú, baráti kapcsolatnak túl nyil-
...hető direkte sem gazdasági.
...k. Inkább azt mond-
... nevelő hatása

M.D.K.

Krieg Ferenc, festőművész

Veszprém megyei müvés. Kiállitása a Veszprém Múzeumban 1962-ben. Önálló rendezésben, a Veszprém Megyei Tanács Müvelődési Osztályával együtt.

Éri István: Beszámoló a Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság 1962. évi munkjáról. 22. o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. I. Veszprém 1963

MDK

Krieg Ferenc festő

0xx

Kénesfekete, tus

Labor csendélet, of.

Redukáló, of.

Vegyipari dolgozók között kiáll. 1961.szept.
Csók-gal.

Krieg Ferenc

a Vasi tavaszi társalgón
szerepelnek művei

Lasonczi Miklós: Vasi tavaszi társalgó,
Vas Népe, 1943. ápr. 24.

Krieg Ferenc

Szombathelyen megnyílt a Vas m.-i tavaszi tárlat, melyen szerepelnek képei.
„Őszi lombok" – „Emlékképeim" c. alajképek (említve)

Budai Rózsa: Vasi tavaszi tárlat

Életünk, 1975. 2. 167. old.

Krieg Ferenc

A vasi tárlaton láthatók a felszabadulási pályázat díjnyertes művei. A művész pályamunkáját közületi vásárlásra ajánlotta a Képzőművészeti Lektorátus szüreje.

Farkas Imre: Tavaszi tárlat a felszabadulási pályázat díjnyerteseivel.

Vas Népe, 1975. márc. 2.

Krieg Ferenc MDK

a veszprémi festőközgyülésen a negyvennyolcról tizennégytagura csökkentett munkacsoprot tagja lett.

Koncz István: Ecsettel Harcolni !

NAPLO/Veszprém/ 1962 márc. 30.

Krieg Ferenc

1, Gandán Molostor télen, o. 50×60 cm
2, Mongol lány ünneplőben, o. 50×60

Krieg Ferenc, Szombathely
1974. II – III.

Krieg Ferenc, Jestő

Kombathelyen nyílt meg tárlata.

—: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1974. febr. 23.

Krieg Jenő, festő

Kiállít. (Mongol piac c. műve.)

↓

K. A.: Dunántúli festők tárlata Kaposvárott

7.

Népszabadság, Bp. 1973. dec. 14.

Krieg Ferenc festő

A Szombathelyen megnyílt Vasi Tavaszi Tárlat'74 kiállításon szerepel~~nek~~ képei: „Jégtorlasz" c. dinamikus rajzú képe. (említve)

Budai Rózsa: Vasi Tavaszi Tárlat'74

Vas Népe, 1974. ápr. 18.

KRIEG FERENC, festő

1973.marc.15. vasi művészek tarlata Győrött.-A tájfestészet jelentos helyet kapott a tarlaton.Erossége vagy gyengesége ez a vsai festészetnek,kérdezhetnénk joggal, hiszen a hagyomanyos formakultusz alig enged modernebb kisérleteket,legfeljebb bizonyos variációkat,mint pl. Benkó László monotipiája,vagy Krieg zomancképe mutatja. 229.old.

BERTALAN LAJOS: Vasi művészek a győri Műcsarnokban 227.old

VASI SZEMLE, XXVII.évf. 1973. 2.szám, Szombathely

Krieg Ferenc

3) Téli táj, Ulan Bátor o. 60×80

4) Bogolo gegen palota Lapuje, o. 50×80

Krieg Ferenc, Kombathely
1974. II – III.

Krieg Ferenc

5, Anya gyermekével I.o. 50×70
6, Kínai sor I.o. 60×80

Krieg Ferenc, Szombathely
1974. II – III.

Krieg Ferenc

7, Hegyi legelőn, o. 60×80
8, Ünnepi díszben, o. 60×80

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II – III.

Krieg Ferenc

9, Piacon, o. 60×80
10, Vádon Monoglidában 60×80

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II – III.

Krieg Ferenc

11) Pusztai lovasok, o. 60x80
12) A Gandán Mohostorban, o. 60x80

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II – III.

Krieg Ferenc

13, Átalossáp o. 60×80
14, A jégs Harlem folyó, o. 60×80

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II–III.

Krieg Ferenc

15, Lét -40C°-ban, o. 60×80

16, Buddha istenség, o. 50×70

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II-III.

Krieg Ferenc

17, Anya gyermekével, gouache 28×57
18, Május 1. Csojbalszánban

Krieg Ferenc, Szombathely 1974:
II - III.

Krieg Ferenc

19, Sandán Kolostorban, gouache 48×36
20, Felvonulás, gouache, 55×32

Krieg Ferenc Szombathely 1974.
II–III.

Krieg Ferenc

21, A befagyott Herlem folyó, szonache 41×32
22, Karaván, —"— 55×27

Krieg Ferenc Szombathely 1974.
II-III.

Krieg Ferenc

23, A hadúr, gouache, 38×52
24, A táncosnő, -"- , 45×30

Krieg Ferenc Szombathely 1974.
II-III.

Krieg Ferenc

25, A nap istene, gouache 55x38
26, Harafelé, —"— —"—

Krieg Ferenc, Szombathely, 1974.
II–III.

Krieg Ferenc

27, A Bogdo zegen palota Rapuja, 55x38
28, Láma Rolostor, zonache 45x30

Krieg Ferenc, Szombathely, 1974.

II - III.

Krieg Ferenc

Gaudán Molostor Jelen, repr.

Krieg Ferenc, Szombathely, 1974.
II - III.

Krieg Ferenc

Bogdo gegen palota lapuja, reger.

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II – III.

Krieg Ferenc

Anyja szemelével I., repr.

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.
II - III.

Krieg Ierenc

A naptár istene, repr.

Krieg Ierenc, Szombathely 1974.
II - III.

Krieg Ferenc

Gandon Nobostorban, repr.

Krieg Ferenc, Szombathely 1974.

II.-III.

Krieg Ferenc

1974. febr. 22-én szombathelyen a Forradalmi Múzeumban nyílt kiállítása. A tárlaton 28, Mongóliáról készült műve látható.

Népszava, 1974. febr. 23. 102 évf. 45 sz. 10 p.

Krieg Ferenc

festőművész kiállitása nyilt a szombathelyi Forrodalmi Muzeumban.28 Mongoliáról készült alkotásával jelentkezik a müvész.

Magyar Hirlap 1974/53/8

Krieg Ferenc festő

Tizenmégy szombathelyi művész Szlovéniában, Mariborban rendezett tárlatán szerepeltek művei. Ázsiai kolostort ábrázoló képe a szorjet festők stílusára emlékeztet. (említve)

(Večer): Baráti találkozó.
Magyar Szó, 1974. febr. 16.

Krieg Ferenc

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

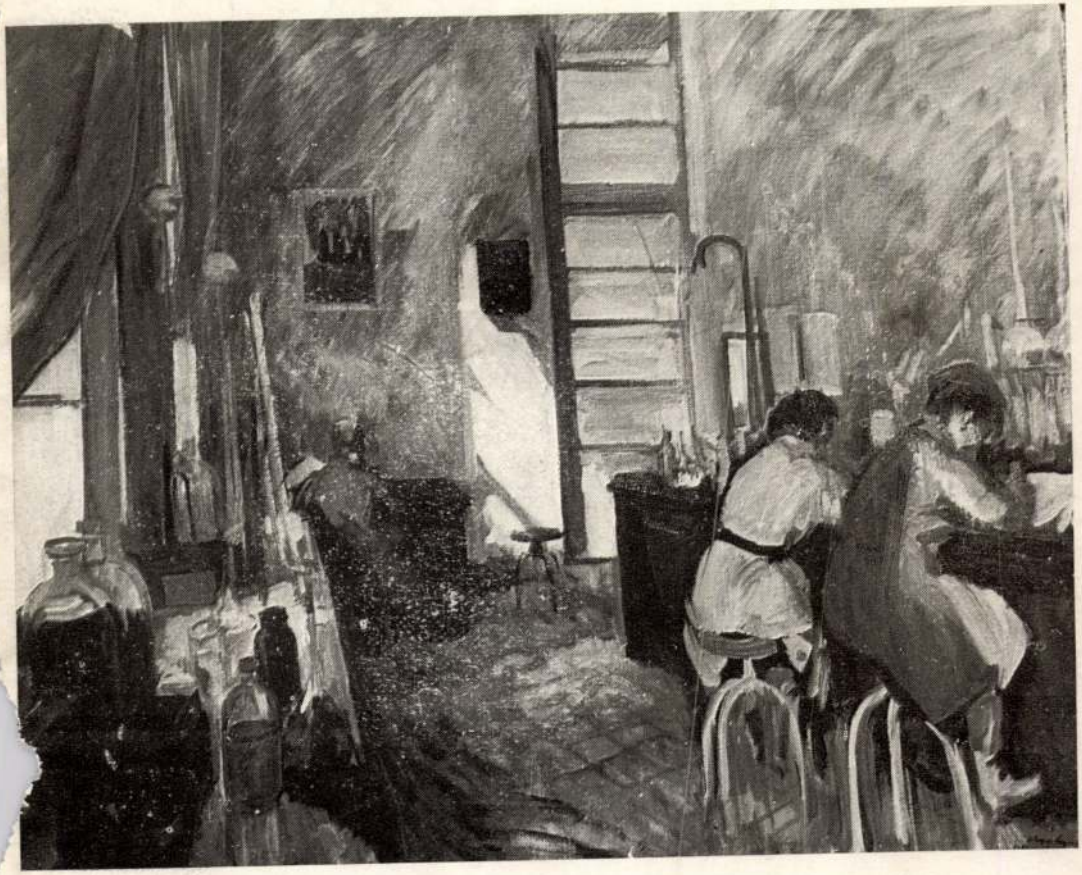

A VEGYIPARI DOLGOZÓK KÖZÖTT

CÍMŰ

KÉPKIÁLLÍTÁS

1961. szeptember 15 - október 1.

Fotó:

KOZMA PÁL

Címlapon:

NAGY GYULA: LABORATÓRIUMBAN

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

A VEGYIPARI DOLGOZÓK KÖZÖTT

CÍMŰ

KÉPKIÁLLÍTÁS

1961. szeptember 15 - október 1.

Vegyipari dolgozók között

A Csók-galéria mostani kiállításának anyaga nem máról-holnapra jött létre, nem röpke, üzemekben, gyárakban tett úgynevezett turisztikai kirándulások, futó benyomások művészi áttétele kerül most a közönség elé. Több évi, az egész magyar képzőművészet korszerű kibontakozását célzó, tervszerű kulturális munka, nemes ösztönzés szántotta termékennyé a talajt ahhoz, hogy a kiállítás képei megszülethessenek.

Róma sem épült egy nap alatt, — mint tudjuk — és az is kétségtelen, hogy a művészi alkotó munka kedvező feltételeinek megteremtése, művészek és pártfogók munkaközösségének baráti kapcsolata nélkül Veszprém megye eleven művészeti élete, a sokoldalú festői tevékenység nem hozhatott volna ilyen gazdag termést aránylag rövid idő alatt. A munkaközösség fogalma Veszprém megyében elválaszthatatlan az új mecénások cselekvő szerepétől, tágabb értelmet nyert, tartalmilag gazdagodott. Horatius ódája örök időre megőrizte a művészetpártoló Mecenas nevét, míg nem akad költő, aki megénekelje a mi új társadalmunk mecénásait, néhány szerény prózai sor kívánkozik ide, elsősorban két intézmény, két közület széles látókörű megértéssel és a művészet iránti őszinte szeretettel végzett munkájáról.

Hogyan is indultak el, mi volt az első lépés? A megyei párt vb. irányításával a Veszprém megyei Tanács és a szakszervezetek megyei tanácsa harmonikus egyetértésben hívták életre mindenekelőtt a megye negyven tagból álló képzőművészeti munkacsoportját. Megbízásokat adtak, pályázatokkal serkentették alkotó munkára a megye képzőművészeit, kezükre jártak gyárakkal való szocialista szerződések kötésében. De az adminisztratív és szervező természetű támogatás nem vezethet egymagában a célhoz. Elégtelen, ha nem párosul művészi és emberi problémák megértésével, a művészi munka iránti őszinte érdeklődéssel, a kísérletezésre, az

újszerű törekvésekre való bátorítással. „A szívek kapcsolata nélkül" — ahogy az egyik megyei művész megjegyezte, valóban nem lehet igazi alkotó munkát végezni. Veszprém megye képzőművészeinek alkotó lendületét jellemzi, hogy 1959-ben már sor kerülhetett az első megyei tárlat megrendezésére, s a következő évben a művészi alakításban fejlettebb színvonalú, átfogóbb jellegű seregszemlén adhattak számot festői tevékenységük többrétűségéről.

Most pedig a fővárosban állnak a nagy vizsga elé, hogy a formák és a színek nyelvén tolmácsolják, mit láttak Veszprém megye vegyi gyárainak gázoktól és gőzöktől, ízzón párolgó műhelyeiben, ahol az illanó gázok olyan ragyogó, különös látványt nyújtó színekbe mártják a belső teret, mint a francia katedrálisok színes üvegablakain beszűrődő fénysugár. Megfigyelték a nem könnyűnek mondható munkát végző dolgozó embert a komplikált, óriási, okos gépek mellett a laboratóriumokban, az esztergapadnál, a vegyipari munka minden fázisában, portrékon mutatnak meg árnyalatosan jellemzett típusokat, egyéneket s elmondhatjuk, hogy festészetüknek közös fő jellemvonása a szakmai igényesség, az élményszerűség.

Új festői mondanivalóval állunk itt szemben, és az új tartalom kényszerítően követeli az újszerű művészi formát. Az ember teremtette gép éppúgy bevonult a festői motívumok kelléktárába, mint az ősi Pannonia finom lejtésű lankái között feltűnő ipari létesítmények megragadó látványa. A hatalmas, modern gyárak megváltozott életformánkat tükrözve éppoly korszerű romantikával illeszkednek a tájba, mint egykor a büszke várkastélyok. S mennyi, festő ecsetjére kívánkozó téma adódik éppen Veszprém barátságos környékén!

A megye képzőművészei között a Tihanyban élő Bartha László fedezte fel először egy gyár belső életének sajátos festő atmoszféráját. Az Ajkai Alumíniumkohó és Timföldgyárban készült festményei meleg sikerrel és elismeréssel bejárták már Párizst és Itáliát.

E szép kiállításnak Bartha László a legrégibb gyakorlattal bíró művésze, s ebből következik, hogy ő alakítja legönállóbban saját képére, festői stílusára hangszerelve az élményt és a látványt, amit a gyár arculatából kiemelésre méltónak talál.

A másik két, jelentékeny anyaggal szereplő művész csaknem egy időben végezte a Képzőművészeti Főiskolát. Gulyás Jenő (született 1920-ban) másfél éve él Peremartonban, szocialista szerződés köti az Ipari Robbanóanyaggyárhoz. De ezenkívül szívbéli kötelékek is fűzik festői munkálkodásának színhelyéhez. Neve nem ismeretlen a tárlatlátogatók előtt, állandó résztvevője a nagy nemzeti kiállításoknak, a legutóbbi dunántúli tárlaton a festészeti és az Alba Régia díjakkal tüntették ki. „Minden feszmérő személyes jóbarátom a gyárban" — mondotta egy beszélgetés alkalmával, s a peremartoni gyár életét megjelenítő, komoly hangú festményei e vallomás nélkül is megmutatják menynyire odanőtt szűkebb pátriájához, amely lehetővé tette egyéni stílusának, férfias, lírai hangvételének kibontakozását. A környezet döntő hatást gyakorolt Gulyás piktúrájára. Festményeiben a vegyipar nagy kapacitása impozánsan jut kifejezésre, festői nyelven szinte a munka himnuszát pendíti meg. Jeles emberismerő Soós Lajos művezető portréja, és emberábrázolásai általában kitűnő megfigyelőre, érző szívre utalnak.

Nagy Gyula (született 1922-ben) a Képzőművészeti Főiskola elvégzése után Firenzében a Felice Carena osztályában folytatta tanulmányait. Több ízben volt Budapesten kiállítása, bejárta a Szovjetuniót és fél Európát, a Mediciek városában rendezett két kiállítása élénk visszhangot keltett. Vele a Péti Nitrogénművek kötött szocialista szerződést, ahol „úgy dédelgetik, mint sehol, soha életében." Együtt indult Gulyás Jenővel a főiskolán, két évtizednél hosszabb barátság fűzi össze őket. A festői előadásmód, a látvány és élmény megjelenítésének módja azonban nem utal a közös iskolapadra, de még az azonos témakörre sem. Ha Gulyást

úgy jellemezzük, hogy üzemi festményein mindig ott remeg az őszintén átérzett pátosz kifejezése, Nagy Gyula képeinek oldottabb kolorizmusában, közvetlenségének frisseségében, eredeti meglátása, ötletes képfogalmazásában érezhető a környezet ihlette lelkesedés derűje.

Vágfalvi Ottó (született 1925-ben) a Képzőművészeti Főiskola elvégzése óta Fűzfőgyártelepen dolgozik. Művészi pályája meglehetősen göröngyös. A tematikus festészettel a barátsága ugyancsak új keletű. A finom árnyalatú üzemi tájképei — különösen a Medicolorban festettek — igazi művészi átélésről tanúskodnak. Egyike a szellemileg legképzettebb festőknek, ha megtalálja a neki legjobban megfelelő kifejezésmódját, műveiben sok művészbarát gyönyörködhet majd.

A Veszprém megyei képzőművészek együttes munkásságának bemutatója a Csók-galériában még csak kezdete egy nagy reményekre jogosító művészi programnak. De számottevő esemény egész képzőművészetünk útkeresésének tekintetében is. Esemény azért, mert vegyipari gyárak életét tükröző festmények emóciót keltve, igazi átéléssel közvetítenek élményeket, kiszélesítve és egyúttal elmélyítve a sokrétű művészi ötletet nyújtó, szinte kimeríthetetlen témakört, s miközben széles lehetőség nyílik a művészek előtt kísérletezésre, az új tartalmú mondanivalók korszerű kifejező eszközeinek kutatására. És ők, mint a kiállítás megmutatja, élnek a lehetőségekkel.

Dutka Mária

A KIÁLLÍTÁSON SZEREPLŐ MŰVÉSZEK ÉS MŰVEIK:

BARTHA LÁSZLÓ

1. KOHÁSZ I.	olaj	60x80 cm
2. KOHÁSZ II.	olaj	60x80 cm
3. KALCINÁLÓ I.	olaj	90x70 cm
4. KALCINÁLÓ II.	olaj	60x80 cm
5. KOHÓ I.	olaj	65x90 cm
6. KOHÓ II.	olaj	60x80 cm
7. CSENDÉLET	olaj	60x80 cm
8. TIMFÖLDGYÁR	olaj	60x80 cm
9. ÜZEMRÉSZ	olaj	60x80 cm

GULYÁS JENŐ

10. ALUMÍNIUMFLUORIT ÜZEM	olaj	90x120 cm
11. ANYAGPRÓBA	olaj	90x120 cm
12. FLUIDÁCIÓS PIRITPÖRKÖLÉS	olaj	90x120 cm
13. HIDROSZULFIT CSAPOLÁS	olaj	80x100 cm
14. HIDROSZULFIT ÜZEMRÉSZ I.	olaj	90x100 cm
15. HIDROSZULFIT ÜZEMRÉSZ II.	olaj	90x100 cm
16. IFJÚMUNKÁS	olaj	80x100 cm
17. IFJÚMUNKÁSOK	olaj	90x120 cm
18. KÉNKEMENCÉK	olaj	80x100 cm
19. KÉNSAV HŰTŐK	olaj	80x100 cm
20. MŰTRÁGYA RAKODÁS	olaj	80x100 cm
21. MŰTRÁGYA KAPARÁS	olaj	80x100 cm
22. REDIT GÁZOSÍTÁS	olaj	80x100 cm
23. REDIT PÁROLÁS I.	olaj	80x100 cm
24. REDIT DARÁLÁS	olaj	80x100 cm
25. SOÓS LAJOS MŰVEZETŐ	olaj	80x100 cm
26. SZILIKON ÜZEM	olaj	90x120 cm
27. ÜZEMI TÁJ	olaj	80x100 cm
28. VEGYIPARI MUNKÁS	olaj	90x120 cm

KOVÁCS BÉLA

29. KALCINÁLÓ	olaj	60x80 cm

KRIEG FERENC

30. KÉNESFEKETE	tus (papír)	37x29 cm
31. LABOR CSENDÉLET	olaj (karton)	50x60 cm
32. REDUKÁLÓ	olaj (karton)	27x37 cm

MÓROCZ MIKLÓS

33. ÜZEMI TÁJKÉP	olaj	30x40 cm

NAGY GYULA

34. GYÁRRÉSZLET ÖREG MOZDONNYAL	olaj	80x100 cm
35. GYÁRUDVAR	olaj	80x100 cm
36. ARGONÜZEM	olaj	80x100 cm
37. HŐFOKOZÓ	olaj	80x100 cm
38. HŰTŐTORONY	olaj	70x100 cm
39. LABORÁNSOK	olaj	80x100 cm
40. LABORATÓRIUMBAN	olaj	80x100 cm
41. MŰVEZETŐ	olaj	80x100 cm
42. MŰTRÁGYAGYÁRI RÉSZLET	olaj	80x100 cm
43. OLAJOZÓ NŐ	olaj	50x 60 cm
44. OXIGÉNÜZEM	olaj	160x200 cm
45. SAVGYÁRI VÁZLAT	olaj	50x 60 cm
46. SALÉTROMSAV ÜZEM	olaj	80x100 cm
47. SZÁLLÍTÁS	olaj	80x120 cm
48. SZÍNES ABLAKOK A SAVÜZEMBEN	olaj	80x100 cm
49. SZAKMUNKÁS	olaj	80x100 cm
50. SZÉNTÉR	olaj	70x100 cm
51. ÜZEMI CSENDÉLET	olaj	50x 60 cm
52. ÜZEMI TÁJ	olaj	70x100 cm

SOMOGYI ISTVÁN

53. KOMPRESSZORHÁZ	olaj	60x80 cm

A. TÓTH SÁNDOR

54. ÉPÍTKEZÉS A VEGYIPARI EGYETEMEN	vízfestmény	30x45 cm

ÚJHELYI GÁBOR

55. HŐKICSERÉLŐ	olaj (papír)	30x40 cm

VÁGFALVI OTTÓ

56. MŰSZAK-KEZDÉS	olaj	80x100 cm
57. ÉPÍTKEZÉS	gouache	40x 50 cm
58. HORDÓMOSÁS	gouache	40x 50 cm
59. KÉNESFEKETE ÜZEMBEN	gouache	40x 50 cm
60. SAVGYÁRI RÉSZLET	gouache	30x 40 cm
61. PIHENÉS A BALATONON	gouache	40x 50 cm
62. TARTÁLYOK I.	gouache	40x 50 cm
63. TARTÁLYOK II.	gouache	40x 50 cm
64. ÜZEMRÉSZLET	gouache	30x 40 cm

GULYÁS JENŐ:

ÜZEMI TÁJ

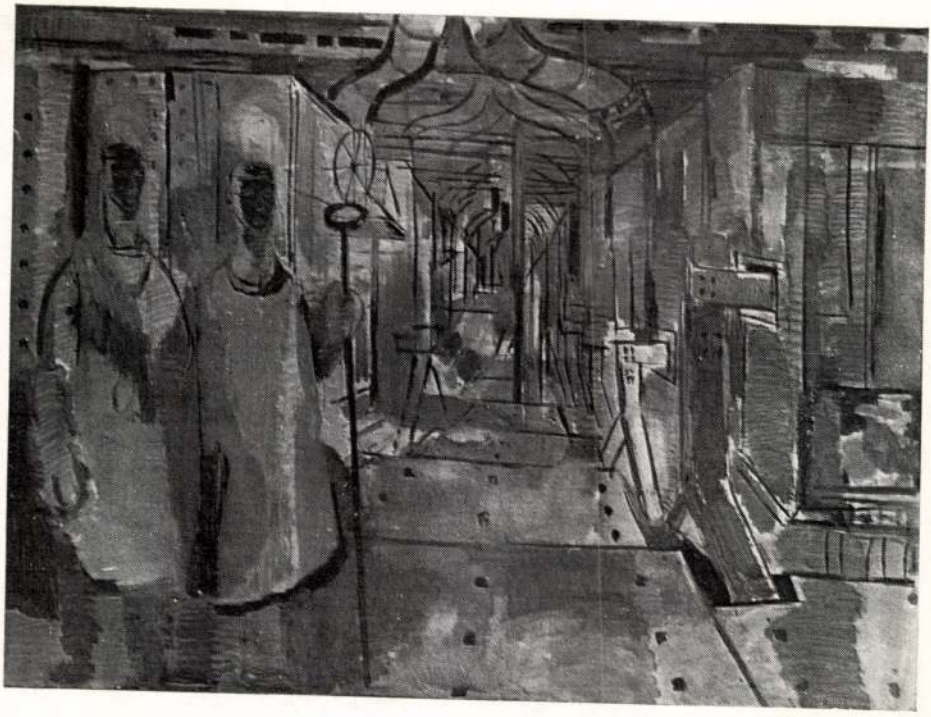

BARTHA LÁSZLÓ:

KOHÁSZ I.

NAGY GYULA:

MŰVEZETŐ

NAGY GYULA:

HŐFOKOZÓ

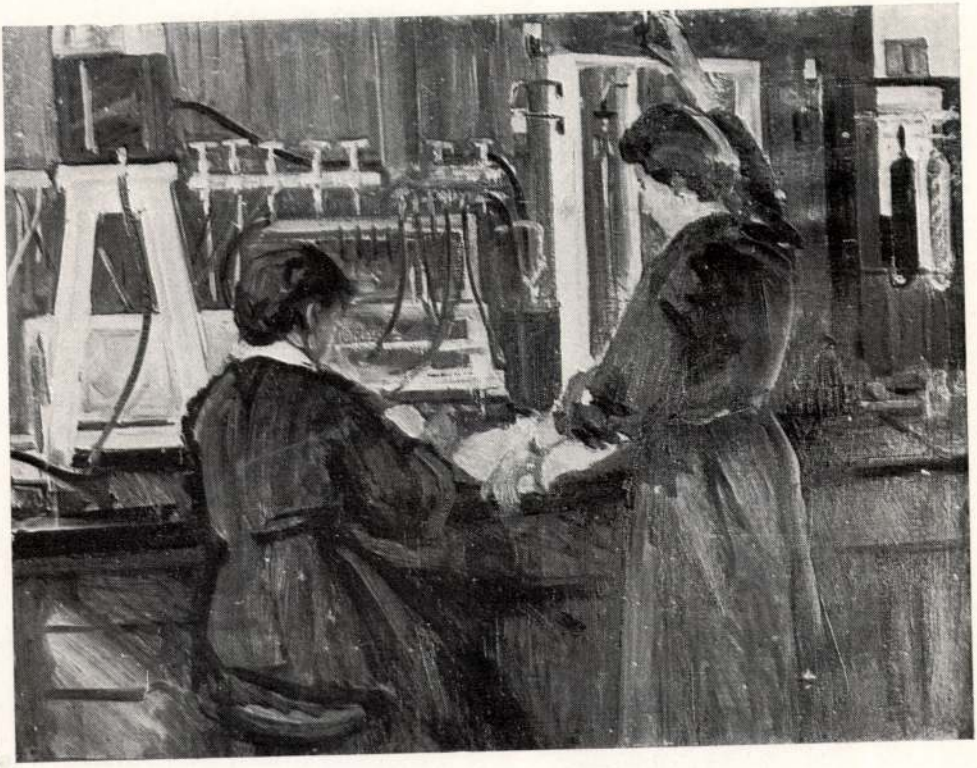

NAGY GYULA:

LABORÁNSOK

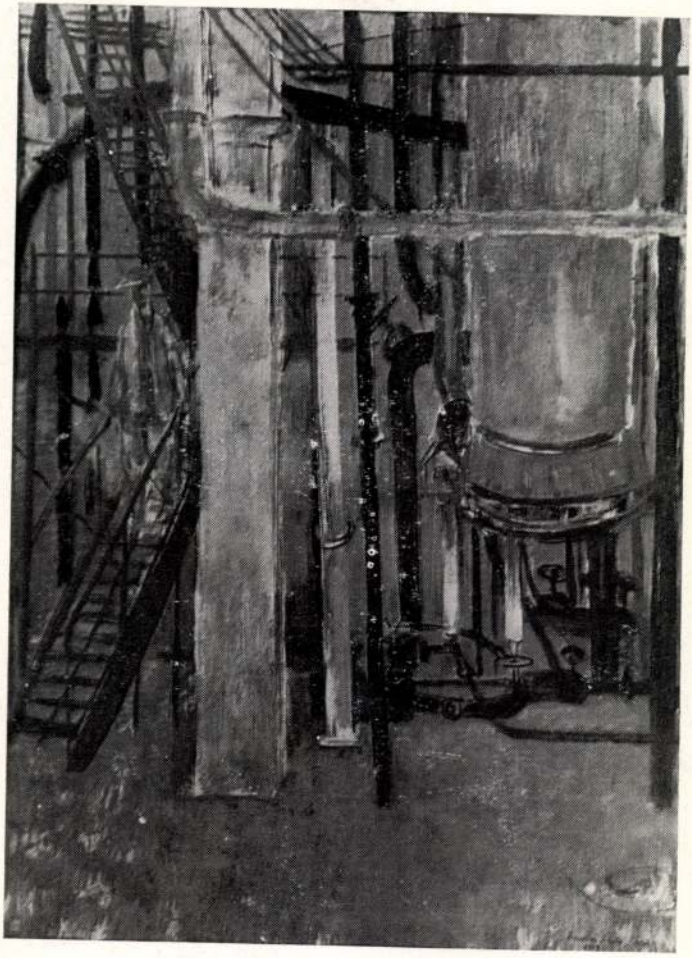

BARTHA LÁSZLÓ:

KALCINÁLÓ

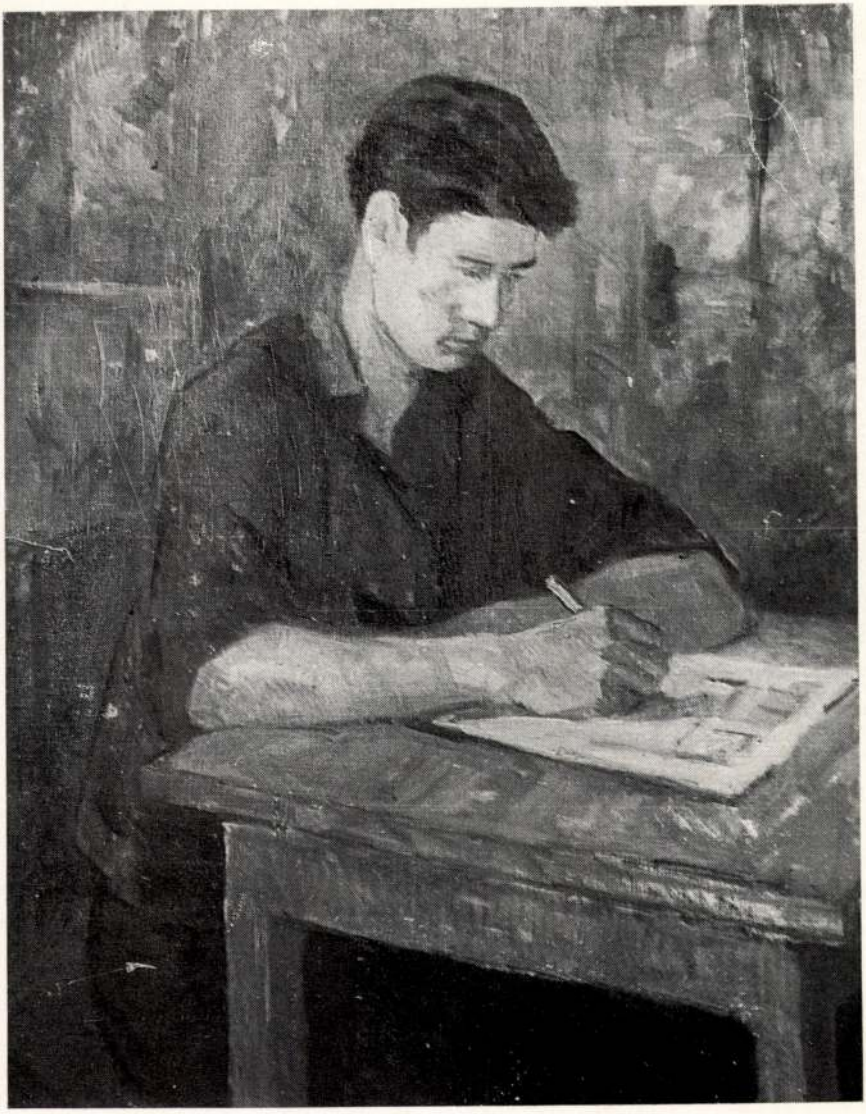

GULYÁS JENŐ:

IFJÚMUNKÁS

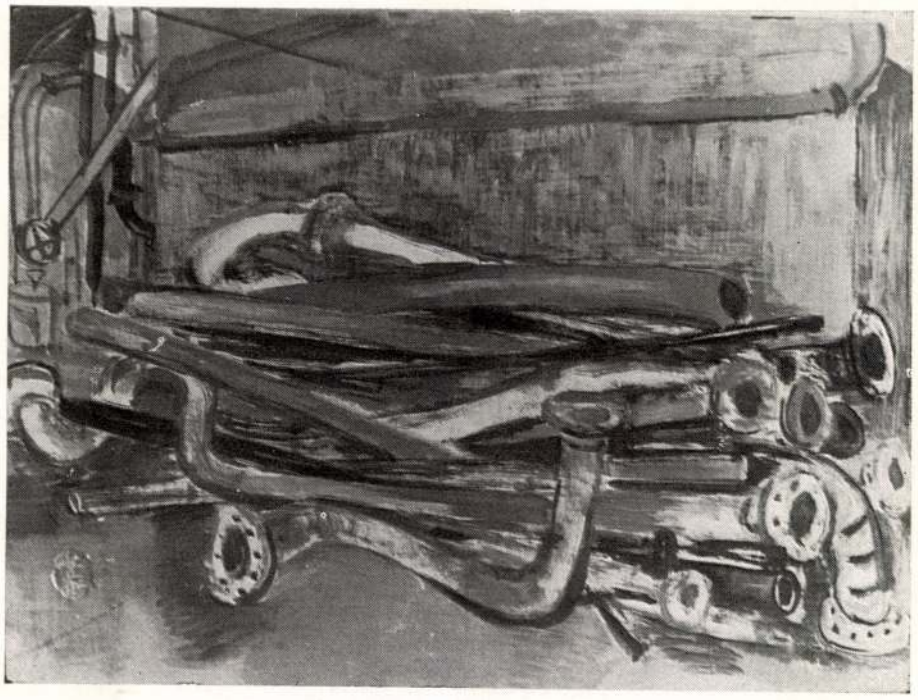

BARTHA LÁSZLÓ:

CSENDÉLET

GULYÁS JENŐ:

HIDROSZULFIT CSAPOLÁS

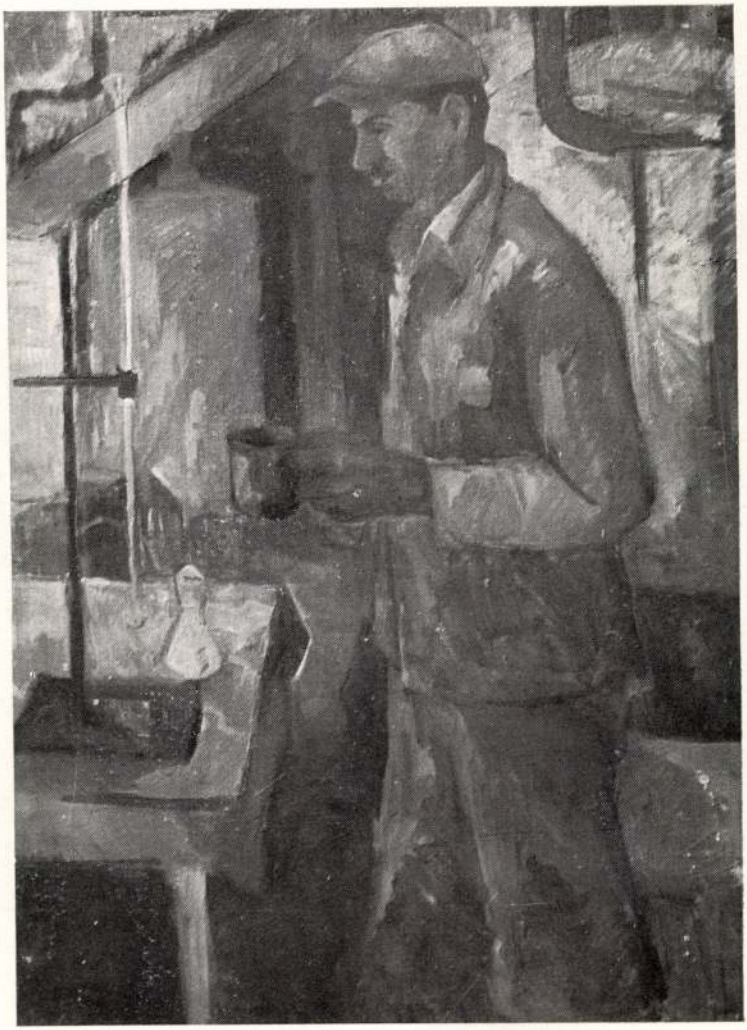

GULYÁS JENŐ:
ANYAGPRÓBA

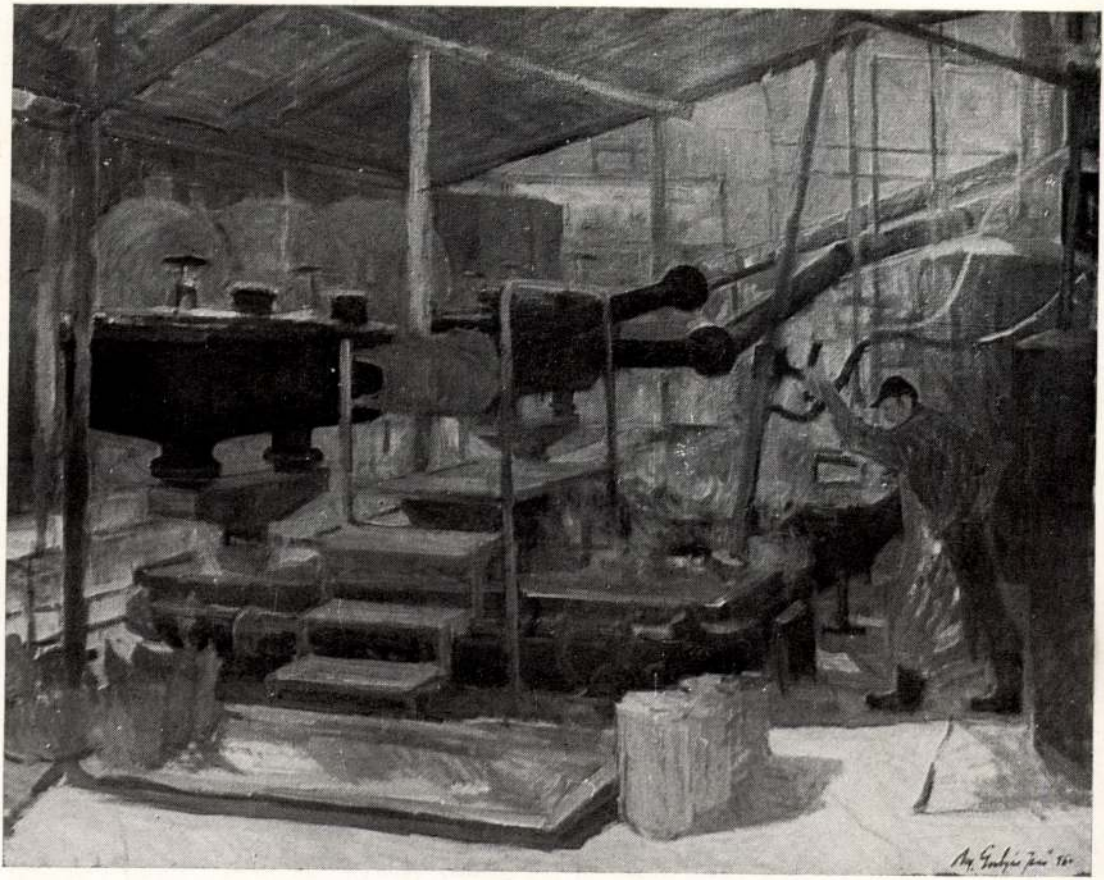

GULYÁS JENŐ:

KÉNKEMENCÉK

BARTHA LÁSZLÓ:

KOHÁSZ

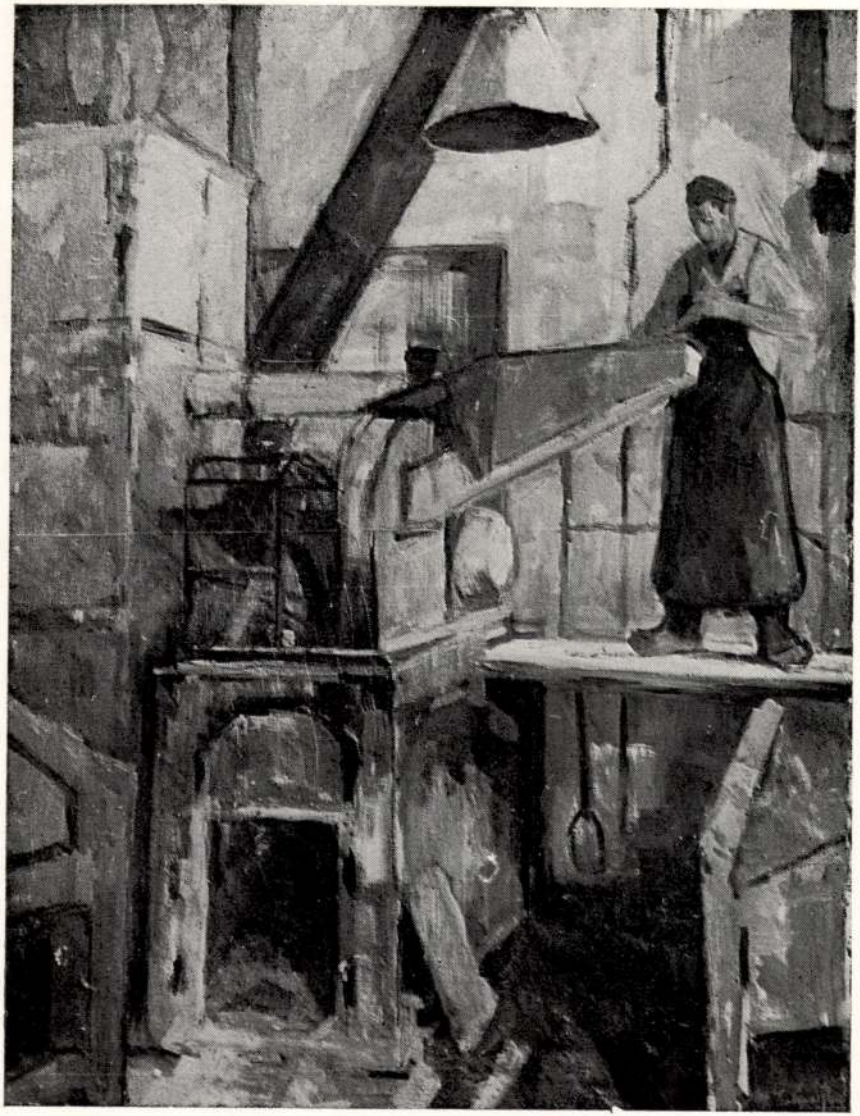

GULYÁS JENŐ:

REDITDARÁLÁS

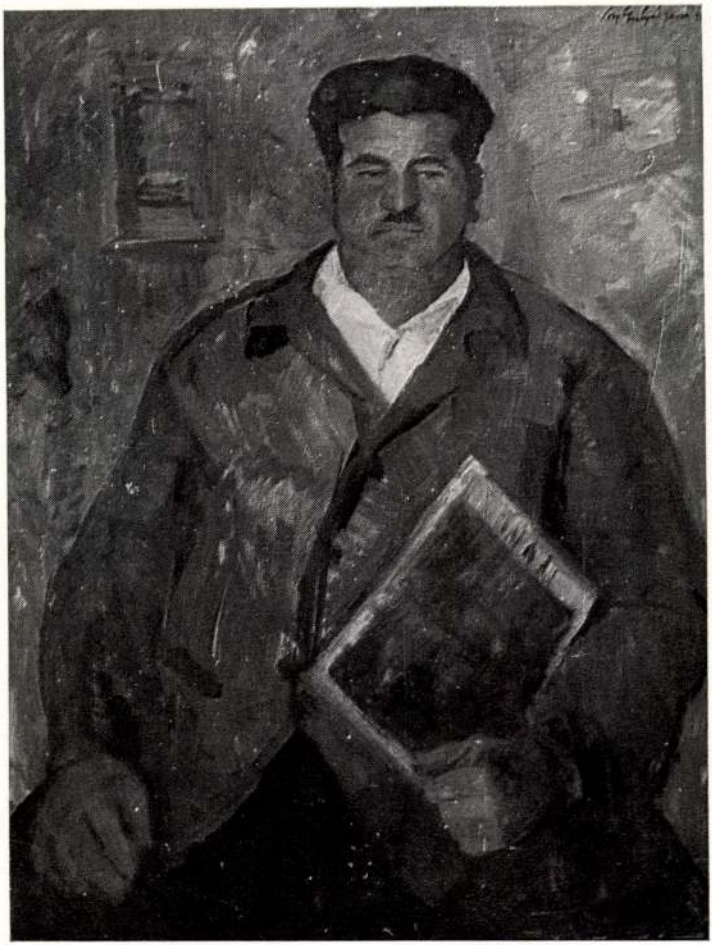

GULYÁS JENŐ:

SOÓS LAJOS MŰVEZETŐ

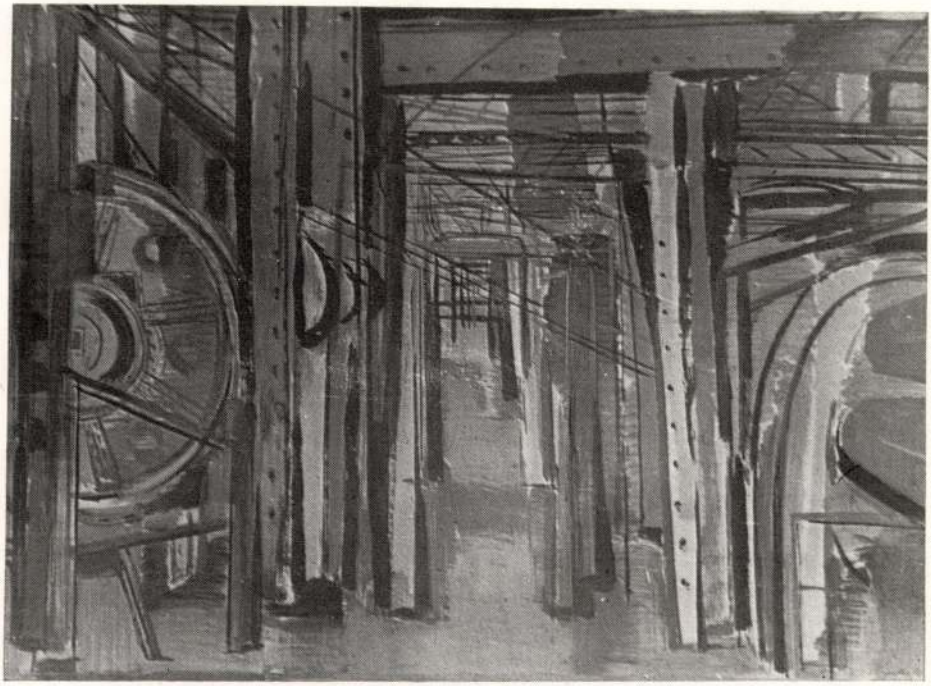

BARTHA LÁSZLÓ:

KALCINÁLÓ

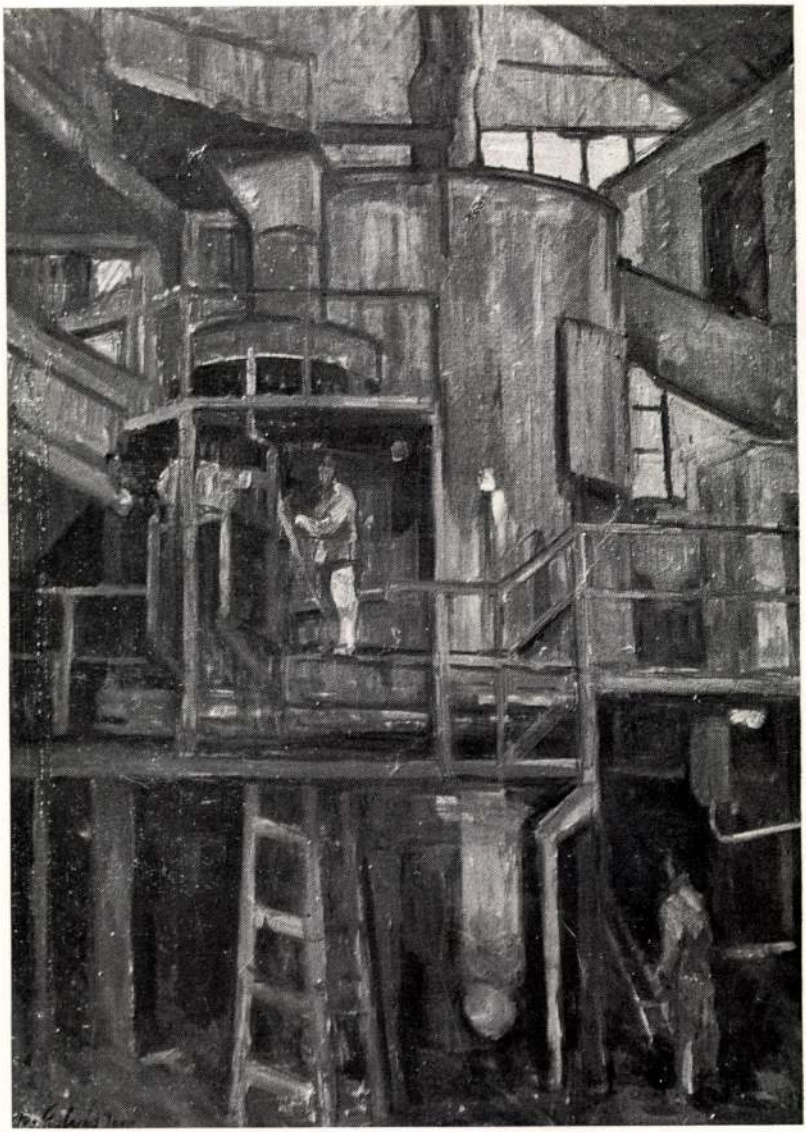

GULYÁS JENŐ:

FLUIDÁCIÓS PIRITPÖRKÖLÉS

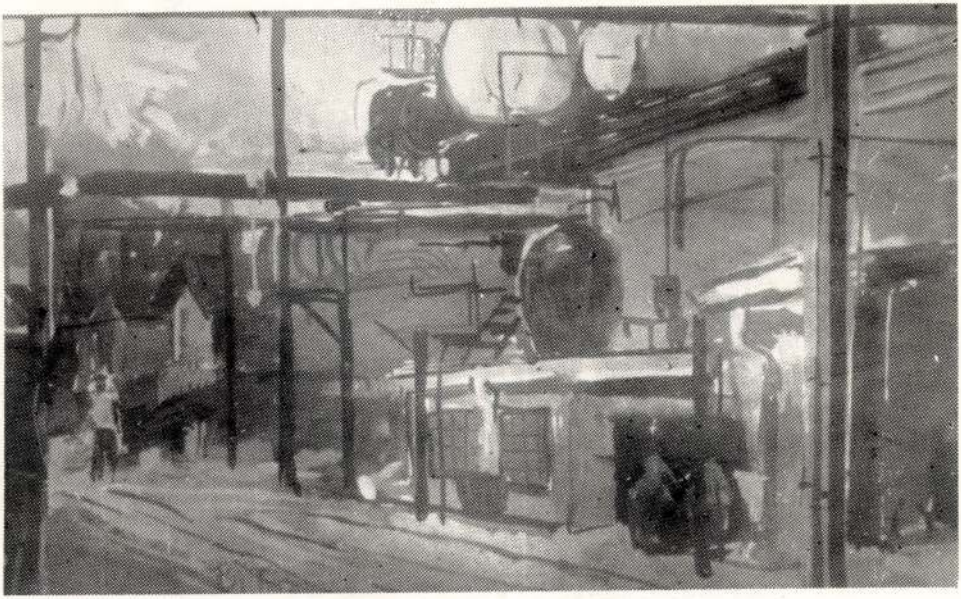

VÁGFALVI OTTÓ:

SAVGYÁRI RÉSZLET

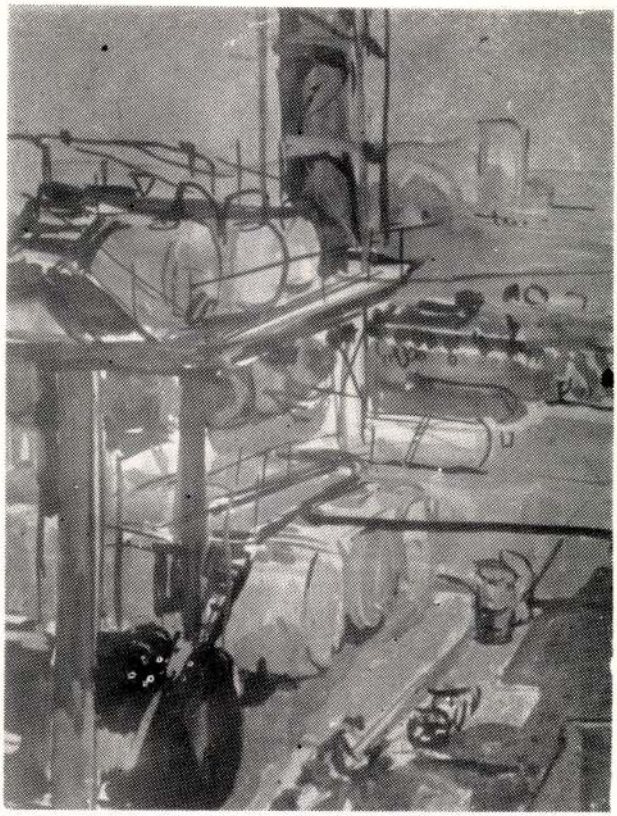

VÁGFALVI OTTÓ:

TARTÁLYOK I.

VÁGFALVI OTTÓ:

TARTÁLYOK II.

VÁGFALVI CTTÓ:

ÜZEMRÉSZLET

Készült 800 példányban 2 ív (A/5) terjedelemben
Kiadja: Szakszervezetek Veszprém megyei Tanácsa
Felelős kiadó:: Varga Gyuláné
61—15816 Veszprém megyei Nyomda V. Felelős vezető: Steltzer Ferenc

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-725

1974 MKR 71

Vas Népe

Krieg Ferenc festőművész

— Krieg Ferenc festőművész kiállítása Mongóliáról, a szombathelyi Forradalmi Múzeumban. Nyitva: márciustól 24-ig, hétfő kivételével naponta 9—18 óráig.

1021

„Önök kicsodák?"

A Szombathelyi Képtár tisztelettel meghívja Önt
az

„ÖNÖK KICSODÁK?"

című kiállítás megnyitójára

2007. december 14-én, pénteken
17 órára.

Bevezetőt mond:
Dr. GÁLIG ZOLTÁN
a Szombathelyi Képtár igazgatója

A kiállítást megnyitja:
OROSZY CSABA festőművész
SZÁNTÓ ISTVÁN festőművész

Közreműködnek:
KRIEG FERENC fm., T. TAKÁCS TIBOR fm.,
STEKOVICS GÁSPÁR fm., BARTEK PÉTER PÁL fm.,
A TROJKA KALAND zenekar
(SZARVAS PÉTER gitár-ének, HORVÁTH NORBERT dob,
KOLLER LÁSZLÓ basszusgitár-vokál)

A kiállítás megtekinthető 2008. január 20-ig.

Támogatók:
Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Savaria Történelmi Karnevál Közhasznú Közalapítvány, Vas Megyei Levéltár, Yellow Design Kft., Jenei Galéria Kft., Zolla Kertkultúra Kft., Zena Függönyszalon, Öntöde Söröző, Öreg Posta Söröző, Mészáros Cukrászda, Kánya János üvegező, Vasép-Gép Kft., www.bebicipo.hu, Pörci Vas, Pincemester Borszaküzlet, Photo Hall, Tóth Fotó, Németh Fotó, AGORA Szombathelyi Kulturális és Turisztikai Központ

SZOMBATHELYI KÉPTÁR
KUNSTHALLE SZOMBATHELY

Szombathely, Rákóczi Ferenc u. 12. Tel.: 94/508 800 Fax: 94/314 096
E-mail: keptar@int.szombathely.hu http://keptar.szombathely.hu

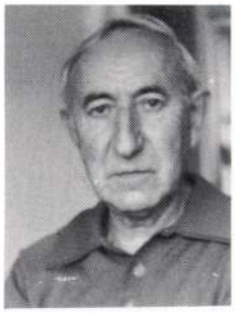

KRIEG Ferenc

AS

Zalaegerszegen született.	**1921**	Born in Zalaegerszeg.
Gallé Tibor Festõiskolájában tanult.	**1938-1940**	Studied in Tibor Gallé's painters' school.
Diplomázott a Képzõmûvészeti Fõiskola festõ szakán.	**1945**	Degree painting at the Academy of Fine Arts.
Mesterei Burghardt Rezsõ, Berény Róbert és Gábor Móricz voltak.		His masters were Rezsõ Burghardt Róbert Berény and Móricz Gábor.
Két és fél évet töltött Mongóliában.	**1969-1973**	He spent altogether two and a half year in Mongolia.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK — SOLO EXHIBITIONS

Veszprém, Bakony Múzeum	**1962**	Veszprém, Bakony Museum
Pápa, Múzeum	**1962**	Pápa, Museum
Szombathely, Forradalmi Múzeum	**1974**	Szombathely, Museum of Revolution
Celldömölk, Mûvelõdési Központ	**1976**	Celldömölk, Community Center
Szombathely, Derkovits Terem	**1981**	Szombathely, Derkovits Gallery
Szombathely, Médium Galéria	**1989**	Szombathely, Médium Gallery

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK — COLLECTIVE EXHIBITIONS

Budapest, Szépmûvészeti Múzeum	**1949**	Budapest, Museum of Fine Arts
Budapest, Ernst Múzeum	**1955**	Budapest, Ernst Museum
Franciaország, Csehszlovákia	**1957**	France, Chechoslowakia
Budapest, Csók István Galéria	**1961**	Budapest, Csók István Gallery
Lendava, Galeria	**1988**	Lendava, Gallery
Kaposvár - Dunántúli Tárlat	**1990**	Kaposvár, Transdanubian Exhibition
Szombathely, Képtár	**1992**	Szombathely, Picture Gallery
Bécs, Collegicum Hungaricum	**1992**	Vienna, Collegicum Hungaricum

Geboren in Zalaegerszeg.	**1921**	Nato a Zalaegerszeg.
Lernte er in der Malerschule von Tibor Gallé.	**1938-1940**	Studava nella Scuola dei pittori di Gallé Tibor.
Erwarb er sein Diplom an der Hochschule für Bildende Künste als Maler. Seine Meister waren Rezsõ Burghardt, Róbert Berény und Móricz Gábor.	**1945**	Diplomato nell' Istitudo delle belle arti. I suoi maestri erano Burghardt Rezsõ, Berényi Róbert e Gábor Móricz.
Verbrachte er insgesamt zweieinhalb Jahre in der Mongolei.	**1969-1973**	Ha passato due e mezzo anni in Mongolia.

EINZELAUSSTELLUNGEN — EPOSIZIONI PERSONALI

Veszprém, Bakony-Museum	**1962**	Veszprém, Museo Bakony
Pápa, Museum	**1962**	Pápa, Museo
Szombathely, Revolutionäres Museum	**1974**	Szombathely, Museo di rivoluzione
Celldömölk, Kulturzentrum	**1976**	Celldömölk, Centro di cultura
Szombathely, Derkovits-Saal	**1981**	Szombathely, Sala di Derkovits
Szombathely, Medium-Galerie	**1989**	Szombathely, Galleria Medium

GRUPPENAUSSTELLUNGEN — EPOSIZIONI DI GRUPPO

Budapest, Museum der Schönen Künste	**1949**	Budapest, Museo delle belle arti
Budapest, Ernst-Museum	**1955**	Budapest, Museo Ernst
Frankreich,Tschechoslowakei	**1957**	Cecoslovacchia, Francia
Budapest, Galerie Csók István	**1961**	Galleria "Csók István" Budapest
Lendava, Galerie	**1988**	Lendava, Galleria
Kaposvár, Transdanubische Kunstausstellung	**1990**	Kaposvár, Esposizione di Transdanubio
Szombathely, Galerie	**1992**	Szombathely, Galleria
Wien, Collegicum Hungaricum	**1992**	Vienna, Collegium Hungaricum

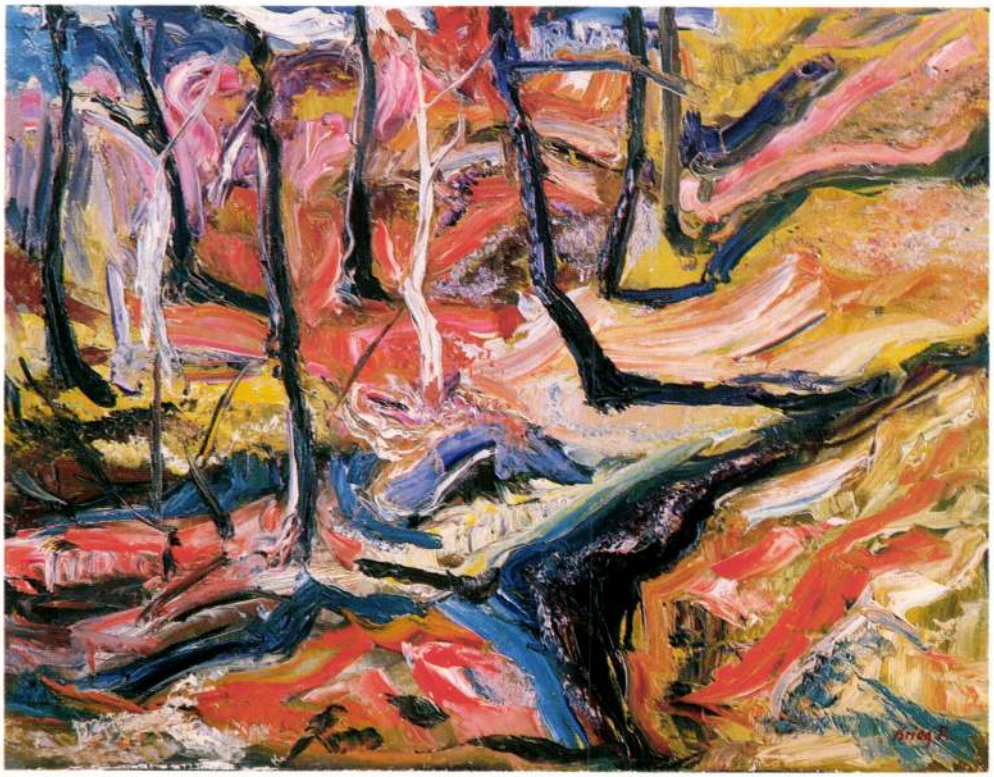

ÖREG HÁRSFÁK
1990. 50 X 60 CM OLAJ, FAROST

OLD LINDEN-TREES
1990. 50 X 60 CM OIL, WOOD-FIBRE

ALTE LINDEN
1990. 50 X 60 CM ÖL, HOLZFASER

TIGLI VECCHI
1990. 50 X 60 CM OLIO, LEGNO COMPRESSO

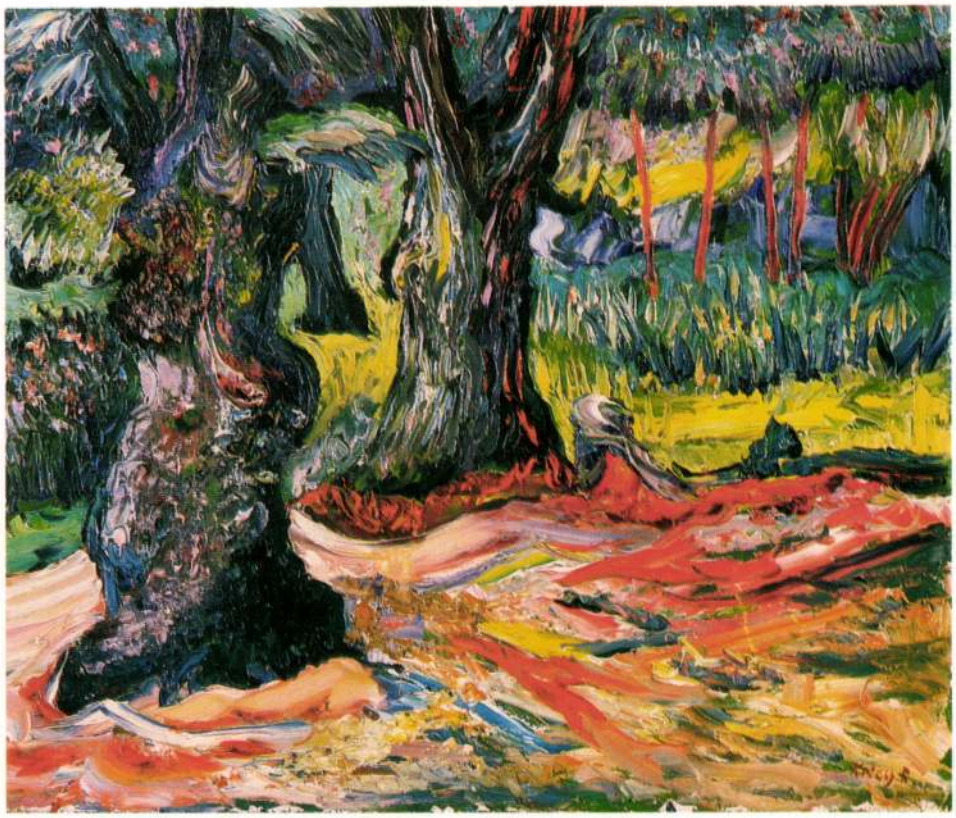

POGÁNYI ERDŐ
1990. 60 X 80 CM OLAJ, FAROST

FOREST IN POGÁNY
1990. 60 X 80 CM OIL, WOOD-FIBRE

POGÁNYER WALD
1990. 60 X 80 CM ÖL, HOLZFASER

BOSCO DI POGÁNY
1990. 60 X 80 CM OLIO, LEGNO COMPRESSO

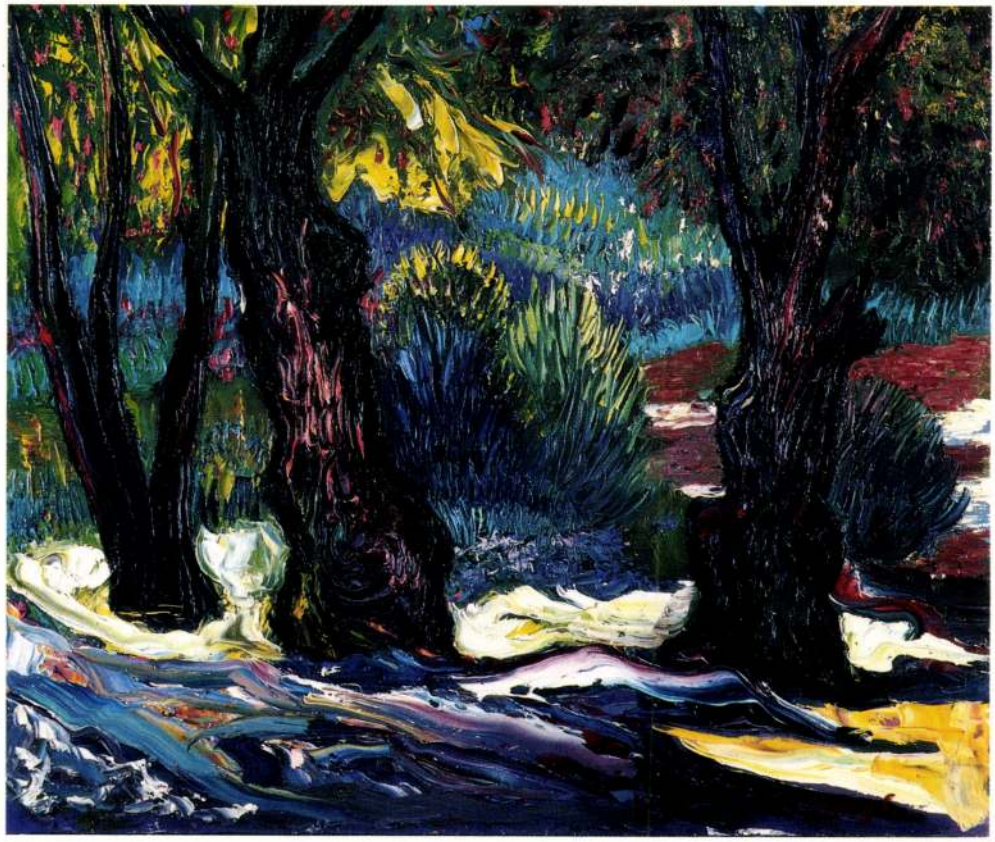

TÁJ CSAVART FÁKKAL
1992. 50 X 70 CM OLAJ, FAROST

SCENERY WITH TWISTED TREES
1992. 50 X 70 CM OIL, WOOD-FIBRE

LANDSCHAFT MIT GEDREHTEN BÄUMEN
1992. 50 X 70 CM ÖL, HOLZFASER

PAESAGGIO CON ALBERI TORTI
1992. 50 X 70 CM OLIO, LEGNO COMPRESSO

Krieg Ferenc festő

Vas Népe

Álarcosbál, avagy egy kiállítás képei

— Krieg Ferenc művei a Savaria Tourist galériáján — Gazdag életút, egyéni látásmód

●Kozma G.

Nem volt ünnepség, sem pezsgős koccintás, üdvözlő beszéd. Csendben, mondhatni művészi alázattal nyílt meg *Krieg Ferenc* vasi festőművész kiállítása a szombathelyi Savaria Tourist Forgó utcai galériájában.

Krieg Ferenc munkásságát fölösleges méltatni, hiszen abban minden kritikusa egyetért: nagyformátumú, maradandó értékeket alkotó művész. Olyan alkotó, aki hatással van a régió irányzataira, iskolát teremtett. Felvillantva életútjának főbb állomásait, megemlíthetjük: tanulmányait 1939-ben Gallé Tibor festőiskolájában kezdte. Később a Szépművészeti Múzeumban a magyar klasszikus festők műveit másolta, a többi közt ennek révén tett szert biztos szakmai tudásra. 1942-ben felvették a Képzőművészeti Főiskolára, majd közbeszólt a háború. Jó pár év telik el, mígnem Krieg Ferenc neve 1962-ben ismét felbukkan: a Képzőművészeti Alap tagja lett. „Balatonfüreden vezettem az ottani képzőművészeti kört, majd a festészet mellett geológiai területen dolgoztam, csaknem 25 évet" — írja magáról.

Az utóbbinak köszönhetően utazott ki Mongóliába, ahol sok évet eltöltött. Természetesen nem maradt rá hatástalan az eltérő kultúra, szokásrend. Látásmódját, gondolatvilágát csak gazdagították tanulmányútjai, szerte Európában. Egyéni kiállítóként 1974-ben láthattuk Szombathelyen, de a megye több városában is bemutatkozott (legutóbb az oladi művelődési központban). Számos csoportos kiállításon vett részt, s eljutottak képei Kínába, Koreába, a volt Jugoszláviába.

Aki megnézi festményeit — sajátos hangulatba kerül. A lágy és a kemény színrendszerek, a figurák változékonysága, a minduntalan felbukkanó álarc egy sokat megélt ember belső lelkivilágát vetíti elénk. Olyan világot, amelyben egyaránt helye van a rációnak és a sejtelmes misztikumnak. A maszkok mögé látva Krieg képein feltűnik az örök emberi arc: a szépség. A szépség, amely mindig is a művészetek vezérelvéül szolgált. Krieg Ferenc, aki az idén májusban lesz 75 éves, töretlenül őrzi a festőművészet legjobb hagyományait.

Fotó: Kiss Teodóra

(Képeinken: kiállítási részlet, illetve a *Farsangi maszkban* című festmény)

Zeneszekrény, kétkazettás, lemezjátszós, távirányítós music-center és konyhai sarokpad olcsón eladó. Érdeklődni: 333-642-es telefonon. (170825/1K)
Savanyú káposzta 39,- Ft-ért eladó. Cím: Sárvár, Baross Gábor u. 17. Tel.: 95/320-824. (170830/1K)
Eladó: 240 l fagyasztószekrény 35.000 Ft-ért, és Panasonic 4 fejes video 70.000 Ft-ért. Érd.: 94/334-080-as telefonon, 18 óra után. (170856/1K)
Burgonya 50 Ft. 2 q felett házhoz szállítás. 06/50/312-927; -928. (170877/1K)

ÁLLAT

Elveszett Kőszegen 2 éves németjuhász, fekete, hosszúszőrű kutya. A megtaláló értesítsen a 361-886-os telefonon. (170221/2K)
Malacok eladók. Vasasszonyfa, Rákóczi u. 14. (170371/2K)
160 kg-os hússertés, nem tápos eladó. Érdeklődni: 94/370-625 telefonon. (170576)
Fekete törzskönyvezett középuszkár eladó. Tel.: 331-847. (170807/1K)
Hússertések félbevágva is eladók. Nárai, Petőfi S. u. 68. (170808/1K)
Nemescsincsillák 2.000 Ft-ért eladók. Cím: Sárvár, Baross Gábor u. 17. Tel.: 95/320-824. (170828/1K)
100 és 150 kg-os hússertések eladók. Nemesbőd, Rákóczi u. 2. (170834/1K)
Kövér disznók eladók. Vép, Vasút u. 9. (170851/1K)
Félsertések megrendelhetők 270 Ft/kg áron. Érdeklődni: 94/377-262 vagy 94/377-322 telefonon. (170878/1K)
Eladó két amerikai Stafford kölyökkutya és 1 éves kaukázusi kutya olcsón. Szombathely, Acél u. 11. (170900/1K)

ÉPÍTŐANYAG

Bontott tégla, faanyag, cserép, padlástégla, léc, deszka eladó. Szombathely, 06/60/377-963. (169503/6K)
Bontott jó minőségű nagyméretű tégla 7 Ft-ért eladó. Tormásliget, Liszt F. u. 06/20/362-633. (170692/1K)

KISGÉP

Rönkhasítógép méteres tűzifához eladó. Tel.: 96/350-139 este. (170450/1H)
400-as gyári vastagsági gyalugép újszerű állapotban eladó. Érdeklődni: 06/60/377-732. (170637/2K)
Betonkeverő 220 V-os 2 és 1/2 talicskás, jótállásos motorral, sürgősen eladó. Irányár: 25.000 Ft. Érdeklődni: 94/413-365. (170800/1K)
Körfűrész, egyengető gyalugép, kompresszor 380-as motorokkal eladó. Érdeklődni: 94/326-831. (170815/1K)
Jó karban lévő 10-es szecskavágó olcsón eladó. Halogy, Petőfi S. u. 86. (170804)
380 V-os betonkeverő és kompresszor eladó. Érdeklődni 94/365-667 telefonon 15 óra után. (170864/1K)

ÁLLÁS

Sofőr A. B. C. jogosítvánnyal, TIR vizsgával munkahelyet változtatna. Telefon: 94/311-791, este 94/328-808. (170197/3K)
Bedolgozást, műszaki rajzolást, takarítást vállalnék. „Prezíz 170560" jeligére választ a VN Reklámirodába kérek. (170560/1K)
26 éves karosszérialakatos fiatalamber kereskedelmi gyakorlattal állást keres.

Hirdetésfelvétel a Vas Népe Reklámirodájában Szombathely, Belsikátor. Telefon: 94/330-783. Fax: 94/ 312-393. Nyitva tartás: hétfő-csütörtök 7.30—17, péntek 7.30—16-ig, szombaton zárva.
Vasárnap 9—11-ig szuperexpressz hirdetési lehetőség!
OLVASÓINK FIGYELMÉBE!
A legkisebb apróhirdetés 10 szó. Kérjük, hogy a jeligés hirdetésekre küldött válaszlevelek borítékján a jeligét feltüntetni szíveskedjenek! A hirdetés tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

Terméktesztelésért fix 7500 Ft/hó. A PROMAX piackutató hálózatába területi alkalmazottakat és terméktesztelőket szerződtet. A terméktesztelők feladata az otthonukba havonta egy alkalommal, csomagszerűen kipostázott 3-4 új termék (tisztítószerek, élelmiszerek, háztartási eszközök stb.) kipróbálása, és az egyéni tapasztalatok rögzítése a mellékelt kérdőíveinken, melyeket vissza kell küldeniük címünkre. Alkalmazás feltétele: havonta egy alkalommal mintegy 3-5 órás időráfordítás vállalása, és betöltött 18. életév. Érdeklődő ügyfelek irodánk levélcímére 398 Ft térítési költséget átutalva 5 napon belül az utalványon szereplő címre részletes tájékoztatóanyagot kapnak, mely irodacímeink és ügyfélfogadásaink pontos megjelölése mellett tartalmazza a szerződéstervezetet is, mely az alkalmazás vállalása esetén aláírandó és részünkre visszaküldendő. Cím: Promax Marketing iroda 4400 Nyíregyháza, Simai u. 9. II/218. Az esetleges teljes betöltődés miatt már nem alkalmazható jelentkezők részére, 5 napon belül visszautaljuk a 398 Ft-os térítési költségüket. (170498/1H)
A Vas megyei Idősek Otthona Acsád felvesz kertész szakmunkást határozott időre. Jelentkezni az intézmény igazgatójánál. (170855/1K)
Csoportvezetőket keresünk teljesítményorientált munkavégzéshez. Jövedelem: 30.000 Ft alapfizetés, 2500 km/hó gk. átalány plusz jutalék. Biztosítási gyakorlat feltétel. Pályázatokat az alábbi címre kérjük: GLÓRIA BIZTOSÍTÓ-SWISS LIFE, HUNGARY, SVÁJCI—MAGYAR BIZTOSÍTÓ RT. 9700 Szombathely, Szily J. u. 40. Tel.: 94/310-069. (170798/1H)
Faipari szerszámok, irodai értékesítésére keresünk műszaki képzettségű munkatársat. „Német nyelvtudás előny 170802" jeligére választ a VN. Reklámirodába kérünk. (170802/2K)
Autószerelőt felveszek! „Pontos, precíz 170810" jeligére válaszokat a VN. Reklámirodába kérek. (170810/1K)
Mestervizsgás autószerelőt felveszek! „Szorgalmas, pontos 170811" jeligére válaszokat a VN. Reklámirodába kérek. (170811/1K)
A harmadik éve sikeresen működő PRODIMA Országos Direktmarketing Kft. vezérképviselőt keres cégképviselői hálózat kiépítéséhez és vezetéséhez Vas megyében. Pályázati feltételek: felsőfokú végzettség, kiváló emberismeret, direktmarketinges gyakorlat. Telefon: Huszár Károly 06-1-149-6155. (170871/1H)
Takarítót keresek napi két órára. Jelentkezni: du. 3-tól 6-ig 313-001-es telefonszámon. (170912/1K)

ÜZLETI HIRDETÉSEK

INGATLAN

Új, 2 szobás, egyedi gázfűtéses, vízórás lakás Szombathelyen a 11-es Huszár úton eladó. Támogatás igénybe vehető. Érdeklődni: Szombathely, Pálya út 5. Tel.: 330-535. (170467)
Bérelnék 2 szobás lakást Szombathelyen. Telefon: 06/60/376-962. (170683)

JÁRMŰ

HASZNÁLT AUTÓ ADÁSVÉTEL. Személygépkocsikat készpénzért, illetve bizományi értékesítésre átveszünk. **MITSUBISHI KREPLI** Szombathely, Zanati út 27. Tel.: 327-946. Tel./fax: 320-380. (169486)

AP AUTÓPULAI
LADA
KERESKEDÉS
gépkocsi felvásárlást

GYÁSZHÍREK

A gyászoló család fájdalommal tudatja
ZOTTER BÉLÁNÉ
szül. Fazekas Irén
január 4-én, 90 évesen csendesen elhunyt. Temetése január 19-én, pénteken 11 órakor lesz a Jáki úti temetőben. A gyászmise lelki üdvéért a temetés napján 8 órakor a Székesegyház Madonna kápolnájában. (170751/1K)

Fájdalommal tudatjuk, hogy
APÁTFALVI JÁNOS
életének 83. évében elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása január 18-án, 1/4 1 órakor lesz a Jáki úti temetőben. Gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya és nagymama
CSÁKÁNY MIKLÓSNÉ
sz. Móricz Magdolna
január 10-én 62. életévében súlyos betegségben meghalt. Temetése január 17-én fél kettő órakor lesz a Jáki úti temetőben. A gyászoló család. (170860/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik a szeretett
BRÁDER JÓZSEFNÉ
szül. Pathy Karolin
temetésén részt vettek, sírjára a kegyelet virágait elhelyezték, vagy bármilyen módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló családja. (170244/1K)

Legyen e pár sor méltó hála és köszönet mindenkinek, akik a felejthetetlen édesanya, nagymama, dédi
özv. SIPOS JÓZSEFNÉ

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk
DÉRI GYULA
temetésén megjelentek, sírjára koszorút és virágot helyeztek. Gyászoló családja. (170779/1H)

Hálás szívvel mondunk köszönetet MINDENKINEK, aki szeretett édesanyánkat
EGYED DEZSŐNÉT
utolsó útjára elkísérte, sírjára a szeretet virágait, koszorúit elhozta. Gyászoló családja. (170797/1K)

Köszönetet mondunk minden rokonnak, barátnak, ismerősnek, a vasvári ÁFÉSZ vezetőségének és dolgozóinak, vadásztársaknak, a falu lakóinak, akik szeretett halottunk
VELLADICS KÁROLY
volt csipkereki kocsmáros
temetésén részt vettek, sírjára a kegyelet virágait elhelyezték. Gyászoló családja, Csipkerek, Alsóújlak, Szombathely. (170827/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet rokonoknak, ismerősöknek, ház lakóinak, Kertszövetkezetnek, BPV RÁBA Futóműgyár, Energiaosztály dolgozóinak, Hefele Menyhért Szakközépiskola, Informatika Központ dolgozóinak, akik felejthetetlen férjem
FARKAS LÁSZLÓ
elhunyta alkalmából őszinte részvétnyilvánításukat tették. Bánatos felesége. (170869/1K)

Hálás szívvel mondunk köszönetet minden kedves rokonnak, ismerősnek, barátnak, szomszédnak, a falu lakóinak, akik felejthetetlen

MDK

Krieg Ferenc munkás

M.Közleked. alk.

Kovácsmühely, of.

Ifjuságí Képzőm. és Iparm. kiáll. N.Szal. 1950. jun. 11.1.

M. D. K

KRIEG Ferenc festő

Részvétel a Megyepari dolgozók

között c. kiállitáson

Dutra Maria: A megyepár festménysor-

ben

Magyar Nemzet 1961. szept. 26. 4. l.

MDK

Krieg Ferenc

Kovácsmühely

Magy.művészet 1800-tól. Szépmüv.Muz. 1949.

14. 1.

KRIEG FERENC

SZOMBATHELY

1974. II. 22.—III. 24.

KRIEG FERENC

1921. május 25-én született Zalaegerszegen. Képzőművészeti tanulmányait Budapesten, Gallé Tibor festőiskolájában kezdte. 1942-ben a Képzőművészeti Főiskolára került, majd a háború után folytatta tanulmányait.

1962-től a Képzőművészeti Alap tagja. 1971-től a Magyar Képzőművészek Szövetsége Északdunántúli Területi Szervezetéhez tartozik.

1969-ben egy magyar geológiai expedícióval Mongóliába utazott. Hosszabb mongóliai utazásait 1970-ben és 1973-ban megismételte. Szombathelyen él.

Egyéni kiállítások

1962. Veszprém, Bakony Múzeum
1962. Pápa, Múzeum

Kollektív kiállítások:

1949. Budapest, Szépművészeti Múzeum
1949. Budapest, Fővárosi Képtár
1950. Budapest, Nemzeti Szalon
1951. Budapest, Fényes Adolf terem
1955. Budapest, Ernst Múzeum
1955. Kína
1955. Korea
1957. Csehszlovákia
1957. Franciaország
1961. Budapest, Csók István Galéria
1968. Veszprém
1968. Tihany
1971. Szombathely
1972. Szombathely
1973. Szombathely
1973. Győr
1973. Kaposvár

Díj: 1949. Magyar Ifjúsági Szövetség díja.

Er ist am 25-sten Mai 1921. in Zalaegerszeg geboren.

Er begann seine bildkunstlerischen Studien in der Malerschule von Gallé Tibor in Budapest. Im Jahre 1942. studierte er an der bildkünstlerischen Hochschule, dann nach dem Krieg beendete er seine Studien. Seit 1962. ist er Mitglied der Gesellschaft für Bildkunst. Seit 1971. gehört er der Organisation des Nordtransdanubischen Gebietes des Ungarischen Bildkünstlerischen Bundes.

Im 1969 fuhr er mit einer ungarischen geologischen Expedition nach die Mongolei. Er wiederholte diese Reise noch zweimal, im 1970 und 1973.

Jetzt lebt er in Szombathely.

Persönliche Ausstellungen:

1962. Veszprém Bakony Museum
1962. Pápa Museum

Kollektive Ausstellungen:

1949. Budapest
1949. Budapest Hauptständische Bildergalerie
1950. Budapest Nationalsalon
1951. Budapest, Fényes Adolf Saal
1955. Budapest, Ernst Museum
1955. China, Korea
1957. Tscheshoslowakei, Frankreich
1961. Budapest, Csók István Galerie
1968. Veszprém, Tihany
1971. Szombathely
1972. Szombathely
1973. Szombathely
1973. Győr
1973. Kaposvár Museum

Preis: 1949. Preis des Ungarischen Jugendbundes.

Mongólia — népköztársaság Belső Ázsiában. Területe egymillió ötszázharmincötezer négyzetkilométer, tizenötszöröse Magyarország területének. Lakossága 1 200000. A lakosság több mint 70%-a állattenyésztő.

Középiskolás tankönyveinkben a fenti száraz adatok találhatók, s ezek a számok nem sokat árulnak el a távoli ország népéről, életkörülményeiről és művészetéről.

A külföldön dolgozó szakértők hazatérve baráti és családi körben sokat mesélnek élményeikről.

Most alkalom nyílik szélesebb körben beszámolni, — s amire még ritkábban adódik példa — egy művész szemével láttatni és felvillantani Mongólia néhány arcát.

A Mongol Népköztársaság a KGST tagja. Az ország hatalmas területén a szocialista országok több földtani expedíciót működtetnek. Egy ilyen földtani kutató-térképező csoport tagjaként 1969-ben együtt dolgoztam Krieg Ferenc festőművésszel, aki az expedíció térképszerkesztői és rajzolási munkáit végezte. A korkülönbség ellenére jó barátság szövődött közöttünk s ez Mongóliában csak elmélyült.

A magyar szakemberek előtt a szakmai feladatok megoldásán túl ott tornyosult a nehéz éghajlati viszonyokhoz való alkalmazkodás feladata is. A hőmérsékletingadozás, a légköri viszonyok óriási méretű hirtelen változásai megviselik a legedzettebb „terepi" vénájú embereket is.

Május—júniusban sem ritkák a hóviharok. A hideg, metsző északi szél orkánszerűen tör a városokra, a zsendülő legelőkön hömpölygő juhnyájakra, a sárgászöld síkságon egymástól 20—30 km-re fehér pöttyönként települő jurtákra. Majd másnap mindent szárazra aszaló 35—40 fokos hőség zúdul az emberekre, állatokra. Ilyenkor várható a hóviharnál is kellemetlenebb porvihar. A 90—120 km/ó sebességű szél sárga fenevadként támad a tájra.

Július—augusztusban pedig a monszunos felhőszakadások nyomán folyók, tavak keletkeznek, s a fővárost átszelő kristályvizű patakocska megáradva, hidakat, csordákat is elsodor.

A mostoha vad természeti erőket az ember még nem képes legyőzni, de alkalmazkodik. Ezt teszik a mongol pásztorok, s a mind jobban épülő ipari városok lakosai. Az évszázadok során a természet vad erőivel való küzdelemben kialakultak a mongol népben azok a jellemvonások, amelyek szeretetreméltóvá teszik Őket. Becsületesség, vendégszeretet, megfontoltság, életöröm, huncut ravaszkodással párosult humor, egészséges büszkeség. Ezek az alapvető tulajdonságok kerülnek felszínre, ha barátságot kötnek az idegennel.

Munkánk során sok mongol emberrel ismerkedtünk meg, de a legértékesebb, legemlékezetesebb találkozások a szabadidőben születtek és ebben a barátkozásban élen járt Feri barátom. Ő a festőművész szemével látta a mongol pusztát, a zord hegyeket, sziklákat, a vágtató méneseket, a porvihart, a városban, az utcán, a piacon járó embereket, a néhány középkori állandó építményt a kolostorokat, azok papjait, a tizenötemeletes toronyházakat, a járdán lovagló zergevadászt.

Ő volt az, aki a szakbarbárságra hajlamos, szűkebb érdeklődésű társainkban felébresztette a kíváncsiságot az ország lakói iránt; felhívta a figyelmet öltözetük szépségeire, lovaglásuk ősi erőt sugárzó harmoniájára, az évszázadok viharait átvészelt képzőművészeti kincsekre, az élő népművészetre, a végtelen égbolt állandóan változó valószínűtlen színeire, a dermesztő hidegben megpendülő jégpáncél pikkelyeire a folyón.

Aki már járt Mongóliában, és hosszabb időt töltött ott, annak Krieg Ferenc képei, grafikái, vázlatai nem emlékeket elevenítenek fel, hanem kitörölhetetlen nyomot hagyó élményekre mindig más irányból zúdítanak színes reflektorfényt. Aki csak most — képein keresztül — ismerkedik meg, Mongóliával, az ha netán valamikor odautazna, ismerősként érkezne.

Szilágyi Árpád

1

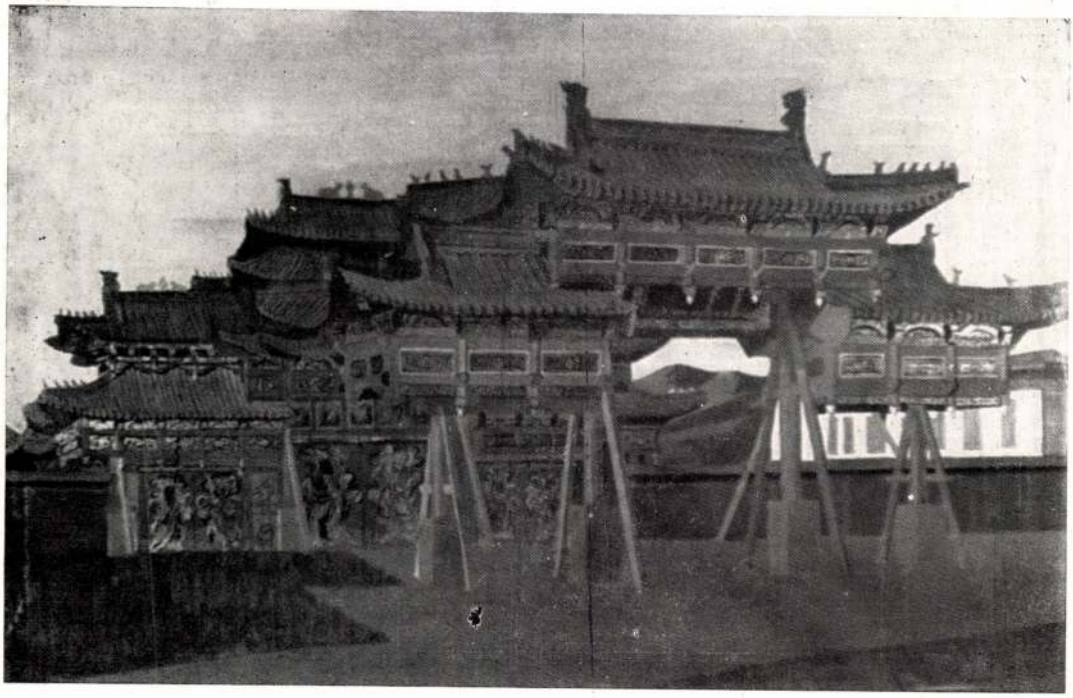

4

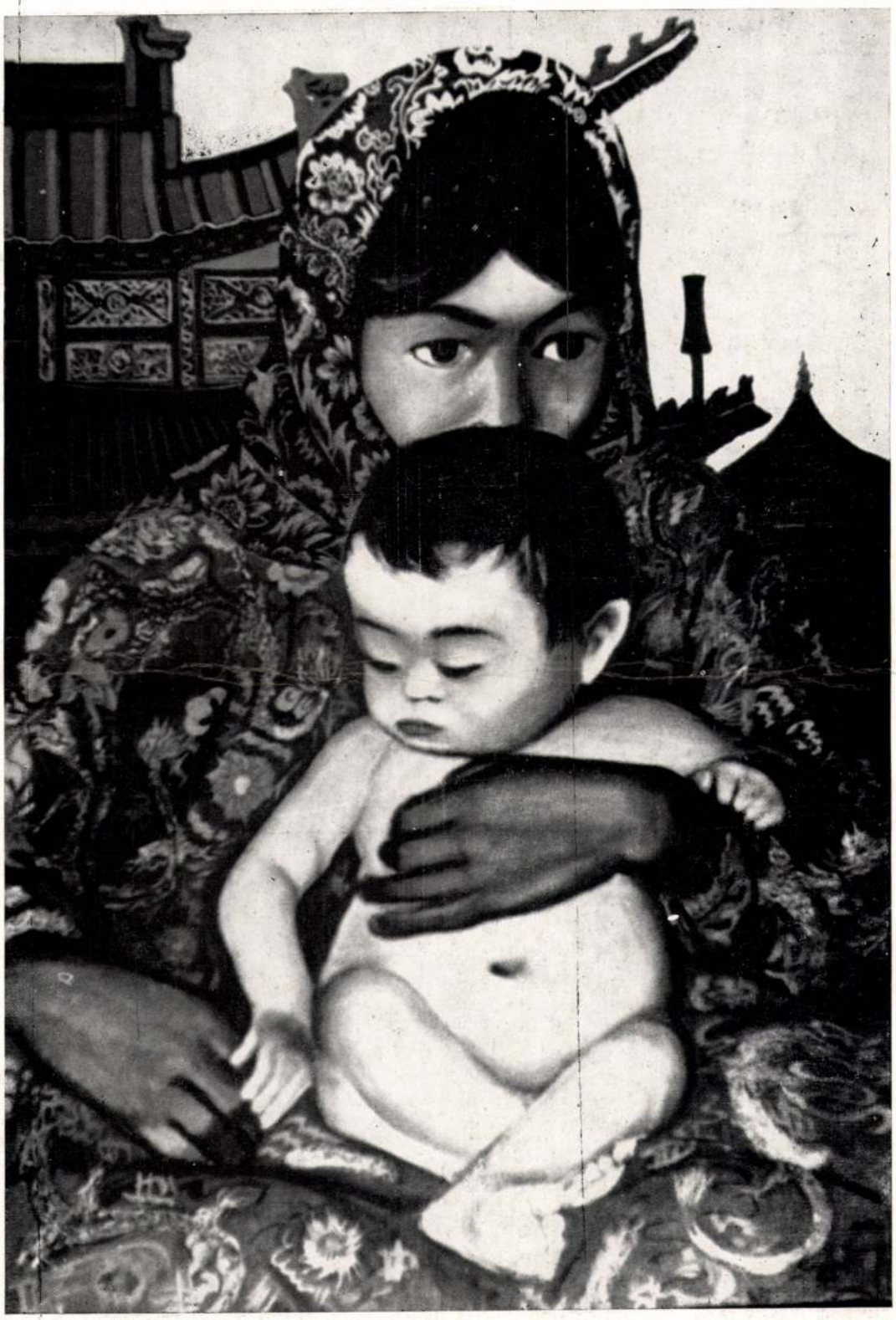

25

18

KIÁLLÍTOTT MŰVEK JEGYZÉKE

1. Gandán kolostor télen	olaj	50×60 cm
2. Mongol lány ünneplőben	olaj	50×60 cm
3. Téli táj Ulan Bator	olaj	60×80 cm
4. Bogdo gegen palota kapuja	olaj	50×80 cm
5. Anya gyermekével I.	olaj	50×70 cm
6. Kínai sor	olaj	60×80 cm
7. Hegyi legelőn	olaj	60×90 cm
8. Ünnepi díszben	olaj	60×80 cm
9. Piacon	olaj	60×80 cm
10. Nádom Mongóliában	olaj	60×80 cm
11. Pusztai lovasok	olaj	60×80 cm
12. A Gandán kolostorban	olaj	50×80 cm
13. Áitatosság	olaj	60×80 cm
14. A jeges Herlem folyó	olaj	60×80 cm
15. Lék — 40 C°-ban	olaj	60×30 cm
16. Buddha istenség	olaj	50×70 cm
17. Anya gyermekével	gouache	28×57 cm
18. Május 1. Csojbalszánban	gouache	55×32 cm
19. Gandan kolostorban	gouache	48×36 cm
20. Felvonulás	gouache	55×32 cm
21. A befagyott Herlem folyó	gouache	41×32 cm
22. Karaván	gouache	55×27 cm
23. A hadúr	gouache	38×52 cm
24. A táncosnő	gouache	45×30 cm
25. A naptár istene	gouache	55×38 cm
26. Hazafelé	gouache	55×38 cm
27. A Bogdo gegen palota kapuja	gouache	55×38 cm
28. Láma kolostor	gouache	45×30 cm

VAS MEGYEI MÚZEUMOK KATALÓGUSAI

1. Pirchala Imre és Hadik Gyula
1973.

2. Veszprémi Imre
1973.

3. Várnai Valéria és Simon Iván
1973.

4. Bartha László
1973.

5. Pannónia 73 Nemzetközi Képzőművészeti Biennálé
1973.

6. Mustó János
1973.

7. I. Ipari Textilművészeti Biennálé
1973.

8. Vas megyei Képzőművészek Kiállítása
1973.

9. Krieg Ferenc
1974.

Kiadja: Savaria Múzeum H—9701 Szombathely, Kisfaludy S. u. 9.
Katalógusterv: Piczehelyi Sándor
Szerkesztette: Németh Ferenc
Fotó: Kálovits Attila
Felelős kiadó: dr. Bándi Gábor
Készült
a Vas megyei Nyomdaipari Vállalatnál 700 példányban
Felelős vezető: Hofmann Miklós — 1974/774.

MDK.

Krieg Ferenc festő,

Munkásművész, VIT. a magyar ifjuság képzőművészetének bemutatója a Főv. Képtár termeiben. Szakmai felkészültség hiánya mellett is a művek tartalma, élményszerü hitelessége ad átütő erőt művének.

F.A.E. "Haladó fiatal képzőművészek" cimü cikk Szabad Nép, 1949. augusztus 18. sz. 6.l.

MDK

Krieg Ferenc. festő
BSzKRt Szabadiskola.

29. Tájkép.
Nagykalapács.
Kovácsmühely.

Nagy.Mfj. Képzőm.Kiáll.

Föv.Képtár.1949 aug.16.-szept.10. Kat.

Krieg Ferenc, festő

Néhány olajképet állított ki.

Péter Imre: Vegyipari dolgozók között 8.l

Bp. 1961. szept. 23.

NÉPSZABADSÁG

MDK.

Krieg Ferenc

Kiállitási kritika

Napló /Veszprém/ 1965 nov.11.lap 4.

KRIEG FERENC fm

metro 14. oldal

2008. szeptember 8. hétfő

zomolyán. A tárlat különlegessége,
annak, azaz a falubeliek és a

Összefoglalja életművét a 87 éves festő

MTI

Életművének bemutatására készül a 87 éves Krieg Ferenc. A szombathelyi festőművész, aki tizenhat alkalommal járt Velencében, és akinek karneváli képeiből, valamint mongol anyagából többször rendeztek már kiállítást, most monográfiáját készíti elő. MTI

Krieg Ferenc

festő

Szabad Művészet

1957. 84. l.

áró Elnök Ur!

Müemlékek Országos Bi-
nárcius 1-ér 145-szám alatt
ánlatát, melyszerint a
beküldött 52 fényképért
telárat ajánlani mél-
ttel veszem, s kérem
szegnek kiutalása iránt
ledni.
gyok bátor azutáni

Krieg Ferenc mennyiségfestő

Szabad Művészet. 1951 V. 2. 84

K. F. a Rózlehedési alkalmazottak szakszervezete szabadiskolájának kiállítása

MDK.

Krieg Ferenc

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1965 ápr.27.lap -

Krieg Ferenc, festőművész

Holnap bontják le az idei szombathelyi tavaszi tárlatot. Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére pályázatot hirdetett a megyei tanács. A beküldött 85 pályázat közül 52 került a közönség elé.

A művész két képe szerepel a kiállításon.

Szakály Éva: Az idei tavaszi tárlatról.
Vas Népe, 1980. ápr. 12.

Krieg Ferenc Sestő

Minden látványkincset gyűjtenek Vas megye képzőművészei. A Celldömölkön élő Nagy István zalai tájat ábrázol, Krieg Ferenc emlékképeit.

Lasonci Miklós: A vasi műhely

Vasi Szemle, 1976. 4. 558. old.

Krieg Ferenc, festőművész

a megyében élő képzőművészek Tavaszi tárlata Szombathelyen márc. 29.-ig várja az érdeklődőket. ~~nek~~ V. Tóth László, Krieg Ferenc, Pirchala Imre a tájképkedvelő népes táborának, a naturalizmusba hajló festészet kedvelőinek szerezhet örömet.

Budai Rózsa: Tavaszi tárlat.

Vas Népe, 1981. márc. 22.

Uriegferenc

1942-ben a képző művészeti Fő-
iskolára került Uriegferenc. Ta-
nulmányait a katonai megsza-
kította, amit katonai utasításra,

é-----:Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. augusztus - 13. oldal.

Krieg Ferenc

Krieg Ferenc 1921-ben született Zala egerszegen. Képzőművészeti tanulmányait Budapesten Gallé Tibor festőiskolájában kezdte meg.

-----:Vasi festők és szobrászok.

Művészet, 1976.augusztus - 13. oldal.

. Kvieg Ferenc

„Sláta" o. 60×80 cm

Vas megyei képzőművészek kiállitása

Savaria Múzeum Szombathely 1977.I.28 - III.6.

Krieg Ferenc festőművész

kiállítása a Zalaegerszegi

Kisfaludi Stróbl Teremben

1976. nov. 4 - 18.

Katalógus a könyvtárban 4285/77

Ulrich Ferenc

A művész Szombathelyen él. Egyéni kiállítása a 1962-ben Veszprémben és Pápán volt és 1974-ben Szombathelyen.

------: Vasi festők és szobrászok.
Művészet, 1976. augusztus - 13. oldal.

Krieg Ferenc

A békéscsabai Munkácsy Mihály Teremben Erdős Péter festőművész november 4.-én a nagykanizsai Egry József Teremben november 4.-én Sugár Gyula festőművész a zalaegerszegi Kisfaludy-Stróbl Teremben Krieg Ferenc festőművész, a Fényes Adolf Teremben Eiffert János fotóművész november 5.-én nyitja meg kiállítását,-közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. okt. 30.
XX. évf. 44. sz. 8. lap.

Krieg Ferenc, festő

L.: Nagy Gyula

~ :o Kiállítások 8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 4.

Kriegtereuc

Sarokházak

—: Vasi festők – mohászok

Művészet, 1976. augusztus – 14 oldal.

Krieg Ferenc.

„Sarokházak",
olaj, lemez, 60×80 cm. 1975.

Művészet, 1976. 8. 12. old.

Krieg Ferenc, festő

Szombathelyen, a Vasi Képzőművészek Tavaszi Tárlatán a művész alkotásai szerepelnek.

„Istriai város", olaj c. (repr.)

-kulcsár-: Tárlatról tárlatra.

Vas Népe, 1977. márc. 20.

Krieg Ferenc / kstb

□ KRIEG FERENC festőművész kiállítása nyílik holnap délután 5 órakor a szombathelyi Derkovits Gyula teremben. A tárlatot Kicsi Gábor, a Filmművészek és Filmalkalmazottak Szakszervezetének titkára nyitja meg.

-: □ Krieg Ferenc 2.

Esti Hírlap Bp. 1981. okt. 21

MDK

Krieg Gyula
keramikus

főzelékes tálat formáz, füleket ragaszt.

Radics Elemér: Herend.
Kisalföld, Győr. 1957. jun. 16.

Krieg Ferenc, festőművész

Jelen esetben Vas megye képzőművészetét mutatja be a Tavaszi Tárlat, 1984. —

Krieg Ferenc művei szerepelnek a tárlaton.

Halmágyi Miklós: Tavaszi Tárlat 1984.
Vas Népe, 1984. ápr. 21.

Krieg Gyula, festő

MDK

A Veszprémi Bakony Múzeumban Bognár Zoltánnal közös gyűjteményes kiállítása nyílt meg.

—: Hír

12. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. aug. 22. [Vidéki]

~~MŰEMLÉKvédelem~~

Péntek Imre

Filep, az újmanierista

Tűnődés füredi kiállítása ürügyén

A képzőművészet válsága, a közönség idegenkedése, az egyoldalra húzó preferenciák "állami szervesülése", az egyensúlykeresés, (bizonyos mellőzött művészkörök egyensúlykövetelése), a későavantgard klasszicizálódása, majd akadémizmussá hanyatlása, a posztmodern mélyponthoz közelítő zihálása idején jó tudni, hogy vannak szigetek, aziliumok: olyan galériák, kiállítótermek, ahol még tisztelik a mesterség és tehetség örök törvényeit, a maradandóság igézetében elkészült műveket. És persze vannak alkotók, akik nem hódoltak (dőltek) be a Szent Modernitás bálványának, hanem művészi programjukat a hagyomány, az évszázadok óta továbbépülő folytonosság szilárd pontjaihoz kötötték. Akik nem felejtették el, hogy a műteremtés fáradságos munkája nem helyettesíthető kidolgozatlan, bombasztikus ötletekkel, meghökkentő installációkkal, az álspontaneitás tárgyleleményeivel, leleteivel. Akik a rajzot, a rajztudást a szakma alapjának tekintik, ami nélkül nem születhet érvényes forma. Nem restek vásznat feszíteni, festéket keverni, az alapozás, a tónusok és valőrök titkait kutatni, minden technikai feltételt figyelembe venni ahhoz, hogy megszülessen a varázslatos képfelület. Tőlük távol áll az ideiglenesség és igénytelenség: számukra a festmény az utókornak címzett, a maximalizmus jegyében fogant üzenet. Ha ez hiúság, a legjobb értelemben az.

Nos, én ilyen, a középgenerációból kiemelkedő mesternek látom Filep Sándort, aki nem mindennapi tehetsége birtokában egymás után hajtja végre istenkísértő vállalkozásait. Többek között: mer koszerűtlen lenni. Virtuóz rajzkészsége segítségével kalandozik visszafelé az időben, hogy elérve a középkorig, ott leljen "inspirációs bázist". A németalföldi mestereknél, Vermeernél, vagy Dürert "értelmezze", Dürer-parafrázisokat készítsen, vonalaival hódolva a német reneszánsz művészfejedelmének. Vagy a másik véglet: olykor egy-egy különleges fotó láttán nyer ihletet, hiperérzékenyen, hiperrealista festői eszközökkel hozza felszínre, jeleníti meg az elkapott látvány-részlet szublimált, rejtett tartalmait.

Legutóbb (július 11 és augusztus 8 között) a füredi East Art Galériában láthattuk invenciózus képeit.

A belépőt rögtön, első látásra lenyűgözte a fő helyre tett Tolnay-Baudelaire diptichon. A nagyméretű rajz az idős Tolnay Klárirról készült felvételt használta fel arra, hogy szuggesztív módon bemutassa az "idő munkáját", a ráncok örvénylését, az egykori szépség átderengését ezen a háló-ránctömegen. A mellette álló kislányalakkal – a feje el van tüntetve, mintha az a másik óriás portré tartozna hozzá – válik teljessé a kontraszt, az élet drámai paradoxona, ami a képre írt Baudelaire-vers (Visszaháramlás) részletéből is árad: "Óh, szépség angyala, tudod-e, mik a ráncok / s a vénség réme, az undok kín: hogy csupa / leplezett borzadály a szem hódolata..." Filep Sándor "hódolatán" akár lehet megbotránkozni is, ám a művész szándéka egyértelmű: a búcsúzás hódolata ez, megrendítő szembesülés a mindenkori szépség törékeny, illékony mivoltával.

A kollekcióban helyet kaptak a művész reneszánsz – "visszaérzései", a Dürer-emléklapok és a Robert Fludd-sorozat ezoterikus lapjai. Műfajukat nehéz meghatározni: átírások, idézetek, hommage-jellegű munkák ezek, melyeken a részletgazdag, szinte naturális ábrázolás épp oly fontos, mint az alkímia és az asztrológia misztikus összefüggésekre utaló szimbólumainak "beúsztatása" a képmezőbe.

A nagyméretű rajzok között is különlegesnek számítanak Az alapi elmegyógyintézet lakói c. sorozat darabjai. Ahogy a művész elmondta, valós élményekből születtek ezek a művek. Három dolog is feltűnik szemlélésükkor: az orvosi, anatómiai -kórrajzok hideg, racionális pontossága, a szürreális álomszerű "jelenetezés", és az elidegenítő emblémák, jelek, jelzések utalásai, bizarr rendszere. Groteszk figurák álldogálnak előttünk, fura pózban, zavarba ejtő öltözékben: ez is összefügg a betegséggel, a kórral, amely hatalmában tartja őket. (A sötét démonok, több szemű szörnyalakok meg is jelennek a háttérben, mintegy őrködve, szemmel tartva foglyaikat, áldozataikat.) Az együttérzés és iszony, a fennkölt és nevetséges játszanak itt egymásba, annak a bonyolult és gazdag érzelmi viszonynak a részeként, amivel a szemlélő a Filep Sándor felkínálta "látványt" befogadja.

Végül a kisebb méretű, egzotikus témájú és mágikus realista (szürrealista) festményekből álló válogatással találkozhatunk. A rikítóan kifestett bennszülött arc, vagy az elesett néger férfi portréja nemcsak festői bravúr, hanem a távolit, az idegent vonja bensőséges, hozzánk közelítő, befogadható aurába. És ismét eltűnődhetünk a talányos Abraxas c. képen, mely a hideglelős pontossággal kidolgozott, súlyos bársonyba öltözött nőalak fejét egy kampószerű formációval helyettesíti.

Felmerül a kérdés, hova is sorolható ez a korántsem befejezett oeuvre? Antiklasszicizmusa, a paradoxonok kedvelése, a látszat-világok teremtésének szenvedélye – legalábbis Hauser Arnold megközelítése szerint akár a manierizmus körébe is utalhatják Filep Sándor festészetét. Nevezhetjük újmanierizmusnak is mindazt, amit ő (eddig) elért. Nem igazán érthető a szakkritika iránta tanusított figyelmetlensége. De lehet, hogy még nem érkezett el az ideje valós értékei felfedezésének, az elégtételadásnak. Ám ahogy Karinthy írta: Ami késik, az eljön. És ez a késedelem nem az ő szégyene lesz.

P. Horváth László

Gyönyörű nyugalomban

... és egymás mellett, mint a szomjas földek,
ha esőfelhővel ölelkeztek,
csak fekszünk gyönyörű nyugalomban.
Fáradtságunk is gyönyörű mostan.

Képzeletünk a végső határig,
ahol már a csillagfény sem játszik,
addig repült, ahol nincs már semmi.
Vagy csak egy van... lennünk kell, csak lenni.

Ürességünk is gyönyörűséges.
Bár lehet, hogy nem is üresség ez.
Mert galaktikák tágulnak bennünk.

Lehet, hogy most váltunk végtelenné,
ahogy az idő mérhetetlenné
vált, amikor összeölelkeztünk.

Amíg a halállal játszunk

Míg félünk, egyre szaporodnak
a Halál süket eszközei.
Hogy ne féljünk, százszorozódnak.
A Halál a kockát pörgeti.

Várunk. Nem mozdul ő se, mi se,
a tét nő. Most mit dob a másik?!
A kocka hatosra pördül-e?!
És kinek?! Nem bírjuk sokáig.

Mert amíg játszunk, szaporodnak
a Halál süket eszközei.
Talán egy már a csillagoknak
ágait felettünk tördeli...

Hetvenhat kép Krieg Ferenc életművéből

A kiállítás címének iróniával fűszerezett, jelképes értelme volt. A Szombathelyen élő festő tavaly – 75. születésnapjára – nagy igyekezettel válogatta műveit. Méltó helyet sehogy nem talált a pályáját reprezentáló anyagnak. Az újra művészeket is fogadó Savaria Múzeum megszépült dísztermében így a jubileumot követő évben 76 képét állította ki. Elevenen ható sűrítményét egy vonzóan színes életműnek.

Krieg Ferenc kalandos, vargabetűket sem nélkülöző emberi sors stádiumait járta végig. Vérbő festészete nem kevésbé izgalmas képet mutat. Hű tükre nyugtalan lelke háborgásainak, formakereső buzgalmának, az életmenetét irányító történeseknek. Biztató indulását a háború megszakította. Később munkája osztotta meg energiáját, de ebből haszna származott. Mert ama kevesek közé sorolhatott, akik önakaratukból nézhettek szét festőszemmel (is) a mongol pusztákon. Ám, máig töretlen derűje átsegítette az elé gördülő akadályokon.

Szülővárosa Zalaegerszeg. A művészettel Gallé Tibor és Révész Imre szabadiskolájában ismerkedett. Festői tudását a Szépművészeti Múzeumban magyar mesterek másolásával pallérozta. Felvették a Képzőművészeti Főiskolára (1942), de katonaság, fogság következett. A harcok múltán visszatért az Andrássy útra, de kis idő múltán másfelé vette az irányt. Kiállításokon már 1949-től szerepelt, akkor a Fővárosi Képtárban. Balatonfüreden művészkört vezetett. Negyedszázadig pedig a geológiai kutatók mellett dolgozott. E minőségben járt három alkalommal Mongóliában. Később már csak a festészetnek, az utazásoknak élt. Élménycsomagjában tisztes helyet foglalt el a velencei karnevál. Ha teheti, oda ma is visszatér. Tapasztalatokban gazdagodva, témákkal, motívumokkal teli vázlatkönyvekkel megrakodva érkezett haza európai tanulmányútjáról. Alkotókedve pillanatig sem hagyta tétlenségben. Képeivel félszáz kollektív kiállításon jelentkezett. Vagy húsz egyéni tárlatot rendezett s Kínától Franciaországig több külhoni bemutatón szerepelt.

Művészi alapállása a természetelvűségen nyugszik, túllépve a nagybányai tradíciókon. A megjelenítésben az expresszív szín- és formahasználat dominál. Kivétel alá csupán a mongóliai periódus nagy képtáblái és egy korai, a modern művészet eredményeit elemző képsor esik.

1969-1973 között huzamos időt töltött az ázsiai országban. Közelről figyelhette ősi kultúráját, szokásait, a zömében életformáját is őrző nép mindennapjait. Járt jurtákban, faházakban, buddhista kolostorokban. Találkozott a pusztán vágtató lovasokkal, tanulmányozta a távoli hegyekbe vesző kietlen síkság színeváltozását, a tomboló homokvihar félelmetességét. Tanulmányokat, tájképeket, díszbe öltözött lovasokat festett tiszta, éles kontúrú színfoltokkal. Együtt ábrázolta és hozta közelünkbe az egzotikumot és a való életet. Impozáns méretű vásznai a kiállítás alaptónusát adták.

Láthattuk műveinek ama csoportják is, amelyek "izmuskísérleteit" vonultatták fel. Kubista csendélet, szerkezetes táj, foltritmusokkal játszadozó erdőrészlet, informel színtanulmány egyaránt akadt közötte. Finoman irizáló művei egyben közösek: a kiszemelt tanulságokat hiteles mesterségtudással dolgozzák fel.

Irányt jelölhetett volna bármelyik, de Krieg mindig visszatért a természethez. Tájképei, velencei vedutái, karneváli figurái, fejei, de színekben tobzódó tájfantáziái ugyancsak nagy ütőerővel bíró, valóságelemekből építkező művek. Érzékelhetően közvetítik vitalitását. Formákat megelevenítő színhalmazai a lélek belső izzásától kölcsönzik lüktetésüket. Az egységet, harmoniát a mindenütt alkalmazott, szeszélyeket tompító kék kényszerével teremti meg. Színpászmáin átsugárzik az élmény melege, ettől nemcsak egyedi, de hiteles festészet az övé. Szenvedélyes, rokonszenves életműve egyként kínál élvezetet szemnek és szellemnek.

Salamon Nándor

A Szépművészeti Múzeum könyvtára Terézvárosban

Május 7-én avatta fel a Szépművészeti Múzeum az új otthonba költözött európai hírű és rangú bibliotékájának új székházát – a Szondi utca 77. sz. alatt – Inkei Péter a Művelődési és Közoktatási Minisztérium helyettes államtitkára.

A jeles alkalomból – munkatársunknak – dr. Zakariás János (36 éves) művészettörténész, könyvtárigazgató adott tájékoztatást. Az igazgató az ELTE művészettörténet és történelem szakán 1985-ben végzett. Ezután a Műemléki Felügyelőség könyvtárának volt a vezetője. Igazgatói kinevezését 1991 januárjában vette át.

A Szépművészeti Múzeum könyvtárhelyiségeit, miután az elmúlt száz évben az állomány jelentősen gyarapodott, kinőtte. Az intézményen belül a raktározási gondok miatt további bővítésre nem volt mód. Másrészt az olvasókat és a kutatókat egyszerűen már nem tudták hová leültetni.

Az átköltözést ez év tavaszán kezdték el, és két (!) hónap alatt fejezték be. Az átköltözés, a be- és kicsomagolás, az elrendezés a 120 ezres állományt, a könyveket, a katalógusokat és az 1200 féle folyóiratot, a mikrofilmeket és a CD-ket érintette. Mindezt persze nemcsak a szakszerű előkészítő munka tette lehetővé, hanem az is, hogy az épületet az új berendezésekkel együtt a Kipszer Rt. kulcsrakészen adta át.

Az épület nem egyszerűen esztétikus, hanem impozáns is. Mellette nem lehet úgy elmenni, hogy a szemet meg ne ragadja. Belső kialakítása lebilincselően szép, harmonikus. A könyvtár kényelmesen berendezett, ideális körülmények közé került. Az olvasóterem tágas, világos, benne 72 olvasói és 28 kutató hely található. Az évente regisztrált 15 ezer olvasót tizenkét magasan képzett, többdiplomás könyvtáros és szakember szolgálja ki. Az épület légkondicionált, klimaberendezéssel ellátott. Újdonság, hogy a könyvvédelem érdekében biztonsági kapukat építettek be. A katalógust számítógépes rendszerben tárolják.

A Szépművészeti Múzeum könyvtára 750 külföldi intézménnyel van cserekapcsolatban. Ennek folytán közel háromezer könyv, művészeti album, közlemény és katalógus, továbbá ezer folyóirat kerül csere útján a bibliotékába évente. Ez több (!) mint amennyi újdonságot az intézmény rendelkezésére álló összegből be tudnának szerezni.

A Szépművészeti Múzeum új könyvtárépületében kapott helyet a kiviteli engedélyezés, a műbírálat osztálya és a restauráló műhelyek. Azt kell tudni, hogy a műbírálatra és kivitelre kizárólag külföldi mesterek festményeit, szobrait és grafikáit veszik át. Ennek határideje két hét, míg a kiviteli engedély kiadása egy hét.

Az épület a Kipszer F. T. Rt. fővállalkozásában Bihary László és Skrabski Gyöngyi építészek tervei szerint készült. Ezzel megvalósult egy régi álom, a kerület, a főváros és az ország olvasói, kutatói méltó környezetben művelődhetnek, dolgozhatnak.

Széplaki Kálmán

Kriegel Keresztély
stud. phil.
Eparjestől, 1771-ben irat-
mozott be.

bása
Fleischer Bécs. C. i. l.

Torda.

A meredek sziklák közti
tereli le kecskenyáját a pata
látszik. Felirata

balra: Eine Höhle in der
jobbra: Une Caverne dans

Szines kny., mér.

248-95-20.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848. II/162. l.

Név: Kriegelstein Ferenc

Foglalkozás: sárgaréz műves

Szárm. hely: Buda

Hitfelekezet: R.kt. Csal. állapot: nőtlen

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1843 V. 19

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 6.

Illyefalvi: Pesti és budai polgárok 1686-1848.....I. II. 162

Név: Krieglstein Franciscus

Foglalkozás: sárgarézműves (Aurifaber)

Szárm. hely: Buda

Hitfelekezet: R. K. Csal. állapot: nőtlen

A polgárjog megszerzésének időpontja: 1807 IV 17

A polgárjogért fizetett összeg forintban: 12.

sokáig ülés. Ennek oka a párisi világkiállítás volt, a melyen úgy ő, mint a választmánynak több tagja hosszú időn át fontos teendőkkel volt elfoglalva. Az elnök maga hét nappal a kiállítás megnyitása előtt utazott ki Párisba abban a feltevésben, hogy a vezetésére bízott XII. és XV. (iparművészeti) csoportok rendezésének befejezésére kellend csak felügyelnie. Itt azonban kétségbeejtő állapotban találta csoportjait. A tárgyak csomagolatlanul hevertek, sőt tetemes részük a szállítmányok torlódása miatt meg sem érkezett, de az installáció sem felelt meg a követelményeknek. Dacára az óriási erőmegfeszítésnek, melyet ő és társai kifejtettek, mégis hat heti szakadatlan munkába került, mig a rendezéssel legalább nagyjában elkészülhettek, a kisebb hézagok és hiányok pótlása pedig még több hetet vett igénybe. Kedves kötelességet teljesít, midőn ez alkalommal hálásan emlékszik meg munkatársai: Faragó Ödön, Horti Pál és Pap Henrik lelkes közreműködéséről. Örömmel jelentheti, hogy a fiatal magyar iparművészet, főleg nemzeti jellegének és önállóságának feltűntetésénél fogva a kulturállamok évszázados iparművészetének nagy versenyében derekasan megállja a helyét. Az általános elismerésnek egyik meggyőző jelét képezik a magánosok és több előkelő múzeum részéről történt jelentékeny vásárlások. Remélhető, hogy kiállítóink a kitűntetések odaítélésénél is megfelelő méltatásban fognak részesülni. Különösen kiemeli még az elnök Thék Endrének érdemeit, a ki mint jurytag buzgó odaadással védte a magyar kiállítás érdekét éppen a legfontosabb iparművészeti ágban.

Dr. Matlekovics Sándor a választmány nevében köszönetet mond az elnöknek önzetlen fáradozásaiért, a melylyel a magyar iparművészet ügyét a párisi kiállításon diadalra vitte. Indítványára a választmány hálájának a jegyzőkönyvben kifejezést ad.

Dr. Szmrecsányi Miklós csatlakozva az előtte szólónak szavaihoz, azokat tekintettel a művészet különböző ágainak összetartozására, kiegészíteni kívánja s utal azokra a nagy érdemekre, a melyeket az elnök eréleyes működésével mint a szobrászati jurynek magyar tagja, majd mint annak alelnöke szerzett, a mivel a magyar művészet minden barátját nagy hálára kötelezte. Egyben utal a nagy, általános elismerésre, melyet a magyar történelmi kiállítás Párisban aratott, a mi pedig főleg Szalay Imre alelnök és Radisics Jenő vál. tag érdeme volt, a miért is indítványára a választmány a nevezetteknek szintén köszönetet szavaz.

Áttérve a napirendre, az elnök mindenekelőtt mély sajnálattal jelenti, hogy Budahegyi *Pauer* Leo választmányi tag junius hó 16-án meghalt.

A választmány fájdalmának a jegyzőkönyvben kifejezést ad.

Ezek után az elnök üdvözli a legutóbbi közgyűlésen megválasztott új választmányi tagokat s indítványára a választmány a folyó egyesületi évre meghagyja a szakosztályok tavalyi beosztását azzal, hogy az újonnan megválasztott tagok közül dr. Czobor Bélát és Morelli Gusztávot a III. osztályba, Horti Pált s Pap Henriket pedig a IV. osztályba sorozza.

Titkár felolvassa a kereskedelmi miniszter leiratát a társulat felterjesztésére, a melyben üdvözölte a minisztert sikerrel megkezdett iparpártolási nagy akciója alkalmából s egyben a nézete szerint e tekintetben alkalmazandó elvek kifejtése mellett felajánlotta a társulat közreműködését.

A miniszter köszönettel fogadja a társulatnak felajánlott közreműködését és a kőzreműködés módozatainak megállapítása céljából tanácskozmányt akar tartani, a melyen a társulat is képviselve lesz.

A választmány örömmel fogadja a kereskedelmi miniszter leiratát s megbízza az elnököt, hogy a mennyiben erre vonatkozólag a minisztertől felhívás érkeznék, a a tervezett tanácskozmányba a szükséghez képest a társulat képviselőit jelölje ki.

Titkár felolvassa a kultuszminiszter leiratát, a melyben értesíti a társulatot, hogy Az Iparművészet Könyve c. díszmű költségeire 4000 koronát engedélyezett, de kiköti, hogy az engedélyezett összegnek ellenértéke fejében, a mű bolti árát véve alapul, a tár-

Architecture Sibérienne

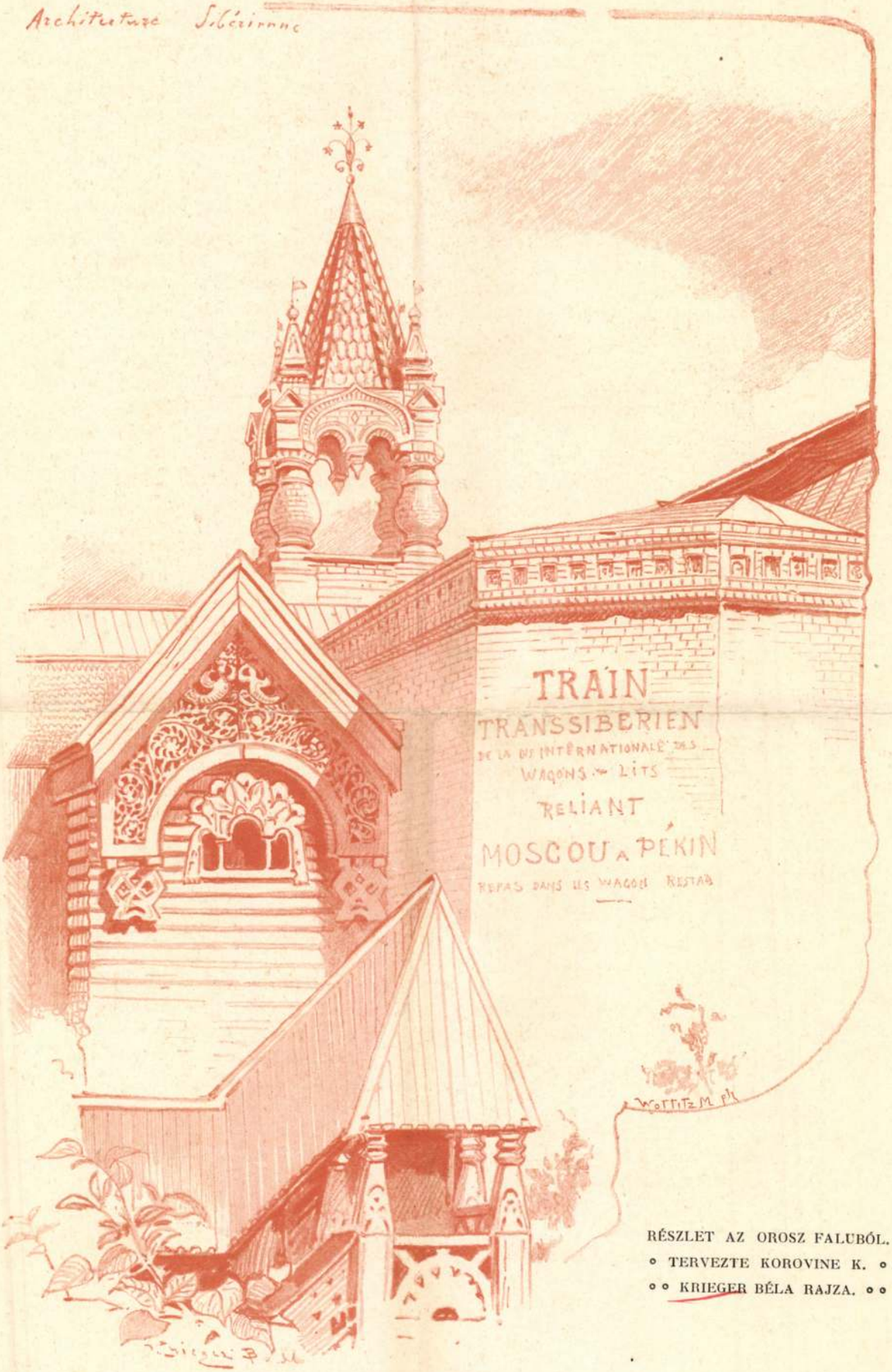

RÉSZLET AZ OROSZ FALUBÓL.
° TERVEZTE KOROVINE K. °
°° KRIEGER BÉLA RAJZA. °°

mély részvétet s fájdalmat keltett nemcsak a főváros, de az egész ország széles köreiben. S ebből kiveszi a M. Iparművészeti Társulat is a maga részét s ennek jeléül elhúnyt jelesének ravatalára hálájának s fájdalmas megilletődésének pálmaágát teszi le.

Eldőlt pályázat. Lapunk májusi számában közöltük azt a pályázati felhívást, melyet a budapesti korcsolyázó egyesület hirdetett bajnoki oklevelének tervrajzára. A pályázat határidejére mindössze huszonnégy rajz érkezett be s ezek felett döntött szeptember hó 20-án az illetékes jury, melynek tagjai voltak Benke Gyula orsz. képviselő (elnök), Zsigmondy Géza, a B. K. E. igazgatója, Szent-Györgyi Imre h. igazgató, továbbá Horti Pál, Nádler Róbert és Pap Henrik festőművészek. Az első díjat *Rintel* Géza nyerte el, a második pedig *Prenoszil* Gézának jutott. Valamennyi pályamű tíz napig látható volt az Orsz. Iparművészeti múzeumban.

Új tagok. F. évi junius hó 1-je óta e füzet megjelenéseig a következők léptek be a M. Iparművészeti Társulat rendes tagjai sorába: Dr. gróf *Almássy* Imre (Puszta-Poó), *Alpár* József (Budapest), *Altlechner* Károly (Budapest), *Bloch* Leo (Budapest), *Bereczky* Miksáné született Emmerth Ilona (Székesfehérvár), *Bocsák* Rezső (Budapest), *Beck* Antal (Budapest), *Bányai* Viktor (Budapest), *Berényi* Ignác (Budapest), *Baumhorn* Lipót (Budapest), *Bajusz* Bálint (Ujpest), *Boemm* Klára (Budapest), *Barajevacz* Szvetozár (Ungvár), *Brandl* Gusztáv (Sopron), *Szt. Benedekrendi főgymnasium* (Sopron), *Buday* György (Budapest), *Berger & Feiszinger* (Budapest), *Carl* Sándor (Budapest), *Czibulka* Rezső (Budapest), dr. *Dieballa* Géza (Budapest), *Elefánti* István (Pozsony), *Evangelikus Gymnasium* (Sopron), *Faragó* Ferenc (Budapest), *Fornheim* Zsiga (Pozsony), *Forreider* József (Budapest), *Fiala* Géza (Budapest), *Fekete* István (Budapest), *Fülöp* Árpád (Ungvár), *Grieger* Gyula (Budapest), *Glaser* János (Budapest), *Győri* Sándor (Budapest), *Gaal* Maris (Dalnok), *Gencza* Ferenc (Budapest), *Gmehling* Hermann (Budapest), *Grünwald* István (Győr), *Galgóczy* Ferenc (Győr), *Gebauer* Ágoston (Pozsony), *Hatschek* Ede (Győr), *Heckenast* Róbert zongoragyáros (Budapest), *Hoppel* János (Budapest), *Hirschmann* Tivadar (Budapest), *Hajts* Jakab (Budapest), *Hoffmann* Ernő (Budapest), *Herzfeld* József (Pozsony), *Horváth* Antal (Pécs), *Istok* János (Budapest), *Jánosy* József (Budapest), *Ihrig* Sarolta (Budapest), *Jahl* Jenő (Pozsony), *Jabornik* János (Pozsony), *kolozsvári róm. kath. főgymnasium* (Kolozsvár), *Kitzinger* Rezső (Budapest), *Kelemen* Márton (Győr), *Koszka* János (Pozsony), *Kurtz* Károly (Pozsony), *Kreibich* Károly (Pozsony), *Kabaj* Dánielné (Budapest), ifj. *Kiss* József (Pozsony), *Kántor* Tamás (Budapest), *Kiss* Sándor (Budapest), *Kende* Antal (Budapest), *Kristián* Emil (Budapest), *Klassohn* A. (Budapest), *Kriegsan* Emil (Budapest), *Khein* Rezső (Sopron), *Kis* József (Budapest), *„Keleti kávéház“* (Budapest), *Kállay* Jenő (Győr), *Kolliner* Miklós (Nagyvárad), *Lantay* Lajos szobrász (Budapest), dr. *Lovrich* József (Budapest), ifj. *Lohr* József (Budapest), ifj. *Latzinger* Gyula (Pozsony), *Láng* Gyula (Budapest), *Lapicz* Antal (Sopron), *Lomjánszky* István (Budapest), *May* Ferenc (Budapest), *Munkácsy* Sándor (Budapest), *magyar-óvári állami iparos tanonciskola* (Magyar-Óvár), *Melczer* Zsigmond (Pozsony), *Marton* Jenő (Pozsony), *Meszmer* Adolf (Pozsony), dr. *Madzsar* József (Budapest), *Molnár* Géza (Budapest), *Modrovich* Gábor (Pozsony), *Mechle-Grossmann* Hedwig (Sopron), dr. *Molnár* Jenő (Budapest), *Mattiáski* Károly (Budapest), *Miletin* Ferenc (Budapest), *Marschall* A. (Pozsony), *magyar-óvári k. t. r. gymnasium* (M.-Óvár), *Nagy Szeder* István (Budapest), *Nemes & Lengyel* (Budapest), *Nichold* Sándor (Budapest), ifj. *Nagy* Károly (Moson), ifj. *Nagy* István (Budapest), *Nemes* Ödön (Budapest), *Nándory* János (Budapest), *Neumann* Ferenc (Budapest), *Nay* Rezső (Budapest), *Ottenberger* Ödön (Budapest), *Opris* Oszkár (Nyiregyháza), *Pratsinger* Ödön (Győr), *Pintér* Ignác (Sopron), *Polgáry* István (Budapest), *Reichmann* Manó (Budapest), *Rózsa* Ede (Moson), *Roth* Jakab (Budapest), *Resch*

HINDU TEMPLOM RÉSZLETEI.

° KRIEGER BÉLA RAJZAI. °

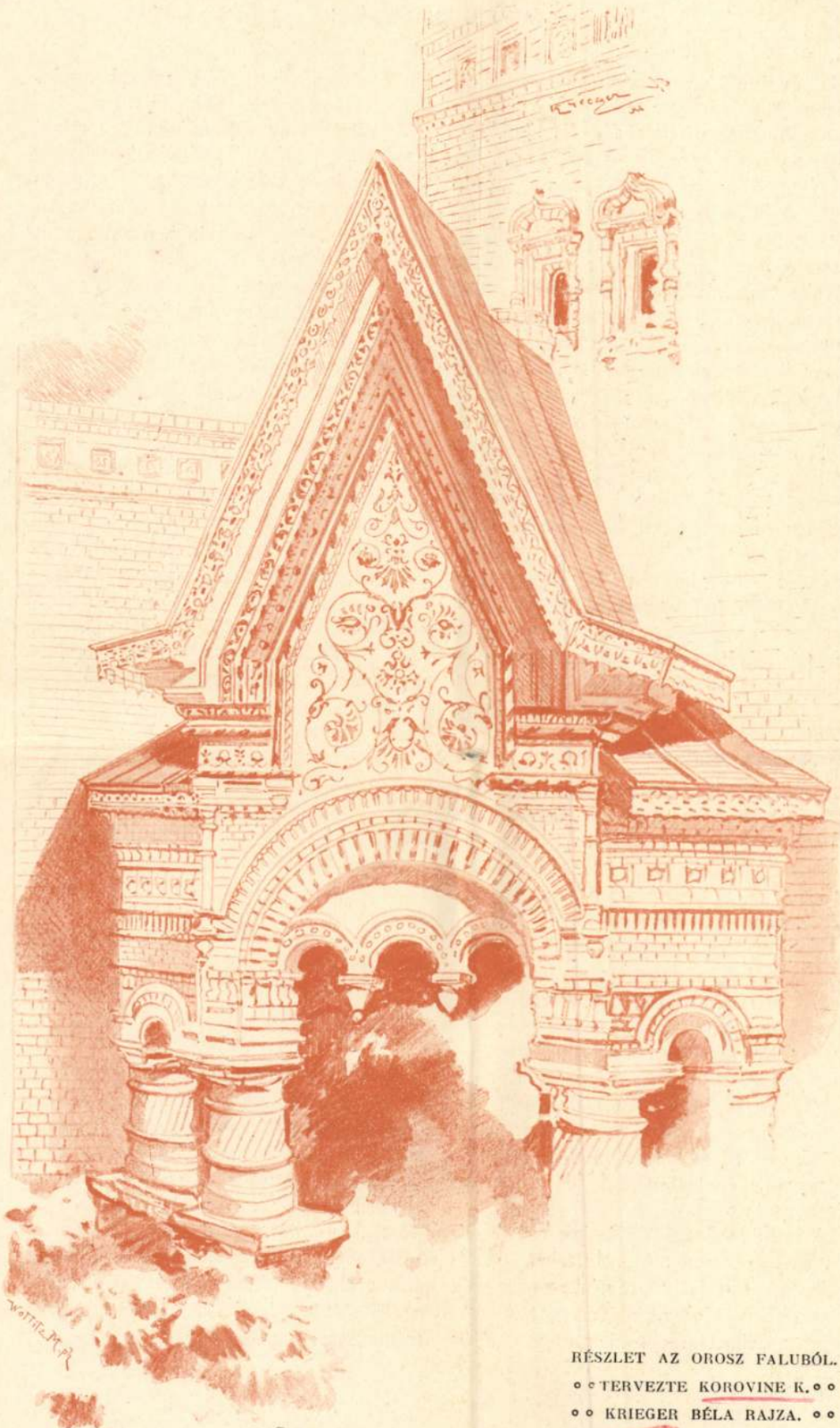

RÉSZLET AZ OROSZ FALUBÓL.
°° TERVEZTE KOROVINE K. °°
°° KRIEGER BÉLA RAJZA. °°

sulat megfelelő számú példányokat bocsásson majdan rendelkezésére.

A választmány hálával fogadja a kultuszminiszter segélyét, az ellenértékképpen kivánt példányokra vonatkozólag pedig elhatározza, hogy felterjesztést intéz, melyben kérni fogja a minisztert, hogy a föltételtől álljon el, miután a műnek voltaképpeni kiadója nem a társulat, hanem az Athenaeum, a melytől készpénzben kellene beszerezni a kivánt példányszámokat, a miáltal a mű kiadásának segélyezése illuzóriussá válnék. Miután azonban a társulat az Athenaeummal kötött szerződésében kikötötte, hogy tagjai *féláron* kapják a művet, utalni fog arra, hogy a kultuszminiszter főhatósága alatt levő intézetek is élvezhetik ezt a kedvezményt az esetben, ha a társulat tagjai sorába lépnek.

Titkár fölolvassa a párisi világkiállítás m. kir. kormánybiztosának átiratát, a melyben kéri az elnökséget, hogy szabadságolja Lipcsey József társulati pénztárost, miután a tisztség, a mit a párisi kiállításon levő történelmi magyar csoportnál ellát, föltétlenül megkívánja, hogy a folyó év végéig Párisban tartózkodjék.

A választmány Lipcsey József pénztáros számára kért szabadságot megadja s miután a nevezett könyveit Párisban fogja vezetni, a folyó kiadások s bevételek följegyzésével s általában a kézi pénztár vezetésével a választmány a titkárt bízza meg.

Radisics Jenő a tervezett Walter Crane-kiállításra tesz előterjesztést a választmánynak. Miután a kiállítást a M. Iparművészeti Társulat az Orsz. Iparművészeti Múzeummal együttesen fogja rendezni, azt hiszi, hogy legcélszerűbb, ha a kiállítás anyagának összegyűjtésével s a kiállítókkal közvetlenül való érintkezéssel az Orsz. Iparművészeti Múzeumnak a londoni hivatalos képviselője Cundal, kensingtoni múzeumi őr bizassék meg.

A kiállítással járó kiadásokra vonatkozólag ez idő szerint még nem tehet konkrét előterjesztést, miután erre nézve nem tudják hivatalosan az angol művészek föltételeit. Maga a kiállítás szeptember vagy október havában lesz, miután W. Crane akkor szándékozik Budapestre jönni.

A választmány helyesléssel tudomásul veszi a bejelentést. A kiállítási költségekre nézve pedig elvileg kimondja, hogy azokhoz az Orsz. Iparművészeti Múzeummal együttesen méltányos arányban a társulat is hozzájárulni fog.

Az idei karácsonyi kiállításnak előkészítésével a választmány megbízza a titkárt s egyben a közreműködésre felkéri Horti, Kriesch és Pap választmányi tagokat.

Titkár jelentést tesz, hogy a darmstadti Alexander Koch cégnek magyarországi képviselője ajánlkozott arra, hogy bizonyos jutalék mellett tagokat illetve előfizetőket gyűjt.

A választmány kisérletképpen megengedi, hogy az illető, a könyvkereskedőknek adott szokásos jutalék mellett tagokat illetve előfizetőket gyűjtsön, azzal a szigorú kikötéssel, hogy minden olyan föllépéstől tartózkodjék, mely a társulat méltóságába ütközik, mert ellenkező esetben a társulat nyomban megszakítaná vele az összeköttetést.

Titkár bemutatja a Munkácsy- és a Zsolnay-szoborbizottságok részéről érkezett fölhivásokat.

A választmány mindkét fölhívást a társulat közlönyében egész terjedelemben közzéteteti, Zsolnay szobrának költségeire pedig, mint aki működésével a magyar iparművészetnek sok dicsőséget szerzett, 200 koronát szavaz meg.

Végül a titkár bejelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta *huszonhat* új rendes tagja lett a társulatnak, mit a választmány örömmel vesz tudomásul.

Erre az elnök berekeszti az ülést.

A Magyar Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása ez idén előreláthatóan csak december hó első hetében fog megnyilni. A kiállításon ismét egy sorozat teljesen berendezett szoba lesz látható, a melyet Horti Pál tanár tervezett. Az eddigi bejelentett munkák után ítélve, a mostani karácsonyi kiállítás tartalmasság s a művészi színvonal tekintetében jóval túl fogja haladni az előzőket. Beható ismertetésével a jövő számunkban foglalkozunk.

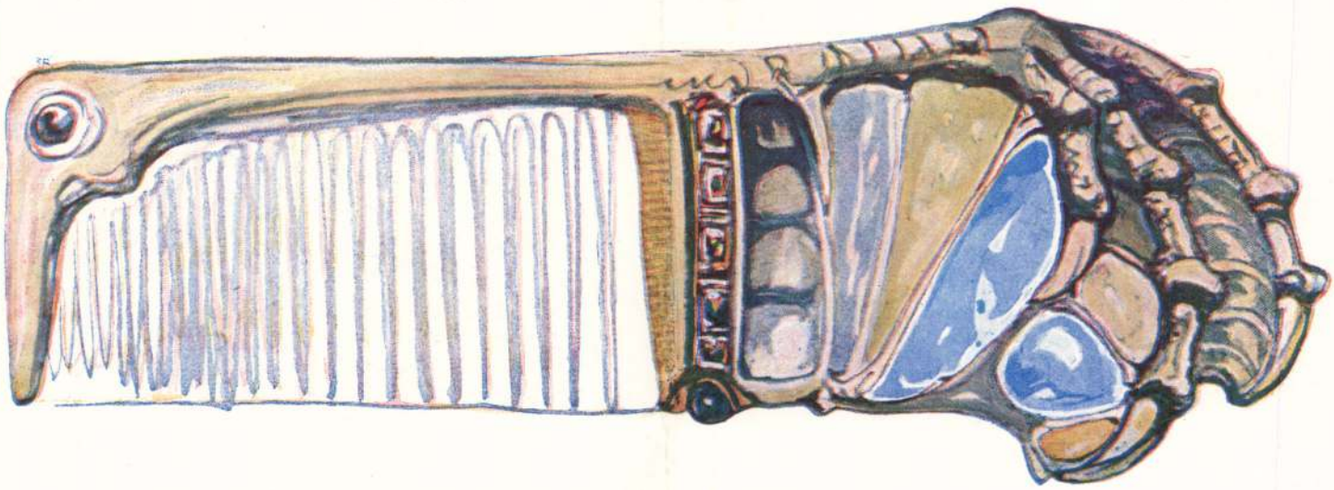

DRÁGAKÖVEKKEL DISZÍTETT
ZOMÁNCOS FÉSÜ ÉS NÁSFÁK.

KRIEGER BÉLA TERVEI.

Kriegler Béla

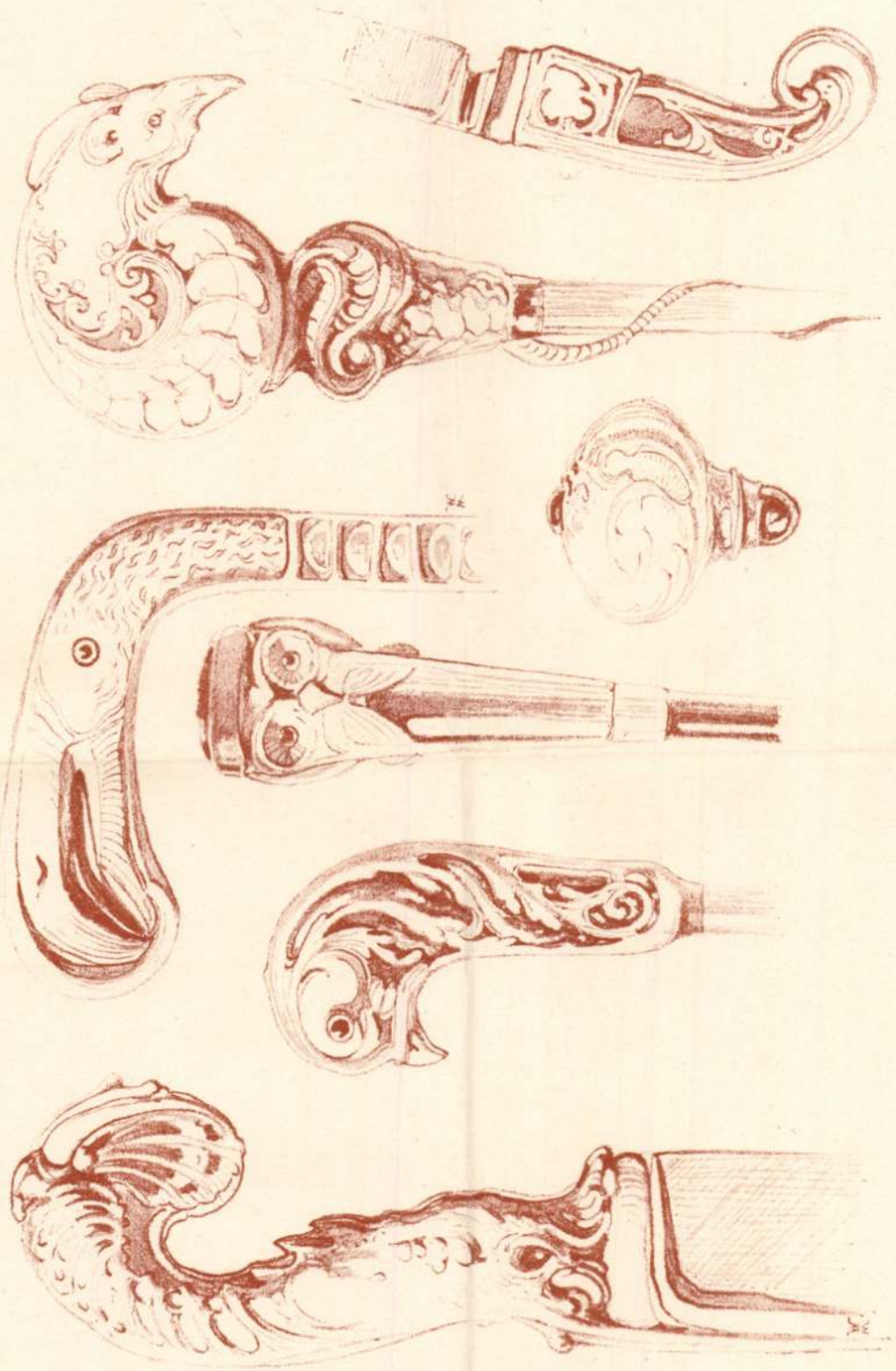

KRIEGER BÉLA
VÁZLATKÖNYVÉBŐL.

KRIEGER BÉLA
VÁZLATKÖNYVÉBŐL.

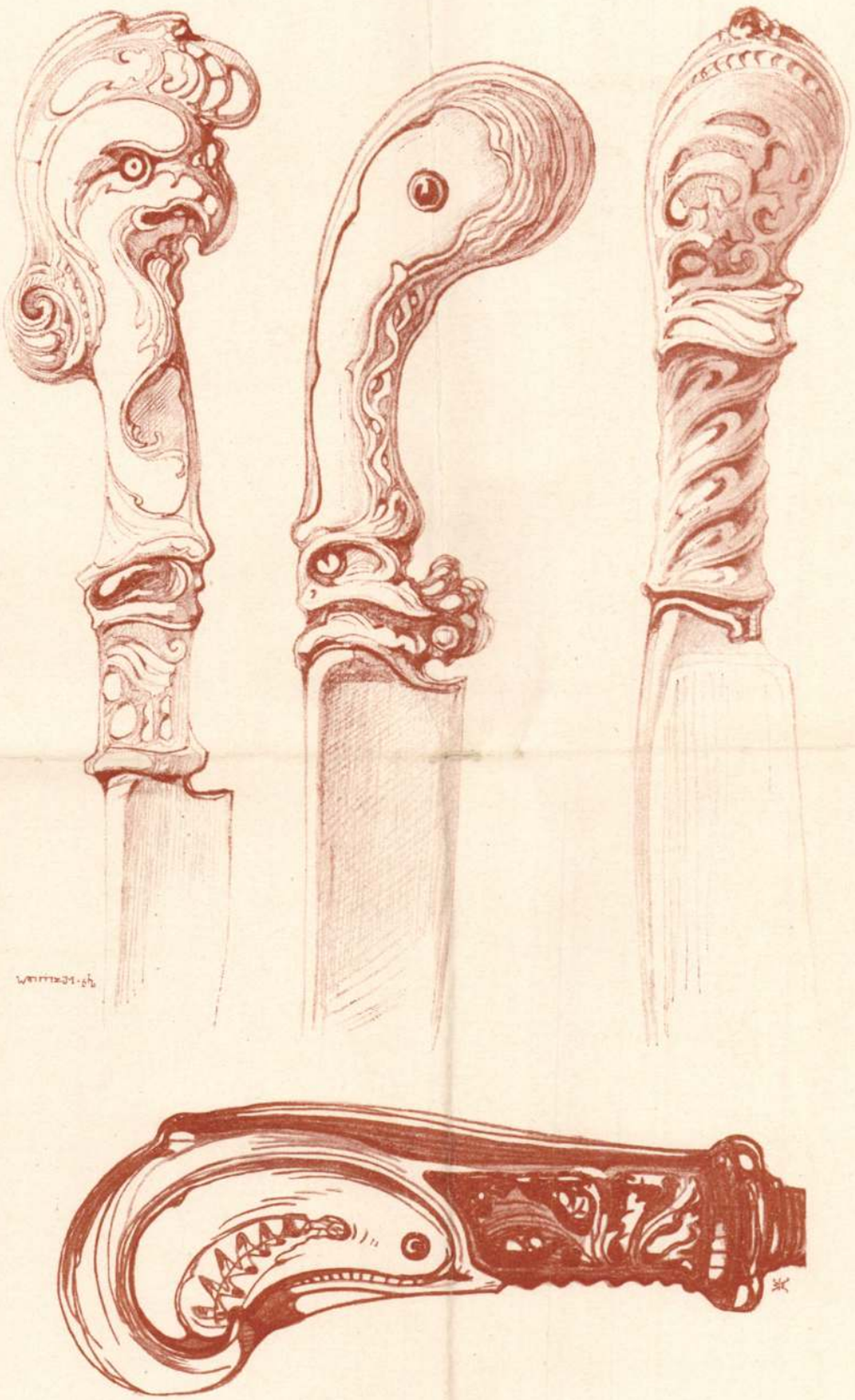

KRIEGER BÉLA
VÁZLATKÖNYVÉBŐL.

Krieger Béla

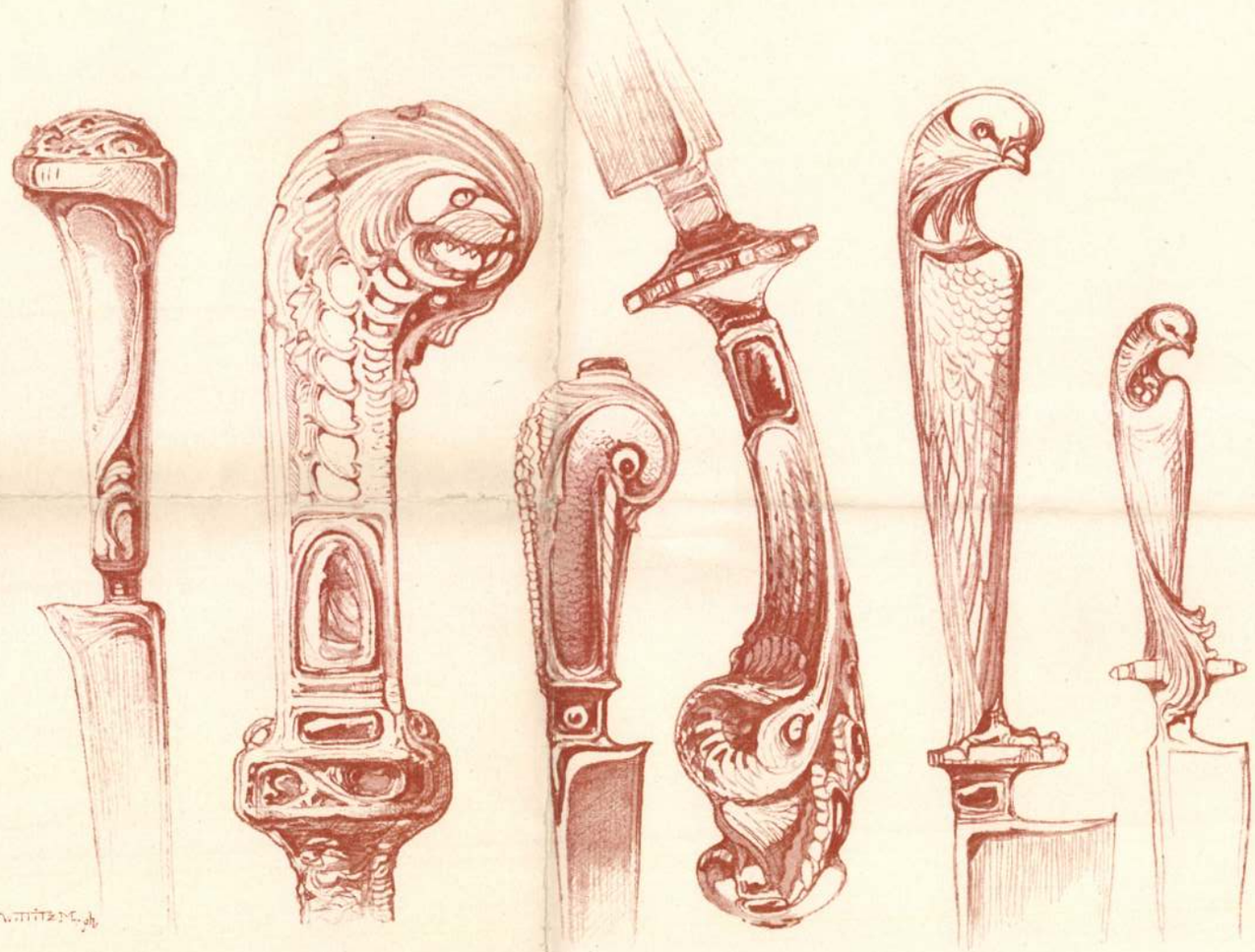

KRIEGER BÉLA
VÁZLATKÖNYVÉBŐL.

LUNA
EOZIN SZOBOR
KÉSZÜLT A ZSOLNAY GYÁRBAN
TERVEZTE ABT SÁNDOR

Krieger Béla rézkarca. *Athenaeum színes rézmetszése.*

Magyar Iparművészet
1900. 5. szám

Krieger Béla

Krieger Béla grafikus, festő

Magyar Iparművészet, 1902

1. sz. 27. o.

Különféle.

Krieger Béla, grafikus

Iparmüvériet 1895-ben 85. l.

MDK

Krieger Béla

Részlet az orosz faluból. Terv.
Korovine K. Rajzolta fenti. Repr.

Hindu templom részletei, rajz, repr.

Magyar Iparmüvészet 19oo. 344,345, 352.l.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

Az Országos Iparművészeti Múzeum vásárlásai a párisi világkiállításon. Dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, a ki minden alkalomnál jelét adja az iparművészet iránt való atyai gondoskodásának, nagyobb pénzösszeget engedélyezett, hogy azon az orsz. iparművészeti múzeum számára a párisi kiállításon főleg a lakásberendezés körébe tartozó, kiválóbb tárgyak beszereztessenek. A miniszter megbizásából *Radisics Jenő*, iparművészeti múzeumi igazgató, egyelőre az alább fölsorolt tárgyakat vásárolta meg, melyek mindannyian modern felfogású, abszolut műbecsű munkák és mentek a sokfelől tapasztalható túlzásokból. Nevezetesen:

Perol Frères-től, Páris: 1. Karosszék, mahagoni, aranyozott bronz virágokkal. Ülése bőrapplikációval. 2. Szék, hasonló (az ebédlő, a melyből a két szék való, aranyérmet nyert). Majorelle Frères, Nancy: 3. Tűzszertartó kandallóhoz, kovácsolt vas, stilizált napraforgó a végén. Robert, Paris: 4. Kézi villamos lámpás kovácsolt vas (aranyérmet nyert). Feuillâtre, Paris: 5. Mákfej, ezüst, áttetsző zománccal borított. Barbedienne, Paris: 6. Kézi villamos lámpás, egy pár, férfi és nő, aranyozott bronz. 7. Óratartó, vizirózsa formájára, aranyozott bronz. Jules Brateau, Páris: 8. Pohár tányérral, fagyöngy-diszítménynyel. 9. Tányér, Vessia-virággal. 10. Serleg, szőllővel. 11. Tányér, mogyoróval. 12. Asztaldísz, hosszúkás két végén nőalakkal. Valamennyi ón. S. Bing, Páris: 13. Kőedény-csésze zöld mázzal, Grouby amerikai művésztől. 14. Szék, világos juharfa, szürke posztóval borított, támláján selyemmel hímzett virágok De Feure művésztől. 15. Szék, bőrrel bevont, ebédlő számára, Gaillard-tól. 16. Butorvasalások, De Feure hálószobájából. 17. Asztal, körtefa. 18. Ruhafogas sárgaréz akasztókkal, Gaillardtól. Plumet és Selmershein, Páris: 19. Petroleum-lámpás, foglalatja s talpa bronz. 20. Toilette-asztal, padukfából. 21. Szék hozzája. 22. Kézi gyertyatartó. Gagneau, Páris: 23. Csillár, homályos üveg-

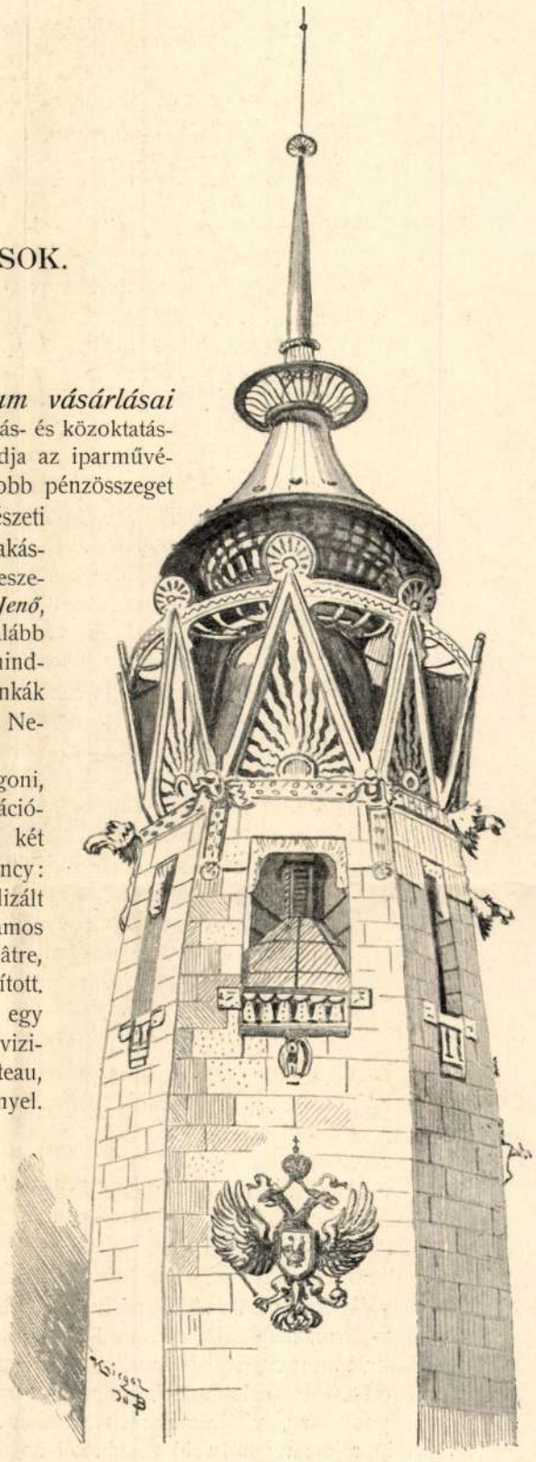

A FINN PAVILLON TORNYA.
TERVEZTE SARINEN E.
KRIEGER BÉLA RAJZA

Magyar Iparművészet
1900.

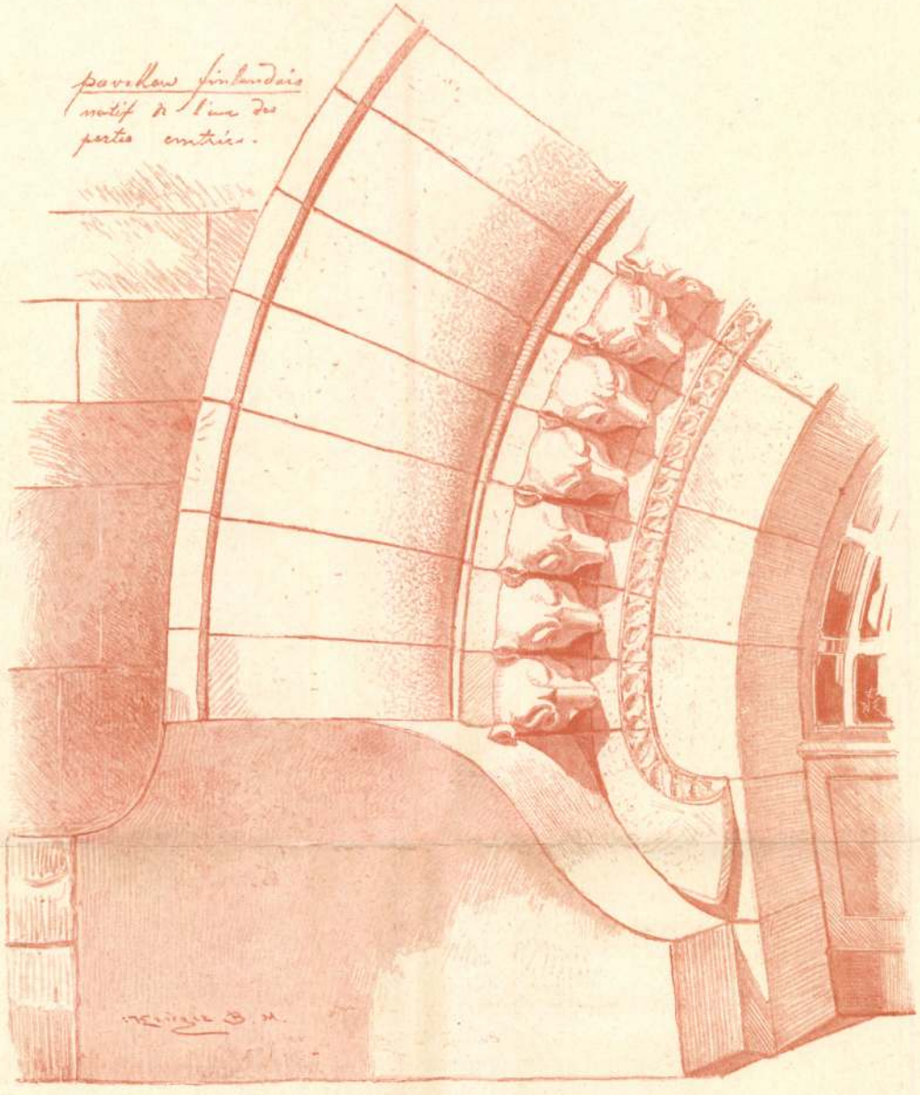

A FINN PAVILLON KAPUJÁNAK RÉSZLETE.
oooooo TERVEZTE SARINEN E. oooooo
oooooo KRIEGER BÉLA RAJZA. oooooo

kagylók, aranyozott s részben színezett bronz foglalatban, mely vizi növényeket ábrázol. Vever, Páris: 24. Kőedény váza, aranyozott ezüst foglalatban. Lalique R., Páris: 25. Fésű, világos szárú, végén zománcból köszörült virág, rajta aranyból való zománcolt bogár. 26. Nyakék, arany zománccal és opálokkal diszítve, C. F. Woerffel, Szt.-Pétervár: 27. Bucsuzó kozák, bronz. Th. Lambert, Páris: 28. Karosszék, mahagoni, sárgarézzel berakott, ülése szürke bársony. 29. Fali étagère, ébenfa, ezüsttel berakott. 30. Ajtó-vasalások (3 drb), sárga-, vörösréz és vas-fűrészszel vágott diszítményekkel. E két utóbbi szám a f. évi Salonban volt kiállítva. Christoffle, Páris: 31. A ház plaquett'ja, O. Roty-től. 32. Papirvágó kés, ugyanattól, ezüst. 33. Kanál és villa, pávatollal diszített, ezüst. 34. Kanál. 35. Kés. 36. Villa. 37. Fagylalt-kés. 38. Fagylalt-kanál, A. Hemerocallis-növényből stilizálva. 39. Kenyér-kosár. 40. Morzsa-szedő. 41. Abrosz-kefe. Thiebaut Frères, Páris: 42.

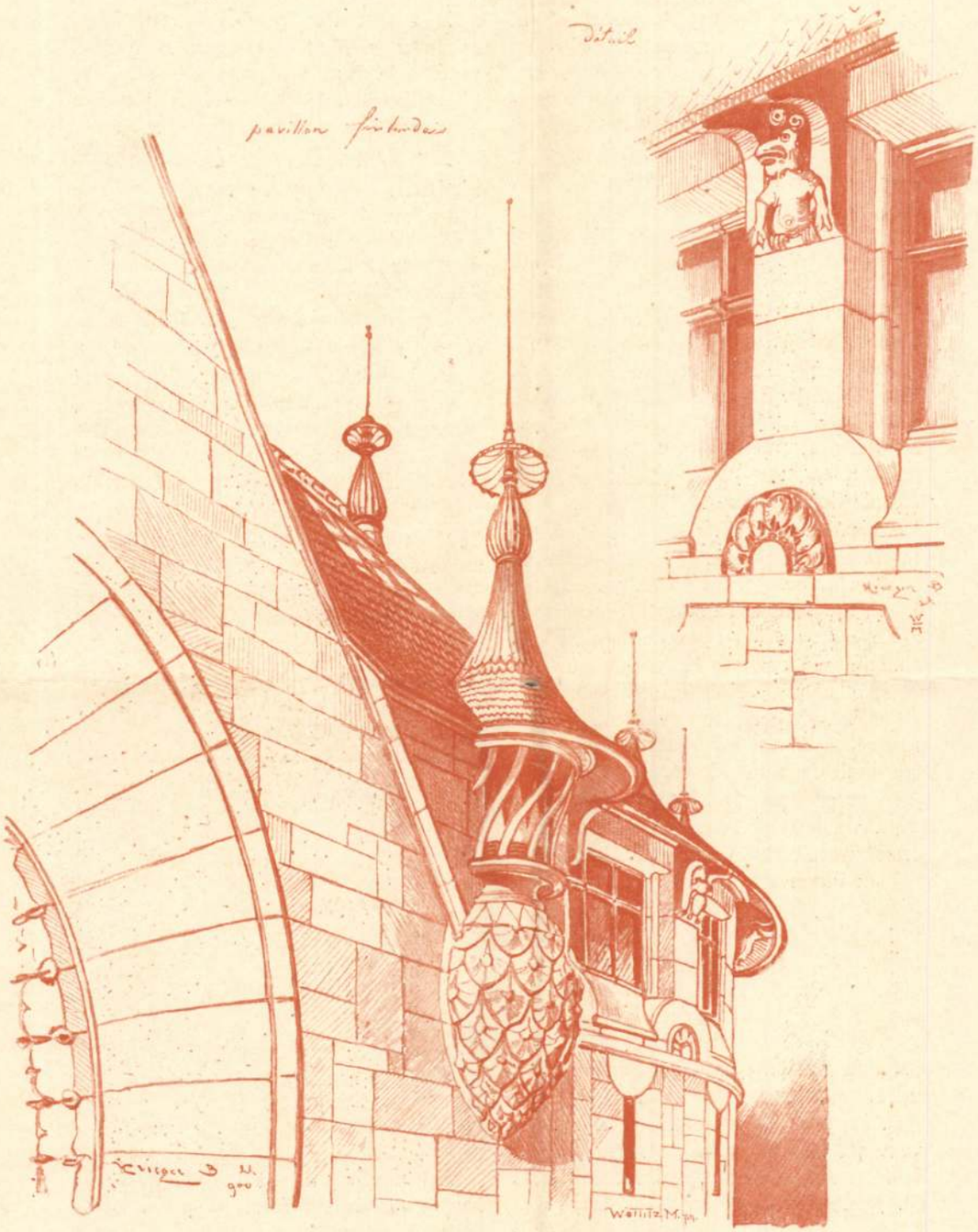

RÉSZLETEK A FINN PAVILLONRÓL.
ooo TERVEZTE SARINEN E. ooo
ooo KRIEGER BÉLA RAJZA. ooo

Guy de Maupassant, a Parc Monceau-ban levő szobrának kicsinyített mása; bronz. A Palais des Beaux Arts-ban a Grand Prix-t nyerte. Naudot, Sèvres. 43. Csésze, pâte tendre áttörött szegélyében átlátszó zománc. Siot-Decauville, Páris: 44. Lámpás táncosné formájára. Aranyozott bronz. 45. Csengetyű, gombja térdelő asszony. Aranyozott bronz. 46. Tányér, fenekén nő-alak. Párja a Musée du Luxembourg-ban; ón. 47. Téntatartó, végén nőalak; ón. 48. Gyertyatartó, ón. 49. Tolltartó, ón. St. Andrée de Ligoereux, Páris: 50. Panneau levelekkel és címerrel, domborított és színezett bőr. 51. Mappa, vésett és színezett bőr, címerrel. 52. Ugyanaz kakasfejjel. 53. Ugyanaz bogáncsvirágokkal. 54. Tálcza, domborított és színezett bőr. A mester e munkái révén Grand Prix-t nyert. Damouse, Páris: 55. Csésze, pâte d'email domború vizi növényekkel. Alex. Charpentier. Páris Plaquettek, u. m.: 56. Imprimerie Lemercier. 57. Puvis de Chavanne arcképe. 58. Maternité. 59. La tour Eiffel. 60. Amis des Livres. 61. Jean fiának arcképe. 62. Luce arcképe, Mottheau, Páris. 63. Falravaló villamos lámpás, repülő szitakötő, liliomokkal. Aranyozott bronz. M[illegible]tázta Piat. Állami pénzverőintézet. 64–67. Plaquettek és érmek. Victor Péter, Páris. 68. Emil Marchon arcképe. 69. Maurice Joueune arcképe. 70. Auguste Rodin arcképe. Valamennyi bronz. A mester aranyérmet nyert. Ovide Yencesse, Páris. 71. Plaquette: Pierrette la pauvre. 72. Spuller arcképe, bronz érem. The Bath Cabinet makers C°, Bath. 73. Kandalló, tölgyfa-rézdiszítményekkel. 74. Pohárszék, tölgyfa részdiszítményekkel. Japán: 75. Edény, buzából kikandikáló verebekkel. 76. Edény, falán uszó ponty. Mindkettő bronz, Jiukimunie Szigiura mestertől, a ki aranyérmet nyert. 77. Edény, fayence; falán tollal rajzolt virágok. Mestere: Tozan Itó arany érmet nyert vele. 78. Zománc edény, rekeszek nélkül. Hólepte virágzó barackággal. Mestere Andó D. 79. Rekesz zománcos edény sárga őszi rózsával. Ugyanattól. 80. Medve, elefántcsontból faragott. Mestere: Kómé. 81. Majom, bronz. 82. Fiu, kalapjában verébfiókák. Fából faragott. Mestere: Unkai tanár, a ki bronzérmet nyert vele. 83. Páva, selyemfestés. Mestere Kampo; aranyérmet nyert vele. 84. Kályhaellenző, selyemre hímzett varjukkal; lakk-keretben. Mestere: Takasima, Grand Prix-t nyert vele.

Az Orsz. m. kir. iparművészeti iskolába az 1900/1901. tanévre mindössze 178 növendék iratkozott be és pedig 118 rendes és 60 vendéglátogató. Az egyes szakosztályoknak létszáma a következő: Diszítő festők szakosztályában 44 rendes és 14 vendéglátogató, összesen 58. Diszítő szobrászok szakosztályában 41 rendes és 6 vendéglátogató, összesen 47. Kisplasztikai szakosztályban 7 rendes és 14 vendéglátogató, összesen 21. Lakásberendező és iparművészeti tervezők szakosztályában 14 rendes és 3 vendéglátogató, összesen 17. Ötvösök szakosztályában 7 rendes és 4 vendéglátogató, összesen 11. Fametszők szakosztályában 2 rendes és 4 vendéglátogató, összesen 6. Rézmetszők szakosztályában 3 rendes és 3 vendéglátogató, összesen 6. Alakrajzra mint vendéglátogató 12 növendék jár.

Az Iparművészeti Múzeum és és iskola könyvtárának forgalma az 1899–1900-iki könyvtári év alatt:

Hónapban	Nyitási napok száma	Látogatók száma	Használt művek száma	Kikölcsönzött művek száma
1899. szeptemb.	10	448	474	
„ október	21	1349	2485	
„ november	21	1201	1387	
„ december	21	806	985	
1900. január	22	1201	1483	
„ február	8	432	527	
„ március	24	1433	1641	
„ április	18	818	1320	
„ május	26	857	1065	
„ junius	17	300	436	
Összesen:	188	8845	11,803	727

A könyvtár julius–augusztus hónapokban, továbbá februárban (a párisi kiállításra küldött anyag kiállítása miatt) zárva volt; úgy hogy összesen 188 nyitási napra esik a 8845 látogató, a kik 11,803 művet

Krieger Béla

Részletek a pesti egyetemi füvészkert-ből, 3 rajz.

Repr.

Rajztemlékl

1883. IV. évf.

Állatkerti tanulmány (Király tigris, toll-rajz, repr.

M.O.

ban részt venni.

A Pécsett létesítendő közművelődési ház ügyében a vall. és közokt. miniszter úr f. é. július hó 20-án 78.666. sz. a. kelt rendeletével értesítette Pécs sz. kir. város polgármesterét, hogy ha Pécs sz. kir. város törvényhatósága a közművelődési ház építésére szánt összeg kiegészítéseül hajlandó az állami segélyképen kért 250.000 koronát törlesztéses kölcsönnel felvenni, a vall. és közokt. miniszter *kész annak annuitásait tárczája terhére elvállalni.* A miniszter úr eme elhatározását azzal a felhivással hozta a város közönségének tudomására, hogy a kölcsön ügyében elfoglalandó álláspontját és a kulturház programmját a miniszter úrral a város közönsége mielőbb ismertesse meg. Pécs sz. kir. város polgármestere a létesítendő kulturház czéljára szükséges telek kiszemelése és az építési programm kidolgozása czéljából az előkészítő tárgyalásokat már folyamatba tette s mihelyt ezek alapján az érdemi tárgyalások felvehetők lesznek, erről az Orsz. Főfelügyelőséget, az azokon leendő részvétel czéljából értesíteni fogja. Ez annyival is inkább kivá-

MDK

Krieger B. 102

Nemzetközi modern metszetkiállitás. 1903.ápr.
Országos Képtár

Krieger Béla

l.

Schoenkörpvárosh

9. l.

YAR
SZET

ZTI

KY PÁL

FOLYAM

660. Keretek. 2061-909-27

1 darab völgyelt aranyozott keret, faragott ökörszem- és levéldiszszel.
Méretei 218:181 cm.
Becsértéke.....100.00 K

Jegyzet. 1127-906-136
Kisebbre vágták 1910: IV. 27-én. Ennek folytán mérete 200: 127 cm

A vall. és közokt. miniszter 1910:I.28-iki 145104 ex 909 sz. leirata alapján a 3466 sz. képpel együtt letétül az őscsanádi templom részére engedtetett át(201-910).

A 3466 sz. képhez használtatott fel.

Krieger B.

Árverési Csarnok anheis Ead.

38 sz. 1907 máj.
39 sz. 1907. okt.

Krieger Béla

illusztrációi a köv. műben

Hampel József

A régibb középkor
(IV – X. század emlékei
Magyarhonban. I – ~~II~~.
rész. Bp. 1894 – 97.

.....

.....

hivatalfönök

Krieger Béla

tollrajzok az Arch. Ért.

1885 évfolyam.

Krieger Béla

rajzoli

Egy ügyes tollrajzokat Lé-
vitett 1884 ben az Arch
Ejt számára.

Mire magyaros itott a ez a
nevét?

Krieger Bela

land Ev.

Räth. I 517

Krieger Béla

Magyar Iparművészet
1902. 24. l.

KÜLÖN

KRIEGER BÉLA, Párisban élő honfitársunk vázlatrajzainak egy sorozatát mutatjuk be e füzetünkben. Krieger, 1883-ban, Kádár Gáborral együtt, a vallás- és közoktatásügyi miniszternek ösztöndíjával a párisi világhírű Lévy-féle műintézetbe lépett, hogy a művészi sokszorosító eljárásokat megtanulja. Csakhamar kivált társai között, főleg a rézkarcolásban. 1886-ban már általános elismerést arat a budapesti ötvösműkiállításról készült díszmű számára készített pompás rézkarcaival. Azóta gyakran találkozunk műveivel a legelőkelőbb francia kiadványokban. Legnevezetesb művei a Le Musée Plantin-Moretus à Anvers; Barrington House Bershire; főképpen pedig a világhírű Spitzer-féle gyűjteménynek nagy képes jegyzéke, a melynek rézkarcai túlnyomólag Kriegertől erednek. E mellett mint iparművészeti tervező is munkálkodik s La Chimère et l'Animal cím alatt, a párisi Guérinet cég ki is adta 630 tervét külön munkában. Bár művei általában kissé groteszkszerűek, mégis bélyegét viselik határozott egyéniségének.

Mielőtt azonban ennek az új fajtájú edénynek mintái forgalomba hozatnának, azokra nézve a Magyar Iparművészeti Társulat birálata lesz kikérendő és ezzel együtt a sorozat elém terjesztendő.

5. A mennyiben egyes iparosok (gyárosok) kísérleteket kívánnak végeztetni, vagy maguk végezni, a fölmerülő költségek megtérítése mellett (a mennyiben t. i. a kísérletek különleges költségekkel járnának) azok számukra teljesen díjtalanul eszközlendők, illetőleg nekik megengedendő.

6. Az egyes háziipari vidékek felkeresése és ott a háziiparosok figyelemmel kísérése, útbaigazítása, hogy a fejlődés helyes irányba tereltessék, szóval az agyag-háziipar szakszerű felügyelete.

7. Az ipariskolák céljaira szükséges mintákat a külön e célra kiadandó részletes útasítás szerint mintázza és az iskolák részére sokszorosítja, ezenkívül pedig gipsz-mintákból törzsgyűjteményt létesít, melynek elhelyezésére szintén a Tehnológiai Iparmúzeum helyiségei fognak szolgálni.

Ezek a műhely legfőbb [illegible]

Krieger Béla Szula

festi és rézm. szül. 1861

Kassa, hol Klimkovics

B. nél tanult. Utóbb Bjerkes

az akadémián Rauscher-

nél. 1885. Párisba ment

hol állat – és tanképeket festett

Vásárképeket és a párisi mu-

zeumok remekeit karcolta

rézbe és tőbbet ki áll.

a Holoban

Thieme-Becker

21 K. 530. l

cime és leírása

...z neve

...mszó

			Számla szerinti ár			I
technikája	mérete m-ben				pénz-nem	
	mag.	szél.				

Krieger Béla

rajztanárnak az Iparművészeti Múzeum és Iskola könyvtárában.

Magyar Iparművészet
1916. 28. l.

Krieger Béla Gyula

Thieme Becker

XXI. 530. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Krieger Béla

illustrációi repr.

Szilágyi: Magy. nemzet
tört. III-k.

MDK

Krieger Béla

Párisban kitüntetett magyar művészek. Művészet 1899. 302,303.l.

MDK

Krieger Béla

A finn pavillon tornya, rajz, repr.

A finn pavillon kapujának részlete,rajz,repr.

Részletek a finn pavillonból, rajz, repr.

/Fentieket tervezte Sarinen E./

Magyar Iparmüvészet 1900. 335,336,337,1.

MDK

Krieger Béla

A finn pavilon tornya, rajz, repr.

A finn pavilon kapujának részlete, rajz, repr.

Részletek a finn pavilonból, rajz, repr.

/Pentelikét tervezte Darinen E./

Magyar Iparművészet 1900. 335, 336, 337 l.

MDK

Krieger Béla

Rézkarc, repr.

Magyar Iparművészet 1900. 5. sz.

UDK

Krieger Béla, festő; XIX. sz.

3 drb. Növénytanulmány.
Ceruzarajzok kféle méretekben.
Mindegyik lap jelezve. 1880.

Ernst Muz. aukciói, XXV – XXV. – 30. l.

M.D.K.

Krieger Béla

Balogh Andor: "Uj-Tátrafüred és vidéke" c. cikket illusztrálta: "A Magas Tátra hegycsopor "A Róza-menedékház", "A Haramia-kő", "A Tarpataki vizesés", "Az Öt-tó vidéke" cimmel.

Magyar Salon, Bp. 1884. okt. 1. II. kötet. 37-42. lap

Krieger Béla

Párisban kitüntetett magyar művészek.

Örömmel vesszük a hírt, hogy a magyar művészet ismét szép diadalt aratott a párisi egyesített Szalonban, melynek zsürije egyebek közt négy magyar művészt is részesített kisebb-nagyobb kitüntetésben.

A legnagyobb kitüntetés *László* Fülöpöt, a kiváló arcképfestőt érte, aki *Hohenlohe* herceg német birodalmi kancellárt ábrázoló arcképeért II. osztályu aranyérmet kapott, amivel az az előny is jár, hogy ezentúl a *jurymentesség kedvezményévet* vehet részt a *Szalón* tárlaton.

Utána kijutott a dicsőségből *Rippl-Rónai* Józsefnek is, akit a »Société Nationale des Beaux Arts« kiállított műveiért az egyesület »Societair«-jévé választott, aminek révén ezentúl az egyesület kiállításain állandó zsürimentességet fog élvezni, s ezenkivül is még különféle előnyökben részesül.

Végül *Margó* Ede és *Krieger* Béla magyar művészek egy-egy kiállított művük révén »*mention honorable*«-ban, vagyis dicsérő fölemlítésben részesültek. *Margó* Ede a kitüntetést »Agonie« (Haldoklás) címen kiállított szoborműveért kapta, mely Hannele-t, *Hauptmann* Gerhard hasonló című drámájának a hősnőjét ábrázolja, melyhez a művész a darab budapesti előadásán merítette impresszióit.

A kitüntetett művészek rövid életrajzi adatait az alábbiakban közöljük olvasóinkkal.

nek sok hasznát vette. Nagyon szorgalmasan dolgozott állatai közt, amelyeket mód fölött szeretett és amelyeknek életét, jellemét, mozdulatait nagyszerüen ösmerte. Rengeteg vázlatot készített róluk, amelyek egy része egy díszes publikáció révén közkincscsé vált.

Legutolsó képeinek egyike most van kiállítva a *Gallerie des Machines*-ben. Érdekes, hogy a párisi művészek, mikor nagy kollégájuk betegségének hire ment, örömet akarván neki szerezni, elhatározták, hogy aranyéremmel tüntetik ki most kiállított művét. Ezt valamiképpen megtudta Rosa *Bonheur* és erősen tiltakozott e szándék ellen, mert — úgymond — ez a kép nem érdemel meg ekkora kitüntetést!

A művésznő a festészeten kivül a szobrászattal is foglalkozott és több ízben állított ki sikerült állatcsoportokat. 1845-ben 3-ik, 1848-ban 1-sö érmet nyert s az 1855-ik évi világkiállításon 1-sö éremmel tüntették ki. Ezenkivül több előkelő rendjelnek és kitüntetésnek tulajdonosa is volt.

Vasárnap temették el a művészvilág és a párisi közönség óriási részvétele mellett a *Père Lachaise*-i családi sírboltba.

Krieger Béla

Mucsarnok 1899. 303 l.
(Párisban kitüntetett magyar művészek.)

Krieger Béla, aki egyik festményére szintén *mention honorable*-ban (dicsérő fölemlítés) részesült. 1865-ben Kassán született. Iparművészeti tanulmányait itthon végezte, de azután csakhamar Párisba költözött, ahol évek óta főképpen az iparművészetet kultiválja, de ezenkivül táj- és állatképek festésével is foglalkozik.

VES FIGYELMÉBE!

Az országos Magyar Képzőművészeti Társulat tagja lehet, minden ajánlás nélkül, bárki, a ki a titkári hivatalban kapható tagsági nyilatkozatot aláírja, vagy a túloldalon lévő szelvényt kitöltve és aláírva a Műcsarnok jegypénztáránál lévő szekrénybe dobja.

*

A tagsági év január 1-én kezdődik.

*

A tagsági jegyet, valamint az illetményt (1899-re „Munkácsy Mihály élete és munkái" című díszmű II-ik kötetét) a tiz forintnyi tagsági díj lefizetése után küldjük meg. (Az I. kötet ára tagoknak 5 forint.)

*

A társulat tagjai: 1. Pártfogók (a kik egyszer s mindenkorra legalább 1000 forintot), 2. alapítók (a kik egyszer s mindenkorra legalább 200 forintot), 3. rendes és művész tagok (a kik legalább három éven át évenkint tiz forintot illetve a művész tagok 5 frtot fizetnek.)

Tagjait a Társulat a ***következő kedvezményekben*** *részesíti:*

1. A tagok a Társulat által rendezett minden tárlatot ingyen látogathatnak s ezenkivül öt belépti jegyet kapnak a családtagok részére, mely családjegyek ezenkivül a tagok által tizével két forintért vásárolhatók.

2. Minden tag évenkint egy vagy több műlapot vagy egy értékes művészeti munkat kap.

3. A tagok illetményül kapják a Műcsarnok című társulati lapot, mely évenkint körülbelül 30 számban jelenik meg és úgy a hazai, mint a külföldi művészi események iránt tájékoztatja a társulat tagjait.

4. A Társulat, kizárólag tagjai javára, évenkint sorsolást rendez, melyben a pártfogók egyenkint 15, az alapítók, a kik alapítványaikat már befizették, 3 számmal, a rendes tagok pedig a tagsági jegy számával játszanak.

5. A Társulat tagjai, — a rendes tagok azonban csak akkor, ha a megelőző évi tagsági díjat befizették, — az évi közgyülésen szavazati joggal vehetnek részt, választók és egyszersmind választhatók. (A választmány művész tagjait azonban kizárólag a társulat művész tagjai választják.)

6. A rendes tagok kilépése, a kötelezett három éven túl, csak megelőző irásbeli lemondás alapján bir érvénynyel. A kilépés deczember 31-ikéig irásban bejelentendő, ellenkező esetben a következő évre is tagnak tekintetik.

Azokat, a kik már tagjai a társulatnak, ezen az úton is kérjük, sziveskedjenek Társulatunk céljait ujabb tagok gyüjtése által előmozditani!

2799 KORVIN TESTVÉREK BPEST.

Krieger Béla

illusztrációi az alábbi munkában

Hampel József

A honfoglalási kor hazai emlékei

Bp. 1896.

2.) A lezuhanó falazatok stb. dinamikus hatása. A másodlagos hatások között a leglényegesebb a robbanás által közvetlenül vagy közvetve mozgásba hozott törmelékeknek (földanyagnak, falazatnak, gerendának stb.) lezuhanása által okozott dinamikus hatásai. 1000 kg súlyú robbanó anyag pl. 750 m^3 földanyagot dobhat fel a robbanási tölcsérből. Általánosságban e hatás igen szélső határok között változhatik és nagysága a robbanási hely környékétől függ.

3.) A repeszhatás. A felrobbant lövedék, vagy bomba acélfala számos kisebb-nagyobb darabra hasad széjjel a robbanáskor, melyek igen nagy (2000 m/mp) sebességgel repülnek széjjel és még aránylag nagy távolságban is jelentékeny átütő erejük van. Kísérleti adatok szerint e repeszdarabok (a puskagolyóval átfúrt üveglemezhez hasonlóan) vasbetonlemezt repedés nélkül képesek átlyukasztani. A tüzérségi lövedékeknek vastagabb faluk lévén repeszhatás szempontjából veszélyesebbek, különösen az élő célok leküzdésére szolgáló u. n. repeszgránátok, amelyek késleltető nélkül a csapódás után azonnal robbannak.

4.) Földlökések hatása. A robbanás által előidézett mechanikai ütés a környező földben is feszültségeket okoz, amelyek a robbanás centrumából kiinduló gömbhullámok (rezgések) alakjában terjednek tovább és földrengésszerű lökéseket idézhetnek elő.

A másodlagos hatások mindegyike, a nehéz bombák és tüzérségi lövedékek robbanási helyének közelében, fentiek szerint lényeges dinamikus terhelésnek felel meg. Tapasztalás szerint monolit, beton- és vasbetonépítmények ezeknek lényegesen jobban állanak ellen, mint a téglafaluak.

Közepes és kiskaliberű bombák és lövedékek robbanásánál általában *a lezuhanó falazatok* ütközésénél előálló dinamikus hatás a mértékadó, úgyhogy óvóhelyek födémeit és teherhordó elemeit erre szoktuk méretezni.

Tekintettel a tényleg bekövetkező terhelések bizonytalan nagyságára, az érvényben lévő szabályzatok a méretszámítások egyszerűsítése céljából *a lezuhanó falazatok* stb. *dinamikus terhelését helyettesítő, egyenle-*

Krieger Béla

1879/80 – 1883/84

Ferképzomfoiskèvk

185. l.

Krieger Béla

szul. Kassán. 1861 jun. 9.

1883/84. I. III. szakosztály

Flemes – ábrázolások II. 122.

Krieger Béla

szül. 1861 jun. 9–

1883/84 II. vendéglát

Hunok IV. 230

Krieger Béla

nul. Kassán 1861 jun 9.

1880/81. I - II. nakorzt -

1880/81 II " "

1881/82 I. III. " "

1881/82 II. " " "

1882/83 I III. " "

1882/83 II. " " "

Hera-nobor, barberini IV. 18.

Krieger Béla

1879/80 I. I. nakonztály
szül. Kassán 1861 jun. 9.
Rk. Érettségi a Kassai főreál-
ban. Rajztanárjelolt.
1879/80 II. I. nakonztály

Csákány, vörös rézből II. 204.

Kriger Béla

festő

Hül. 1865 Kassán.

6 soros életr.

Irod

Műcsarnok, 1899. 303. l.

(Párisban kitüntetett magyar művészek)

nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

délyezem:

ök vagy helyettesének
aláírása.

ıta. — Endrényi Imre, Szeged.

Krüger Béla

Sparnuveszeti

Szervei

M. Sparnuveszet

1902. évf.

Lássd róla Okvetlenül.

U. ott. 1902. 24 l.

Kriegler Béla

609. GAILHABAUD, JULES, L'art dans ses diverses branches ou l'architecture la sculpture, la peinture, la fonte, la ferronnerie, etc. chez tous les peuples et a toutes les époques juqu'en 1789. Paris, 1863. 4r., egykoru pompás vörös bőrkötésben aranyozással, 68 drb. lith. illusztrációs melléklettel. 120.-

610. GALIANI, ABBÉ, BRIEFE. Mit Einleutung und Anmerkungen von WILHELM WIGAND. Leipzig, 1914. 2 kötet, eredeti piros egészbőrkötésekben. 31.sz.példány 32.-

611. GALLÉN-KALÉLA AXELI finn festőművész festményei után Helsinkiben 1913-ban készült heliogravürök. Folio. 12 lap. 10.-

612. /GANGANELLI/, Briefe Papst Clemens XIV. Leipzig, 1777. 2 rész egybekötve, egyk. /rong./ bőrkts. Egy rézm.képpel 5.-

613. GANOCZY, ANTONIUS, Dissertatio historico-critica de S.Ladislao Hungariae rege fundatore episcopatus Vardinensis. Viennae, 1775. K.4r., /rong./ ppkts 3.-

614. GARIBALDI, GENERAL, Die Herrschaft des Mönchs. Original-Ausgabe. Wien-Pest-Leipzig. A.Hartleben. 1870. 2 kötet, fbőrkts 4.-

615. GAULARD, BLAISE, Die wunderlichen Abenteuer. Mit den Handzeichnungen von CHODOWIECKI. Hag von HANS TIMOTHEUS KROEBER. Weimar, 1915. Er.fpergtkts 498.sz. példány 24.-

616. GAUTIER, THÉOPHILE, Militona. Bruxelles. 1847. Füzve. ere-

592. —, La vie littéraire. Paris. 4 kötet, vktsek 20.-

593. FRANCIAORSZÁG. KRIEGER BÉLA: Külváros Párisban a Szajna partján. Szign.- Próbalevonat állatrajzokkal. Rézk.- J.DUPRÉ pinx. TH.CHAUVEL SC.: Die Barke. Rézk. CALAME: Tóparti táj. Lith.- SEELOS, G.: Abtei zu Villers. Hel.- LEHEUTRE: L'Écluse de Tréfort. Fényny.eredeti rézk.után. TH.ROUSSEAU-LESSORE: Champagne. Lith. 6 lap. 8.-

594. FRANK, L., Specimen elaborandarum institutionum juris civilis Hungarici. Cassoviae, 1823. Er.ppkts 3.-

595. FRANK, L.F. után HORVÁT JÓZSEF, Az orvos mint házi barát. Pest, 1830. Fve 20.-

596. FRANKE, CARL AUGUST, Katechismus der Buchdruckerkunst und der verwandten Geschäftszweige. Mit 40 in den Text gedruckten Abbildungen. Leipzig, 1862. Ppkts 2.-

597. FRANZÖSISCHE MEISTER. Jean Franc. Millet von RICHARD MUTHER.- Edouard Manet von MEIER-GRAEFE.- Gustave Courbet von RICHARD MUTHER. Berlin. 12r., er.bőrkts 4.-

598. FRED, W., Lebensformen. Anmerkungen über die Technik des gesellschaftlichen Lebens. München, Georg Müller. Er.vkts 3.-

599. FREPPEL, ABBÉ, Kritikai birálata Renan Ernő által irt Jesus életének. Ford.: GYARMATHY JÁNOS. Pest, 1864. Fve 5.-

600. FRIEDEL, JOHANN, Fünfzig Briefe aus Wien verschiedenes Inhalts an einen Freund in Berlin. Leipzig u. Berlin, 1784. Ppkts 5.-

Árvaházi Csarnok
33. könyvárkció
1943.

KRIEGER *Béla*, festő és grafikus, 1861 jún. 9. A budapesti mintarajziskolában és Rauscher Lajosnál tanult. 1885. Párizsba ment, hol állat- és tájképeket festett, s városképeket és a párizsi múzeumok remekeit karcolta rézre. Többször kiállított a párizsi Salonban. Visszatérve Budapestre, inkább mint illusztrátor és iparművészeti tervező tűnt fel.

E. G. I. 599 l

1865, 1866, 1867, 1869: XI. 46. *D. Teniers id.:* Szent Antal megkisértetése.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XI. 46. *D. Teniers id.:* Szent Antal megkisértetése. — 1873: XI. 46. *D. Teniers d. Ä.:* Die Versuchung des heiligen Antonius. — 1876, 1878, 1879: XV. 535. *D. Teniers id.:* Szent Antal megkisértetése. (Tájkép.) — 1881: 487. *D. Teniers id.:* Szent Antal kisértése. — 1888: XVII. 560. *D. Teniers I.:* Szent Antal kisértése. — 1896, 1897: XVII. 560. *D. Teniers I.:* Szent Antal kisértése. — 1897: XVII. 560. *D. Teniers I.:* Die Versuchung des heil. Antonius. — 1898: XVII. 560. *D. Teniers I.:* La tentation de saint Antoine. — 1901, 1904: XVII. 560. *D. Teniers I.:* Szent Antal kisértése.

mDK

Krieger Béla
festő, grafikus

metszetei a kiállításon
(Akadémia. Téreg Gábor dr. rendezése)

÷ Nemzetközi modern metszetkiállítás

Grafikai Szemle 1903 évf 5 g 79 l

Krieger Béla

1885-ben Trefort Ágoston Párizsba küldte ki művészeket tanulmányozni.

BH. 930. V. 6.

MDK

Krieger Béla

Orsz.Képtár. Nemzetközi modern metszetkiállitás 1903. ápr. Bp. 1903. 13-15.o.

MDK

Krieger Béla

Lauser, Dr Wilhelm: Die Kunst in Oesterreich-Ungarn. II. Jahrg. Wien. o.n. 160.1.

Krieger Béla MDK

Milano 1906. 84.o.

á 70 Kor. = 280

Kiállitani mél

Budape

Láttam és igazolom,
hogy ezen idő alatt a
Rozsonyi munkán
dolgozott. —

[illegible]

Krieger Béla

rajzai

l.

Fitt György

62, 156, 157,

158, 159. l

Krieger Béla

az alabbi muzeum
kezirajz gyűjteményében
van egy sorozat fenti raj-
zaibol, kinek kiváló
tervezői képességet az
iparmuvészet több ágában
a kulföld is elismerte

Az Orsz. Magy. Ipar-
muvészeti Muzeum és
gyűjteménye. 1895—
1916. Bp. 1915. 35. l.

Utazás egy jogvedővel. Elbeszél. Irta Mark Twain (képekkel). Ford. ifj. Szász Béla 15—23
Góró Lajos rajzaival ... ... 121—125
Az óra. Elbeszélés. Irta Petelei István ... 129

Krieger Béla

illustrációjai

l.

Egyházm. Lap

U.K. 1884. 132. l

167. l.

Kötele

|: Terv

A vallás- és Közoktatási
1903. évi április 28-án kelt y
ben az egyházi műemléki
nits-féle alaptól fölvett
állitandók ki.

Ennélfogva a műem
házi műemléki alap nevél
Széchényi-Kollonits-alapb
polna Külső helyreállit
exerhétnáxnyolcxvannyolcx :|

Krieger Béla

Vipolo

Laid
2

Magyar Iparmüvészet

1900. 333. l.

N.	
~~1~~	~~Arató: Magyar kereskedelmi~~
1	Farkas: Történelem
1	Radnai: Egységes magyar gyo
1	Jonás-Krisch: Gépirás tankö
1	Jablonkay: Jogi ismeretek
1	Pintér: Magyar irodalom tört
1	Bankó: Kémia
1	Juckel: Keresk.levelező
1	Énekes könyv
	N.
	Fizetendő havi lo.-pen
	Liv.szem.
	2 szept 8.

Kelt Budapesten, 193

a pontalattal megmentettek. A ta-
Ernő tanár ur veretése mellett mű-
ronban a teljes kiépítés elkövetkez-
al várnunk nem lehet, azért arra kér-
egyelőre a toronynak - a mell. tezv
jerni kegyeskedjék. -
esetlen munkálat óriási anyagi meg-
hárdzis égünk nem bír meg, - arra is
; hogy e célra valamelyes segélyt meg-
ny által utalványoztatni kegyesen

ása mellett vagyunk
ún. 24.

teljes tisztelettel:

Vónárhelyi Boldizsár
adm. belkén.

bó György
h. jró.

Krieger Béla

rajzoló

Párs

Fitt Grögzi

62.

KRIEGER Béla

1885

9. 1884. dec. 28. Krieger Béla tanárnak Kassára rajzokért 22 forint.

105.

M. ÉRT. 1991. 1/2.

Vámos Katalin 552
Vámos László 2262
Vámossy Ferenc 60, 118, 158
Vancsa, Eckehardt 446
Vándor András 287
Vankóné Dudás Juli 2360
Vanni, Francesco 1098
Várady Róbert 1858
Várady Zoltán 523, 754
Várai Mihály 2359
Váraljai Csocsán Jenő 636
Varasdy Lipót 1150
Varga Győző 2361
Varga Gyula 244, 374
Varga Gyula 2362
Varga Imre 1905, 2363
Varga Imréné 974
Varga József 1910
Varga Judit 2237

M.D.K.

Krieger

"Városliget" cimmel két rajzot készitett Kenedi Géza: "Hüsölő Budapest" c. irásához. Repr.-ók.

Magyar Salon, Bp. 1884. aug. 1. I. kötet 351. lap

Krieger-féle

Balatoni térkép

l.

Szabad Művészet

1957. 363. l.

Méltóságos

A ki kölcsönzött
kat a leg
tim nyil
vanszere
vissza sz
Egyb
rek kise
ért mel

KRIEGER, ERWIN/

bécsi épitész, a rombatelepitési laktanya tervezője

Brenner János: Szombathely városépitéstörténete a XIX. század második felétől az első világháboruig. Bp. 1959. /az Épités- és közlekedéstud. közleményekből. /

/166

ERWIN KRIEGER, épitész

Szombathelyen 1896-ban megépült a gyalogsági laktanya, tervezője Edwin Krieger bécsi épitész volt.-Ekkor már megindúlt azon közintézmény-épitkezések sora, amelyeket parkszerü zöld területek vettek körül. 324.old

HECKENAST JÁNOS: Szombathely város zöldterületei és zöldövezeti terve 321.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 3.szám, 1968. Szombathely

M. D. K.

KRIEGER Erzsébet építész

Calvin tér rendezése pályázat

(T. díj)

Társtervező: Jurcsik Károly

Magyar Épőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

Krieger Gyula

Vas. Ujs. 1895. 448. l.

A kiállítás dísz-oklevelei. A kiállításon nyerendő kitüntetések okiratainak megrajzolását a kereskedelmi miniszter művészekre bizta. A díszokmány tervének elkészítésével *Lotz* Károlyt és *Rauscher* Lajost bizta meg, a millenniumi nagy érmet igazoló okmány tervezésével *Vágó* Pált, a kiállítási érmet igazoló okmány tervezésével *Dörre* Tivadart, a közreműködők okmányának tervezésével *Benczúr* Bélát, az elismerő-okmány elkészítésével pedig *Krieger* Gyula Párisban élő művészünket. A művészek közül Benczúr Béla már benyujtotta kész tervét a kiállítás igazgatóságának. A nagy finomsággal megrajzolt okiraton a czímerére támaszkodó Magyarország az elismerés babérját nyujtja a munkásnak, a kit az összes művészetek, tudományok, az ipar és a kereskedés jelvényei vesznek körül. E jelenet fölött egy géniusz lebeg, kezében a haladást jelző világító fáklyával.

Nincs cd.

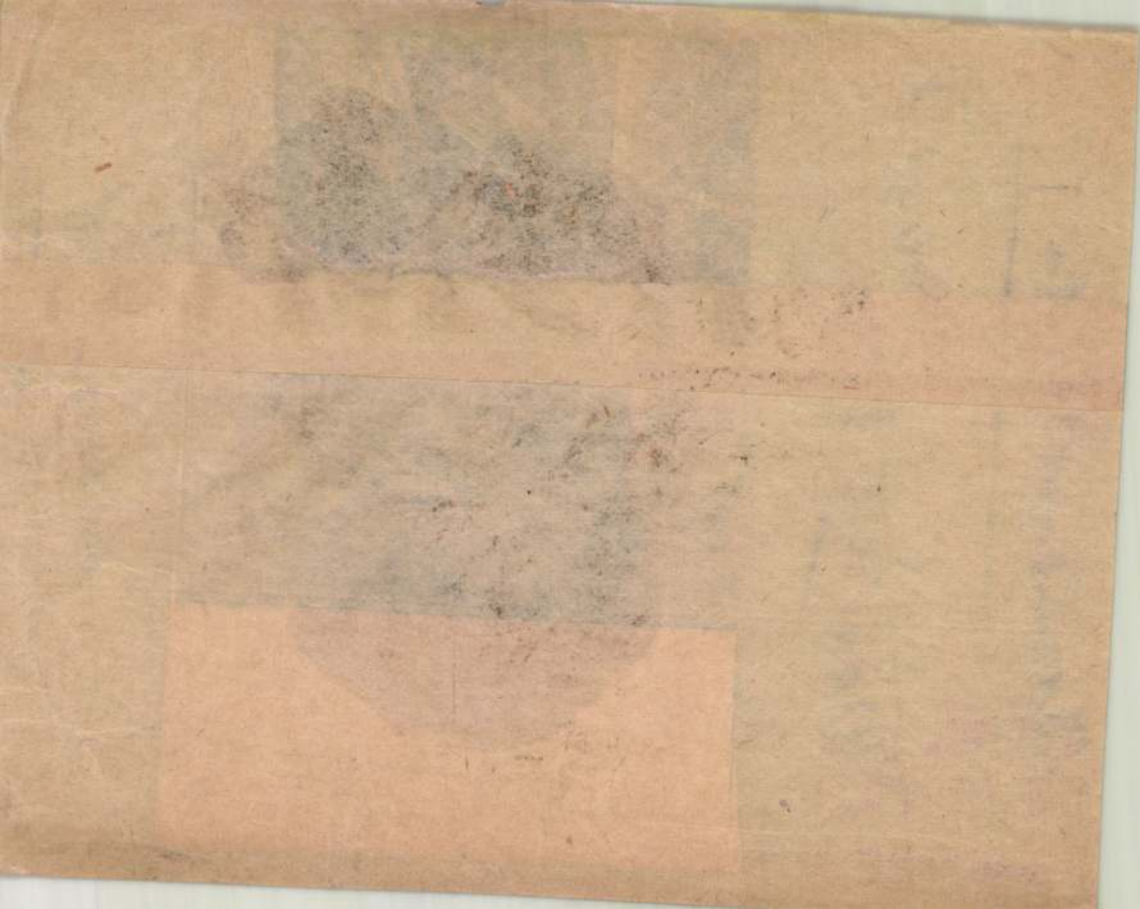

Krieger Ferenc

Győrből, 1804-ben 22 éves

lásd

Fleischer Bées. Cl. l.

Trencsén.

A háttérbeli hegyen [illegible]
a város terül el, az előtérbe
és vizi malom zakatol, mig az
az uton egy úr és hölgy [illegible] néz

balra: TRENCSIN
jobbra: TRENCHIN
alól balra: Verlag u. Eigenth
középütt: Jede Vervielfä
jobbra: Artist.Anst.v. K

Szines kny., mér. a v

112-93-29.

Krieger Gáspár, kötélverő

Sopronban Lackner Kristóf temetésére, 1632. jan 4, 14
ró f fekete rojtott készitett. 168. old

Kovács József: A Lackner Kristóf felett tar.. gyászbeszéd és temetésének számadása 167. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XIX. évf. 1965
Sopron

Krieger Emile

Paris bei dto
mit respekt

irod
2

Vasly 1895. 448

delmes nyersan
közölte 1942.
dell'arte" címm

Nagy Istvá
fesszor) 800 pe
sának tárgya a
ban, 1848-tól 18
sági nyomtatvá
szempontjai a
nak hatása a m
fokozottabb érd
abszolutizmus a
tok és a volt ú
körülmények kö
legelő-feltörés k
nyeit, ahol a le
mezőgazdasági

Dr. Pais La
segéd (Mendöl
földrajzi tanuln
tárak átkutatás
a Festetics-levé
(Zalaapáti) gy

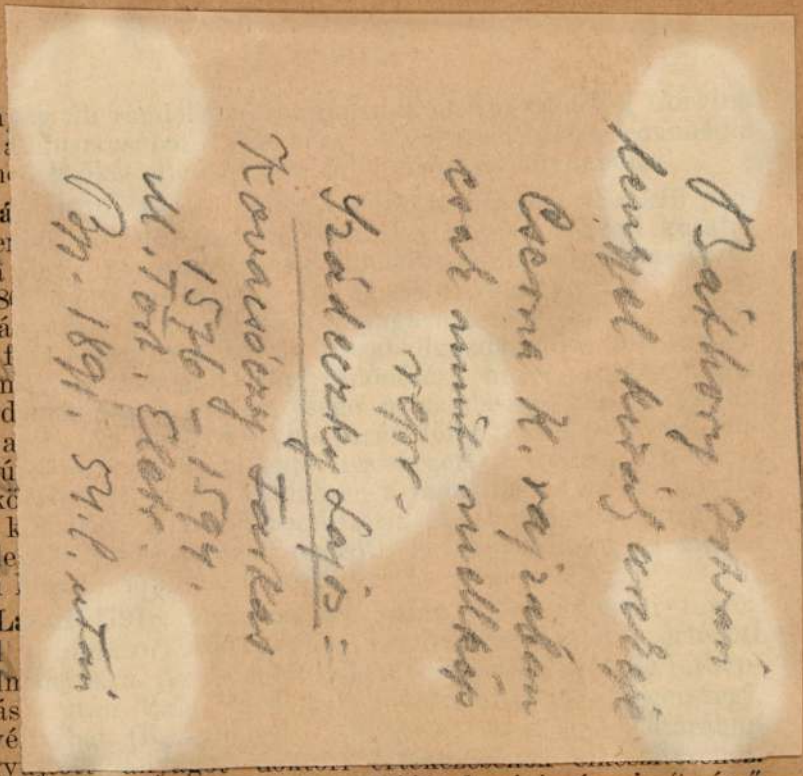

adatok alapján a kisebb egységekre osztott területeket vette tüzetes megfigyelés alá. Júniusban a terület második, ellenőrző bejárása után kibővítette vizsgálatait a madártani szempontból legértékesebb Vállus és Rezi zalamegyei községek határában elterülő ősbükkösök és tölgyesek, valamint a Balatonederics felett húzódó sziklás Büdöskúti-völgy átkutatásával. Nevezett helyeken a Kis légykapó és a Ráró sólyom fészkelési viszonyairól gyüjtött adatokat. A végzett munkáról szóló dolgozatát a M. Biológiai Kutató Intézet közlésre elfogadta.

Dr. Peja Győző (1907, Galgagyörk, róm. kat.) áll. gimn. r. tanár (Bulla Béla professzor) 400 pengős belföldi ösztöndíjat kapott. Munkájának célja a Nógrádi Medencéből leírt nagy kiterjedésű, pliocénkori kavicstakaró déli irányban való folytatásának nyomozása volt, ezzel kapcsolatban a lösz elterjedésének és szerkezetének tanulmányozása, valamint a Galga terraszainak megfigyelése. Kutatásait a Cserhátban, a Galga középső vízgyűjtőterülete, Nógrádkövesd és Hévízgyörk között végezte. Hat tanulmányozási úton összesen 18 napot töltött ezen a területen, a fenti feladatok megoldásával.

Szabó Dénes (1913, Makó, róm. kat.) gimnáziumi tanár, egyetemi tanársegéd (Pais professzor) magyar nyelvészeti kutatásokra 400 P ösztöndíjat nyert. Kutatásait három irányban folytatta. Egy készülő nagy településtörténeti munka számára nyelvészeti szempontból vizsgálta egyik felvidéki vármegyénk helynévanyagát; tanulmányozta ezzel kapcsolatban a felvidéki családnevek alakulásának kérdését is.

Krieger József

müncheni festő

lásd Frosch Károly

alatt az alábbi

körképre vonatkozólag

Vas. Ujs. 1897. 250. l.

(~~Ez~~ Krisztus a Keresztfán és Jeruzsálem körképe.)

Nejekkel

La S. V. è invitata a partecipare

all'ASSEMBLEA GENERALE

della

SOCIETÀ ITALO-UNGHERESE

MATTIA CORVINO

che avrà luogo il 24 giugno p. v. alle ore 18
nella sala d'onore del Museo di Arte Decorativa
(IX., Üllői-út 33—35)

Il presidente
Tiberio Gerevich

Krieger Sámuel

kartogr

l.

Eperjesy 1928

27. l –

Dr.

Europa

Film-, Könyv-, Lapterj. és K. K. R. T.

Budapest

V. Rothermere u. 12.

III. 2.

Krieger Sámuel

1779

Balatoni térkép
fentstől

lásd

Zalavármegye
ismertetője.
Sopron 1935. 172 l.

MOB kst. 3705.

7–

87. Német festő, XVIII. sz: Női arc-
kép, nyakán fátyollal. Vászon, olaj,
5×43cm.

Krieger Sámuel

l.

Eperjesy 1929

2. l.

gos Bizottsága

gvetési tervezete

: 55.000 P.

ényre került
konzerválá-
..... 4.000 P.

reállitási és
t István-ko-
..... 3.000 "

y romjainak
letek konzer-
..... 2.000 "

olytatólagos
reprendező-
..... 2.000 "

Krieger Sámuel

országos földmérő

Írod.

Karács Békésvm I.

306. l.

1780 körül az összes
Körösök szabályozásá-
vol szoló tervet akartak
vele készittetni.
De azokat jóval később
1822-23-ban
Huszár Mátyás
királyi földmérő
készitette el.

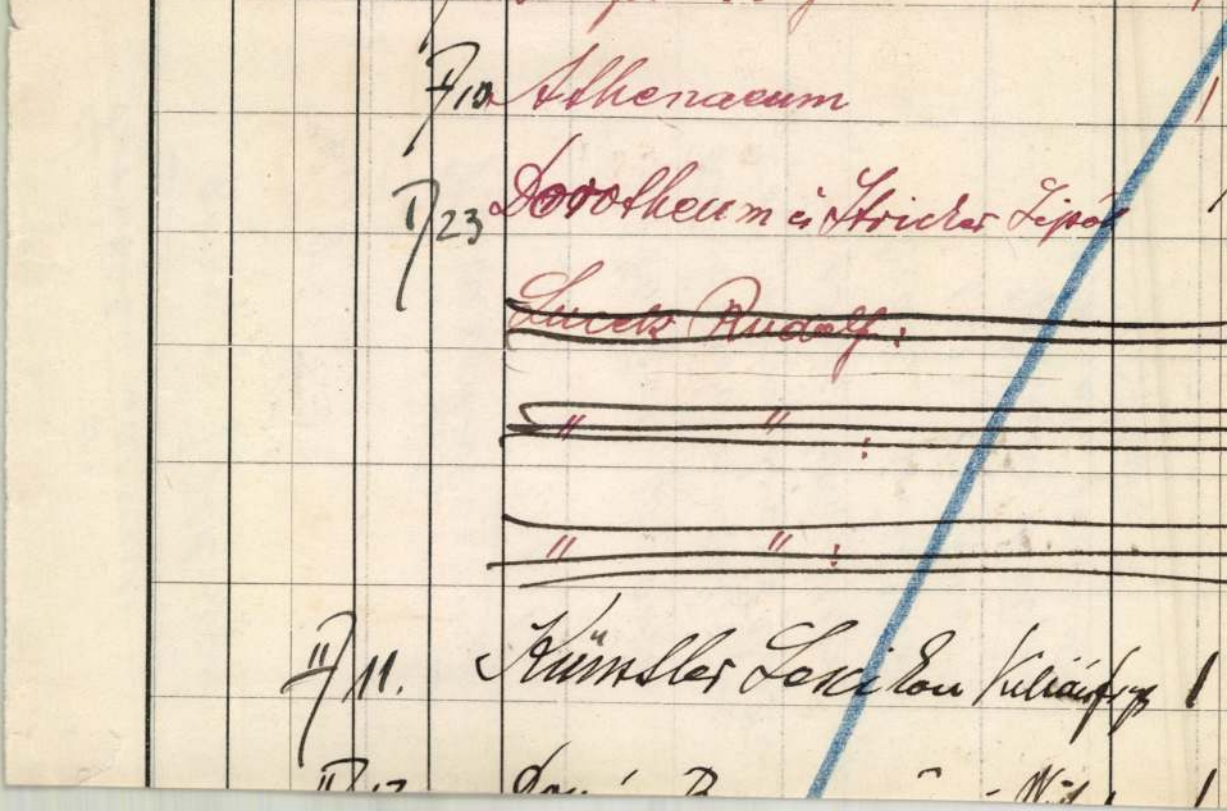

I/10 Athenaeum 1

I/23 Dorotheum u. Stricker Lipsk 1

~~Lucek Rudolf:~~

~~" " :~~

~~" " :~~

II/11. Künstler Lexikon Vilhäuftrg 1

II/17 [illegible] 1

KRIEGER Sámuel helytartótanácsi matematikus.

1790 Mo. ofb.

FODOR Ferenc; A magyar térképirás.
1-3. Bp., 1952-1954 113-115.

Krieghamer kőmives-
mester

M. D. K.

budanyiaki

neve emlitve egy vita kapcsán
1728 ban:

Schoen A: Hölbling építőmester Budán.
hiv. tőrt: Ér. 1958 (VII.) 2-3 n. 144

Krieghammer Olga bárónő, festőnő l.
Brand Ágostonné.

Kriegshammer Olga tanárnő,
festőnő. l. Braun Ágostonné.

Krieghammer Olga

Neuesarnok Nagybossány

1918. tav. Eiáll. 133.

Akadémiai Erlesitö II. 80

479

1904. szeptember 28.

A Magyar Nagy Kárpát Egyesületnek: Kárpát vidéki faunájú gyűjteményével való gyarapítására a szükséges lépések megtétetnek, a gyűjtemény megküldése azonban csak a múzeum-épület kibővítése után történhetik meg (682/1904.)

Krieghammer Rudolf

épület

szül. Holics 1860 okt. 6.

Bécsben és Rómában

működött.

Bécsben végezte tanul-

mányait

Thieme-Becker

XX1. 534

Toman

340. l.

ékszerárú gyáros kiállítása. Ez a hírneves czég már 1872 óta áll fönn s Károly-körút 24. szám alatti gyárából a legművészibb kivitelű arany- és ezüst ékszerárúk kerűlnek ki, úgyannyira, hogy már 1885-ben a bijouterie iparnak hazánkban való meghonosításáért Ő Felsége a koronás érdemkereszttel tüntette ki. Ez is tanúskodik arról, hogy a czég kiállított tárgyai nagy műértékkel bírnak. A Párisban kiállított tárgyakat a finom műízlés és harmonikus összeállítás jellemzik. *Kriegler* az egyedüli gyáros, a ki aranyba és ezüstbe foglalt drágakő ékszereket állítottak ki, s felette hízelgő a hazai iparra, hogy az elsőrendű franczia czégek is legnagyobb elismerésüket fejezik ki. A «Figaro» s többi előkelő franczia lapok egyetértően a legnagyobb dicsérettel emlékeznek meg a czég remek kiállításáról, melyet érdemesnek tartottunk a magyar olvasóközönségnek itt bemutatni.

HALÁLOZÁSOK.

Elhúnytak a legközelebbi napokban: Semsei Semsey Tamás, negyvennyolczas honvéd tüzérszázados, a régi honvédek Nesztora, *százkét éves* korában Szabadkán. Előkelő sárosmegyei családból származott, és Sárospatakon iskolatársa volt Kossuth Lajosnak. Később Erdélybe került, hol birtokot vásárolt; itt sietett azután a szabadságharcz zászlaja alá, ötven esztendős korában. Együtt küzdött Gábor Áronnal s vitézségi érmet is kapott. Szabadka város, a hol meghalt, díszszel temettette el az agg bajnokot. — Szabó Endre, dr., az 1848–49-diki első honvédzászlóalj főorvos-kapitánya. Esterházy herczeg nyugalmazott uradalmi orvosa, 87 éves korában, Eszterházán. — Csupor Gyula, 48-as honvédszázados, volt német-palánkai főszolgabíró, az ó-becsei Nemzeti Szövetség igazgatója, kitől több költemény is jelent meg, O-Becsén. — Vittnyédy József, nyugalmazott törvényszéki bíró, régi honvéd, Sopronban, 77 éves korában. — Mészáros Pető, régi honvédhadnagy, nyugalmazott aljárásbíró, 78 éves korában, Ersekújváron. — Dr. Orbay Antal, Jász-Nagy-Kun és Szolnokmegye nyug. főorvosa, dr. Kövér Kálmán fővárosi orvos apósa, 72 éves korában, Budapesten. — Bleybachi Bolberitz Lajos, lovag, nyug. cs. és kir. altábornagy, Budapesten. Nagy része volt az 1863-ban alapított budapesti tiszti kaszinó fejlődésében; ő volt az első igazgatója. — Gróf Starhemberg István, szolgálaton kívüli főhadnagy, a Starhemberg grófi család feje, a nyitramegyei Köpösdön, 84 éves korában. — Kiss Antal, nyug. adótárnok, 68 éves korában, Tokajban. — Ullmann M. Károly, kir. tanácsos s a pécsi keresk.- és iparkamara alelnöke, 49 éves korában, Pécsett. — Serényi Jenő Kálmán, gépészmérnök, 34 éves korában, Budapesten. — Dr. Weiszmayer Ödön, fővárosi ügyvéd, 27 éves korában. — Zoványi (Jánoska) Mihály nyug. imélyi plébános, ki káplán éveiben kilépett az egyházi rendből, megnősült, lapszerkesztő lett Budapesten, majd ismét visszalépett az egyházi rendbe, plébános lett Imélyen, de ismét Budapestre jött, itt katholikus irányú hetilapot szerkesztett, s az egyházpolitikai vitákban is szerepelt, mialatt elvonta magát plebániájától, nyugdíjazták s Budapesten húnyt el. — Zboray Antal, magyar kir. adóhivatali ellenőr dr. Zboray Miklós fővárosi ügyvéd atyja, 64 éves korában, Budapesten. — Gunka János, nyugalmazott postafőnök, 73 esztendős korában, Lőcsén. — Kapisztóry Ferencz, Érsekújvár volt polgármestere, több ízben országgyűlési képviselője, 82 éves korában, Érsekújváron. — Jágics Iván, plebános, országgyűlési és tartománygyűlési képviselő, Zágrábban. Őszinte híve volt a nemzeti pártnak s különösen közgazdasági ismeretei által tűnt ki. — Cseleji és nagybesenyői Ferentzy Emil, Szabolcsmegye tiszteletbeli főügyésze és volt honvédhuszár főhadnagy, Döghén.

Alsószatai Petheő Jánosné, szül. Szulyovszky Izabella, a posta- és táviróhivatali igazgató neje, Temesvárott. Halála fölött többek közt Dessewffy csanádi püspök és Szalay Péter miniszteri tanácsos levélben fejezte ki részvétét. — Guary Emilné, szül. Ritter Malvin, élete 54-ik évében, Söptén és Szombathelyen temették el. Halálát nagyszámú család és rokonság gyászolja. — Nagy Dezsőné, szül. Lázár Janka, a budapesti műegyetemi tanár neje, 45 éves korában, Csabdon. — Özv. Bertók Jánosné, szül. Dömösdi Lidia versegi nagybirtokosnő, 88 éves korában, Versegen. — Lauschmann Józsefné, szül. Feld Józefa, 64 éves korában, Székesfehérvártt s nagy család gyászolja. — Clamm Frida, bárónő, ki hosszú évek óta minden nyáron eljött Drezdából a Margitszigetre, s a fővárosi előkelő köröknek is kedvelt tagja volt. — Zelenka Borbély Irma, színésznő, ki a Magyar Szinháznak, majd a városligeti szinkörnek volt tagja, 20 éves korában, Budapesten.

A «KÖRÖS» MONITOR ÉS EGY CZIRKÁLÓ HAJÓ A BUDAI PART MELLETT.

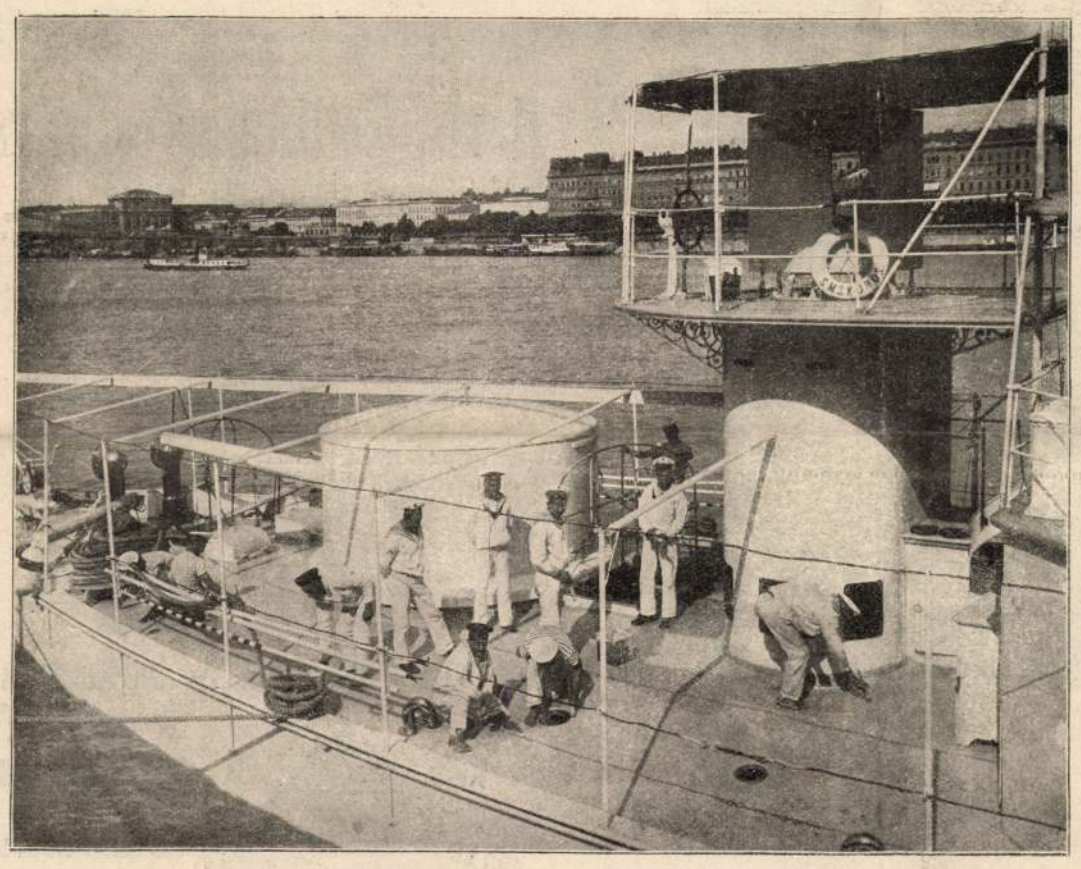

A «KÖRÖS» MONITOR FÖDÉLZETÉNEK ELŐRÉSZE.

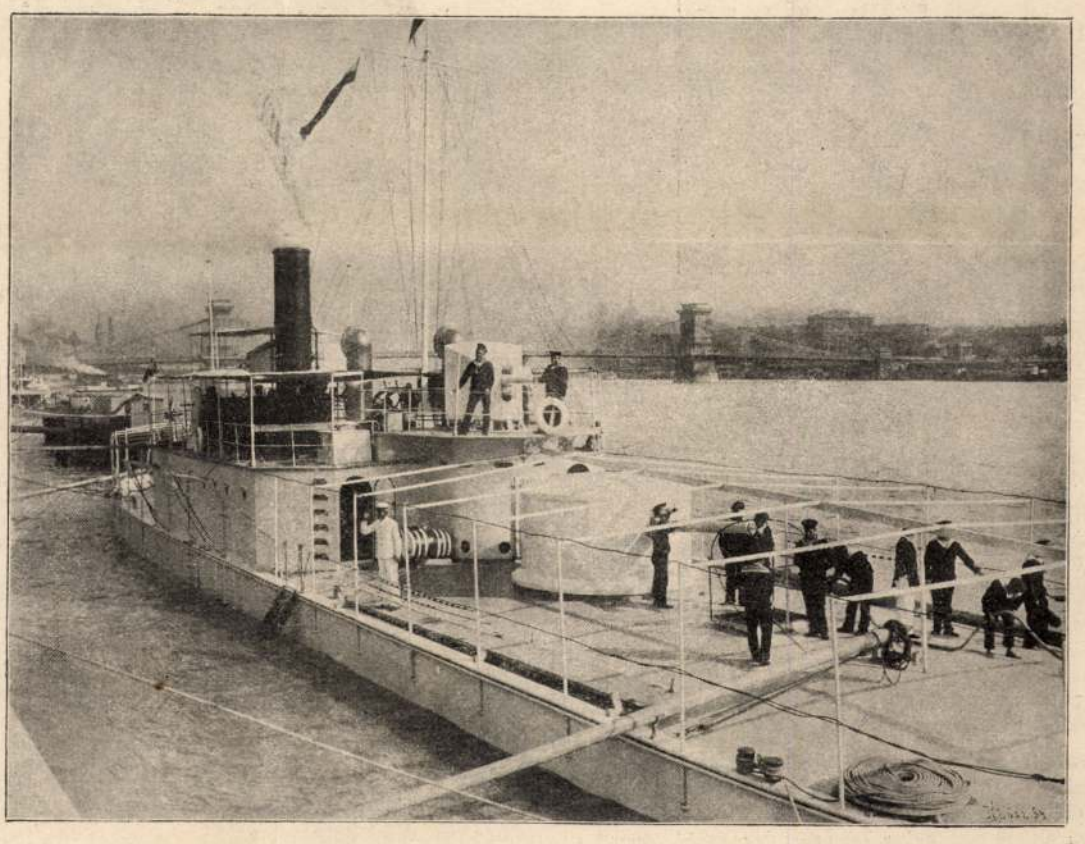

A «KÖRÖS» MONITOR FEDÉLZETÉNEK HÁTSÓ RÉSZE. — Kossak József fölvételei.

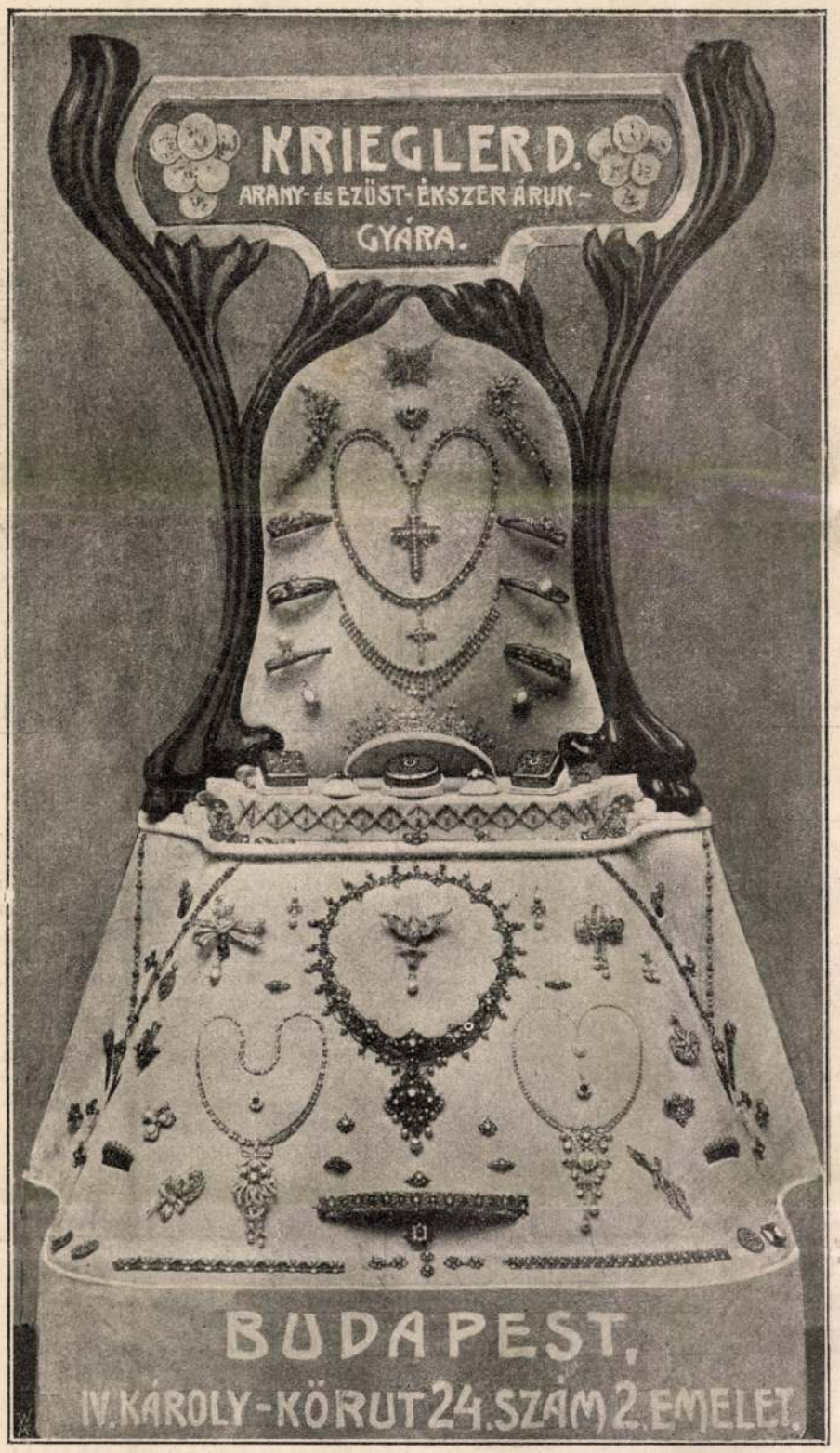

A PÁRISI VILÁGKIÁLLITÁSRÓL. — Kriegler arany- és ezüst-ékszer árúk gyárának kiállitása

SAKKJÁTÉK.

2185. számu feladvány. Gehlert A.-tól.

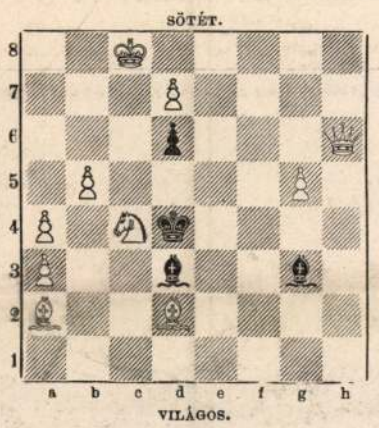

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2170. sz. feladvány megfejtése Fetow J. R.-től.

(*g5-ön* világos gyalog áll.)

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Fb8—c7	... d6—d5 (a)	1. ...	...	Kc4—b5 : (c)
2 Bh8—c8	... Kc4—d4 : (b)	2. Fb7—d5	...	t. sz.
3. Fc7—f4	... Kd4—e4	3. Fd5—c6	...	t. sz.
4. Bc8—c4 mat.		4. B mat.		

b.		*c.*	
2. ...	... Kc4—b5 :	1. ...	Kc4—d4 :
3. Fc7—d8	... Kb5—a5	2. Fc7—b6 +	... t. sz.
4. Be8—c5 mat.		3. Bh8—e8—h4 +	stb.

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Csomonyán:* Németh Péter. — *Lipótvárott:* Hoffbauer A. — Demeter J. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *Bakony-Szentlászlón:* Szabó János. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» folyó évi 35-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Elveszni csak annak lehet, a ki valakié.*

Szerkesztői üzenetek.

Eresz alól. Rythmustalan, döczögős s tele magyartalansággal. Tartalma sem elégít ki bennünket; úgy látszik, allegoria akar lenni, de annyira burkolt, homályos, hogy sejteni is alig lehet, hogy a szerző mit akart vele kifejezni.

Biztató. Üzenet. Mi is azt hiszszük, hogy mint dalszövegek megfelelnének; önálló költői becscsel azonban nem igen birnak, legfölebb a «Biztató» szép befejezését dícsérhetjük.

Egy pohár orangeadera. *Elbeszélés.* A kis történet élénken van megirva s itt-ott csinos, sikerült részletek is vannak benne; a kerekdedség azonban hiányzik s az egészen nagyon is kiérzik a kezdő munkája. A meglehetős sűrűn használt idegen szók és magyartalan, — habár sajnos, mostanában széltére felkapott — kifejezések is sokat rontanak a különben tehetségre valló dolgozaton.

Olvasó-kör. A honfoglaló magyarok nem ismerték a sarkantyút, melynek használatát csak később tanúlták el a nyugati népektől. Biztosan mondhatjuk ezt, mert sem a hazai pogánykori sirokban, sem a dél-Oroszországban felásott számos ősmagyar sirban soha sem találtak sarkantyút, holott a vitézeket ruhástól és teljes felszereléssel szokták volt eltemetni úgy, hogy még a csiholó aczélt és kovát is mindig mellé-jük tették. A sarkantyút őseinknél valószinűleg a kancsuka pótolta, mint ezt a közép-ázsiai törzseknél, cserkeszeknél és részben kozákoknál most is tapasztalhatni.

Félegyházi. A kérdezett szakkönyvet bármely könyvkereskedés útján meg lehet szerezni, műszer pedig Calderoni és társánál kapható, Budapest, Váczi-út.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utcza 9.

Gummiáruk, betegápolási czikkek *sérvkötők (óvszerek* **F. Bergueránd** párisi gyárostól) legelőnyösebben beszerezhetők *Polgár Sándor* egyetemi kötszerésznél, Bpest, Erzsébet-körut 50. 8522

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, IV., Bécsi-utcza 4,

Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék** és **szalagok,** valamint **gyöngytülldiszek, point lace-ruhák** és point lace-kelmékből. Fekete, fehér és szines selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Satin Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Angol mosóselyem 80 cm. szélességben 1.25 krtól kezdve. Mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk. 8626

Értesités.

Azon fölmerült hirek ellenében, melyek szerint **1826.** év óta fönnálló **vászon- és fehérnemü-üzletünk** más czég birtokába menvolna át, köztudomásra hozzuk, hogy ezen híresztelések teljesen alaptalanok, mivel üzletünk változatlanul, vagyis:

Haris, Zeillinger és Társa

a kék csillaghoz

Budapest, IV., Váczi-utcza 16. sz.

czég alatt tovább is megmarad. Ép oly változatlanul maradnak üzleti elveink, melyek szerint mindig azon vagyunk, hogy nagybecsü vevőinket a legjobb minőségü áruval, szolidan és olcsón kiszolgáljuk.

Tévedések elkerülése végett hangsulyozzuk, hogy üzletünk csakis **Váczi-utcza 16. szám** alatt létezik.

HARIS, ZEILLINGER és TÁRSA

a kék csillaghoz,

czégtulajdonos: FABINYI GÉZA

csász. és kir. udvari szállitók.

Alapittatott 1865-ben.

A legjobb bel- és külföldi

zongorák, pianinók és harmoniumok

legolcsóbban kaphatók

Heckenast Gusztáv

zongoratermében

Budapest, IV. Gizella-tér 2.

(Váczi-u cza sarkán).

Ehrbar udvari zongoragyár **Schiedmayer és fiai** stuttgarti udvari zongoragyár magyarországi egyedüli képviselete. Valódi amerikai harmoniumok. 8466

Nagy kölcsönző-intézet. **Arjegyzék ingyen.**

Mariska-crême

a női szépség emelésére és fentartására teljesen ártalmatlan készitmény. **Szeplő, májfolt, himlőhely, pörsenés, pattanás, sárga arczszin, arczvörösség** bámulatos gyorsasággal elmulik, a legdurvább bőr is frissé, fiatalossá, bájossá válik. Kisimitja a ránczokat és himlőhelyeket, még korosabb egyéneknek is üde, bájos arczszint kölcsönöz.

Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.

Valódi

Capczin-kenőcs

rheuma, köszvény, ideges főfájás, hülés, idegbajok és mindennemü csontbántalmak ellen kitünő hatásunak bizonyult szer. Számos elismerő és hálairat közül:

A «Capeine»-kenőcsöt ugy a heveny, mint az idült, valamint az izomcsuzok különféle alakjainál orvosi gyakorlatomban sikerrel alkalmaztam.

Sárospatak, 1896. nov. 6.

Dr. Katona Mihály gyak. orvos.

Próbatégely 1 kor., egy nagy tégely 2 kor.

Kapható a készitőnél

SZABADY JÁNOS gyógyszerésznél

VII., Damjanich-utcza 2/B. 8572

Kriegler D.

ékszergyárós

l.

Ráth György 1896

212. h

Fürdő Nymphák

409. D. V. F. Utrechti festő a XVII. sz.-ból

Kriegler D.

ekszerszámos Bp.

l.

Ezredévéskiáll.

XVI. cs. 17. l.

3892. Zemplényi Tivadar.
Sz. Eperjesen 1864 nov

Leány profil.

Térdig ábrázol
arczélben látható. Összek
Kontyba tüzött haját simá
barna. Öltözete: nagykend
alól jobbra: Zemplényi Ti

Fa, méretei 80:64
Vétetett az 1909:
ján 1000 K-ért (1180-909)
593 sz. nyugtára.-- Elszá

Vet 27511-909

Kriegler Dávid

ékszerész

mill. nagy erém

l.

Közlezrkiáll

1429. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kriegler David

ehnerén

l.

Közlevkiáll

199. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 435418

Kriegler David

anonym.

Kol 1885

III. k. 3. f. 422. 1.

A

Müemlékek C

ingó vag

Lelt

Kriegler David
Ekszergyáros

l.
Győr Páris I
79. l.

Kriegler
ekneren

l.

Fitt György

27.1

H K

Krieghammer Rezső

épitész

szül. 1860 okt. 6. Holicson

lásd

Fleischer Bécs. Ct. l.

Trencsén.

Az előtérbeli sziklán lá
rat, a hegy tövében és a közép
nak kel át, a háttérbeli hegye
szanak. Felirata:

Trincino dalla parte
Poggio.

fölül jobbra: 25.

Rm., mér. a rl. 1

66-93-66.

Krieghammer Sebestyén
Kőművesmester

Az újlaki, inkább csak Kápolnának nevezhető lakóházból átalakított templomot kibővítette, 1717-ben sekrestyét épített hozzá. 1725-ben pedig a hajót hosszabította meg, a hajó elejére egy-egy Kápolnát a homlokzat közepére tornyot épített.

Budapest története III.Akad.kiadó 1975 Bp.

227.old.

Krieghamer Sebestyén

Kőnives

1702 előtt haza volt

Ujlakon

Vass Budaneniel

110. l.

Forster Gyula urnak,
z. bizottsága elnökének,
Budapest.

. 8-án, 668. sz. a. kelt b. átiratára
t tisztelettel értesiteni, hogy a
ó ingatlanok után járó adótartozás
286. sz. rendelettel kiutalványozott

Krieghammer Rezső, Holics

MDK

Kiállitási alap-dija. 1886

Bécsi képzőm. akadémia magy. ösztönd. névs.
Fleischer Bécs. 103. l.

MDK

Krieghammer Rezső, Holics.

1886. Kiállitási-alap dija.

Bécsi Képszőm. Akad. magyar ösztöndijasainak névs.
Fleischer, Bécs. Lo3.1.

a-D U

KRIESHAMMER Sebestyén
kőműves mester
Lásd. Kriechhammer

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 160. l.

MDK

Krieghammer Sebestyén kőmives mester

részt vett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Művért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

CHRISTIAN KRIEGHOF, textilfestomester

"Verzeichniss der zur Neusohler priv.Sieben Bergstädtisen Lade einverliebten Schwarz und schön-färbemeister,aus dem Meister-Buche ausgezogen/1823/.
in Bergstädten:Schemnitz.
13. Christian Krieghof.
111. old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textil festés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.Évkönyve, 16. Győr, 1974.

DANIEL KRIEGHOF, textilfestomester

"Verzeichniss der zur Neusohler priv.Sieben-Bergstädtesen Lade einverliebten Schwarz und schön-Färbemeister,aus dem Meister-Buche ausgezogen/1823/.
in Bergstädten: Schemnitz.
14.- Daniel Krieghof.
111. old. 31.jegyz

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőkhöz I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz.évkönyve, 16. Győr. 1974.

Krieghof Lajos

bronzműves

Körmöcbányáról, 1835-ben

20 éves

Krieghof Lajos, bronzműves, Körmöcbányáról, 20 éves korában, 1835-ben a rézmetszők vasárnapi tanfolyamát látogatta.

lásd

Fleischer Béla 62. l.

Trencsén.

A város főterét, a hol s
több járó-kelő és különböző besz
ra a zsákokkal foglalkozó munk
kal. Felirata

balra: TRENCSINI FŐ TÉ
jobbra: HAUPTPLATZ IN
alól balra: Verlag u. Eigent
középütt: Jede Vervielf
jobbra: Artist. Anst. v

Szines kny., mér. a

112-93-30.

MDK

Kriegl Erzsébet épitész

43.sz. terv repr.

Halász Imre:Nyolctantermes általános iskola tervpályázata Magyar Epitőművészet 1955.IV.évf.7-8.sz. 236.l.

MDK

Kriegler

Gyergyi K: Az iparm. a párisi kiáll.on. MI 1900. 233-237. l.

Kriegler - szobrász

sport ermei
gyűjteményemben

Fenti Budapesten
iparszerűleg gyár-
totta ezeret

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

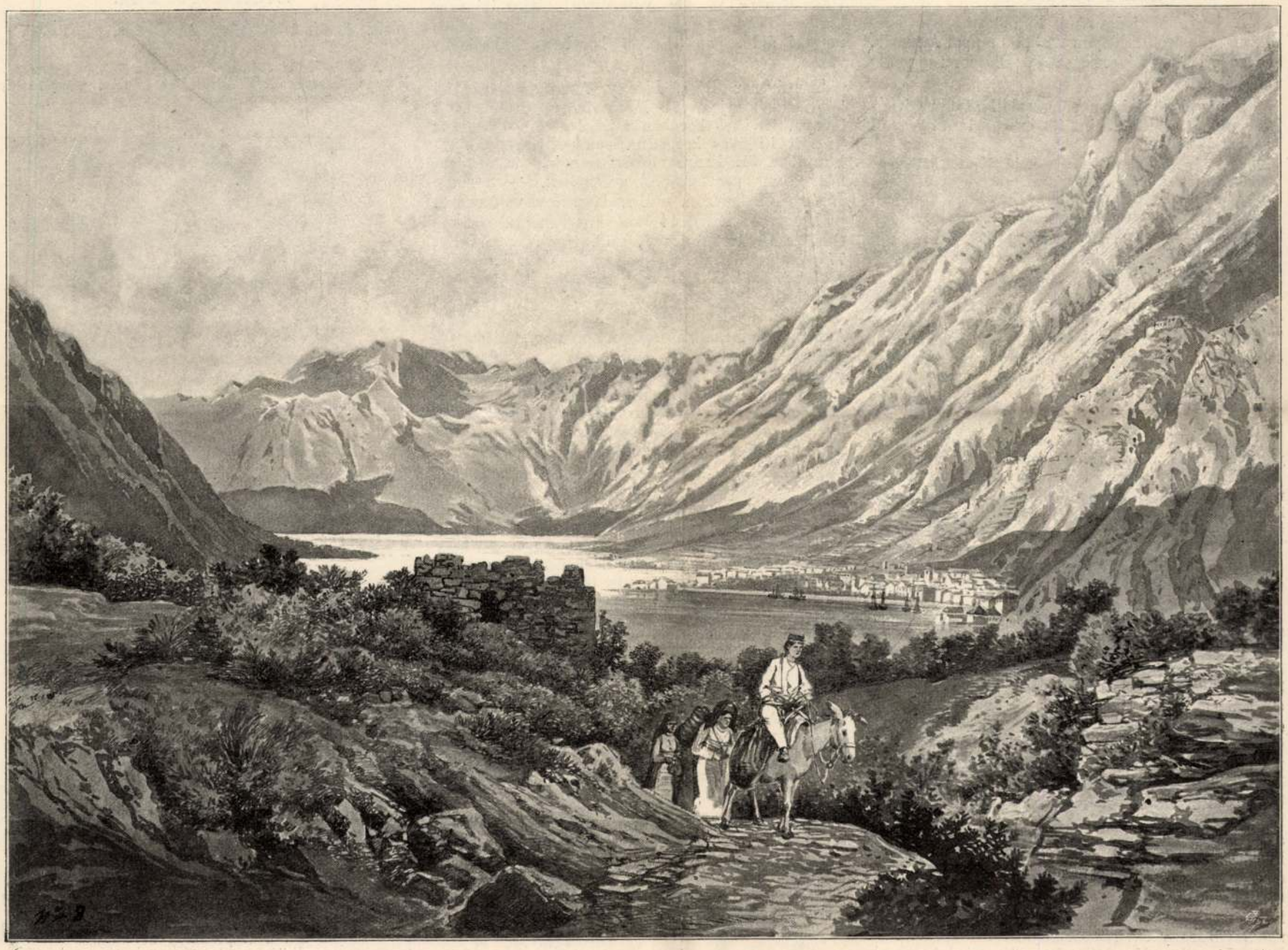

A HERCZEGOVINAI SZIKLÁK KÖZÖTT.

gas szinvonalra emelkedett, s a bor kezelése okszerűvé vált. A mosztári pinczék immáron mintaszerűek, míg azelőtt a herczegovinai gazda állati bőrből készült tömlőkben tartotta borát. A herczegovinai szőlőgazdaság fölvirágoztatásában jelentékeny szerepet játszik a Trebinjétől 15 kilométernyire Lastvánál berendezett kincstári szőlőművelő-telep. Ennek fölemlítése már csak azért is közelebbről érdekel bennünket, mert az ottani vinczellérek mind magyarok (Hegyaljáról és Tolnából) és kitűnően beváltak.

Trebinjétől 30 kilométernyire fekszik Raguza. A herczegovinai vasút Hum állomásánál ágazik el a szárnyvasút Trebinje felé és Uszkopljénél Raguza felé. Trebinje még mindig élénk kereskedelmi összeköttetésben van Raguzával; az egykori olasz köztársaság befolyása sok tekintetben meglátszik a trebinjei óvároson, sőt ennek egyik régi kávéházát ma is *Café degli Signori*-nak hivják.

Raguza valóságos kis paradicsom a dalmáczia és herczegovinai Karszt közepén. Kaktusz, fikusz, granát-, mandula-, narancs- és czitromfa otthonos itten. Dús délszaki növényzet gyönyörködteti szemünket az Adria partján. Szemközt látjuk a szépséges Lakroma szigetet, néhai Rudolf trónörökös kedves tartózkodó helyét, a honnan szabadon elkalandozhatunk a tenger végtelen tükrén. Maga a város majdnem változatlanúl úgy áll, mint akkor, a mikor Velencze vetélytársa volt ez a kis arisztokratikus köztársaság. A Rector Magnificus (Raguza dogeja) székesháza, a Signoria (most Palazzo Communale), a Dogana (vámház), Mercenária (tőzsde), a mesés kincseket magában rejtő székesegyház, a Porto Cossón (a régi kikötő), a hatalmas várak, a gyönyörű Ombla völgyében a kecses villák művészi mozaikjaikkal és freskóikkal néma tanui a nagy időknek, a melyek visszahozhatatlanúl eltűntek. Végigsétálva a Stradonén, a csöndes, szomorú és szegény városnak a főutczáján, bő anyagot találunk az elmélkedésre arról, hogy tehetetlen kormányzat menynyire elnyomoríthat egy hajdan virágzó várost. És eszünkbe jut Ferencz császár szarkasztikus mondása:

— Igazán kár, hogy a franczíák olyan hamar kitakarodtak Dalmáczíából!

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Népmivelés. A *Bárczy* István és *Weszely* Ödön szerkesztésében mejelenő «Népmivelés» czimű havi folyóiratnak most jelent meg hetedik és nyolczadik kettős száma. Mint az eddigi számok, ez is tele van olyan közleményekkel, melyek érdekelhetnek minden művelt embert, tanítással foglalkozót pedig különösen. *Weszely* Ödön befejezi a jövő iskoláiról szóló tanulmányát, a mely nálunk meglehetősen ismeretlen problémákat világít meg s új távlatok nyilását segíti a pedagogiai gondolkodásban. Ugyancsak *Weszely* Ödön szól hozzá a koedukáczió, a fiuk és leányok együtt tanítása kérdéséhez, melyről egy másik rövid czikket is közöl a füzet *Glücklich* Vilmától, a feministák egyesületének elnökétől. A testi nevelés egyik érdekes és fontos kérdéséről szól *Bély* Mihály, egy német szakember nyomán: a gyermekeknek helyes lélekzésre való szoktatásáról. *Bárczy* István, a főváros polgármestere az énekről, mint nevelési eszközről mond el nagyon figyelemre méltó dolgokat. *Solymossy* Sándor szakkérdésről, az iskolai irásbeli dolgozatokról közöl fejtegetést, mely azonban a lajkusok figyelmét is megérdemli. Ezeken kivül egész sereg kisebb-nagyobb közlemény van a füzetben, a pedagógiának úgyszólván minden mezejéről. Sok fontos és hasznos eszme pendül meg e folyóiratban, a melyeknek talán lesz még nyoma legfontosabb nemzeti feladatunk, a helyes iskolai nevelés megoldása közben. A «Népmivelés» előfizetési ára egész évre 20 korona, tanárok, tanitók stb. 20 százalék kedvezménynyel kapják. Egyes szám ára két korona, kettős számé négy korona.

Rendi országgyüléseink tanácskozási módjáról tartalmas jogtörténeti tanulmány jelent meg dr. *Kérészy* Zoltán jogakadémiai tanártól. Történeti források alapján fejtegeti, hogy s minő szabályok és szokások alapján tárgyaltak régi országgyüléseink a 16. századtól fogva, a mikor az országgyülésnek két részre, alsó és felső táblára való osztása végbement, egész a mult század közepéig, a mikor a rendi országgyülés modern alkotmányos alapon álló parlamentté alakult.

Helyesirási szótár. Több is van ilyen, iskolai és magánhasználatra. Most a Simonyi Zsigmondé jelent meg, a ki kétségkivül illetékes ebben a dologban, mert a Wlassics miniszter által 1903 ban az iskolába behozott helyesirás nagy részben az ő műve. Neki tulajdoníthatók újításai, de következetlenségei és bizonytalanságai is. Ezek érezhetők abból a néhány sornyi bevezetésből is, melyet az új helyesirás ujításairól füzetkéje elé irt s még inkább abból, hogy szükségesnek találta a szótárt megírni, érezve, hogy a habozó, bátortalan szabályok nem adnak minden esetben pontos utbaigazitást.

Budapest új térképe. Most jelent meg a fővárosnak első teljes és minden tekintetben használható térképe, melyet hivatalos adatok alapján *Kogutovicz* Manó állított össze. A régebbi térképek részint elavultak, részint nem elég pontosak és részletesek; nem foglalják magukba még a várost sem egész kiterjedésében, nem hogy a közvetlen környékét. Az új térkép pontosan, megbízhatóan jelzi az utczákat, könnyebb megtalálásuk czéljából jegyzéket is ad róluk, feltünteti nemcsak a budai hegyvidéket, hanem a közvetlenül szomszédos, nagyobbára fővárosi emberek által lakott helyeket, Kispestet, Ujpestet, Rákosszentmihályt stb. Mindenről pontosan eligazít s megvan benne mindaz, a mit egy jó városi térképtől megkivánnak.

Új könyvek:

Rendi országgyüléseink tárgyalási módja. Jogtörténeti tanulmány, irta dr. *Kérészy* Zoltán. Kassa; Külön lenyomat a kassai jogakadémia 1905/906-iki évkönyvéből; ára egy korona.

Helyesirási szótár. Összeállitotta *Simonyi* Zsigmond Budapest; ára 20 fillér.

Szabadság és uralom. Irta dr. *Gyárfás* Elemér. Kolozsvár, Szent Bonaventura könyvnyomda; ára 40 fillér.

Budapest székesfőváros egész területének *térképe* a szomszédos községekkel, az utczák és terek betűsoros jegyzékével. Hivatalos adatok alapján kidolgozta *Kogutovicz* Manó. Budapest. Magyar Földrajzi intézet r. t. kiadása; ára 1·50 korona.

EGYVELEG.

* **A legtöbb ujság,** 5500, Németországban jelenik meg; második helyen áll 3000 lappal Ausztria, ezt követi Franciaország 2800, Olaszország pedig 1200 lappal.

* **Az egész világon** zongorabillentyükre évenként nem kevesebb mint 50 ezer elefánt agyarait használják fel.

A legujabb amerikai összetételü, divatos kellemes. vonzó illatot árasztó parfeum a «*Diana varfeum*», Urak, hölgyek egyaránt csodákat beszélnek a pikáns, elbüvölő illatáról, melyet a pesti uri hölgyek egyszerre felkaptak. Eredeti 5 koronás nagy üvegekben szállitja a magyarországi főraktár Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, Károly-körut 5.

Bob-hashajtó a legkellemesebb (10 fillér.)

Babymirakrém, mint már a neve is mutatja, különösen gyermekek ápolására és gondozására elsőrendü készitmény, ugy hogy rövidesen alig lesz család, a hol ez a felülmulhatatlan kenőcs állandóan ne használtatnék. A *Babymirakrém* kis gyermekek nedves, kipállott, feldörzsölt testrészeinek bedörzsölésére a legjobb szer. Kiütéseket, ótvart és egyéb bőrbajokat néhányszori bedörzsölés után biztosan meggyógyit. Felnőttek is használják kiütések, feldörzsölések és egyéb bőrbajok gyógyitására. Postán küld 5 dobozt 3 kor. 20 fil.-ért, 10 dobozt 5.80 koronáért bérmentve, minden költség nélkül az egyedüli készitő: *Brodjovin H.* gyógyszerész, Zágráb, 30. sz.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: Schmidt Albin székesfővárosi nyug. igazgató-tanító 62 éves korában Vecsésen. — Gelsei Biró János, az Agrár-bank főtisztviselője, 32 éves korában Budapesten. — Szendrői Kovách Gyula hirlapiró 26 éves korában a hevesmegyei Dormándon. — Hirling Antal dr. görcsönyi plébános 45 éves korában Pécsett. — Gorcsi János 48-as honvéd, a honvédmenedékház tagja 78 éves korában Budapesten. — Bodor és rákosfalvi Baranyay Pál megyebizottsági tag 62 éves korában Bagotán. — Molnár Mihály 48 éves korában Nagykanizsán. — Csorna Jenő, Vas vármegye árvaszéki elnöke, 50 éves korában Szombathelyen. — Gubodi Sándor városi rendőrkapitány 58 éves korában Marosvásárhelyen. — Spett Vincze ügyvéd, a budapest ügyvédi kamara egyik régi, ismert tagja 64 éves korában Budapesten. — Kriegler Dávid arany- és ékszeráru-gyáros Budapesten. — Boër József, a Komjáthy-féle szintársulat buzgó veterán tagja 50 éves korában Brassóban. — Dragoneszku Döme volt képviselő Temesvárott. — Bölöni-Mikó Imre táblabiró, az unitárius egyház felügyelője 53 éves korában Kolozsvártt. — Andrássy Sándor törvényszéki elnök 60 éves korában Aranyos-Maróthon. — Nagy Ferencz, a Nemzeti Szinház zsinórmestere, 48 éves korában Budapesten. — Urai Uray Mihály, m. kir. pénzügyőri biztos 36 éves korában Bánffy-Hunyadon. — Angeli István fejérmegyei áldozópap 31 éves korában Székesfejérváron.

Thuránszky Róza, Bizony Ákos országgyűlési képviselő és neje, szül. Hosszufalussy Róza nevelt leánya, 18 éves korában Miskolczon. — Ernuszt Aranka 12 éves korában Szombathelyen. Az elhunytban dr. Ernuszt József és neje, szül. Mesterházy Ilona gyermeküket gyászolják. — Steiner Lipótné, Miskolczon. — Érszalacsi Kovács Józsefné, szül. Kovács Róza, 44 éves korában Kassán. — Özv. dr. Buzay Károlyné, szül. Hamfvogel Mária, 77 éves korában Budapesten. — Özv. Melichár Jánosné, szül. Ferdinandy Lujza 82 éves korában Péczelen. — Szabely Antalné, 75 éves korában Kalocsán. — Márkus Mórné, Márkus Józsefnek, az Agrária gépforgalmi részvénytársaság főtisztviselőjének édesanyja 63 éves korában. — Fiedler Ferenczné, szül. Barkó Terézia 30 éves korában Budapesten. — Gróf Teleki Margit, gróf Teleki Ferencz és neje, báró Bánffy Anna leánykája, nyolcz éves korában Kolozs-Borsán. — Özv. Bettelheim Ödönné 69 éves korában Budapesten.

Szerkesztői üzenetek.

Korunk nőnevelése. Ilyen hosszú dolgozatot nem közölhetnénk akkor sem, ha minden tekintetben megfelelő volna. Máskülönben olyan tárgyról szól, a melyyel már sokszor, kimerítően foglalkoztunk s igy nem volna indokolt, hogy újra elővegyük. Talán valami társadalmi kérdésekkel szakszerűen foglalkozó lapban lehetne elhelyezni.

Napsütéses nyárban. Csupa merő közhely, hangulat, eszme nélkül összeróva.

B. K. A beküldött fényképet nem használhatjuk. Túlkicsiny, az egyes alakok alig kivehetők, jó képet nem tudunk belőle csinálni.

KÉPTALÁNY.

A 35-ik számban megjelent képtalány megfejtése: *Hizelkedés mérge a barátságnak.*

SAKKJÁTÉK.

2502. számú feladvány. Dr. Dotterweich Ottótól.

(A «Münchener Zeitung» versenyén első díjat nyert. — Ezen a versenyen csak olyan föladványok pályázhattak, a melyekben csak vezér, huszár és gyalog fordul elő).

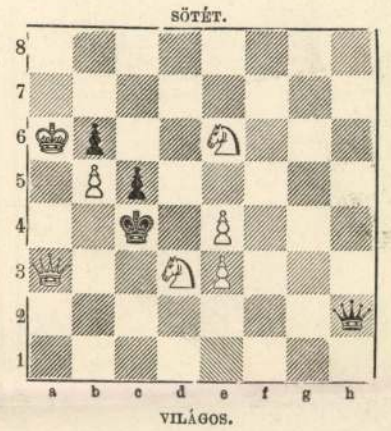

Világos indúl és a második lépésre mattot ad.

A 2493 sz. feladvány megfejtése Spóner Andortól.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Ba6—a5	--- Bc5—c2×(a, b)	1. ---	---	--- Kd5—d6
2. Be4—e2 † matt.		2. Be4×e6 † matt.		

Világos b. *Sötét.*
1. --- --- --- Bc5—c4
2. b3×c4 † matt.

A 2494. sz. feladvány megfejtése Németh Pétertől.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Fg4—h5	--- Kc4—d5	2. ---	---	--- Kd5—e6
2. Fh5—e8	--- Kd5—e4 (a)	3. Kh4—g5 stb.		
3. Kh4—g4	--- Ke4—d5			
4. Fe8—d7	--- t. sz.			
5. Fd7—c6 v. e6 † matt.				

Helyesen fejtették meg: Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — Szekeres László. — Gatterer Ferenc. — Kállai Béla. — Gürtler Albert. — A «*Budapesti Sakk-kör*». — A «*Budapesti III. ker. Sakk-kör*» (*Budapest*). — Németh Péter (*Csongor*). — Kintzig Róbert (*Fakert.*) — Müller Nándor (*Szombathely*). — Nyársik Ágnes (*Szeged*). — Hoffbauer Antal (*Lipótvár*). — Szabó János (*Bakony-Szentlászló*). — A «*Nagykőrösi Városi Kaszinó*». — Kovács László (*Nagykőrös*). — A «*Győri Sakk-kör*» (*Győr*). — Szopkó Árpád (*Körmöczbánya.*) — Kádár Ferenc (*Alsókubin*). — A «*Franzfeldi Olvasó Egylet*». — Róth Jenő (*Franzfeld*). — Kunszt János (*Zólyombrézó*). — A «*Zboróí Társaskör*». — «A *Kalocsai Katolikus Kör*». — Wolf János (*Kalocsa*). — «*Sásdi Társaskör*». — Veöreös Miklós (*Zirz.*) — Márkus Károly (*Marburg*).

Felelős szerkesztő: Hoitsy Pál.
Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Reáltanoda-u. 5.
Kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utcza 4.

Salvator Természetes vasmentes Lithion-forrás kitünő hatású
vese-, hólyag-, rheuma- és köszvénybántalmaknál, vizeleti nehézségeknél, czukorbetegségeknél a légző- és emésztési szerek hurutainál.
Budapesten főraktár Édeskuty L. urnál.

Olcsó cseh ágytoll!
5 kiló; uj fosztott 9.60 K, jobb 12 K, fehér pehelypuha fosztott 18 K, 24 K, hófehér pehelypuha fosztott 30 K 36 K Szállitás portómentes, utánvéttel. A kicserélés és visszavétel portomegtérités ellenében megengedtetik. 3494
Benedikt Sachsel, Lobes 60.
Post Pilsen, Böhmen.

Vásároljon Svájczi selymet!
Kérjen mintát a mi ujdonságainkról feketében, fehérben vagy szinesben K 1.15-től egész K 18-ig méterenkint.
Különlegesség: Selyemkelmék társasági, menyasszonyi, báli és utczai toilettokra, valamint blousokra, bélésre stb.
Mi csak jótállással kezeskedett selyemszövetet adunk el direkt magánfeleknek, vám- és portomentesen a lakásba szállitva.
SCHWEIZER & Co., Luzern U/31. (Svájcz.)
Selyemszövet-kivitel. Kir. udv. szállító.

javitja az étkek izét.
Készíti Maggi Gyula és Társa, Bregenz.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest Egyetem-u.4.

EGESZSÉGÜGYI SZEMPONTBÓL a ROHITSCHI „TEMPEL"-FORRÁS határozottan a LEGJOBB ÜDITŐITAL.

KODAK
kamarák napfény-tekercsfilmek részére K 6.50-től egész 400 koronáig.

PREMO és POCO
kamarák üveglemezek részére és Premo-film-packok (napfény töltés) 22 koronától egész 915 koronáig.
Prospektusok ingyen és bérmentve mindenütt kaphatók.
KODAK Ltd. WIEN, I., GRABEN 29. szám.

Magyar Könyvtár
Szerkeszti RADÓ ANTAL.
Egyes szám ára 30 fillér.
E vállalat magában foglalja a hazai és külföldi irodalom legjelesebb termékeit, a szépirodalom, történelem, földrajz stb. köréből. — Ezen vállalat lehetővé teszi a nagyközönségnek, hogy kevés költséggel szép és a tudomány minden ágát felölelő könyvtár birtokába juthasson.
Kapható **Lampel R.** (Wodianer F. és Fiai) részv. társ. könyvkereskedésében **VI., Andrássy-ut 21.**, valamint minden hazai könyvkereskedésben.
☞ *Jegyzékkel készséggel szolgálunk.* ☜

MDK

Kriegler Dávid
1900. Páris, ezüstérem

Az Iparm. Társ. kiállításainak kitüntetettjei.
M.I. 1903. 153.l.

Kriegler Erzsébet épitész M.D.K.

Tijet nyert a pályázaton /16 000 Ft/

Társtervező: Jánossy György-Hrecska József-

Szichay Géza- Vély Róbert

Pályázat fürdőkre

Magyar Nemzet 1964. szeptember 20. 14.l.

.

Kriegler Erzsébet

MDK

Repr:

A Kálvin tér.

/Jurcsik Károly és Kriegler Erzsébet
díjnyertes terve alapján./

Granasztói Pál - Polonyi Károly: Budapest holnap.
Bp. 1959.

49.1.

MDK

Kriegler Erzsébet

és Jurcsik Károly közös terve: családiház – repr.

Mégegyszer a családiházról.

Érdekes Ujság, Bp. 1958. március 22. 6. l.

MDK

Kriegler Erzsébet

és Jurcsik Károly közös pályaművé kapta az első díjat a Calvin tér rendezésére kiírt [redacted] terv-pályázatom.

Gáradonyi Jenő: Milyem lesz a Calvin tér?

Érdekes Ujság, Bp. 1958. május 31. 8. l.

M. D. K

KRIEGLER Erzsébet építész
és
Jurlsik Károly

Bölcsőde. terv (II. dír) Repr.

Pintér Béla: Bölcsődék tervezésének
áttekintése az első ötéves Terv idő szo-
kából
Magyar Építőművészet 1956. V.) 6. Sz. 371. l

MDK

Kriegler Sándor

épitész

Ipariskola tervezés. Vállalkozók Közl. 19o9. febr. 1o. 3 l.

MDK

Kriegler Sándor épitész

A pestvidéki törvenyszék. Vállakozók Közlönye.
15. évf. 1909. dec. 29.

MDK

Kriegler Sándor

VIII. bécsi épitészeti kongresszuson vett részt.

Vállalkozók Közl. 23.sz. 1908. jun. 3. 4 l.

Magy. Épitőművészek Szöv. közgyülése

MDK

Kriegler Sándor

építész

Magyar Építőművészet, 1911. 12. sz. 25-30. l.

képek.

Kriegler Sándor, építész M.D.K.

második díjat nyert a Budapest-Erzsébetvárosi Bank új palotájának pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1911. XXXII. évf. máj. 10. sz. 13 old.

Kriegler D.

arany és ezüst

ékszerárú gyáros

l

Magyarország Képes

Albuma. Bp. c. u.

Lapszám nincs

MÜE... ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

295 1927. szám

1927 év augusztus hó 6. n.

A miniszter helyett: Kertész K. Róbert

A hivatalos másolat hiteléül:

Isaák

miniszteri s.hiv.igazgató.

Kriegler David

ikszergyárós

l.

Edvi Bp

552. l.

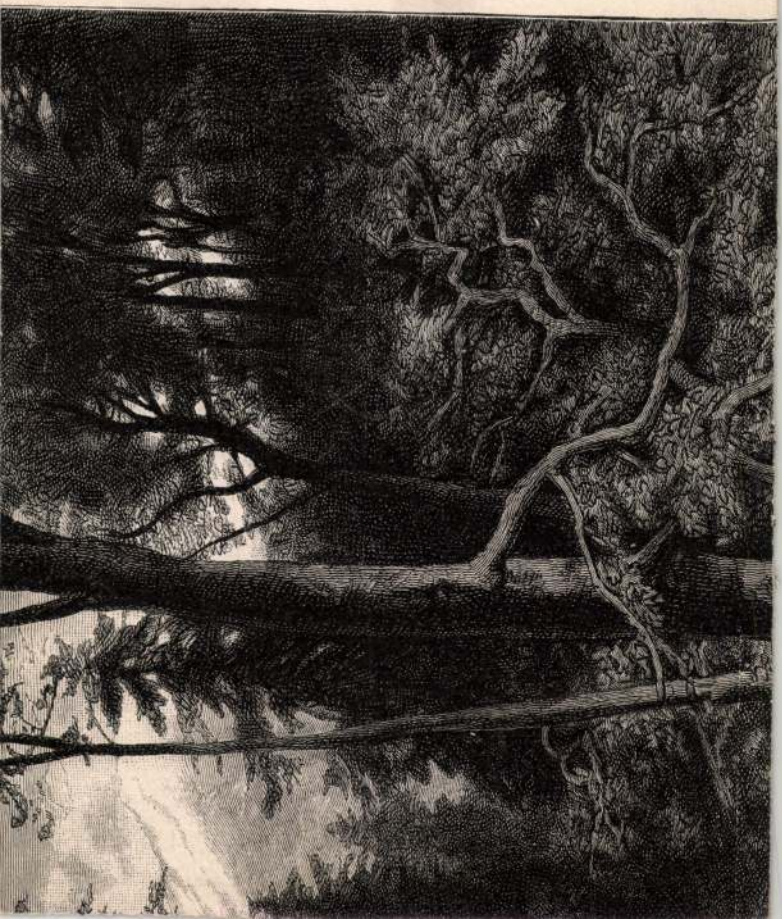

Krieger David K

Iparművészeti pályamunkák. Az ötvös-kiállitás alkalmából ékszerekre hirdetett pályázat fölött már itéltek. Tizenhárom pályázat volt, s ezekből öt nyert dijakat: egy női óraláncz aranyból, apró gyöngyökkel; egy mozgatható részekből álló karperecz gyöngyökkel, zománczczal és rubinokkal; egy karperecz és egy női gyürü rajzai. E négy munkát *Krieg-ler* Dávid helybeli ékszerész készitette. Az ötödik dijat *Diamant* Samu, szintén helybeli ékszerész nyerte el, a ki több oldalon nyiló pecsétgyürükkel pályázott.

Vas-Ujs. 1884. 481. l.

MDK

Kriegler Dávid

Ezüstérem kitüntetést nyert a párisi világkiall
táson. /Ékszerek és ékszerkövek oszt./

Cikk: Kitüntetések a párisi világkiállitason.

Magyar Iparművészet 1900. 357.l.

MDK

Kriegler Dávid

1900.Páris, ezüst éremmel tüntették ki.

Cikk: A magyar iparművészek törzskönyve.

Magyar Iparművészet, 1903. 153.l.

MDK

Kriegler Dávid ékszerész

az ötvös kiállitás alkalmából ékszerekre hirdetett pályázaton négy dijat nyert

Iparmüvészeti pályamunkák. Vas. Ujs. 1884. 481.l.

elye:

Kresz, 1955.

Nemesleányfalu
Kövesi Imre, 1896.

Ház és ruházat

Kriegler D.

Ötvös

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. évf. 4. sz. 145. – 162. o.

Lyka Károly: A magyar iparművészet
Korácsonya.

Kriegler D.

éremvéső

lásd

Numizmat. Közl

1909. 83. l.

..... *mühely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

tam.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Kriegler D

laid

Gohl Bryabb 90l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

KRIEGLER D.

ARANY- ÉS EZÜST-
ÉKSZERÁRUK GYÁRA

BUDAPEST,
IV., Károly-körut 24., II.
TELEFON 17—18.

FIÓKÜZLET:
IV., Koronaherceg-u. 11.
TELEFON 104.

◦ Számos érmek tulajdonosa. ◦

Magyar Iparművészet
1904. 3. sz.
hirdetés

az 1850-es
nélkül.

1850

ve.Jelzése:/
ufs in Wien,
60 cm.-- Főv.Kvt.Bq.769/41.

1850.

en und Pesth
ti képe a XIX.
lkül. /Barnás

1850 cca.

in Ungarn"
gyar nyelven

2999.ugyanez szinesen.
vár,a Lánchid,a pesti
ob hajó,sa balparton

Kriegler Sándor

építész

az alábbi pályázaton

IV. díj.

Építő Ipar. 1913. 169. l.

(A temesvári banképület

tervpályázata.)

becsüljük le ezt a célt se. Szo
ban fontos, hogy a szellemi
hozzáférhetővé váljanak. Calzi k
szerkesztett, érthető szövege sz
144 kép gazdag sorozata is. Dícs
ségét, a részletek ízléses kiválas
nem tökéletes. A szöveghez csatl
angelo életéről és a bibliográfi
teszik a könyvet.

Die Gemälde Peter Bruege
leitung von MAX DVOŘÁK.
& Co.4°. 61 l., 84 tábla.

Bruegel népszerűségének k
vészetpszichológiai problémák
lan, hogy művészete: tehets
értelemben vett fok az euró
közé emelik. De szubjektív
korok ízléséhez hullámvonalsz
szubjektív művész s ez az oka, h
szerűség után az udvari barokk
elfelejtették. A XIX. század
szükség, hogy ismét felfedezzék
kellett eljönnie, hogy megint
A Schroll-féle kiadvány ennek
tatja be munkásságát. A színes
szövege vezeti be. Ennél ünne
képzelhetünk el. A bécsi művész
rének széles, gazdag látása felől
szetének egész komplexumát. M
kísérő kitűnő ismertető szöve
Gemälde„ c. művéből való. M
két fekete-fehér illusztráció —
sorakoznak fel s részletek kivál
Bruegel meleg színskálájának
sárgás alaptónusú reprodukciók

Kriegler Sándor

építész Bpest

erőd

Magyar Pályázatok

1906. 6. n. (A palicsi fürdő pályatervei.) munkai rajzokkal

Részt vett nem nyert

Kriegler Sándor

okl. építész

vízfest.-ost.

3 hónap, jó eredm.

Iparrajziskola 1904

VELEMÉR

Templom

A veleméri puszta templom VV 1863, 439.l

1912. Január. X. évfolyam, 1. szám.

A budapesti férfiszabók ipartestülete székházának tervpályázata.

A bírálati jegyzőkönyvből.

Folyó hó 10-én az ipartestület meghívására annak hivatalos helyiségében összegyültünk és az ipartestület építő-bizottságának jelenlétében a beérkezett terveket átvettük és felbontottuk. Megállapítottuk, hogy a mellékelt táblázatban felsorolt 46 terv érkezett be és pedig mindannyian szabályszerűen a pályázati feltételekben megjelölt határidőre kellőképen zárt, érintetlen csomagokban. Felbontás után a jeligés leveleket külön lepecsételt csomagban az elnökségnek megőrzés végett átadtuk.

A beérkezett tervek közül a Reáltanoda-utcai telekre 24, a Práter-u. telekre pedig 22 vonatkozik.

A Reáltanoda-utcai épület pályaterveinek elbírálásánál elsősorban azt kellett figyelembe vennünk, hogy az ipartestület által kívánt helyiségek mennyire felelnek meg a követelményeknek, úgy csoportosítás, helyes könnyű ügykezelés, valamint jó közlekedés és egészséges megvilágítás szempontjából. Ezen terveknél kiindulásul és főelvül kellett az ipartestületi helyiségek rendezését vennünk, mert a telek kis méretéhez képest aránylag oly nagy területűek, hogy ezek helyes elhelyezése szabja meg a felső emeletek lakásbeosztását is.

A pályaterveknek ilyen alapelvek melletti gondos áttanulmányozása azt mutatta, hogy a pályatervek közt a megoldás igen sok lehetőségét kísérelték meg s oldották meg, részben több-kevesebb szerencsével.

A pályatervek igen nagy számára való tekintettel, jelen jegyzőkönyvben külön megjegyzést csak azon tervekre teszünk, melyek a feladatot aránylag legjobban oldották meg, újabb, érdekesebb alapeszméket hoztak, míg a többi tervekre, melyek csupán ezen tervek kevésbé jól megoldott variációi, vagy a követelményeknek akár az ügykezelés, akár közlekedés, vagy helyes megvilágítás szempontjából eleget nem tettek, külön ki nem terjeszkedünk.

1. *Komoly.* A hivatalok és nagyterem elhelyezése teljesen megfelel a programm követelményeinek, az egész közlekedés egyszerű, világos, kevés javítás után akadémikusnak mondható. A nagyterem kellő mértékben egyenletesen van világítva, előtte tágas előtér és ruhatár.

A nagyterem ügyesen három részre osztható, mely részek mindegyike külön-külön használható. A kisebb tanácskozásra szolgáló iroda-szobák a teremtől megközelíthetők, úgyszintén helyesen van megoldva a nagyterem és hivatalok közötti belső közlekedés. A nagyteremhez való bejutás az udvarban beépített előtér és üveges folyosón át történik, ez azonban felesleges, ellenben a kapubejáratnál, illetőleg lépcsőház előtt tágasabb csarnok volna létesítendő. A hivatali várószobába beékelt klozetet jobban kell elhelyezni; emeleten a lakások jók; finom ízlésre mutat.

2. *Monument.* Főmegoldás akademikus és világos; az alapelv, hogy egy nagyobb váróteremből akar jutni a hivatalokba is és a nagyterembe is, igen helyes, de nincsen kellőképen megoldva. A nyilvántartást elválasztja a többi hivataloktól, amin azonban a kapunak a telek szélére való helyezése által segíteni lehet. Maga a terem fekvése, megvilágítása, valamint építészeti megoldása igen szép, sőt talán az összes tervek közt a legszebb, de hibája, hogy kellőképen három részre nem osztható, miután elosztás után csupán az első teremrészbe van bejárás. Az emeleten tervező aránylag kevesebbet épít be, azonban hozzátevőleges összehasonlító számításunk azt az eredményt mutatta, hogy több lakás létesítésével több jövedelem is elérhető ugyan, de viszont az építési költségek ugyanolyan arányban emelkedvén, végeredményben a várható tiszta jövedelem ilyen kisebb beépítésnél, vagy egy sűrűbb beépítésnél, mint körülbelül a

többi tervek majdnem mind kontempálnak, körülbelül ugyanaz lesz. Az utcai lakásoknál a hálószobák mellé kell a fürdőt és konyhát helyezni, míg az udvaron tervezett igen kis méretű lakások helyett célszerűbb lenne *egy* lakást létesíteni, hogy a helyiségek megfelelő méretűek lehessenek; homlokzata csinos.

3. *Olló:* Földszinti megoldása, a hivatalok és nagyterem elhelyezése megfelelő s nagyjában egyezik a komoly jeligéjű terv eszméjével. A lakók bejáratán kívül még egy külön bejáratot csinál a hivataloknak, ami elvileg helyes, de a jelenlegi keskeny teleknél fölösleges, a hivatali váróhelyiség kicsiny és a szolgafülke elhagyásával tágas egészszé volna alakítandó, a sarokba tett klozetek lehetetlenül kicsinyek. A nagyterembe vezető összekötő folyosó eséssel volna készítendő már azért is, hogy a nagyterem magasságában nyerjen, másrészt pedig azért, hogy a terem előtti előcsarnok a házmesterlakás kihagyásával az egész terem előtt elvonulhasson alacsonyabban s felette félemeleten volna a házmester. Akkor a terem mind a három részébe külön is be lehetne jutni, míg így csak az egyik részébe van bejárás. A teremnek csak féloldalt van felső világítása, ez sem nem szép, sem kellő természetes szellőzésre módot nem nyujt. A lakások beosztása józan, célszerű; az udvari lakás módosításával tágasabb helyiségek létesíthetők, homlokzata egységes, ízléses, de a szűk utcába kissé nehézkes.

4. *Fekete kör* (rajzolt). Az udvart teljesen lefedi, ebből alakítja nagytermét és e körül csoportosítja a többi helyiségeket, melyek így igen kellemes és kényelmes összefüggést nyernek. A terv szellemes, de az építési szabályok korlátozása mellett e terv csak úgy volna helyesen megoldható, ha egy emelettel kevesebbet építene, míg így a fedett udvar körüli helyiségek kellő megvilágítást és szellőztetést nem nyerhetnek. Az emeletek megoldása helyes és megfelelő.

A Práter-utcai tervek megbírálásánál ugyanebből az alapvető gondolatból indultunk ki, mint a Reáltanoda-utcai terveknél, azaz megállapítottuk a fő kiindulási szempontot, mely ez épületnél nem lehetett más, mint egy helyes, a helyi viszonyoknak megfelelő okos bérház létesítése, miután a csupán souterainban elhelyezett munkaközvetítő semmi különösebb megoldást nem igényel és a feladat e részét tervezők többé-kevésbé meg is oldották.

A beérkezett összes tervek közül az 1911. jeligéjű tervet figyelembe nem vehettük, miután annak szerzője félreértés folytán egészen idegen, nem a programmban megjelölt telekre tervezte épületét. A többi összes terveket tüzetesen áttanulmányozva arra a meggyőződésre jutottunk, hogy a feladat természeténél fogva az egyes tervek részletes ismertetése itt teljesen felesleges s a már említett általános elveken kívül még csak egy körülményt kívánunk felemlíteni s azután csak egyszerűen felsoroljuk azokat a terveket, melyek aránylag legjobb bérház-típusokat adnak.

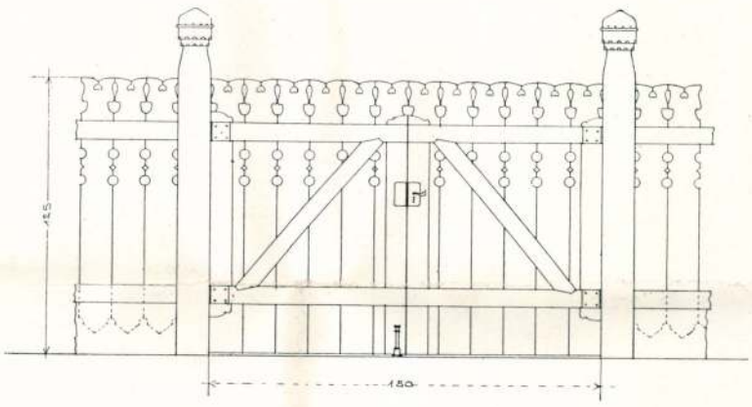

KERÍTÉSRÉSZLET. MEDGYASZAY ISTVÁN.

A programm előírja, hogy négyemeletes ház tervezendő. Ezen kikötés mellett az építésügyi szabályzat értelmében 20% udvar hagyandó ki, melynek területébe azonban az esetleges előudvar be nem számíttatik.

A szabályzatnak ilyen megfelelő udvar az „Olló“ és „Bizalom“ jeligéjű terveken van, míg a többi tervek nagyrészénél még a háromemeletes házak számára engedélyezett 15% udvar sincsen meg. A már említett „Olló“ és „Bizalom“ jeligéjű terveken kívül még helyesebb bérházakat terveztek: „Rajzolt piros háromszög“, „Magyar ipar“, mely különösen

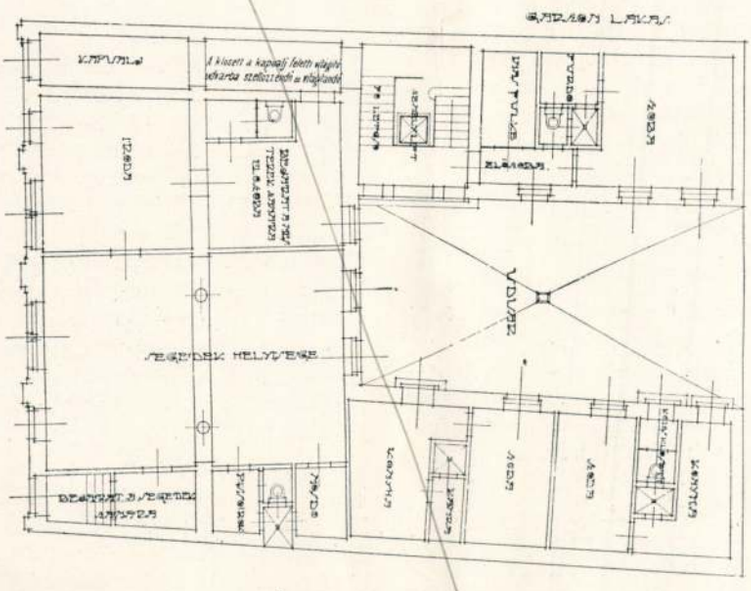

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

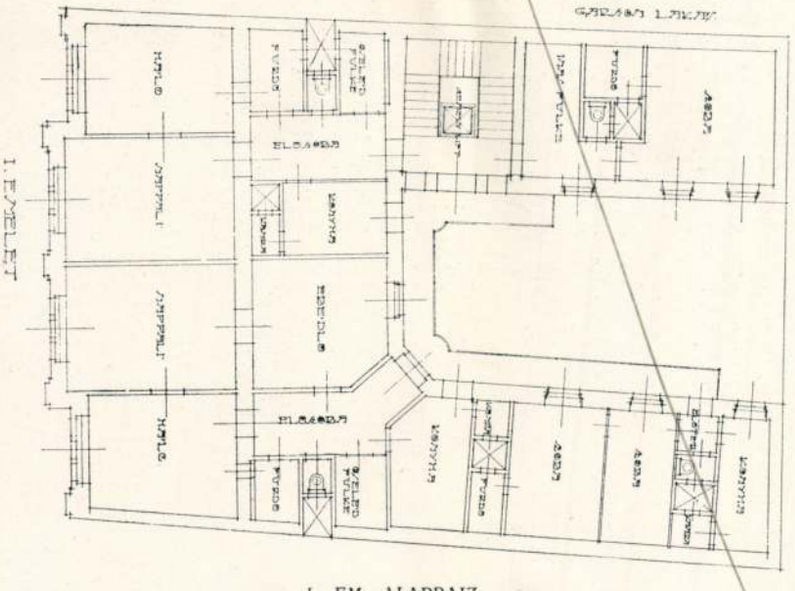

I. EMELET

I. EM. ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV. — JELIGE: MAGYAR IPAR.

GOLL ELEMÉR ÉS
WERNER FRIGYES, BUDAPEST.

csinos homlokzatával tűnik ki, továbbá „Komoly", „Rajzolt piros kör", „1912" és „Jövedelmező II".

Mindezeket egybefoglalva, arra az eredményre jutottunk, hogy a pályázatot szerencsésnek és eredményesnek mondhatjuk, mert mindkét építkezésnél akadtak oly tervek, melyek a követelményeknek megfelelnek s amennyiben még némi javításra szorulnak is, az is inkább a programm szűkszavúságának tudható be.

Ezek alapján a Reáltanoda-utcai épületnél

I. díjat: *„Komoly"*,

II. díjat: *„Monument"*,

a Práter-utcai épületnél

I. díjat: *„Olló"*,

II. díjat: *„Bizalom"* jeligéjű terveknek ítéljük oda, továbbá a Reáltanoda-utcai épületnél *„Olló"* és *„Rajzolt fekete kör"*, a Práter-utcai épületnél pedig *„Rajzolt piros háromszög"* és *„Magyar ipar"* jeligéjű terveket a tekintetes ipartestületnek megvételre ajánljuk s kérjük is a tekintetes ipartestületet, hogy a beérkezett nagyszámú tervre való tekintettel, azokat tényleg meg is vegye.

Dícséretet érdemelnek még „Rajzolt piros körben fekete pont", „Jövedelmező", „Gombház", „Komoly", „Rajzolt piros kör", „1912" és „Jövedelmező II". Végül azon meggyőződésből kiindulva, hogy munkánk csak akkor lehet a tekintetes ipartestület számára értékes, ha érdekeinek kellő megvédésére és előmozdítására is útmutatást nyújtunk, javasoljuk, hogy az első díjjal jutalmazott tervek szerzőit a kivitellel is bízza meg, mint olyanokat, akik már a pályázaton is rátermettségüket, szaktudásukat és komolyságukat kimutatták és ezzel mintegy garanciát nyújtanak arra, hogy a tekintetes ipartestület erkölcsi és anyagi érdekeit kellőképpen megvédeni képesek lesznek.

Budapest, 1912 január 18.

Vágó József s. k. *Orbán Jenő* s. k.

Málnai Béla s. k.

A férfiszabók ipartestülete által kiírt és mai számunkban közölt tervpályázaton a Práter-utcai épület I. díját *Meller* Dezső építész nyerte. A terv azonban klisékészítésre annyira alkalmatlan volt, hogy legnagyobb sajnálatunkra kénytelenek voltunk a közlésnél kihagyni.

A késmárki állami elemi iskola terveire kiírt pályázat alapján összesen 33 pályamű érkezett be, amelyek közül az 1000 koronás első díjat *Dvorácsek* Lajos budapesti építész „Észak" jeligéjű pályaműve nyerte el. A második és harmadik díjat (300—300 korona) *Bier* Mihály erzsébetfalvai építész „Kék mezőben sárga háromszög" illetve *Nechiba* Ferenc pozsonyi építész „Világos 1" jeligéjű pályaműve kapta. Dícsérettel tüntette ki a bizottság a „Változatos" jeligéjű művet, melyet a közgyűlésnek megvételre ajánl. Dícséretet nyertek még „Thököly" (alternativ), „Szülővárosomnak", „Egységes" és „Fehér kereszt fekete mezőben" jeligéjű pályatervek.

Iskola- és fürdőtervezés. A kolozsvári orth. izr. hitközség a 800.000 korona költséggel építendő iskola és fürdő tervezésére hírdetett tervpályázat ügyében most hozta meg döntését. A zsüriben a hitközség tagjain kívül *Hübner* Jenő budapesti építész is helyet foglalt. Beérkezett összesen 9 pályamű. A zsüri úgy határozott, hogy az 1200 koronás első díjat, mivel a feltételeknek teljesen egyik terv sem felelt meg, nem adja ki. A 800 koronás második díjat *Goll* Elemér dr. és *Werner* Frigyes budapesti építészek nyerték el, *Löffler* testvérek budapesti építészek tervét pedig megvásárolták.

Tervpályázati határidők:

nov. 12. Erzsébet-emlék bizottsága: az emlék tervei; díjak: 15.000 K, 10.000 és 6000 K.

1913. ápr. 1. Miskolc város: Kossuth-szobor tervei (36.000—40.000 K).

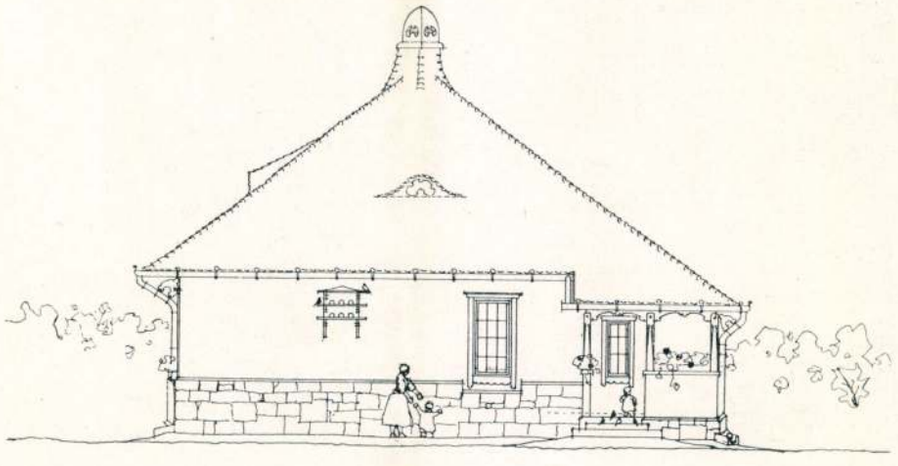

ÁLLAMI ELEMI ISKOLA.

MEDGYASZAY ISTVÁN.

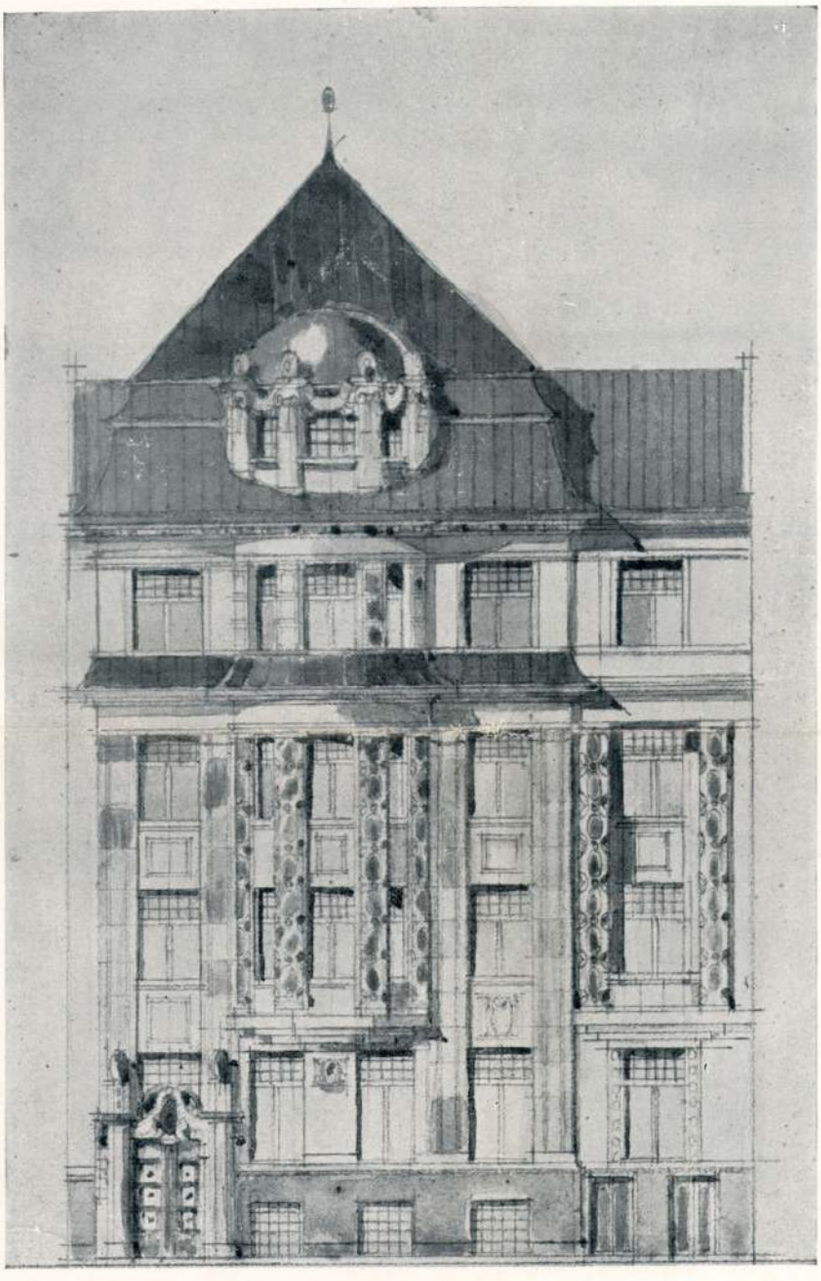

HOMLOKZAT.

I. DÍJ. — JELIGE : KOMOLY.
(REÁLTANODA-UTCAI ÉPÜLET.)

KRIEGLER SÁNDOR, BUDAPEST.

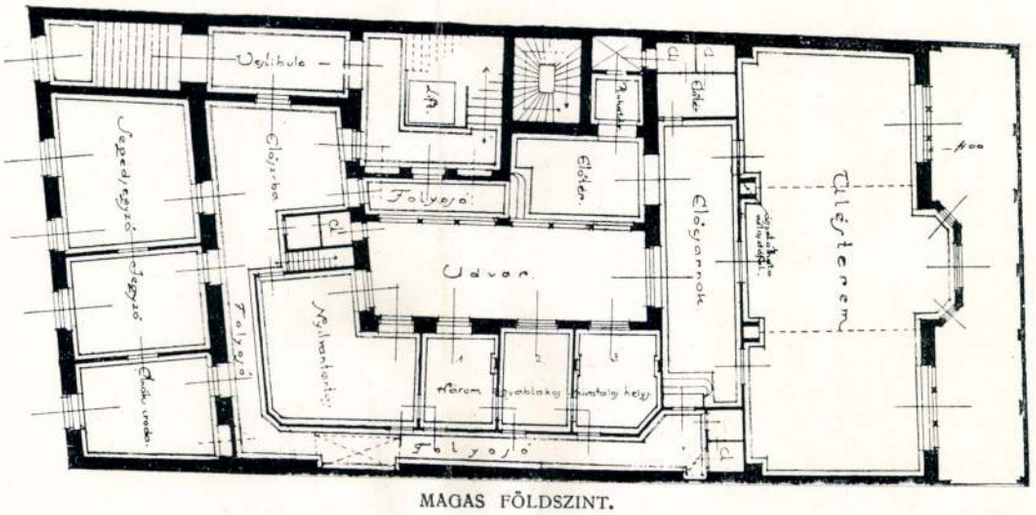

MAGAS FÖLDSZINT.

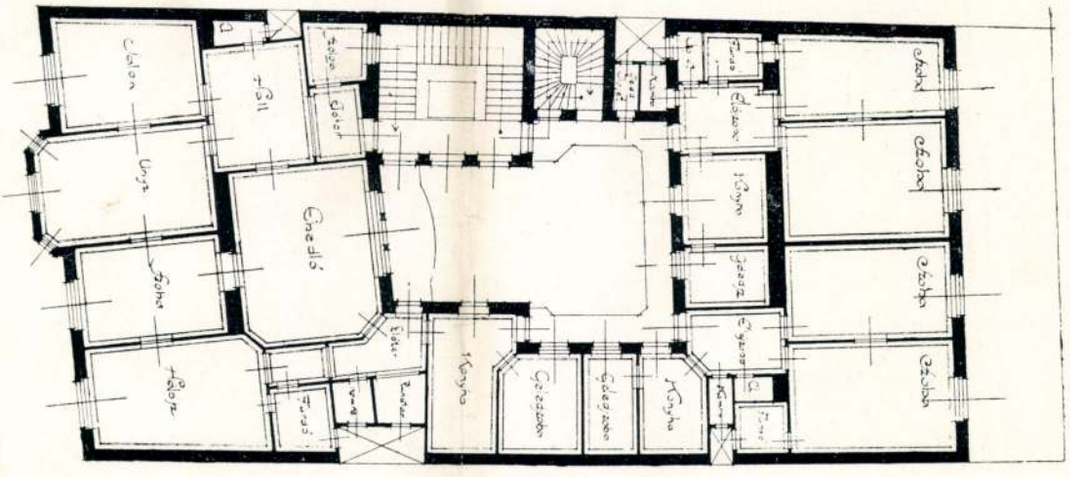

I. EM. ALAPRAJZ.

I. DÍJ. — JELIGE: KOMOLY.
(REÁLTANODA-UTCAI ÉPÜLET).

KRIEGLER SÁNDOR, BUDAPEST.

Kriegler Sándor

Kriegler Sándor

A budapesti férfiszabok egyesületi háza-nak tervpályázatán a Reáltanodai-utcai épületnél az I. díjat fenti nyerte.

Magyar Építőmüvelet

1911. 12. 7. 30. l.

KALUJA SÁNDOR
KÖNYV ÉS UJSÁG BOLTJA
UNGVÁR, Telefon 311.

Tekintetes

E u r o p a r.t.

B u d a p e s t

Visegrádi u.36.sz.

Kriegler Sándor

ép

ivod

Magyar Pályázatok

1907. 5. 17. 15–16. l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

délyezem:

ök vagy helyettesének
aláírása.

ıta. — Endrényi Imre, Szeged.

Kriegler Sándor

építész

szül Budapest 1874.

oklevelet nyert 1899.

Műegyetem 12 l.

itannien

54.

67 y

Kriegler Sándor

ejp. Budapest

Szód

Magyar Pályázatok

1907. 3 sz. 18-19 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enge

.....

a műhelyfőn

8. sorsz. Műhelyi min

Kriegler Sandor

ind

M. Pásáratok

1904/5. 12 sz. 24 l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kriegler Landor

épitém Budapest

zvid

Magyar Egitömüvészet

1907. 12 szam

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Kriegler Sándor

Kriegler Sándor műépítész, V.
Bálvány-u. 13. 111-569

Bptávb 1940 szept.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

30 nap **ÁPRILIS** 18. hét

26 asárnap		Jubilate *Ervin*
27 Hétfő		K. Péter *Arisztid*
28 Kedd		Ker. Pál *Valéria*
29 Szerda		Péter *Albertina*
30 sütörtök		S. Katalin *Katalin*
1 Péntek	**MÁJUS**	Fül. és Jak. *Fülöp*
2 zombat		Atanáz *Zsigmond*

Kriegler Sándor

München 1905. 212

– 1906. 357
– 1907. 216
– 1912. 73

Bonvicino A. il Moretto da
Brescia: Ferfi Kepe 61 (602), 1254 (
— Szent Rókus 61 (602), 1253 (6

Kriegler Sándor

épitész

Eletr.

Szefeltlex 785. l.

SÁNDOR

TELEFON
58-8-35

TOZOTT BUTOR-KÉSZITŐ

IKLÓS-UT 53. (VOLT I. KER.)

J.

új találmány!

-BUTOR

nélkülözhetetlen!

MAGYAR SZABADALOM
111.025. sz. a.

„Fidor" fotel-ágy összecsukva.
Uj rendszerü. Készités minden formában.
Árjegyzék bérmentve.

Kriegler Sándor

budapesti épitész

IV-ik díj.

Leipnik Manó:

A Temesvári Bank uj palotája.

Temesvári Hirlap

1913. máj. 10.

U 594.

Vasárnap
15
Kat. Cantate

Hétfő
16
Kat. N. János

Kedd
17
Kat. Pa kat hv.

Szerda
18
Kat. Venanc

Csütörtök
19
Kat. Celesztin

Péntek
20
Ka/ Bernardin

Szombat
21
Kat. B. András

Izr. 20 S. Behar 4 Per

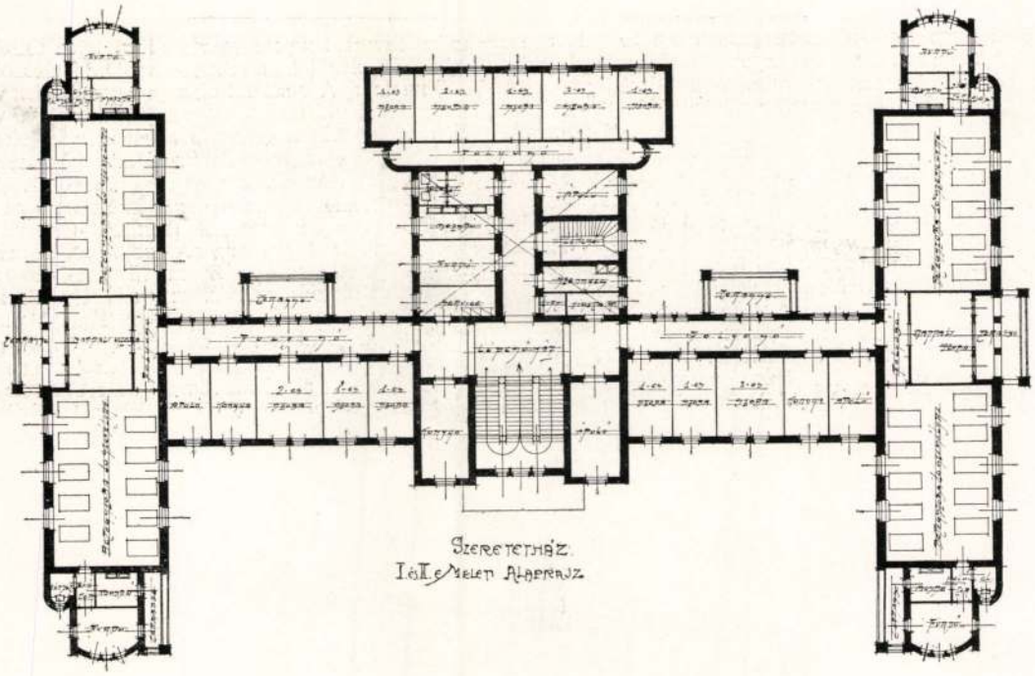

I. ÉS II. EM. ALAPRAJZ.

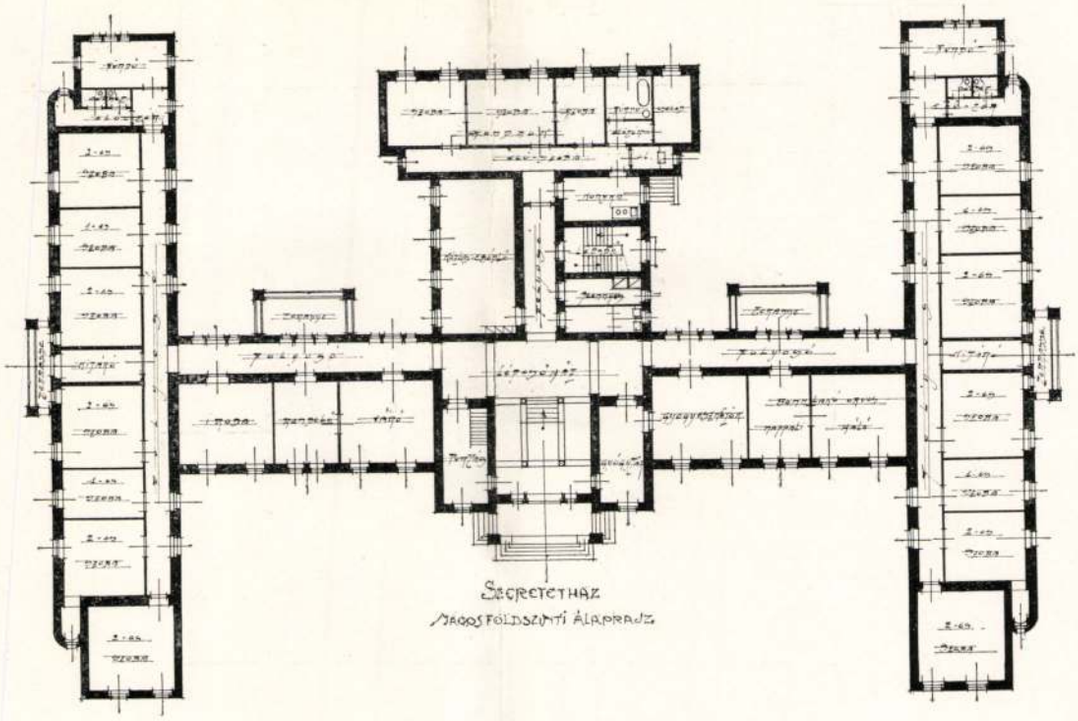

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV.

KRIEGLER SÁNDOR BUDAPEST.

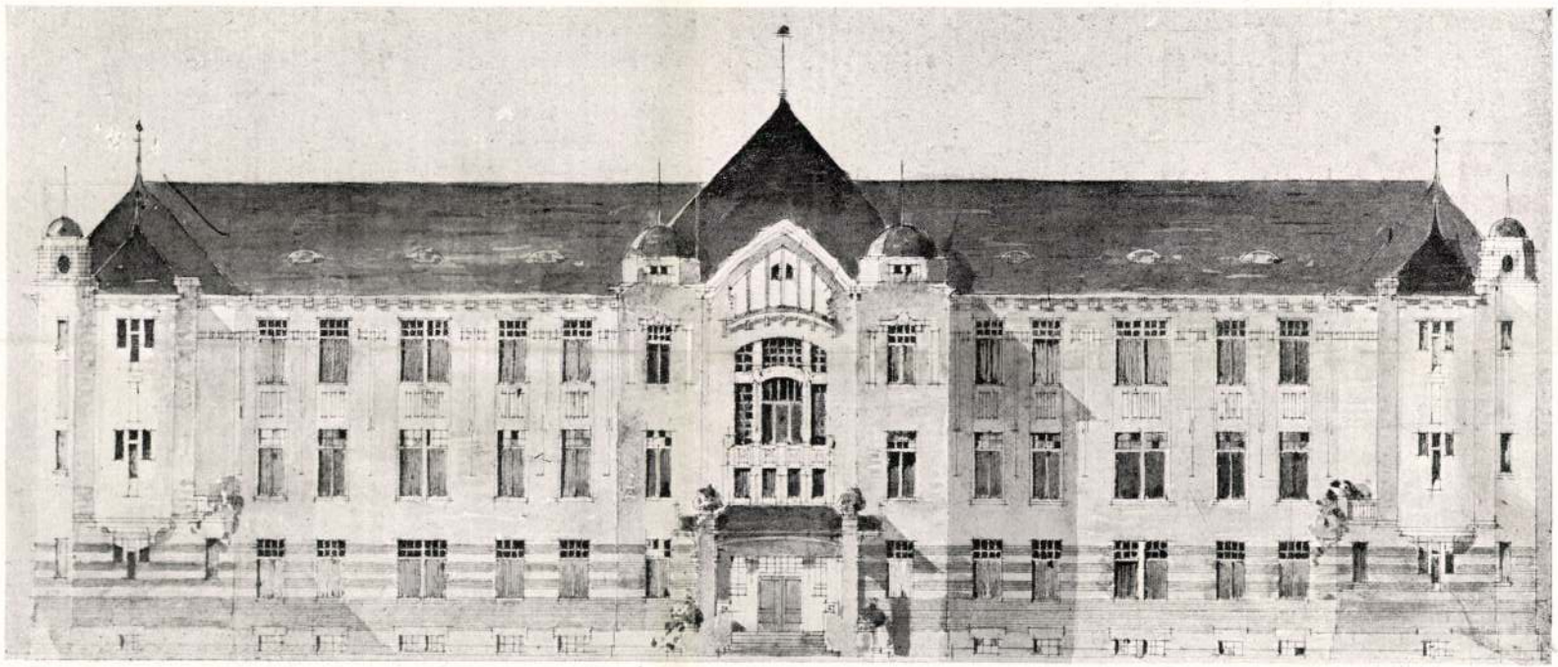

FŐHOMLOKZAT.

MEGVETT TERV.

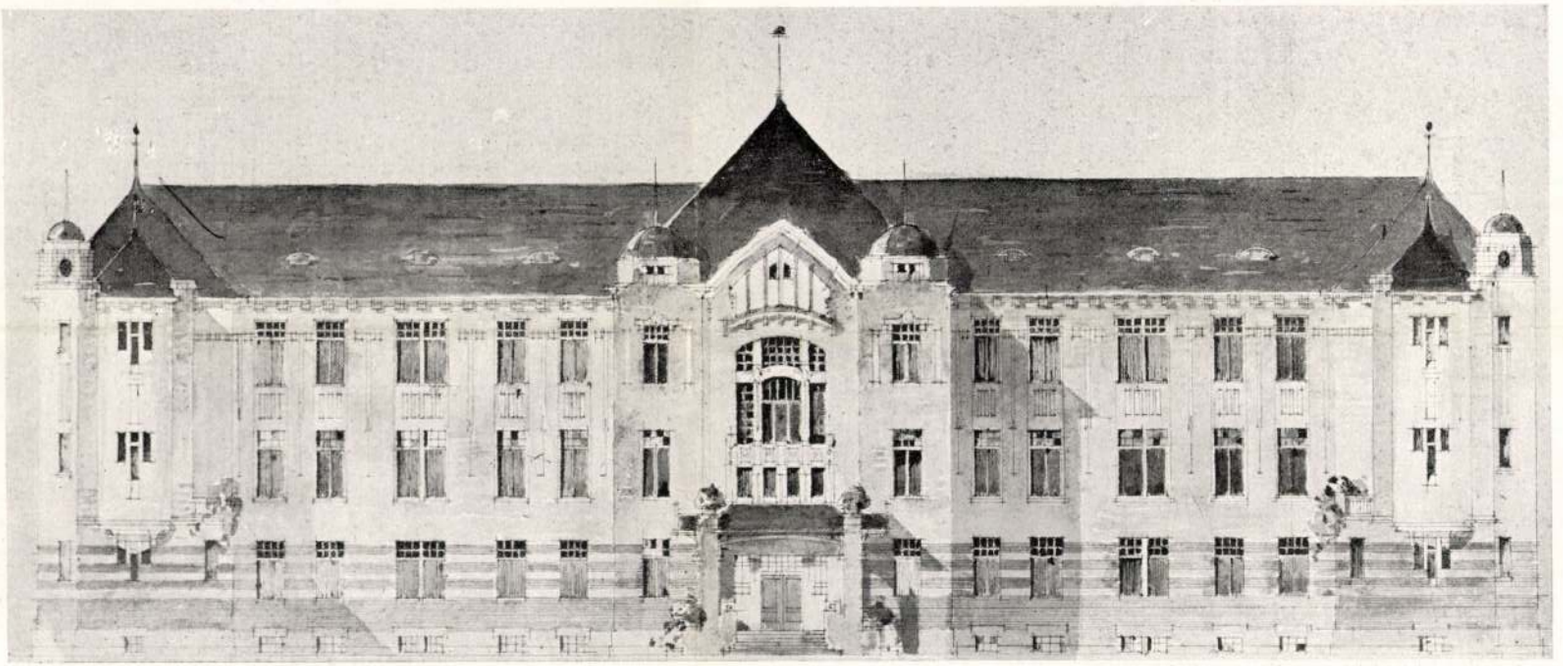

FŐHOMLOKZAT.

MEGVETT TERV.

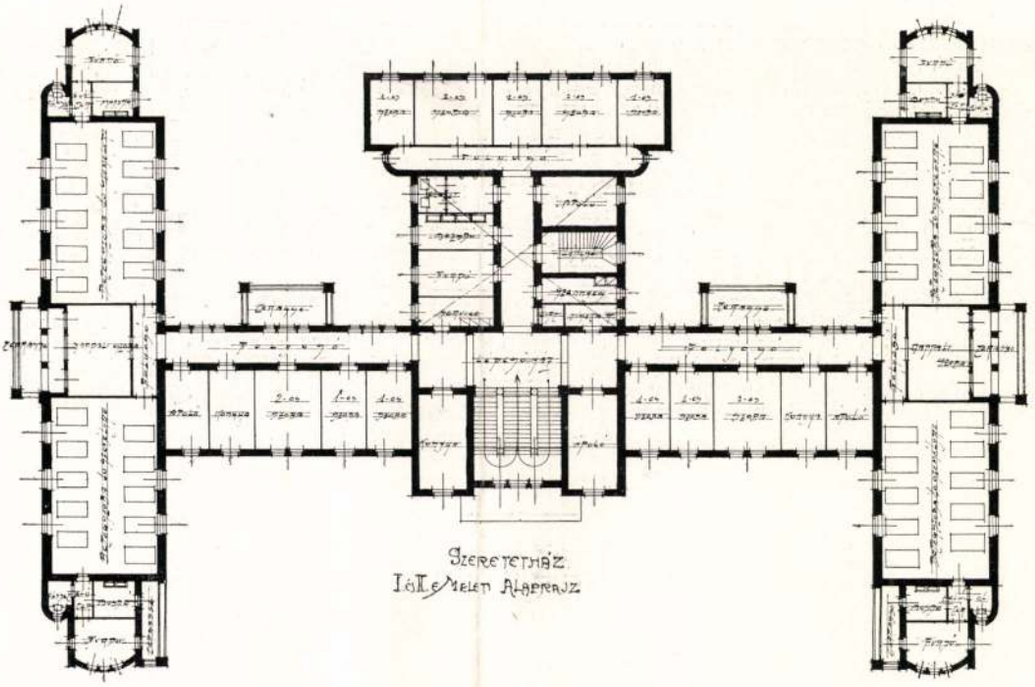

I. ÉS II. EM. ALAPRAJZ.

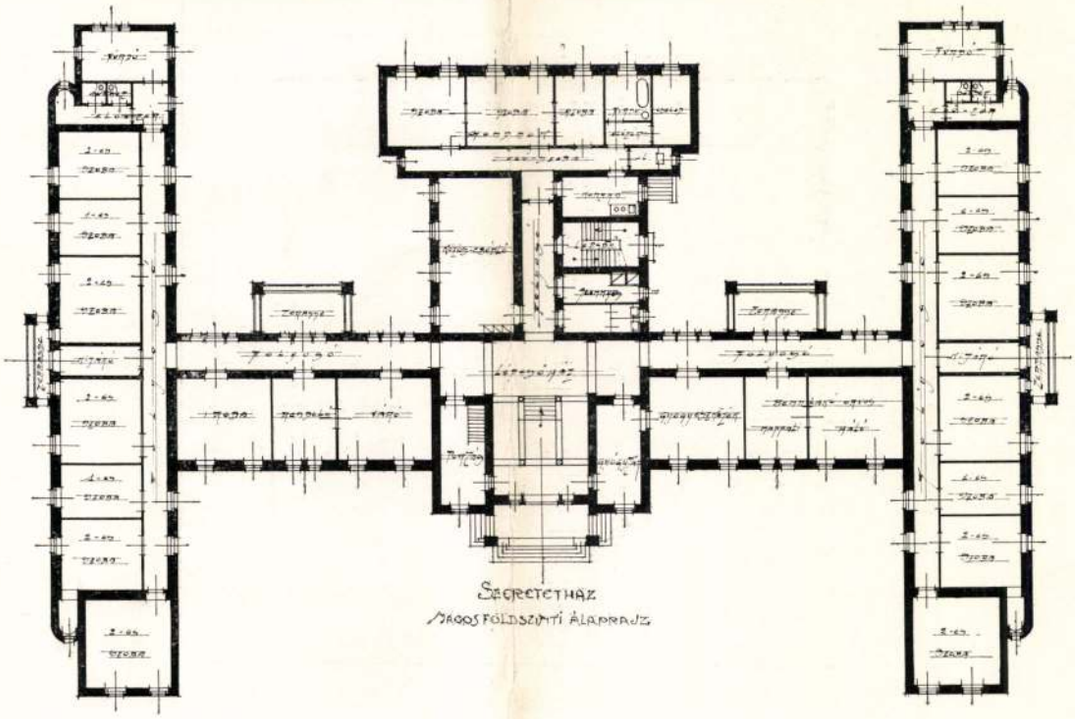

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV.

KRIEGLER SÁNDOR BUDAPEST.

Kriegler Sándor

épitész Bpest

l.

1. rám

MÉ 1912. 3. l.

4. l.

lni nincs szükségünk, mivel
bi időben ért támadásért

ASBETON ÉPÍTÉSI VÁLLALAT
AI, GFRERER ÉS GROSSMANN
VI., Nagy János-utcza 22.

sa, Budapest.

Kriegler Sándor
mnéptest

l.

Erődi-Bodnár

215. l.

21. kép. *Jánosréti m*

Péter András: Könyvismertetés. MM, VI
1932., 320 l. — Horváth Henrik: H. H
rich Faust és a bécsi gobelinek. Tanul
nyok Budapest multjából, I., 1932., 68. l
Csánky Miklós: A lőcsei Vir dolorum o
MM, XIII., 1937., 58. l. — Rados Je
Magyar oltárok. Bp. 1938., 36. l. — Lepol

MDK

Kriegler Sándor épitész

a Budapesti Férfiszabók Ipartestületének Reáltanoda-utcai bérházára kiirt tervpályázaton looo koronás I. dijat nyert

Müvészet 1912. 73.l.

Kriegler Sándor

A „Budapesti Férfiszabók Ipartestületé“-nek a IV., Reáltanoda-utca 16. és VIII., Práter-utca 33. számú házainak helyére építendő bérházak terveinek elkészítésére összesen 46 pályamű érkezett be. A zsüri a Reáltanoda-utcai házra az első díjat (1000 korona) „Komoly“ jeligéjű pályaműnek ítélte oda, melynek szerzője Kriegler Sándor építész, a második díjat (500 korona) pedig a „Monument“ jeligéjű mű nyerte el, szerzői ifj. Gyenes Lajos és Vajda Andor építészek; a Práter-utcai házra vonatkozó tervek közül az első díjat Meller Dezső építész „Olló“ jeligéjű műve nyerte el, a második díjat Krausz Ármin „Bizalom“ jeligéjű műve. Megvételre ajánltattak: a Reáltanoda-utcai bérházra Meller Dezső „Olló“ jeligéjű műve és a rajzolt fekete kör jelű pályázat, melynek szerzője Klenovits Pál; a Práter-utcai házra pedig a rajzolt piros háromszög jelű pályázat Góth Jenőtől és a „Magyar ipar“ jeligéjű mű, melynek szerzői Goll Elemér és Werner Frigyes építészek.

Művészet 19/2. 73. l.

nincs céd.

Belgrád.

E kettős lapon fölül BELG
alól pedig a vár látképe Erobe
lélhető.

Rm., mér. a vk. 5.9: 7.

MDK

Kriegler Sándor

Fhg. Sándor-u. 5607. hrsz. négyemeletes ház; é.m. fenti

Uj épitkezésre nyert engedélyek. Épitő Ipar 1911. dec. 24. 549.l.

MDK

Kriehammer Sebestyén, kömüvesmester

szolgálatában áll Hamon Kristof, 1728 táján. Kr.S. 1728 ben meghal s leányát Klárát veszi feleségül H.Kr.

Müller Flórián Kápolna. 1936.e/el. 40.sz. dolg.4.-84.l. Müvtört. és Kerreg. Int.

MDK

Kriehammer Sebestyén
kömüvesmester

az ujlaki kicsiny templom 17o6 nov. már készen áll
Kr. S. kesöbb ezt kibövitette, de feltehetö ,h.
eredetileg is ö épitette. Az egyetlen oltár
képe a Segitö Szüz mária , Ja noschitz Mátyas
kamarai követ adománya.

Müller Flórián Kápolna. 1936.e/cl. 4o.sz. dolg.4.-84.l.
Müvtört. és Kerrég. Int.

MDK

Kriehammer Sebestyén, kőművesmester

1711 kezdetetét vette a buda ujlaki templom kibővitése.. 1713-ban teljesen elkészült. 1717-ben szerződést kötnek Kr.S.-el az uj sekrestye telepitesére nézve. -1725-ben ujabb alakitási munkába fog. Két oldal kapolnával bővül a templom. Kriehammer S. utolso munkája Ujlakon a harmadszor is renovált ujlaki templom volt./Kair Mátyás is erre volt szerződtetve. Kr.1726 nyarán meghalt.

Müller Flórián Kápolna. 1936 c/el. 40.sz. dolg. 4-84.1
Müvtört. és Kerrég.Int.

az emberiségért, míg most egyebet sem teszek, mint gémekre vadászom.

— Dicső terv! — mondta a tábornok. — De vajjon elfogadná-e a császár?

— Nem szívesen, mert az öregek azt hiszik, mi fiatalok nem vagyunk semmire sem valók... Ha azonban a magyaroknak kedvez a hadi szerencse, akkor a császár végül is engedni kénytelen. Ön Rákóczi táborában a kardjával és az eszével engem fog szolgálni. A kardjával segíteni fog a kurucoknak, hogy megtörjön a kormány ellenállása, az eszével pedig egyengetni fogja az én utamat...

— Akkor én Istennek ajánlom felségedet, megyek haza kurucnak!

— József király kurucának!

Folytatjuk

Liszt

Az anyaföldből indul a titok.

Ha néma is, de lélek él a rögben,
valahol mélyen, roppant szív dobog,
mely érez, ujjong, vagy riadva döbben
s titkát nem sejti, tán csak a gyökér
s a termő mag. — Az végül odaér;
emberszemeknek láthatatlanul,
parányi szállal a szívre símul
s átveszi győztes, örök ritmusát
és hajt a mag, a szár, a lomb, az ág
— az istenadta, éltető világ! —
s mi szegény, süket emberkoldusok,
mi nem halljuk a rögnek himnuszát...

Pedig a földből indul, ami él,
Isten törvénye lélekzik a rögbe',
zengő csoda a föld és a kenyér
— de értelmünk csak félaraszra ér —
hát mit se sejtőn járkálunk fölötte.

De néha-néha akad miközöttünk
az Úr csókjával indult ember-élet,
szemre csak ember, mégis száll fölöttünk,
édes testvére magnak és gyökérnek
ez meghallja a földnek himnuszát,
a teremtésnek örök énekét
és megzendülve ezer hangot ád
amit előlünk elrejtett az ég!

Ó áldott, áldott, húrzendítő ember,
Istentől küldött, rejtelmes futár!
a lelked színig volt a gyötrelemmel,
mert haj az ének, mikor kiszakad
s világgá száll a széles ég alatt;
nyomán a költők édes kínja jár...

Köszönjük néked magyar föld szülöttje,
hogy megszentelted azt a kis falut,
ahol születtél. Áldott mindörökre.
S áldott a ház, a küszöb és az út,
mely onnét indult kanyarogva, csendbe
s vitt a magasba, mintha Napba menne
s elért s elvész a fénylő végtelenbe...

Be jó minékünk, hogy a miénk voltál
s magyar gyökéren szívtad fel a dalt
a föld szívéből. S bárhol kóboroltál
nékünk szereztél örök diadalt.
nékünk, megrugdalt, apró árva népnek;
hogy megmutassad Földnek és az Égnek
a vérzőtestű, golgotás-magyart!

Járhattál fénybe, tömjénezhetett
hírnév, dicsőség, csengő színarany
s bókolhattak a koronás fejek,
csorduló szívvel s könnyes-boldogan
kábíthatott a széles nagyvilág
idegen nyelvvel, aranypalotával
és kínálhatta örökös nyarát
boldogabb föld és boldogabb madárdal;
bárhol hajtottad párnára fejed,
ha a hozsánna és a föld aludt,
ó visszahoztak csöndes éjjelek
s te bejártad, mint vágyó kisgyerek
a sárbafulladt csöpp magyar falut.

Most? — Osztoznának roppant kincseden
rángatják bölcsőd mohó irigyek
s te túl a földön, felhőn, mindenen,
az Úrnak zenged már az éneked.
Mert jól tudod: a testamentum él
s el nem ragadják Hunnia fiát
a testamentum orgonál, zenél:
magyarul zúgnak szent rapszódiák!

De hogyha ott fenn édes zsolozsmával
megengesztelted a Mindenhatót
ki megútálta torzsalkodásával
e vérben-forgó dacos sárgolyót:
akkor, ha Isten megbocsátó szemmel
nézi majd újra bukott csillagát
mutasd meg néki, hogy a magyar ember
megjárta rajta már a Golgotát.
A szíve vére megváltón pereg,
Nagypéntek elmúlt, Nagyszombat lejár,
Húsvét-vasárnap hadd virradjon meg,
hisz a te néped új életre vár...

GYULA DIÁK

A Liszt-év. Liszt Ferenc magyar kabátban
Kriehuber kőrajza

Uj Idők 1936. 2. 7.

Itáliai képeskönyv. Neptun kútja Bolognában

Itáliai képeskönyv

Olaszország felől most sötét, szomorú híreket hoz a rádió, a táviró és a posta. A háborús hírek, jót, vagy rosszat jelentenek, mindig szomorúak. A mi nemzedékünk átélt egy háborút, a csontjaiban érzi a viharos idők halálos hidegét. Rossz Olaszországra ezekkel a hírekkel és háborús emlékekkel gondolni, mert Olaszország bennünk, magyarokban és Európa tőlünk északra és nyugatra eső népeiben is úgy él, mint a napfény és a művészet aranykék egű országa. Majdnem minden embert emlék és vágy kapcsol Olaszországhoz. Emlék, édes, meleg napfénytől átitatott emlék, vagy vágy, álmoktól színes vágy. Az

MDK

Kriechanner Sebestyén kömüv.mester

által épitett első templomot 1757-ben lebon
ják, mely a mai plebánia épület helyén állott.

Müller Flórián Kápolna. s/el. 1936.40.dolg. 4.-84.l.
Művtört. és Kerrég. Int.

Kriehpawm Hanns, Jankó, könnives, M.D.K.

aki sokszor „a kis Janco" néven is szerepel 1441-1457. között a pozsonyi számadási könyvekben, mint kőfejtő segédekkel is dolgozott.

Hoffmann Edith: Pozsony a középkorban, elfelejtett művészek, elpusztult emlékek. Bp. é.n. 31. old.

Kriegler Sándor
épitész

1 aid

MÉ. 1913. 7. n
10 – 11. l.

könyvtárambar

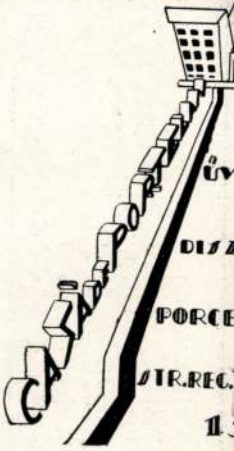

FIGYELEM!

Ha elegáns ruhát óhajt, akkor keresse fel

SZTANKOVITS GYULA

URI SZABÓT CLUJ, STR. REGINA MARIA

ki a legkényesebb igényeknek megfelelően
dolgozik a legjutányosabb áron.

Kriegler Sándor, építész M.D.K.

500 K-ás negyedik díjat nyert a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. szérházának terapályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1913. XXXIV. évf.

ápr. 16. sz. 13. old.

MDK

Kriegler Sándor, építész

A szabadkai városház pályázatán részt
vett.

Magyar Pályázatok V.3.
Művészet, 1967. 216.l.

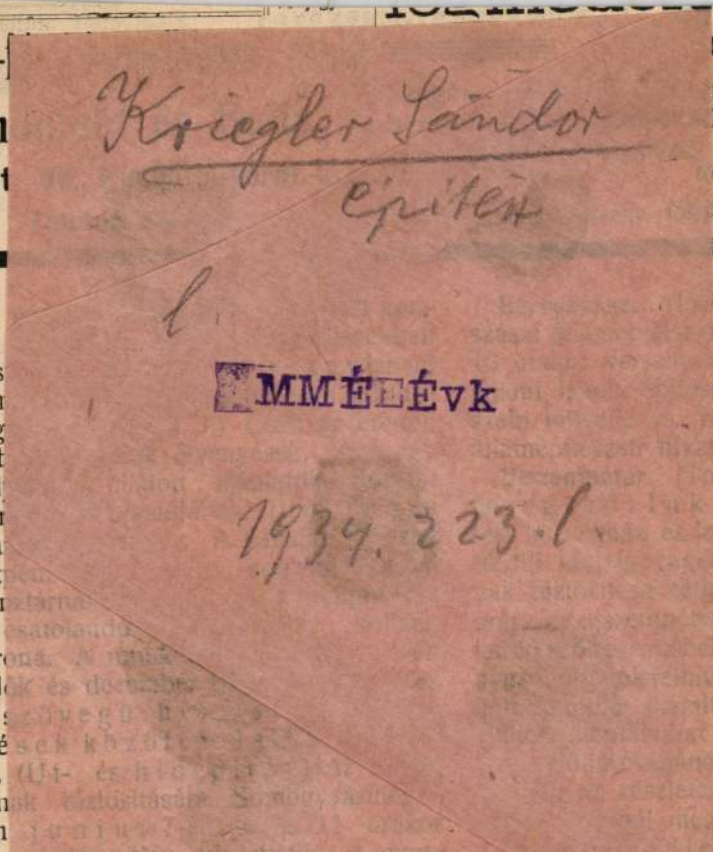

0·0—1·538 km. szakaszának kiepitése,
t 15.489 kor. 13 fill.;
nd—látóhegyi th. közut 6·724 sz.,
7·387 sz. és 7·775 számu szelvényei-
endő betonhidak és áteresztők épi-
ányzat 8478 kor. 70 fillér.
lathoz az engedélyezett költség 5%-
felelő bánatpénznek a kaposvári kir.
nál történt letételét igazoló nyugta
. A műszaki müvelet és részletes fel-
kaposvári m. kir. államépitészeti hiva-

dohánybeváltó épületi
rakamazi dohánybevá
fill. és a kápolnai
1500 kor. előirányz
javitási munkákra. Ajá
teendő. Bánatpénz 5%
miskolci dohánybevált
hetők.

Makó. (Iskola á
ház épités). A ma
tárgyalást hirdet: a)

zati feltételek a máv.
(Teréz-körut 56., I.
lyaudvarok épitő-fel-
sor 41. sz., III. em.
jánlatok junius 8-án
be a máv. épitési és
titkáránál. Ajánlatok
tehetők. Junius 7-én
atok végösszegeinek
része után 5%, az
érték után pedig 2%
5 le a máv. központi
t 75.) A bánatpénzről
thoz nem csatolandó.
épitész.) Budapest
jtést hirdet a IX. ker.
szakaszban épitendő
atpénz 990 kor.) Az
gel ellátott ajánlatokat
11 óráig a tanácsi II.
zetője, vagy helyettese
ház, II. em. 256.) kell
készpénzben, vagy el-
:ell letenni a központi
ik kerületi előljáróság
tételéről szóló nyugtát
. Az ajánlati és szer-
a tan. II. ügyosztály-
vanott egyéb felvilágo-

tő és csatorna
vámigazgató a buda-
ybádog tetőzetének és
hez és kijavitásához
rsenytárgyalást hirdet.
ogy ajánlataikat a m.
, Fővámház, félemelet
déli 12 óráig nyujt-
az ajánlati összeg

d. e. 10 óráig az intézet gazdasági
nyujtsák be. Az 1 kor. bélyeggel ellá
latokhoz az ajánlati összeg 5%-ának
bánatpénz csatolandó. A részletes fel
intézet gazdasági irodájában megtekin

Budapest. (Kőanyag szállitás
pest székesfőváros tanácsa árlejtést hi

a) a f. é. munkálatokhoz szükséges
32 cm. h. 16 cm. sz. és 32 cm. maga
vagy bazalt járda szegélykő szállitásá

b) ugyancsak a f. évi munkálatokh
séges 120 drb. négyzetben 79/79 cm.
vastag gránit, vagy bazalt csatornafed
tására.

Az I. ker. uj műegyetem körüli utak
séhez szükséges:

c) 13,100 drb. 18/18/13—14 cm
3/4-es gránit, vagy bazalt fejkő szállita

d) 1080 drb. 32 cm. h. 16 cm. sz.
magas trachyt, vagy bazalt járda szegé
litására;

e) 9800 drb. 26/26/13 cm. méret
vagy 26/26/10 cm. méretü bazalt járd
litására;

f) 563 fm. 1—3 m. fm. h. darabo
24/32 cm. keresztmetszettel biró gr
bazalt egyenes szegélykő szállitására;

g) a III. ker. Zátony-utca burkolásá
séges 11,700 drb. 18/18/13—14 cm
3/4-es gránit, vagy bazalt fejkő szállit

A c), e), g) pontok alatt felsorolt
és járdakövek között, a szükséghez ké
erejéig megrendelhető 18/27 cm. mé
kövek, a c) és e) alatti fejkövek és j
között pedig a szükséghez képest
10% erejéig megrendelhető 26/39 c
járdakötőkövek is bennfoglaltatnak.
tenni lehet, vagy az egész kőmennyisé
csak az egyes tételek alatt felsorolt

Kriehuber, Josef

1800 – 1876.

l.

Vayer Kéchenyi

101. l. – 106. l. 111. l.

112. l. (Sobbtor)

2.

Kriehuber, Josef

l.

Na Hlo Ernstgrüjt

VI/III. 27

indulok uj alkotmányos küzdelembe,
gitimizmus lánglelkü apostola: Griger
királyság megváltó eszméjének. És
nyugalmat, békét, becsületes demokrá

Ezért fordulok barátaimhoz, hiv
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunk
igaz ügyet, harcoltam a főváros autono
sok ezer embertársamon, joggal kérh
harcolni az elnyomatás veszedelme ell

És kérek mindenkit, akit közös e

nek semmit, amig igazolt embere

Griger Miklós és az én nevem

Budapest, 1935 március havában

Márkus-nyomda, Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Kriehuber Jozsef

urod

Vayer Szechenyi

ism. hejsnása.

67. l. 69. l.

70 l.

Pápai fajansz VIII. 177.

Kriehuber, Joseph

Gróf Zichy Ödön
archége, fenti
körajza 1849

Repr.

Zichy Szech

II. 235. l.

Iglói csata:

Az égő templom e
vasság előtt a tűrérség
látjuk lóháton. A Schl
védek oltják.

Olajfestmény, ca
~~[illegible]~~ Guyon
Az 1848-diki

Krichuber Josef

Porträt und Landschaftsmaler
geb. zu Wien 14. Dec. 1801.
13 éves korában került a bécsi akadé-
miára, hol 5 évig tanult
1818 ban Galíciaba ment (und
nach Congresspolen) hol rajzo-
rákat adott s különösen a lóraj-
zolásban gyakorolta magát. 4 évig
élt itt s azutan szegényen tért
vissza Bécsbe, mit a hogy elindult
Ismét beiratkozott az akadémiára,
s közbe, hogy megélhessen, a Trent-
sensky féle könyvnyomdának rajzolt
köre képeket. Elemte fölég lovakat
rajzolt, de azutan az arcképekre
tért át 1 oly ugyességet szerzett, hogy
mint arcképfestő és arckép lithograph
specialistának tekintettek, der
sich in Wien innerhalb vier
Jahrzehenden keine zweite an
die Seite zu stellen versuchte.
Többezer arcképet rajzolt köre.
Nincs az a nevezetes embere kora-
mak sem Ausztriaban sem
Magyarországon, akit dene raj-
zolt vagy festett volna. Szabadide
jeben pihenőül tájképeket is festett.
K. unternahm auch in nächsten
Hinblick auf Landschaftsstu-
dien Ausflüge nach Oberöster-
reich (1837) und in den späteren
Jahren Kunstreisen nach Tirol,
der Schweiz und nach Oberita-
lien. 1861 ban a Ferencz Józef
rend lovagkeresztjével tüntette ki a
Király

32. SZÁM. 1902. BUDAPEST, AUGUSZTUS 10. 49. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt — egész évre **24** korona, félévre **12** korona. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG — egész évre **16** korona, félévre **8** korona. A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) — egész évre **10** korona, félévre **5** korona. Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

LENAU MIKLÓS SZÜLETÉSÉNEK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJA.

Augusztus 13-ikán telik be száz éve, hogy a temesmegyei Csatádon megszületett a XIX. század harminczas és negyvenes éveinek egyik legjelesebb német lyrai költője, *Lenau* Miklós. Sziléziai eredetű német családból származott, s bár ifjúsága éveit magyar földön töltötte, tanúlmányai egy részét magyarországi iskolákban végezte: az akkor fejledezni kezdő magyar mívelődéssel vajmi csekély érintkezésbe jutott. Abban az időben még a magyar születésűeknél sem volt magától értetődő dolog, mint ma, hogy mívelődésükben is magyarok legyenek, — mennyivel kevésbbé lehetett ezt várni olyantól, kit csak a szülőhely véletlensége helyezett magyar földre, faji és hagyományos történeti kapcsok nélkül! Mégis Lenau költészete nem maradt teljesen idegen a magyar földtől, sőt a magyar szellemtől sem: azok a benyomások, melyeket egykor a gyermek a magyar Délvidéken és Tokaj istenáldotta vidékén nyert, erősen foglalkoztatták a férfivá érett költő képzeletét. Lenau felismerte és értékesítette a magyar tájak s a magyar élet néhány képét már akkor, a mikor a magyar költők még csak keresték a kibontakozás útját a klasszikai és modern nyugati költészet bilincseiből s az ömlengő általánosságok ködös szürkeségéből. Lenau megénekelte a magyar pusztát, a csikós-, betyár- és czigányélet romantikáját már akkor, a mikor a magyar költészetben ezeknek s a velük rokon nemzeti képeknek halvány körvonalai mutatkoztak csak még. Működése e tekintetben nemcsak hogy rokonszenvessé teszi alakját előttünk, hanem tényleges hasznára is volt nemzetünknek, a mennyiben egyengette az útját annak a rokonszenvnek, mely az akkori német nép liberálisabb gondolkozású rétegeiben nemzetünk szabadságra való törekvései iránt kelt s mely szabadságharczunk folyamán olykor erősebb hullámokat is vetett, a későbbi években azonban, sajnos, elhidegült s csaknem egészen el is tűnt. Ez értelemben méltán fűződnek hazafias mozzanatok ahhoz a mozgalomhoz, mely a szomorú sorsú költő szülőhelyén, eleinte szűk körben megindúlt, majd a hirlapi gyűjtések révén országos jelleget öltött: hogy emlékére születése századik évfordulóján ünnepélyt rendezzenek s nagyobb szabású, a nemzet értelmiségének adakozásából emelt emlékmű hirdesse azt az érzelmi kapcsolatot, mely közte és szülőhazája közt fönnállt.

Lenau élete, mely levelezései s barátainak emlékezései révén nagyon részletesen ismeretes, egyikét mutatja a legszerencsétlenebb, belső ellentmondásokban és külső csapásokban leggazdagabb pályafutásoknak, melyekkel az újabb irodalomban találkozunk. Születése körülményei sok vonásban hasonlatosak Byronéihoz: ő is kicsapongó, tág lelkiismeretű atyától és szenvedélyes, de gyenge anyától származott. Nem volt meg azonban benne a nagy angol költő szivós akaratereje és vakmerősége, mely fentartotta volna minden viszontagság közt életerejét és életkedvét. Anyja ernyesztő kényeztetése alatt öröklött akarat-gyöngesége csak fokozódott s férfikorában igazi tetterő és czéltudatosság nélküli játékává tette az élet eshetőségeinek. A pesti piaristáknál, majd Tokajban, mostoha atyja házában kezdve tanúlmányait, tizenhat éves korában Bécsbe kerül nagyatyja házához. A bécsi egyetemen, a szükséges filozófiai tanúlmányok után, a jogtudományra adja magát, majd Pozsonyba megy magyar jogot tanúlni, de csakhamar visszatér a német joghoz Bécsbe és ezzel bucsut mond örökre annak az országnak, melyben született s életének ha nem is zavartalan, mégis egyedül boldog szakát töltötte. Hozzá méltatlan és önérzetét, erkölcsi érzését bénító szerelmi viszonyba keveredik. A lelkében rágódó belső elégedetlenség nyilvánúl abban is, hogy 1827-ben pályát változtat s az orvosi tudományokhoz pártol át. Mint minden olyan vállalkozását, a mely szivós

Kriehuber 1841. évi rajza után az Országos Képtárban levő metszet után.

LENAU MIKLÓS.

LENAU SZÜLŐHÁZA CSATÁDON.

kitartást és egy czélra központosított, harmonikus munkát kivánt, ezt is sikerrel kezdi, de befejezetlenül hagyja: az orvosi diplomához szükséges vizsgálatokat sohase tette le. Szerencséje volt még, hogy nagyanyjától némi vagyont örökölt, mely legalább a testi nélkülözésektől megvédte.

Ekkor határozta el költeményei kiadását. Heidelbergbe és Stuttgartba utazott s ez utóbbi helyen, az akkori sváb származású írók központjában várakozását felülmúló szives fogadtatásra talált. Költeményei, melyek Goethe kiadójánál, a Cotta-czégnél jelentek meg, mély érzésű eredetiségükkel nagy hatást keltettek s az akkor harminczéves költő nevét a legtöbbet emlegetett nevek egyikévé tették az egykorú német irodalomban. Ez a siker azonban nem vitte bele a költő lelkébe a szükséges összhangot. Nyugtalansága, mely mélyebben rejlett benne, semhogy külső körülmények el tudták volna oszlatni, kivándorlásra sarkalta. Amerika szűz talaján, a végtelen puszták és ősrengetegek, a természet érintetlen, vadon szépségeinek szemléletében akarta megkeresni azt az enyhülést, melyet eddig hiában keresett, azt a lelki egyensulyt, melynek hiánya élete tragédiájának legfőbb indító oka volt.

1832-ben indult Amerikába. Tagja lett egy német gyarmatosító társulatnak s vagyona nagy részét amerikai földbirtokba fektette. Az volt a terve, hogy legalább öt évig marad az újvilágban, de az amerikai élet csakhamar tűrhetetlenné vált rá nézve. Nem telt bele egy év: 1833 juniusában már megint Európában volt s czéltalan életet kezdett, váltakozva hol Bécsben töltve napjait, hol Stuttgartban. Bécsbe nővére iránti szeretete s egy barátjának szép, szellemes, de kaczér nejével való, a szenvedélylyel határos baráti viszonya vonzotta, a sváb fővárosba pedig irodalmi ügyei s ottani író barátainak köre, mely határtalan tisztelettel vette körül.

Ez elemekből fejlődött ki az a vigasztalan és reménytelen melancholia, mely Lenau szellemének uralkodó vonása s melybe az életben hajótörést szenvedett költő élete további folyamán mind jobban belemerült. Igazi, határozott czélokra irányuló tevékenységre nem birta erejét összpontosítani, belső nyughatatlanságát, érzékenységét betegessé fokozta az az életmód, a melyet folytatott. Néhány gyorsan lobbanó szivbeli felindulás, melyet nyomon követett a csalódás, néhány szomorú esemény is járult elkomorításához. Csak a baráti és testvéri szeretet s a zene nyújtott neki olykor pillanatnyi enyhülést. 1841-ben, mint maga írja egy levelében, már az Alpesek közt való nyári tartózkodás sem bírja felfrissíteni. Az alkotás vágya fel-fellobban benne, nagyobb műveket kezd és fejez be, melyekben feltünő bizonyságait nyújtja költői ereje épségének, — de sem igazi munkakedve, sem igazi életkedve nincs többé. 1844 nyarán váratlan elhatározással lepi és ijeszti meg barátait: hirtelen beleszeret egy fiatal, kedves frankfurti leányba, el is jegyzi magát vele. Hasztalan igyekeznek lebeszélni róla, lázas előkészületeket tesz családi tűzhelye megalapítására, rendezi anyagi ügyeit, folyton küzdve belső melancholiájával, lelki izgatottságával. A közeli katasztrófa árnya már akkor rajta volt lelkén s csakhamar gyászos végre vezetett. Stuttgartban időzött, midőn szeptember végén szélhüdés érte, majd az október 12-ike és 13-ika közti éjjelen tomboló őrültségi roham szállotta meg, mely azután többször ismétlődött, úgy hogy az őrültek házába kellett szállítani. A döblingi elmegyógyító-intézetbe jutott s teljes szellemi bénultságban élt még hat évig. 1850 augusztus 22-ikén halt meg testileg is a szellemileg már rég halott költő.

Költeményeiből halála után barátja és költőtársa, *Grün* Anasztáziusz rendezte az első teljes kiadást, mely a már addig megjelent külön kiadások révén is ismert és kedvelt költő emlékét mélyen belegyökeresítette a német nép szellemi életébe.

Lenau költői egyénisége főleg lyrájában érvényesül teljes eredetiségében. A hangulat költője ő s műveinek legjellemzetesebb báját a lyrai hangulat adja meg. Ehhez járúl nyelve sajátos ereje és gazdag eredetisége s képei érzéki elevensége. Eredeti hatását fokozta azoknak a szineknek a német irodalomban való újsága, melyeket használt s melyek közül a legszebbeket, legmélyebb hatásúakat magyar földön töltött ifjúsága emlékeiből merítette. A pusztai képek szépségei mélyen meghatották búsongásra hajló lelkét, a fa tövében pipázó, hangszerét pengető, békén alvó három czigányban a maga képét látja meg. Későbbi életéből különösen az amerikai utazás, a tenger szemlélete, majd az alpesi tájak szépségei adtak szint múzsájának, de megihlették nem egyszer a természet legegyszerűbb jelenségei is, melyek mellett a mindennapi ember közönbösen halad el, mert csak az igazi költő előtt tárják fel mélységeiket. Bizonyos rejtelmes vonzóereje van Lenau költészetében az életből ellesett, biztos kézzel odavetett s ezért a valóság erejével ható vonások és a jobb életről álmodozó, ködös epekedés, a teljes boldogságról való fájdalmas lemondás elegyedésének. Melancholiája eredetileg közvetlen naiv érzés volt, élete folyása és filozófiai tanulmányai azonban belevegyítették a reflexió elemét s ezzel tudatossá tették; kisebb lyrai költeményeit ép úgy, mint nagyobb epikai műveit a kétely s a kételkedés kényszerűsége miatt érzett fájdalom hatja át s ennyiben megtalálhatjuk bennük belső életének tükrét. Csaknem minden költeménye mély szomorúságot lehel, a mely azonban sohasem köznapi, érzelgős poétai kaczérkodás a búbánattal, hanem megérezzük mögötte mindig a kinok közt vergődő sziv fájdalmas remegését. Hasonló elemekből alkotja meg apró epikai költeményeit is, melyekben megtaláljuk a sötét képek iránti előszeretetet, a komor és rémítő jelenetek keresését, azt a nehéz, ólmos, lelket fojtogató levegőt, mely a költő életét is beárnyalta. Még ha az élet gyöngédebb, derültebb képeit rajzolja is, keresztül érzik rajtuk a fájdalom hangja. Nagyobb epikai művei is *(Faust, Savonarola, Az albigensek)*, valamint a dramatizált formájú *Don Juan* szintén magukon viselik érzelmi világának ezt a sötétségét. Mint a költő élete maga, e költemények is belsőleg befejezetlenek, nem adnak feleletet az élet mély rejtélyeit illető, bennük felvetett kérdésekre, mert költőjük maga sem birta ezeket tisztázni magában. Egyes jeleneteikben rendkivüli erővel, megragadó bensőséggel, a rajz mélyen átérzett igazságával találkozunk, de a cselekvény önkényesen, szeszélyesen van végigvezetve, nincs szilárd gerincze, belső egysége. A *Faust*-ban az emberi kételkedés fájdalmas rejtélyeit leplezgeti le, a *Savonarola*-ban pompás képeket rajzol a főhős misztikus aszketizmusának és erőshitű, keresztényi demokratizmusának a buján pompázó, de belső erkölcsi életerő nélküli renaissance-világnézettel való összeütközéséről. Ebben a költeményben érvényesül Lenau költői ereje minden nagyobb műve között a legteljesebb mértékben. Az *albigensek* küzdelmeiről szóló költeményben, a pápaság hatalma elleni első harcz jeleneteiben a kételkedést állítja az eszmei középpontba: szerinte az albigensi eretnekség alapjában szkepsis volt, kétkedés a hagyományos intézményekben szervezkedett világnézetben.

Lenauban egész tragikumával érvényesül az ellentét az eredeti, sajátságos költői természet s a közt az irány közt, melybe e költői természet a fájdalmasan zaklató reflexiók hatása alatt térült. Belső hajlama és meggyőződései között mély szakadás állott be s küzdelmei közben is mindig vágyódott a régmúlt idők békéje, idylli boldogság és a költői álomélet után. Lelkében a tűznek és a mély, epedő melancholiának sajátságos keveredése volt. Ez ellentétes elemek okozták élete vigasztalan szomoruságát, ezek okozták, hogy költészetében sem birt harmóniára jutni, nem birta magát teljesen kiforrni. Mivel azonban az e miatt érzett fájdalom mélyen benne gyökerezett lelkében és költői erővel megragadó formákban tört ki, s mivel az ily belső küzködés fájdalmasan emberi, az életben gyakran előforduló dolog — meg kell látnunk Lenau költészetében az emberi élet egy bizonyos oldalának tükrét. A ki pedig ily tükröt tud az emberiségnek mutatni: az nyomot hagy a szellemi életben, oly nyomot, a melyet a történet viszontagságai nem egyhamar töröl-nek el.

*

Az a ház, melyben Lenau született, ma is megvan Csatádon. Lenau apja mint a kincstári jószágigazgatóság tisztviselője lakott benne. A ház 1883-ig a kincstár tulajdona volt. Különben egyemeletes, monumentális épület, beltelke három paraszt belteleknek felel meg, mintegy 3600 négyszögöl terjedelmű. Jelenleg magántulajdon; emeletén három magánlakás, földszintjén üzlet, lakás és takarékpénztári helyiség van. Bal oldalán van a háznak az emléktábla, melyet *Gehl* Mátyás illesztetett bele 1876 augusztus 13-ikán, a felirat szerint «hazaszeretetből». Az emléktáblán magyarúl és németül van bevésve: «*Ezen házban született Lenau Miklós 1802 augusztus 13-ikán.*» Ez alatt Lenau egy költeményéből idézet: «Weltbefreien kann die Liebe nur». (A világot csak a szeretet szabadíthatja fel.) Az augusztus 13-ikán rendezendő hazafias ünnep főpontjai a költő emlékének alapkő-letétele és az emléktábla megkoszorúzása.

A STÁJER TEMPLOMOK.

Szép Stájerország, hegylánczok hazája,
Csodálva csügg tetőiden szemem,
Hol mint rónán a délibábok árja,
A verőfényes erdő végtelen;
A hol a lombok suttogó hullámán
Suhan tovább az esti fuvalom,
S csörgő patakkal völgyeiden járván,
A rengeteg vár, kisér utamon.

Kramolin bácsi kifizesse értem azt a tizezer koronát . . . Most már késő. A pósta nem adja vissza. Meg vagyok bélyegezve, leányom.

Lehorgasztotta féloldalt a fejét, mint a sebzett madár.

— De anyuskám, — tettem ültömben a czombjára a két tenyeremet, mialatt oldalvást hajolva, megpróbáltam a szeme közé mosolyogni, — ne képzelődjél, az Isten szerelméért! Hisz ez az egész komiszság csak Matild néninek az agyréme! És Gábris bácsi is mondta, hogy még ő maga sem úgy gondolta, a hogy beszélt. Csak én vagyok az oka mindennek . . .

Anyám azonban szomorúan rázta az erőtlenül lekonyult fejét:

— Dehogy, kis lányom, — suttogta alig hallhatón, — hisz ezek is . . . Nem veszed észre? . . .

Felugrottam.

— Anyám, — szóltam, és éreztem, hogy minden vérem leszáll az arczomból, — ezt a kérdést rögtön tisztázni fogom. — Márta néni! — kiáltottam ki, kinyitván az udvarra nyiló ajtót. — Márta néni! Tessék bejönni, kérem, egy perczre!

(Folytatása következik.)

ÖREG DESZKAKERÍTÉS.

Elbeszélés. — Irta Szemere György.

I.

Boriska az istállóba szökött és kalapácsot kért az öreg Mihály kocsistól, a kivel nagy czimboraságot tartott, azzal visszaszaladt a kastélyba, köténykéje alá rejtve a tiltott szerszámot. Egyenesen a Kunige szobájába osont s rövid, megnyugtató helyszini szemle után, egy pár czipőt ránczigált ki az ágy alól s egy csomó rajzszöget kalapált a vékony talpába.

Elvégezvén a dolgát, a kályhába dugta a kalapácsot és a kertbe szaladt a kis gonosztevő. A deszkakerítéshez a fagyal alá, a hol egy (általa fölfedezett) jókora titkos lyuk volt a deszkán, a min kényelmesen át lehetett a szomszédba kukucskálni . . . Ott lakott Pap Jóska.

Ezt már meghallotta Josli.

— Mi a no? — kérdezte nagyos tempóval, mint a divatos parasztlegények, mikor a falusi hajadonokkal paczkáznak.

— Győjjön játszani.

— Nem érek rá, dologba vagyok.

— Ejnó, mit csinál?

— Ustornyelet nyesek.

— Nyesse máskor . . . Mert ki tudja, kiszökhetek-e ebéd után is?

Pap Jóska gondolkodóba esett. Szeretett Boriskával játszani, de orrának tegnapi megcsúfoltatása is ott járt az eszében. Végre is a férfiúi méltósága kerekedett felül.

— Hogyisne . . . Hogy megint belemarkoljon az orromba! — kosarazta ki a kis leányt.

— Többet nem markolok bele, — igérte Boriska.

— Becsületszavára?

— Bizony Isten.

Jóska úgy vélte, hogy ezzel az elégtétellel beérheti a legkényesebb férfiú is, egy bokorba rejtette az ostornyelet és a lyuk elé állott.

— Hát itt vagyok . . .

— Játsszunk valamit.

— De mit?

— Alagutat, — javasolta Boriska.

— Unom már az alagutat, — jelentette ki Jóska blazirtan, — az kis gyerekeknek való játék.

— Hát találjon ki egyebet.

— Hisz' — jegyezte meg Jóska a füle tövét vakargatva, — csak ne vóna jány,

Balogh Rudolf 1910-iki fölvételei

A KIRÁLY A VÉRMEZŐI CSAPATSZEMLÉN.

I. FERENCZ JÓZSEF. — Kriehuber 1861-iki rajza.

tőlünk Matild? . . . Ez . . . ez gyalázatos dolog volt tőle . . . Gábris.

Lassacskán lecsillapult, és annyira a mennyire, erőre kapott.

— Köszönöm, Gábris, — nyújtotta a bácsinak a kezét, — hogy mellettem maradtál . . . Most már megyek . . . Gyerünk, angyalom . . .

És a karomra támaszkodva, otthagyta velem együtt az átkozott házat, a nélkül, hogy Matild nénit, vagy a két libát még egyszer láttuk volna.

Csöndesen lépegetve, lassan vánszorogtunk hazafelé a napos úton a tanítói lak felé, a mikor az út kanyarulatánál egyszerre csak elibénk zökkent Jákob Áron sárga bricskája. A pufók puji földesúr mélyen lekapta előttünk a gomba-kalapját, a mint a kocsi elrobogott mellettünk.

— Ez az a szerencsétlen Jákob, — szorítottam magamhoz anyám karját, a «szerencsétlen» jelzőt természetesen azokra a dolgokra értvén, a melyek az ő nevével kapcsolatosan annyi bajt okoztak nekünk.

— Úgy? — sóhajtott halkan a mama. Én, mivel, mondom, az út épen kanyarodott, féloldalt hátrafelé sandítottam, de iziben visszakaptam a fejemet. Hilda toportyánja féltestével hátrafordulva az ülésen, kidülledt szemmel bámult utánunk.

Hazaértünk. Juhász már nem is vakkantott. Ismert bennünket. Márta néni azonban vakkantott.

— No, milyen sápadt vagy, lelkem, — jött az anyuska elé. — Talán csak nincs valami bajod? Mit? — nézett rám fürkésző tekintettel, — elájult? De mitől, az Istenért?

Olyan kényszeredett, annyira részvétlen volt a hangja, hogy most már valósággal megdöbbentem.

— Mi ez? — töprengtem magamban. — Mi fordított akkorát ezeken az anyuskám megérkezése óta?

— Öltözködjél át, lelkem, — kisért be özvegy Szabóné immel-ámmal a szobánk küszöbéig. — Aztán legjobb lesz, ha kiülsz ide a lugasba a friss levegőre. Énnekem ugyis a konyhában lesz dolgom. A fiam meg — mintha nem is az én vőlegényemről volna szó, — átment Mező-Livádiára tarokkozni a papékhoz. Már tegnapra várták, — toldta hozzá szinte boszúsan.

Tegnapra! A mikor oly örömmel fogadtak el mátkának!

Loppal a mamára pillantottam. A tekintetünk találkozott. Az enyém aggódó lehetett és félénk, de az övétől megrettentem. Olyan tétova volt, olyan zavart és megtört, mint a minő a halálraitélteké lehet, a mikor az utolsó hajnalon behallatszik a czellájukba, hogy odakint már ácsolják számukra a bitót.

Bevonszoltam a szobába.

— Édes, drága jó anyuskám, mi bajod?

Nem felelt. Csupán a mikor már ott ült a fekete viaszkosbőr diványon, kikapcsolt zubbonykában, és én megeresztettem a fűzőjét, akkor szólalt meg, kínos mosolygással a szép ajka körül:

— Szegény jó Kramolin bácsi! Meg akarta menteni az anyuskád becsületét, és eljátszotta . . .

Erősen összeránczoltam a homlokomat, mert valóban nehéz volt beleszoknom ebbe a homályos gondolatmenetbe.

— De hiszen ez nevetséges dolog, anyuskám, — emeltem rá nyiltan a szememet. — Ez . . . ez valami abszurdum!

— Mindegy, — és hanyattdőlvén, a geren-

Vas. Ujs 1910. 705. l.

Majolika, holicsi I. 211

Kriehuber

Ferenc József öccsei-
vel.
fenti litója 1835-
ból.

Vas. Ujs. 1916.
754. l.

Ferenc József,
Miksa, Károly Lajos
főhercegek és Maria
Anna Pia főhercegnő
Litó, 1838 ból

Repr.
Vas. Ujs. 1916. 755 l

1904. XI. 30.

954/1904.

Versecz. (utiskámla.)

Krichuber

Liszt zongorázik.

Fenti körajza.

Repr.

Uj Idők 1935

43 sz. 595 l.

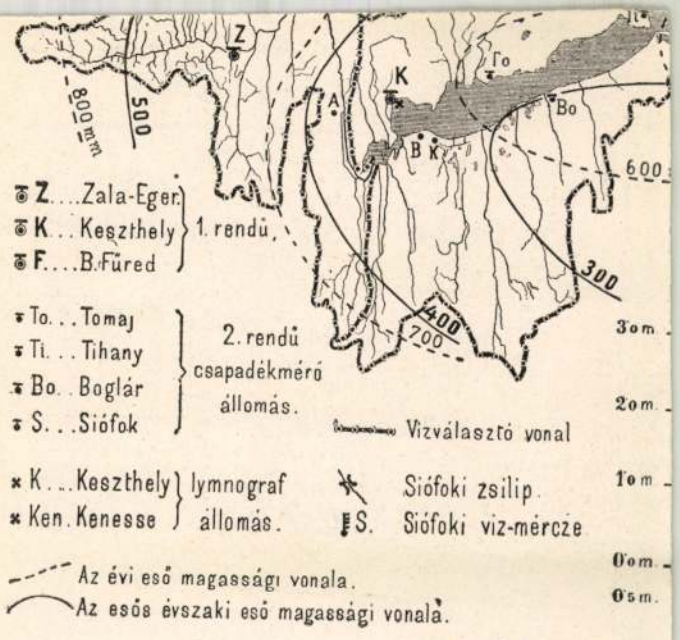
Z
K
Fo
Bo
A
B
K
800 mm
500
600
300
400
700
Z. . . Zala-Eger.
K. . . Keszthely
F. . . . B. Füred
1. rendü.
To. . . Tomaj
Ti. . . Tihany
Bo. . Boglár
S. . . Siófok
2. rendü csapadékméró állomás.
Vizválasztó vonal
K. . . Keszthely
Ken. Kenesse
lymnograf állomás.
Siófoki zsilip.
S. Siófoki viz-mércze
Az évi eső magassági vonala.
Az esős évszaki eső magassági vonala.
3 om.
2 om.
1 om.
0 om.
0 5 m.

5. ábra.

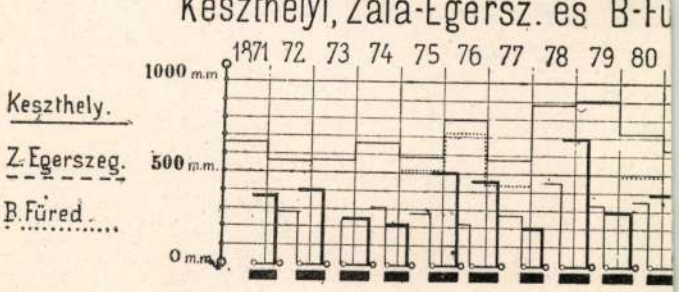
Keszthelyi, Zala-Egersz. és B-Fü
1871 72 73 74 75 76 77 78 79 80
1000 m.m
500 m.m.
0 m.m.
Keszthely.
Z. Egerszeg.
B. Füred.

Kriehuber József

bécsi litografussal készittette el Rimely Mihály pannonhalmi főapát Szent Benedek és a Bold. Szűz litografált képeit, melyek a pannonhalmi főapátságon minden rendtag szobájában ki voltak függesztve. Kriehuber Rimely arcképét is köre rajzolta.

Sörös Pongrác: A pannonhalmi főapátság története. VI. k. Bpest, 1916. 105. l.

rek,amelyeken keresztül megépülh
uj müvészethez vezető hid. Az uj
melynek alapja az emberi lélek.
hez,amely ujra alkalmas arra,hog
témákhoz nyuljon és megfelelhess
vetelményeinek.

A modern egyházmüvészetne
elismert és kiváló képviselői va
zül megemlithetjük Maurice Denis
kultusz nagy,modern francia fest
Fra Pistorinot, a modern Frá Ang
Milánóban festi varázslatos Angy
és egyéb vallásos tárgyu képeit.
dalomban és müvészetben is rég m
folyamat,amely ahhoz a modern eg
vezetett,amely ma a legkiválóbb
el az egyetemes fejlődésben.

Kriehuber, Josef

1800 – 1876.

Erőd

Z

Képm. Mur.

graf. ort. 73. kiáll.

Nemet grafikusok.

1937. máj.

Perenczy Károly: Önarckép — — — — — 96
„ „ Fekvő női akt — — — — 97
„ „ Séta — — — — — — 98
„ „ Tanulmány a Három Királyokhoz — — — — — — 99
Csányi Lajos: Dunarészlet — — — — — 100
Kárpáthy Jenő: A Balaton Fonyódnál — — — 101
Dér Sándor: Önarckép — — — — — — 102
Pokorny Marcella: Strauss István arcképe — — 103
Rápolthy Lajos: Vízmerítő leány — — — — 103
ifj. Szabó József: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve és alaprajza — — — — 104
Kállny József: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve — — — — — — — 105
ifj. Csemegi József: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve — — — — — — 106
Papp Sándor és Toldy János: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve — — — — 106
Bajó Gyula: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve — — — — — — — — 107
Jálits János és Velits Miklós: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve és alaprajza — 108
Bezuk János: A Külkereskedelmi Hivatal pavillonjának terve — — — — — — — 109
ifj. Szabó József: A Salta pavillon az Őszi Lakberendezési Vásáron — — — — — — 110

A címlap *Katona Béla* terve

Kriehuber Józef

d.

Szépmiklusz. graf.
ont. 25. kiill

Kriehuber József

l.

Szent György Céh

XXXV. aukc. (1917)

213.4.

EXPOSITIONS AMBULANTES D' ARTISTES HONGROIS

DOLF, KOSZTA JÓZSEF, KUNFFY LAJOS,
VÁN, VASZARY JÁNOS, VASS ELEMÉR.

festőművészek elhatározták, hogy
művészeti kiállitásokat rendeznek
lesztik és terjesztik a magyar mű-
nül értékes részét. Ezen cél további
en elhatároztuk egyenkint kifestett,
ámozott, s mappába foglalt művészi
rebocsájtását. A 9 műlap famentes
ezeket magába foglaló sorszámozott
orgalomba nem kerülnek. Egy mappa
100 pengő.

y jelentőségü kulturális eseményt
tudomására adni szerencsénk van,

Krichuber József

l.

Szent György Céh

44. anke. (1922)

249.ft

Krichuber József

Liszt, Krichuber,
Berlioz, Czerny és Ernst
sársaságában
Hinczett Kőrajz
Repr.

Prahács Margit:
Zene és zenekultura.
Magyar Művelődés-
történet. V. k. Bp. é. n.

652. l. mellett.

Az ifju Liszt. Fenti
Kőrajza 1839-ből
Repr.
n. o. 654. l.

HELYSÉG

Bpest.

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

Egyetem könyvt.

TULAJDONOS

SZAKCSOPORT

Könyvek.

KOR

1467.k.

MÉRET

ívrétű.

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

Bécs.kir

MESTER

Cornelii

SZEMÉLYI VONATK

1467-be

EGYÉB ADAT

TÁRGY

Annal.et Historiarum libri.

MILYEN KÉP VAN RÓLA?

Krichuber József

l.

Ormadatok

270. l.

Joseph Kriehuber-nek a legtisztább bécsi biedermeier stílusában készült litográfiái nemcsak az osztrák arcképfestőkre és kőrajzolókra, hanem a magyar művészetre is jelentékeny hatást gyakoroltak. A mult század dereka legjobb osztrák művészeinek egyike, s mint kőrajzoló, a nagy francia litográfusok mellett is kiváló helyet foglal el. Lieder hatása alatt indul, de hamar kibontakozik egyszerű, könnyed technikájú, kissé szentimentális idealizálásra, kecses tartásra s eleganciára törekvő stílusa. Rajzainak természetessége, anyagszerű naturalizmusa mellett is puha tónusai, lágy átmenetei vannak. Elhalmozták megrendelésekkel, aminek következtében később modorossá válik, rajza romlik, alakjai arányaiban is hibásak lesznek. Ugyanezt a sajnálatos jelenséget Barabásnál is tapasztalni fogjuk. A litográfiát Trentsensky kedveltette meg vele, akinek nyomdájában egymásután jelentek meg arckép-litográfiái, de sok eredeti alkotása mellett másolással is foglalkozott. Igy ő rajzolta kőre Schwind 68 lapból álló „Ungarns erste Heerführer, Herzöge u. Könige" (1820-as évek II. fele) c., majd 1830-ban „Ung. Königstrachten" c. sorozatokat. Ezeken kívül több, önálló magyar vonatkozású kőnyomatos arcképe jelent meg. Eybl jóval több magyar kőrajzot készített, míg Kriehuber hatása kétségtelenül jelentékenyebb.

ben áll fenn, mert nemcsak az ábrázoltak, hanem jórészt az előfizetők is épen a nemességből kerültek ki. S ha nem is nyujtottak különösebb esztétikai szempontokat a táblabíráknak, saját és családjuk, ismerőseik arcképének megfestetésére buzdították őket. Ehrenreich Iconesei mellett ez a legfontosabb kiadvány, amely kapcsolatot teremt a művészet és a vidéki nemesség között.

A 40-es évek elején három, az előbbieknél tehetségesebb arckép-kőrajzoló telepedett meg Pesten. *Johann Baptist Clarot*, a 30-as években Bécs egyik legismertebb kőrajzolója, aki leginkább Ender, Kriehuber s testvére, Alexander Clarot rajzait vitte kőre, s a két előbbi modorában készítette eredeti kőrajzait is. 1846-ban telepedett Pestre (21) *Canzi Ágost*, aki arc- és genre-képeivel nagy sikereket aratott a Műegylet kiállításain. Kőrajzai nagyrészt arcképek, amelyek azonban mind 1852 után készülnek (22). Canzi továbbra is nagy szerepet vitt művészeti életünkben, de közepes kvalitású biedermeier stílusa nem hatott művészeinkre, s művészetünk fejlődésére.

Kriehuber mellett Bécs egyik legjobbnevű, s kétségtelenül legtehetségesebb arcképlitográfusa *Franz Eybl*. Már 1820-tól kezdve kísérletezett Senefelder új grafikai eljárásával, kőre rajzolva a bécsi társadalmi és politikai élet több kiváló-

KRIEHUBER, JOSEPH (1800—1876.) magyar vonatkozású kőrajzai: 1. „Ungarns erste Heerführer, Herzöge u. Könige." 68. Bll. Schwind vázlatai után, 1820-as évek második fele. —

2. Nationalkostume ungar. Magnaten." Nyomt. Trentsensky Bécsben. — 3. L. Höchle. — 4. „Ungar. Königstrachten." Lith. Inst. 1830. — 5. L. Höchle. — 6. Herkules fürdő. Mehádia. Színes folio. „Aufg. u. gez. v. F. Neumann, lith. v. Kriehuber, — Magyar vonatkozású litografált portréira nézve l. W. v. Wurzbach: J. Kriehuber. Kat. der von ihm lithogr. Porträts. München, 1902. — Th-B. Kstlex. XXI. 538—39. l. (Életrajza és bibliográfiája.) —

Cserna völgye Mehádia mellett. Természet után rajzolta Klette. Kőre rajzolta Reiffenstein & Rösch Bécsben. — M. T. Kcs. Graf. Gyüjt. 2. Zrínyi, a költő halála. Festette és kőre rajzolta Kelety Gusztáv. Az Orsz. M. Képzm. Társ. műlapja, 1866. —

LANZEDELLI KÁROLY, kőrajzoló Bécsben a 19. század közepén. Magyar tárgyú kőrajzai: „Ungarische Nationaltrachten" c. sorozat és a „Jelenetek a magyarországi 1848-49.-iki hadjáratból". Magyar kiválóságokat ábrázoló litográfiákat is készített, mint Gr. Teleki László, Csáky Manó, Gróf Széchenyi István, stb. — M. T. Kpcs. Graf. Gyüjt.

LENCSÓ MIHÁLY címerfestő és könyvnyomdász Budán a

Krichuber József

(1801 – 1876.)

Árverési Csarnok aukciókat

39 sz. 1927. okt.

Palassagarnat h. a. IX 164.

A MÚZEUMOK ÉS KÖNYVTÁRAK OMK. FŐFELÜGYELŐSÉGE
BUDAPEST.

83. sz.

A Főfelügyelős
rült esetekből folyólag
tőségeit, hogy hivatalos
h. főfelügyelő nevére, h
Főfelügyelősége Budapest
kedjenek beküldeni.

Krichuber Józef

Gróf Andrássy Dénes-
ne arczeje, emlitve
fentitöl

Mihalik erklyem

28. l.

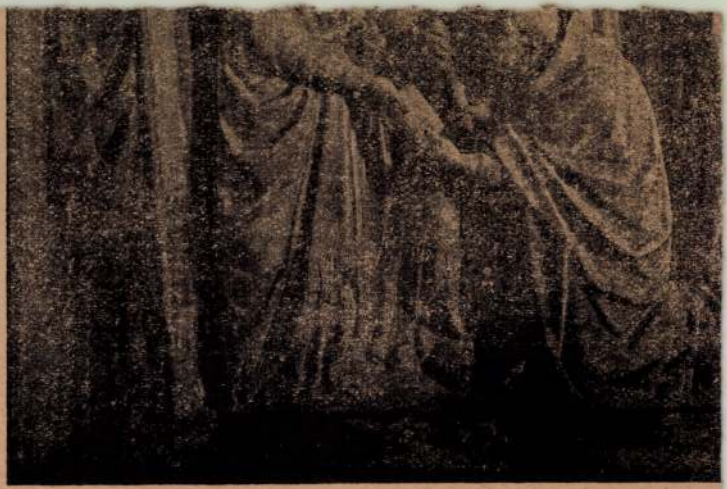

18. kép Nicola Pisano: St. Dominicus vivens

Bologna, S. Domen

Kriehuber

Magyar királyi államvasutak.

fesso

Vörösmarty arckepe

lásd

Magyar Hirlap

1906. marc. 23.

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191....

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbí

Kelt ....., 191....

.....

tanu.

.....

tanu.

a szerb vagy éppen a bolgár mögött. A románság helyzete a törökök visszaszorításával javul meg. A török kiszorítása óta minden volt török terület kulturális fejlettsége annál nagyobb, minél hamarább szabadult fel a török uralom alól.

A könyvnyomtatás előtti irodalmi termelés nehezen hasonlítható össze ott, ahol a történelmi események folytán annyira véletlentől függött a kéziratok fennmaradása. A nyomtatványok erre biztosabb alapot nyujtanak. Az alábbiakban megkíséreljük a magyar és román könyvtermelés számszerű összehasonlítását.

A régi magyar irodalom határköve 1711. Az eddigi magyar könyvtermelés számait egyrészt Szabó Károly közismert Régi Magyar Könyvtárá-ból, másrészt Sztripszky Hiador 1912-ben kiadott pótlásaiból állítjuk össze.

Magyar nyelvű művek száma	2244
Idegen nyelvű Magyarországon nyomott művek száma	2733
Idegen nyelvű, külföldön nyomott, magyar szerzőtől való művek száma	4831
	9808

A Bianu és Hodoș által kiadott román bibliográfia úgy tudományos pontosság, mint tipográfia szempontjából elsőrangú teljesítmény. Igaz, hogy minél kisebb egy irodalom, annál könnyebb arról pontos és szép bibliográfiát kiadni. Ezért nem nagy érdem az, hogy a magyar bibliográfia pl. teljesebb az angolnál. De meg kell hagynunk, hogy Bianu és Hodoș munkája ennek figyelembevételével is messze felülmúlja Szabó Károly R. M. K.-át. E kitünő művet vesszük számításunk alapjául. Jellemző, hogy ez a mű a »régi« román irodalom felső határául (tehát azt, ami nálunk 1711) 1830-at jelöli meg és 1817-ig (a mű még nincs befejezve) összesen 950 művet sorol fel.

Meg kell jegyeznünk, hogy a román szerzők a »román« könyv fogalmát oly tágan értelmezik, hogy fölvesznek pl. Tifliszben nyomott georgiai nyelvű és Aleppóban nyomott arab nyelvű könyveket, mert azokat a havasalföldi vajda költségén nyomták, vagy mert a nyomdász román volt. Ily címen nemcsak az Apponyi-féle (1711-ig) 2360 Hungaricát kellene a magyar könyvekkez számítani, ami 12.168-ra növelné az 1711-ig megjelent magyar műveket, hanem Misztótfalusi Kis Miklós és a többi magyar nyomdász külföldi és idegennyelvű nyomtatványait is. De még így is 1711-ig az összes román művek száma nem több mint 169.

A magyar és román könyvtermelés arányszáma tehát 1711-ig, a leglojálisabb számítással

9808 : 169,

sőt igazságosan, az Apponyiakat is hozzászámítva

12.168 : 169.

A 169 mű kor, nyelv és hely szerint így oszlik meg :

XVI. sz.	román	egyh. szláv	rom.-egyh. szláv
Regat	—	6	—
Erdély	6	5	—
Ismeretlen hely	2	17	2

XVII. sz.			gör.	rom. gör.
Regat	29	11	11	16	2
Erdély	16	—	—	—	—
Egyebütt	3	—	—	—	—

1701—11-ig						arab	gör. arab	georgiai
Regat	6	—	9	19	—	—	2	—
Erdély	3	—	—	—	—	—	—	—
Egyebütt	—	—	—	—	—	1	—	2
Ismeretlen hely	—	1	—	—	—	—	—	—
	65	40	22	35	2	1	2	2

Föltűnő a XVI. században a sok ismeretlen helyen megjelent mű. A dolog úgy áll, hogy ezeken a műveken a nyomtatás helye nincs világosan kitüntetve, de mint *Veress Endre : Erdély- és magyarországi régi oláh könyvek és nyomtatványok. 1544—1808. Kolozsvár : Stief 1910. 119* l. c. kitünő munkájában kimutatja, hol a nyomdai díszek és a betük, hol a papiros vízjegye, amely Brassó város címerét tünteti fel, világosan mutatják a könyvek erdélyi, illetve brassói származását. A két *erdélyi* születésü román bibliografus túlságosan könnyü szívvel mondott le szülőföldje javairól. *Man merkt die Absicht . . .*

Ha a román könyveket tartalmi szempontból tesszük vizsgálat tárgyává, ez a magyar felsőbbséget még világosabbá teszi. Mindössze két nem hittudományi munkát találunk : egy egyházi szláv nyelvtant (amely azonban mégis csupán teológiai segédeszköz) és egy újgörögre fordított Plutarchos-részletet, holott a magyar irodalomban szinte minden tudomány-

ág, ha kezdetleges módon is, de képviselve van.

A régi román könyv nemcsak hogy szinte kizárólag teológiai tartalmú volt, hanem a világiak kizárásával csak az egyháziaknak szólt. Erre jellemző, amit az 1640-ben megjelent *Pravila*-ban (Ószövetség) találunk (Bianu-Hodoș i. m. 109—110. l.): »Még arra kérem nagyon Szentségteket, akiknek kezébe jut ez a szent könyv, hogy azt nagy becsületben tartsátok és hogy titokban tanuljatok belőle, hogy hogyan gyógyítható meg az emberek lelke a vétektől. *De ne adjátok világiak kezébe . . .*« A régi magyar teológiai irodalomnak túlontúl is zamatos, népies hangja bezzeg eléggé mutatja, hogy olvasói mennyire nem voltak exkluzív társaság.

Ki kell emelnünk a román könyveknek viszonylagosan fényűző kiállítását is, amelyről az idézett bibliográfia reprodukciói igen szemléletes képet adnak. Gyakoriak a lapnagyságú vagy kisebb fametszetek és a díszes, nem ritkán igen szép iniciálék. Hogy ezekben szerepe van-e a velencei könyvművészetnek és hogy megnyilvánul-e benne a román ízlés, amint ezt egynémely román szerző véli, az kétséges. A könyvek díszítését fokozza a kétszínű nyomás. A díszítés nélküli, egyszínű nyomású román könyvek erős kisebbségben vannak a díszesekhez képest.

A magyar könyvek nyomdai kiállítása viszonylag sokkal egyszerűbb. Keletkezésüket kevésbbé köszönhették fejedelmi vagy főpapi kegynek, mint a román könyvek. A szerzők többnyire szegény emberek voltak és a gazdag olvasókon kívül a kispénzűekre is számítottak. Az Egyetemi Nyomda legutóbbi kiállítása is ezt mutatja. Láttunk ott nem kis számban ízléses könyveket, de fényűzőt alig. *A régi magyar könyv használati és nem fényűzési cikk volt.*

Iorga összehasonlítása a lengyel irodalommal még igazságtalanabb, mint a magyarral. Ha elővesszük *K. Estreicher: Bibliografia polska XV—XVI. stolécia. Kraków: Stelcel 1875.* 226 p. c. művét, abban 7250 tételt találunk 1600-ig. 1500-ig 182 lengyel mű jelent meg, azaz a lengyel inkunabulák száma nagyobb, mint az egész román könyvtermelés 1711-ig. Pedig ez a lengyel bibliográfia 53 éves és azóta nyilván van szaporulat. A lengyel irodalmi termelés a magyart messze túlhaladja, aminek elegendő magyarázata, hogy náluk nem volt török hódítás.

Még egyes magyar városok könyvtermelése is messze felülmulja a romént. Igy pl. Lőcsén 1711-ig 860 (köztük 298 magyar) mű jelent meg, Nagyszombaton 717 (köztük 191 magyar), Kolozsvárt 608 (köztük 410 magyar), Debrecenben pedig 398 (köztük 288 magyar). Tíz olyan magyar várost lehetne összesen elsorolni, amelynek 1711-ig nagyobb könyvtermelése volt, mint a legtágabban értelmezett összes román könyvtermelés 1717-ig. De mi sem járnánk jobban, ha Lipcsével vagy Frankfurttal mérnők össze magunkat.

Braun Róbert.

AUKCIÓK

A LANTOS RT. HATODIK AUKCIÓJA. A bibliofilek gazdag könyvanyagban válogathattak a f. é. február 22-ikétől február 25-ikéig lezajlott könyvárverésen, amelyen mindenekfelett a magyar könyv szerelmese nyerhetett kielégülést, mert míg a lajstrom az ősnyomtatványokból csak hét művet sorol fel, addig a hungaricumokból 446 db. 1711 előtt és 319 ez év után megjelent művet foglal magában. Az idegen könyvekért lelkesedő bibliofil is válogathatott 146 értékes műből. A tisztára bibliografikai segédkönyveket 49 munka képviselte. Az érdeklődők sorában ott láttuk a budapesti nagy közkönyvtárak, valamint vidéki gyüjtemények képviselőit is, úgyszintén a bibliofilek legjobbjait, kikhez számos könyvbarát-novicius csatlakozott.

Minden árverésnek megvan a maga kimagasló eseménye, meglepetése és tanulsága. Igaz, hogy ez utóbbinak van a legritkábban haszna, mert a tanulságokat nyujtó árverési események nem igen szoktak ismétlődni. Ily tanulság pl., hogy a közkeletű, legfontosabb bibliografiai munkák iránt kisebb volt az érdeklődés, mert ezeket a könyvbarátok már kezdő bibliofil korukban igyekeztek megszerezni. Fekve maradtak a bibliofileknél közkedvelt auctorok első kiadásai, mert évfordulók, vagy más ünnepi alkalmakkor a figyelem teljesen feléjük volt fordítva. De azért mégis kitünt, hogy évforduló, jelszódivat, vagy ilyesmi, lehet ugyan ideig-óráig hatással a gyüjtőkre, de azért mégis, vannak értékek, melyek nem jöhetnek ki a

Könyvbarátok Lapja
1927-28.

divatból. Igy pl. a *Turóczi-Krónika* 1200 pengőn kelt el; Zrínyi: *Adriai tengernek syrenaia* (ebben néhány lap kézzel pótolt) 400 pengőért jutott egyik korábbi tulajdonosának újból birtokába, míg a Tököli Imre arcképével ékes egylevelű német nyomtatvány erős küzdelem után került a Nemzeti Múzeum Könyvtárának tulajdonába. Az újabb írók közül különösen Ady s főleg régebbi művei első kiadása iránt volt nagy érdeklődés, így a debreceni 1899. évi kiadású *Versek* 220; *Még egyszer* című Nagyváradon 1903-ban megjelent kötete 215 pengőn cserélt gazdát. Bod Péter: *Szentírás értelmére vezető kalauz*-a, melyben a szerző sajátkezű ajánlása is van, 120%-os áremelkedéssel egyik kiváló bibliofilünk tulajdonába ment át. Még ennél nagyobb érdeklődést és áremelkedést ért el az *Életképek* Petőfi és Jókai szerkesztette második félévi kötete, melynek ára 40-ről 200 pengőre ment fel. Az első kiadású Petőfi kötetek mindig izgatni fogják a bibliofileket. Auktiónk egyik legizgatóbb jelenete volt a Petőfi: *Cipruslombok*jáért folytatott versengés. A 63 lapos, 12-edrét könyvecske, mely körülvágatlan, boritékos, kifogástalan példányban volt meg, meg is érdemelte, hogy 480 pengőért jusson új tulajdonosa birtokába. A magyar vonatkozású művek közül még meg kell említenem a Schwind-Kriehuber-féle: *Magyar vezérek, hertzegek és királyok képekben...* című kiadványt, mely kifogástalan, teljes — még a füzetek boritékai is megvoltak — s korabeli, selyemmel bélelt vörös bőrtokban elhelyezett példányban került kalapács alá. E mű, melynek teljes példányai rendkívül ritkák, méltányos magas árat, 1750 pengőt ért el. Megfigyeléseinkből azt az örvendetes tényt szűrtük le, hogy ezen az árverésen az érdeklődés leginkább hazai termékek felé fordult.

Isoz Kálmán.

KÉZIRATOK, AUTOGRAMMOK, HUNGARICÁK ÉS SLOVENICÁK ÁRVERÉSE PRÁGÁBAN. Az alábbiakban Karel *Zink*, prágai könyvkereskedő és antikvárius újabb két és minket több tekintetben közelről érdeklő aukciójáról számolhatunk be. Ezekkel az árverésekkel kapcsolatban figyelemre méltó tünetet is állapíthatunk meg. Akit régi felvidéki nyomtatványok, kéziratok, hírlapok, stb. érdekelnek, — legyenek azok bármilyen nyelvűek — az hiába fordul pl. a pozsonyi vagy túrócszentmártoni boltosokhoz, ezektől kapni semmit sem tud és semmit sem fog. Ennyire sem kell azonban visszamennünk. Ma már a legutolsó évtizedek (egészen 1918-ig) nyomtatványai, sajtótermékei után is hiába kopogtatunk a szlovenszkói könyvesboltok ajtaján. A boltok rég kiürültek, a gazdag készletek elfogytak és — sajnos — sokszor elpusztultak az utolsó zivataros évtized alatt. Néha egy-egy láda magyar könyv vetődött és vetődik Budapestre; a készlet java azonban és az elmult századoknak történelmi patinával bevont, drága könyvtermése itt is a centripetális erők hatása alá kerül: Prágába vándorol. E könyvek mindjobban fogynak, tünedeznek. Zinknek is érdeme, hogy összekeresgéli ezeket a régi relikviákat és a gyüjtők rendelkezésére bocsátja. Az már természetesen más lapra tartozik, hogy e kincsek javarésze avatottak vagy avatatlanok kezére jut-e.

Karel Zinknek két katalógusa fekszik most előttünk. Az első autogrammoknak és kéziratoknak 1927. október 30-iki árvereltetéséről szól, a másik »Bohemica, slovenica, comeniana« címmel az 1928. február 10—11-iki aukcióról nyujt képet. Az első tárgykör azonban előzményei miatt is figyelemreméltó. Nyugaton kéziratárverések egyáltalában nem ritkák; Csehországban, valamint Magyarországon újdonságszámba mennek. Ezt a prágait meg éppen meglehetősen nagy sajtóharc előzte meg. Zink ugyanis igen sok élő írónak, művésznek és politikusnak kéziratát és autogrammját is meghirdette, ami sokaknál visszatetszést szült. Igy *Karásek*, neves cseh író, a »Lidové Noviny« hasábjain többek között így nyilatkozott: »A legvakmerőbb dolog azonban, hogy P. kiadó úr ezen az aukción hozzájárulásom nélkül és akaratom ellenére az én privátlevelemet is áruba bocsátja, — még nem fordult elő az, hogy *nyilvánosan* árusítsák élő személyek leveleit. Nem marad más hátra, mint hogy a levélírók ne írjanak sajátkezűleg, kéziratait ne hagyják a szerkesztőségekben és ne adjanak dedikált könyveket tisztelőiknek.« A napisajtó azonban mindamellett egyöntetűleg kiemelte az első, ilynemű cseh vállalkozásnak nagy jelentőségét.

A különböző kommentálások sem maradtak el persze. A »Národní Listy« a legnagyobb élő cseh költőnek, *Macharnak* kéziratával kapcsolatban ezeket írta: »A legnagyobb figyelmet a jegyzékben Machar: »Öt év a kaszárnyában« c. művének kézirata fogja kelteni. *Az ára?* 4500 *csk!* Szerzők, akik emelni akarjátok honoráriumotokat, — íme, megtanulhatjátok annak a módját, hogy mit kell tennetek!« Majd alább a következőket mondja: »Ki tudja: lehetséges, hogy ezen aukció után a szerkesztőségekben és nyomdákban oly »gyüjtők« fognak specializálódni, akik előtt a teleírt papiros egy darabkája sem lesz biztos.« Meg kell említenünk azt is, hogy Zink egy csomó kéziratot, levelet stb. még az árverés előtt kénytelen volt visszaadni a legnagyobb prágai kiadónak, Ottónak, akinek archivumából kerülő úton, jóhiszemű vásárlás révén kerültek hozzá a kéziratok. Mindez alaposan felcsigázta az érdeklődő közönség kíváncsiságát. Ime néhány mutató az élő alkotók anyagából és az elért árakból: *Bezrucs* költő versének kézirata: 220 csk; *Jirásek*, a nagy cseh regényíró rövid levele 52 csk; *Kálal* »Magyarországi választások« c. kézirata 110 csk; *Masaryk*nak, a cseh köztársaság elnökének egy dedikált röpirata (kikiáltási ár 5 csk) 375 csk, rövid levele 145 csk. Volt olyan, pársoros levél is, amely nem nélkülözte a humort; pl. *Úprka* festőnek 20 forintot kölcsönkérő levele, amelyet azonban árverés előtt visszavontak.

Az elhúnytak közül *Palacky* levele 192 csk; *Smetanának*, a világhírű komponistának dedikált fényképe 620 csk; *Hviezdoslav* tót költő pársoros névjegye 31 csk; *Smetanának* nyugtája 9 forint 36 krajcárról 165 csk, stb.

Volt az aukciónak azonban egy olyan tétele is, amelyet magyar szempontból igen nagyjelentőségűnek kell mondanunk. *Grégr*nek, a kiegyezés után a cseh államjogi harcokban nagy szerepet játszott politikusnak három levelét árverezték el potom áron (74 csk), kevés figyelem mellett, bár a »Prager Presse« tudósításában már előzőleg kiemelte azok érdekességét és fontosságát. Oly dolog ez, amely nálunk is rég feledésbe merült, holott sohasem volt fontosabb felkutatása, feldolgozása és megvilágítása, mint éppen most. Budapesten, 1868-ban ugyanis a csehek »Obrana« (Védelem) címmel folyóiratot alapítottak, hogy részint a prágai könyörtelen cenzurától szabaduljanak, részint pedig, hogy a germanizáló és centralizáló Béccsel szemben a budapesti politikai életben is támaszt leljenek. A lapot *Erben* cseh író szerkesztette és adta ki nálunk. A folyóirat egy esztendő után mégis megszűnt. Az elárverezett levelek, amelyekhez negyediknek *Semberá*nak egy levele (60 csk) is csatlakozott, bepillantást nyújtanak az »Obrana« belső életébe, hozzák az előfizetők névjegyzékét s Grégr utasításait közlik. Ime, volt idő, mikor — hogy úgy mondjuk — cseh politikai emigránsoknak nyujtott otthont s adott működési teret a magyar föld!

Most pedig térjünk át a második aukció (1928. február 10—11.) ismertetésére. A kalapács alá került könyvek nagyobb része hungarica-slovenica volt s így nem csodálható, hogy a pozsonyi egyetemi könyvtár, valamint a pozsonyi egyetem történelmi és szláv szemináriuma az 1919-iki idevágó rendeletre hivatkozva a szlovenszkói Műemlékek Országos Bizottsága útján sok művet magának követelt. A cseh sajtó és a cseh gyüjtők zúgolódtak is e miatt, bár Zink némely esetben másodpéldányokkal tudta pótolni a kisorozott számokat. Az aukción a külföld, különösen Magyarország és Ausztria is képviselve volt; az elért összeredmény 42.404 csk. Sok oly munka került itt napvilágra, amelyeket sem a magyar, sem a cseh bibliográfiai szakmunkák nem ismernek.

Az árverés menete sok tanulsággal szolgált az egyes művek értékelésére, a »pretium affectionis«-ok szeszélyes kialakulására vonatkozólag. Oly művek, melyek egy évvel előbb kevés feltűnést keltettek, most horribilis áron keltek el, viszont mások előbbi értékelésüknek egyötödére zuhantak vissza. Igy mindjárt *Ambrózi* Györgynek cseh bibliai nyelvű ev. egyházi munkája 1745-ből 100 csk kikiáltási árról csak 140 csk-ra emelkedett, míg 1926. decemberében 350-ről 600-ig szökött fel, holott mind a két példány egyformán teljes, azonos kötésű és kifogástalan volt. Kultúrtörténeti szempontból érdekesebb *Doleschal* Pál »Gramatica Slavico-Bohemica«-ja (Pozsony, 1746.), melyhez Bél Mátyás írt előszót s amelyet 150 csk-ról 520 csk-ra vertek föl (1926. december: 80—320 csk).

Figyelmünkre tarthatnak számot a csonkamagyarországi ev. tótság egy-

Kriehuber Josef

l.

Mag. V. M. Liszt

3, 4, 8, 12, 15. l,
18, 22-l.

Karpereczek czüstböl VII. 247

Kriehuber

l.

LykaMagyműI300-50

15—17, 413. l.

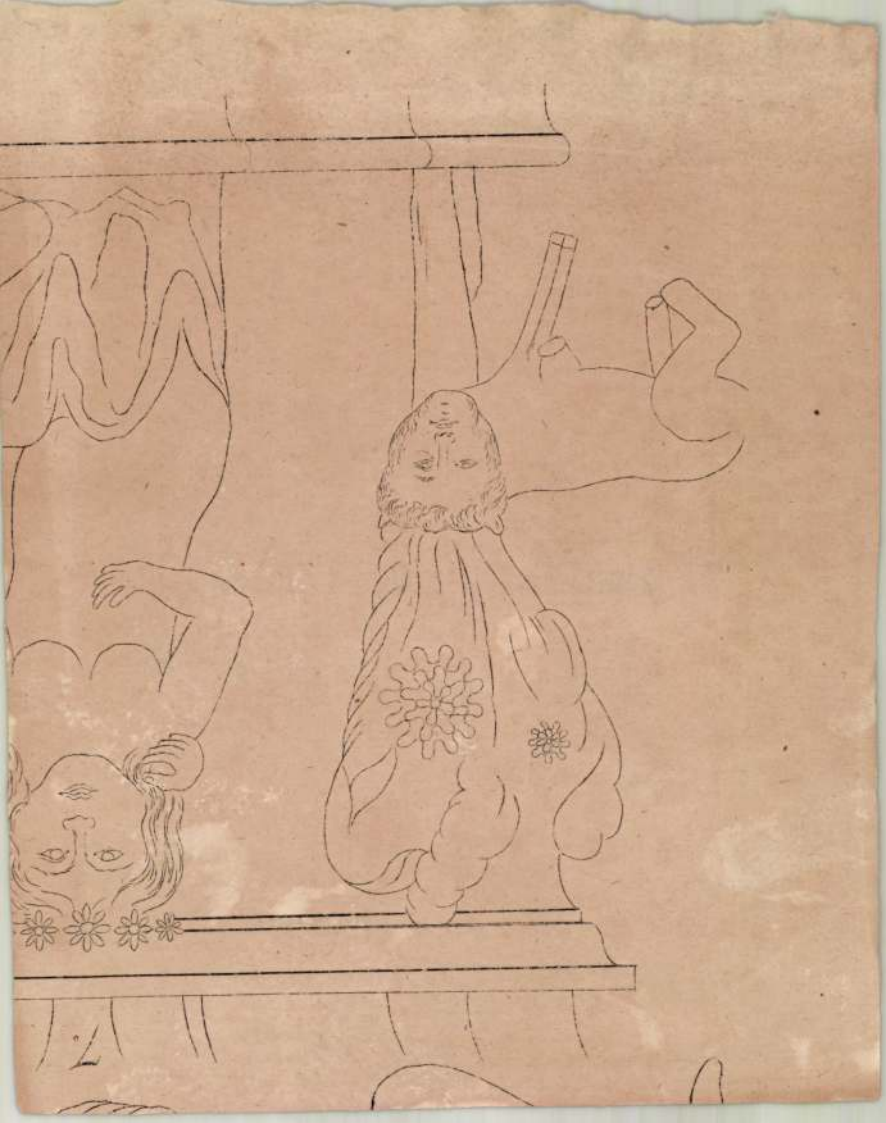

Kriehuber

l.

Lykanemzromantika
57. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Kriehuber Joseph
1801–1876.
Láb. IV. 36, 105, 150.

Pozsony.

A háttérben Pozsony egy kettős fogatú szekér három férfi ke napernyőt tart. Felirata:

Vor der Pöllnli

alól jobbra: d. 24. Aug. 1865.

Tusrajz, mér. a vk.

140-95.

Kriehuber

írod

Schwind – Kriehuber: Magyar vezérek, hertzegek és királyok képekben. Wien, 1830.

idézi

Langer M. A magyar és külföldi bibliofilia története. Bpest, 1936. 122. l.

gunyolja.Ez s a meg nehány torzké
mely ebben az időben napvilágot l
tott,csak szórványos jelenség.A m
torzképrajzolás müvészete nem bel
hanem Jankó János vérbeli torzkép
zoló egyéniségéből indul ki.Az ő
katurái azonban már nem kőrajzokk
jelentek meg,hanem legnagyobbrés
faducokról sokszorositották őket.

Krichuber Józef

l.

Kazimczy Cv

XX 476,618. l.

ach M. ...

Budapest

IV., MUZEUM-KRT. 37

TELEFON: 185—532

Finom uri-divat, fehérnemű,

Kötöttáru és női divatkülönlegességek

Kriehuber Josef
festi

l.

Havesi Oest
46, 249 és kv A.

Roska Márton dr.: Ásatás a perjámosi Sáncerhalmon VIII. 73–104.

Kriehuber József

6 archépe

lásd okv

Iml.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszteremében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Kriehuber József

LISZT FERENC
Arcképe. Kőrajz

Hamkis 170. l

Valóban pedig a titok jórésze nem titok, hanem — tévedés. A cigányok játékának módja az övék, de a dallamok csak egészen kivételesen. A cigányzenekarok repertoárja csaknem egészen a magyar népé, vagy a magyar nép muzsikáját utánozni próbáló magyar művelteké. A török idők óta beszivárgott cigányok az eredeti dallamok szerves díszítőelemeit buja gazdagsággal virágoztatták tovább, úgy, hogy a mult században »cigányosan« zongorázó úrikisasszonyok egyike-másika meg volt győződve róla, hogy zenei pecsenyéjének lényege : a körítés . . . Ezt a tévedést mozdították elő a régi időben oly kedvelt »fantáziák«, — elmerengések egy-egy egyszerű dal fölött, — amelyekben a dallam úgy bujkált a túlburjánzó növényzet alatt, mint az erdei ér : csak akkor veszed észre, ha belelépsz . . .

Abban az időben, amikor az előadóművésznek rögtönözni is kellett tudnia a közönségtől feladott témára, nagyrabecsülték a cigány rögtönzési tehetségét és díszítőművészetének gazdagságát. Később pedig, amikor a hangversenypódiumon elapadt az improvizálás és a parafrázis, a cigány egyedül maradt a maga tudományával, s így még több figyelmet keltett, mint furcsaság

Kriehuber József
festő

Ernst Muzeum aukcioi

IV-V.

Joseph Kriehuber (1801—1876).

300/40. SÁNDOR MÓRITZ GRÓF LION NEVÜ VERSENYPARIPÁJÁN. Baloldalt művész jelzése: Kriehuber 844. Kőnyomat (nyom. Joh. Höfelichnit) a következő szöveggel: Lion Gewinner der Steeple-chase am 10. Oktober 1841 zu Pardubitz; der Steeple-chase, Ehrenpreis des Vereins am 31. Mai 1842 zu Breslau; der Talli-ho steeple-chase am 15. Oktober 1842 zu Pardubitz, geritten von Graf Sándor. Eigenthum des Grafen Eduard Chlam Gallas. A kép jobb alsó részén Sándor Móritz gróf aláírása.
M. 67.5; sz. 78.5 cm.

Isabey J. B. zugeschrieben. (1767—1855.)

182. HALBFIGUR DES FÜRSTEN PONIATOWSKY. Der Fürst in Uniform nach links gewendet, stützt die Linke auf sein Schwert. Aquarell. H. 20. Br. 16. *Illustr.* Taf. XLII.

Kriehuber Joseph (1801—1876.)

183. GRAF JULIUS ANDRÁSSY. Der junge Mann mit üppigen Haaren und keimendem Bart ist etwas nach links gewendet, doch geradeaus blickend dargestellt. Brustbild. Signiert rechts unten: Kriehuber. — Aquarell auf Papier. H. 18. Br. 13.

Kriehuber Joseph (1801—1876.)

184. BRUSTBILD EINES UNGARISCHEN EDELMANNES. Der junge Mann in goldverschnürter blauer ungarischer Gala ist en face nach rechts blickend dargestellt. Signiert rechts unten: J. Kriehuber. Aquarell. H. 21. Br. 17.

Kriehuber Joseph (1801—1876.)

185. BILDNIS EINES VORNEHMEN HERRN. Der Mann in schwarzem Rock ist in Halbfigur nach rechts dargestellt, blickt jedoch geradeaus. Signiert unten rechts: Kriehuber 849. Aquarell. H. 24. Br. 21. *Illustr.* Taf. XLII.

ND MINIATÜREN.

Clarot Alexander (1800—1832.)

175. DIE FAHRT EINER CHRISTLICH-EHRLICHEN JUDEN-GESELLSCHAFT NACH CEGLÉD, IM JAHRE 1820 AM 30-TEN MÄRZ. Auf dem mit vier Pferden bespannten Bauernwagen sitzt eine lustige Gesellschaft von als Juden maskierten ungarischen Magnaten. Signiert rechts unten: A. Clarot del. 1820. Aquarell. H. 24. Br. 37.

Johann Ender (1793—1854.)

176. PASTORALE. Auf der Brunnenmündung sitzt ein flötender Hirt, die zwei jungen Damen rechts hören ihm zu. Signiert links in der Mitte: v. Ender. Aquarell. H. 21. Br. 16.

Französischer Meister um 1470.

177—178. Zwei Blätter aus einem Livre d'heures. Pergament. H. 15. Br. 11.

Kriehuber József

Széchenyi István gróf
képmása, vszt.
20 x 15

Ernst Muzeum aukcioi

XXXII 21. 2

Több nincs is
volt, csak
a fentit irtam ki

~~Vásonkeöy Imre özvegye~~ VIII. 4.

Kriehuber, Joseph (1801—1876.)

235. NÉGYSZÖGLETŰ ARCKÉP-MINIATŰR elefántcsontlemezen. Prónai Gábor báró mellképe szines kabátban, vatermörderrel és fürtös hajviselettel. Jel. jobbról: Kriehuber szerint Barabás. Keretben. M. 11.5, sz. 9. *Illusztr.* XLVII. táb.

Ernst Museum anyagai

II

Hátul erdős táj. Jelezve lent középütt: R. Vries. Fa. 30 m. 24 sz. *Illusztr.* XVI. táb.

de Vries.

156. VÁRROM. Elül ut vezet a várfalhoz, melyen két ivelt kapunyilás látható. Jobbra kőalépitményen kerek téglatorony. A háttérben erdő romokkal. Fa. 84 m. 61 sz.

de Wet Jacob. (1610—1671.)

157. TRÓJA ÉGÉSE. Jobbra és a háttérben az égő város. A város előtt folyó. Elül balra a parton Aeneas Anchisessel a hátán. Jelezve lent középütt: I. de Wet. Fa. 47 m. 63 sz.

Wouwerman Pieter. (1623—1682.)

158. NŐ LOVON. Elől barna lovon ül kissé balra fordulva a tollaskalapu

Kriehuber Józef

l.

Ernstkulfmesserl

ember 30.

1. Tartozás
2. Elfogadvány
3. Átmenő tételek

Kovács János vagyonrészesed
Magyar Béla "

Kovács János Magya

Krichuber József

Irod

Csat Liszt I.

172 l.

173. l.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJA

'BUCHHANDLUNG DER KÖNIGL. UNG. UNIVERSITÄTSDRUCKEREI

LIBRAIRIE DE LA PRESSE DE L'UNIVERSITÉ ROYALE HONGROISE

BOOK-SHOP OF THE ROYAL HUNGARIAN UNIVERSITY PRESS

GEGRÜNDET 1577

BUDAPEST IV,
KOSSUTH LAJOS-UTCA 18
TELEFON: 89-5-40

23245.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Tek.
Műemlékek Országos
Bizottsága

H., IX.,

Rákos-út 1c

Krichuber József

l.

Csatkai Liszt

133, 141, 143, 146,
147. z. 177, 178,
179, 186. z.

Pénztárkönyv Gy

Tétel	nap	
	1.	Készlet leltár szerint

KRIEHUBER, *Joseph*, osztrák festő, * Bécs 1801., † u. o. 1876. A bécsi művészeti akadémián tanult. K. a bécsi biedermeier legjellemzőbb és legvonzóbb mestereinek egyike. Ezerszámra fennmaradt képmásai — akvarellek, miniatűrök, litográfiák — ha nem is mély jellemző eredőről tanuskodnak, mindig üdék, elegánsak, többnyire kissé szentimentálisak, a kornak és a kor ízlésének hű kifejezői. Litografiái sorában sok magyar államférfi, főpap stb. arcképével is találkozunk. — Irodalom: *Wurzbach* (München, 1902).

Kr. G. I. 1991

A pásztorok imádata. — 1873: VIII. 14. *D. Ryckaert:* Die Anbetung der Hirten. — 1876, 1878, 1879: XV. 538. *D. Ryckaert:* A pásztorok imádják Krisztust. — 1881: 451. *D. Ryckaert:* A pásztorok imádása. — 1888: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* A pásztorok imádása. — 1896, 1897: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* A pásztorok imádása. — 1896, 1897: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* A pásztorok imádása. — 1897: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* Die Anbetung der Hirten. — 1898: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* L'adoration des Mages. — 1901, 1904: XVII. 554. *D. Ryckaert III.:* A pásztorok imádása.

Kriehuber, Joseph / 1800-1876./ magyar vonatkozásu kő-
rajzai: 1."Ungarns erste Heerführer, Herzőge u. Könige".68.Bll.Schwind váz-
latai után, 1820-as évek második fele.- 2:"Nationalkostume ungar.Magnaten".
Nyomt.Trentsensky Bécsben.- 3.Ld.Höchle.-4. "Ungar.Königstrachten".Lith.
Inst.1830.- 5.Ld.Höchle.- 6.Herkules fürdő.Mehádia.Szines folio."Aufg.u.
gez.v.F.Neumann, lith.v.Kriehuber.- Magyar vonatkozásu litografált portré-
ira nézve ld.W.v.Wurzbach: J.Kriehuber.Kat.der von ihm lithogr.Porträts.
München, 1902.-Th-B.Kstlex.XXI.538-39.l./Életrajza és bő bibliográfiája/.-

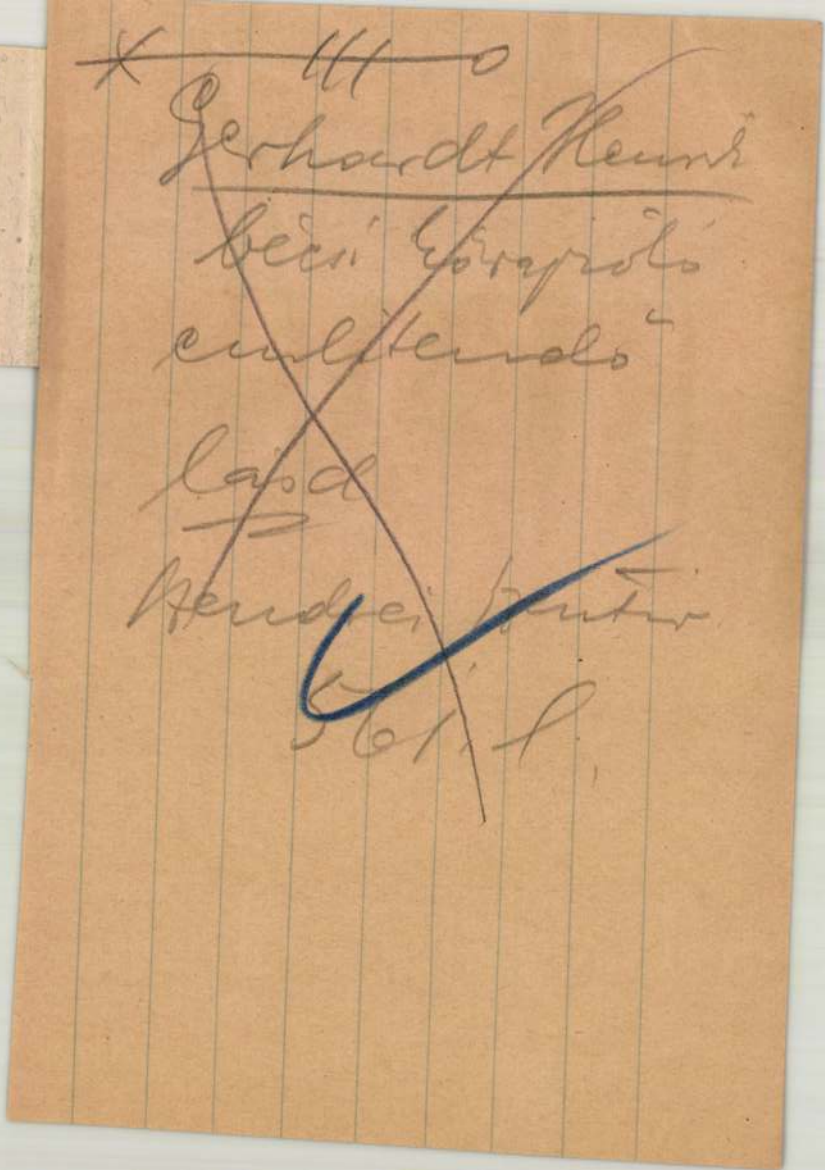

~~X 111 0~~

~~Gerhardt Henrik~~

~~bécsi Esvajzóló~~

~~emlitendő~~

~~lásd~~

~~Hendrei Kutur~~

~~561. l.~~

Kriehuber József
festő

Kriehuber Josef (1801—1876. Bécs).

1359. MARKOVICS ANTONIA, SZÜL. HADIK GRÓFNŐ AQUARELL-FESTÉSÜ MELLKÉPE. Kék ruhában, fekete kendővel és csipkefőkötővel; karosszékben ül. 1840 tájáról. Bronzkeretben.
M. 23·7; sz. 17·3 cm.

Ernst Muzeum aukcioi

TV—V.

végéről való viselet
M. 5; sz. 4 cm.

1370. OVÁLIS MINIATÚ
ruhában. Modern. A
M. 7·7; sz. 6.3 cm.

Kriehuber, Josef.

1801 – 1876

1.

Biel: Porträt

50, 75, 247, 342,
619, 641, 643, 759,
881, 955, 989, 990.

~~Alexander Severus M. 30.~~

Kriehuber József

l.

Bíró - Barabás

216. l.

Prot. Tamás

CSÜTÖRT.

22

Kath. Zenó vt.
Prot. Zenó

PÉNTEK

23

Kath. Viktória
Prot. Viktória

SZOMBAT

24

Kath. Ádám és Éva
Prot. Ádám és Éva

Izr. 25. S. Vajesev. Khan. kezd.

Krichuber

Kis Zacios (aláírás)

Közönat, 8°.

Tek. Élet utáni rajz.

Krichuber 1842.

Megjelent a Nemzeti

Könyvtárban.

Krichuber

Eötvös József báro
Alárása: Krichuber 840.

Kőrajz. Gedr. bei Joh.
Höfelich.

Mergassége 15.5 cm.

M. KIR. ADÓHIVATAL KASSA
Érk. 1904-DEC-20.
20745 szám

84

24090 Községi nyomda Budapest.

Reichsuber, Joseph

13K 2191 Wurzbach

1904 jun 23

II/8

Rökk Szilárd

Fél. cult. alap

10.680.

II-904.

24090 Községi nyomda Budapest.

Krichuba

839.

(G. Barkóczy Zairos)

arczk.

Kozat, 4 rét.

Jent jelres.

Ugarcz, a grof lith

alairasával. 1860 ból

Kriehuber Josef

lasd

Perlajst 151.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedély

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi min'a —

Kriehuber Josef 3

×30. Joannes Card. Scitowsky
Blaas pinx. (1853)
31. Josip Juraj Strossmayer,
bisKup: (1850)
×32. Grof Szechenji Lajos (1848)
33 Stephan Graf Szechenyi, nach Gasser (1860)
×34 Szechényi István (1860)

×35 Stankovics János győri Püspök (1842)
×36 Dr. Stanislaus Töltényi, Professor der Medicin (1839)
×37 Törményi József (1852)
×38 Baró Vay Miklós (1860) 1)

1) Wurzbach. Biogr. Lex Ute
1865. XIII. 219–230 l.

Kriehuber József bécsi festőművész.

Andrássy Francisca grófné arczképe Olajfestmény. ~~Andr~~

Andrássy Francisca grófné mellképe. Vizfestmény. ~~[illegible]~~

Andrássy Dénes gróf arczképe. Vizfestmény

Mihalik József. a krasznahorkai várban létesített Francisca ereklyemuzeum leíró lajstroma. Kassa. 1912.
28 lap. 110. 111.

Kriehuber József 2

Magyar vonatkozású arcképei, kőnyomatai:

× 1. Baro Ambrozy Lajos (1846.)
× 2. Balassa Iván (1854)
× 3. B. Bauffy Miklós (1846)
4. Barkóczy Iván Gróf. 1860.
× 5. B. Bornemissza Iván 1846.
× 6 Gf Gaby József (1841)
7 Basilius Erdély Eppus C. V. Cath. Magnus Varadiensis. (1856)
8 Soborsin Gróf Forray Iván 1853
9 Palotai Gróf Festetics Béla. (1859)
× 10 Josephus Gaganetz Episcopus Eparciensis (1846)
× 11 Georgius Gork Episcopus Quinque Ecclesiensis (1856)
× 12 Gróf Gyulai Lajos 1846
13 Graf Ladislaus Károlyi K. K. Linienschiffs Capitän (1855)
× 14 Kampfmüller Ferenc 1857
15 Gróf Keglevich Gábor Tanár mester (1842)
16 Kocsobai Tibolth Károly (1857)
17 Josephus Kunszt Abbas B. Mariae etc (1839)
18 Josephus Kunszt Archi Episcopus Colocensis (1852)
19 Franz Liszt.
20 Liszt en profil, im Reise mantel (1838)
21. Liszt en face 8° (1838)
22. Liszt en face im ungar. Costüm (1840)
23 F. Liszt (1846)
24 F Liszt. (1856)
25 Ein Matinée bei Liszt (1846)
26 Lonovics József Csanádi püspök
× 27 Gróf Mikó Imre (1852) (1840)
× 28 Radnotfai Nagy Samuel (1848)
× 29 T. Ladislaus Pyrker (1842)

Kriehuber

Carl Maager. Jelz. Kriehuber 860. J. Kriehuber u. d. Leben lith. Verlag u. Eigenthum v. L. T. Neumann in Wien.

Carl Freiherr Mecséry de Tsoór (aláírással). Jelz.: Kriehuber 860. Könyomat, folio.

Andreas Freyherr von Mariassy / von Markus und Batisfalva / K. K: General Feldzeugmeister / und / Innhaber des K. K. ung: 37ten Linien Infanterie Regimentes – / etc: etc: etc: / Jelz.: Kriehuber Wien 1832. Könyomat, folio.

Ugyanaz, a második és negyedik sor közé szúrva: „Geheimer Rath".

Hidvégi Gróf Mikó Imre. Jelz. Kriehuber 860. Könyomat, 4°

Erdődi / Gróf Pálffy Miklós. / és még négy sor magyar nyelvű szöveg. Jelz.: Kriehuber Lith. Könyomat, 4°

Péter / Magyar Király. (Ugyanezen szöveg német nyelven) Jelz.: M. Schwind gez. Kriehuber lith. Könyomat, folio.

Popovics István. (3 sor szerb nyelvű szöveg) Jelz.: Kriehuber 843. Könyomat, folio.

Kriehuber

Báró Prónay Gábor. Zelr.: Kriehuber 860. Könyomat, folio.

J. L. Pýrker (aláírás) Zelr.: Kriehuber 842. A Wiener Zeitschrift 1842-ből. mellékelete. Könyomat, 8.°

Kriehuber József

MAGYAR MŰVÉSZET
1929. 602

Krichuber 836

Off Georg Andrassy
a grof sajat kezu
jegyzéseivel -
a tort Eger -
mettvet gyujt

Georg Graf Andrassy
és 3 vor mint Hrsg
Krichuber 857
Ulmanel

Krichuber 855

Batthyaiyné
uvozk
kozát, k folio
fents jelzés

Kriehuber 844

Joseph Bedeus von Scharberg ring 3 vor meinet növ eggel

Korát, 8°.

fenti jelzés

Kriehuber 846

(Bariffy Miklós
arcz)

Kojet, k. folio

Kriehuber lith

M. Schwindger

Magyarország kiszai magyar és
szent nagy. folio

Aba. III.

Krichuber lith.

ger. Schmidt

Keme. No IV. Hin. Ersatz

Keve. No II. Hinter Ersatz.

Kund No X. Hinter Ersatz

Krichuber lith

Alexander von Ala-
govich, zagrabs pinspol
6 mer alatt 3 sor nemet
sroveg.

Ziegler prix.
is fentijelt

Kriehuber lith

Die Fahne von Croa-
tien / Krönungs Cos-
tume / von 1830 / Ungarn
(Franciscanl)

Konjunkt, folio
fast sehr.

Krichuber lithog

Königl. ungar. adelige

Leibargde -

fuss. lith.

Höchle del

Artaria et Comp.

Kozát, folio -

Krichuber

Strossmayer püspök
(Josip Juraj Strossmayer Diskup aláírásával) Könyvát,
folio. Tels. Krichuber. 850.

Krichuber 846

F. Liszt. (aláírás)
tájékép.
Kozonat, folio
fenti jelz.

Liszt Ferencz zongo-
raál s nagy más hallga
só.
Kozonat, Anézol
Krichuber 846.

Kriehuber

F Liszt (aláírás)

nagy folio.

Kriehuber (évszám
nem látszik. A 40 es
évek végéről.

F Liszt (aláírás) felette
négy soros angol szövegű
vers. iderlt Byrontól.

Teljes alak.

Körvonat, folio.

Kriehuber 840.

Krichuber

F. Liszt (aláírás)
mellékp. Kozmat, folio.
3-3 sor német gelvű
verssel.
gelvéc fenti.

F Liszt. (aláírás)
Kozmat, folio.
Krichuber 838.

F Liszt (aláírás)
Kozmat, folio.
Krichuber 856.

Kriehuber

Kálmán / Magyar Király / IX. / Ugyanez neretül.

M. Schwind Gez.
Kriehuber ~~[illegible]~~ lith.

Kriehuber

Kaiserfeld Mór.
Kögonat, folio.
Kriehuber 865.
Kiudta Nagy Alajos.

Krichuber

Beodrai Grof Ka-
rátsonyi Guido.
Kőgrat, 4.°

Krichuber 860

Krichuber

(Gróf Gyulai Ferenc (hadügyminister) Kozmat, folio Krichuber 843.

~~Frau 9~~

Krichuber

Gf. Forray Iván
(alárás) Kirjat
folio.

Ugy latszik rapolt
is, mert a hátterben
rajzlap és rajzon
van rapolva.

~~K~~
Krichuber 856.

Kriehuber

Philipp Jacobovies (ign.), Doctor der Medicin, mitglied mehrerer gelehr. Gesellschaften, Ehren-Director des J. Spitals in Pest.

Alul: Im Jubiläumsjahre seiner Doctorwürde.

Közonat folio.

Kriehuber 857.

Krichuber

Gróf Forgách Antal
(~~Kögonat~~ eláírás) Udv. Magyar
Kir. fő Kancellár.
Kögonat folio.
Tekr: Természet után Krie-
huber 861.

Ugganaz az aláírás
alatt Losoncz Kerületi
országgyűlési Képviselője.
Kögonat folio.
Tekr. Természet után
Krichuber 869.

Ugganaz, csupan aláírással.

Kriehuber

Báró Jóska Sainud./
Erdély egyik tényes
csillaga letünt.

Könyvnyt folio -

Kriehuber 860.

Kriehuber

Josef Graf Jellačić /
K.K. Feldzeugmeister
Banus von Croatien Slavo-
nien Dalmatien etc.
aláírással a több sarok-
ban, alul. Kőnyomat, folio.
Kriehuber

J. Jellačić mp Ban
(aláírás) Kőnyomat,
folio
Kriehuber 848.

Kriehuber

Steger Ferenc / cs. kir.
udvari dalnövész.
Könyomat, folio. Krie-
huber 854-

Krichuber

Fő Méltóságú / Ürmeni Ürmeni József / ország bírája / ő excellentziája / születtett MDCCXLI dec VI. Kőjonat, 4° Krichuber lithogr.

Kriehuber

~~Ho~~ Toxis. A nei
felett: N° XVI. Kö-
nyomat; folio. Telz-
gez. M. Schwind-
lith. Jos. Kriehuber.

Kriehuber

Czák Károly (aláírás)
Kozmet. folio.
Kriehuber 847.

Krichuber

G. Bethlen Zacio/
Kiräli Hivatalos.
Kozonat, folio
Krichuber.
rajz. Szabó

Krichuber

Georg Paul Binder / evang. Superintendent des. Augsb. Glaubensbekenntnisses in Siebenbürgen und / Ritter des K. Oesterreich. Leopoldordens.

Königsmat, folio.

Krichuber 852.

Kriehuber

Zaltan (№ XIV.)

ger: M: Schwind.

lith. Jos: Kriehuber.

Königsmarck Adolph

Kriehuber

Graf Stephan Zichy/
von Vásonykö Senior.
Königrat, Böhm.
Daffinger pinx.
Kriehuber lith.

Kriehuber

(Fichy Edmund)
Kolossal folio.
Daffinger pinx.
Kriehuber del 844.

Kriechuber

(Graf Wenckheim
Josef Antal).
Kirjarat, folio.
Kriechub 840.

Kriehuber

(Andrássy Gabriella)
Kőny. fol.
Kriehuber 855.

Kriehuber

Georg Graf Andrassy (6 sor szöveg).

Kriehuber 857

Kőnyomat, folio.

Kriehuber

Gróf Andrássy Gyula.
(Kőnyomat, 4°
Kriehuber 860.

Kriehuber

Kocsobai Tibolth
Károly / Cs. Kir. Helyt.
Tanácsos, Heves megyei
Főnök, és Urbéri / Tör-
veinyszéki Elnökének.
Tisztelet emlek jelül a
Hevesi cs. Kir. / megyei
Hatóság és (igy) az,
Urbéri Törveinyszék / önzes
személyzete. / 1857
Könyvnat, folio.
Kriehuber 857.

Kriehuber

Aba / Magyar Kiráf.

Paralell neimetül

M. Schwind gez.

Kriehuber lith.

folio, kömetszet

Krichuber

Rudolf, Vincentius/
(háromsor latinnyel-
vű szöveg). Könyvnyomat.
folio. Jelz. Einsle
pinx: / Krichuber del.
840

Kriehuber

Temerini Gróf Szécsen
Miklós. Kőnyomat,
4° Telz. Kriehuber
836.

Kriehuber

(Gröf Széchenyi Istvan) Könyvnat, folio. Tek. Daffinger. gem. Kriehuber lith.

Kriehuber

1) Gróf Széchenyi István
Könyomat, 4° Jelz.
Kriehuber 860.

2) Gróf Széchenyi Ist-
ván. Könyomat, fo-
lio. Jelz. Kriehu-
ber 867.

Kriehuber

Joannes Card. Scitovsky (alairus, meg 2 sor latin stö veggel) Könjonat, folio ~~Bl~~ Telz. Blaas pinx. Kriehuber del. 853.

Krichuber

(Báró Sina Simon).
Könyvnak, folio.
Krichuber 845.

Krichuber

Smolka (aláírás)

Könyvnat, folio -

Termes(z) et után/

Krichuber/ 861.

Kriehuber

Евгеній Іоанновичь, / Православный восточныя Церкве Епископъ Карлштадтскій / Аѣта 1840.

Kōjonat, folio.

Kriehuber 840.

Krichuber

Béla / Magyar Kráf.

V. Hegyaner neinetül.

M. Schwind gez.
Krichuber lith.

K. Kutatandó
miéso de gyűjtemény
volt ez.

Kozmat, folio sárga
alap zonással.

Krichuber

(Vak) Béla / Magyar Király (XI). Ugyanez reinstitut.

Kőjönet, folio -

M. Schwind gez.

Krichuber lith.

Kriehuber

(Esterházy Pal hg).

Kriehuber 837.

Kőgyomat, folio.

polgári öltözetben.

Ugyanar, magyar diszben.

Kriehuber

Esterházy József Frak-
nói Gróf.

Kőjonat, folio.

Daffinger pinx.

Kriehuber lithogr.

Krichuber

Frigs Eirohanará
3 sor latin szövegyel
folio Kőjat szuczve.

Schwind delin

Krichuber lithogr

Kriehuber

von Babarczi (alaira)
Kozonat, folio. Krie-
huber 851.

Kriehuber

Bacsinszky András
(5 sor szöveg). Kő-
nyomat, 4°
Kriehuber fec.

Kriehuber

Geysa / Magyar Ki-
rály VII. Ugyanez
neutul.

Kroyert. folio

M. Schwind gez.

Kriehuber lith.

Kriehuber

Ignatz Graf Gyulai /
Ban von Croatien /
General-Feldzeug-
meister / und / Com-
mandirender General in
Ober und Nieder
Oesterreich.
Kojmal, fecit.

Kriehuber 830.

Kriehuber

Franz Josef I.
Kaiser von Oesterreich
etc. etc. etc.
Kolorirt folio.

Emile Prix.
Kriehuber del. 849

Krichuber

István / Magyar Király /
XIII. ugyanez nemetül.
Könyvet folyó.
sarja alapmyomanal.
M. Schwind gez.
Krichuber lith.

Krichuber

István / Magyar
Király / XV / Ugyanez
nemetül.
Könyvnát sárga alapszo-
mással, folio.
M. Schwind Gez.
Krichuber lith.

Kriehuber

Georgius Haulik,
Episcopus Zagrabien.
J. C. et R. S. Ma-
jestatis Act. Int.
Stat. Consiliarius etc.

Kézonat, folio.

Kriehuber 837.

Krichuber

Bela / Magyar Vezér
(No I). ugyanez vaimetul-
kozmat, folio.
ger. Schwind
Lith. Krichuber

Az egész sorozat
meg van szétszórva
Ebből csak a szigmáltakat
estan ki.

Krichuber

Batthány Mária

gfnő.

Kőjonat, folió.

Krichuber 855.

Kriehuber

Burini Grót Keple-
vich Laius / stb 3
sor szöveg.

Kojnat, folio.

Kriehuber 842.

Ehrenrech Ádám
fordajdone.

Kriehuber

(Gf Haller Terenc). Xöyo-
mat folio.
Kriehuber 857.

Kriehuber

Schwind – Kriehuber

Magyar vezérek, Bécsben, 1830. –

Ara 600 P
Rauschburg Eat.

Kriehuber

Gróf Keglevich Gá-
bor, / Tárnok
Mester / cet. cet.
Közönat, folio.
Kriehuber 842

Ehrenreich Adám
Anlajd.

Kriehuber

Tolnai Gróf Festetics
György / Vasmegye
Körsveretebű (így) főis-
pánja.
Közonal, 4°.
Kriehuber 860.

Krichuber

Graf Ladislaus
Károli (1881) / k.-k.
Linien Schiffskapi-
tani. s még két sor
~~[illegible]~~ szöveg-
kizonat. folio-
Krichuber 854.
8 szögi arany keretben.

Krichuber József Bécs

1860. máj. – jun. kiáll. Mücsylet.:
Gróf Széchenyi István arcképe,
körajz.

Emlerné, ötv VII. 234.

Kriehuber

az 1830 as években
egy körajz sorozatot
kezi itett, amelyen (under lapja egy) ma-
gyar kiráj~~ok~~t ábrázol.
Mi a címe a vállalat-
nak.
A tört kepes metszet
gyűjtemégében
megvannak.
a jelzéssel ellátottak
fel. vannak véve
Kriehuberial.

Krichuber

Die Fahne von Bul-
garien / Krönungs
Costüme / von 1830.

u. er franciäul.
Kujat. folio
ger von Höchle.
Lith. v. J. Krichuber.

Anzahl is unbekannt.

magnaros dist mappartenlovon

Krichuber

Kö rajzai, Höchle
rajza után
Valanyi körajz, folio
Hiuczve – Nemet és francia szöveg

1) Die Fahne von Gallizien. Krönungs Costüme von 1830.

2) Die Fahne von Rumänien.

3) Die Fahne von Bulgarien. (Zelezvl)

4) Die Fahne von Ungarn (Zelezvl)

Krichuber

Buda No II. Konjat
folio. Amazon
gez. Schwina
lith. Krichuber
Konjat, folio.

Eurs. No XIII.
egyébként mint az előbbi

Gyula No IX. Egyébként
mint az előbbi.

Kriehubg — Schwind

Arpád No VII.
Hines Eszat

Attila No V. Hines

Béla No I. nem Hines
sajja alapy
ugyanz. Hineze is.

Kriehuber Wiesef

~~Kometsö~~, Korajiolo.

1835. Bécs.

Laid: Führich Wiesefet

Lith. Krichuber

Kadicha. No III.

Kozat folio sagt

alap.

Pesti jelz. Einül

gez. Schwind.

Kriehuber — Schmidt

Toxis. No XVI.
[illegible] Kogat

Verbulsch No.
XII.
[illegible] Kogat

11526

Gróf Gyulai Ferencz.

Egész alakban és kissé balrafordultan van ábrázolva. Jobb kezében botot tart, bal kezét pedig zsebre dugta. Katonai egyenruhát visel. A hegyes háttérben balról a st. pölteni katonai intézet tűnik szemünkbe. Felirata a kép alatt:

St. Pölten, 1837-1842.

alól. balra: Kriehuber 843.
jobbra: Gedr von J. Rauh.

Könyomat, chinai papiroson, magassága az alaknak 29.5 cm.

Szn. 40-911
204-911-23
Át. lelt. 4326.

Viale-Prela Mih. 10122

Térdig, ülve, balra, csipkealjú albaban és mucetuma felett lánczon lógó kereszttel. Jobb kezét az asztalon fekvő irásra tette, melynél biretum van és balját a karfán nyugtatja. Felirata a kép alatt aláirásának másául:

M. Card. Viale

alól balra: GEDR. B.J. RAUH IN WIEN
jobbra: Kriehuber
853.

Kny., chp., mag 29. cm.

Szn. 780-98.
398-98-2.

11550.

Sztankovics Lajos.

Térdig, kissé jobbrafordultan áll. Leeresztett jobb kezében keztyűt tart, baljával pedig kardjának markolatát fogja. Katonai egyenruhát visel szolgálati jelvénynyel. Mellét öt rendjel disziti, a melyek közt a vaskorona és a Mária Terézia rend jelvénye is van. Felirata a kép alatt:

LUDWIG FREIHERR VON STANKOVICS
k.k. General Major
e mellett aláírásának másakép: Sztankovics GM.
alól balra: Kriehuber 852
jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.
legalól balra: WIEN, [illegible] bei L. T. Neumann.
jobbra: Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Szines kőnyomat, magassaga 32.5 cm.

Sz. n. 132-911
2010-911-5
Át. lelt. 6998.

Hadjárat. T. 5732.

Az előtérben jobbra vágtató huszárokat az ellenséges gyalogság szuronyszegezve fogadja, a háttérben pedig balra égő város látszik. Jobbra a fellobogózott kastélyon innen a parancsnok lovasalakja válik ki. Felirata

alól balra: Höchle del.
középütt: Ged. u. verlegt. d. Mansfeld & Comp in Wien.
jobbra: Kriehuber lith.

Szines kny., mér. a vk. 21.2: 31.8 cm.

Szn. 87a.-901.
251-901-39.

Bellegarde Henrik. 10412.

Derékig, kissé balra. Egymásra fektetett kezeit kardjának markolatán nyugtatja. Rendjelei közül a Mária Terézia és az aranygyapjas rend jelvényét szalagon viseli. Felirata a kép alatt két sorban:

HEINRICH GRAF VON BELLEGARDE,
k.k. Stats-und Conferenz-Minister, Feldmarschall etc.etc.etc.

balra: Kriehuber
844.
jobbra: Ged. bei J. Höfelich.

Kny., chp. mag. 19 cm.

Szn. 7-901.
150-901-1.

Liszt Ferencz. 10209.

Derékig, jobbra fordul, csaknem arczélben látható. Balkezével a korlát sarkára nehezedve fejét támasztja meg, jobb kezét pedig a nyitott hangjegy füzetén tartja. Felirata a kép alatt aláírásának másául:

F. Liszt.

alól balra: Gedr. bei Joh. Höfelich.
jobbra: Kriehuber.
és legalól középütt: Eigenthum des Verlegers
Wien bei C.A. Spina,
Graben No. 1133.

Kny., mag. 29 cm.

Szn. 206-99
415-99-11.

Ungher Karolina. 10419.

Térdig, áll, kissé balra tekint. Gyürüs jobbkezével, melyen ~~ék~~ ékköves karkötőt is hord, a korlát sarkára támaszkodik, hol rojtos kendő van. Kivágott ruhájának rövid ujja fodritott. Felirata a kép alatt aláirásának másakép:

Caroline Ungher.

alól balra: Kriehuber
839.
jobbra: Gedr. bei Höfelich.
s legalól középütt: két sorban: Eigenthum und Verlag von
Pietro Mechetti qm. Carlo in Wien.

Kny., chp. mág. 25 cm.

Szn. 14-901.
150-901-8.

Zsófia főherczegnő 10344

Térdig, ül s jobbra néz. Haja oldalt fürtözött, kivágott ruháját csipke disziti, hermelines palástját leeresztve tartja, jobb kezén karkötőt hord és oldalt egy rózsát tüzött fel. Felirata:

balra: Kriehuber 838.

jobbra: gedr. bei Höfelich.

Kny., chp., mag. 26.5 cm.

Szn. 24-99.
34-99- I c. 10.

Wenkheim József Antal

Mellig, hétnyolczad jobbra. Teje elől kopaszodik, ála leberetvált s gyérhajá, oldalszakála s bajusza ősz. Fekete nyakkendője alól ingének álló gallérja kilátszik, mellénye magas és kettős elejű kabátjá be van gombolva. Feliratai

alól balra: „Kriehuber 840"
s jobbra: „Gedr. bei Joh. Höfelich".

Könyomat, az alak nagysága 18.5 m.

Ltfa 7796

55/93. N: 1282.

Barco József b:

Térdig s jobbra fordulva látható. Leeresztett jobb kezében kesztyűket tart s baljával a kard markolatát fogja. Nyakravalója felett s mellén számos rendjelt és érdemkeresztet visel. Paszománt galletú s hajtókájú atillája zsinóros, pantallója pedig oldalt csíkos. Balra a háttérben az asztalra vetett kabáton tollas csákója van. Felirata a kép alatt két sorban:

JOSEF FREIHERR VON BARCO
Feldmarschall Lieutenant

e mellett aláírásának másaképp: Barco
FMLt.

balra: Krichuber
851.

jobbra: GEDR. B.J. RAUH IN WIEN

s legalól balra: Verlag u. Eigenthum v. L.T. Neumann in Wien
jobbra: Mit Vorbehalt gegen Nachdruck.

Könyomat, az alak nagysága 29·2 cm.

9807.

Sz. N. 370/98
112-98-43.

Girk György:

Térden alól, állva, hét nyolczad balra. Fején caputium van, haja rövid s arcza s bajusza leberetvált. Jobb kezét, melyen gyűrűt hord, az asztalon nyugtatja, hol érseki palliumot s biretumot látunk s balját mellén tartja. Collaréjának ligulája széles, kettős láncon lógó keresztje ékkövés, cappája hermelines s reverendája feletti karinge csipkéből való. Felirata

alól balra: „Kriehuber 856"
jobbra: „Ged. bei Jos. Stoufs in Wien."
Könyomat, az alak nagysága
Rajzolta: Kriehuber J. 1856.

Ltsza 246. (chin. pap.)

96/88 № 7.

Cserven Tamás:

Térdig, ülve, hatnyolczad jobbra. Marokra fogott gyürüs jobb kezén balját pihenteti. Haja borzas, barkója kicsiny s arcza s bajusza leberetvált. Cimádájának gallérja felett a káptalani jelvényt a keresztkettős láncza vesszi körül. Felirata a kép alatt négy sorban:

„Vysokodôstojnému Pánu
Tomášovi Červenovi,
k jeho na velké prepoštstvo b. bystrické (8. apr. 1865) povýšeniu
jeho ctitelia."

s alól balra: „Kriehuber
865."

s jobbra: „Gedr. bei Jos. Stoufs
In Wien"

Könyomat, az alak nagysága 24.8 cm.
Kőrerajzolta: Kriehuber Józef.
Lissa 8128 (ch. pap.).

39/94 № 359.

5059

Babarczy

Térdig, jobbra fordulva csaknem egészen arczélben van ábrázolva. Jobb kezében, melylyel az asztal sarkára támaszkodik, irattekercset (tart) s baljában oldalán lógó kardjának markolatát fogja. Rövid háját előre fésüli, bajusza gyér s szakálla leberetvált. Nyakravalója felett és mellén rendjelt visel. Öltözete: kettős elejű kabát pasomántgallerral s köpeny. Jobbra Ferencz József gyermekkori nobra köti le figyelmiszket-Felirata a kép alatt aláírásának másaképp

von Babarczy

balra: Kriehuber
851

jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.

Könyomat, az alak nagysága 31.5 cm.

5059 (ch. p.)

Sz. N. 366/98
112 – 98 – 28.

Barkóczy János b.

Derékig, hatnyolczad balra. Balról elválasztott haja s ála körüli szakála rövid, bajusza pedig ~~kor~~ kicsiny. Jobb kezével kalpagját szorítja magához, melyet forgó s toll díszít. Nyakkendője rojtos, s atillája s parduczprémes hasított újú mentéjé gazdagon zsinórzott. Teliratai

alól balra: „Gedr. bei Joh. Höflich"
s jobbra: „Kriehuber 842."
Könyomat, az alak nagysága 20 c/m.

Adélaide:

Térdig, ülve, jobbra. Simára lefésült hajának fonatai kontyba fogvák s fejdísze balról felkötött virág. Gyűrűs jobbjával, melyet térdén pihentet, párnázott támlásszékének karfajára támaszkodik. Nyakába láncz van vetve s kivágott ruhája csipkefodorral van díszítve. Keblén s ruhájának szükrefogott bő ujan fölül szalagcsokor látható. Háta mögött párna van. Feliratai a kép alatt három sorban:

„Adélaide,
Archiduchesse d'Autriche.
Avril 1842."

alól balra: „Kriehuber 841"
s jobbra: „Gedr. bei Joh. Höfelich".

Könyomat, az alak nagysága 21 cm.

Ltpa 7539.

L. 55/93 № 790.

Clam Gallas E.

Egész alak, hétnyolczad balra, állva. Rövid hajá göndör, oldalszakála kicsiny s arcza s bajusza leberetvált. Lécresztett jobb kezében sisakját tartja, melynek taraja tollas, s baljával oldalán lógó kardjára támaszkodik. Öltözete: fekete nyakravaló, egy elejű fehér kabát hajtóháján paszomanttal, vért, pantalló paszomántcsikkal, s czipő sarkantyúval. A háttér sík vidéket ábrázol, hol balra egy vértes közlegény a tábornok lovát tartja. Felíratai

alól balra: „Krichuber 840"

Könyomat, az alak nagysága 35.5 c/m.

Ltsa 7558.

55/93 № 1251.

Gyulai Ferenc:

Térdig, hétnyolczad jobbra, állva. Előre fésült hajat, bajuszt és pofaszakált hord, ála pedig leberetvált. Leereszt jobb kezében kesztyűit tartja s balját oldalán lógó kardjának markolatán nyugtatja. Nyakra valója felett két s mellén hét rendjelt s egy szolgálati érdemkeresztet hord. Kettős elejű kabátjának gallérja s ujhajtókái paszomantból valók, derekát szolgálati jelvény szorítja s nadrágja oldalt csíkos. Balra az asztalon köpenyét és ezen tollas kalapját látjuk. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Franz Graf Gyulai
Feldmarschall-Lieutenant"

ettől jobbra: „Gyulay flml."
alól balra: „Kriehuber 850"
jobbra: „Gedr. bei Joh. Höfelich"
s legalól balra: „Wien, bei L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck"

Könyomat, az alak nagysága 31 c/m
Rajzolta: Kriehuber J. 1850.

Ltsza 1597.

alácírásának másakint

Coburg Ágost s testvérei:

A balra látható talapzatra helyezett szobor előtt a három Coburg-testvér áll. Középütt van: Ágost Lajos herczeg (sz. 1818.), ki katonai egyenruhát s mellén rendjelt visel s a szobor figyelmes szemlélése mellett hallgatja (a szoborra mutató fivérének:) Lipót hgnek (sz. 1824), kit átölel, s nővérének: Victoria hgnőnek (sz. 1822.), ki balját felemelve tartja, megjegyzéseit. Balra a szobron túl lógó függöny mellett a szabadba nyerünk kilátást s jobbra, az oszlop talapzatán innen, a herczegnő kalapja s kendője kösi le figyelmünket. Felirata a szobor talapzatának alján „Kriehuber 838."

Könyomat.
Köre rápolta: Kriehuber József 1838.
Ltsza 7930

191/93 № 637.

Lederer

Derékig, hétnyolczad jobbra. Haja rövid s arcza s bajusza lebe-
retvált. Tekete nyakravalója alól, mely fölött rendjelt hord, ingének álló
gallérja kilátszik, kabátja kettős elejű s mellét, az érdemkeresztet a
Lipót ~~rend~~ és a vaskoronarend s még két rendjel díszíti. Feliratai a
kép alatt három sorban: „General der Cavallerie
— Baron Lederer —
Commandirender in Ungarn."

a jobb karnál: „Kriehuber 833"
s legalól középütt: „Gedr. b. Mansfeld & Comp. in Wien."

Könyvmat, az alak nagysága 17 c/m.

Ltfa 7713

55/93 N° 937.

Latour Tivadar gr.

Csaknem térdig, jobbra, állva. Rövid haja göndör s barkója s bajusza kicsiny. Gyürüs jobb kezében, melylyel a talapzatra támaszkodik, kesztyűjét tartja s baljának hüvelykúját kardjának kosarába akasztja. Nyakrvalója felett szalagon két rendjelt hord, melynek egyike a jobb vállától balcsipőjé felé haladó szalagon nyugszik s mellét hés rendjel s érdemkeresztt díszíti. Egy elejű fehér kabátjának galléra s hajtókája passomant s derekát szolgálati jelvény szorítja. A talapzaton tollas csákója van. Felirata a kép alatt három sorban:

„Theodor Graf Baillet Von Latour

k.k. Feldzeugmeister, Ritter des österr. Marien-Theresien Ordens,

Kriegsminister etc. etc."

alól balra: „Kriehuber lith."

s legalól középütt: „Verlags-Eigenthum v. J. Höfelich, Stadt Bazar N° 407

Vervielfältigung vorbehalten."

Könyomat, az alak nagysága 24 cm.

Hőrerajzolt: Kriehuber J.

Ltha 7975 (kn. mg.)

191/93 N° 1356.

Kunszt József:

Térden alól, állva, hétnyolczad jobbra. Caputiumot hord, rövid haját előre fésüli s arcza s bajusza leberetvált. Gyűrűs jobb kezét mellére tesszi s baljával az asztalon lévő birétomot fogja. Reverendája felett csipkekaringet s hermelines cappája felett láncon ékkövés keresztet s érseki pálliumot vísel. Felirata a kép alatt két sorban aláírásának másául

„Josephus Kunszt
Archi Episcopus Colocensis"

balra: „Kriehuber 852"
s jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich i. Wien
Laimgrube N° 37. d. 3/9."

Könyvcsat, az alak nagysága 31. y cm.
Rajzolta: Kriehuber J. 1852.
Ltsa. 1943. (chin. pap.)

101/90 N° 12.

Lamberg Ferencz:

Derékon alól, balra, állva. Oldalt elválasztott haját előre fé-
suli, bajusza rövid s arcza leberetvált. Gyűrűs jobb kezével a jobb
vállára vetett köpenyt fogja öfre s balját leeresztve tartja. Mellét
érdemkereszt s két rendjel, melyeknek szalagjait is viseli, díszíti. Nyak
ravalója fekete s paszománt galléros kabátja zsinoros s mellén a gombsorok
~~[illegible]~~ száma öt. Felirata a kép alatt ~~[illegible]~~ kétsorban:

„Franz Graf Von Lamberg
K. K. Feldmarschall Lieutenant"

ettől jobbra ~~[illegible]~~ aláírásának másaul: „Gf Lamberg FML."

alól balra: „Kriehuber 849"
jobbra: „Gedr. bei J. Höfelich"

s legalól balra: „Wien, bei L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck."

Könyomat, az alak nagysága 22.7 C/m.
Kőrajzolta: Kriehuber J. 1849.
Ltsza 7974. (kőr-ny.)

191/93 N° 1354.

Jacobovics Fülöp:

Mellig, hétnyolczad jobbra. Fejé elöl kopasz, ösz haja rövid, s arcza s bajusza leberetvált. Ingének gallérja álló, nyakkendője csokorra kötött, melleinje kivágott s kabátjának gallérja le van hajt va. Órájának láncát s szemüvegének zsinórját nyakába vetetten viseli. Felirata a kép alatt hat sorban:

„Philipp Jacobovics
Doctor der Medicin
Mitglied mehrerer gelehr. Gesellschaften.
Ehren Director des I. Spitals in Pesth.
Im Jubiläumjahre seiner
Doctorwürde

s alól balra: „Kriehuber 857" és jobbra: „Gedr. B. Reiffenstein & Rösch In Wien."

Könyomat, az alaknagysága 16 cm.

7645

31/93 N:45.

Jellacsics József lovassági tábornoki öltözetben:

Térdig, állva, balra visszanézve. Feje kopasz, haja s bajusza rövid arcza pedig leberetvált. Jobb kezét csipőjére tesszi s baljával oldalán lógó kardját fogja. Nyakra valója felett a Mária Terézia rend alatt még egy rendet s mellén négy rendjelt látunk. Prémes mentéje zsiros, vállvetője hátra van csapva s ujain paszomántdisz van. A háttérben köpenye felett csákója tűnik szemünkbe. Felirata a kép alatt két sorban:

„Josef Graf Jellacic

k. k. Feldzeugmeister, Banus von Croatien, Slavonien Dalmatien etc."

ez után jobbra aláírásának másaképp: „J. Jellacić Fhlt. Ban."

alól balra: „Kriehuber"
jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich"
s legalól balra: „Wien, b. L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. des Verlegers mit Vorbehalt des gesetzl. Schutzes gegen Nachdruck"

Könyvmat, az alak nagysága 29. c/m.
Köre rajzolta: Kriehuber J.

Ltsa 7951 (kö. ny.) 191/93 № 1334.

Majláth György:

Mellig, szem közt. Rövid haját, bajuszt és szakált hörd. Csomóra kötött nyakravalója rojtos, atillája zsinóros, s prémes mentéjének kötője ékköves. Felirata a kép alatt két sorban:

„Majláth György.
„Magyarország Főkancellária"

balra: „Kriehuber 865"
jobbra: „Nyomt. Stoufs J. Bécsben"
s legalól: „Hazafiúi tiszteletből kiadta Vahot Imre és Nagy Alajos"
és „Tilos az utánnyomat.

Könyomat, az alak nagysága 15.2 c/m.
Rajzolta: Kriehuber J. 1865.

Ltsa 2091 (ch. pap.)

Maager Károly:

Mellig, hétnyolczad balra. Rövid hajat, bajuszt és szakált visel. Ingének gallérja álló, nyakkendőjé csomóra kötött s kabátján az hajtó. Kája széles. Felirata a kép alatt aláírásának másául

Carl Maager

a jobb karnál: „Kriehuber 860"
a balnál: „Ged. bei Jos. Stoufs, Wien"
alól balra: „J. Kriehuber n. d. Leben lith."
középütt: „Verlag u. Eigenthum v. L. T. Neumann in Wien"
jobbra: „Vervielfältigung vorbehalten".

Könyomat, az alak nagysága 12.5 Cm.
Rajzolta Kriehuber Joisef 1860.
Ltsa 3377. (chin. pap.)

Liszt Ferencz:

Egész alak, állva, négynyolczad balra. Fején sapka van, haja hosszu s arcza s bajusza leberetvált. Jobb kezét zsebébe dugja s baljával zsinóros házi köntösének egyik gombházát fogja. Derekát bojtos zsinór szoritja, pantallója sötét posztóból való s czipője vágott orrú. A hátter dombos vidék, melyet folyó szel át. Felirata: a kép alatt hat sorban

Here's a sigh to those wo love me,
And a smile to those wo hate;
And, whatever sky's above me
Here's a heart fort every fate.
(Byron.)

Fr. Liszt.

alól balra: „Kriehuber 840"
s jobbra: „Gedr. bei Joh. Höfelich."

Könyomat; az alak nagysága 29 c/m.

Ltsa 7728

55/93 № 1334.

Liszt Ferencz:

Térden alól, ülve, négynyolczad balra. Haja hosszú s arcza s bajusza leberetvált. Jobb kezét térdein pihenteti s baljával sziké-nek karfájára nehezedik. Öltözete: lehajtott galléru ing, csomó-ra kötött körülcsavart nyakkendő s bő házi köntös felgyű-rött újakkal. Feliratai a kép alatt aláírásának másaképe:

„F Liszt"

balra: „Gedr. bei Joh. Höfelich"

s jobbra: „Kriehuber 838."

s legalól a kétfejű sas után: „Eigenthum und Verlag der K. K. Hof- und priv. Kunst und Musikalien-Handlung des Tobias Haslinger in Wien."

Könyomat, chinai papiroson, az alak nagysága 21 c/m.

Ltfa 7730

55/93 № 1152.

Haulik György:

Térden alól, ülve, kissé balra nézve. Gyűrűs jobb kezét térdén pihenteti s baljával biretumát fogja. Fején capuccium van, haja rövid s arcza s bajusza leberetvált. Reverendát, karinget és cappa majort visel s ez utóbbinak prémgallérja felett láncon lógó ékkövés keresztjét látjuk. Felirata a kép alatt két sorban:

„GEORGIUS HAULIK,
Episcopus Zagrabien. S.C. et R. A. Majestatis Act. Int. Stat. Consiliarius etc."

alól balra: „J. Krichuber 83."

s jobbra: „Ger. bei A. Leykum."

Kőnyomat, az alak nagysága 25.7 %m.
Készítette: Krichuber József.

Lapca 8148

57/94 № 9.

Erzsébet királyné:

Térden alól, hétnyolczad balra. Középütt elválasztott haját simára fésüli. Jobb kezét a korláton elhelyezett párnán nyugtatja s leeresztett baljában, melyen gyöngykarpereczet visel, csipkézett zseb kendőjét tartja. Gallérja lehajtott s bőüjű ruhájának derekát csipkefodor díszíti.

Felirata alól balra: „Kriehuber 854."

Könyomat, chinai papiroson, az alak nagysága 28.6 c/m.

Ltsz. 7496.

47/93 № 189 0.50

Kriehuber

Attems Henrik gr:

Térdig, áll, kissé balra fordult. Gyűrűs jobb kezének hüvelykúját a kardkötőbe akasztotta, leeresztett baljában pedig kesztyűt és pofoncsapott kalapot tart. Előre fésült haja és álla körüli szakálla rövid, bajusza hosszú. Nyakravalója felett szalagon rendjelt visel, kettős elejű kabátjának gallérja s hajtókája paszománt, pantallóján oldalt csicos. Felirata a kép alatt két sorban:

HEINRICH GRAF ATTEMS
k.k. Obergespann des Pressburger Districtes"

ettől jobbra aláírásának másaul: „Attems"
balra: „Kriehuber 851."
jobbra: „GEDR. B. J. RAUH IN WIEN"

Könyomat, az alak nagysága 32.5 c/m.
Köre rajzolta: Kriehuber J.

Ltsza 5538. (chin. pap.)
8614 (kön. nyomás).

Oldalán kard lig, melynek kötője derekát szorítja.

Kriehuber

Andrássy György:

Térdig látható, áll és kissé jobbra fordult. Gyűrűs jobb kezével az asztalra támaszkodva iratot fog, míg balját leereszt ette. Előre fésült rövid haja, bajusza és barkója öszbevegyült. Ingének álló gallérja s kézelői látszanak, körülcsavart fekete nyakkendője, csokorra kötötte, kivágott fehér melleinye, kettős elejű kabátja hajtókás, gombja lyukában rendjel van, szemüvegének szalagját nyakába vetetten viseli, órájának láncza kulcsok és pecsétnyomók lógnak. Feliratai a kép alatt négy sorban:

„GEORG GRAF ANDRÁSSY
von Szent-Király und Kraszna-Horka,
k. k. Kämmerer, wirkl. geheimer Rath, Präsident des Verwaltungsrathes
der Theiss-Eisenbahn-Gesellschaft etc. etc."

ettől jobbra:

„Dem hochverdienten Gründer dieses Unternehmens zum
Zeichen ihrer tiefsten Verehrung gewidmet von den Beamten
der Gesellschaft"

alól balra: „Kriehuber
857"

s jobbra: „Geds bei Jos. Stoufs, Wien".

Könyomat, chinai papíroson, az alak nagysága 28.6 cm

Körerajzolta: Kriehuber J.

Ltha 8600.

74/95 No 1.

Kriehuber

Schimke János:

Térdig, áll, kissé jobbra fordult. Leereszteti jobb kezében kez-tyűit fogja, míg balját az asztalon lévő iratokon nyugtatja. Rövid hajat, bajuszt és barkót hord. Ingének álló gallérja és kézelői látha-tók, körülcsavart nyakkendője csomóra van kötve, frakkjának ujja s kivágott mellénye hajtókás, órájának kettős láncza rövid. Felirata a kép alatt részben aláírásának másakép:

„J. Schimke
Kaiserl. Rath und Director der k. k. priv. Theisseisenbahn."

ez után:

„Als Zeichen dankbarer Hochachtung
von den Beamten der k. k. priv. Theisseisenbahn"

alól balra: „Kriehuber
859"

s jobbra: „Druck v. J. Haller in Wien"

Könyomat, chinai papriszon, az alak nagysága 27.4 c/m.
Körérajzolta: Kriehuber J.

Ltsza 8601.

74/95 № 2.

Joannovics Jenő:

Térdig, ülve, hétnyolczad balra. Fején caputium van, hátrafésült haja s szakála hosszú s bajusza kicsiny. Jobb kezét térdén pihenteti s baljával támlás székének karfájára nehezedik. A nyakába vetett láncon keresztlóg, reverendáját derekán cingulus szorítja s hosszú köntösének gallérja lehajtott. Feliratu a kép alatt három sorban:

„Евгеній Іоанновичъ,
Православный восточныя Церкве Епископъ Карлштадтскій
Лѣта 1840"

alól balra: „Gedr. bei Joh. Höfelich"
s jobbra: „Kriehuber
840."

Könyomat, az alak nagysága 25.4 cm.
Körfette: Kriehuber Josef 1840.

Ltfa 8108.

39/94 № 360

Mariássy András:

Mellig, kissé jobbra nézve. Haja rövid, barkója kicsiny, bajusza s szakálla leberetvált. Mellét érdemkerekt s rendjelek díszítik. Kettős elejű kabátjának gallérja paszománt. Felirata a kép alatt hét sorban:

ANDREAS FREYHERR von MARIASSY
von Markus und Batisfalva
Geheimer Rath
k: k: General Feldzeugmeister
und
Innhaber des k: k: ung: 37ten Linien Infanterie Regimentes
etc: etc: etc:

a jobb karnál: Kriehuber
Wien 1832.

Könyomat, az alak nagysága 16·3 cm.

9895.

Sz. N. 155/98
112-98-594.

4939

Keglevich János gr:

Derékig, hatnyolczad balra. Teje elöl kopaszodik, haját elöre fésüli, oldalszakála kicsiny, bajusza kipödrött sarcza leberetvált. Nyakravalója felett a Krisztus-rendet, melynek csillagja mellét is disziti, szalagon hordja, atillája s vállravetett prémes mentéje, melynek kötöje ékköves, zsinóros s derekát öv szorítja, melynek csatján női fej látható. Feliratai a kép alatt négy sorban:

Buzini Gróf Keglevich János

a pápai Krisztus-rend vitéze, cs: kir: valós: bels: titk: Tanácsos és arany Kulcsos, Bars Vármegye Fő Ispánya, s'

Fő-Pohárnok-Mester."

alól balra: „Kriehuber 842"

s jobbra: „Bécsben Höfelich János"

s legalól középütt: „Ehrenreich Ádám tulajdona Pesten a' Serviták piaczán".

Könyomat, az alak nagysága 17 Cm.

Ltsza: 4939 (chinai papiros) 152/93 N° 13

v. Ferdinand:

Derékig, hétnyolczad balra, hermelines palásttal. Rövid haját előre fésüli, oldalszakála kicsiny s arcza s bajusza leberetvált. Nyakra valója felett szalagon az aranygyapjas rendet viseli, egy elejű kabátjának paszomantja tölgyleveles, jobb vállától bal csipője felé szalag vonul s hermelines palástját karjaira leeresztve tartja. Mellét a Mária Terézia, a Szt. István, a Lipót és a Vaskorona-rend díszíti. Feliratai a kép alatt két sorban:

„Ferdinand I.

Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn &c &c.

alól balra: „gedr. bey Leykum & Comp."

s jobbra: „lith. v. Kriehuber."

s legalól a kétfejű sas alatt: „Verlag der K. K. Hof. u. priv. Kunst und Musikalien Handlung des Tobias Haslinger in Wien."

Könyomat, az alak nagysága 19.2 cm.

Ltha 7580

55/93 N° 1255.

János fhg:

Térdig, ülve, hétnyolczad jobbra. Feje kopasz, haja gyér, bajusza hegyesre pedrett s arcza leberetvált. Gyűrűs jobb kezét térdén pihenteti s baljával a szekrény sarkára támaszkodik. Öltözete: körülcsavart fekete nyakkendő, kettős elejű fekete kabát lehajtott gallérral és hajtókával, fehér mellény s pantalló. Mellénye fölött jobb vállától bal csipője felé három szinű szalag vonul. Feliratai a kép alatt három sorban:

Erzherzog
Johann Von Österreich
Deutscher Reichsverweser.

alól balra: „Ged. Bei J. Höfelich"
jobbra: „n. d. Natur gez. v. Kriehuber
848."

legalól balra: „Wien bei L. T. Neumann"
jobbra: „Ausschl: Eigenthum des Verlegers mit Vorbehalt des Nachdruckes."

Könyomat, chinai papiroson, az alak nagysága 27.7 c/m.

Ltsza 7517.

47/93 N° 209 0'50

Liszt Ferenc reggelye:

A „Konrad Graf"-féle zongoránál ~~ült~~ ül. „Liszt" ~~Ferenc~~ s
felfelé nézve játsszza Beethoven 26-ik művét. Tőle jobbra „Berlioz"
és „Czerny" állva s mögötte „Ernst", ki a bal kezében lévő hegedűt
térdére támasztva tartja s jobbjában a vonót fogja, ülve s vissza
nézve figyel a mester játékára, ki előtt a zongorán a „Sonate As
dur von Beethoven 26ste Werk" és az „Ungarische Melodien von
F. Liszt" van. A zongorán innen „Kriehuber" bal kezére támasz-
kodva s jobbjában rajzoló füzetet és ceruzát tartva elmélyedve gyö-
nyörködik a mesteri alkotásban. A háttérben felvont függöny lóg.
Felirata — a nevektől eltekintve — az aranykeretbe foglalt kép alatt

„Eine Matinée bei Liszt"

balra: „Gedr. bei Joh. Höfelich"

s jobbra: „Kriehuber 846."

Kinyomat, a vonalkeret méretei 36 : 46.6 Cm.

Rajzolta: Kriehuber József 1846.

Ltpa 7984.

191/93 N° 642.

Mária Anna Karolina:

Derékon alól, ülve, balra nézve. Fején tollakkal és szalagokkal díszített kalap ~~van~~ safejékéről lelógó lánczon hosszukás gyöngy van. Gyűrűs bal kezével a szék karfájára támaszkodik. Gallérja réteges s kalapjának szalagja csokorra ~~van~~ körött. Bő ujú magas ruhája fehér, derekát öv szorítja s vállára kendő van vetve, melyet kissé bal karjára leereszve tart. Felirata a kép alatt:

„Marie Anne Caroline

Königin von Ungarn, Kronprincessin von Oesterreich

&c. &c. &c."

alól balra: „Joh. Ender pinx"

s jobbra: „Kriehuber lith."

s legalól középütt: „Eigenthum des lithographischen Institutes Wien, Herrengasse № 252."

Könyomat, szinezve, az alak nagysága 24.6 c/m.

Köre rajzolta: Kriehuber Josef.

Ltsza 7987.

171/93 № 638.

Ötös csoport:

Az asztal mellett, melyen a tálczán fekete kávé- s czukor-tartó van, s a melyről a csészér, a csibukon s szivaron innen rojtos kendő lóg le, jobbról Zichy Edmund gróf ~~ül~~ szivarral a kezében s keresztbe vetett lábakkal ül s ~~hallgatja~~ figyel a bal felől helyet foglalt Chottek Ottóra, kinek kezében irás van s a ki felső kabátját a szék karfájára vetette s gamós botját s cilinderét a kezyükkel a földre tette. Battyányi Arthur gróf Chottek székének támlájára dülve, Esterházy Antal herczeg jobb kezét csipőjére tévé s Messnil Victor baljával gróf Zichy székére támaszkodva, melyen felöltő van, ~~halla~~ figyelve hallgatják a kávézás mellett folytatott beszélgetést. Feliratai

alól balra: „Kriehuber 843"
s jobbra: „Ged. b. J. Höfelich"

Könyvmat.
Rajzolta: Kriehuber Josef 1843.
Ltsa 8039 (chin. pap.)

191/93 № 1702.

Liszt Ferenc:

Térdig, állva, balra nézve. Haja hosszú s arcza s bajusza leberet-vált. Jobb kezével, melylyel a szekrénynek támaszkodik, a vállán átvetett köpenyt fogja össze s balját leeresztve tartja. Ingének ~~le~~ galléria le- s kézelője visszahajtott, nyakkendőjébe melltű van szurva, mellénye fehér s kabátja kettős elejű. Felirata

alól balra: „Kriehuber 846"
s jobbra: „Ged. b. J. Höfelich"

Könyomat, az alak nagysága 29.2 Cm.
Körcrajzolta: Kriehuber J. 1846.

Ltsza 7983. (chin. pap.)

191/93 № 1362.

Sina S. b.

Térdig, ülve s jobbra fordulva tan van ábrázolva ~~szem közt néz~~. Kezeivel a párnázott támlásszék karfájára nehezedik. Oldalt elválasztott hajá, szmára ~~van~~ befésülte, bajusza kicsiny, körszakálla rövid. Nyakkendőjébe, mellett ~~van szúrva~~ visel, óvájának láncza hosszú, kivágott mellénye hajtókás, kabátja kettős eleju. Felirata

alól balra: Kirchuber
845.

jobbra: Gedr. bei Joh. Höfelich.

Könyomat, az alak nagysága 20·7 cm.

B736 (ch. p.)

65-98-69. Sz. N. 102/98.

Steger Gyula:

Csaknem térdig, áll[illegible] s kissé jobbra fordulva. Vállra vetett galléros köpenyét bal kezével fogja, melynek negyedik ujján három gyűrű van. Haja göndör, bajusza kicsiny, [illegible] szakálla leberetvált. Ingének és keskeny elejű kabátjának gallérja lehajtott, nyakkendője csokorra kötött, [illegible] kerelője látható. Felirata a kép alatt aláírásának másolata:

Steger Ferencz
cs: kir: udvari dalművész

alól balra: Kriehuber
854

jobbra: Gedr. b. J. Höfelich's Wwe

s jelvéne sajátkezű irással:

Ráth Károly barátomnak baráti tisztelettel
Pest, május 6n 1854. Steger f.

Környomat, az alak nagysága 2⅝ cm.

9672

60/98 № 15

Smolka Ferencz:

Térdig, áll, csaknem szembe néz. Jobb kezével az asztalra támaszkodik, baljával pedig a derekára kötött rojtos övet fogja. Haja rövid, bajusza és szakála hosszú. Ingének kézelője jobbján látható, kabátját fölül a nyaknál egy gomb tartja össze, felső köntösének újjain a hajtóka ékbe megy. Felirato a kép alatt aláírásának másaul:

„Smolka"

az asztalnál: „Természet után
Kriehuber
861"

jobbra: „Nyom. Stoufs Jos. Becsben"

alól balra:

jobbra: „AZ UTÁNNYOMAT FENTARTATIK".

Könyomat, az alak nagysága 32.6 cm.
Köre rajzolta: Kriehuber

Ltsa 8785 (chin. pap.)

107/95 № 180.

Mecséry Károly b.

Térdig, állva, hétnyolcad balra. Jobbról elválasztott rövid haját fülemél előre fésüli s arcza s bajusza leberetvált. Gyűrűs jobb kezében a leteritett asztalon lévő iratot fogja s baljának hüvelykúját mellényébe akasztja. Ingének álló gallérja s kézelői láthatók, nyakkendője csokorra van kötve, mellénye kivágott, kabátjának hajtókájának tendjeleinek miniaturjeit hordja, s felső köntöse szét van vetve. Feliratai a kép alatt:

„Carl Freiherr Mecséry De Tsoór"

e mellett jobbról aláirásának masakép: „F. Carl Mecséry"

alól balra: „Kriehuber 850"

s jobbra: „Ged. bei Jos. Stoufs, Wien"

s legalól balra: „Wien, bei L. T. Neumann"

s jobbra: „Eigenth. d. Verleg. m. Vorbehalt gegen Nachdruck"

Könyvnat, az alak nagysága 27.7 Cm

Ltsza ~~8499~~ 8500 (chinai papiros)

152/93 N° 19

Károly Lajos fhg:

Derékon alól, balra. Rövid haja göndör s arcza s bajusza le-
beretvált. Karjait öszefonva tartja s jobbjában felemelt kard-
ját fogja. Nyakravalója felett szalagon az aranygyapjas rendet
viseli s mellét a Mária Terézia rend jelvénye disziti, melynek sza-
lagja jobb vállától balcsipőjé felé fut. Fehér kabátja egy elejű s
köpenyének gallérján s újhajtókáin a paszománt tölgyleveles.

Felirata alól balra: „Kriehuber pinx"
jobbra: „Benedetti sculps."
s legalól középüst: „Wien bei Artaria & Co
Eigenthum der Verleger."

Rézmetszet, az alak nagysága: 20 c/m.
Ltsa 7965.

191/93 No 1295.

Károly Lajos fhg:

Térdig, állva, kétnyolczad balra nézve. Leeresztett jobb kezében keztyű van s balját kardjának markolatán nyugtatja. Haját balról választja s sem bajusza, sem szakála nincs. Köpenye siét van vetve, kabátja kettős elejű s derekát szolgálati jelvény övezi. Balra az asztalon tárajos sisakja fekszik. Felirata a kép alatt két sorban:

„CARL LUDWIG
Erzherzog von Oesterreich etc. etc. etc."

alól balra: „Kriehuber 850"
jobbra: „Gedr. bei J. Höfelich"
s legalól balra: „WIEN, bei L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck"

Könyomat, az alak nagysága 26.5. c/m.
Kőre rajzolta: Kriehuber.

Ltsa 8172 (chin. pap.).

126/94 № 17.

Keglevich János

Derékig, hatnyolczad balra. Rövid hajat, kipödrött bajuszt és barkót hord. Nyakravalója felett a Krisztusrendet viseli, melynek csillagját mellén látjuk; atillája zsinóros, prémes mentéjének kötője ékköves s öcjének csatján női fej van. Felirata a kép alatt négy sorban:

„Buzini Gróf Keglevich János
a pápai Krisztus rend vitéze, cs. kir. valós. bels. titk. Tanácsos
és arany Kulcsos, Bars Vármegye Fő Ispánga, s'
Fő-Udvar-Mester"

alól balra: „F. Wolf nach Kriehuber"
s jobbra: „Bécsben Rauh János"

Könyomat, az alak nagysága 17.2 cm.
Kriehuber után köretette: ~~Ra~~ Wolf F.

Ltfa 2046 (teljes felirással)
8141 (a kép alatti felirat nélkül). 39/94 N° 435

Miletics Szvetozár:

Derékig, hétnyolczad balra, ülve. Haja s körszakála rövidszabajusza hosszú. Ingének lehajtott galléra kissé látható s begombolt kabátja zsinóros. A sík párnázott. Telirata a kép alatt mint aláirásának mása:

„Др Светозар Милетић"

balra: „Kriehuber 867"
jobbra: „Gedr. b. Jos. Stoufs in Wien"
s legalól balra: „Издаје К. Судотић"
s jobbra: „Задржавасе правоиздавања"

Könyvnat, az alak nagysága
Rajzolta: Kriehuber J. 1867.

Ltsa 4950 (chinai papiros).

150/90 № 33.

Mikó Imre:

Mellig, hétnyolczad jobbra. Teje kopaszodik, rövid haja elöre van fésülte, bajusza hegyesre pedrett s arcza leberetvált. Nyakkendöje fekete, mellénye kivágott s kabátja álló gallérú. Telirata a kép alatt aláirásának másáúl

„Gróf Mikó Imre"

alól balra: „Kriehuber 852"
s jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich"

Könyomat, az alak nagysága 16.6 cm.
Rajzolta: Kriehuber J. 1852.
Ltha 3404 (chin. pap.)

Vay Miklós:

Térdig, hatnyolczad balra, állva. Jobbról elválasztott s előre-fésült haja fodrított, bajusza kipödrött s leberetvált ála körüli szakála rövid. Leereszett jobbjában kertyűjét tartja s baljával övét fogja. Nyakra valója felett szalagon a szt István-rendet viseli, mentéje prémes, atillája zsinóros s oldalán diszkard lóg. Feliratai a kép részben aláírásának másakép:

„B. Vay Miklós
K. Magyar udvari kancellár"

balra: „Kriehuber 860"
alól balra: „Terméßet után köre rajzolta Kriehuber J."
jobbra: „Kiadó tulajdonos: Paterno F. Beisben";
s legalól balra: „Az utánnyomás tiltva"
s jobbra: „Nyomta Stoufs J."

Könyomat, az alak nagysága 34.5 cm.

Ltsa 1954 (írás előtt) 94/90 № 16.
5150 (feliratokkal) 111/91 № 17

Ürményi József:

Mellig, ötnyolczad balra. Göndör hajat, bajuszt és álán szakált hord, arcza pedig leberetvált. Ingének gallérja lehajtott, nyakkendője rojtos, atillája be van gombolva s prémes kabátja siet van vetve. Felirata a kép alatt aláírásának másakép:

„Ürményi Józs."

balra: „Kriehuber 852"
s jobbra: „Gedr. B. J. Rauh In Wien."

Könyomat, az alak nagysága 18 c/m.
Rajzolta: Kriehuber J. 1852.

Ltsza 1952 (chinai papiroson).

94/90 № 19.

Wesselényi Farkas:

Derékig, hétnyolczad jobbra, támlásszéken ülve. Rövid haja ősz, bajusza kicsiny s arcza leberetvált. Nyakkendője fekete s kettős elejű kabátjának magas gallérja lehajtott. Mind két kezével a szék karfájára nehezedik. Teliratai a kép alatt mint aláírásának mása:

„B. Wesselenyi Farkas"

balra: „Kriehuber 852"

s jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich."

Könyomat, az alak nagysága 13 c/m.

Keglevich Gábor:

Derékig, ~~hat~~ ötnyolczad balra. Rövid göndör hajat, bajuszt és pofaszakált hord. Nyakkendője rojtos, atillája zsinóros s válltavetett prémes mentejének körűjén a csat ékköves. Felirata a kép alatt három sorban:

„Gróf Keglevich Gábor.
Tárnok Mester
cet. cet."

balra: „Höfelich nyomt. Bécsben"
jobbra: „Kriehuber 842"
s legalól középütt: „Ehrenreich Ádám tulajdono
Pesten a Serviták piaczán."

Könyomat, az alak nagysága 18 c/m.
Körerajzolta: Kriehuber 1842.

Ltsza 8140 (köz. nyomás) 39/94 № 254.
4940 (chin. papir.). 150/90 № 19.

Kempen János:

Térdig, hatnyolcrad jobbra, állva. Előrefésült hajat és bajuszt hord, arcra pedig leberetvált. Jobb kezét csipőjére támasztja s baljával kardjának markolatát fogja. Mellét öt rendjel díszíti. Kettős elejű kabátjának gallérja paszomántos s mellén zsinórzás képez díszt, derekát szolgálati jelvény szorítja s köpenyének eleje szét van vetve. Jobbra hátul lószőrös sisakját látjuk. Felirata a kép alatt négy sorban:

Freiherr Johann Kempen V. Fichtenstamm
k. k. Feldmarschall-Lieutenant Chef der Obersten Polizei Behörde,
General Inspector der gesammten Landes-Gensdarmerie Militair
Gouverneur von Wien etc"

ettől jobbra aláírásának másaképen: Kempen TMLt."
alól balra: „Kriehuber 851."
s jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich's Wwe"
s legalól balra: „Wien bei L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbeh. d. gesetzl. Schutzes gegen Nachdruck."

Könyomat, az alak nagysága 31.4 c/m.

Körerajzelta: Kriehuber J. 1851.

Ltsza 7968. (Kö. ny.)

191/93 № 1338.

Popovics István:

Térdig, ülve, hétnyolczad balra. Jobb kezét térdén pihenteti s bal karjával a támlásszék karfájára nehezedik. Fején caputium van, haja s szakála hosszú s bajusza rövid. Reverendája felett, melyet derekán cingulus szorit, a keresztet lánczon hordja s kabátjának uja ~~ki~~ s eleje ki van hajtva. Felirata a kép alatt három sorban, melynek elsejét czimer szakítja meg:

Стефанъ Поповичъ... Прав. Епископъ,
прежде Пакрачко=Славонійскій, нынѣ же Карансебешко=
Вершачкій.

alól balra: „Ged. b. J. Höfelich"
s jobbra: „Kriehuber 843."

Könyomat, az alak nagysága 20.2 cm.
Köre rajzolta: Kriehuber J.
Ltsa 8119.

39/94 № 352.

Andrássy Gabriella:

Térdig, állva s kissé balra nézve van ábrázolva. Leereszt-
tett jobb kezében kendőt tart s balját a korláton nyugtatja. Haja
oldalt fodritott, gallérja s ingvállának kezelője csipke, magas ru-
hája fodros és órájának láncza latható. A háttérben balra
oszlop látszik. Felirata

balra: Kriehuber 8
855.

Kónyomat, a alak nagysága 30 cm.

9804.

Sz. N. 153/98
112 - 97 - 17.

Binder György Pál.

Térdig s balra fordulva van ábrázolva. Jobb kezét begombolt frakkjába akasztotta s balját lecreztve tartja. Mellét a Lipót rend jelvénye díszíti. Haja rövid, bajusza s szakálla leberetvált. Nyakkendőjét csokorra kötötte s mellénye kissé kilátszik. Felirata a kép alatt részben aláírásakép három sorban:

Georg Paul Binder
evang. Superintendent des Augsb. Glaubensbekenntnisses in Siebenbürgen und
Ritter des K. Oesterreich. Leopoldordens.

balra: Krichuber
852

jobbra: GEDR. B.J. RAUH IN WIEN.

Könyomat, az alak nagysága 32 c/m.

9822 (ch. p.).

Sz. N. 382/98
112-98-115

Ferencz Károly fhg:

Térdig, állva, kissé jobbra nézve. Jobb kezében, melylyel az asztalra támaszkodik, keztyű van s baljával elörevett kardjának markolatát fogja. Simára lefésült hosszú hajat, bajuszt és oldalszakált visel. Nyakravalója felett szalagon az aranygyapjas rend jelvényét s mellén a Vaskoronarend csillagját hordja. Köpenye szét van vetve s paszomántgallérú kabátja kettős elejű. Derekát a szolgálati jelvény övezi s tollas kalapja az asztalon fekszik. Felirata a kép alatt két sorban:

„FRANZ CARL
Erzherzog von Oesterreich, etc. etc. etc."

alól balra: „Kriehuber"
jobbra: „Gedr. bei J. Höfelich"
s legalól balra: „WIEN, bei L. T. Neumann"
s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck."

Könyomat, az alak nagysága 29.5 c/m.
Körerajzolta: Kriehuber F.

Ltsa 8164. (chin. pap.) 126/94 N: 32.

6864

Strossmayer József György:

Térden alól, állva, hétnyolczad balra. Haja rövid s arcza s bajusza leberetvált. Jobb kézét az asztalra teszi s baljával előrevett palliumát fogja. Collaréján ak ligulája széles s reverendáját derekán cingulus szorítja. A nyakába vetett lánczon ékkövet keresztlóg. Felirata a kép alatt kezeirásának másaul:

„Sve za vieru i za domoirnu

Josip Juraj Strossmayer

Biskup"

balra: „Janek 851" és „n.d. Natur lith. v. Janek u. Kriehuber"

s jobbra: „Gedr. b. J. Höfelich"

s legalól balra: „Od njegvih štovateljah"

Könyomat, az alak nagysága 32.5 cm.

Rajzolta Kriehuber után Janek 1851.

Lipsa 1913. (chinai papiroson)

101/93 N° 74.

Hadik Trigyes gr:

Csaknem derékig látható s kissé jobbra fordult. Előre fésült gön-
dör hajat, barkót és kipödrött bajuszt lord. Ingének gallérja
látszik, fekete nyakkendőjét körülcsavart, viseli atillája zsinó-
ros, bojtos vállvetőjé mellén fel van gombolva. Felirata alól

balra: Kriehuber
1831

jobbra: Ged. im lith. Inst in Wien.

Könyomat, az alak nagysága 16·3 cm.

9722

65-98-26

Sz. N. 87/98.

Mariássy András:

Mellig látható, kissé jobbra fordult. Rövid hajat és barkót hord, bajusza és szakálla leberetvált. Mellét a ~~xxx~~ Mária Terezia rend, egy ~~xxx~~ kereszt s jobb felöl egy ~~rendjel~~ csillag~~ja~~ disziti. Paszománt galléru kabátján két sor gomb van. Felirata a kép alatt hat sorban:

ANDREAS FREYHERR VON MARIASSY
van Markus und Batisfalva
k: k: General Feldzeugmeister
und
Inhaber des k. k. ung. 37ten Linien Infanterie Regimentes-
etc: etc: etc:

a jobb karnál: Kriehuber
Wien 1832.

Könyomat, az alak nagysága 16·3 cm.

9728.

65-98-~~84~~54 Sz. N. 94/98

11611.

Kriehuber József:

Gróf Nádasdy.

Térdig látható, balrafordultan ül, szembenéz. Mellét rendjel disziti. Térdén nyugvó bal kezében pedig keztyüt tart. Bal lábát keresztbe vetette. Jelzése
alól balra: Moder pinx.
középütt: GEDR.BEI J.RAUH
jobbra: Kriehuber del 844.

chin. pap.,
Kőnyomat, (magassága 20 cm.

Sz.n. 75-913
2000-913-1.
Át.lelt.12546.

11085

Liszt Ferencz.

Egész alak, balrafordultan áll és arczélben látható. Sapkát és zsinoros házi köntöst hord. Jobb kezét zsebre dugta, baljával pedig gombolózik. Felirata irásának másában:

Nere´s a sigh to those who love me
And a smile to those who hate;
And, whatever sky´s above me,
Nere´s a heurt for every fate
(Byron)

Fr. Liszt.

alól balra: Kriehuber 840.

Szines kny., alányomassal, mér. 25.1:23.9 cm.

Szn. 342-907
1253-907-1

11086

Liszt Ferencz

A zongora mellett balrafordultan ülo LISZT-nek játékát a térdére könyökló KRIEHUBER, a zongora mellett alló BERLIOZ és CZERNY és a hegedűjét tartó ERNST hallgatjak figyelemmel. A mester elótt a SONATE As dur von BEETHOVEN. 26 Werk és az Ungarische Invention von F. Liszt van. Felirata:

EINE MATINÉE BEI LISZT.

balról félmagasságban: Gedr. bei Joh. Höfelich.
jobbra: Kriehuber 846.

Szines kny., mér. a vk. 35.7:46.2 cm.

Szn. 343-907
1253-907-2

Liszt Ferencz. 10983.

Matinee-ja.

A KONRAD GRAF féle zongorán játszó Lisztet, a ki előtt a „SONATE As dur von BEETHOVEN 26. Werk" és „Ungarische Variation von F. List" czimü hangjegyek vannak, Kriehuber, ki könyökölve ül, Ernst, kinél hegedü és vonó van, valamint Berlioz és Czerny, a kik a háttérben állnak, hallgatják. Jelzése alól jobbra: Kriehuber

846.

Szines rm., chp., mér. a rl. 17:22 cm.

Szn. 120-905
549-905-3

Lásd a 7984 számot.

Schwehat. T. 1237. II.

A hegyes vidék előterében Ban Jellacic, v. Zeisberg és Fürst Franz v. Lichtenstein körül ~~xxx~~ heten vannak, kik közül négyen a bogrács körül telepedtek le, mig kissé odább balra még hárman képeznek csoportot. Felirata:

BIVOUAC NACH DEM GEFECHTE BEI SCHWECHAT

az előtérben középütt: Kriehuber 849.
alól balra: Nach der Natur gemalt u. auf Stein gezeichnet v. Kriehuber 1849.
jobbra: Gedruckt bei Joh. Höfelich.
legalól balra: WIEN, bei L.T. Neumann.
jobbra: Eig. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Kny., alányomással, mér. az aranykeretnek 42.3 : 55.7 cm.

Henikstein Alfred. 10628.

Térdig, balra fordul, ezredesi egyenruhában, köpönyeggel. Nyakravalója felett szalagon és mellén nyolcz érdemrendet visel. Jobbkezében kesztyü van, baljával kardjának markolatát fogja. Jelzése

alól balra: Kriehuber
852.

jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.

Kr., chp. mag. 34.2 cm.

Sz.n. 66-901
251-901-18.

6862

Viselet. T. 6426.

Koronázási diszmenet.

A jobbra fordulva ágaskodó szürke paripán ülő főúr CROATIEN czimeres lobogóját viszi. Felirata

balra: Die Fahne von Croatien
Krönungs Costume
von 1830.
jobbra: Le Drapeau de la Croatie
Costume du Couronnement
de 1830.

alól balra: Kriehuber ~~wirk~~ lith.
jobbra: Ged. in lith. Inst. in Wien.

Kny., mér. 46.5 : 37.9 cm.

140-95.

Puchner Antal. 10643.

Térdig, jobbra tekint, tábornoki egyenruhában, szolgálati jelvénnyel és köpenyegben. Jobbkezével az asztalra támaszkodik, baljával kardjának markolatát fogja. Nyakravalója felett szalagon és mellén négy érdemrendet és egy szolgálati érdemkeresztet visel. Felirata:

ANTON FREIHERR VON PUCHNER
k.k. Feldzeugmeister.

balra félmagasságban: Kriehuber
849.
alól jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.
legalól balra: WIEN, bei L.T. Neumann.
jobbra: Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Szines kny., mag. 30 cm.

Sz.n. 104-902
490-902-5.

Gyulai Ferencz gróf. 10721.

Egész alak, balra, katonai egyenruhában kard nélkül és bottal jobbkezében. A háttér hegyes vidék elől a fák mögött emeletes épületekkel, a melyek egyikénél katonai őrszem áll. Felirata alól balra: Kriehuber 843.

Kr. chp., mér. 37: 37.5 cm.

Sz.n. 62-901
251-901-14.

10910.

John Ferenc b.

Mellig, kissé jobbra fordul, katonai egyenruhában nyakravalója felett a Mária Terézia rend jelvényével, mellén pedig két szolgálati kereszt mellett a vaskoronarenddel. Felirata aláírásának másaképp:

John
FML.

a jobb karnál: Kriehuber nach der Natur 866.

a balnál: Druck v. Jos. Stoufs Wien.

legalólbalra: Verlag u. Eigenth. d. Künstlers

jobbra: Vervielfältigungsrecht vorbehalten.

Kny, ch. pap., mér. 18·5 : 20.

K. n. 141-904.

582-904-4.

10879.

Kaiserfeld Mór.

Mellig, kissé jobbrafordul, szembe néz. Csokorra kötöt nyakkendőt, kivágott mellényt, és kettős elejü kabátot visel.
Felirata:

KAISERFELD MÓR.
alól balra: Kriehuber
865
jobbra: Nyomt. Stoufs J. Bécsben.
legalól balra: Kiadó-tulajdonos: Nagy Alajos.
Kőny., ch. pap., mért. 12.3: 14.0 cm.

Sz. n. 98-904.
429-904-4.

Ramming Vilmos. 10762.

Térdig, balra, tábornoki egyenruhában, szolgálati jelvénnyel, nyakravalója felett szalagon és mellén öt rendjellel és két szolgálati érdemkereszttel. Balkezével kardjának markolatát fogja. A háttérben az asztalra tett térképen tollas csákója van. Felirata:

WILHELM FREIHERR VON RAMMING
k.k. Generalmajor.

ettől jobbra aláírásának másaképp: Ramming GM.
alól balra: Kriehuber
855.
jobbra: Ged. bei Jos. Stoufs in Wien.
legalól balra: WIEN bei L.T. Neumann.
jobbra: Eigenthum des Verlegers mit Vorbehalt des gesetzl Schutzes gegen Nachdruck.

Kr., chp. mag 27.7:

Sz.n. 82-901
251-901-34.

Puffer József. 10761.

Térdig, kissé jobbra, ezredesi egyenruhában, mellén a Lipót rend jelvényével, jobbjában keztyüvel és sapkával, baljában pedig kardjának markolatával. Felirata:

JOSEF PUFFER
Oberst im Peterwardeiner Grenz-Regiment No 9.

ettől jobbra aláírásának másaképp: Jos. Puffer Oberst.
alól balra: Kriehuber
849.
jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.
legalól balra: WIEN, bei L. T. Neumann.
jobbra: Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Kr., mag. 33 cm.

Sz. n. 81-901
251-901-33.

Czák Károly. 10707.

Csaknem térdig, balra, diszmagyarban, vállra vetett prémes mentével. Jobbjával az asztalra támaszkodik, baljával pedig kardjának markolatát fogja. Felirata aláírásának másakép:

Czák Károly.

alól balra: Kriehuber
847.
jobbra: GED. BEI J. HÖFELICH.

Kr. chp., mér. 29: 22 cm.

Sz. n. 51-901
251-901-3.

Hentzi Henrik. 10739.

Térdig, balra, tábornoki egyenruhában, mellén érdemkereszttel, bal hóna alá vett karddal és szolgálati jelvénynyel, arany keretben. Felirata:

Heinrich Hentzi Edler von Arthurm,
k. k. General Major, Brigadier und Festungs
Commandant von Ofen.
(Gefallen nach 4 wöchentlicher heldenmüthiger Vertheidigung
dieser Festung
am 21 Mai 1849.)

e fölött aláirásának másával: Ich werde den Platz nach Pflicht und Ehre
bis auf den letzten Mann vertheidigen
Letzte Worte an den Insurgenten General Görgey wegen
Uibergabe der Festung Ofen von
Hentzi.

alól balra: GEDR. B. J. RAUH.
jobbra: Kriehuber del:
849.

legalól balra: Verlags Eigenthum v. A. Paterno´s We & Sohn in Wien.
jobbra: Vervierfältigung ausschliesslich vorbehalten.

Szines kny., alányomással, mér. a vk. 25: 28.4 cm.

Sz.n. 65-901
251-901-17.

Ferdinánd főherczeg. 10714.

Térdig, balra tekint, katonai egyenruhában szolgálati jelvénynyel, nyakravalója felett és mellén az aranygyapjas renddel és egy idegen rend csillagjával. Jobbkezét csipőjére tette, baljával pedig az asztalra támaszkodik, a hol tollas csákó és keztyű van. A háttérben balra oszloptalapzat bontakozik ki. Felirata:

FERDINAND
(CARL VICTOR)
Erzherzog von Oesterreich-Este.

balra: Kriehuber
844.
jobbra: Gedr. bei Ioh. Höfelich.

Kny. chp., mér. 26: 22 cm.

Sz.n. 57-901
251-901-9.

Liszt Ferencz. 10208.

Derékig, jobbra, vonalkeretben. Felirata a kép alatt aláírásának másául:

F. Liszt.

a jobbkarnál: Kriehuber
856.
a balnál: Ged. bei Jos. Stoufs.
és alól balra: WIEN bei L.T. Neumann.
jobbra: Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt d. gesetzl
Schutzes gegen Nachdruck.

Kny., mér. a vk. 23.4 : 19.1 cm.

Szn. 201-99.
415-99-6.

11620.

T. Kriehuber:

Richer Lőrinc.

Térdig, kissé balra fordultan állva, katonai egyenruhában mellén rendjelekkel s vállra vetett mentével van ábrázolva. Jobb kezében kesztyűt tart s baljával kardjának markolatát fogja. Felirata a kép alatt aláírásának másakép:

„Laurenz Freiherr von Richer
k. k. Generalmajor."

balról: „Kriehuber 853" és

jobbról: „GEDR. B. J. RAUH IN WIEN."

Kőnyomat, méretei a chinai papirosnak 39·6 : 31·1 cm.

Szalkelt. 262-914.

Sels. n. 14442.

897-914-8.

6 K.

11617.

J. Kriehuber:

Albrecht főhg.

Térdig, balrafordultan állva van ábrázolva. Katonai egyenruhát mellén rendjelekkel és derekán szolgálati jelvénnyel visel. Jobb kezét asztalon nyugtatja, hol köpenye s tollas kalapja van, baljával pedig kardjának markolatát fogja. Felirata a kép alatt:

„ALBRECHT ERZHERZOG VON OESTERREICH
General der Cavallerie etc. etc.
Commandant der III. Armee, Militair- u. Civilgouverneur des Königreiches Ungarn";

balról: „Kriehuber 851" és
jobbról: „Gedr. b. J. Höfelich."
legalól pedig balról: „WIEN bei L. T. Neumann
s jobbról: „Eigenth d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Szaklelt. 259-914.
Lelt. n. 14439.
897-914-5.

5 K.

Könyomat, méretei a chin. papirosnak 34:26·3 cm.

Karolina Augusta megkoronázása. 10436.

E lapon az 1825. évi szeptember hó 25-én tartott koronázási ünnepély azon részét szemléljük, midőn a királynő az egész menettel hatos fogaton az üdvözlő nép és a sorfalként felállitott katonaság között elvonul. A jobbra haladó fogat első pár lovának egyike ágaskodik. Felirata a vonal keretbe foglalt képnek kézirásban:

nach der Skizze von Höchle. 1825.

jobbra: Lithogr bey Jos: Trentsensky in Wien. fölött
I Kriehuber. Lith.

Szines kny., mér. a vk. 62:160.7 cm.

Szn. 217-900
455-900-4.

11651.

Kriehuber J. után.

Derékig, kissé balrafordultan, vissza nézve és diszmagyarban van ábrázolva. Mentéjének gallérja prém. Jelzése

balról: KRIEHUBER PINXT 1839

középütt: GEDR. B. J. RAUH.

jobbról: LITH V. JOVANOVIĆ.

Könyomat, chinai papiroson, magassága 17·5 cm.

Ltn. 13746.

Szakl. 1914-ben 22.

91-914-497.

10K

Zsófia főherczegnő. 10427.

Térden alul, pamlagon ül és szembe tekint. Jobbkezével kisebb gyermekét karolta át. Mellette nagyobbik gyermeke foglalt helyet, ki a pamlag karfájára nehezedik. A főherczegnő fehér főkötője csipkével van diszitve és térdeit teritő védi. Jelzése

balra: Kriehuber
841.

jobbra: Ged. bei Joh. Höfelich.

Kny., chp. mag. 18.8 cm.

Szn. 25-99
34-99-Ic.11.

Liszt Ferencz 10345

A CONRAD GRAF - féle zongorán játszó és balra fordulva fölfelé nézö Liszt körül Kriehuber, szemközt a háttérben Berlicz és Czerny, jobbra pedig Ernst láthato. A mester előtt a SONATE As dur von BEETHOFEN 26 Werk és az Ungarische Melodian von F. Liszt czimü hangjegy van. Felirata a kép alatt egy sorban:

UNE MATINÉE CHEZ LISZT.

alól jobbra: Kriehuber
846.

Heliogr., mér. a rl. 15.5 : 21 cm.

Szn. 204-99.
415-99-9.

L. a 7984.

Kriehuber

Radetzky János József gr.

Térdig, ~~[illegible]~~ látható és ~~[illegible]~~ kissé jobbra fordul tanáll. Jobb kezével botjára támaszkodik, baljával tollas kalapját fogja. Rövid haja, barkója és kis bajusza ősz. Mellét érdemkereszt és két rend jelvénye díszíti; nyakravalója felett, pedig mely alól ingének álló gallérja kilátszik, az aranygyapjasrendet viseli. Köpenyének hajtókája sieles, kettős elejű kabátjának gallérja tölgylevele paszománt ~~[illegible]~~, derekát tábori öv szoritja, oldalán kard lóg. Feliratai a kép alatt két sorban:

GRAF RADETZKY

k. k. Feldmarschall

ettől jobbra nevének alaírásakepen: „Radetzky F.M."

alól balra: „Kriehuber"

legalól balra: „Wien, bei L. T. Neumann"

s jobbra: „Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck."

Könyomat, az alak nagysága 28.5 cm.

Köre rajzolta: Kriehuber J.

Ltsza 8642 (köz. nyom.).

S07/95 N° 37.

11577.

Auenfels György Ágost báró.

Térdig, állva és kissé jobbrafordultan van ábrázolva. Kezeit előrevett kardjának markolatán nyugtatja. Öltözete: galléros köpeny, kettős eleji kabát és pantalló. Mellét különféle érdemjelek diszitik és derekát szolgálati jelvény szoritja. Felirata a kép alatt:

GEORG FREIHERR AUGUST v. AUENFELS
General Major und Vertheidiger der Festung Carlsburg

e mellett aláirásának másakép: Georg August v. Auenfels
alól balra: Copirt von Kriehuber 851.
jobbra: Gedr. b. J. Höfelich.
legalól balra: WIEN, bei L. T. Neumann
jobbra: Eigenth. d. Verlegers m. Vorbehalt gegen Nachdruck.

Könyomat, magassága 31.5 cm.

Sz. n. 8-913
793-913-1
Át. lelt. 10008.

10.-K

11064

Pyrker J.L.:

Mellig, kissé jobbra fordult és bal kezével ruhájának szélét fogja. Felirata:

J.L. PYRKER

alól balra: Kriehuber 834
legalól középütt: Gedr. bei Leykum & Co.

Kny., mag. 15.5 cm.

Szn. 20-907
544-907-15

GUNECK: Reggelizö társaság. (178. szám.)
A Szent-György-Czéh XIV. művészeti aukciójából

Le repas. (N. 178.)
Vente XIV de la Guilde-Saint-Georges.

I. 18 a

WOUWERMANN Pieter (?): Csatakép. (202. sz.)

Épisode de bataille. (N. 202.)

Szalonrészlet
Károlyi Imre gróf palotájából.

Partie d'une salle de conversation.
Palais du Comte É. de Károlyi.

Rosenberg grófné
Mária Terézia-korabeli magyar ruhában.
Batthyány Gézáné grófné gyűjteményéből.

Portrait d'une Comtesse de Rosenberg;
l'époque de la reine Marie-Thérèse.
Collection Comtesse G. de Batthyány.

I. 17

Reneszánsz-szalon,
Károlyi Imre gróf palotájából.

Salon, style-rennaissance,
au palais du Comte Émeric de Károlyi.

BATTHYÁNY Sándor József gróf,
Batthyány Amália grófnő,
Batthyány Lajos gróf arcképe;
középen BARABÁS: Batthyány Ákos
gróf két hónapos korában a halottas
ágyon.

Portraits des membres
de la famille Comte de Batthyány.
Collection Comtesse Géza de
Batthyány.

E. PETER (?): Batthyány Sándor Józsefné grófné, sz. Skerlecz Borbála bárónő, Batthyány Amália grófnő és Batthyány Lajos gróf arcképe. Batthyány Gézáné grófné gyűjteményéből.

Portraits des membres de la famille Comte Batthyány. Collection Comtesse Géza de Batthyány.

Bécsi miniatürökben sincsen gróf Szapárynál hiány. Ismét szép *Daffinger*-eket, *Kriehuber*-eket találtunk, valamint egy elsőrangú *Liedert* is. I. B. *Isabey* képe itt is mutatja az egykorú francia miniatürfestés fölényét a bécsi fölött. Ennek bájosságra való törekvése és aprólékos felfogása van meg *Schrotzberg* nagy, életnagyságú képén is, mely gróf *Szápáry Gézánét* és gróf *Szápáry Lászlót* ábrázolja. Bármily nagy is e kép, nem más, mint egy bájos, kedves miniatür.

E futólagos ismertetésünk, mely semmiképen sem ér fel avval a lekötelező kalauzolással, melyben Szápáry gróf bennünket részesített, természetesen nem terjeszkedik ki a gyűjtemény apróbb részleteire. A rendelkezésünkre álló hely korlátolt volta az oka ennek. Ugyanezen okból a gróf Andrássy Géza palotájában látottakról, ide vitt ugyanis bennünket következő sétánk, a *Kupetzky*-ekről, *Mányoki*-akról, a *Van Dyck*-ről, L. van *Leyden*-ről, *Sassoferrato*-ról és sok egyébről legközelebb fogunk beszámolni. De ekkorra már újabb sétáinkról is lesz elmondani valónk.

SIKLÓSSY LÁSZLÓ.

DAFFINGER: Batthyány Lajosné grófné, született Zichy Antónia.

Madame la Comtesse Louis de Batthyány, née Antoinette de Zichy.

A renesszánsz fogadószobában látható képek közül elsőnek a Marco *Basaiti* jelzéssel ellátott férfiarcképet emeljük ki. Amit Basaiti kompozíciós képein megróni szoktak, a nagy aprólékosság, ezen a képén nem nyomja el az ábrázolt lélekteljes arckifejezését. Basaiti nem sok képpel szereplő mester s e képek között is egyik legjobb dolga e portré. Kompozíciójának elnyujtottságával, színeinek gazdagságával a Bellini-iskolára vall a Vincenzo Biagio *Catena* Szent Családja. A rajta levő alakok egytől egyig fényesen megfestett egyéni arcképek, melyek érthetővé teszik, hogy ezt a Bellini tanitványt első sorban mint kiváló portrétistát becsülik. A velencei arcképfestésnek egy szintén kiváló darabja függ a képpel szemben. *Sansovino*-nak *Tintoretto* festette képmása. A lagunák városának festészetét még két G. *Bassano* képviseli. Mindkettő karakterisztikus képe e mesternek, ki a heroikus tájképhangulatba szivesen helyezett zsánerképszerű jeleneteket.

A nálunk nagyon szegényesen képviselt nagy angol arcképfestők sorát gróf Szápáry gyüjteményében egy *Gainsborough* és egy *Lawrence* gazdagitja. Az ő nyugodt és hideg előkelőségü ábrázolásmódjuknál sokkal megkapóbb egy *Goya*-tól festett női fej démonikus erőteljessége.

ANREITER: Gróf Batthyányi Gézáné,
született Batthyány Emma.
Madame la Comtesse Géza de Batthyány,
née Emma de Batthyány.

KRIEHUBER: Batthyány Lajosné grófné és Batthyány Emma grófnő.
Madame la Comtesse Louis de Batthyány avec sa fille la Comtesse Emma.

G. BASSANO: Tájkép.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

Paysage.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

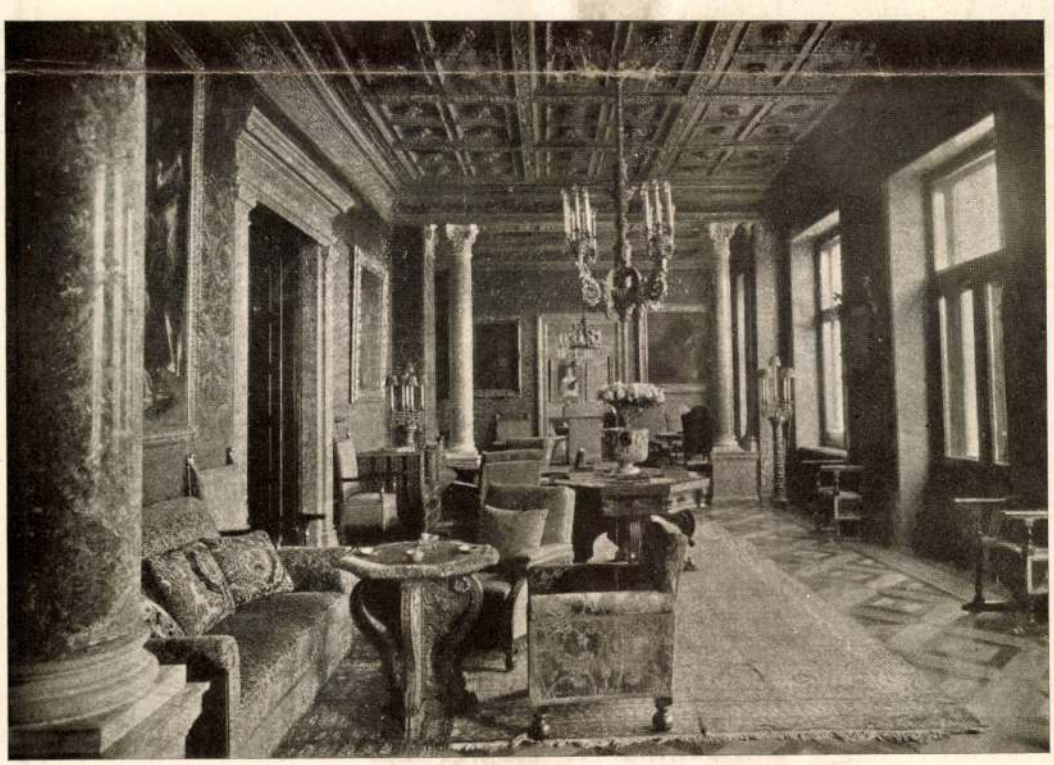

Részlet KÁROLYI Imre gróf palotájából.

Partie du Palais du Comte Émeric de Károlyi.

PALMA GIOVANE: Ecce homo!
Szápáry László gróf gyűjteményéből.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

A barok szalon mennyezetét egy kiváló *Tiepolo*-kép diszíti. A Morosini család megdicsöülését ábrázolja azokkal a halvány, világító, végtelenül könnyed szinekkel, avval a szuverén formaismerettel, mellyel az illuzió-festést a nagy velencei festő kifejlesztette a lehetőségek végső határáig. Ugyanitt van P. *Longhi*-nak Grimani-arcképe. A velencei szokásoknak fecsegő megörökitője felhasználja e képen a monumentalitásra törő arc-képfestés egész fegyvertárát és mégis kicsinyes marad. Annál több az erő a mellette levő falon függő *Tintoretto*-képen, mely a samarjai asszony és a Megváltó találkozását ábrázolja. Komorabbul és erőtlenebbül, mintha csak Robusti művészete csengene tovább *Palma Giovane* képén a „Krisztus megcsúfoltatásán". A sokat és gyakran felületesen dolgozó mesternek e festménye legjava dolgai közé számitható, mert nemcsak szinben, hanem különösen az arc kifejezésében is kiváló.

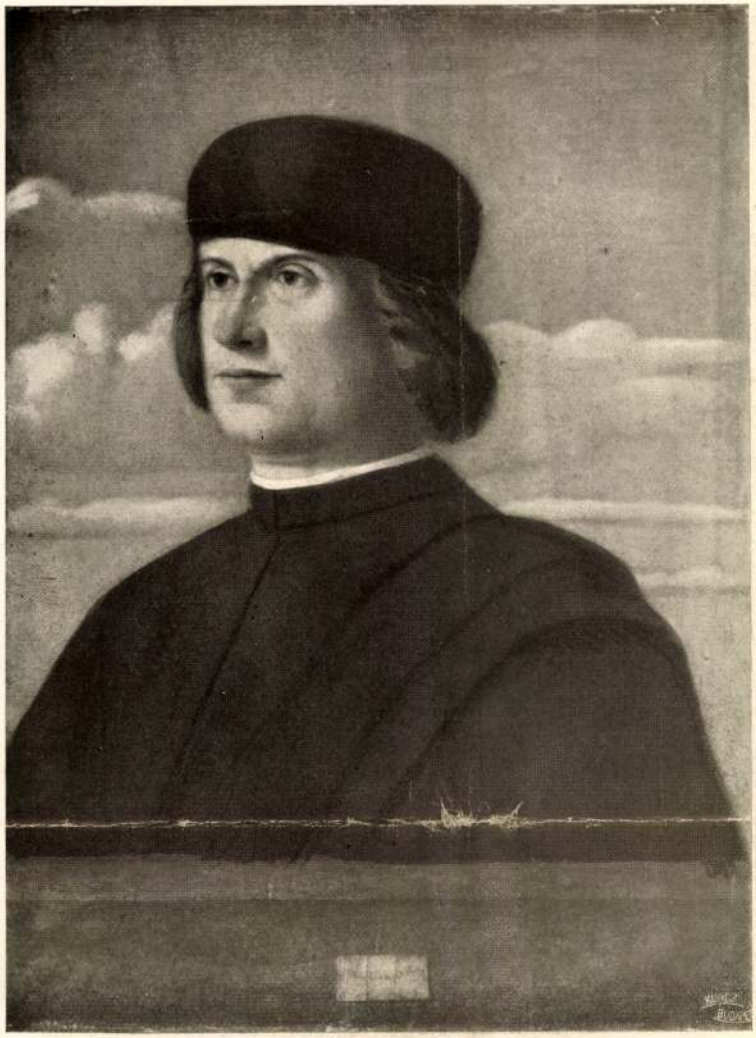

MARCO BASAITI: Arckép.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

Portrait.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

a királyi ház ajándékozott egykor a *Pálffy*-családnak. Az interieurnak részletes ismertetése túlmenne e cikk keretén, röviden csak azt említjük fel, hogy az empire ebédlő, a renesszánsz szalón, a gobelín-terem, a barok fogadószoba közt nagyon nehéz volna egyiknek a másik előtt elsőbbséget adni. Ezeknek berendezése, valamint a festmények és iparművészeti tárgyak is háromféle forrásból erednek: részint gróf Szápáry László vásárlásaiból, részint az örökösödés útján nejére szállott Morosini hagyatékból, részint a Szápáry-család kincseiből.

Az iparművészeti dolgok közül pompás porcellánok, remek faragott barokbútorok, a XV—XVI. századból való mélytüzü brokátos bársonyok teremtenek szép keretet a palota elsőrangú képei köré.

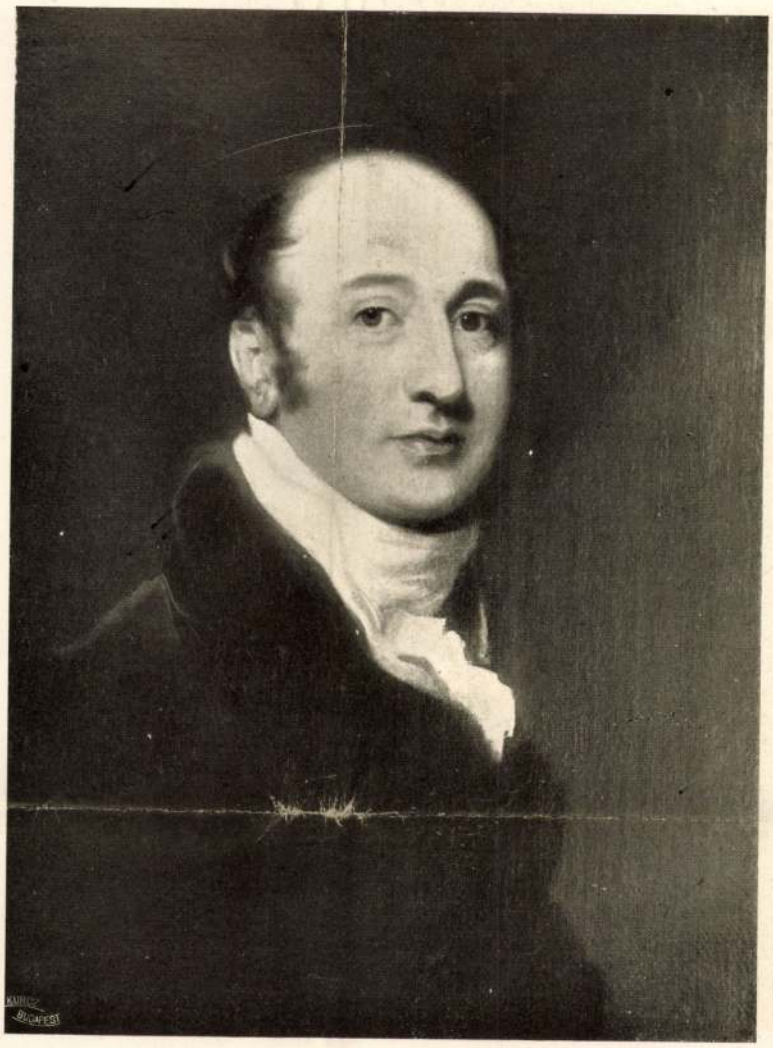

LAWRENCE: Önarckép.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

Portrait de soi-même.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

legújabb *Anreiter* müve s a palotának finom művészi érzésű jelenlegi úrnőjét, *Batthyány* Gézáné grófnét ábrázolja.

Egy héttel később *Szápáry* László gróf és *Andrássy* Géza gróf palotáit kerestük fel. Szápáry grófnál tett látogatásunk nemcsak gyüjteményének és lakásberendezésének nagy gazdagsága miatt volt nevezetes élményünk, hanem anyagának teljesen új volta miatt is, mert mig *Andrássy* Géza gróf képeit, bár csak kiválogatva, kiállításokról vagy reprodukciókról részben már ismertük, a széputcai palota kincsei teljesen ismeretlenek voltak.

A lépcsőházban egy elsőrangú gobelin állitja meg a látogatót, melyet

GOYA Y LUCIENTES: Arckép.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

Portrait.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

Lawrence bécsi tartózkodása után a kifejezés bájosságában szerfelett ügyessé vált bécsi miniatür festészetet gróf Batthyány Gézáné gyűjteményében Daffinger, Kriehuber, E. Peter több szép műve képviseli és mind visszasirattatja a művészet barátaival azt az időt, midőn a tehetőseket nem a fényképezőgép mechanikus érzéketlensége, hanem egy művészembernek lélekbe is tekintő ügyessége örökitette meg. Az egyik kicsinyke kép, a mi *Barabás*-unk műve. Nem válik szégyenére festészetünk úttörőjének, ki tulajdonképen nagy képein is mindig csak miniatür-festő maradt, nem csak a technikában, hanem a felfogásban is. A miniatürök között korra

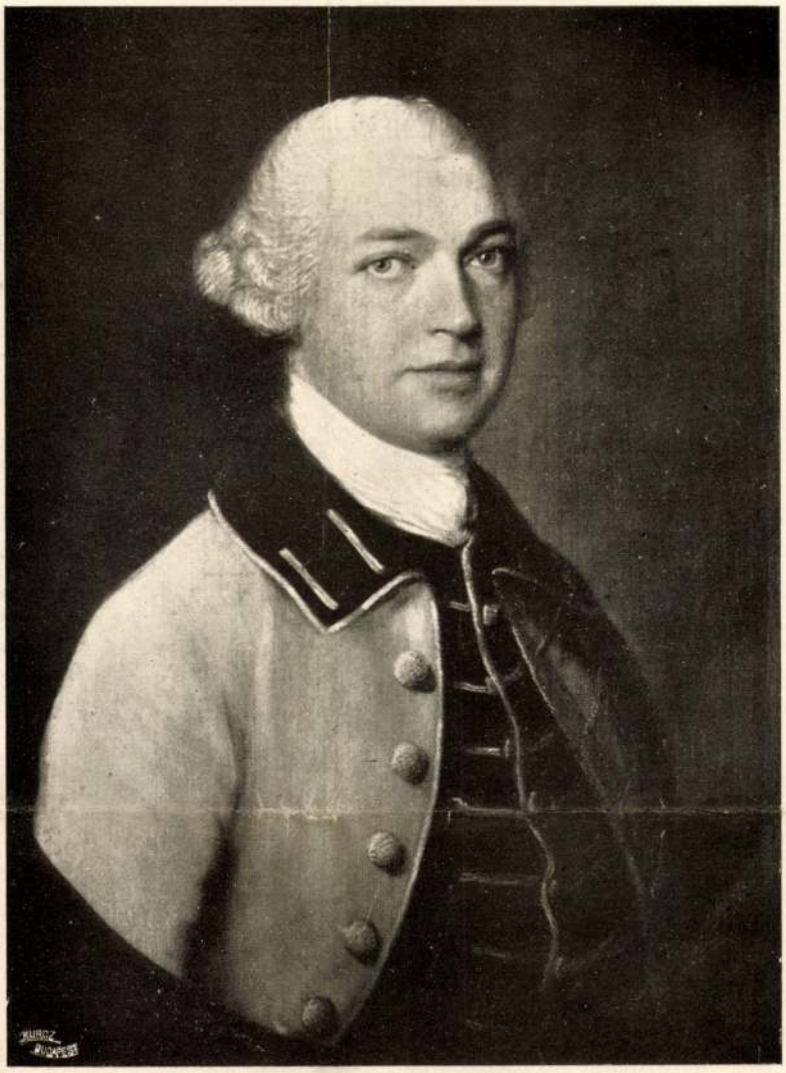

GAINSBOROUGH: Arckép.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

Portrait.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

külsejü renesszansz épületben az empire és biedermeier kor világa elevenedett meg előttünk. Ebből az időből származó bútorok között szebbnél szebb meissení és bécsi porcellánok, aztán egy csomó nagybecsü bécsi miniatür kötötte le érdeklődésünket.

Annál a szinte évszázados előzményekre visszatekintő kapcsolatnál fogva, mely a mi arisztokratáinkat is Bécs életéhez és művészetéhez fűzte, természetszerü következés, hogy a méltán híressé vált bécsi miniatüristák számos kis remekműve van magyar mágnások birtokában, még pedig nem egy olyan, mely nem került még ismertetés alá. A Thomas

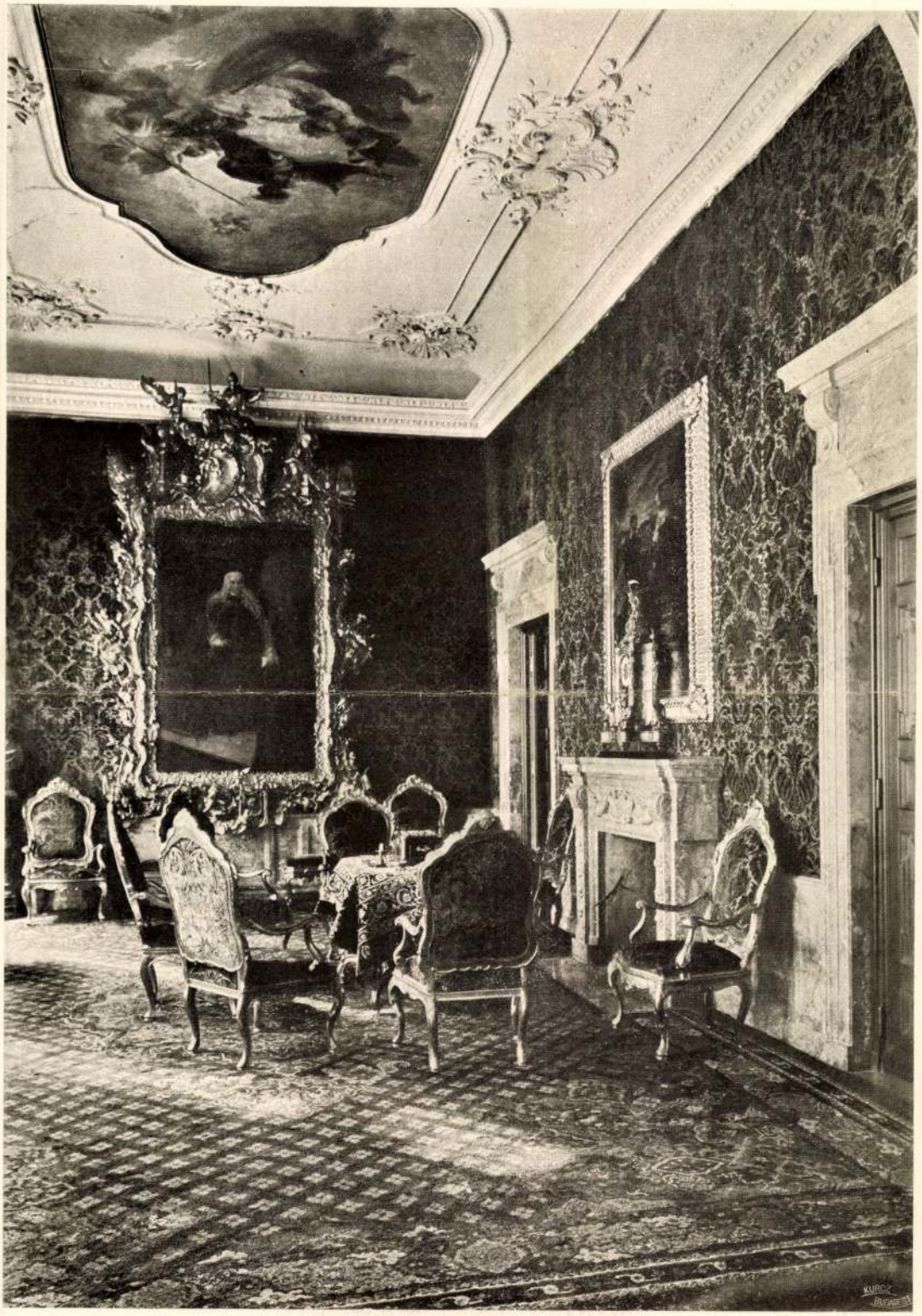

A MOROSINI-TEREM
Szápáry László gróf palotájában.
(A tetőn Tiepolo-freskója).

SALLE-MOROSINI
au palais du Comte Ladislas de Szápáry.
(Plafond par Tiepolo).

FR. SCHROTZBERG: Szápáry Gézáné grófné fiával, Szápáry László gróffal. Madame la Comtesse Géza de Szápáry avec son fils, M. le Comte Ladislas de Szápáry.

sikerül a társadalmi különbségek és az amatőr-féltékenység vonta korlátokon túl jutnia. Aki Párisban, sőt a sokkal zárkozottabb jellemű Londonban járt, tudhatja, hogy ott a nagy gyűjtők és a közönség közt már rendezettebb a viszony. Különösen Párisban alig van nagy magángyűjtemény, mely a hét egy-két napján meglehetősen könnyen megközelíthető ne volna. *Pellerin* örömest megmutatja Cézannejait, a *Rouart* testvérek órákon át maguk vezették látogatóikat, *Gallimard*, *Wagram* herceg lakása is nyitva áll a komoly érdeklődőnek, nem szólva *Durand-Ruel* magánkollekciójáról. Persze nem boldog-boldogtalannak és nem azonnal, de egy pár nap mulva mindig megjön komoly érdeklődőknek az udvarias engedély.

Ettől az állapottól, melyben gyűjtőt és érdeklődőt egymás mellé állítja a művészet iránt érzett közös szeretet, mi még távol vagyunk, de az utóbbi időben sikerült oly szerencsés megoldást találni, mely lehetővé tette már eddig is több fontos magángyűjtemény megtekintését. Ez a megoldás a *Szent-György-Czéh* művészeti látogatásainak megvalósítása volt, melyeknek tervszerű folytatása az ország összes jelentékeny magángyűjteményeivel meg fogja ismertetni a Czéhbe tömörülőket.

Egymásután négy olyan főúri palota nyílt meg a Czéh tagjai előtt, amely a közönség számára egyébként megközelíthetetlen. Január 20-ának délutánján elsőbben *Károlyi Imre* grófnak margitrakparti palotáját látogattuk meg. Itt első sorban a gazdag interieur céltudatos és művészi elrendezése volt a meglepő. A lépcsőház szép gobelinjei után, melyek Nagy Sándor életének epizódjait ábrázolják, három renesszánsz stílusban berendezett fogadótermet tekintettünk meg. E régi, olaszországi, faragott mennyezetek alatt színhatásaikban teljesen harmonikus szalonok közül különösen a középső volt meleg színeivel megkapó. A festmények barátait lépten-nyomon megállította a multnak egy-egy kiemelkedőbb emléke, melyek közül Raphael *Mengs* egy szép férfifejét, Lucas van *Uden*-nek, Rubens segítő társának, egy tájképét, Fr. *Furini*, M. J. *Mierewelt* és *Poelemburgh* egy-egy képét emeljük ki.

Útunk Károlyi gróftól a Teréz-körúti Batthyány-palotába vitt. A komor

J. ROBUSTI (IL TINTORETTO: Sansovino arcképe.

Portrait de Sansovino. Collection Comte Ladislas de Szápáry.

J. ROBUSTI (IL TINTORETTO):
A szamáriai asszony.

La samaritaine. Collection
Comte Ladislas de Szápáry.

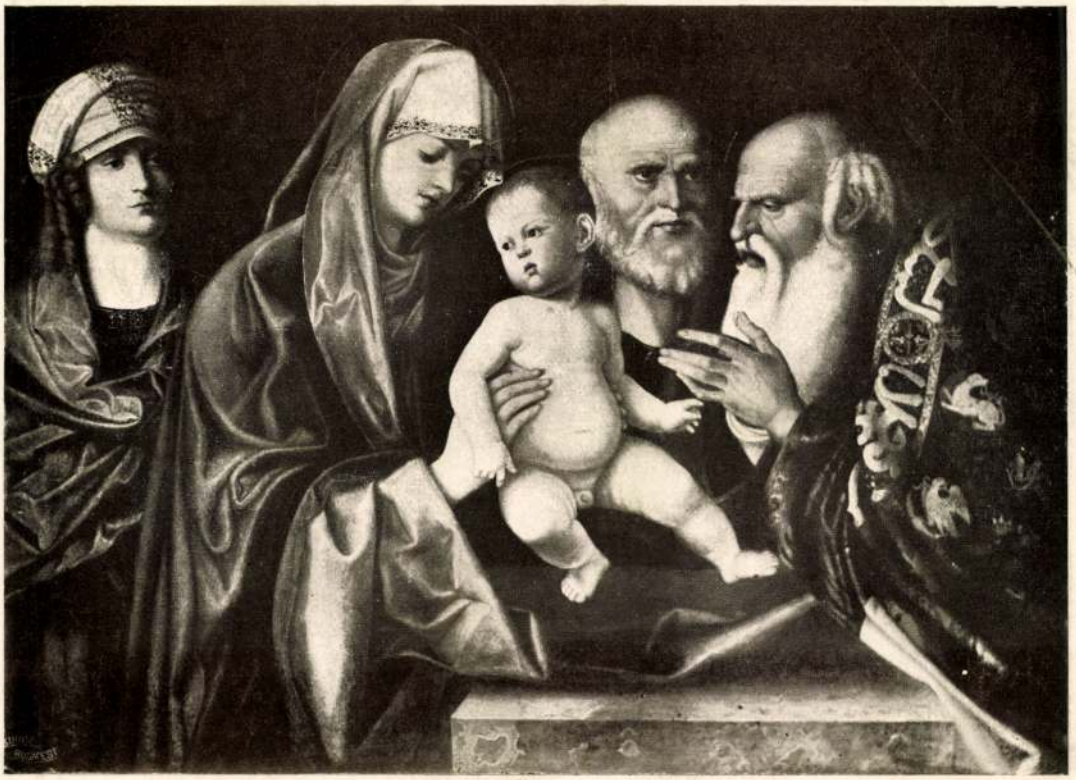

V. B. CATENA: A szent család.
Szápáry László gróf gyűjteményéből.

La sainte famille.
Collection Comte Ladislas de Szápáry.

MŰVÉSZETI SÉTÁK.
PROMENADES DANS LES PALAIS DE BUDAPEST.

(Szápáry László gróf, Károlyi Imre gróf és Batthyány Gézáné grófnő palotája.)

A művészet iránt érdeklődő közönségnek nálunk nem oly könnyü a dolga, mint a külföld nagy városaiban. Ha nem elégszik meg a nyilvános gyüjtemények anyagával, hanem a magánosok kollekcióival is meg szeretne ismerkedni, majdnem leküzdhetetlen nehézségekre talál, mert mindjárt a kiindulópontnál elakad. Hallomásból tud ugyan egy-két nevesebb magángyüjteményről, de közelebbi adatot alig lelhet felőle, mivel nem jő segitségére olyan munka, mely a fővárost művészeti gyüjteményei szempontjából ismertetné s amilyent megszokott a Nyugat minden jelentékeny városa.

Ha végre aztán felfedező útra szánja rá magát, nem éri el egykönnyen a célját, mert gyüjtőink nem oly megközelithetők, mint a külföldiek. Az érdeklődő rendszerint csak hosszas utánjárás révén érhet célt, ha ugyan

KIRÁLYNÉNK ÚTAZÁSAI.

Királynénk útazásbeli készségét, a fáradalmakban való edzettségét legjobban mutatja az az út, melyet 1885-ben kevesebb mint egy hónap alatt tett meg, s mely minden gyakorlott útazó bámulatára méltó. Elég, ha csak azokat a pontokat soroljuk fel, melyeken a 25 napig tartó körúton, melyre október 5-én Miramaréból indult el a hasonnevezetű yacht födélzetén, kikötött. Ezek Lacroma, Korfu, Patros, Zante, a Cycladok, a kis-ázsiai parton Trója, Smyrna, Rhodus, Cyprus, Port-Said, Iszmailé (és pedig kétszer, visszajövet is érintve), Alexandria és ismét Korfu, a Szuezi-csatornán keresztül visszatérőben.

Mindez nem futó sietséggel, felületesen megszemlélve, hanem előre megállapított beosztáhallal vendégelték meg a hatalmas birodalmak uralkodónőjét, a jól gondozott kertecske hives lugasában. Most a papok egyike csak a frissen hányt sirhantra mutathatott rá, mely hű társa porait foglalta magába s a kis kolostor csarnokában egy márványtábla beszélt a királynő 24 év előtti látogatásáról, ezzel a felirattal: «Elisabetta d'Austria, qui si posando, per Lei spiraron le aure piis miti, e lo scoglio che par Lei dava fiori, aora serbarne memoria. MDCCCLXI». (Ausztriai Erzsébet itt pihent meg s érte lágyabban lengtek a szellők s a szirt, mely számára hozta virágait, megőrzi emlékezetét.)

A hajó, melyet a királyasszony használt útjában, a «Miramare» császári vitorlás, egyike a legcsinosabb formájú hajóknak, 1830 tonna sulylyal s 450 lóerejű gépezettel, ugyanaz a vitorlás ez, melyen a trónörökös-pár tette meg ban, «Hohenembs grófnő» név alatt utazott, s inkognitóját szigorúan megőrizte, hogy annál zavartalanabbúl élvezhesse mindazt, a mit a rövid, de eseménydús utazás nyújthatott. A Korfuból való elindulás pillanatában heves vihar dühöngött, de királyasszonyunk örömét nem zavarta meg ez a kis baleset. Azon kevesek közé tartozott a társaságban, kik megőrizték hidegvéröket, kiket már az Éjszaki-tenger háborgásai megedztek arra, hogy gyönyörrel nézhessék végig a természet fönséges látványát.

De egyenesen bámulatot keltő volt a felséges úrnő türelme, edzettsége azoknál a viszontagságoknál, melyekkel Trója földjének látogatása volt összekötve. Fáradhatlansága itt a szó szoros értelmében felülmúlhatlannak nevezhető, s párját nem leli az egész női világban. Több, mint nyolcz órai gyaloglás égető napon,

Kriehuber rajzának Jókai Mór birtokában lévő másolata után.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ GIZELLA FŐHERCZEGNŐVEL ÉS RUDOLF TRÓNÖRÖKÖSSEL.

sával az időnek, úgy hogy az egymásután feltáruló változatos képek a komoly tanulság és a szerzett ismeretek egész tárházát hagyhatták hátra a felséges asszony lelkében. Tanuja az a díszesen kiállított mű, melybe két évvel utóbb a «Miramare»-yacht kapitánya, *Almstein* gyűjtötte össze az úton tapasztalt élményeket.*

Korfut a felséges asszony már 25 évvel előbb is meglátogatta s ott kedves napokat élt át, ép úgy, mint az Ulysses-szigeten is, melynek árnyas kikötőjében legelső tartózkodása alkalmával gyakran időzött a királyné, csöndes szemlélődéssel merengve az öblöt bekerítő albániai hegyeken. Akkor két egyszerű görög pap fogadta a magas vendéget, kik a picziny kápolna melletti kolostorban lakva, habzó görög borral, izletes kenyérrel és saját magok által fogott

* Ein flüchtiger Zug nach dem Orient. Reise der allerdurchlauchtigsten Frau Gräfin von Hohenembs.

1885 február és márcziusában keleti útját. Helyiségei a legválasztékosabb előkelőséget a legnagyobb kényelemmel párosítják. Társalgóul a téres fedélzeti szalon szolgált, egy csinos szoba, melynek bútorzata és kárpitozása sötét bordeaux damaszt. A falak burkolata különböző szinű fanemekből ízlésesen van összeállítva.

Könnyű kanyarodású szőnyeggel letakart lépcsőn át, mely fölött kiterjesztett szárnyú fehér tengeri sirály lebeg, a nagy ebédlőbe érni, mely a hajó egész szélességét elfoglalja. Fehér és arany a túlnyomó dísz e barátságos terem ornamentikájában. Itt van az egyik oldalon a bejárat a király, s a másikon a királyné lakosztályába. Emennek butorai világos damasztszövetből vannak, amazéi stylszerű tölgyfából, világosbarna bőrrel bevonva.

A királyné, kinek kiséretében volt ez alkalommal Nopcsa báró is, mint mindig inkognitórosz útakon, csaknem minden táplálék nélkül, királynénkon a kimerülés legkisebb jelét sem hagyta vissza, holott a legtöbb kiránduló ismételten lóhátra ült, vagy a legnagyobb fáradalmakkal küzködött.

Ezeken az útazásokon a királyi hölgy egész fesztelen, lebilincselő lénye elbájolón nyilatkozott meg. Résztvevő szíve kitárult mindenki előtt, a kinek támogatására szüksége volt. Zante szigetén történt, hogy a sziget körül tett kirándulása közben Erzsébet királyné óhaját nyilvánította megnézni egy villát, mely az út mellett feküdt. Idős pórnő fogadta, ki mint felügyelőnő, az urasági kastély közelében egy szegényes viskóban lakott és sajnálatát fejezte ki, hogy az uraság távolléte miatt a villa kulcsát nem bírja előadni. E helyett arra kérte a magas úrnőt, kit természetesen nem ismert, hogy szerencséltesse nyomorult kunyhóját látogatásával. Királynénk, hogy a szegény asszony örömét el ne rontsa,

belépett a szegényes, de
s fölhajtott egy pohár
et. Épen belépése pilla-
gy egy szegény hülye,
rendég láttára gyorsan
szegény pórnő egyetlen,
volt. Erzsébet királyné
eghatotta a boldogtalan
jedelmi ajándék hátra-

királynői alakja azon az éjszakán, melyen Spiósa felé visszatérőben, az útazás utolsó napján, az eget egyszerre felhők borították el, dühöngő bóra süvöltött végig a felkorbácsolt tengeren s az elsötétült égből mennydörgő robaj közt sűrű villámok czikáztak, mig a tropikus eső patakokban zuhogott alá. S az elemek e nagyszerű, lesujtó küzdelme közt fenséges alakja ott állott nyugodtan, mozdúlatlanúl a fedélzeten, elmeregve a világnak. A felséges asszony itt is minden alkalmat megragadott, hogy a szabadban mozoghasson. Még a kert födött pavillonját is szűknek találta s órák hosszat sétált szakadó esőben ernyője alatt. Egy ily séta alkalmával pillantott meg egy iskolás leánykát, a ki védetlenül menekült az eső elől. Habozás nélkül hozzálépett s mig maga kitette magát a csapkodó esőnek, odaajándékozta esernyőjét a lánykának.

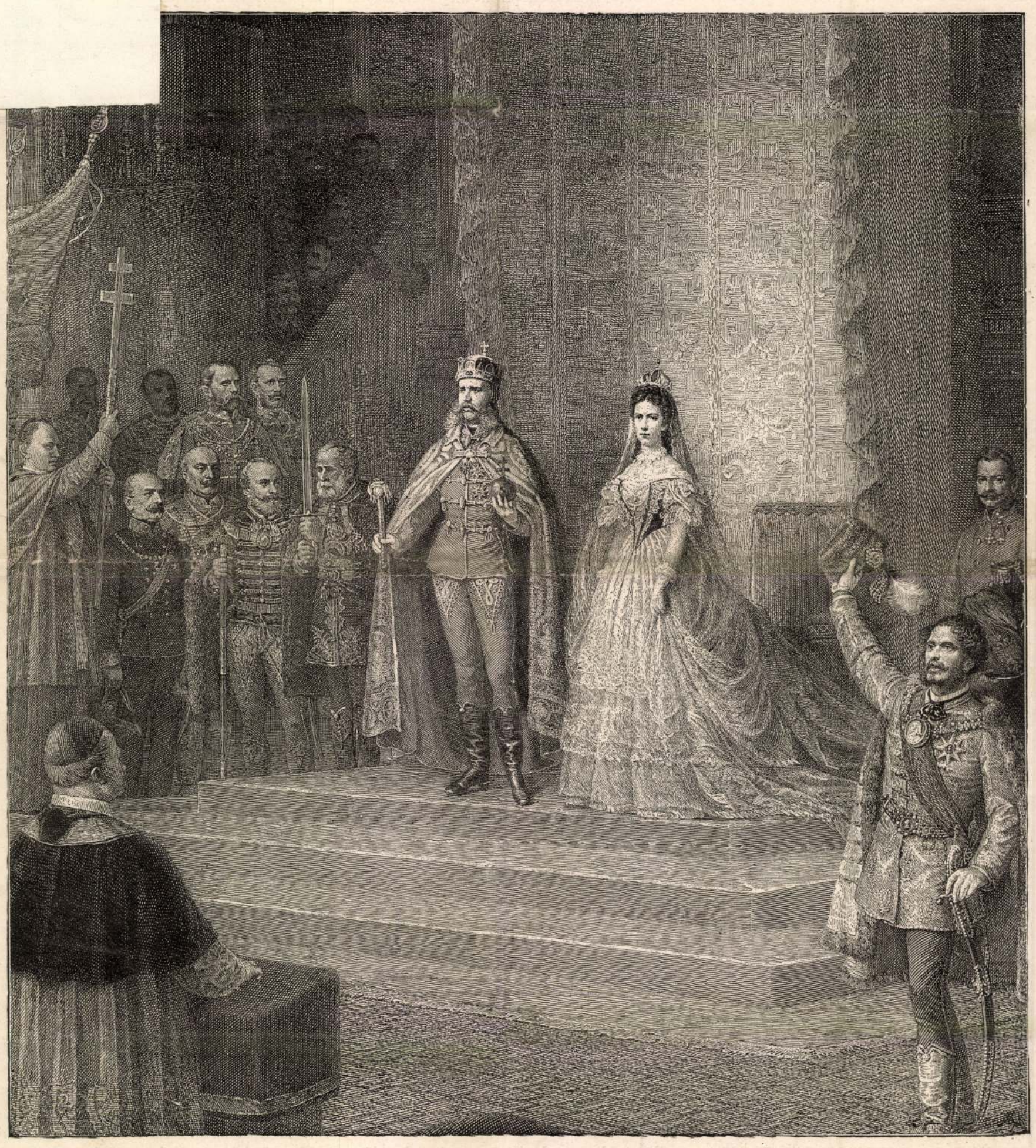

Engerth Ede festménye s Doby Jenő rézkarcza után.

A KIRÁLYI PÁR A TRÓNON A KORONÁZÁS UTÁN.

hagyásával gondoskodott a szegény nyomorék ápolásáról, s a társaságában voltak néma meghatottsága, s a térdre esett és ruhája szegélyét csókjaival elborító öreg asszony forró hálálkodása közepett hagyta el könyörülő szíve mennyei irgalmasságának szinhelyét.

Milyen szép és fenkölt lehetett az ő igazán

rűlve a természet borzalmas szinjátékába, s a meg-megvillanó égi fény megvilágította szép és bátor vonásait, melyeken a félelemnek, a gyávaságnak legkisebb árnyéka sem tükröződött.

Miramaréba visszaérkezve, a legelső alkalom is arra szolgált csak, hogy bájos és szeretetreméltó nőiségének újabb megható példáját nyújtsa

Meghatóbb, egyszerűségében bájosabb tárgyat kereshetnének-e a toll, az ecset halhatatlan mesterei? És a mi szépet, a mi költőit csak nagy lángelmék képzelete szülhet, ime, azt Erzsébet királyné életével példázta, tetteivel valósította meg.

Krichuber

Matiné Lisztnel
c. körapa
repr.

Magyverecke

V. 273. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Krichuber

Villax Ferdinand
zirci, pilisi és
pásztói apát archepe
1857. Lithr.
Repr.

Békcisztemlk
57 l

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Krichuber.

több rajza repr.

Bibágyi: Magy. nemzet
tört. X.
kéjek jegyzéke

Kriehuber

Kis János költő
arczépe 1842
fenti kőrajza
Megjelent Schedel-féle
Nemzeti Könyvtár Kis
János poetai munkái
Pest 1846.

Repr.
Szinnyei Ferenc dr
Balsányi János
(1763-1845) M. Tört
Elektr. Bp. 1904. 42. l.

CSÖD

BUDAPEST
42 V. -9.10
62 Ta

Kriehuber

Gróf Széchenyi István
arczépe, emlitve

Zichy Szech

II. 298. l

jobbra fordulva. Leeresztett jobb kezében réteges
dalán lógó kardjának markolatát fogja. Rövid
ő bajusza barna, szeme kék és szakála nincs.
entéjé, atillája s szűk nadrágja veres barna s
. Derekát sávos kendőöv szorítja. A háttér hegyes
átnuk, kik körül hárminak lova ágaskodik. Az ég-

, méretei ~~XXVI~~ 205 : 120 cm.
gyűjteményéből 140/95 № 560.

140/95 № 560.

Krichuber

Gróf Andrássy György
arckéje, fenti
körajza után
repr.

Zichy Széch

335.8

Kriehuber

Árpád vezér c.
kincs litografiája
emlitve

Csánki dezső

Árpádei az Árpá-
dok. Bp. 1907
205. l.

Krichuber
festő

l.

Csatkai sopron műcsel

III. 73, 98. l.

A KIR. MAGY. PÁZMÁNY P
ALAPÍTÁSÁNAK HÁROMS

KÜLDI A KIRÁLYI MA
BUDAPEST VIII, MÚZ

Mélyen tisztelt Uram

A magyar értelmiség
kívánunk szolgálatot tenn
figyelmét arra, hogy a
Királyi Magyar Páz
alapitásának 300-ik évfordu
jelentetjük meg a két legh
tudós: Hóman Bálint és Sz
című hatalmas művét.

Nemzetünk története
elénk tárul ennek a műnek köt
tesebb összefoglalása törté

Példa nélkül álló az
mű megjelenése iránt megnyil
hogy a husvétkor megjelent Hó
új kiadása - mely kiegészit
megjelenése óta folytatott t

Kriehuber

l. Porrongbau

Forum

1934 308-l.

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Krichuber

l.

Filaggi: Magy. neuzer
Tört. IX. 530. l
601. l.

Krichuber

Esterházy Pálhercegy
(1786–1866)
archipe
Fenti könyvmata
1837 ból

Repr
MelEstkept

L XIV. l.
mellett
lásd ugyanott
181, 182. l.

Kriehuber Joseph

l.

Vegyvári - Szolnok

9. l.

get the English visa. To-day you have travel to England only the Arlberg-expres. After there day's travelling at last I arrived in London, wen I went immediately to a Hotel, and I take out a single-room. London had not changed much diuring the war. Only some houses shouv signes of the war. The tube is so as it was. I went however with bus because on its top I had see well the town and the enderess as (streow.) streatn of traffice.

S: 3 A: 3 JJ

~~Donner Rafael~~

87. l.

Krichuber Józef

105. l.

Messerschmidt Franz

90. l.

Munkácsy Mihály

572. l.

Lárd

Ilevesi, Ludwig

Altkunst — Neukunst. Wien 1909

87. l.

Könyvtáramba

tovább

Pozsony városi néprotthon VIII. 162.

Kriehuber József

Scitovszky János:

Térdig ülve, hétnyolczad jobbra. Caputiumot és rövid hajat hord s arcza s bajusza leberetvált. Gyűrűs jobb kezében biretumát tartja s bal kezével az asztalra könyököl. Reverendája felett csipkekaringet és cappa majorjának hermelin gallérja felett a szent István rend nagy keresztjét, melynek csillagja mellét is díszíti, s ékköves püspöki keresztjét lánczon viseli. Feliratai a kép alatt

aláírásának mása: „Joannes Card. Scitovsky" és
két sorban: „A. Eppus Strig. Primas Regni Legatus Natus
Ord. S. Steph. R. A. Praelatus et M. Crucis Eques etc."

s alól balra: „Blaass pinx"
Középütt: „Gedr. b. J. Höfflich's Wwe"
jobbra: „Kriehuber del 853."

Kőnyomás, az alak nagysága 28 c/m.
Ltsz. közönséges papiroson 4984.
chinai papiroson 7537.

47/93 № 204 0.50

Kriehuber József

Avvább

~~Berndt Richárd~~

~~21, 50, 135, 140. l.~~

~~Daffinger M. M.~~

~~19. l. 90. l.~~

Frick Miksa

21, 50, 140. l.

Kriehuber József

28, 110, 111,

Lechner József óras

19. l.

Reibisch C. 79. l.

Szamovolszky Ödön

23. l.

Wichura E.

13. l. 15. l. 48. l.

lásd

Mihalik J.: A krasznahorkai Franciska ereklye muzeum ~~lel~~ leírás lajstroma ~~lásd~~ Kassa, 1912

14, 90 l.

1.–94. M. 1206

Knackfuß, Künstler-Monographien

LXXXI

Kriehuber József

Lónyay János
archeje, vízf-
Barabás 1870-ben
két másolatot
(olajf. mellkepek)
keszitett utana.

Barabás mű-
veinek lajstroma.

Beiratkozási

-Tudományegyetem mind a négy (református
/ostudományi és bölcsészettudományi) karán,
-, történettudományi, valamint matematika és
eíratkozás az 1940—41. tanév I. félévére 1940.
15-ig tart.
tkozik be, valamint, aki — katonai szolgálat
mint egy félévre egyetemünkön tanulmányait
ánybélyeggel ellátott folyamodványt 1940. évi
karnak a dékánjához nyujtsa be, amely

ıulmányi időre érvényes, azonban csak arra a
lvételét kérte.
következő eredeti okiratokkal kell felszerelni:
.300/1939. M. E. rendelet 4. §-a szerint: rend-

a következőket tartalmazza: „1. Az egyetem vagy (a továbbiakban: hallgató) köteles igazolni azt, hogy en nem-zsidónak vagy zsidónak kell-e tekinteni, ille- a törvény 2. §-ában foglalt rendelkezés alá esik-e. ɔonatán felül rendszerint csupán mindkét szülőjének köteles a felvételi kérvényhez mellékelni. Ha a hall- k születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevelét) kö-

Krichuber József

l.

Mag NM. Cent

44. l.

KRIEHUBER JÓZSEF

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR SAJTÓVÁLLALAT
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1981 OKT 19

1021

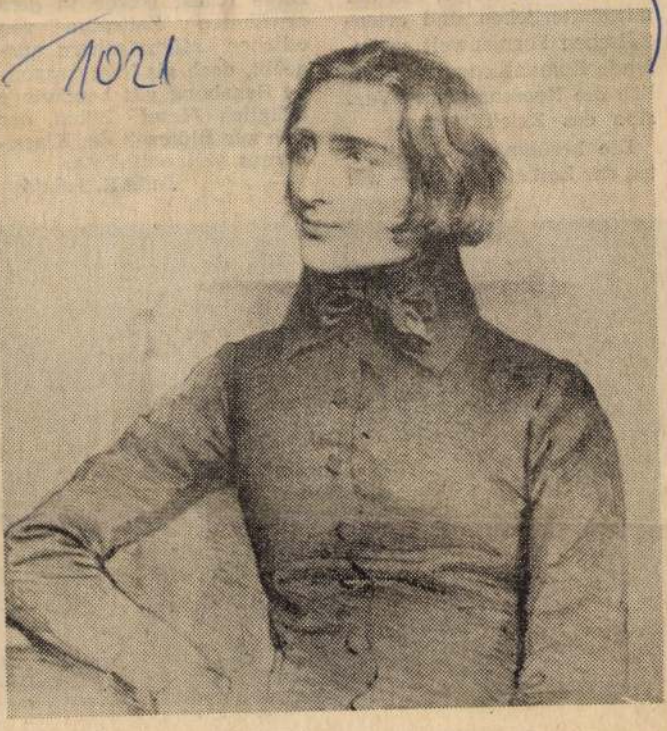

József Kriehuber (1801—1876): Franz Liszt (Lithographie 1838)
Kunst in Ungarn 1830—1870

mittelalterli
talischen F
fende Roma
lich die Ne
sion des E

Die berühmten Architekten der Zeit studierten — wie zismus voll entfaltete.

Judit R. Szántó

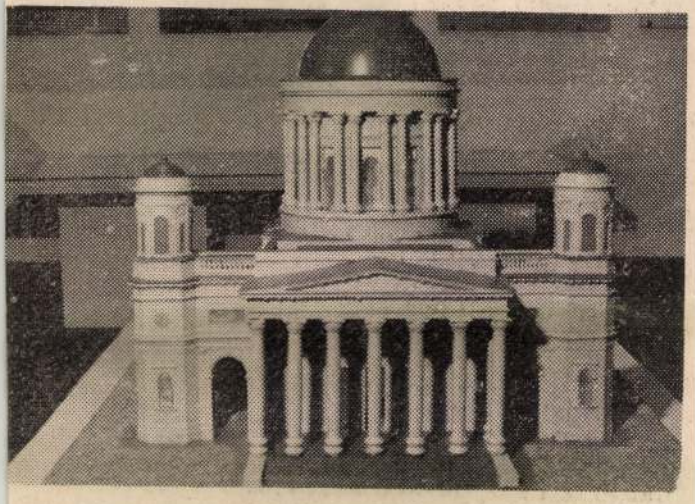

József Hild (1789—1867): Modell der Basilika von Esztergom (bemaltes Holz, 1840)

338. **Komáromi Alajos** (1825—1904) mint Otello. Fénykép az 1860-as évekből.

Hetényi Alajos.

VASÁLLVÁNYON FORGÓ KERETEKBEN KŐRAJZBAN ÉS RÉZMETSZETBEN KÉSZÜLT ARCKÉPEK.

(339—378. sz.)

339. **Bartay Endre** (1789—1856). 1843—1845-ig a Nemzeti Színház igazgató-bérlője. Eybl kőrajza 1841-ből.

Szépművészeti Múzeum.

340. **Nyáry Pál** (1806—1871), a Nemzeti Színház igazgatója 1839-ben. Barabás kőrajza 1848-ból. Az „Életképek"-ből.

Szépművészeti Múzeum.

341. **Hegedüs Lajos** (1818—1860), felesége, született **Bodenburg Lina** (1837—1859) és gyermeke. 1858-tól a Nemzeti Színház tagja. Vízkeleti B. festménye után kőre rajzolta N. József. Király János kiadása Pesten, 1861-ben.

Nemzeti Színház Múzeuma.

342. **Bartha János** (1798—1852) mint Zrinyi Miklós. Kohlman metszete a „Honművész" 1833. évfolyamából. A művész a Nemzeti Színház megnyitásától kezdve tagja volt a színházi együttesnek.

Szépművészeti Múzeum.

343. **Lendvay Mártonné Hivatal Anikó** (1814—1891) mint Ida Vörösmarty „Marót bán" című darabjában. Kiss B. rajza után metszette Vidéky. A „Pesti Divatlap"-ból. 1837-ben a Nemzeti Színház naivája volt.

Szépművészeti Múzeum.

344. **Jókainé Laborfalvy (Benke) Róza** (1817—1886) a Bánk bánban mint Gertrud. 1837—1859-ig a Nemzeti Színház tagja.

Szépművészeti Múzeum.

345/a **Szigeti József** (1822—1902). Barabás M. kőrajza 1846-ból. 1844-től tagja a Nemzeti Színháznak.

Czenner Mihály.

345/b **Szigeti** mint Homonnay uram Tóth Kálmán „Dobó Katica" című népszínművében. Marastoni József kőrajza 1861-ből.

Czenner Mihály.

346. **Kőszeghy (Purth) Károly** (1820—1891). 1856-ból. 1843-tól a Nemzeti Színház tagja volt.

Kereszthy István.

347. **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872). 1854-ben a Nemzeti Színház tagja lett. Marastoni József kőrajza 1863-ból.

Borsod-Miskolci Múzeum.

348. **Radnótfáy Nagy Sámuel** (1803—1869). 1862-től a Nemzeti Színház intendánsa. Kriehuber kőrajza 1848-ból.

Borsod-Miskolci Múzeum.

349. **Kaiserné Ernst Jozefa** (1827—1873). 1846-ban és 1850—61 között a Nemzeti Színház tagja volt. Barabás kőrajzai 1847 és 1853-ból.

Czenner Mihály.

350. **Pauliné Markovics Ilka** (1839—1915). 1859-ben először lépett fel a Nemzeti Színházban. A „Családi Kör" 1866. és a „Gombostű" 1862. évi kötetéből. Utóbbi Marastoni József kőrajza.

Dr. Bedő Rudolf.

351/a **Benza Károly** (1812—1872) mint Miska az „Ilka" daljátékban. 1838-ban szerződött a Nemzeti Színházhoz. A „Hölgyfutár" 1857. évfolyamából.

Dr. Bedő Rudolf.

351/b **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872) mint Fodrák Mihály a „Kísértet" című színműben. Rohn rajza után. A „Hölgyfutár" 1857. évi kötetéből.

Dr. Bedő Rudolf.

MDK

Kriehuber József, graf.
1801-1876

Taglioni Mária képmása. Szines körajz.

Árv.Közl. 1931. 3.rk.sz. 69.l.

15. *Tábori jelenet a schwechati csata után. 1848 okt. 30.*

Az előtérben, egy alacsony halmon, öt szerezsán ül a bográcz körül. Tőlük balra még két határőrt látunk állani. A horvát katonák mögött a középen álló Zeisberg táborszernagy félig jobbra fordulva a messzeségbe tekint; jobbját mellére helyezi és balját felemeli. Jobbján Jellachich áll, fedetlen fővel, jobbjával összefogva köpenyének szélét. Velük szemben Liechtenstein Ferenc herceg ül, mindkét kezét kardjának markolatán nyugtatva. Balra a középtérben három osztrák katona. Az egyik balfelé fordulva a földön ül; mögötte, a szemközt álló szuronyos puskájára támaszkodik; a harmadik, köpenyébe burkolózva, jobbfelé fordulva áll. A háttérben erdős hegyek. Felhős ég. Lent a főszemélyek alatt az ábrázoltak nevei olvashatók: «Ban Jellacic. — v. Zeisberg. — Fürst Franz v. Liechtenstein.» Ez alatt: «Bivouac Nach Dem Gefechte Bei Schwechat.»

Könyomat. M. 39—52·3 cm.

Jelzése alul, kissé jobbra: «Kriehuber/849.» Nyomtatta Johann Höfelich. Kiadta L. T. Neumann, Bécsben. Ltsz. 1237.

16. *Roham Kassa ellen, 1848 december 1-én.*

Az előtérben a középen egy leszerelt ágyú; körülötte elesettek. Balra három osztrák lovas. Jobbra gyalogosok és két vértes. Az előbbiek között egy huszártiszt áll, fedetlen fővel. Az ágyú mögötti halmon Schlick tábornok lóháton, mögötte álló vezérkarára visszatekintve, a háttérben látható Kassa városa felé mutat. Jobbra a középtérben az osztrák gyalogságnak rohamra fejlődött oszlopai vonulnak a város felé. Balra, egy égő ház közelében, szintén osztrák gyalogosokat látunk. A Hernád völgyét határoló hegyek mögül balról a felkelő nap búvik elő. Az ábrázolás felett a következő írás: «Winter Campagne des Gf. Schlik'schen Armee-Corps». Alul: «12. | Sturmformation Auf Kaschau Nach Der Affaire bei Budamér. | 11. December 1848.»

Tört. Képcs. Lajstr. 1907

Színes kőnyomat. M. 29—41·7 cm.

Kocziczka főhadnagy magyarázata után kőre rajzolta *Bachmann-Hohmann.* Jelzése alul balra: «B. Bachmann-Hohmann, 850.» Nyomatta Bäcker M. Kiadta Neumann L. T., Bécsben. Ltsz. 1219.

17. *Kossuth Lászlóné Weber Karolin.* († 1853.)

Derékon alul ábrázolt, kissé balfelé forduló alak, őszülő barna hajjal és kék szemekkel. Bal kezét jobbjára helyezi, melyben zsebkendőt tart. Fekete ruhát, fátyolkendőt és csipke főkötőt visel. Világoskék háttér.

Vízfestmény. Papir. M. 29·5—21·3 cm. Ltsz. 8862.

18. *Kossuth Lajos, Magyarország kormányzója.* († 1894.)

Mellen alul ábrázolt, kissé jobbra forduló és fejét félig jobbra fordító alak, barna hajjal, bajusszal és körszakállal. Fekete kabátot, mellényt, nyakkendőt és lehajló gallérú fehér ingét visel. Sötétszürke háttér.

Olajfestmény. Vászon. M. 70—58 cm. Ltsz. 795.

19. *Részlet a schwechati csatából. (1848 okt. 30.)*

A középen magyar huszárok vágtatnak elő, lekaszabolva a közéjük került osztrák gyalogosokat, kiknek egy része, tömött sorokban, szuronnyal védekezik a lovasság ellen. Elől a középen két sebesült huszár vergődik a földön. A háttérben hegyek. Felhős ég.

Olajfestmény. Vászon. M. 54·8—68·2 cm. Ltsz. 649.

20. *A kápolnai csata. 1849 febr. 26—27.*

Balra az előtérben osztrák gyalogosok, kik a jobbfelől szuronyt szegezve előre rohanó Zinani ezred katonáira tüzelnek. Az utóbbiak már megütköztek a hídon átnyomuló ellenséggel. Soraik közt ott látjuk Mednyánszky tábori lelkészt, aki a feszületet magasra emelve lelkesíti a katonákat. Az

KRIEHUBER JÓZSEF

országi útja révén közismert személyiség volt, elismert tudós, a Tudományos Akadémia levelező tagja, török – német szótár – török történeti vonatkozású munkák szerzője. Két év múlva, 1863-ban indult „Resid effendi" álruhájában megtett kalandos középázsiai útjára, mely európai hírnevet, tudományos elismerést, egyetemi katedrát biztosított számára.

Vámbéry Ármin és Kovács kapcsolatára vonatkozóan e képen kívül nincs más adatunk. Kovács Mihály 1859 végétől négy évet töltött Pesten, ott-tartózkodása alatt kapcsolatba került a szellemi élet legismertebb személyiségeivel, közülük többnek megfestette portréját is. Önéletrajzában azonban igen szűken emlékezik meg erről az időszakáról. Hogy a regényes hírű fiatal tudós és az utazásokat, egzotikus tájakat kedvelő és becsülő Kovács között baráti kapcsolat lehetett, arra az utal, hogy a portré Kovács hagyatékából, az általa élete végéig őrzött anyagból került a Líceum gyűjteményébe, – tehát valószínűleg nem megrendelésre készült.

Irod: Biró 1930, 45, Kat. 148.sz.; Szmrecsányi 1931, Kat. 201.sz.
Kiáll: Érseki Líceum Képtára, 1839–1943.

L.G.

KRIEHUBER JÓZSEF (Bécs, 1801 – Bécs, 1876)

Bécsi festő és litográfus. A bécsi művészeti Akadémián tanult. 1818-ban Galíciába ment, négy évig élt ott. Rajzórákat adott. Visszament Bécsbe, tovább tanult az Akadémián, majd a Trentsenszky-féle kőnyomdának rajzolt kőre képeket. Eleinte főleg lovakat rajzolt, de azután arcképekre tért át, melyben magasszintű gyakorlatra tett szert. Jelentős osztrák és magyar eseményeket rajzolt még nagy számban. Készített vallásos tárgyú litográfiákat is (Pannonhalmára Szt. Benedeket és Boldog Margitot). Igen sok magyar vonatkozású művet készített. Többek között Liszt Ferencről már 1838-ban, majd 1840 és 1846-ban készített litográfiát, az utóbbi a Matiné Lisztnél c. mű, melyen Berliozt és Csernyt is ábrázolta. A régmúlt magyar történelem nagyjait és eseményeit is megörökítette. Készített tájképeket is.

Irod: MTA MKCs Lexikon gyűjtemény; Wurzbach, W.v.: Katalog der Porträtlitographien Joseph Kriehubers. Wien 1955; Pataky 1960.

337. Liszt Ferenc arcképe, 1838 *21.*

litogr., p., 450x300 mm
Jelezve b.l.: Kriehuber 838; j.l.: Gedr. bei Joh. Höfelich; k.: F. Liszt (aláírása)
Felirata: An Liszt's Bild. (M.G. Saphir verse. Teljes idézésétől eltekintünk); lent: Eigenthum und Verlag der K.K. Hof- und priv. Kunst- und Musikalien Handlung, des Tobias Haslinger in Wien.
SzM ltsz. 42.822

A térdképen a fiatal ünnepelt zeneszerző, és zongorista virtuóz karosszékben ül. Egyszerű, fekete, magasan záródó kabát az öltözete, nyakán fekete kendő. Fejét kissé balra, magasra emeli, arcán derű, kedves mosoly, haja hullámain megcsillan a fény. A művész

Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS-1976 Bp. 1981.

az arcot és a test felső részét részletezően ábrázolta, a jobb kezet viszont már csak néhány vonással jelezte, hogy a pillanatfelvétel hatását keltse a rajzzal. A vonalas és tónusos rajz elemeinek keverésével, az ábrázolt rajongott személyiségéhez méltó képzőművészi virtuozitással igyekezett tudását csillogtatni.

Irod: Wurzbach W.v.: Katalog der Porträtlitographien Joseph Kriehubers. Wien 1955. 1295 l.sz.

Sz.J.

338. Családi kép (Erdődy Kajetán gyermekei), 1838 *21.*

akv., p., 505x412 mm
Jelezve j.l.: Kriehuber 838.
SzM ltsz. 1950/4239

A litográfiánál finomabb, előkelőbb műfajt képviselt, – és sokszor litografált arcképek díszítésére is szolgált – az akvarell portré, amelynek segítségével környezetük és életük jegyeit felsorakoztatva, egy-egy család teljes létszámban, a közvetlenség látszatát keltve jelent meg a nézők előtt. Erdődy Kajetán nyolc gyermeke nyitott teraszon, félrehúzott függöny mögött kitáruló természeti háttérben jelenik meg, életkoruk szerint kisebb csoportokba rendezve. Felnőtt kisasszonyok könnyű fehér ruhában, egymással beszélgetve állnak, két kisebb lány és fiú játékaival foglalatoskodik, az elsőszülött fiú kiemelten részletezett előadással megfestve a többiektől elfordulva, bölcsőben fekvő legkisebb testvérét figyeli. A vízfestmény színezése rendkívül választékos. Fakultsága ellenére is megállapítható, hogy a művész tudatosan választotta a fehér, a rózsaszín, a halványkék, a vörösesbarna legáttetszőbb árnyalatait az előkelő gyermekek ábrázolására. Az arcokat rózsaszín-pirospozsgás árnyalatokkal díszítette. Kriehuber előadásmódja és technikája a bécsi klasszicizmus és biedermeier legválasztékosabb példáját jelentette a magyar családkép festők számára.

Irod: Vayer L.: Új szerzemény. I. 1951. 41.sz.; Pataky D.: Delacroixtól Picassoig. Bp. 1960. 87.sz.

Sz.J.

KOZINA SÁNDOR (Felsőság, 1801 – Felsőpulya, 1873)

A magyar biedermeier egyik legjelentősebb festője. Pesten Pesky Józsefnél, 1826-tól Bécsben id. Peter Krafftnál tanult. Ezután három évet Olaszországban töltött. Arcképfelfogását Füger befolyásolta. József nádor ösztöndíjával Itáliába ment.

1835-ben Budán működött, majd a Felvidéken és Nagyváradon dolgozott. 1841–44 között Oroszországban, Odesszában és Szentpétervárott festett, innen visszatérve pedig megfordult Németországban. 1844-től 1849-ig otthonában, Felsőpulyán dolgozott. Majd Párizsba utazott, 1851-ben Londonban voltak sikerei, majd az Egyesült Államokban és Mexikóban dolgozott, ahonnan csak 1857-ben tért haza. Munkássága legjelentő-

21. tábla

22. tábla

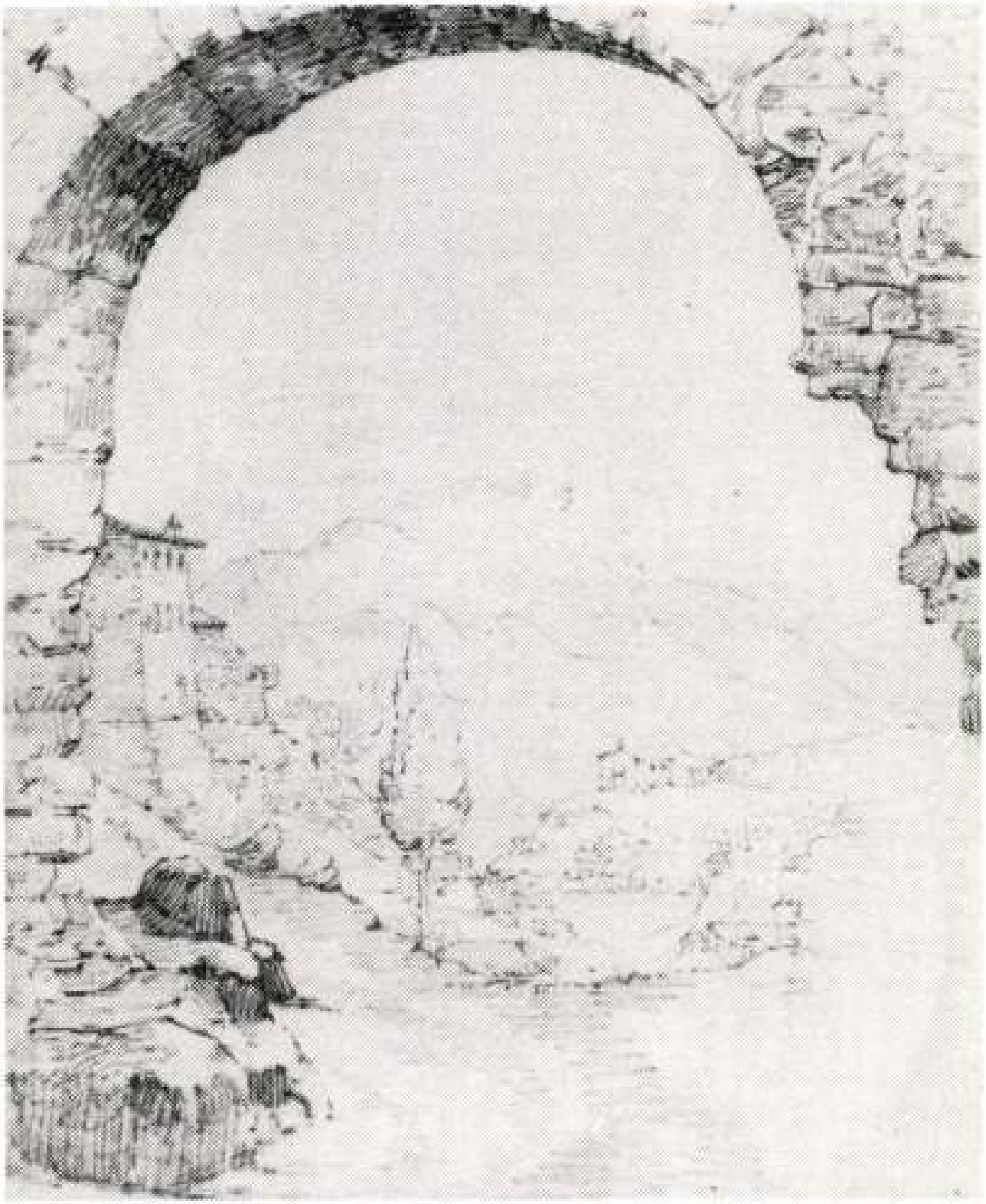

386/I

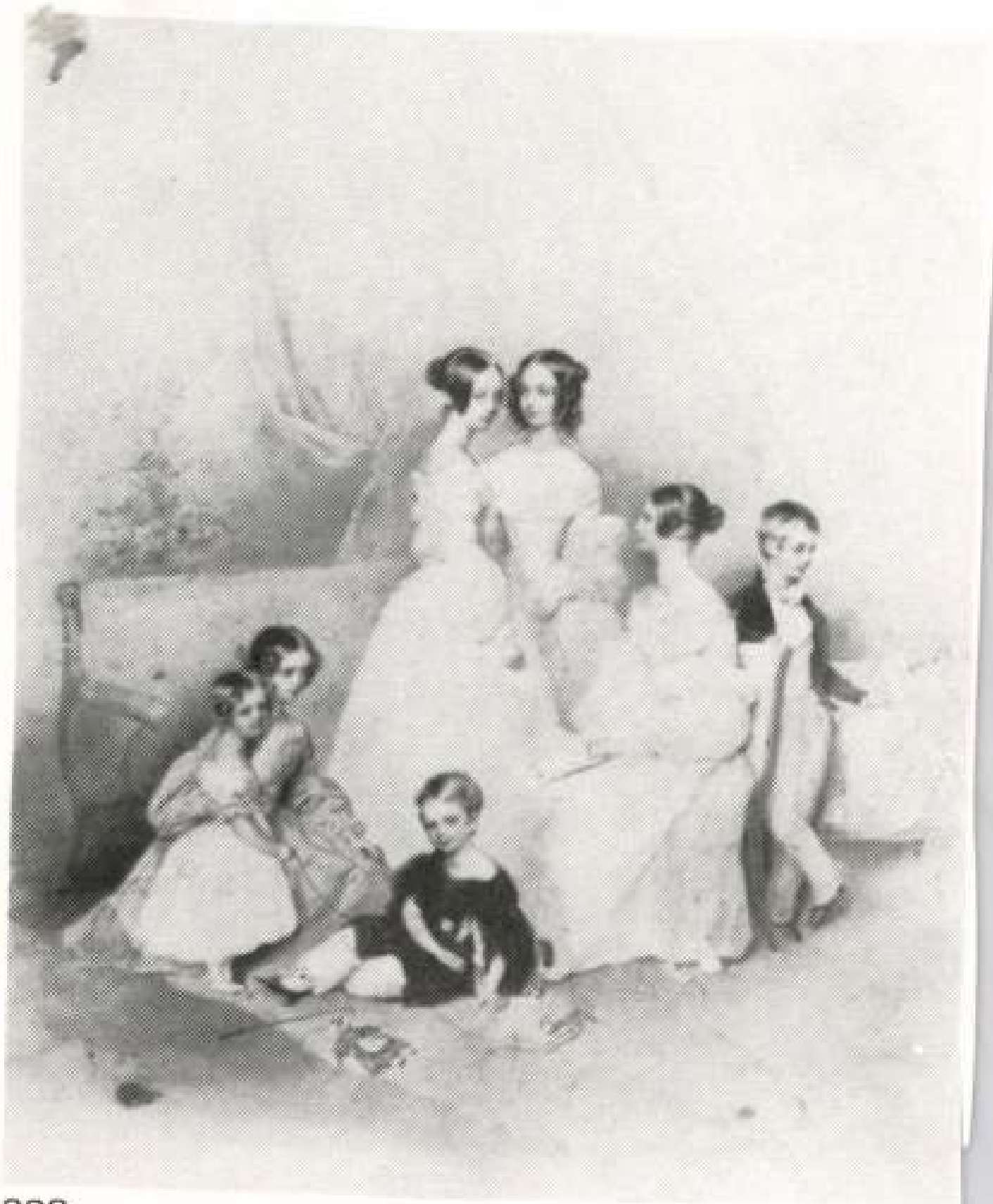

386/11

J. Kriehuber festő, litogr. M. D. U.

A harmincas években osztrák és magyar kiválóságok arckép litográfiáit készíti

Gerni, A magy. Tőrajz. 1960 26.

MDK

Kriehuber József, 1801-76.

Fiatal leány arcképe, vf.

Almásy-Tel. 2.suk. 1939. nov. 25 l.

MDK

Kriehuber Josef, festő (1801-1876)

Rudolf trónörökös. Vizfestm.
Jel.: Kriehuber 876. Oval.

Ernst Anz. aukc. 54. n. - Kiáll. 1936 nov. 22-29.
Jegyz. 14. l.

Kriehuber József festő M.D.K.

A Felsőmagyarországi Minerva litografált archégeit készítette 1825-28 között. Trentschensky számára dolgozott.

Gerszi, A magy. körajz. 1960 24.

Kriehuber , Josef

"Haulik György"

arckép - rézmetszet

Kriehuber litográfiája /1837/ után

Ehrenreich

64.o

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Műv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

Kriehuber Josef

MK

"Batthyány Fülöp"

arckép - rézmetszet

Kriehuber litográfiája/ 1837/ nyomán -Ehrenreich

64.o

Rózsa György: Ehrenreich Ádám forrásai.
Műv. Ért. 1959. VIII. évf. 1. sz. 61-67.o.

MDK

Krichuber Josef, (1801-1876)

Fél alak üloe. 1838 Litogr.

Facsim. Fr. L. aláirásával. {Repr. Wolff Mus. Eisenstadt.

Nyomt. Joh Höfelich. Fol.

Tobb variaeióban kiadva, Saphir verseivel; anélkül; agyagnyom.-al, anélkül.

T. Haslinger kiadás. Wien. Musikfreunde.

Nat. Bibl. Bpest Muzeum. Eisenstadt, Haydnhaus.

D. André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern". Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 60.

MDK

Grafika. Litográfia.

Teleki József arcképe, litográfia

készitette Kriehuber .

Pesther Handlungszeitung. 1842. febr. 16.
51. l. márc. 19.
80. l.

M.D.K.

KRIEHUBER, Josef festő, litografus

(1801-1876)

Sokat foglalkoztattak magyarországon.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945

Bp. 1958. 97.

Kriehuber

Báró Vay Miklós
archeje, litogr-
repr-

Jó Br Rá
279. l-

le. D. V.

KRIEHUBER, József festő

a magyarországon sokat tartózkodott

osztrák festő

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. ~~89~~ 96.

F. Kriehuber festő

M.D.K.

A 40-es években Trentsensky nyomdájában sokszorosították könyveit.

Gerevich, A magy. könyvk. 1960 37.

Kriehuber József rajzoló
litográfus.

Allgem. Handlungszeitschrift. 1835. ápr. 25.
153. l.

Kriehuber rajzoló, litográfus.

Pesther Handlungszeitung. 1842. febr. 16.
51. l.

Kriehuber Joseph /?/ festő

Pesther·Handlungszeitung,1943.
/ápr.19.XVI.24./96.

Kriehuber rézmetszö.

Atheneum. 1840. I. 637-40.

MDK

Schwind Moriz, von után Kriehuber József
~~1804-1871~~ 1801-1872

795. Budavezér Szinezett könyomat.
796. Krones kisasszony képmása. Szines körajz. 45x32
797. I.Béla király. Szin.könyomat. 40x26
798. III.István. Szin.könyomat. A kiváló müvész magyr király-sorozatának egyik legsikerültebb darabja. 40x26

Arv. Csarn. 1932. I.rk.v. 36.1.

61.12, márc.

Josef Kriehuber (bécsi) O.F.19.2.

50-es 60-as évek kedvelt arcképfestője, nálunk is dolgozott, litográfált képmásokat is készitett. (Ly: M.R.)

esztelő-tál.

-78. Szinay István és Szabó Maria a ján lotta
a hassai evang. egyháznak 1816 ban.
Az Ork. Prot Napoh hi áll. 34.

Kriehuber

Egy festményét Müegyleti akció révén Flandorffer Ignác soproni polgár nyerte el.

Csatkai Endre: A soproni képzőművészet története
Sopron 1962 11.1

Kriehuber Josef

festő

l.

Dunántuli Szemle

1942. 67. l.

MDK

Kriehuber József, festőm.
1801-1876.

625. Lichtenstein herceg. Körajz.

626. Női képmás. Vizf. J.l.b.
Illusztrálva a X.táblán.

Árverési Csarnok.Aukció. Kat. 38.1.

1931.dec. 4.sz.

MDK

Kriehuber J.zsef, festöm.
1800-1876.

Gróf Haller Ferenc, képmása.
Körajz. 40x26. J.l.b.

Árv.Közl. 1930. 4.rk.sz. 55.szám. 27.l.

Kriehuber József

lith.

d.

Bartha Liszt

25, 26, (2 ner)

31, 33 (tobb nör)

34, l.

Falsaft.

vérité. Telle est la technique prévalant dans l'élaboration de cet ouvrage et par la collaboration des différents auteurs hautement avertis qui s'y sont consacrés est né ce livre. Il ne laisse dans l'ombre aucun aspect de l'existence sociale ou politique, artistique ou économique de la nation magyare.

Une ultime différence sépare en outre ces deux volumes, l'un est le témoignage d'un étranger, l'autre est la contribution apportée par des nationaux, mais en se distinguant, ils se complètent. Aux préoccupations de chacun ils répondent avec pertinence, si d'autres sont plus qualifiés pour apprécier leurs qualités sur la littérature et l'art, tous deux réunis nous offrent une vue fort claire de ce qu'est la Hongrie et le plus remarquable est que leurs exposés et leurs jugements trahissent peu de disparités; les divergences de leurs méthodes n'appellent nullement une opposition de leurs conclusions.

L'on est au contraire impressionné par leur similitude et le moindre attrait de leur lecture n'est-il pas de nous aider à dégager les éléments permanents qui commandent le destin du peuple magyar.

C'est vers un de ces essais de psychologie politique et historique que la richesse de la matière offerte nous oriente. Les données si diverses sur lesquelles

[1] Visages de la Hongrie (Plon, 1938); Constantin de Grunwald: Portraits de la Hongrie (Plon, 1939).

Kriehuber, Josef (1801-1876)

„Nő népviseletben" Vízfestmény 43x33

J. l. j.: Kriehuber 866.

Védett. Ziziáltási ár: 8000 ft

BÁV 44. Képaukció Budapest, 1977. december

KRIHUBER 1. Kirchhuber

Pr.Z.

Josef Kriehuber

litográfiája: „Franz Schlik gróf." 465 p.
reprodukció.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

KRIEHUBER, grafikus

1948-ban Scholz János csellómüvész a Soproni Múz-nak ajándékozta XVIII-XIX.sz.-i barokk és biedermeier raj és metszetgyüjteményét. A XIX.sz.-i lapokból kiemelked nek Kriehuber rajzai is. 158.old.

DAVIDNÉ ASZKERCZ ÉVA: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafiaki gyüjteményének története 157.old

Arrabona, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Kriehuber, Josef (1800-1876)

„A Nákó (?) család" vízfestmény

27x20 cm s. l. j.: Kriehuber 846. (Sonitt)

Védett. Kiliáltási ár: 12000 ft.

BÁV 54.Képaukció Bp.1981.május

KRIEHUBER JOSEF, grafikus /1800-1876/

A Soproni Muz. grafikai gyüjteményében kb. 100 portré, sok Széchenyi ábrázolás.-Ezek jegyzéke:
12./.-Széchenyi István, vállkép.
Gasser után Kriehuber Josef. Nyomt: Stoufs. Kiadó: Neumann-L. T. Wien. Kőrajz.-33.5+ 25.5 cm. 167.old.

ASKERCZ ÉVA DAVIDNÉ: A Soproni Liszt Ferenc Múzeum grafiaki gyüjteményének története 157.old.

ARRABONA, 14. A Xantus János Múzeum Évkönyve, Győr, 1972

Josef Kriehuber

litográfiája: „Hrabovszky János báró." 305 p.
reprodukció. 1841.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc a
kortársak szemével, Budapest 1973. 5751

Josef Kriehuber

litográfiája Szabó János rajza nyomán: „Tolösb Bethlen János gróf." 245 sz. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 5758

Josef Kriehuber

litografija: „Vay Miklós báró." 248. p. reprodukció. 1847.

Rózsa György – Spitz György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest 1973. 575 l

Josef Kriehuber

litográfiája „Ferenc Károly főherceg"

201. sz. reprodukció.

Rózsa György – Spíra György: Negyvennyolc a kortársak szemével. Budapest, 1973. 5751

Josef Kriehuber

litográfiája: „Eötvös József báró." 105. p.
reprodukció. 1840.

Rózsa György - Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével. Budapest. 1973.
5751

MDK

Kriehuber és Schwind M.

Schwind M. és Kriehuber: Magyar vezérek, hercegek és királyok képekben most uralkodó I. Ferenc ausztriai tsászárig és magyar királyig. Wien, Lithogr. Institut. 183o. - Ranschburg G. 13o. sz. antiquar kat. 1934.

Josef Kriehuber

litografiája Sir Thomas Lawrence festménye nyomán: to. p. reprodukcio: „Metternich herceg.

Rózsa György-Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 375 l.

Josef Kriehuber

litográfiója „Teleki József gróf." 133. p. reprodukció. 133. p. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Nagyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 575 l.

MDK

Kriehuber

Jellachich József horvát bán

Tört. Képes. láptr. 1907. 152.l.

Kriehuber, grafikus MDK

„Kis János", Kőrajz 1842-ből. Felzete repr. III. ded.

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. A. 1956.
Kiadja Sopron Város Tanácsa

MDK

Kriehuber és Schwind M.

Schwind M.-Kriehuber: Magyar vezérek, hertzegek és királyok képekben, a legrégibb időn kezdve, most uralkodó I. Ferentz austriai tsászárig./V Ferdinándig/. Wien: 1830. - Lantos XIII. aukciója. Bpest 1934.

Josef Kriehuber

litográfiája: „Josip Jellačič báró" 202.
sz. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest, 1973. 575 l

MDK

Kriehuber

Pyrker J.L. egri érsek; fenti képe utáni acélmetszet

Lantos tudom. antiquarium 1939. márc. havi árjegyzéke. 20.l.

Kriebuber

Pyrker J.L. egri érsek; Fenti képs
uténi acélmetszet

20.I.

MDK

Kriehuber

Radnótfáy Nagy Sámuel. Kőrajz

Höllr. Nemz. Szinh. kiáll. 52.l.

MDK

Kriehuber

hangulatos litográfiáit kell különösen kiemelni a mülapok közül az 1839 és az 1840-es évekből, tehát Liszt fiatalabb éveiből.

Bartha Dénes: Liszt Ferenc-kiállítás a Nemzeti Múzeumban.
Tükör. 1936. július. 533-534.l.

MDK

Kriehuber
festő

M.D.K.

Méltatás.

Csengeryné Nagy Zsuzsa: Magyar Irók Arcképei — 34 l.
Művészet, 1960. augusztus.

MDK

Kriehunber

I. Ferenc és I. Ferdinánd, ~~xajx~~ lit.
Führich rajza u.

Allgem. Handlungszeitschrift, 1835.ápr.25.
153 l.

MDK

Kriehuber

Erzsébet királyné Gizella főhercegnővel
és Rudolf trónörökössel, repr. Rajz

Vasárnapi Ujság 1898. 651.l.

EA .....ltsz. Gyüjtés h

Kresz, 1955. Nemesleányfalu
Kövesi Imre, 1896.
Ker.

"Mázas pohár"

Szezon szerint is; tavasszal többet vittek el, ekkor inkább a fenálló edényt; ősszel inkább tálat, ekkor kevesebb edény kellett

MDK

Kriehuber, bécsi festőm.

Gasser művét, Széchényi mellszobrának vonásait rajzolta köre. /Kisebb, nagyobb változtatásokkal./

ifj. Vayer Lajos: Széchenyi István képmásai.
Tüzér. 1941. 9. évf. 9. sz. 423. l. szept.

MDK

Kriehuber

Tiroli és salzkammerguti acélmetszetek

Pesther Handlungszeitung, 1843. ápr. 19.
XVI. 24. 96.

Kriehuber, Josef.

Krönungs-Album 8. Juni. 1867.
20 illusztrációval Kolarz, Kriehzber, Katzler és jankó művészektől természet után.
Falk M. és Dux A.: Koronázási emlékkönyv 1867 jun. 8
Természet után rajzolt 20 illusztrációval.
Fenti egyike a művészeknek.
Lantos könyvesboltjának árjegyzéke.

HD K

MDK

Kriehuber, Lith.

V.Ferdinánd és neje

Tört. Képes. graf.kiáll. 1907. 87/90 1.

MDK

Kriehuber, grafikus.

146. Térdkép; kulcsolt karok, magyar öltözet. Litogr.

Facsim. Fol. Magyar szöveg.

Wien, Hashinger.

Eisenstadt, Wolf gyűjt. stb. 1839.

147. Teljes alak. Kabátba burkolva. Fascim. 1840. Litogr.

Byron-i citatummal.

Hashinger. Eisenstadt. (Szincs kiadásban is.)

Dr. André Csatkai. Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 60.

MDK

Kriehuber

Fél ülöalak, prof.jobb, arcát balkezébe támasztva.
Litogr.

Fol. faksim. 1846. Nyomt. Höfelich.
D iabelli kiadás, később Spina -nál lett kiadva.
Eisenstadt, Wolf gyüjtemény.
Sopron, Scholtz gyüjtemény.
Wien, Musikfreunde, etc.

Dr André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. "Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg.1936 Hft.2. S. 61.

MDK

Kriehuber, 1851.

Babarci tábornok arcképe, ered.kőrajz

A Gyűjtő, 5.sz. 1918. 187 l.

MDK

Kriehuber,

mellkép, 1856. Litografia.

Faksim. Nyomt. Josef S touffs-nál.
Kiadó: L.T.Neumann, Wien.
Wien, Musikfreunde.
Soprom, Muzeum.
Bpest, Muzeum.

Dr.André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographi
Sonderabdruck aus d. "Burgenländischen Heimatblättern".
Jahrg. 1936. Hft.2. S. 61.

MDK

Kriehuber,

Térdkép kabátban. 1846. Litogr.

Faksim. Nyomt. Höfelich. Fol. Wien.

Musikfreunde. Bpest. Muzeum.

Dr André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. "Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg.1936 Hft.2. S. 61.

MDK

Kriehuber,

Borsos. 1853. Litográfia

/L. Würzbach. Kriehuber-jegyzék. 2oo.sz. a bécsi Városi Muzeumban az egyetlen példány./

Dr. Lázár Béla: Ikonográfia. Adatok müvészetünk történetéhez. Müvészet. 1915. 93.l.

MDK

Kriehuber, grafikus.

Mellkép. 1838. Litogr.

Egy másik már emlitettnek kicsinyitett és megfordított változata.

Nyomt. Höfelichnél.

Agyagnyomás és egyszerű. Eisenstadt. (Samml. Wolf)

Wien, Musikfreunde. Abg. Kapp „im 19. Lebensjahr".

Dr André Csalkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." – Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 60.

M.N.K.

MDK

Kriehuber.

143. Félalak, ülve. 1838. balprof. Litogr.
Facsim. Fol. Höfelichnél nyomt.
Wien, Musikfreunde.

Dr André Csatkai: Versuch einer Franz Liszt Ikonographie. Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 60.

MDK

MDK

Kriehuber, 1846.

Főpap arcképe, er.kőrajz

A Gyűjt., 5.sz. 1918. 184 1.

MDK

Kriehuber

Liszt Ferenc, litogr.

Lantos tudom. antiqu. 1939. okt. 46-49 l.

KRIEHUBER, grafikus

1.kép.- Stéger Ferenc 1854-ben. Kriehuber metszete.
FM.74.599.39.- 205.old. Fekete repr.

ZABÓ SÁNDOR: Stéger Ferenc, az operaénekes 203.old

STUDIA COMITATENSIA, Tanulmányok Pest Megye Múzeumaiból. 3. Szentendre, 1975.

MDK

Kriehuber

Radetzky, litogr.

Lantos tudom. antiqu. 1939. okt. 46-49 l.

Kriehuber

M.Tud.Akad. Széchenyi Könyvt. Kiáll. 1962. máj.
20 l.

MDK

Kriehuber, graf.

Schwind Móric / 1804-1871 / után:
Kadosa magyar vezér. Szin. könyomat.
Keme, magyar vezér. Szin.könyomat.
Phalitzein/Vál/, magyar vezér. Szin.könyom.
a két müvész legkorábbi munkáiból.
Keve, magyar vezér. Szin.könyom. a két müvész
legkorábbi munkáiból.
Krones kisasszony képmása. Szines körajz.

Árv.Közl.1931. 3.rk.sz. 66.l.

MDK

Kriehuber, festő.

Károlyi György gr. arcképe. — Kőrajz.

Szent György Céh XXIX. műv. graf. aukc. 1916 IX. 29-X. 2.
A gyűjtő. Tévf. 5 sz. - 58. l.: Egy sokold. mag. gyűjt.

MDK

Kriehuber

Ürményi József, alnádor./+1880/.Kőnyomat.
"Kriehuber 852"

Gyulai Ferenc gróf, táborszernagy./†1868/
Kőnyomat."Kriehuber 850.

Tört.Képcs.lajstr.1907. 112, 113.l.

KRIHUBER s. KIRCHHUBER

Kriesch Aladár

mill. nagy érem

Közlezrkiáll

1266. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 485418

Kriesch Aladár

Kriesch Aladár: Művészet és művészek.
Művészi Ipar 1906. jan.
Jan.

Potaissai leletek VI. 202–207

Kriechbaber, Josef

l.

Beetr 19. l
20. l.

Kriehuber József

l.

Márk Baronélehr

216. l.

unft der Meister festzuhalten. Diese
chtlich wahrscheinlich machen, aller-
nde und nährende Mailänder Cathedral-
en Einflüsse der pisanischer Werkstätte
ruierten Grabmals bringt über Einzel-
berresten und den Zierelementen gewon-
sszügigen Beleg für den Ausgleich zwi-
ie er sich eben im Gefolge Nicolos vol-

rage, ob diese unmittelbaren Anregungen
rischen Kultursituation auf gehörige
ns-und Förderungsmöglichkeiten gestos-
allelen und Analogien bejaht werden.
ike Auffassung und klassisches Formem p-
nderts überhaupt nichts Neuartiges und
tschöpfung auch von diesem Gesichts-
d Übernahmen historisch bedingt und

M. O. K.

KRIEHUBER

"Vándorló"-ja a pesti hüszlet sorsolása révén Sopronba került.

CSATKAI ENDRE, a soproni műgyűjtés

történetr. Budapest, 1958. 15. o.

Kriehuber, Joseph M.D.K.

Liszt uti köpenyben /litográfia/ 1840.

repr.

Keresztury-Vécsey-Falvy: A magyar zenetörténet képeskönyve

Bp. 1960. 189.l.

Kriehuber, Josef MDK

(1801-1876)
osztrák festő

Portrétat festett. Kiváló akvarellista és rajzoló is. Kiválóak Kréta-Lőrajzai.

Bermann, Moritz: Österreich-Ungarn im neunzehnten Jahrhundert, Wien 1889
605

Kriehuber, Joseph, grafikus litografus TIDK

(1800 – 1876)

A litografálás egyik bécsi mestere. Magyarországon is megfordult és magyarokkal is dolgozott.

Liszt ferenc c. könyve. Repr.

Kéki Béla: A litográfia

A Könyv

[Könyvbarát], bp. 1955. március

112–115.l

V/3

Kriehuber József, festő MEK

Osztrák biedermeier festő. Liszt Ferencről Kőszegen – attani szereplése alkalmából – portrét készített.

–: Liszt-dokumentumok kerültek elő Kőszegen

8. l

ÉPSZABADSÁG Bp. 1961. nov. 26. [Vidéki]

Kriehuber,J. M.D.K.

Széchenyi István arcképe /litográfia H. Gasserrel/

repr.

Keresztury Dezső:A magyar irodalom képe könyve Bp. 1
Bp 1956. 220.l.

MDK.

Kriehuber József festő

Schwind Mórictc után készitette:
/1804-1871/
"Krones kisasszony képmása" c. szines
kőrajzát

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december .
46.1.

MDK

Krichuber Josef 1801-1876.

Már elkészült litográfiája után készült félalak.

8° Lithogr. Institut. Em. Baerentzen u. Co.

Budapest, Muzeum.

Dr André Csatkai: Versuch einer Fr. Liszt Ikonographie - Sonderabdruck aus d. „Burgenländischen Heimatblättern." Jahrg. 1936. Hft. 2. S. 60.

M 204

MDK

Kriehuber József, 1801-1876.

Női képmás, sz.kőrajz

Erdst Mus. mukc. Árv.Közl. 1.rk.sz. 1939.jan.
35 l.

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: X. 19. *P. Breughel:* Die Sybilla führt den Aeneas in das Unterreich. — 1815: IX. 50. *P. Breughel:* Die Sybilla führt den Aeneas in das Unterreich. — 1835: III. 19. *P. Breughel:* Aeneas' Ankunft in der Unterwelt. — 1844: III. 20. *P. Breughel:* Aeneas' Ankunft in der Unterwelt. — 1865, 1866, 1867, 1869: VII. 47. *P. Breughel:* Aeneas megérkezik az alvilágra.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: VII. 47. *P. Breughel:* Aeneas megérkezik az alvilágra. — 1873: VII. 47. *P. Breughel:* Aeneas' Ankunft in der Unterwelt. — 1876, 1878, 1879: XI. 394. *P. Breughel:* Aeneas megérkezése az alvilágba. — 1881: 502 A). *P. Brueghel II.:* Aeneas az alvilágon. — 1888: XVII. 553. *J. Brueghel I.:* Aeneas az alvilágban. — 1896, 1897: XVII. 553. *J. Brueghel I.:* Aeneas az alvilágban. — 1897: XVII. 553. *J. Brueghel I.:* Aeneas in der Unterwelt. — 1898: XVII. 553. *J. Brueghel I.:* Énée aux enfers. — 1901, 1904: XVII. 553. *J. Brueghel I.:* Aeneas az alvilágban.

KRIESCH l. *Aladár*, l. *Körösfői Kriesch Aladár.*

1021

DÉVÉNYI IVÁN

A gödöllői művésztelep

A századfordulón négy nevezetesebb művésztelep jött létre Magyarországon: a nagybányai, a szolnoki, a kecskeméti és a gödöllői. Míg az első három társulás alapítási körülményeit és megszületésének dátumát pontosan ismerjük, addig a gödöllői kolónia megszerveződésének időpontját csupán hozzávetőlegesen tudjuk... Annyi bizonyos, hogy 1901-ben már ott dolgozik Kriesch Aladár (1863—1920) festő- és iparművész, művészeti író, a budapesti Iparművészeti Iskola tanára (aki utóbb nevét „Kőrösfői-Kriesch" formában használta), Nagy Sándor, festő- és iparművész, egyházművész (1868—1950) és Nagy Sándorné Kriesch Laura iparművész, festő, könyvillusztrátor, Kőrösfői-Kriesch Aladár testvérhúga.

A minden alapszabály, írásban lefektetett szervezeti megkötöttség nélkül működő közösséghez rövidesen újabb festők, szobrászok, grafikusok, iparművészek csatlakoznak: Juhász Árpád, Raáb Ervin, gróf Zichy István, a ma is élő és munkálkodó, irodalmi tevékenységet is kifejtő Remsey Jenő és öccse: a korán elhunyt Remsey Zoltán, aki — „Virgo" című képe ezt tanúsítja — egyike volt a magyar piktúra nagy ígéreteinek. 1904 és 1914 között Leo Belmonte svéd gobelinművész is a telepen dolgozott. A gödöllői művészek intenzíven foglalkoztak az iparművészet különböző ágazataival is; szőnyegszövő műhelyük kárpitjait 1902-ben Torinóban, 1906-ban Milánóban aranyéremmel tüntették ki.

A gödöllői képző- és iparművészek 1909-ben közös tárlatot rendeztek a Nemzeti Szalonban; ez volt az első (és egyben utolsó) együttes szereplésük. Az első világháború, Kőrösfői-Kriesch betegeskedése, majd halála (1920) és az állam által juttatott anyagi támogatás megszakadása 1921-ben a kolónia megszűnését eredményezte, — bár a Nagy Sándor-házaspár és a Remsey-testvérek továbbra is gödöllői lakosok maradtak.

1920-ban Kőrösfői-Kriesch tanítványai és tisztelői (Diósy Antal, Hende Vince, Leszkovszky György stb.) megalapították a „Cennini Társaság"-ot, amely művészetünk történetében marginális jelentőségűnek bizonyult. Látva a „Cennini Társaság" működésének közönybe fulladását, a magukat Kőrösfői-Kriesch szellemi örököseinek érző művészek — élükön Remsey Jenővel — 1924-ben újabb egyesületet hoztak létre, a „Spirituális Művészek Szövetségé"-t. Az 1945-ig fennálló csoport tagjai főként szimbolista és szecessziós szemléletű alkotók voltak; legtöbbjük szívesen ábrázolt misztikus témákat. A Szövetség programját Remsey Jenő szövegezte meg: „A spirituális művészet... új embert, új életet és új művészetet hirdet, mely fölemeli az embert a sárból és újra isteni méltóságra emeli őt, az örök Szépség és az örök Igazság erejével."

Hiába voltak azonban e lelkes, patetikus szavak, a „Spirituális Művészek Szövetsége" sem tett szert nagyobb jelentőségre, — annak ellenére, hogy a társasághoz több kvalitásos művész is csatlakozott, így Kövesházi Kalmár Elza szobrász, Nagy Balogh János hű barátja: Muszély Ágost, Basilides Bárna, Czene Béla és Karinthy Frigyes sógora: Erdei Viktor, akinek alakja Borsos Miklós „Visszanéztem félutamból" című önéletrajzi művének oldalain is megjelenik. A kör spiritus rectora, Remsey Jenő is a markáns arculatú művészek közé tartozott; a *Magyar Művészet* című folyóirat 1930. évfolyamában Lyka Károly — beszámolva a „Spirituális Művészek Szövetségé"-nek tárlatáról — ezeket írta Remseyről: „A kiállítás résztvevői között a legkeményebb vágásúnak Remsey Jenőt tartjuk. Van benne valami a rög darabos erejéből. Úgy érezzük, hogy a magáét mondja el a maga nyelvén."

A gödöllői művészek (és a nyomdokaikát követő „Cennini Társaság" és a „Spirituális Művészek Szövetsége") a keresztény középkor mély hitéhez, transzcendens eszmevilágához és szakrális művészetéhez kívántak visszatérni, de a keleti misztika és a panteizmus is megérintette őket: „Annyiban ember az ember, amennyiben magát elválaszthatatlanul egynek érzi a Mindenséggel" (Kőrösfői-Kriesch).

Az érett reneszánszot és a barokkot kevesebbre becsülték, mint a Trecento és a Quattrocento áhítatos, átszellemült művészetét. Cimabue, Duccio, Giotto, Fra Angelico és Botticelli voltak a legkedvesebb művészeik, valamint a XIX. század első felében működött ún. „nazarénus" festők. A gödöllőiek szorgalmasan olvasták

ma" világosan kiugró „gerince". A kompozíció rendkívül racionális, az ábrázolás pontos és részletgazdag, az egész jelenetet mégis valami álomszerű szuggesztivitás és sejtelmesség hatja át. Nagy Sándor ebben a cizellált, realisztikus rajzában sem mondott le a szecesszió szenvelgő és artisztikus megoldásairól: az ablakon kihajló nő haja zuhatagként omlik le, hogy behálózva a kertben álló férfi testét, összevegyüljön a felágaskodó növények hosszú szárával. Csupa kecses vonalhullámzás ez a kép; a nagyvonalú komponálás és a kicsinyes megmunkálás varázslatos ötvözete.

Nagy Sándor omladozó műtermében van azután egy egész sereg tollrajz, mely ebben a felfogásmódban készült. Valószínűleg illusztrációnak szánhatta őket, annyira szabályos formátumúak és azonos méretűek. A rajzokon azonban — egyet kivéve — nincsen cím, és így támpont sincs, hogy konkrétan mit illusztrált velük. Ugyanakkor olyan változatos ez az öt lapból álló sorozat, annyira nem követnek semmiféle mechanikus sémát a kompozíciók, hogy voltaképpen a téma közömbös is; nem az illusztratív jelleg dominál, hanem a képzőművészeti megjelenítés. S miközben erős rokonság fűzi őket a *Pelleas és Melisande* mikrorealizmusához, egy olyan új elem is felbukkan bennük, amely még inkább az abszurditáshoz közelíti a rajzokat, s ez a fantasztikum. A groteszk nemcsak a képtelenségig túlhajtott naturalizmus eredménye immár, hanem a bosch-i lényeké is, amelyek a csilláron himbálódznak vagy benépesítik a lépcsőfeljárót, vagy pompás lakomán vesznek részt. Kis ördögfiókák ezek vagy oroszlán-, vagy madárfejű lények, valamint békák és kígyók, melyek teljes természetességgel vegyülnek el a polgári, illetve nemesi ruhás emberek és a meztelen nők tömegében. A bosch-i jelző nem véletlen, ugyanis Bosch volt az a festő, akinél mindenfajta képtelenség a legnagyobb gyönyörűséggel és magától értetődöttséggel megtörténhetett, jóllehet furcsa szörnyeinek meghatározott ikonográfiai jelentése és ezáltal tartalmi létjogosultsága volt a festményben. Pontos jelentésüket azonban csak ő és néhány kortársa ismerte, s képeit, akárcsak Nagy Sándoréit, anélkül is élvezni lehet, hogy megfejtenénk valamennyi szereplője rendeltetését.

Természetesen ez a bosch-i utalás, illetve párhuzam nem jelent semmiféle klasszifikálást, csupán támpontot arra nézve, mi is volt a Nagy Sándor-féle fantasztikum természete. Hiszen a természete éppen a természetessége volt, a hihetősége, a realitása, de egy olyan világban, ahol minden megtörténhet. S míg hiányzott belőle a szecessziós fantasztikum kiagyaltsága, perverzitása és teatralitása, olyan új területet hódított meg a képzőművészet számára, amely lényegében már a szürrealizmus történetéhez tartozik. Nagy Sándor ugyanis egyetlen síkba helyezi az egyidőben történő, de egymástól távoleső cselekmények színterét, miközben egymásba mossa a fantasztikum és a köznapi realitás határait: a hátborzongató szörnyeket és az anekdotába illő figurákat, a repülő tigrist és az elomló aktokat. Bár a rajzok általában tele vannak elbeszélő elemmel, csupa leíró mozzanattal tehát, a kompozíciók a formák arabeszkjeinek egymásba fonódó, káprázatos sorozatai. A szörnyek csápjai és kötéllé sodrodó végtagjai, a nők hullámzó hajzuhataga, illetve láncsóvaként fodrozódó, kígyózó vonal-örvénylése és a virágágyak gyöngysorra emlékeztető vonulata homogén elemként szövi keresztül-kasul a papírlap teljes felületét, s ezáltal az eltérő szférák azonos képzőművészeti minőségé transzponálódnak.

Nagy Sándor grafikai nyelve még művészetének legérettebb korszakában sem volt egyszólamú; lágy akvarellek, szimbolikus és allegorikus rajzok, lazább és csak egy-egy motívumra koncentráló kompozíciók e víziószerű tollrajzok mellett és után is jellemezték munkásságát. Ezért önkényesség lenne kijelenteni, hogy a szecessziótól többé-kevésbé elszakadó, invenciózus grafikai nyelvének kialakítása valami végleges-séget vagy beteljesülést jelentett volna művészetében, s ezért még azt sem igen lehet feltételezni, hogy tudatosodott volna benne: megtalálta egyéni stílusát. Hiszen ha ezt felismeri, életműve nem hullott volna szét epizódszerű szakaszokra, s a későbbiekben nem engedett volna a rutinos megoldások kísértésének. Mégis — még ha nem is kamatoztatta azt, amit felfedezett — ezekben a grafikákban nemcsak tehetsége legvégső határáig jutott el, hanem képességeinek igazi természetéhez is. Bennük gazdag munkásságának legkoncentráltabb, legfeszesebb, legtotálisabb teljesítményét nyújtotta; azt is mondhatjuk, ezek a groteszk szupernaturalista rajzok a legmaradandóbbak egész életművéből. Nagy kár lenne, ha a gödöllői házzal együtt belesüppednének a feledés közönyébe, mert velük a magyar grafika egyik legizgalmasabb kezdeményezése hullana ki esztétikai értékeink sorából.

a XV. század elején élt Cennino Cennini olasz festő könyvét, amely festéstechnikai tanácsokat, festékkeverési recepteket is tartalmaz. (A Cennini mester iránti tisztelet volt a magyarázata az 1920-ban alakult „Cennini Társaság" névválasztásának.)

A Biblia és a keresztény középkor szellemi hagyatéka mellett Tolsztoj tanai és a modern civilizációt elutasító életvitele (az úh. „tolsztojánizmus") s az angol praeraffaelita művészek és teoretikusok (Rossetti, Morris, Burne-Jones, Ruskin, Crane stb.) gondolatai gyakoroltak nagy hatást a gödöllőiekre. Ők is — akárcsak a „Praeraphaelite Brotherhood" (Praeraffaelita Testvériség) tagjai — szembefordultak a kapitalista gépipar ízléstelen és sablonos tömegtermékeivel, s megpróbálták felélesztени a hajdani textil-, bútor- és kerámiakészítő manufaktúrákat. A tőkés nagyipar által előállított kommerciális használati tárgyak elleni küzdelmük tiszteletreméltó, egyszersmind — természetesen — utópisztikus és irreális volt: a céhes iparhoz és a manufaktúrákhoz való visszatérés a XX. században romantikus álom...

A praeraffaelitákat követték abban is, hogy — a képző- és iparművészet összes műfajára kiterjedő — egységes stílust kívántak megteremteni, kimunkálni. Ezt az egységes stílust ők nemzeti és népi jellegűnek képzelték el... Nagy Sándor és Juhász Árpád főleg a matyók, Kőrösfői-Kriesch pedig elsősorban az erdélyi Kalotaszeg ornamentikáját, motívumkincsét tanulmányozta és gyűjtötte. „Ezt az ösztönös művészetet (ti. a népművészetet, *D. I.*), amely őszinte emberi érzéseket zár magába, forrásként tisztelheti minden művész... Így válhat a művészet nemzetivé, minden sallang nélkül" — olvassuk a tollat is jól forgató Kőrösfői-Kriesch egyik írásában. A folklór felé való fordulás, a magyar paraszt- és pásztorművészetnek szentelt figyelem kétségkívül értékes, előremutató és fontos vonása a gödöllőiek munkásságának, — sajnálatos viszont, hogy népiességük jobbára nem volt több, mint a népi művészet külsőségeinek átvétele.

A gödöllőiek — akárcsak elődeik: az angol praeraffaeliták — szakítottak a pour l'art esztétikával. Kőrösfői-Kriesch, Nagy Sándor és körük szerint a mű-em öncél; a vonalak ritmusa, a színek, a formák, a kompozíció nagy emberi közösségi, nemzeti, vallásos, emberbaráti szellemi tartalmakat kell, hogy gödöllőiek arra törekedtek, hogy alkotásaik ne csak a szemhez, az anak, de a lélekhez is. Szépen írja róluk Lyka Károly: „A gödöl-valóságos társadalmi küldetésnek tekintették munkálkodásukat." álni, az embereket jobbá, tisztábbá, igazabbá tenni, ez volt a ogramja. Elveiket Kőrösfői-Kriesch tömören és világosan így művészet összébb hozza az embereket; voltaképpen ez a hi-

vészettörténeti érdemei közé tartozik egy sor — halott-ika feltámasztása... *Falképeiket* nedves vakolatra „al *belint* szőttek; terveztek (s kiviteleztek) színes *üveg*-érdeklődést tanúsítottak a monumentális és murális ciói anyagszerűségét, dekorativitását ma is meg-ozott, tükörsimára csiszolt deszkalapra (s nem estékkel) festett *táblaképeik* rendkívüli műgond-

ták (Lyka Károly, Fieber Henrik) szeretettel yar impreszionista festészet" című könyv megint mások (pl. Bölöni György) ka-munkáit, szándékait és művészi attitűd-művészet e remetéi, csöndes aposto-École de Paris-hoz, a Nyolcakhoz szeptember 24-i számában meg-Ne áltassuk magunkat azzal, hogy a művészet... Ne higgyük, hogy

közül Genthon István — „Az ben (1935) — Nagybánya „rö-ödöllői iskolát", amelynek sze-egyzi, hogy „a kortársak egy kben, a régen várt esemény nem következett be". Fé-(1930) szerzője — szerint

„a gödöllőiek vértelen quattrocenteszk stílusának... igen kevés hatása volt a magyar piktúrára". Nagy Zoltán — az „Új magyar művészet" című monográfia (1940) írója — egyetért Péter Andrással abban, hogy „a gödöllőieknek a további fejlődésre nem volt számbavehető hatásuk", azonban úgy vélekedik, hogy „Kőrösfői-Kriesch Aladár és Nagy Sándor művészi világa az európai szecessziónak... magas szinten való megvalósulása".

Igen figyelemreméltó (és a tárgyilagosságot megközelítő) az az értékelés, amelyet a marxista művészettörténetírás kiváló képviselője, Németh Lajos ad — „Modern magyar művészet" című könyvében (első kiadás 1968; második, átdolgozott kiadás 1972) — a gödöllőiekről: „A gödöllői telep jellegzetes szecessziós képződmény volt... A gödöllőiek azt csinálták a képző- és iparművészetben, amit a Lechner-iskola az építészetben: a népi ornamentikát tették stilizáló formanyelvük alapjává... Céljuk az életet megszépítő, lelkeket tisztító, vallásos ihletésű művészet... megteremtése volt... Számos alkotásuk a szecessziónak, e nemzetközi stílusnak rangos hazai példája."

A gödöllői kolónia (különösen pedig két leszármazottja: a „Cennini Társaság" és a „Spirituális Művészek Szövetsége") nem tartozott a XX. századi magyar művészet alakulását döntően befolyásoló irányzatok és tömörülések közé. Képzőművészetünk további fejlődésére csekély volt a gödöllőiek hatása, mert művészetszemléletük, célkitűzéseik nemesek és rokonszenvesek voltak ugyan, de munkásságuk értékét, hatóerejét erősen csökkentette számos alkotásuk modorossága, mesterkéltsége, népieskedése, szimbolikus kompozícióik egy részének sápatag érzelmessége.

Ugyanakkor azonban sok maradandó, az utókor elismerését megérdemlő vonása is van működésüknek, így a kongó akadémizmussal való szakítás, az atomatizmussal szemben a gondolati, eszmei mondanivalóhoz való ragaszkodás, a művészetüket átható altruizmus, erkölcsi emelkedettség, a kor uralkodó stílusirányzatához: a szecesszióhoz való öntudatos kapcsolódás, a mesterségbeli igényesség, az iparművészeti tevékenység, a környezetformálás megbecsülése és a műfaji sok-oldalúság.

A század első évtizedei magyar művészetének nem a gödöllőiek volta[t] szereplői, hanem Csontváry, Gulácsy, Mednyánszky, Rippl-Rónai, Feren[c] Kernstok Károly, a Beck-fivérek és Lechner Ödön, mégis: művészet[ünk] szegényebb lenne a gödöllőiek nélkül, akiknek java munkáit (I[gy] Aladár: „Beck Ö. Fülöp portréja", Kőrösfői-Kriesch: „Virágzó s[zőlő] fői-Kriesch: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet", Nag[y] portré", Nagy Sándor illusztrációi Ady Endre verseihez, Na[gy] pestszenterzsébeti katolikus templomban, Remsey Zoltán: „V[ár] illeti a „klasszikus" epiteton.

B. KISS ÉVA

A gödöllői iskola iparr[ajza]

A századforduló az általános euró[pai] virágzásának kora volt. Magyarorsz[ág] előzte meg a „fin de siecle"-t, s ez[ért] jának kibontakozására volt elegen[dő] nálunk még nem alakulhatott ki. [Ez] dése, mivel az európai fejlődéshe[z] nek talaján keletkezett kulturáli[s] dozott magában. Ennek következ[ett] Ez a magyarázata annak, hogy [a] volt", olyan óriásokat teremtett [mint] Bartók, a képzőművészetben, [a] indító gárdája, Nagybányán [és] a Műcsarnoknak és az aka[démia]

Kocsis Aladár

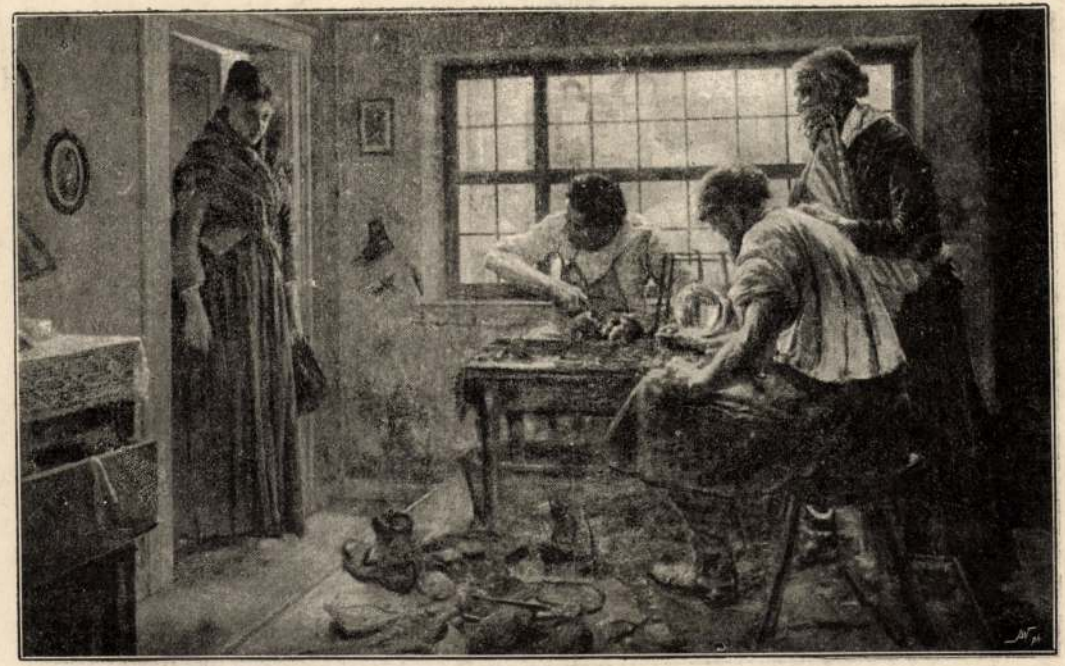

FIRLE WALTER. «És bocsásd meg a mi bűneinket.»

KRIESCH ALADÁR. «Hóra és Kloska lázadása.»

Közlemenyei, Az O. M. Képr. Tár.
1894-re.

Kriesch Aladár és Nagy Sándor

"Gondolatok mezőin..." cimmel Tövis számol be a Nemzeti Szalonban rendezett,-gödöllőiek- kiállításáról. A cimmel, valamint a két művész munkájával kapcsolatban, az igazi festői tárgy lényegét fejtegeti. Szépséget, igazságot, értéket a vonalak és szinek harmoniája ad és nem a szöveg, melynek elmondására használja a festő a szinek és vonalak nyelvét. Ezután beszél a kép tárgyáról, mely lehet "gondolat, eszme, mese, álom, sőt elvont fogalom is, ha van festői kvalitása. Azok, akik a pikturában átlépik művészetük természetes határait, s az irodalom, vagy a filozófia, szóval a "gondolat mezőire" lépnek, rendesen eltévednek az idegen terület utvesztőin.

A HÉT, Bp. 1909. szept. 26. XX. évf. 39. sz. 651-652. lap.

Kriesch Aladár és Nagy Sándor

A két müvész, a maguk ritka emberi és müvészi intellektusukkal..teljesen tudatában vannak a fenyegető veszedelmeknek, mégis minden szkepszist megcsufoló hittel és bátorsággal, a müvészetben való testvéri egyesülést a "gondolatok mezőin" keresik." Ez nyilvánul meg a Szalonban kiállitott munkáikon is. Kriescht tartja kettőjük közül a festőibb festőnek. "Kartonjain a kompozició klasszicitása, a rajz eleven ereje és a festői elrendezés artisztikussága dominálnak." A természet után készült vázlatain kiemeli a szinezés frisseségét, a mély tónusok finom összehangolását, valamint a szinérték komoly, gondos mérlegelését, mindig, mindenütt "a festői elem lép előtérbe."

A HÉT, Bp. 1909. szept. 26. XX. évf.
39. sz. 651-652. lap.

Tami azt eredményezi, hogy

Kriesch Aladár

Nagy Sándor müvészek a Nemzeti Szalon épületén, a tervezőkön kivül, szintén ott voltak az alkotók között,-irja F.L.:"Nemzeti Szalon" cimmel a Müvészet c. rovatban.
"Ami üres helyet a kőmivesek és az aranymivesek hagytak nekik, hat nagy ablakot, meztelen falakat,- azt ez a két erős hitü, szent lelkü ember betöltötte szép, nemes, álmodó, tiszta müvészettel."

A HÉT, Bp. 19o7. márc. 17. XVIII. évf.
11. sz. 176-177. lap.

Kriesch Aladár

Pálinkás Béla, Boemm Ritta müvészek akvarell-
jei fénypontot jelentettek a Könyves Kálmán
Müintézet termeiben rendezett kiállitáson,
-közli a Müvészet c. rovat: "Akvarell kiállí-
tás" cimmel. A három müvész a sablontól telje-
sen eltérően megmutatta, hogy az akvarellben
is van "nagy, egységes látás, erős kézzel meg-
fogott foltok, s oly szinek, melyek a maguk
diszkrét mivoltában egészen ujak."
E három müvész uj modora nagy hatással lesz
a magyar akvarellmüvészetre.

A HÉT, Bp. 19o7. márc. 31.XVIII. évf.
13. lap 214. lap.

Kriesch Aladár

Erdei Viktor, Kürthy György, Zichy István gr. Fényes Adolf, Nagy Sándor művészeket javasolják a Berlinben megrendezendő grafikus kiállitásra.
Marco: „Grafikus kiállitás" cimmel figyelmezteti a kiállitás rendezőjét arra, hogy baj volna, ha jeles piktoraink nem grafikus rajzait mutatnák be éppen Berlinben, „-arajzos művészet egyik fő fészkében-" az elkényeztetett németek előtt.

A HÉT, Bp. 1907. szept. 29. XVIII. évf. 39. sz. 656. lap.

Kriesch Aladár festő-iparművész 1)

A praeraffaelisták irodalmi tevékenységét Itthon főleg Körösfői-Kriesch népszerűsítette Már 1900. előtt tervezett szőnyegeket a pozsonyi szőrőiskolának, a Haas gárnak és az akkor még működő Kovalszky Sarolta féle szőnyegszövő üzemnek. Ezek a szőnyegek szerepetlek az 1900-as párizsi világkiállításon.

B. Kiss Éva: A gödöllői iskola iparművészeti törekvései.

Vigilia Budapest 1973 nov. 741. old.

Kriesch Aladár

c. festmény/
„Az 1567.-i Tordai országgyülés"/melyen először mondták ki a vallásszabadságot,-szerepel "Az ezredik év Szalonja" cimmel megnyitott kiállitáson.
Masque sign.-val közölt kritika nemtartja rosszul komponált münek, de mint irja: "festője a történeti stil iránt kevés érzéket mutat."

A HÉT, Bp. 1896. május 31.
VII. évf. 22. sz. 364-366. lap.

Kriesch /Körösfői/ Aladár

"Vágó Pali, mint karnagy" cimmel rajz Vágó Pálról, amint éppen dirigál.
Repr.

A HÉT, Bp. 1895. juni. 3o.
VI. évf. 26. sz. 4o9-41o. lap.

KRIESCH ALADAR, festő, iparművész

Fülep Lajos kritikája a Nemzeti Szalonról:"...Nagy Sándor és Kriesch szinekbe almodták bele és, testté formálták a sóvárgást, a megváltó Művészet bensőséges hivását, a fogamzó művészetnek lelkünkkel öntözését, magunkhoz ölelését. Himnuszok zsonganak az ember fülébe, buja középkori himnuszok, melyek pirosan izzó szavakkal éneklik az örök tisztaságu Madonna emlőit, csipőit, labait, méhét, kérik ölelését és elkivánják tisztaságát".-17.old.33.jegy F.L.Nemzeti Szalon.A HÉT. 35.1907.márc.17.176-177.old

VEKERDI LÁSZLÓ: A fiatal Fülep 9.old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, 1974. 4.sz. Bp.

KRIESCH ALADAR, festo, iparmüvész

Fülep Lajos kritikája 1907-ben a Nemzeti Szalonról: "Nagy Sandor és Kriesch Aladar is, tehat két müvész is volt az alkotók között. Ami üres helyet a kőmüvesek és aranymüvesek hagytak nekik-hat nagy ablakot és meztelen falakat-azt ez a két erős hitü és szent lelkü ember betöltötte müvészettel, szép, nemes, álmodó, tiszta müvészettel---"-17.old. 33.jegyz..F.L.Nemzeti Szalon, A HÉT. 35. 1907.márc.17. 176-177.old.

VERKERDI LÁSZLÓ: A fiatal Fülep 9.old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, 1974. 4.sz. Bp.

KRIESCH ALADÁR, festő,iparmüvész

Fülep Lajos kritikája a Nemzeti Szalonról:"...A rajongás
és eksztázis tüzében izzanak Nagy Sándor és Kriesch szi
nei és varják a napot,mely kigyujtsa őket.Most tavasz va
van.Mint mondani szokás:ver sacrum.Hivatalosan megállapi
tott és fölkent ver sacrum,az az idő,mikor termékenyül
nek és csiráznak az eleven és nem eleven micsodák és a
föld berúg a szülés gyönyöreitől."17.old. 33.jegyz.F.L.
Nemzeti Szalon. A HÉT. 1907. márc.17. 176-177.old

VEKERDI LÁSZLÓ: A fiatal Fülep 9.old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, 1974. 4.sz. Bp.

Kriesch Aladár

Csók István, Magyar Mannheimer, Katona Nándor, Kosztolányi Kann Gyula, Iványi Grünwald Béla, Telcs Ede, Ferenczy Károly, Rippl Rónai József müvészekről ir Jean Preux: "A jubiláris tárlat" c. beszámolójában, mely a Mücsarnokban rendezett téli kiállitásról szól. Ir a müvészetpolitikai változás örvendetes voltáról, hogy a felsorolt kiváló müvészek alkotásai előtt is megnyiltak a Mücsarnok termei, hogy megszünt az akadály, amelyet a konzervativizmus gördített a müvészek elé.

A hét, Bp. 1911. dec. 24. XXII. évf. 52. sz. 851-852. lap.

Kriesch Aladár

/Olgyay Viktor/
Raáb Ervin, Major Henrik, Nagy Sándor, /
Glatz Oszkár, Zádor István, Undi S. Mariska,
Kubinyi Sándor és Pogány Willy müvészek "a
legtökéletesebbet nyujtották a tárlaton. Ter-
mészetesen mindegyik a maga zsánerében"-irja
Jean Preux: "Mücsarnok" cimmel.
Az akvarell, a pasztell és a grafikai müvé-
szetek müfajából rendezett együttes kiállí-
tás, "csak a müvészet rajongóinak fog külö-
nös örömet szerezni"- mondja kritikájában
J.P.
A HÉT, Bp. 1912. márc. 17. XXIII. évf.
11. sz. 174-175. lap.

Kriesch Aladár

Csók István, Mednyánszky László, Katona Nándor, Rippl Rónai József, Kosztolányi Kann Gyula, azok a müvészek, "akiknek részvétele csak sikert jelenthet"-irja Jean Preux: "Müvészház" c. kritikájában a megnyitó kiállitáson szereplő müveikkel kapcsolatban.

A HÉT, Bp. 1913. jan. 26. XXIV. évf.
4. sz. 62-63. lap.

Kriesch Aladár

Zemplényi Tivadar, Nagy Sándor, Raáb Ervin, Hornyay Ödön, László Fülöp, Moiret Ödön, Telcs Ede és Szentgyörgyi István művészek a legujabb művészeti alakulás tagjai, a "Czéhbeliek" nevet választották.
Jean Preux: "Czéhbeliek" cimmel megállapitja, hogy már az első alkalommal néhány finom és előkelő művészi alkotás volt a bemutatkozás eredménye.

A HÉT, Bp. 1914. ápr. 19. XXV. évf.
16. sz. 263. lap.

Kriesch Aladár és

Nagy Sándor "nagyon finom piktorok, de még az ő képeik is ugy élvezhetők teljesen, ha az ember leküzdi a nyomukban feltörő transz - cendentális gondolatokat,"-irja kritikájában Jean Preux: "Zsürimentes kiállitás" cimmel, a Müvészházban rendezett tárlaton szereplő müvekről.

A HÉT, Bp. 1911. szept. 3.
XXII. évf. 36. sz. 583. lap.

Kriesch Aladár

Képei kellemes meglepetést okoztak a Nemzeti Szalon kiállitásán, közli a kritika, a "Hónapról-hónapra" c. rovatban.

Otthon, Bp. 1902. április hó
61. lap

Kriesch Aladár

Alkotása "..értelmünket foglalkoztatja, vonalakban ábrázol, finoman dekorativ"-irja Lázár Béla "Ateli tárlat"-ról szóló kritikájában.

Otthon, Bp. 1903. december hó
33-41. lap

Kriesch Aladár

"Tanulmány" /leányfejet ábrázol/ c. müvét bemutatja a lap.
Repr.

Otthon, Bp./1895./ április hó
65. lap

Kriesch

Alkotása, a főváros művészeti szerzeményeinek
kiáll.-án a Műcsarnokban.

M. 932. VI. 16.

Kriesch

Kriesch Aladár /Körösfői-Kriesch/

"Hóra-lázadás"-a kolosszális kép"-irja Ják:
"A Mücsarnokban" cimmel, -a kiállitásról
közölt- kritikájában.

A Hét, Bp. 1893. dec. 3.
IV. évf. 49. sz. 353-354. lap. II. kötet.

MDK

Kriesch, Roth és Nagy S.

Üvegképek, repr.

Lyka Károly: A Nemzeti Szalon bemutatója. Uj Idők 1907. 25.sz.

Kriesch Aladár.

Békéscsabán a Tátrai László Társaság kiállításán művei szerepeltek.

Ujság, 1928. Nov. 9.

M.D.K.

Kriesch Aladár, festő

[A gödöllői jellemzését lásd: Nagy Sándornál.]

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 114. old.
/a cikk megj.: „Magyar Nemzet" 1909. szept. 24./

M.D.K.

Kriesch Aladár

A kiállitó müvészek alkotásairól számol be Murányi Iván: Téli Tárlat cimmel és a neves portréfestők között emliti meg a müvész nevét

Képes Családi Lapok, Bp. 1895.
17. évf. a 848. lap után következő mellékletben.

M.D.K.

Kriesch Aladár

"Kettős arckép"-ét elismeréssel méltatja Rippl Rónai János: "Tavaszi Kiállitás" c. beszámolójában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1895. május 12. 17. évf. 2o. sz. 31o. lap

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

M.D.K.

Kriesch Aladár

Wekerle Sándor miniszterelnök összehivta a Képzőművészek Egyesületének tagjait a Milleniumi Kiállitáson való résztvétellel kapcsolatban, valamint a kiállitás terveinek megbeszélése végett.
A felsoroltak között szerepel a müvész is, -közli A Hét Tükre c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1894. juli. 22.
16. évf. 3o. sz. 479. lap

Kriesch

A Mücsarnokban rendezett és nov. 25.-én megnyilt tárlatra beküldött müveivel két dijra pályázott a müvész: A "Mübarátok Köre"-féle 1500.- forintos és a Rökk Szilárd-féle 1000.- forintos dijra.
M.: "A téli kiállitás" c. kritikájában emliti meg a müvész nevét tizenhárom pályázó müvésztársa nevével együtt, anélkül, hogy a beküldött müveket megnevezné.

Képes Családi Lapok, Bp. 1891. dec. 6.
XIII. évf. 49. sz. 778-779. lap.

K. Kriesch Aladár

Alkotása, a főváros képzőművészeti gyüjteményének kiállitásán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.16.

K. Kriesch Aladár

Alkotása, a főváros képzőművészeti gyűjteményének kiállításán a Műcsarnokban.

P.H.932.VI.16.

Kriesch

festőművész

Jubiláris kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

K s t .
1935.I.6.

KRIESCH LAURA

Szegő György: Jó démonok. Magyar Nemzet, 1991. junius 28.11p.

Bp., Tölgyfa Galéria, kiáll.

Kriesch Laura

A gödöllői műhely kecskeméti kiállításán szerepelnek a művész művei.

Losonci Miklós: A gödöllői műhely kecskeméti kiállítása.
Pest Megyei Hírlap, 1977. okt. 13.

Kriesch Laura festő- és iparművész

A gödöllőiek közül Nagy Sándor és felesége, Kriesch Laura népművészeti motívumokkal gazdagították művei kalligrafikus jellegét, a falusi hímzések, kerámiák gyűjteségével bővítették az ornamentális elemek rendelkezésükre álló készletét.

Pogány Ö. Gábor: Batthyány Gyula művészetéről.
Hevesi Szemle, 1984. jún. 2-4. old.

Kriesch Laura, Nagy Sándorné, iparművész

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanárai,tanarsegédek,/segédtanárok/.-Textil szaktanitónő: Nagy Sándorné,Kriesch Laura, 1924-1927,-Gödöllői szönyegszövő, 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparművész.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. sp

KRIESCH Laura

Geller K: Három művésnő a század elejéről. In: Felfedezett és felfedezésre váró életművek. Szombathely, 1998

9-15. ll

1800

A település központjában, a hí
21. szám előtt.
Állította Joseph Bour 1800-bá

Aldebrõ - Magyalos

Mária-oszlop
hrsz: 099/6
barokk
1798

A település nyugati szélén kü
körülkerített területen álló Im

Andornaktálya - Andornak

Gloriette
Jókai utca
hrsz: 483/2
klasszicista
1830

A Mocsáry kastélypark (M 2
tavának szigetén álló, kör ala
toszkán oszlopra támaszkodó

Kriesch Laura, festő- és iparművész

Nagy Sándor egy kisebb művésztársasággal 1902.-ben megalapította a gödöllői művésztelepet. Feleségével, Kriesch Laurával együtt dolgozott, vezették a telep munkáját.

Heitler László: Nagy Sándor-emlékkiállítás.

Népszava, 1980. szept. 5.

Kriesch Lajos

A gödöllői művésztelepen a kedélyes csendes életben találtak boldogságot. Ezt illusztrálják Kriesch Lajos gyermekek világából merített rajzai.

Keserü Katalin: Művésztelepek, csoportosulások. Művészet, 1975. december - 10.oldal.

Jelzet:

Év:

Felvette:

Épületrajz:

Leírás:

Rajzi tükör:

Mértékarány:

Technika:

Eredeti:

Jelzet:

Év:

KRIESCH Laura (Nagy Sándorné)

4. 19-20. p + ill

Új Művészet 1992

NAGY SÁNDORNÉ KRIESCH LAURA
festő és iparművész (1879–)

Körösfői Kriesch Aladár testvére. Budapesten, majd férjétől Veszprémben tanult. A gödöllői telep alapító tagja. Szőnyeg és textilterveken kívül férjével együtt számos kitűnő illusztrációt készített főként gyermek és ifjúsági könyvek számára.

Magyar könyvművészeti törekvések a századfordulón
MTA MKCS és Petőfi Irod.Muz.közös kiadványa Bp.1975.

Kriesch Aladár

Kriesch Aladár. Templom előtt imádkozó oláh asszonyok.

Műcsarnok 1894/95. tél
M.

Krisch Aladár

"A tárlat legnagyobb képe: "Hora és Kloska lázadása",-irja Romhányi Sándor: "Mükiállitások" c. beszámolójában, s kiemeli a művész alkotását, melyek a Szalonban rendezett tárlaton szerepelnek.

Képes Családi Lapok, Bp. 1893. dec. 17.
XV. évf. 51. sz. 811-813. lap

M.D.K.

Kriesch Aladár

"Női arckép" c. művét emliti meg N. Istvánffy Gyula festőművész "A Képzőművészeti Társulat kiállitása" c. kritikájában.

Magyar Salon, Bp. 1895. május hó. 23. kötet. 230-254. lap

M.D.K.

Kriesch Aladár

"Tordai országgyülés" c. művét említi meg Hevesi Sándor: "Képek, szobrok, rajzok" c. cikkében, mely az 1896-os ezredéves kiállitásról számol be.

Magyar Salon, Bp. 1896. junius hó, 25. kötet, 546-568. lap

Kriesch Aladár

Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Lezen-Mayer Sándor, Feszty Árpád, Kriesch Aladár festőművészek, valamint

Izsó Miklós, Fadrusz János, Zala György, Stróbl Alajos, Bezerédi Gyula, Huszár Adolf szobrászok neve szerepel Szokolay Béla kritikájában, mely Bezerédi Gyula művészetéről ad számot.
A felsoroltakat a mult század ötvenes éveitől az 1900.-ig terjedő korszak képzőművészetének nagyjaiként emliti meg a kritika.

ÉLET, Bp. 1925. febr. 1. XVI. évf.
3. sz. 58. lap.

Kriesch Caspar

1704. Brassai ötvös

lásd

Arch. Ert

1909. 296

KRIESCH ALADÁR. Női arczkép.

Műcsarnok 1895/96. Télik.

Kriesch Aladár

KRISCH Laura

NAGY SÁNDOR
és
KRISCH LAURA

művei a
Nagy Sándor-ház és a
Gödöllői Helytörténeti
Gyűjtemény anyagából.

Válogatta és rendezte
Gellér Katalin

HÓLYFA
galéria

Magyar Iparművészeti Főiskola
Vizuális Nevelési Központ
Tölgyfa Galéria
Budapest II., Henger utca 2.
1991. június 27–július 26.
Nyitva: hétköznap 10–18 óráig.

Művészettörténeti Kutatócsop.

Bp

Uri u. 62.

1014

MDK

Nagy Sándorné, Kriesch Lenke. [ ]

A gödöllői művésztelep egyik alapítója, a népművészettől való megújulás egyik hirdetője.

Nagy Tibor: Virágcsendek festett patáblákon II. 514-518.

Élet és Tudomány, Bp. 1970. III. 13. XXV/11.

Nagy Sándorné

210. kép Rajz a Pintyőke ciklusból
211. kép ~~Rajz~~ Gulliver Tisarszony

Szabadi Judit: A magyar szecesszió müvészete, Corvina
Bp. 1979.

Nagy Sándorné, Kriesch Laura

Rajzolás Rózben - fotó, Gödöllő

Nagy Sándor - hagyaték -

a 172. képen

Szabadi Judit:A magyar szecesszió müvészete,Corvina
Bp.1979.

MDK

Kriesch Lujza

Nagy Sándorék /N.Sándor és felesége Kriesch Lujza/
Cserkésztáborozás
/A Tündérvilág a Városligetben c.mü illusztr.ból kép.

Művészet, XIII. évf. 1914. 75 l.
Tündérvilág... 93 l.

A GÖDÖLLŐI VÁROSI MÚZEUM

szeretettel meghívja 1990. október 15-én 18.00 órára
a gödöllői Petőfi Sándor Művelődési Központ galériájába

NAGY SÁNDOR és KRIESCH LAURA

kiállításának megnyitójára,
melyet a Nagy Sándor-ház anyagából rendeztünk.
Megnyitja: **Gellér Katalin** művészettörténész
Megtekinthető: November 25-ig
hétfő kivételével hétköznap 15.00-19.00 óráig
hétvégén: 10.00-18.00 óráig.
Gödöllő, Szabadság út 6.

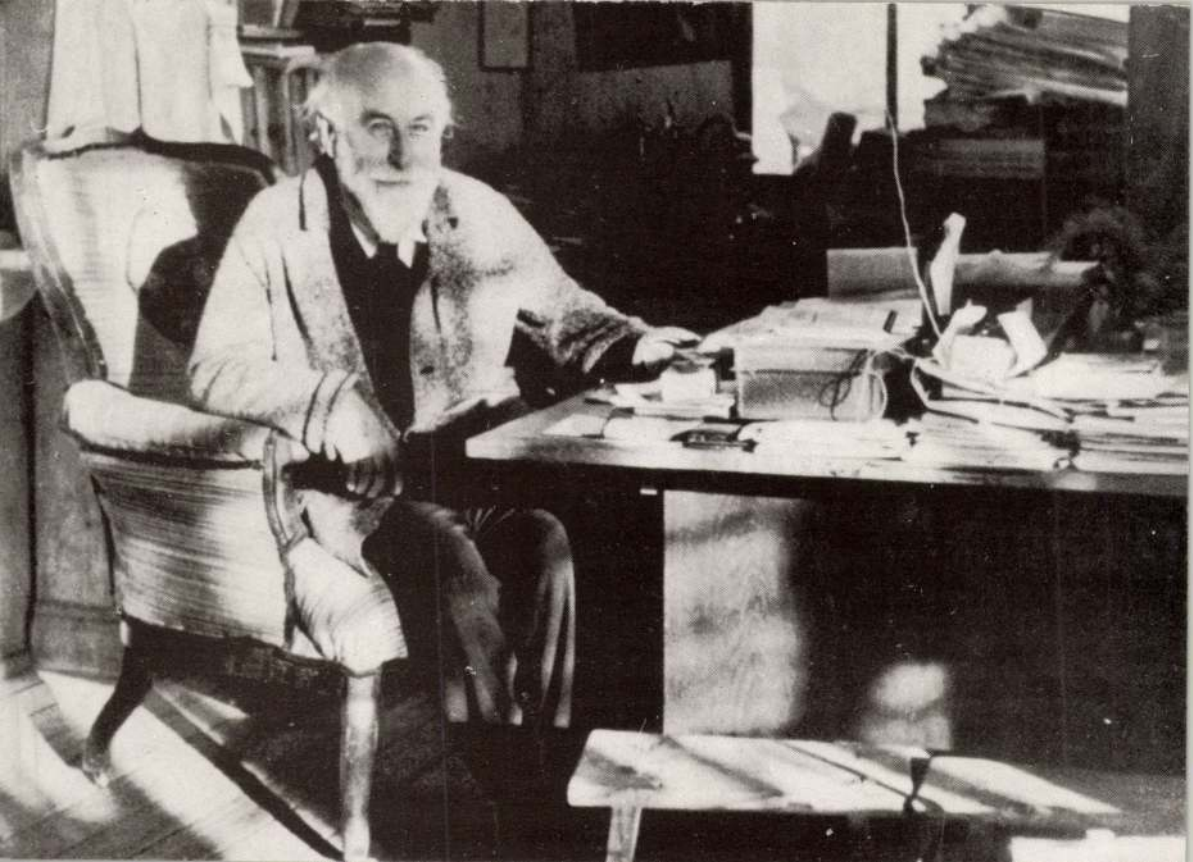

Kriesch Laura, Nagy Sándorné,
grafikus

Tündérvilág a Városligetben
c.mü illusztrációi

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
93.
"Tündérvilag.."
Illusztráció: 75.

KRIESCH Laura

SÁRMÁNY Ilona: Villa és családi ház : A polgári lakáskultura változásai a századfordulón. Pavilon, 4. 1990 49.p.

TÜNDÉRVILÁG A VÁROSLIGETBEN. Ifjúsági regény. Irta: özv. Báthory Nándorné. Rajzolták: Nagy Sándorék. Budapest, a Szent István Társulat kiadása. — Ifjúsági irodalmunk művészi kiállítás dolgában évről évre javul. Annak az időnek régen vége van, amikor külföldi tucatba készült kliséket nyomattak le a kiadók s rögtönzött magyar szöveget csapva hozzá, megvolt az ifjúsági irat. Részben a kiadói viszonyok fejlődése, részben arra való művészek fellépése adta meg a mai e nemü termelésnek a karaktert s e munkából bőven kivették részüket Nagy Sándorék, akik már egy háromkötetes mesekönyvet is illusztráltak régebben. Most Báthoryné nagyon kedves szövegéhez rajzoltak képeket s a képeken kivül fejléceket és záróvignettákat. Valóban művészeti értékü munka támadt ebből az együttes munkálkodásból. Minket e helyen természetesen első sorban a rajzok érdekelnek s ezekből mutatóba közlünk is egyet, a Cserkész-táborozás cimüt, amely jó fogalmat ad az egész könyv illusztrációiról. E képek varázsa nemcsak a bensőséges, naiv hangban rejlik, hanem abban, hogy az előadás a témát belefonja az ornamentumba: kettős mesebélyeget juttatván neki. Valóban, egyike a legszebb könyveinknek ez az ujdonság. Ára 10 K.

Nincs adat 1914. 93. l.

közül csak az részesülhet a díjban, amely tárgyánál és művészi becsénél fogva arra feltétlenül érdemes. 4. A pályabíróság tagjai e pályázatban részt nem vehetnek. 5. A pályadíj összege meg nem osztható. 6. A díjazott mű a szerző tulajdona marad. 7. Ezen díj fölött ugyanaz a pályabíróság dönt, mely a Társulati-dij és a br. Harkányi Frigyes-féle díj fölött van hivatva dönteni. 8. A díj a Tavaszi kiállítás megnyitásától számított négy hét alatt itéltetik oda és adatik ki. 9. Ha a jutalmazásra érdemes művek hiánya miatt a díj kiadható nem volna, úgy arra a következő évben azonos feltételek mellett újabb pályázat hirdetendő. Az e közbeeső évre esedékes kamat, valamint a 3200 korona díj kiadása után megmaradó évi kamatfelesleg is az alapitvány tőkéjéhez csatolandó. Kelt Budapesten, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat Igazgatóságának 1914 január hó 28-án tartott üléséből.

III.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat a Harkányi Frigyes báró ő nagyméltósága, Társulatunk volt alelnöke által 1898-ban nagylelkűen alapított «Báró Harkányi Frigyes alapítványa» kamataiból 450 koronás «Báró Harkányi Frigyes-díj»-ra pályázatot hirdet az alapító által meg

Hadifogságba került két híres amerikai újságíró

Róma, november 29.

Az eddig érkezett jelentések szerint az északafrikai harctéren olasz és német fogságba jutott amerikai ujságírók között van Denay, a Newyork Times tudósítója és Godfrey Anderson, az Associated Press tudósítója. (MTI.)

Egy német repülő-kapitány pizsamában lőtt le egy szovjet-gépet

BERLIN, november 29. (NST).

Egy fiatal német repülőkapitány a napokban hálópizsamában lőtt le egy szovjet repülőgépet. Az egyik éjszaka, amidőn a német vadászraj legénysége már aludt, a parancsnokkal együtt és csak az örök állottak a front közelében levő repülőtéren, hirtelen a csöndes éjszakában szovjet Martin-bombázó gépek motorzúgására lettek figyelmesek. Az őrség azonnal felkeltette Hans Tonre parancsnokot és jelentést tett az ellenséges gép közeledtéről. A német parancsnoknak már nem volt ideje egyenruhát ölteni és úgy, ahogy volt, pizsamában rohant gépéhez. Amidőn a gépet megindította, már meg is jelentek a szovjet bombázók a repülőtér szélén. Tonne azonnal felszállott és szembeszállt az ellenséggel. A bolsevíki gépek a gépfegyvertűz elől azonnal megfordultak és egy felhő mögött kerestek menedéket, de Tonne sarkukban maradt gépével és sikerült is neki az egyik Martin-bombázót lelőni. A fiatal rajparancsnok teljesen átfagyva bújt vissza ágyába a sikerült éjszakai vadászkirándulás után.

Irodalom

Borsoska kisasszony

(Egy új író első regénye)

Ezzel a mult század közepén lejátszódó történettel *új író mutatkozik be, Ethey* Árpád, aki a mikszáthi hagyományok útján jár; tájleírásai nagyon szépek, nyelvezete ízes és egyszerű, regényének cselekménye csillogó fantáziára vall és érdekes figurái megelevenednek könyvének lapjain. A negyvennyolcas évek drámaian izgalmas légkörében viruló szerelem a bájos, szép, okos, de végtelenül egyszerű lelkületü *Borsoska kisasszony* és a bécsi udvarban nevelkedett huszártiszt, *Péterfay* Albert között, amely aztán házassággal végződik; szelid kis történet; nem sok alkalmat ad még emberi problémák felvetésére s a történelmi háttér is mindvégig csak háttér marad, nem alakul ki a nagy idők képe előttünk. És mégis le tudja kötni mindvégig érdeklődésünket ez az új író, mert *tájleírásai nagyon finomak, egyszerű alakjai húsból-vérből való emberek, stílusa élvezetes.* A cselekmény biedermeieres, igénytelenségéért bőségesen kárpótol bennünket az, amit oly kevés mostanában felfedezett „új" írónál találunk meg: a szép nyelvezet, az ízlés, az az őszinte szívből jövő, mély magyar érzés, amely csöppet sem hasonlít a mostanában annyira divatos magyaroskodáshoz.

Mikszáth jó iskola, *Ethey* Árpád pedig jó tanítvány, mert nem utánoz, hanem feloldja magában a mikszáthi hagyományokat s csak szellemében, életszemléletében követi a nagy palócot.

A *Borsóska kisasszony* írója (akiről egyébként úgy tudjuk, hogy huszártiszt), *nagyon tehetséges ember*, aki bizonyára sok kellemes meglepetéssel fog még szolgálni a müvelt magyar olvasóközönségnek.

(o. a.)

A szónoki taglejtés. *Szabó* József páter könyvének címe, amely most jelent meg a *Korda rt.* kiadásában, az első pillanatban meghökkenti az embert és felveti a kérdést: hogyan lehet egy ilyen részletkérdésről könyvet írni? De ha az ember elolvasta ezt az egészen különleges munkát, reájön a szónoki taglejtés nagy jelentőségére. *Szabó* páter tiszta, világos magyarázatai után nemcsak az egyházi, hanem a világi szónok is megérti s helyesen tudja alkalmazni a szónoki taglejtést, amely — mint ahogy a fejtegetésekből kiderül — a szónoklás művészetének *lényeges* eleme; a szónoklat a megfelelő mozdulatok nélkül csak félig fejezi ki az érzéseket s a mondanivalók értelmét. A könyvhöz, amelyet számos szép fénykép-illusztráció díszít, *Glattfelder* Gyula püspök írt értékes előszót.

(— r —)

Ház épült Szentesen egy újfajta házi iparból

Karácsonyra 50.000 „kis baromfit" kell özvegy Nagy Sándornénak szállítania a játékboltoknak

Vannak emberek, akiknek az életben minden sikerül, anélkül, hogy különösebb nehézségekkel kellene megküzdeniök és vannak olyanok, akik vagy elbuknak a fel-felmeredező akadályok között, vagy legyőznek minden nehézséget és egyszerű eszközökkel mennek a maguk útján. Ez utóbbiak közé tartozik özvegy Nagy Sándorné szentesi asszony, *aki a maga kis világában megteremtette egyéni boldogulásának lehetőségeit* és ma viszonylagos jólétben, családja körében elégedett az élettel, egyszerű szíve pedig kitárul azok felé, akik hasonló elesettségben voltak, mint ő.

Mit csinál özv. Nagy Sándorné? Háziiparosnak nevezhetjük, mert otthon dolgozik és egyébként *veszendőbe menő rongyokból, tollakból apró darabokat, baromfiakat állít elő és azokat eladja.* Munkássága körülbelül ennyiből áll. *Ebből a munkából azonban Szentesen már felépített magának egy szép kis házat,* családját mentesítette az anyagi gondoktól és a munka megállás nélkül szorgalmasan folyik. *Nagy Sándorné tíz éve özvegy.* Boldogult *Nagy* Sándor annakidején a csendőrségtől lépett ki, hogy elvehesse őt feleségül. Nagy Sándor földmíves lett és az idők során felesége *tizenhárom fiúval és két leánnyal ajándékozta meg.* A tizenöt gyerek közül *nyolc ma is él* és közülük hat együtt dolgozik *özvegy Nagy* Sándornéval. Tíz évvel ezelőtt, amikor özvegyi sorba jutott, *még tíz gyerekről kellett gondoskodnia* és Nagy Sándor úgy ment el, hogy az ittmaradottakra a rajtuk lévőn kívül semmi sem jutott.

Ebben az időben tévedt Szentesre egy öregember, aki özv. Nagy Sándornénak megmutogatta: *hogyan lehet rongyból, tollból és* együtt, mint sokgyermekes anya kapta meg a nemzet elismerését, felfigyelt az özvegyre és az ő közbenjárására *messzi külföldi országokba is eljutottak a szentesi madarak.* Nagy becsülete lett hamarosan *özv. Nagy* Sándornénak, az „üzem" fellendült, ma már az egész otthon maradt család szorgalmasan dolgozik a Lázár Vilmos-utca 28. szám alatt.

Nagy Sándorné itt vásárolt telket és hat évvel ezelőtt építette fel szép családiházát. Ahogyan előttünk ül piros fejkendőjével és magyarázni kezdi élete történetét, sok-sok szív csendül ki szavaiból.

— Van olyan nap, hogy *háromszáz apró madárkát is elkészítünk, de nem tudunk annyit gyártani, amennyi el nem fogy.* Nem nagy tudomány ez, kérem, csak egy kis kézügyesség kell hozzá. Ötven-hatvan kiló tollból, a ház körül található rongyokból, egy kis ragasztóból és drótból készítjük a madarakat. Az ország minden részéből vannak megrendelőink, néha sürgönyök is jönnek, hogy küldjük hamar az árut. Most is *karácsonyra 50.000 darabot kell leszállítanunk.*

De most már megnehezíti munkánkat a tollhiány is. Eddig ugyanis *a Hangya-telepen ingyen kaptuk a hulladéktollat,* azt válogattuk ki. Ma már pénzért sem kapunk. Ugy kell a magánháztartásokban beszerezni. Még rongyot is nehezen kapunk. A textilhulladékot ugyanis már eladták gyűjtőknek.

Elmondja, *Nagyné,* hogy *kész „baromfiak"-ért 20—50 fillért kapnak darabonkint.* Az aprómunka drágább, több vele a baj. Egyre többen foglalkoznak vele és sokan nem közönséges ügyességről tettek bizonyságot. Mivel egy-egy példány elkészítésének több fázisa van, a gyors készítéshez legalább

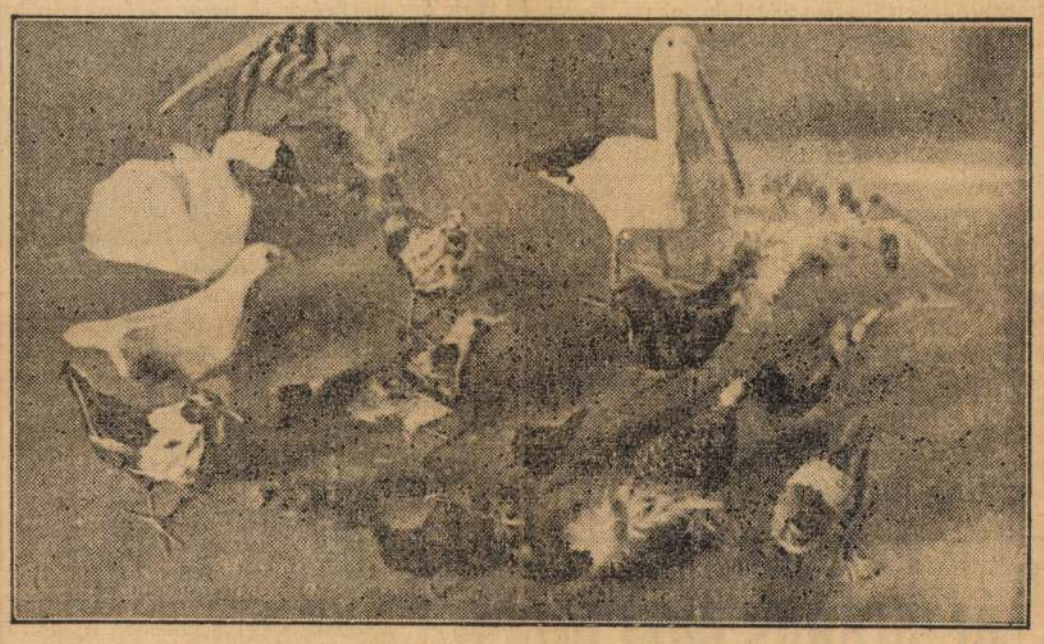

egy kis drótból szemet gyönyörködtető, színes madárkákat gyártani. Nagy Sándorné hamar eltanulta ezeket a fogásokat és az idő is sürgetett, a gyerekeket tovább kellett nevelni, *megindult hát a munka.* Nagy Sándorné szorgalmas keze alól rövidesen tucatjával kerültek elő a szebbnél-szebb apró állatkák, *először csak Szentesen jártak csudájára,* meg is vásárolgatták a büszke kakasokat, tyúkokat, a szép erdei madarak utánzatait. Azután *Csalányi* Gábor szentesi múzeumigazgató, akinek felesége Nagy Sándornéval öt ember kell, így *sikerül naponta 500 darabot gyártani, — futószalagon.*

Azután elmondja, hogy néhány évvel ezelőtt egy tönkrement úriasszony, aki azelőtt tizenkétszobás kastélyban lakott, hozzáfordult: tanítsa meg erre a munkára.

— A nyomorúságot én is ismertem — mondja — szívesen megtanítottam, nagyon jó lélek volt, Pestre került egy kis albérleti szobába és azután az én tudományom felhasználásával *szedte össze magát.* Kár volt, hogy szegény tavaly hirtelen meghalt. A multkoriban levelet kaptam tíz szegény pesti embertől, akik hallottak rólam. *Most itt Pesten tanfolyamot tartok számukra,* segíteni akarok rajtuk, tanulják meg ők is azt, amit Isten segítségével én elsajátítottam és amiért nem tudok elég hálás lenni. A tanítványaim is nagyon ügyesek, nem félek attól, hogy elveszik az én kenyeremet, nekem van már elegendő és dolgozunk mi is tovább, de rajtuk legalább nagyot lendítek.

Özv. Nagy Sándornénak nem kellett állami segítség, nem kell propaganda sem, *két keze munkája segíti.* Tudását, kézügyességét és tapasztalatait átadja azoknak, akik jobban rászorulnak, pedig az a szentesi kis ház nem is olyan nagy dolog, nem lehet azt mondani, hogy nincs gondja Nagy Sándornénak, mégis segít azokon, akik erre a segítségre nagyonnagyon rászorulnak. Alig hisszük, hogy Nagy Sándorné alaposabban ismerné a közösségi érzésnek a tudományos fogalmát, nem volt alkalma azt könyvekből és az iskolában elsajátítani, de nemesen érző szíve mindig megdobban egy-egy koldús láttára, minden perselybe becsúsztat néhány fillért és *odaáll azok mellé, akikről tudja, hogy rászorulnak a támogatásra.* Ami keze alól kikerül, az szép és kedves, gyönyörködteti a szemet, *„pesti tanfolyamával" pedig megmentett tíz embert a végső kétségbeeséstől.* Tíz ember nem sok, de egy egyszerű asszonytól hősies és követésre méltó teljesítmény.

Húzásonkint 5 pengőért lehet eladni az erdélyi kötvények nyereményjogát

A százmillió pengős erdélyi nyereménykölcsön kötvényeinek vásárlása országszerte erős ütemben folyik. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a pénzügyi tárca költségvetési vitájában nagy figyelemmel kísért beszédben foglalkozott azzal az érdeklődéssel, amely a kötvények iránt megnyilvánul és hangoztatta, milyen komoly tőkeelhelyezési lehetőségeket lát az egész ország a nyereménykötvényekben.

Egyébként a kötvényekkel kapcsolatban egészen új üzletág is meghonosodik. A tőzsdei jegyzéssel kapcsolatban ugyanis a kötvénytulajdonosoknak módjukban lesz évenkint kétszer, amikor a húzások történnek, játékjogukat eladni. A játékjog árfolyamát a tőzsdén már most is 5 pengőre becsülik. Ha tehát tekintetbe vesszük, hogy a kötvények évenkint 4 százalékot kamatoznak, ezenkívül a játékjogot évenkint kétszer 5—5 pengős árfolyamon el lehet adni, akkor kitűnik, hogy egy 200 pengős kötvény egy évben tulajdonképen 18 pengőt, vagyis 9%-os kamatot hoz annak a kötvénytulajdonosnak, aki maga nem akar játszani, hanem játékjogát huzásonkint 5 pengőért eladja.

Világhiradó
Mozart városában
Udet, a levegő hőse
Grillparzer a Nemzetiben
Kacsa- és pulykasztárok
Az erdei harcokról
Manon az Operaházban
S. Maugham elbeszélése
Endrődi Béla: Erdély
Tóth László a politikáról
Ijjas Antal Széchenyi-regénye
Teljes rádióműsor
a
Képes Krónika
e heti szenzációi
Ára 20 fillér
Szerkeszti:
Kolba Gyula

SZÉCHENYI ÉS A MAI REFORMEREK

IRTA: MAKKAI JÁNOS

(VII.) Széchenyi zseni-volta semmiben sem mutatkozik meg iskolapéldaszerűbb módon, mint a nemzetiségi kérdésben való állásfoglalásában. Ő az első, aki a korszellemet, a nemzeti eszmét, az élet egész területére kivetítve megérzi és akiben ez az eszme általánossá és természetessé válik. Elsőnek száll csatába a magyar nyelv jogaiért a közéletben és ezzel megindítja újjászületésünk szellemi forradalmát. A koreszme benne hozza létre először a teremtő izgalmat, benne ölt testet elsőnek annyi kortársa közül. Hősiesen, átszellemülten és diadalmasan vágtat előre az új gondolattal, felrázza az országot, intézményeket alapít a magyarság öntudatosítására és tíz-húsz esztendő alatt győzedelmeskedik, mert eszméje közkinccsé válik. A tömegek utána nyomulnak, belőle élnek, általa jutnak szóhoz és gondolathoz s az ő kezdeményezése folytán és az ő teremtő ereje következtében kerülnek bele egy új, eddig ismeretlen életállapotba.

Tudjuk azonban, hogy minden új eszme, minden fiatal hit sorsszerű gyermekbetegségeken esik keresztül s e betegségek első tünete az, hogy a gondolat türelmetlenné, megértés nélkülivé, imperialistává válik. Széchenyi felébreszti a nemzeti öntudatot és annak egyik legláthatóbb jelét, a magyar nyelvet jogaiba helyezi, a hívek, a tömegek, a követők azonban azt hiszik, hogy nemcsak nekünk, hanem nemzetiségeinknek is magyarul kell most már beszélniök. Míg Széchenyi általánosságban magyar öntudatot és magyar nemzeti létet akar, addig az új és fiatal nacionalizmus nem disztingvál magyar és nemzetiségi rétegek között és azt, ami a magyarság számára *természetes jog*, a nemzetiségek számára kényszerré akarja tenni önkéntelenül is. Így kezdődnek el az első nemzetiségi ellentétek az akkori országban s hogy itt egy óriási probléma van kifejlődőben, azt ugyancsak Széchenyi István veszi észre legelőször. 1842-ben az Akadémián mondott beszédében (tehát száz esztendővel ezelőtt!) Széchenyi mondja ki az igazságot, hogy *a nyelv elsajátítása még nem tesz magyarrá senkit,* hogy a magyarul való beszélni tudás, a magyar „csevegés" még nem avathat magyarrá olyan személyt, aki egyébként nem született magyarnak és ezért ő hatalmas erővel száll síkra az erőszakos magyarosítás ellen.

Hívei és követői s a nemzet túlnyomó többsége értetlenül néznek reá. Mit akar Széchenyi? Megtagadja egykori elveit? Árulója lesz saját gondolatának? Nem, Széchenyi ezek közül egyiket sem tette. Elsőnek hozta a gondolatot, mint minden zseni. De amikor látta, hogy egykori hívei és követői, a tömeg és a szellemi sihederek másként értelmezik gondolatait — szembeszállt velük, teljes mellel állt ki a gátra az árvízzel szemben. Ime, az iskolapélda: a zseni egy nemzedékkel jár kortársai előtt és így a tömegekkel csak az élet egyes rövid pillanataiban találkozik, egyébként sohasem tud egy lenni velük.

*

Kétséges, hogy Széchenyi már fellépésének pillanatában érezte-e a különbséget a magyarok és a nemzetiségek magyarosítása között, azonban ma, amikor a nemzetiségi probléma Európa legnagyobb kérdésévé nőtt, mindenesetre le kell szögeznünk, hogy *egy magyar férfiú volt a legelső Európában, aki a nemzetiségi kérdést ilyen magas színvonalon látta és ilyen igazságérzettel kezelte.* A nagy nyugati népek imperializmusa ebben a korszakban indul hódító útra. Az összes nyugati népek tűzzel, vassal és erőszakkal asszimilálják az állami hegemoniájuk alatt élő más nyelvű tömegeket. Széchenyi száz évvel ezelőtt, nagy nyugati államférfiakat megelőzve hirdette az igazságot, hogy nem szabad erőszakkal asszimilálni! Vajjon ez a tény nem erősíti-e a magyarság európai hivatásának újabb és korszerű bizonyítékát?

Száz esztendővel ezelőtt bizony kevés nemzetnek volt két akkora férfia, mint Wesselényi és Széchenyi, akik a nemzetiségi kérdésben oly világosan és oly emberi magaslatban szemlélték volna az életet és kevés nemzetnek volt olyan törvényhozója, mint Deák Ferenc, aki az 1868-iki nemzetiségi törvényben az akkori kor egyik legmodernebb alkotását csinálta meg. Ezekben a férfiakban kétségkívül *a magyar faj másokat megértő alaptermészete* nyilatkozott meg, az az alaptermészet, amely nem türelmetlen mások nyelvével, vallásával és életfelfogásával szemben és amely legkitűnőbben tudja megvalósítani (mint általában a keleti népek) a másokkal való együttélést, a szinbiozist. Ma, amikor Európa egyik legnagyobb kérdése a nemzetiségi probléma és ezzel kapcsolatban a kis népek sorsa, — rendkívül fontos utánanéznünk annak, hogy mai reformereink erről a problémakörről hogy gondolkoznak.

A mai politikát a faji gondolatba vetett hit uralja s ebben a tekintetben lényegtelen, hogy a faji kérdés tudományosan hogy alakul. A hozzákapcsolt hit politikai nézeteket támaszt, irányzatokat szül és kormányzati politikát vezet. A milléniumi kor harmincmillió magyar ábrándja többé nem él bennünk. Senki sem akar többé harmincmillió magyart abban a formában, hogy ezt nem magyar elemek erőszakos vagy programszerű megmagyarosításával érjük el. De minek is volna szükség a magyarság egy nagyobb tömegét úgy életrehívni, hogy germán, szláv és román nyelven beszélő embereket tegyünk magyarrá, amikor a magyarság kiteljesedése úgy is elérhető, hogy *a színtiszta magyar rétegeket szaporítjuk el,* belőlük hozunk ki többet mennyiségben és minőségben azzal, hogy új gazdasági és szociális életlehetőségeket adunk nekik?! Ezen a fejlődésen nemcsak mi, magyarok, hanem más európai népek is hasonlóképen keresztülestek, a mi tanulságaink azonban nagyobbak és érzékenyebbek, mint a másokéi. *Mi, igenis, szaporodni és terjeszkedni akarunk, de elsősorban a színtiszta magyar rétegek által.* Ezért csinálunk földreformot, új szociális és közegészségügyi politikát. Mindenütt, ahol népek élnek együtt, fölmerül az asszimiláció jelensége, akár akarjuk, akár nem. De nagy különbség, hogy egy nép erőszakkal akar-e asszimilálni másokat, vagy sem. A magyarság újabb nemzedéke szinte egyöntetűen és száz százalékig ellene van az erőszakos magyarosításnak és ezt politikai és kormányzati rendszerünk nem is cselekszi. Az önkéntes asszimilációnak velejárója viszont, hogy az *észrevehetetlen és meggátolhatatlan,* ebben a tekintetben csak a zsidóság ténykedésének vetünk gátat törvényes úton.

*

A magyarság újabb nemzedéke ebben a kérdésben úgyszólván teljesen Széchenyi István tanítványa. Ma már azt is világosan látjuk, hogy ez a mondás: „Nyelvében él a nemzet", a kor tisztázatlan fogalmainak zavarában született. Nem a *nemzet* él nyelvében, hanem a *nép!* A nemzet *hivatástudatában, küldetésében és szellemi, történelmi értékeiben él.* Van svájci nemzet és ezt a svájci nemzetet három különböző nép alkotja. Igaz ugyan, hogy az az ideális állapot, ha a nemzetet egyetlen nép teszi, de a népek együttlakása és összeszűrődése középeurópai adottság, amivel számolnunk kell. Ha egy államban többféle nép él együtt, azok addig alkotnak egy nemzetet, amíg a nemzet életcéljában megegyeznek, amíg egymással *kompromisszumban* élnek és ezt a kompromisszumot csak akkor teljesíthetik, ha népi egyéniségüket tiszteletben tartják. Mert az erőszak felborítja a kompromisszumot.

A nemzetiségi kérdésben meg kell különböztetnünk ezek szerint egy *sajátos magyar problémát* és egy *általános európait* s nekünk mindkettő megoldásán egyforma erővel kell fáradoznunk. Saját magunk számára le kell szegeznünk, hogy elsőrangú célunk és érdekünk a színtiszta magyar elemek fölemelése, de a gazdasági, szociális és kulturális fejlődésből egyetlen más európai népelemet sem zárunk ki és őket e fejlődés folyamán meg nem rövidítjük. Ellene vagyunk az erőszakos asszimilációnak és ellene vagyunk az önkéntes asszimilációnak is akkor, ha az *karrierszempontokból* történik, azaz egyenesen a magyar középosztályba, vagy a felsőbb rétegekbe való gyors és átmenetnélküli asszimilációt jelent. Mindenki magyar maradhat és az is kell, hogy maradjon, aki már magyar. De, ha valaki, aki nem magyar — magyarrá akar lenni, az elsősorban *adott társadalmi osztályán belül legyen magyarrá,* a nem magyar paraszt előbb váljék magyar *parasztta,* de ne azonnal középosztályunkban akarjon helyet foglalni!

*

A probléma munkálása azonban nemcsak a magyarság életterületén, hanem európai viszonylatban is feladatunk. Hozzá kell járulnunk teljes munkaerőnkkel egy olyan európai szemlélet kialakításához, amely a nemzetiségi kérdést a természet adott problémájának látja és észszerűen alkalmazott természeti erőkkel akarja megoldani. A nemzetiségi probléma elsősorban a kisebb népek nyomorúsága. A nagy európai népek között alig áll fenn, vagy legalább is nem olyan méretekben van jelen, amely egész nemzeti létüket befolyásolná. Német, francia, olasz és orosz néptömegek sehol sem élnek Európában egymással összekeveredve olyan arányban, mint kis népek fiai más kis népek fiaival. A problémát a kisebb népek érzik és értik a legjobban, viszont ezekből a kis népekből aligha keletkezhetik olyan európai erő, amely a megoldást végrehajthatná. A nemzetiségi kérdés bonyolultsága éppen abban van, hogy a megoldás, az időleges rendezés sohasem abból a szférából jön, amely szférában a probléma fennáll, hanem a rendezést csak nagyhatalmak tudják végrehajtani, amelyek a kérdésben kevésbbé érdekeltek. E kisebb, vagy középnagyságú népek között Közép-Európában *a magyar a legerősebb történelmi tudattal megáldott fajta* s így természetes feladata, hogy élete főproblémájában: a nemzetiségi kérdésben új gondolatokat adjon a világnak. A háború évei természetszerűen alig alkalmasak e gondolatok kibontására, de ez nem homályosíthatja el feladatunk és küldetésünk nagyságát, amely a háború után fog számunkra jelentkezni. Ez a feladat világos és egyszerű: *olyan korszerű magyar állameszme megteremtése, amely egyben a magyarságon kívül is követésre és elismerésre talál.* A szentistváni állameszme ugyancsak *világeszme* volt, mert az akkori katolikus univerzalizmus gondolatából táplálkozott. A mai magyar állameszme olyan kell, hogy legyen: ne csak mi, magyarok higyjünk benne, hanem a környezetünkben élő többi nép is és annak alapvonalai az európai fejlődéssel és az európai közfelfogással teljes mértékben találkozzanak. Igy juthatunk el a magyarság új világtörténelmi hivatásához, amely többé nem a nyugat védelme a kelettel szemben, hanem *a kisebb népek természeti és emberi jogaiért való küzdelem,* mindazokkal együtt, akik e természeti és emberi jogokat *megértik* és mindazokkal szemben, akik ennek *elleneszegülnek.*

Széchenyi István száz év előtti állásfoglalása világosan mutatja, hogy a magyarság képes e feladat teljesítésére, sőt hivatása ilyen feladatokat tárni maga elé.

Három angol hajó pusztulásáról ad hírt az amerikai sajtó

Newyork, november 29. (NST.)

Amerikai hajózási körökben három angol hajó elvesztését erősítik meg. A *Sharistan* 6935 tonnás tehergőzös, amely mint csapatszállító hajó volt úton Perzsia felé, megtorpedózták. A hajó fedélzetén hat magasrangú tiszt is tartózkodott és mindnyájan eltűntek. A *„Niceto de Larrinaga"* 5991 tonnás tehergőzöst az Atlanti-óceánon még szeptemberben megtorpedózták. A *„British Ostrel"* 6891 tonnás motoros tankhajóról csak annyit tudnak, hogy elveszett, de pusztulásáról közelebbi részletek még hiányoznak.

Árdrágítási ítéletek a pestvidéki törvényszéken

Rüdiger Kornél dr. egyesbíró a pestvidéki törvényszéken a következő árdrágítási ügyekben ítélkezett:

Tácsik József kispesti szatócsot és feleségét, született Fetter Annát, akik az Ella-burgonyát 15 fillér helyett 17 fillérért árusították, bűnösnek mondta ki a bíróság árdrágító visszaélés vétségében és Tácsikot négynapi fogházra, feleségét pedig ötnapi fogházra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. — *Babelka* Sebestyénné kispesti fűszerkereskedő 40 kilogramm szappant és 4 métermázsa burgonyát rejtegetett az üzletében. A törvényszék egyhónapi fogházzal sujtotta. — *Mészáros* Istvánné kispesti piacárus a burgonyát 16 fillér helyett 18 fillérért, a vöröshagymát 30 fillér helyett 32 fillérért árusította. A bíróság háromhónapi fogházra ítélte. — *Macsali* Jánosné kispesti fűszerkereskedőt a törvényszék sajtdrágítás miatt 14 napi fogházzal sujtotta. Valamennyi ítélet jogerős.

nyugtalan? ideges? fáradt?

Miért nem fordul bizalommal az OVOMALTINE-hoz? Az

OVOMALTINE

fokozza az idegek ellenállóképességét és a szellemileg, testileg kimerülteknek egészségük helyreállításához szükséges erőtöbbletet kis térfogatba sűrítve juttatja a szervezetbe. Az Ovomaltine az idegek és izmok teljes épségéhez szükséges

vitaminok

dús tárháza.

Reggelire-uzsonnára 1—2 csésze Ovomaltine és egészen rövid idő alatt megnyugszanak idegei, fáradtsága megszűnik.

Napi használata csak fillérekbe kerül.

100. ÁLTALÁNOS AUKCIÓ

Kiállítás: 1941 nov. hó 30-án, dec. 1-én, 2-án és 3-án d. e. 9—½2-ig, azonkívül dec. 1-én és 2-án d. u. ¼4—7-ig is.

Árverések: 1941 dec. 4—5-ig, 9—13-ig, 15—20-ig és 22-én d. u.-ként ¼4 órai kezdettel

ÁRVERÉSRE KERÜLNEK: műtárgyak.

Katalógus a helyszínen 1.— P, évi előfizetési díja 4.— P.

Befizetendő 85.882. sz. postatakarékpénztári csekkszámlára. Távbeszélő: 187—965

Nagy Sándorné

Kriesch Laura

koll. kiáll. a Műcsarnokban az 1931. őszi kiáll. keretében.

Magy Sándorné

Művészet 1904. 31.
– 1905. 270
– 1908. 271
– 1911. 281, 319, 343, 347, 357
– 1913. 360
– 1914. 156

Magyar Művészet
1927 628, 630

Hegedűs László: A Borghese
ból 74 (976), 4152 (837). — Debrencze
kondás 74 (976), 4151 (837). — Ellen
210 (616), 1617 (149). — Kain és A
(616), 1739 (190). — Krisztus a Ker
fán 74 (976), 4154 (838). — Kris
210 (616), 3210 (421),
siratása 74 (976), 4153 (838). —
király Bécs előtt 26 (808), 2376 (7
(740). — Rabiga 210 (616), 2081 (2
(349).

Nagy Sándorné

Gidotti

Crát

Buca 45. l. arch.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

~~Nagy~~

Nagy Sándorné

1908. graf. Eiállításon
illusztrációért 500 kás
díj. Nemzeti Szalonban

Nagy Sándorné

Műcsarnok Gödöllő

1912. máre. kiáll. - 184, 185, 356, 357

Zsolnai jezsuita-rendház és templom

VI. 249

Kérem a Nagyméltoságú
minisztérium[illegible], hogy e bér-
tjegyet az 1936-évre is kis-
gedélyezni
~~[illegible]~~ ez irányban
~~nagyméltoságú~~ Kereskedelmi
minisztérium[illegible] is ~~[illegible]~~
nagyszerű

Nagy Sándorné
Kriesch Laura
Szőrös
Ki-kicsoda?
538. l.

.....szám.

1

Műemlékek Orsz

Tárgy:

A MOB elnöke részére engedélyezendő államvasuti éves bérletjegy Ab. felterjesztés a minisztérhez.

A bead

Mellékle

Egyúttal

Előirat s

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

Nagy Sándorné

Kricsch Laura

MAGYAR MUVESZET

1927. 628, 630

1931. 492

LEVELEZŐLAP

Feladó:

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Nagy Sándorné

festő Veszprémben

1904. graf.

kiáll. Nemzeti Szalonban

Tündér Ilona, tusrajz

Firenzei Uffizi - Képtár III. 166.

Nagy Sándorné

(kiáll Nemzeti Szalonban

1908. tavaszi

A folyosó, tollrajz -
Az anya, szines rajz
Uj virágok uj világban,
szines rajz.
Szürleány, szines rajz.
Táncosbabák, szines
rajz
Georgiák körök
szines rajz

Nagy Sándorné

1909-ben kollektiv kiállitása volt a Nemzeti Szalonban

Lsd
2

Kőrösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándorék és a gödöllőiek kiállitása. Budapest 1909. (Nemzeti Szalon)

Nürnberg III. 117. 118, 119, 120, 121,

Nagy Sándorné

1914. MKE egyesületi ezüst-
érem -

Márianosztrai pálos Kolostor

V. 163.

Nagy Sándorné

Szinezett tollrajz,
2 drb. repr.

Magyar Iparmüvészet

1909. 103. l.

NAGY SÁNDORNÉ (Kriesch Laura)

szül. Bpesten, 1879. Bpesten, aztán férjétől Veszprémben és Gödöllőn tanult, végül vele közösen nagyszámú, gazdag díszű és eredeti zamatú rajzot, akvarellt készített, nagyobbára a gyermek és ifjúsági irodalom számára. Szőnyeg és gobelin tervezésével is foglalkozik.

Signora NAGY (Kriesch Laura)

moglie del precedente, nata a Budapest, nel 1879. Studiò col marito a Veszprém ed a Gödöllő, poi, insieme a lui, ha eseguito numerosi acquarelli, disegni per illustrazioni di libri per ragazzi. Si occupa anche di progetti per tappeti e gobelins.

Kondor Árpád

TELEFONSZÁM: AUTOMATA 907-5

ÖZV. BÁTHORY NÁNDORNÉ: TÜNDÉRVILÁG A VÁROSLIGETBEN. RAJZOLTÁK NAGY SÁNDORÉK
Szent István-Társulat. 1913

ÍRTA LUDVIG BLANKA. RAJZOLTA NAGY SÁNDORNÉ KRIESCH LAURA
Budapest, Franklin-Társulat

Nádai Pál: Magyar gyermek képes könyvek.

MAGYAR MŰVESZET 1927. 628 l. 630. l.

genreképeket tesznek elevenné. Talán inkább is önálló műlapok ezek, mint könyvlitográfiák. De már messziről látni, hogy oroszlán nyujtogatja itt körmeit a gyerekkönyv felé.

*

Mielőtt elbúcsúznánk e sárguló lapokra nyomott könyvek világától, még két mesélőről emlékezünk meg.

Döbrentei Gábor az egyik. A „Kis Gyula könyvé"-nek ő volt a szerzője. A könyv első kiadója Wigand Ottó (1829-ben), a második pedig Kilián György volt (1858-ban). A „fürgenc fiúk s jó kis leánykák" számára írt könyvet forgatni még deresedő fejjel is ritka élvezet. Mert afféle Gárdonyi Géza volt ez a könyvíró a mai nemzedék nagyapái számára. Mesélő bölcs és tréfás ezermester. Époly megkapóan ír a vidéki majomtáncoltatókról, mint a pesti gyerekek életéről. A „selyp" gyereket megtanítja beszélni; a tudnivágyót régi magyar találmányok titkaira figyelmezteti. És ha a kis Gyula sárkányt akar eregetni, itt megvan annak a rendje-módja. Megkapó ennek a könyvnek mulatva oktató, tiszta, derűs szándéka.

A másik könyv szerzője: *Fáy* András. „Meséi és aforizmái" előbb Bétsben Pichler Antal betűivel (1820), utóbb Pesten (1828) jelentek meg. Mindkét könyv címlapján ott van a mese-író. Először Prepelitzay rajzolta le[1] s úgy látszik, ő maratta rézbe is a mesélő arcát. Callot ereje van meg a rajz vonásaiban. A görcsös orr, a csontos uji, a potrohos dolmány egy egész ember testi és lelki mivoltát adja. A második kiadásban úgyanezt a meseírót Ferenczy József festé meg és Lehnhardt Sámuel metszette rézbe. Itt már óriási köszörűkő előtt ül az öreg bölcs magyaros mentéjében. „Szíveket akarok köszörülni" írja előszavában meséi céljáról. A nagy regényíró, a magyar közgazdaság hatalmas úttörője ironizál önmaga fölött, mikor lehajlik a gyermekekhez. A meséi oktatnak, az aforizmái nevettetnek. De egy-egy csöpp üröm vegyül mindegyikbe. És az utolsó sorokban mintha egész életfilozófiája megkeseredne. Mikor ezt írja: „Az író, mint mécse és ólomtolla, fogy a munkában. Éltében

[1] Prepelitzay Sámuel ügyvéd, a báró Prónay-család egykori nevelője, akinek két rajza, Világos vára 1822-ben, Solymos vára 1825-ben jelent meg Igaz Sámuel Hebe-jében, az utóbbi Berkovetz metszetében. (Lyka Károly: A táblabíró-világ művészete 1800—1850. I. k. 88. o.)

irígység, gúny 's negédes orrfintorítások úntatják vele tövises pályáját, de ő tűr, senyved, vív, halad ... Egy remény, egy hiú remény dajkálja a szegény ámultat... Az, hogy a nem érző Sírban ... majd a hír, dicsőség s a név halhatatlansága, ezek a hiú szív s beteg agy gyermekei — nyájasan csiklándani fogják. Kedves helyett felhőölelés".

... A magyar biedermeier-világ elegáns könyvművészete fölött a jókedv mosolyog, de a mély emberi érzések is ott kóválygognak.

*

Ha átugorjuk azt az ürt, melyet a mult század végének nyomdatechnikailag silány gyermek-képeskönyvei töltenek be, megállunk a jelen kapujában.

Mit mutat ennek a századnak magyar gyermekkönyve? Legelsősorban színörömet. A sokszorosító technikák tökéletesednek. A fametszet s vele a precíz munka eltűnik. A rézbemetszés drága volna. Jön tehát a kövön nyomott tarka gyermekkönyvek sokasága. Azt a műgondot, mely a régi könyvek szedésének, tükrének arculatát el-

Nagy Sándorné

Mese c. tollrajza rgny.

Művésznő 1904. 31. l.

Canova: Mária Lujza mellszobra

IX. 176.

Nagy Sándorné Kriesch

Laura.

1924–27. textil.
nartanitónő.

Érmisk 1930. 78. l.

Nagy Sándorné

Prod
2

Petrovics Elek: A gádorállói telep kultur-történetéről. Magyar Iparművészet 1909. 1. f. (Képpel.)

irodalmi és nyomdai r.-t. nyomása.

XIII. ÉVFOLY.
BUDAPE.
KIADJA AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPA

Nagy Sándorné

n. körösfői Kriesch

Laura

kollektív kiállítása

a KMTárs 1931 őszi

tárlata keretében

L. a katalogust.

17 Exaudi		Paskal **Görög kat.** Andronik **Görög keleti** Május 4 Pelágia sz.
Hétfő 18 Venanc		**Protestáns** Erik **Görög kat.** Péter és tsai **Görög keleti** Május 5 Iréne vt.
Kedd 19 Cölesztin		**Protestáns** Ivó **Görög kat.** Patrik **Görög keleti** Május 6 Jób
Szerda 20 Bernardin		**Protestáns** Bernát **Görög kat.** Talalé **Görög keleti** Május 7 Sz. † megj.
Csütörtök 21 B. András	4 1/2	**Protestáns** Konstantin **Görög kat.** Konst. és Ilona **Görög keleti** Május 8 János ev.
Péntek 22 Júlia sz. vt.	Régi társ. ülés déli 12. órá egyetem 2 1/2	**Protestáns** Júlia **Görög kat.** Baziliszk **Görög keleti** Majus 9 Izaias pr.
Szombat 23 Dezső pk.	Nap kelte 4 ó. 15 p. — Nyugta 19 ó. 39 p 3 Első negyed 10 ó. 11 p. Szekes Schorvat 21. hét 1942 **MÁJUS** 31 nap	**Protestáns** Dezső **Görög kat.** Mihály pk. **Görög keleti** Május 10 Zel. Simon

232.

233.

A Gyermekművészeti kiállításból. 232—233. Nagy Sándorné színes rajzai.

Exposition „L'Art et l'Enfant". 232—233. Dessins colorés de Mme A. Nagy.

Nagy Sándorné

234. 235. 236.

237.

238.

A Gyermekművészeti kiállításból. 234, 236. Zadubánszky Irén. 235. Kardos Böske gyermekruhái. — 237—238. Munka-közben komponált hímzések. Zadubánszky Irén vezetésével készültek a Peterdy-utcai fővárosi ipariskolában.

Exposition „L'Art et l'Enfant". 234, 236. I. Zadubánszky. 235. E. Kardos. Robes d'enfants. — 237—238. Broderies. Travaux avec ornements composés en cours d'exécution.

se szólt. Csak ránéztem, láttam mindjárt, hogy baj van. Ismerem én a Jóskát! Nincs a világon senki, aki jobban ismerné a természetét, mint én. Nagyot mondok, de az édesanyja se ismeri a Jóskát jobban, mint én.

Anti bácsi, — rendes szokása szerint, — mintha azt várta volna, hogy szól valamit a megyei fizikus vagy talán a nyugalmazott tiszti ügyész.

Azok nem szóltak.

Anti bácsi tehát mondta tovább:

— „Hát? — kérdem a Jóskát, — nincs? . . ." — „Hogyne volna!" — mordul rám dühösen a Jóska. — „Ha megvan, hát hol van?" — kérdeztem szeliden. — Mert ilyenkor nagyon szeliden kell ám bánni vele, különben megköti magát s harapófogóval se vehet ki belőle az ember semmit. Rámförmedt, hogy mi a fenét vallatom! Hogy mi az istennyilát akarok vele megint! . . . Már ahogy szokta. Mert áldott ember különben, de a természete, az egy kicsit nehéz neki, a Jóskának. De mondom, én már ismerem a veséjét is. — „Jóska! Jóska! — szóltam még szelidebben, — hát ezt érdemlem én tetőled! Lásd, vettem spirituszt is, cukrot is, teát, meg sonkát, ágyat is magam vetettem neki a diványra, ezzel a csúzos karommal . . . Aszondta erre dühösen: — „Ki a fene mondta, hogy spirituszt vegyél! Fujd föl a cukrodat, meg a sonkádat! . . . A gyerek az enyim, mit avatkozol a dolgába! . . . Azt csinálom a gyerekkel, ami nekem tetszik! Punktum!" — Jó, jó, — gondoltam magamban, — ezt most valami leli, de majd kifujja magát, aztán lecsillapodik. Már én ismerem jól a Jóska nehéz természetét. Hát csak vártam. Az okosabb enged!

A megyei fizikus kétszer is bólintott erre és bólintott a nyugalmazott tiszti ügyész is.

— Szó nélkül járt föl s alá a szobában a Jóska, — folytatta elbeszélését Anti bácsi. — Én csak hagytam. Járja ki magát. Egyszer megáll a divány előtt. „Hát ez az ágy mi a fenének itt?" — kérdi tőlem mogorván. „Há'szen mondtam már: a gyereknek vetettem." „A gyereknek!" — szólt szelidebben, de azért többet nem szólt, a sipkáját se vette le a fejéről. A kezét zsebredugta és nagyokat lépett. „Iszol egy csésze teát, Jóska?" — kérdeztem szeliden. „Nem iszom." Hagytam megint egy darabig s aztán kérdeztem: „Hát egy falat sonka nem kell?" „Nem kell!" Járkált tovább . . . Egyszer csak megáll előttem. Nem vagyok ijedős természetü, de akkor borsódzott a hátam s azt gondoltam magamban: most valami olyat mond nekem ez a Jóska, amiből bizonyosan nagy szerencsétlenség lesz! . . . Mert hogy a szeme is nagyon csillogott. Aszondja és csak úgy fulladt a hangja, szegénynek: „Te Anti! Te engem ugy-e becsületes embernek tartasz?" Micsoda kérdés! — gondoltam magamban. Mondtam is neki, „hát persze, hogy becsületes embernek tartalak én téged, Jóska!" Bólintott és azt mondta, hogy nagy szamár vagyok, ha én őt becsületes embernek tartom. Hát ezt megint mi leli? — gondoltam magamban, de már azt tudom, hogy ilyenkor jobb, nem szólni neki. Egy darabig nézett rám, aztán nekieredt s megint csak járkált a szobában tovább. Jó vártatra, végre is szóra fanyarodott az én Jóskám. És az a furcsa, hogy ilyenkor aztán egész csöndes, szinte szomoru a hangja. De aszondják, a hangos természetü, hamar mérges ember mind ilyen.

A megyei fizikus szakértően bólintott és bólintott, helyeselvén az állítást, a nyugalmazott tiszti ügyész szintén.

Anti bácsi pedig elővette tajték szivarszopókáját s belétevén az ötös kuba végét, szippantott néhányat és a füstöt a szépen barnuló tajtékszivar-szopókára fujván, így folytatta az esetet:

— Szegény Jóska! . . . Mintha hallanám! . . . Aszondja azon a csöndes, szomorú hangon: „A gyerek az enyim, az bizonyos! Szakasztott ilyen tatár koponyája van, mint

A Nemzeti Szalon grafikai kiállításából
A „Művészet" jogosításával

NAGY SÁNDORNÉ: MESE

nekem . . . Meg a szeme is ilyen szürke. Azt is láttam, hogy benne van az én fajtám veszekedett természete. De hogy micsoda nyomorúságból szedtem én ki azt a szegény kis fattyút! . . . Arról nincs fogalmad! Arról a mizériáról embernek nem lehet fogalma! . . . Kerestem szegénykét, mint a tűt, de csak akkor döbbentem meg, amikor rátaláltam. Először a vasutnál firtattam. A vasutnál aszondták, hogy Mihálynak hívják azt az embert, aki feleségül vette azt az asszonyt, meg annyit mondtak, hogy valahol az alsóvárosban laktak. Összejártam az egész alsóvárost. Benyitottam minden vacokba . . . Hát

Uj Idők 1904. X. 25.

tudod Anti, azt a piszkot, semmiféle állat nem birná ki, ott csak ember tud megélni . . .“ És elkezdett a Jóska okoskodni. Emlegette megint azt a muszka grófot, akinek az irásaira már csakugyan kiváncsi kezdek lenni magam is. Aszondta: „Annyira csak ember sülyedhet, hogy azután megszünjék ember lenni és állatiasabb legyen az állatnál!“ És aszondta a Jóska: „Szerettem volna rájok gyújtani a fedelet, hogy velük együtt pusztuljon az a szenny, az a megalázó nyomor!“

A megyei fizikus és a nyugalmazott tiszti ügyész nem szóltak, de mintha az egyik, egykissé, megcsóválta volna a fejét. És talán a másik is.

Anti bácsi nyugodalmasan beszélt tovább.

— Vártam, hogy mikor kerül hát már sor a gyerekre?... De hogy a Jóska egyre csak a nagy nyomoruságért haragudott, én kérdeztem tőle: „Aztán a gyerek is ott volt, abban a nagy nyomoruságban?“ Erre még jobban megharagudott a Jóska. Hogy micsoda kiváncsi vénasszony természet szorult én belém!... Hogy ne járjon a szám mindegyre, amikor ő beszél!... Pedig én nem is igen szóltam. Aztán még dühösebben mondta: „A fenét volt! A gyerek nem volt ott! Hanem az anyja, az ott volt. Meg egy csomó maszatos gyerek!... Mer' a gyerek, az terem, mint a gomba. Mennél nagyobb a piszok, meg a nyomoruság, annál szaporább a gyerek... A kemence mellé egy mocskos szűr volt hajítva, azon is nyivákolt egy szopós gyerek. A sarokban, egy dagasztó teknőben, ott is egy gyerek pityergett... Mondtam neki, hogy a gyerekért jöttem!“ „Kinek?“ — kérdeztem, vesztemre, mert ezért is összeszidott. Hogy micsoda vén szamár vagyok!... „Kinek!?... Hát az asszonynak! A gyerek anyjának!... Mondtam neki: hogy ide a gyerekkel!... Elkezdett bőgni. Mindegyre kezet akart csókolni, Sopánkodott...“ „Hát megismert?“ — kérdeztem. A Jóska bólintott. „Te, Jóska!“ — kérdeztem, pedig tudtam, hogy megint rám förmed, — „aztán hogy néz ki az az asszony?“ Az a különös, hogy Jóska nem haragudott meg ezért a kérdésemért. Vállat vont s nem is felelt rá. „De hát ezelőtt csak szép volt?“ — kérdeztem. „Az ördögöt volt! Sohase volt szép... Egészséges paraszt némber volt, — de most... Különben, mit faggatsz itt te engem?! Mi közöd ahhoz az asszonyhoz!? Csúnya, vén, szutykos, és punktum. Elkezdett sopánkodni, hogy milyen szerencse, hogy én eljöttem! Hogy milyen aranyos, milyen szép az én leányom, a Rózsika! Hogy milyen boldog lesz majd a Rózsika, ha engem meglát!... Hát hol az a Rózsika?... Kisült, hogy a Rózsika nincs ott, hogy szolgálatban van!...“ Nem is szeretek rágondolni, hogy mi mindent nem mondott erre a Jóska! Hogy vádolta, szidta önmagát!... Annyi szent, magam is nagyon sajnáltam szegény Jóskát. Meg a gyerekünket is sajnáltam... Pedig, ha azt vesszük, talán jobb, hogy szolgálatban volt s nem ott, az anyja mellett abban a nagy nyomoruságban. Végre is, a cselédnek nincs olyan rossz dolga, ha jó helyre kerül. A mai világban, úgyis nagyobb úr már a cseléd, mint a gazda. Az ember, maholnap már, parancsolni se mer nekik!

A megyei fizikus és a nyugalmazott tiszti ügyész szép csöndesen bólintottak, mert ugyanily nézeten voltak ők is.

— Elég az hozzá, — folytatta Anti bácsi, — hogy az asszony elment Rózsikáért, a Jóska pedig adott az asszony urának, a Mihálynak öt pengőt készpénzben. A Mihály nagyon örült az öt pengőnek és csak annyit mondott Jóskának: „Én a téns urat nem is ismertem eddig!“... Aztán, hogy elékerült Rózsika, még jobban sírt, jajgatott és sopánkodott az asszony. De Jóska aszondja, hogy a gyerek nem szólt egy kukkot se, mindig egyforma maradt, se szomoru, se víg. Csak az asszony obégatott, hogy az ő aranyos Rózsikája! az ő drága, az ő egyetlen szép Rózsikája!... Csak úgy áradt belűle a a köny, meg a szó. Mint már az asszonynépségből szokott.

Ismételten bólintottak, azok ketten, a nvugalmazott tiszti ügyész és a megyei fizikus.

— Jóska aszondja, ő lelkire kötötte az asszonynak, hogy egy kukkot se szóljon a gyereknek, hogy Jóska az apja! Meghagyta neki, hogy csak annyit mondjon a gyereknek: most ez az úr elvisz téged, és nem kell szolgálnod és jó dolgod lesz... Jó... jó! (és Anti bácsi is többször bólintva) ismerjük az effélét!... Majd hogy annak ne szólt volna az anyja!... Mintha ilyesmit el tudna hallgatni az asszonynépség!

Kicsinylőleg mosolygott a megyei fizikus és a nyugalmazott tiszti ügyész. Bólintottak is.

Anti bácsi, annak rendje s módja szerint, szép apróra mondta volna tovább, de már hallatszott az udvaron a polgár iskolai igazgató, Steiner bácsi erős lélegzetvétele, — Anti bácsi tehát megigérte az uraknak, a megyei fizikusnak és a nyugalmazott tiszti ügyésznek, hogy majd jövő vasárnap elmondja a história végét.

A megyei fizikus és a nyugalmazott tiszti ügyész bólintottak, hogy jó, — majd a jövő vasárnap!...

Aztán Anti bácsi gondosan megtörülgette és tokjába helyezé szépen barnuló tajték szivarszopókáját és aztán belépett Steiner bácsi, a polgári iskolai igazgató és ők négyen tarokkoztak este hétig, félkrajcáros alapon.

A nevető ember

Monolog

Irta NAGY ENDRE

Kolosszális viccet tudok, hahaha! Csak hallgassák meg, hahaha, úgy fognak kacagni, mint még soha — hahaha!

Amikor én először hallottam, oldalnyilalást kaptam a nagy kacagástól. Hahaha, azóta amint rágondolok, nyomban érzem a nyilalást az oldalamban.

Node nem szaporítom a szót, ha-ha-hanem rátérek a viccre. Tehát egy börzeügynök, hahaha, találkozott egy kollégájával és azt kérdezte tőle:

— Találd ki, hogy mi a különbség a ... haha... a kávé és a... haha... a papagáj között.

— Nem tudom ... hahaha...

Ekkor a börzeügynök így válaszolt:

— Hahaha-bruhahahá-pszahaha!... (Hosszabb kacagási roham után a könyeit törli.)

Bocsánat, de az ember nem igen állja meg kacagás nélkül, hahaha! Tudniillik ennek a viccnek olyan meglepő, frappáns a csattanója, hogy az ember lefordul a székről ha-ha-hallatára! Egy ilyen vicc valósággal csodákat művel!

Tegnap például egy familiában voltam vacsorára és mikor a ha-ha-halat tálalták föl, az egyik szomszédomnak ... hahaha ... szálka akadt a torkán. Szegény köhögött ... hahaha ... fuldoklott... hahaha... kékültzöldült. Némelyek a hátát püfölték... hahaha... némelyek a torkát szorongatták... vízzel itatták... hahaha... de mindez nem ha-ha-használt. Majd megfult szegény ... hahaha! Ekkor én elmondtam neki... hahaha ... ezt a viccet és erre... hahaha... nyomban kikacagta torkából a szálkát ... hahaha!

De még ennél is érdekesebb ez a másik eset... hahaha!

Egy barátom ha-ha-halálosan szerelmes volt egy leányba ... hahaha! Élt-halt érte ... hahaha! De egy ulánus-ha-ha-hadnagy elhódította tőle a ha-ha-ha a leányt. Ő párbajt vívott a csábítóval és a ha-ha-hadnagy kettévágta ... hahaha kardjával a nevető izmait. Hahaha...

Nagy Sándorné

Irod

Petrovics Elek: ~~Mü-~~
~~vészet~~ Magyar festők
a berlini Secessióban.
Müvészet 1910. 218. l.

Nagy Sándorné

Jézuska a virágok közt,
gobelin, repr.

Magyar Iparművészet

1926, 164. l.

DÍSZÍTŐ RAJZ
NAGY SÁNDORNÉ MŰVE

természetben, e tudományok mégis pozitív és exakt tudományok. Itt e fogalmak alkotása a szemléletben gyűjtött egyes jegyek fokozatos összehasonlítása és a hasonlók kiemelése által történik s valamely általánosabb elv alapján deduktive igazoltatik. A műtermékek mind egészen külön érzés szülöttei, egészen külön, sajátos egyéni megjelenésmóddal bírnak s ha összehasonlítjuk őket, úgy látszik, csakis az közös bennük, hogy megannyi egymástól független, egyes alkotási processus eredménye. Mégis az eltérő megjelenésmód mellett minden egy korban dolgozó művész művében nyomának kell lenni annak, hogy a képzetek egy része, amely az alkotás alatt a művészben felmerülhet, úgy a technikaiakban és formában, mint a tartalomban és érzésekben egy korban közös. Ez a közösség azonban nem egyszerű módon van kifejezve s nem is található meg valamely műről kapott egyetlen szemléletben, hanem a felmerülő formai problémák azonosságában s a problémák megoldására irányuló kísérletek rokonságában nyilatkozik meg. Minden mű bizonyos anyagban előállítva a szemléletben adható eszközökkel színben, vonalban, foltban, mozdulatban van kifejezve. A szemléletben adott ezen kifejezési eszközöket nevezzük együttesen a mű formájának. Ebben a formában jut kifejezésre az érzések és tartalmak közül az, amit a művész kifejezni akar s az alkotási processus egy jó részét teszi ki az a folyamat, amely az érzéseknek és a tartalommnak a legmegfelelőbb formákat keresi meg. Nem minden forma alkalmas minden tartalom kifejezésére, ellenkezőleg minden új tartalom és új érzés új forma megkeresését követeli meg. A művészi alkotás voltaképen attól a pillanattól kezdve, amikor a műben elmondandó tartalom s érzés a művészben készen áll, egy szűntelen, sokszor izgatott és kínos keresgélés a mondanivalót tökéletesen (aequivalensen) kifejező forma után. Minthogy a formák

Művészet 1911.

alakulását a mű tartalma és érzése irányítja, minthogy továbbá a művészi alkotás célja olyan formák keresése, amelyek az érzések és tartalmak legtökéletesebb kifejezői s minthogy valami legtökéletesebben csak egyetlen módon fejezhető ki, azért kell, hogy azokban a művészek, akiket közös érzések és rokon kifejezési tartalmak izgatnak, az egyetlen tökéletes forma megtalálásának irányában kísérletezzenek a formák nyomozásában s így kell, hogy műveikben azonos problémák merüljenek fel s a formai problémák megoldásában is rokonságot mutassanak.

Ez persze nem oly könnyen megfogható valami, mint az egyes természetrajzi fogalmak. Bonyolúltabbá teszi a stílus jelentését még két körülmény. Mindenekelőtt az, hogy egy-egy kor stílusa nem lehet egységes. Ma jobban érezzük, mint valaha, hogy az a társadalmi helyzet, amelyben felnövünk, kifejlődünk, amelyben működési körünket és mozgási területünket megtaláljuk, nagyon is megszabja, hogy milyenek a mi képzeteink és a mi érzéseink. A művészekre éppen nagy fogékonyságuknál fogva fokozott mértékben áll ez s állott minden időben. A művészettörténet elkövette ugyanazt a hibát — s e tekintetben úgyszólván egyetlen műtörténész sem képez kivételt —, hogy minden kor művészetét egységes jellegűnek fogta fel, holott az épp oly kevéssé egységes, mint egy kor gazdasági élete, vagy ideologiája. A művészek is bizonyos társadalmi osztályok gyermekei, ők is bizonyos csoportjától a megrendelőknek kapják a feladatukat, s az eredet és megoldandó feladatok osztályonként bizonyos közös érzéseken és képzeteken alapszanak s kifejeződni törekedvén bizonyos közös formai problémák fölvetésében jelentkeznek. Igy nemcsak egyes koroknak, de a korokon belül bizonyos csoportoknak is saját külön problémakörük s külön sajátos megoldási kísérleteik vannak.

Más körülmény, amit a stílus értelmének a pontosabb körülírásánál tekintetbe kell venni, az, hogy a stílus nem valami, ami mindég állandó, ami időtlen időkig változatlan marad. Ez pedig azt jelenti, hogy nemcsak hogy nincs a stílus adva, mint határozott konkrét megfogható szemlélet a műtermékekben, sőt belőlük csak nehezen kianalizálható formai problémákban mutatkozik, nemcsak hogy nem egységes egy-egy korban, sőt a szerint, amint a művészek maguk bizonyos társadalmi osztályokhoz tartozóknak érzik magukat, csoportonként más és más, hanem a mellett még nem is állandó, ellenkezőleg szükségképen folyton forrongó és alakító.

Ez a forrongás és alakulás maga is elsősorban az által jut kifejezésre, hogy bizonyos új formai problémák merülnek fel, vagy legalább is újabb irányok a problémák megoldási kísérleteiben. A forrongás és átalakulás forrása az élet szüntelen előrelendülése s az ezen az alapon álló változások az érzésekben és kifejezésre váró tárgyakban. Minden művészi tartalom formában jut kifejezésre s minden új tartalom kifejezésénél az aequivalentia elérésére irányuló művészi akarás indulópontja a régi forma, amelyet hogy az új tartalomhoz hozzá tudjon a művész idomítani, át kell hogy alakítson. Minthogy egy-egy korban az osztályonként felmerülő érzések és tartalmak változásai megegyezők, azért a formai problémák felmerülése s a megoldási kísérletezések módjai és irányai is egy csoporton belül a különböző művészeknél is állandóak. Ezek azok a sajátosságok, amelyek interindividuálisaknak nevezhetők, ez az, amit a stílus szó alatt értünk.

A stílus tehát olyan folyton változó, alakuló és interindividuális formai problémák és problémamegoldási kísérletek összege, amely az ugyanazon korban ugyanazon társadalmi réteg kebelében élő, s ugyanazon réteg számára dolgozó művészcsoport művészetében a lüktető, folyton hullámzó élet nyujtotta változó kifejezéstartalmak aequivalens kifejezésére keletkezett.

A stílus ilyen értelemben a művészettörténet tárgya, ezeknek az egymásutánja, ezeknek a küzdelme egymással szemben a művészettörténet egész esemény-életfolyása. Ezt megkonstruálni a feladata a műtörténésznek s e konstrukció eszközeiről és útjairól kell gondolkodni annak, aki a műtörténet metodikájával foglalkozik.

Dr. Kenczler Hugó

Nagy Sándorné

festő

Műcs. kiáll. 1933 tól
Pipics 118. l.

Nagy Sándorné

Kriesch Laura

Vrod
z

Nádai Pál. Könyv
a gyermekről. I. k.
Bp. 1911. 64. l.
79. l.

Salicornix herbacea VIII. 182

Nagy Sándorné

Séta c. rajza repr.

Vas. Ujs. 1909. 837. l.

Nagy Sándorné

(Kriesch Laura)

életrajz

irod.

Csókássy 117. l.

10123

obbra fordult és kezeiben könyvet
lül félrevont függöny lóg és balra
elyezett tojásdad medaillont részben
szentségtartó körül égő gyertyák
ek diszt. Felirata a kép alatt:

Osterreich .

7.8 cm.

0.
91.

Nagy

N. 25. *Sándorné, Kriesch Laura*, l. *Kriesch Laura.*

Hadjárat.

A háttérben házak lát
nek, az előtérben pedig a s
és a lakosságot konczolják
Katzler. 850.

Kny., alányomással, me

111-91-65(

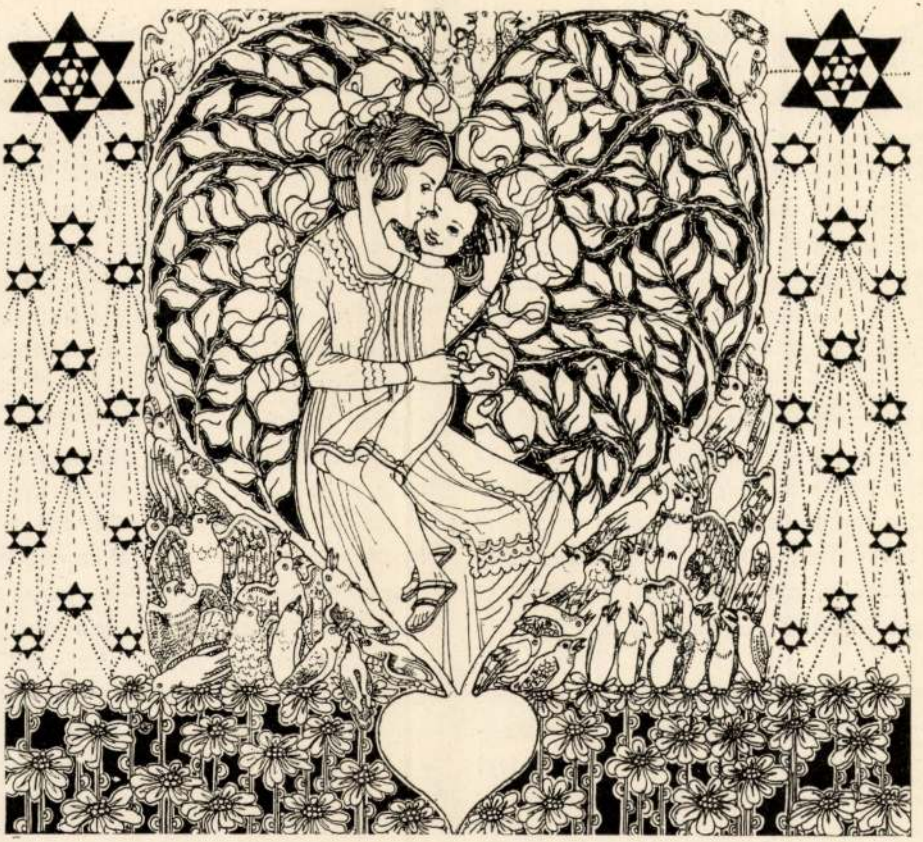

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZNŐK
A NEMZETI SZALONBAN

A GYERMEKMOSOLY
NAGY SÁNDORNÉ RAJZA

a fotográfia nem tud kielégíteni. De, természetesen, az elhelyezkedésnek ez a célszerüségi szempontja önmagában még nem tudta volna új útakra terelni a portrét, ha a fotográfia föllendülése nem találkozott volna össze igen szerencsésen a művészetnek azzal az irányával, amely nemcsak az emberrel, hanem a természet minden egyébb jelenségével szemben is elfordult a lefestés és az objektív konstatálás módszerétől, hogy egészen más értékeket hangsúlyozzon. Az impresszionizmus festői világnézlete nem ismerte többé a természetnek abszolút, minden körülmények között érvényes tárgyi kritériumait, hanem ezeken túl és részben ezek elhanyagolásával azokat a momentumokat hangsúlyozta, amelyek úgy a lefestendő természeti jelenség, mint a festő szubjektiv, csak bizonyos tárgyi és lelki körülmények között érvényes tulajdonságait jellemzik.

A konstatáló portré helyébe lépett tehát az impresszionisztikus portré, amelynek létjogosultságát az határozta meg a modern fotografiával szemben, hogy összes mondanivalói éppen a fotográfián túl kezdődtek. Legfontosabbak voltak e mondanivalók közül azok, amelyek a festő egyéniségét, világszemléletét és kifejezésmódját jellemezték. Ezenkívül azok voltak fontosak, melyek a lefestendő tárgynak — a portrénál tehát a lefestendő embernek mint szemléleti jelenségnek, szín- és forma-viszonyaira, továbbá az őt környező és rajta reflektálódó fény- és levegőjelenségek, atmoszferikus behatások szín- és forma-elváltoztató hatására vonatkoznak. De e primer festői közléseken túl, melyek, persze közvetve, őt is jellemezték, az ábrázoltnak személyi vonásai is kifejezésre jutottak, csakhogy elsősorban is nem azok, amelyek a valamivel régebbi portrén és a fotográfián fontosak voltak, tehát nem a fotografikus hasonlatosság jegyei, hanem lényének, karakterének mélyebb, nem mindenki számára megnyilatkozó vonásai. Az impresszionisztikus portréval kapcsolatosan tehát megszületett a pszichológikus portré is, mely a felszines vonásokkal nem érte be, hanem mélyebben markolt a lélekbe, hogy azt is, — persze, csak külső, szemléleti megnyilatkozásaiban — vászonra rögzítse. Az ilyen portré sokszor első pillanatra alig hasonlított az ábrázoltra, de hosszabb, vagy gyakoribb szemlélés után kiderült, hogy karakterbeli jellemzetessége sokkal több, mint hasonlatosság, sokkal állandóbb értékű és igazságú, mint azok a vonások, melyeket egy

Művészet 1914.

Nagy Sándorné

két bibliai tárgyu gobelinje az alábbi intézetben

Stuhlman Patrikdr.

A jászó-premontreiek gödöllői intézete. Magyar Katolikus Almanach. III. évf. Bp. 1929. 979. l.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 .... évi .... hó .... n .... napján

.....

délelőtt / délután .... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Nagy Sándorné

1926. egyházmuvészeti kiállítason Gobelin tervével megnyerte az iparmuvészeti II. díjat és ezüst diplomát

Magyar Katolikus Almanach. I. cf. Bp. 1927. 537. l.

9. §.

Ezen szerződés 2 eredeti és 1 r

jelenlétében aláíratván, azok közül az eredeti p

vállás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumna

tésznek, harmadika az ellenőrnek, negyedike a

műszaki számvevőségének, az eredeti másodpél

Budapest, 1894 évi October

Előttünk mint tanuk:

Dr. Czobor Béla mp.

Gedely Ferenc mp.

Nagy Sándorné

festőnő.

Nagy Sándor festőművész
neje.

Folyószám	Szakleltári sorszám	A leltári napló folyószáma	A művés vagy cí

.eltári érték		Jegyzet
kor.	fill.	

Nagy Sándorné

Lajos
2

Nemzeti Salon almanach
127

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191...

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételé

nevü munkástársamat szóbelileg meg

Kelt ....., 191...

.....

tanu.

.....

tanu.

Nagy Sándorné

U. 872

Nagy Sándorné

U. 1336

Nagy Sándorné

festőnő

U. 11.

Kerület.

Az Orsz. Magy

országgyülési képviselő va

Sorsz.	Név	Állás (rang)	Fizetés		Születési év	
			Kor.	kr.		u

Wagy Sándorné

Lásd

Könagő

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta –

Nagy Sándorné

Szód
Z

(Kézdi,) A gödöllői mű-
vészhelep kiállítása. Pesti
Hirlap. 1909. szept. 23.

U. 181

Nagy Sándorné

irod.

Tábori Kornél: Magyar művésznők. Pesti Napló 1912. dec. 25. (Önarcképpel.) U. 11.

Arra felel, hogyan lett művésznő?

Pozitív adat nincs.

Nagy Sándorné

Irod.

Tábori Pósnál: Magyar-
nüvesznök Pesti Napló
1912. dec. 25. (Önarchép-
jel.) 21.11.

Arra felel, hogyan lett nüvesznő?
Pozitív adat nincs.

Nagy Sándorné Kriesch
Laura

---

gobelin és szőnyegmun-
kái ból koll. kiálli-
tás férje koll. kiálli-
tása alkalmából

Boross Mihály: Nagy
Sándor és Kacziány Ala-
dár. Képzőművészet
1931. 43–44. sz.

Nagyné Kriesch Laura

MAPFE tartalom 1913
állami könyvillusztráció
dij

597.

Erhard J. C.

Tuln mellett. (Bei Tuln) R E.

100 m. 163 g.

K. 1.50

14

Karácsonyi vásár

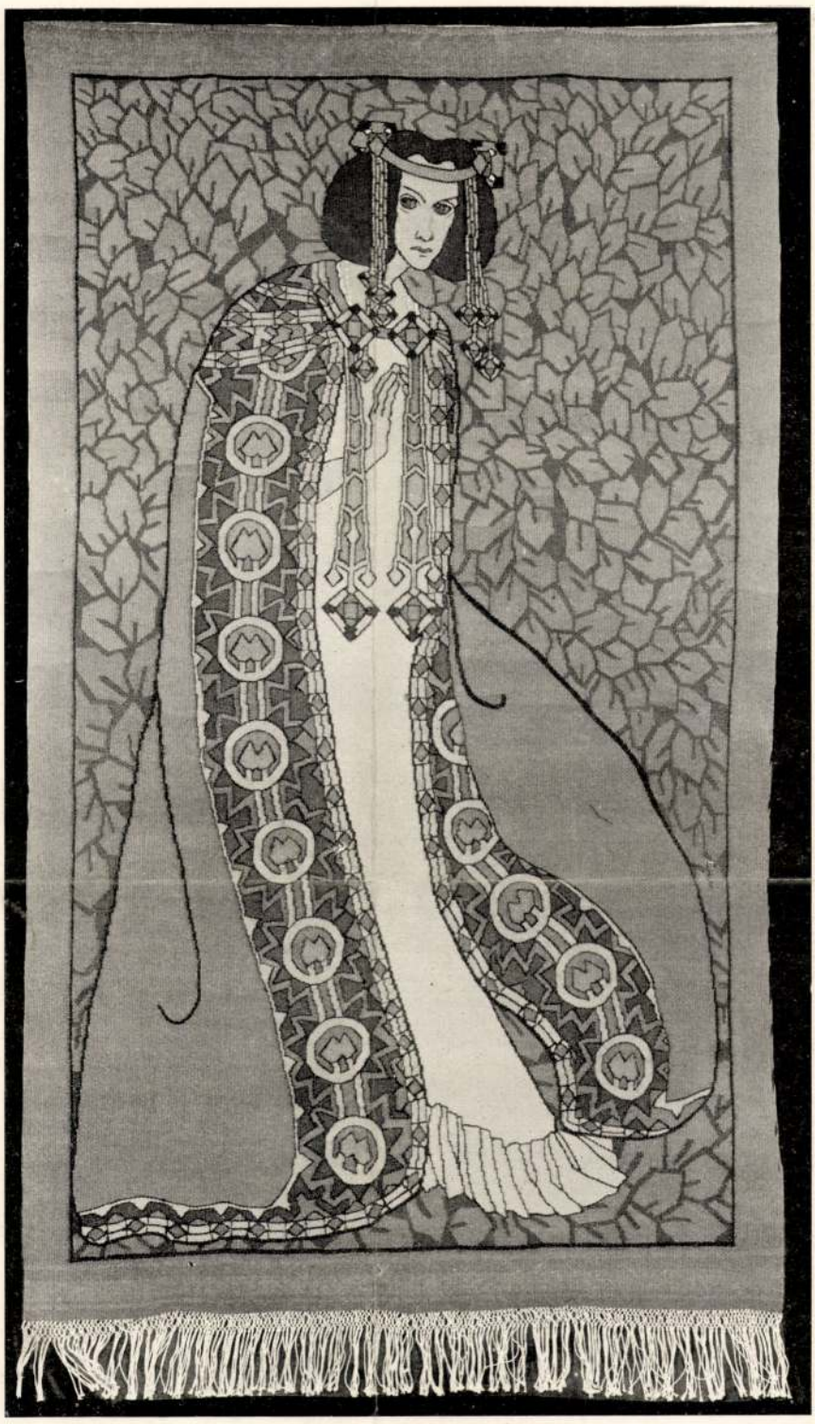

11.

11. NAGY SÁNDORNÉ:
SZÖVÖTT FALISZŐNYEG.
KÉSZÜLT A GÖDÖLLŐI SZÖVŐMŰHELYBEN. GOBELIN.

Magyar Iparművészet
1911. 17. l.

9.

9—10. MÁRTON IMRE (LOSONCZ): DOMBORÍTOTT FÉMTÁRGYAK.

10.

OBJETS EN MÉTAL REPOUSSÉ.

tekintet nélkül különböző iparművészeti alkalmazására s a meglevő anyagok kellő ismerete nélkül, úgy hogy az életbe kilépő tanuló, három évi iskolázás után azon a ponton áll, hogy a küzdelmet megint újra kell kezdenie, mert elméleti tanulmányai nem sok hasznára válnak. Ekkor kezdi csak látni, hogy az iparművészet nem abban áll, hogy csinos ornamentumokat és mintákat tudjon papirra vetni, hanem hogy elsősorban ipar az, melynél a művészet hivatása, hogy gyakorlati rendeltetésű tárgyaknak megtanítsa szép formát adni. Ez azonban a leányipariskoláknál alig jő figyelembe, csak kevés oly iskola van, hol a növendéknek tere nyílnék gyakorlati próbákat tenni, s ha igen, úgy ez legfölebb egyes technikai eljárásokra szorítkozik. De hol marad a többi? A ruhaszabászat, svájci géphímzés, csipkeverés, kéziszövés, selyemszövés, kalapdiszítés és a többi? Pedig mindezeken a téreken húsz év óta nem egy reform lépett életbe, a művészek egész sora merített fantáziájából újabb és újabb formákat, hogy rendelkezésére bocsássa a haladó iparnak.

Agyagművesség

MŰVÉSZI KÁLYHÁK. A legújabb kor néha igen mostohán bánik el az emberi berendezés régi tárgyaival. A műszaki haladás éppen annyi régi rekvizitumot pusztít el, mint amennyi újat alkot s bár ez a körülmény alapjában véve megfelel a fejlődésnek, sokszor nézünk sajnálkozó érzéssel az áldozatok után. Ezen áldozatok közé tartozik a cserépkályha is, amelyet a modern fűtési technika lassankint kezd kiszorítani, különösen a nagyvárosokban. A cserépkályha pusztulása azonban semmi körülmények között sem öltött még akkora mérvet, hogy megérdemelné azt a nagy elhanyagolást, amelyben jelenleg sínylődik. Nem érdemli meg, mert hiszen minden technikai újítás ellenére manapság még mindig a legáltalánosabb fűtési eszköz, sőt talán a legtökéletesebb is, de nem érdemli meg azért sem, mert hiszen a multja és a benne rejlő művészi kvalitást teljes mértékben megokolják a vele való foglalkozást. Mindezek ellenére azonban a cserépkályha, az agyagművesség ambicióinak legméltóbb tárgya igen nagy sülyedést mutat. Művészi megtervezésével nem foglalkozik úgyszólván senki, a kályhagyárak ezer esztendő óta használatos, ízléstelen sablonokkal dolgoznak s a kályha rendesen utálatosan, idegenül, művészietlenül terpeszkedik a szobák sarkában. Pedig hogy a kályha milyen művészi magaslatra emelkedik, hogy megtervezése milyen magasan művészi feladat, azt nagyszabású multja mellett élénken bizonyítják a külföldi modern törekvések is, amelyekből kellemes ízelítőt nyujtott a »Die Plastik« legutolsó száma. Ignatzius Taschner és Karl Burger kályháit mutatta be, bizonyságot téve a két művész magas kvalitásairól. Ezek a kályhák fogalmat nyujtanak arról, hogy micsoda gyönyörű ékessége lehet a szobának a jól megtervezett kályha. A művészi kályhák formája és architektónikus felépítése mindig hozzáilleszkedik a szoba rendeltetéséhez, a női szobákba könnyed, karcsú, világos, lábaskályha kerül, míg a nagy nappali szobákhoz kedélyes, falazott alapon álló, széles kemence való. A kemencét padka futja körül, amely intim kis zugot formál és nagyon barátságossá, kedvessé teszi az egész szobát. A kályhacserepek megformálása pedig egészen külön, előkelő ága a plasztikának. Taschner kályhacserepei rendkívül artisztikusak, soha nem tévesztik szem elől kizárólagos dekoratív céljukat. Gyönyörüen csillogó, összehangolt, diszkrét színeikkel a szoba legszebb részévé varázsolják azt a helyet, ahol a kályha áll s amelyre minálunk, Magyarországon, rendesen bosszankodva tekint az ember. És ez nagy veszteség, mert a kályha művészietlensége, visszataszító volta által egy jóbarátot, egy kedves ismerőst veszít el az ember, de különösen a gyermek. A kályhacserepek stilizált, fantasztikus reliefjei adják a legelső anyagot a gyermek képzeletének, határozottan kár, ha ez az anyag buta, művészietlen és sablonos. A modern iparművészet artisztikus hatásokkal akarja körülvenni az ember életét. Nos: Magyarországon, ahol a kályhának még igen nagy tere van, ezt a célját a kályha művészi megtervezése nélkül sohasem fogja elérni. Az agyagművesek kötelessége, hogy gyártmányaiknak artisztikus külsőt adjanak, a közönségé pedig, hogy minden egyebet, tehát mindent amit most elfogad, visszautasítson.

Szakirodalom

KERESZTSZEMES HÍMZÉSMINTÁK. Az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola kiadása. Szerkesztette Mihalik Gyula. Ára 80 fillér. A tizenöt, jórészben többszínű nyomású mintalapból álló füzet sok praktikus hímzésmustrát foglal magában. Részben népi hímzésminták gondosan válogatott példáit látjuk benne, részben pedig az Iparművészeti Iskola tervezőinek és Nagy Sándornénak eredeti, ötletes tervezeteit. A divatlapokban közölt és a kézimunkakereskedésekben kapható szokványos, sőt gyakran elég ízléstelen mintákkal szemben e mintafüzetecske számottevő haladást jelent és jó volna, ha a kézimunkatanitónők és kézimunkázással foglalkozó hölgyek mennél többször felhasználnák ezeket a szemrevaló, ügyes mintákat. A most megjelent füzet első része annak a mintasorozatnak, amelyet az Iparművészeti Iskola textilosztálya a közel jövőben ki fog adni. E vállalkozásával a magyar kézimunkák nemesítésére irányuló törekvését akarja előmozditani az Iparművészeti Iskola. Kívánjuk, hogy e fáradozását mennél előbb siker koronázza. A füzet értékes voltát bizonyítja az a tény is, hogy belőle a The Studio ezidei februári számában számos szemelvényt közölt.

Magyar Iparművészet 6*
1912.

A GYÜJTŐ címmel új művészeti havi folyóirat jelent meg a Szent-György-Czéh Magyar Amatőrök és Gyüjtők Egyesülete kiadásában. Az első szám érdekes közleményei, gazdag illusztratív része, gondos tipográfiája és művészies külső formája a legelőkelőbb folyóirataink közé sorozza az új lapot. A most megjelent százoldalas, száz illusztrációval bíró első szám tartalma: Farkas Zoltán: Andrássy Gyula gr. gyűjteménye; Takács Zoltán dr.: Új szerzemények Nemes Marcell gyüjteményében; Radisics Jenő: Az Iparművészeti Múzeum meissení porcellánja; Lengyel Géza: Csók István; Radó Antal: Autogrammgyüjtés; S. L.: Az amatőr nyelve. Rovatok: Kisplasztika, Grafika és Ex-libris, Gyüjtők és gyüjtemények, Jog és művészet, Irodalom, Vidék, Krónika és naptár, Praktikum, Desiderata, stb. Függelékül: A Szent-György-Czéh X. művészeti aukciójának képes katalógusa. A Gyüjtő előfizetési ára egy évre 20 K, a Szent-György-Czéh tagjai díjtalanul kapják. Mutatványszámot az érdeklődőknek a kiadóhivatal küld: VIII., Múzeum-körut 18.

HOFFMANN, FRIEDRICH H. FRANKENTHALER PORZELLAN. I—II. Band. München, F. Bruckmann, 1911. Ára 183 korona. A bajor nemzeti múzeum 1909-ben egy kiállítás keretében a régi bajor porcellánt mutatta be, amelyen Frankenthal ezernél több darabbal volt képviselve. Az anyag gazdagsága arra indította Hoffmant, hogy a frankenthali porcellánt egy külön, minden tekintetben tanulságos publikációban tegye közzé. Az anyagot két részre osztja. Az első részben bemutatja az egyes szobrocskákat és csoportokat, a másikban az edényeket és más használati eszközöket. Az első csoport felosztásánál a történeti sorrendet tartja szem előtt s a gyártás történeti fejlődését tünteti fel. Ugyanezt a felosztást használja, amennyiben módjában volt, a másik csoportnál is. A tárgyszerinti felosztáson belül felosztja az anyagot a mintázók szerint s ezzel a produktumok művészeti és stilisztikai fejlődését mutatja be. Újdonságot jelent s határozott nyeresége ezen mű a szakirodalomnak, amennyiben Németország egy nevezetes porcellángyárának készítményei egy képes katalógusban vannak gondosan összegyüjtve és feldolgozva. Az anyagot az ábrázolások szerint tárja elénk. Így külön-külön csoportban mutatja be a hónapok, évszakok, múzsák, művészet és tudomány allegórikus ábrázolásait. A közölt anyag javarésze most először jelenik meg. A színes, kombinált eljárás szerint a fősúlyt az allegórikus és antik ábrázolásra fektették. A gyár legjobb darabjai az akkori mintázó, Konrad Linck kezéből kerültek ki, kinek allegórikus szobrocskái mellett használati eszközei — tükörrámái, karosgyertyatartói, órái — elsősorban méltók figyelemre. Mikor Linck 1766-ban Mannheimba került, helyét Karl Gottlieb Lück foglalta el, kinek kisebbszerű, nyugodt, finoman festett szobrocskái vonják magukra a figyelmet. 1770 óta a gyár felügyelője, Simon Feylner is foglalkozott mintázással, de Lücket nem tudta pótolni. A gyár tulajdonosa ekkor a würtembergi udvari szobrászt, Adam Bauert hívta meg mintázónak. Produktumai, különösen antik istenszobrocskái hasonlítanak azokhoz, amelyeket a ludwigsburgi gyár részére Beyer mintázott. 1778 óta a gyárnak nem volt mintázója s a minták készítésével több szobrászt bíztak meg. 1779 végén Johann Peter Melchior végezte ezt a munkát. Az akkori ízlést azonban már nem elégítették ki az ideig uralkodó porcellánszobrocskák s tőle már azt kívánták, hogy ezek mintázása helyett teás- és kávéskészletek, vázák és asztali díszek tervezésével foglalkozzék. Melchior keze így meg lévén kötve, plasztikus készítményei kisebb jelentőségüek. 1793 óta még két mintázóval találkozunk, Michael Offensteinnal és Melchior kedvenc tanítványával, Landolin Ohnmacht szobrásszal. — A frankenthali gyárban készült reprodukciók a legkényesebb ízlést is kielégítik, az eredeti színét teljesen híven adják vissza. Az ábrák melletti feljegyzések a nagyságról, a jegyről, a tulajdonosról számolnak be. A reprodukciók kifogástalan voltánál fogva szerző a bővebb leírás alól felmentettnek érezte magát. A müncheni kiállításra került anyagnál hivatkozás történik a katalógus számára, amely alatt az illető tárgynak bővebb leírását találjuk. Azoknál a daraboknál, melyek Münchenben nem voltak kiállítva a Heuser által feldolgozott 1899. évi mannheimi, vagy az 1904. évi berlini kiállítás katalógusára hivatkozik.

A bevezetésben a frankenthali porcellángyár történetével foglalkozik röviden s jelzi, hogy ennek külön kiadása van tervbe véve. Ezután a gyárban foglalkozó művészeket tárgyalja. Bővebben szól a mintázókról. Mikor 1755-ben Paul Hannong új gyárát Frankenthalban megnyitotta, Strassburgból magával hozta Johann Wilhelm Lanz szobrászt, ki hosszú ideig úgyszólván egyedül végezte a szobrászati munkákat. Alakjait a mindennapi életből vette. Tájképes csoportok, vadászok, juhászok, aratók, kertészek stb. erőteljesen, élénk gesztusokkal ábrázolva képezik kedvelt motívumait. Vele egyidőben 1758—1764-ig dolgozott a gyárban Johann Friedrich Lück, kinek merev, elegáns kosztüm-szobrocskái sokoldalú találékonyságot árulnak el. Mikor a gyár Karl Theodor választó fejedelem birtokába került, aktái egy sereg festőnek nevét örökítik meg, kik a gyár szolgálatában állottak. Ezek közt Magnus, Osterspei, Winterstein a nevezetesebbek. Miután ezeknek tevékenysége pontosan nem mutatható ki, szerző abc-rendben sorolja fel őket. Ezek után behatóan foglalkozik a gyár s egyéb a porcellánon található jegyekkel, melyeknek reprodukcióit három táblában adja. Az idevágó irodalmi művek feltüntetése után felsorolja a magángyüjtőket és a múzeumokat, melyek az 1909. évi müncheni porcellánkiállításban résztvettek, vagy utólag a birtokukban levő frankenthali porcellánjaik fényképeit bocsátották szerző rendelkezésére. A 208 táblával illusztrált két vastag kötetben megjelent művet a magángyüjtők, múzeumok és a porcellán iránt érdeklődők épp oly kedvező fogadtatásban fogják részesíteni, mint szerzőnek több más ezen szakban megjelen művét.

Sz. L.

33.

34.

35.

33—35. NAGY SÁNDORNÉ: GYERMEK-KÉPESKÖNYVBE SZÁNT RAJZOK.

ILLUSTRATIONS POUR UN LIVRE D'ENFANTS. PAR MME A. NAGY.

36.

36. NAGY SÁNDOR: METSZETT BŐRMAPPA.
KÉSZÍTETTE: BELMONTE LEO.

BUVARD EN CUIR INCISÉ,
EXÉCUTÉ PAR LEO BELMONTE.

37.

FREY VILLY.

38.

UNDI S. KARLA.

39.

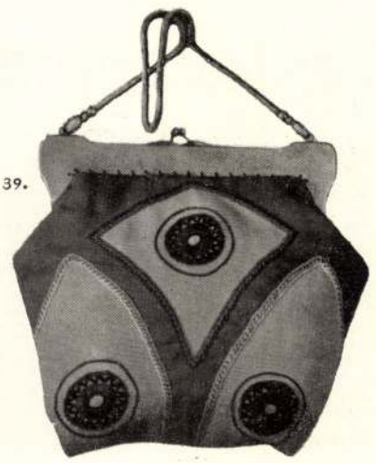

FREY VILLY.

37., 38., 39. HIMZETT TARSOLYOK.

SACS Á MAIN BRODÉS.

Nagy Sándorné

iparmúvész

cvád
2

Genth Verecke

V. 153. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Nagy Sándorné

1. Céhbeliek II. kiáll

1918

Nemzeti Szalon

Nagy Sándorné

73. Jézuska a virágok között. Ógobelin. 10.000. (Készült a gödöllői szőnyegszövőiskolában.)

Nemzeti Szalon

Egyházm. kiáll.

1926.

H van ábra

1325. Ercole Grandi da Ferrara:
Müködött Ferrarában 1492 é
Mithologiai jelenet.

A hegyes vidék előterében jo
férfi ~~látunk~~, a ki ~~[illegible]~~ a d
temére lép és a ki kezeiben ~~[illegible]~~ bal lá
van. ~~[illegible]~~ ek a hajó ~~[illegible]~~ közel k
mületében kezeit csapja össze és a
szinhelye felé. A háttérbe~~n~~ hegye
vesszük észre.

Balról pedig

I fiatalabb

Fa, méretei 101: 119. cm.
Vétetett 1894: IX. 22-én The
lirán. (185 frt.)
Elszámoltatott 1895: VI. 18-
Az elszámolásra nézve l. a 3

904:IV.25.

NAGY SÁNDORNÉ:
A GYERMEK JÉZUS.

Nagy Sándorné

festő

Nemzeti Szalon

Egyházm. kiáll.

1926.

Nagy Sándorné

Kriesch Laura

áll. Könyvillusztr. díj 1913

Nemzeti Szalon
MAPE 16. kiáll. 1930 dec.

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon : 144-485

Tk. 233.

II
586

233. *Listi János.* Csaknem derékig, kissé balra fordult, tojásdad medaillonban. Üstöke homlokába lóg; haja, szemöldöke, hegyesre pödrött bajusza és szakálla fekete; szeme szürke. Atillája és prémmel bélelt magasvállú mentéje piros. Felirata alól: »*Modeste loqvendum*« és a kép körül: »*Joannes Listius Liber Baro in Kitze Prollkirchen et Kobolstorff Ano 1651*«.

Vászon, méretei 18·3 : 14·6 cm. — Át. Képt. 147 (13). — Gróf Csáky László ajándéka 1824.

Kriesch Laura

Nagy Sándorné

Műveszeti lexikon

416. l.

Kriesch Laura

Thieme Becker

XXI. 5-39, 540.

(Lyka)

SZOMBATHELY

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kriesch Laura

4 polg.;
10 hónap, jó eredm.
Lechner Gyula önt.-
lyain -

Iparrajziskola 1895

átad. lajstr. 11. — 1877. átv. lajstr. 25.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: XII. 6. *J. Rottenhammer:* Diana und Actaeon. — 1844: XIII. 26. *J. Rottenhammer:* Diana und Actaeon. — 1865, 1866, 1867, 1869: II. 22. *J. Rottenhammer:* Diana és Akteon.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: II. 22. *J. Rottenhammer:* Diana és Akteon. — 1873: II. 22. *J. Rottenhammer:* Diana und Actaeon. — 1881: 416. *J. Rottenhammer:* Diana és Aktaeon. — 1888: XVII. 552. *J. Brueghel I.* és *J. Rottenhammer:* Diana és Aktaeon. — 1896, 1897: XVII. 552. *J. Brueghel I.:* Diana és Aktaeon. — 1897: XVII. 552. *J. Brueghel I.:* Diana und Akteon. — 1898: XVII. 552. *J. Brueghel I.:* Diane et Actéon. — 1901, 1904: XVII. 552. *J. Brueghel I.:* Diana és Akteon.

c) A Nemz. Múzeumban. 1876: VI. 24. *J. Rottenhammer:* Diana és Actaeon.

Friedl

K. 2. *Laura, Nagy Sándorné*, festő és iparművész, Budapest 1879. Budapesten, azután férjétől Veszprémben és Gödöllőn tanult, végül vele közösen nagyszámú, gazdag díszű és eredeti zamatú rajzot, akvarellt készített, nagyobbára a gyermek- és ifjúsági irodalom számára. 1909. gyüjt. kiállítása volt Budapesten. Gyermekmosoly c. képe a székesfőváros tulajdona.

Ea. g. I. 599 l

Krisch Laura

Zeichenschule V. 257.

Zeichenschule

Zeichenschule

Zeichenschule

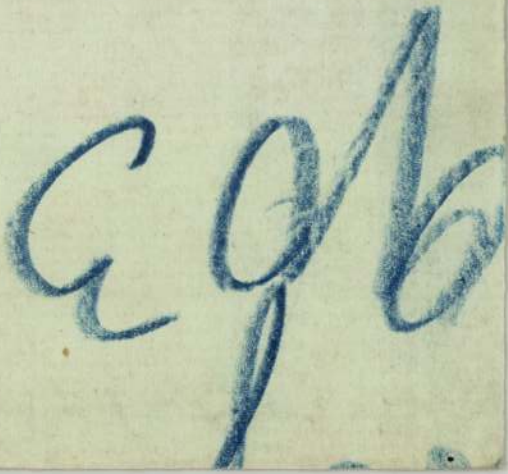

Kriesch Laura

szül. Bpest 1879 jul. 29.

1896/97 II. é rajztjel.

1897/98 I. II. é " "

1897/98 II " "

1898/99 I-II. 3. é. rajztjel

1899/900 I-II 4. é " "

Dunagózhajózási Tarsaság épülete

Orsovai II. 19

Laura

WaW

Sandomir

Kriesch

Laura

671

1907. deczember 22.

Az orsz. Tanácsnak: (hátirat) illetékes elintézés végett Debreczen város tanyai népkönyvtárakat kérő folyamodása áttétetik (1017/1907.)

Kriesch Laura

1895/96 – 1899/900

Ferképzomfoiskèvk

105. C.

Folyószám	Szakleltári sorszám	A leltári napló folyószáma	A művés vagy ci

.eltári érték		Jegyzet
kor.	fill.	

MDK

Krikler József festő

falfestmény

Schoen: A rózsadombi Kálvária kápolnája. Magyar Főváros, 14.sz. 1939.ápr. 6. 5.l.

Krikovszky Gizella

I-é.

ält. tanf.

Ferk'pzomfoisk`vk

1935-36. 69. 1-

FALUSZÖVETSÉG
GADASÁGI, IPARI ÉS KULTURÁLIS
KIÁLLITÁSAINAK RENDEZŐSÉGE
Budapest, VIII. Vas-utca 19. szám

Telefon: József 40—59.

ad 91/1925.

Tekintetes E

Tisztelettel tudatjuk
Szövetséggel karöltve f.hó 21.-tő
gazdasági, ipari és kulturális kiá
mányokkel karöltve. Amidőn ezt a te
telettel meghivjuk a tek. Elnökségé
az ezt követő ünnepségekre. A kiáll

MDK

Krikker József festő (Pozsony)

KT-nak beküldi

„Menetkörben" c képének fényképét 1885.

MDK-A-I-1/1477.

M.D.K

KRIKLER

Budai ferencesek temploma (Már-
tírok u. 23.) szentélyablak alatti
talon Annuntiao-tabkép
Blashovicicsal
(1904)

Budapest müe lékei II. Bp. 1962. 234.e.

KRIKLER /?/ festő, XIX szd.

A budai Ferences templom restaurálása.

Religio 1904.II. 8 sz.
Vegyesek 64.old.

Krikler József

1904-ben az alábbi kápolna szentélyének boltozatára a Pietát, hajófának boltozatára pedig az emmausi tanítványok házába betérő Krisztus falképet festette.

Schoen Arnold dr.

A rózsadombi Kálvária kápolnája. Magyar Főváros. 1939. 14. sz.

5. l.

BUDAPEST
39 IV. 21-6

Krikler

festette 1907-ben az orosi (Szabolcsm) gör. kath. templom hajóban lévő falképet és az ottani rk. templom sjenge falképeit ~~a Kölleny csal ik~~ ~~költségen~~ szintén 1907-ben.

Láttam 1938. jun. 23

Kz

MAGYAR FILM IRODA
Igazgatóság: IX, Hungária-alsókörút 15
Telefon: *146-346
Hiradóraktár: VIII, Szentkirályi-utca 25
Telefon: *145-510

Budapest, 193 6 III 7 23

Szállitólevél

T. Műemlékek

42 db 18 x 24 cm kép
és negatívok
átvetten

M. T. I. rt. nyomdája 24918

Krikler József Henrik
festő
Mosonból, 1874-ben 21 éves

Krikler József Henrik, festő, Mosonból, 21 éves korában, 1874 okt.-ben iratkozott be és 1878 júl.-ig a festészeti szakosztályban Wurzinger tanítványa volt.

lásd
Fleischer Béla. 62-1.

Udvarhely.

Az előtérben a romok kör
nő és egy ülő alak élénkitik
közül a templomok tornyai vá
látszanak.

Aquarell, mér. 19.2: 26

Krigler D.

bpesti ötvös ĉszerei

iród

Magyar Iparmüvenek

1897/98. 155. l.

AZ EST KÖN

BUDAPEST, VII. ER
Telefon: 45

E heti olcs

Ezen jegyzékben felsorolt könyveke
alábbi árakon árusitjuk. A rendelé
csatolni, mert egyes könyvekből csa

Dr.Balanyi György: A Balkán-problé
Dr.Balanyi György: Világpolitika
Biró Lajos: Szerelem születése 12
R.Burroughs: Mars leánya Regény 1
R.Burroughs: Mars istenei Regény
R.Burroughs: Mars hadura Regény 2
W.Bölsche: A természettudomány fej
B.Croce: A politika elemei 112 ol
Csokonai: Dorottya 104 oldal
Csengeri János: Euripides hat drám

Kriglleder Gesetz

könnives

1748

l.

Schoen Óbuda

55. l.

Pilismaróti ásatás VII. 71.

Krihovszky István
festő
56 éves
(nyelvcsőrák)
+1948. III. 12.
X. her ujhöztemető

Halotti főkönyv
56

MDK

Krikava Ágoston, kőmüves, Pécsbányatelep

Részlet a természetből, of.

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. Pécs, 1934. máj. 4.1.

Krikavinus Simon

ötvös Eperjes

633	Nr. 616	**Simon Krikavinus**, e. 1664. Díszkanál, lapos nyelén vésett virágok. — *Prunklöffel, am flachen Stiel Blumen graviert.* — „1665." H—L 18 Múzeum, Bártfa — *Bartfeld.*

Kőmagyötvj. 103. l.

Krikavinus Simon

ötv.

l.

Kőmagyötvj

633. sz.

ki egyenruhában.

' jobbra nézve. Nyakra valója felett ~~[illegible]~~
djelelet hord s vállán a Lipótrend szalag-
Attillája zsinórzott s vállra vetett fehér men-
rata a kép alatt:

IHERR FEJÉRVARY DE KOMLÓS-KERESZTES.

az alak nagysága 10·5 cm.

42.

V. 402/98
98 – 251

szú s

Krigl Sándor
szobrászművész

- Helyi és állami segítséggel épült fel Vásárhelyen a művésztelep. Itt a lakásokat, a műteremtől elválasztva tervezték, s az a munkahely ideális olyan művész számára, akinek családja van.
- Dót Valéria, és Krigl Sándor házaspár, szobrászok mindkettőtök. Vásárhelyen élnek, hogy kerültetek ide, mert nem itt születtetek?
- Nem itt születtünk, Budapesten születtem én,
- Én Mosonmagyaróváron.
- Mosonmagyaróváron, csak Pesten élt ő is én is, ott jártunki az iskolákat, főiskolát, amikor elvégeztük a főiskolát mindenképpen dolgozni szerettünk volna. És ezért ő is azt akarta, hogy Pesten maradunk, mert kilátás nem volt műteremre itt viszont felépültek a vásárhelyi műtermek, s nem sajnáltuk akkor Pestet otthagyni.
- Mióta?
- 9 éve már.
- S most vásárhelyieknek valljátok magatokat?
- Nem, még mindig, azt hiszem sose fogom megszokni
- Mit adott Vásárhely, Sándor, mi t adott Vásárhely? Mit adott a szobrászatához?
- Hát nem is sokat vártam a várostól, illetve Vásárhelytől sem, én azt gondoltam, hogy az ország elég kicsi ahhoz, hogy művészetet itt

1979. VI. 5. TV. 20.50 KD.
Művészeti Magazin

is lehessen csinálni, illetve tulajdonképpen az ország bármelyik területén, hogy megcsinálhassam azt, amit akkor a főiskolán fölépitettem magamba, vagy egyáltalán azokat a szobrokat, amiket kitaláltam akkor, azt később megcsinálhassam, függetlenül attól, hogy Pesten a fővárosban vagy az ország bármelyik más részén.
- A Duna közvetlen környezete adja az ötletet.
- Nem befolyásolt ez, a Hódmezővásárhely nem a szobrászok paradicsoma, ugy erre nem is számitottunk, hogy itt kőv agy fa vagy éppen bronzöntő mühelyek fogják várni a munkáinkat, vagy éppen segitenek majd nekünk, tehát nemcsak a város, a város nem maradt ilyen szempontbóül adós, mi sem vártunk lehetetlent.
- Na de itt együtt vannak a lakások a müteremmel, két gyereket van, itt együtt éltek, milyen ez a munka itt közösen a müterembe, és a közösségen belül?
- Sok energiát emészt fel, és nagyon sokat kell dolgozni ahhoz, hogy az ember a gyerekeket is tisztességgel, és rendesen fölnevelje, a munkájában is azt, amilyen célt magának kitüzött,
- Na mi az a cél, beszélj fóla.
- Hát az amit én még mint kezdő főiskolás mikor megtudtam, hogy fölvettek, és elhatároztam, hogy ha elvégeztem a főiskolát, szeretnék köztéri, és nagy szobrokat csinálni, mert nemcsak kis plasztikákat, és érmeket, hanem köztéri szobrokat, nagy nyilvánosság elé kerüljenek azok a szobrok, és ez egy nagyon nehéz munka ugy, hogy sok időt, sok energiát emészt föl, és azért is tulajdonképpen vagyunk itt Vásárhelyen. Mert ezt csak ugy tudtuk megvalósitani, én legalább is ugy gondolom, hogy ha itt vagyunk
- Hát miből éltek?
- Ezekből a köztéri megbizásokból, lektorátusi munkák, állami megrendelések. Intézmények előtt parkokban,
- Ugy tudom, hogy a Képcsarnoknak is,
- Képcsarnoknak is nagyon sok kis plasztikát adtam már be, el is fogadták, keresik, és szeretik is.
- Hányan vagytok itt, hány müvész lakik ezen a müvésztelepen?
- 12 mütermes lakás van itt, a város másik részén még hármat épitettek, és évekkel korábban egy tetőtérben létesitett müterem is van a városban.
- Na most összehasonlitási alap nagyon kevés van, hiszen kevés szobrász dolgozik itt, mégis a müvészek egymás közt, közösség jelent valami különöset?
- En még az előbb arra is szerettem volna válaszolni, a kérdésére Zsuzsának, hogy a müterembe jó a hangulat, szóval meg tetszettek kérdezni, hogy milyen itt tulajdonképpen, itt mi jól tudunk dolgozni, lehet hogy kicsikét izoláljuk sokszor magunkat azoktól a hatásoktól, amik itt érik a szobrászt, és ez esetleg nem tul szerencsés, de a kollegákkal való kapcsolat az, az sokszor a kiállitásokon, muzeumok-

találkozunk, nemcsak személyesen, hanem a munkáikkal is. Inkább egymás között folytatunk eszmecserét, vagy nézegetjük, bíráljuk egymás munkáit /egyszerre beszélnek/ -

- Hát meglehetősen sok müvész barátunk van, de ez nem azért, mert a kollegákkal nem akarunk, vagy nem teremtettünk volna szivesen kontaktust, ez a város inkább a festőiről hires, legalábbis azt emlegetik, sokkal sürüben, hogy van szobrászat, sőt hog volt szobrászat, a városban, mindig amióta vásárhelyi müvésztelepről beszélnek, hát ezt próbáljuk mi is igazolni, bizonyitani is, és gondolva az utánunk jövőkre is, nemcsak festészet, hanem a szobrászat is, sőt ugye a grafikát se felejtsük ki.

- Még egy kérdés, ugye biztosan tudtok arról, hogy milyen eleven szellemi élet volt itt amikor még nem voltak mütermes lakások, Tornyai Társaság, és még ezt megelőzően az első háboru előtt, tehát a hagyományok jók, el lehet-e azt mondani, hogy fokozódott volna, amióta ilyen áldozatkészséggel kényelmes és szép otthonok teremtődtek.

- Hát persze ami a kényelmességét illeti, itt most elsősorban a munkára gondolok, az azért egy kicsikét vitatható , tul szép lenne, hogyha itt mindent csak megdicsérnénk, de szóval ez tény, hogy lakást, és mütermet kaptunk, ezek a dolgok, hogy vajon milyen a vásárhelyi müvésztelep, és milyen volt akkor, amikor mi még nem voltunk itt, nem tudom, a hire az azért vonzott, szóval nem véletlenül ide jöttünk, ebbe a városba, én lehet, hogy azt gondolom, hogy sokak akik visszaemlékeznek arra, a legendás szép időkre, hát lehet, hogy hogy a távolság is megszépiti.egy kicsikét, bár tudok arról, hogy irodalmi folyóirat is müködött a városban, szinháza is volt, és hogy egy sor kiválóság fordult meg itt, vagykerült innen.

M.D.K.

Krieger Gyula, festő

(Párisban élő) kap megbízást az ezredéves kiállítással kapcsolatban az elismerő oklevél elkészítésére.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesitője, Bp. 1894. XIII. évf. 286. old.

KRIGL JÁNOS, asztalosmester

Pesti asztalosmester volt 1828-ban. Terézvárosi lakós .-Helyrajzi szám 340.-Segédek száma --. Összeirási szám 904. 44.old.

BATARI FERENC: Pest-budai asztalosok 1828-ban 39.old.

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÉVKÖNYVEI, XIII. 1971.
Népműv. Propaganda Iroda, Bp. 1971.

Krieszhaber Róza

1877/78

Ferképzomfoiskèvk

105. l.

Krieszhaber Róza

1877/8. I. női osztály
szul. 1862 febr. 18. Bajan
Izr. Rajztanító akar lenni.
1877-ben végezte a 4 ik polgárut
1877/8. II. női osztály.

Modern művészet és a német
múzeumok VI. 214, 215.

Krig

r. k. Tempelm

hepes m.

Mysk. 1888.

1) alapnajz. 2m = 1m

2) délioldal " " fatanyas.

3). hoamekat. 2: "

4. és 5) megyeret festmeg ck. (dinitás). —

34.

37.

39

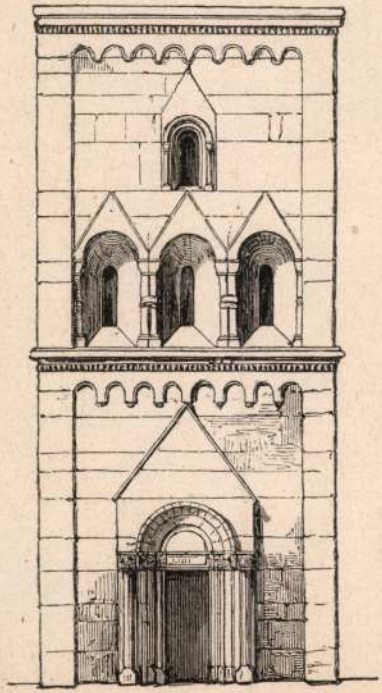

43.

44.

Krigi g. k. fa-
templom
szepesvm.
falképe

Gerecrefalképek
525. h.

Petőfi ~~VIII 118.~~

Krighi templom

Szepesség

alapraýza

Foerk Szepesség

1. tábla

Krighi rk. templom
(Szepesom)

Div Felsöm
243. l.

579. Ismeretlen

A XVIII.

Férfi képe.

Egész alak, egy kissé b
néz. Kinyujtott jobb kezéb
baljával pedig oldalán lóg
fogja. Hosszú haja, baju
sötétbarna, szakálla lebe
forgó diszíti, prémes mente
piros, derekát aranyzsinó
átvetett kardkötője ékkö
sarkantyús csizmája kék.
ben, jobbról az oszlop elő
szabadba nyerünk kilátást,
lélhető. Felirata fölül jobb

Vászon, méretei 212 : 125
tett az 1895 márczius 20-iki r
16399 sz. leirat alapján En
(81–895). — Értéke 100 K. —
napján. — Az átvételt jóváha
sz. határozat. — Átvételi jegy

Krig Sarolta

l.

Művészi Ipar

1906. 109. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Krig Sarolta

Női munkakiállítás. Művészi Ipar 1906, 109 l.

Kriesch Margit

alakrajz

1916.

Éinnisk 1930.85.l.

Miksa.

Mellig, kissé jobbra ~~[illegible]~~ fordult
ban, melyet faragványok, koron
levágott haja hosszú, bajusza és
gyapjás-rend jelvényét nyak

MAXIMIL
I.

a talapzaton, a cinner a

Certandum est,

s alól jobbra: „Christ. Die

Rézn

Historia ducum St

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD
1967 JUN 24.

Nógrádiak a tokaji művésztelepen

Mint hírül adtuk, a tokaji művésztelep ez év nyarán is több Nógrád megyében élő és alkotó képzőművészt fogad július 1-től 18-ig. Kristóf Cecília, Pataki József, Iványi Ödönön kívül, még néhány fiatal képzőművészünk tölti a tokaji telepen a nyár egy részét. A művészek az alkotó munkán kívül művészetesztétikai előadásokat hallgatnak, elméleti továbbképzésen vesznek részt. A nyár végén a telepen készült munkáikból évenként rangos kiállításokat mutatnak be. Ezévben tárlatukat Budapestre is szeretnék elvinni.

„A felnő
cí

Sok szemrehányás illeti a vendéglátóipari dolgozókat, mert ittas egyéneket szolgálnak ki, és az alkoholizmus elleni harcból nem veszik ki kellőképpen részüket. Tagadhatatlan, vannak ilyenek is, de ezeket maguk a vendéglátóipari dolgozók ítélik el elsősorban. Kétségtelen, hogy kellő megértés, tapintat és rutin sokat segíthet az ittas egyének magatartásával létrejött incidensek helyes levezetésénél. Nem szükséges a szakmához érteni annak belátásához, hogy egy-két ittas egyén egy

MDK.

Kristóf Cecilia

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan.p.48.

MDK.

Kristóf Cecilia

Csendélet

Nógrád 1966 ápr.23.

Kristóf Cecilia

M.D.K.

Művei a kiállításon

Pernecsky Géza: Észak-magyarországi képző-művészek Salgótarjánban

Magyar Nemzet 1966. ápr. 28. 4.l.

Kristof Cecilia

M.D.L.

Hristóf Cecília
festő

Csendéleteit állította ki
a tárlatos.

Tasnádi Attila: Az eszak-magyarországi képző műveszek...
Műveszet, 1967. január - 48 kep

MDK.

Kristóf Cecilia

Kiállitási kritika

Nógrád 1966 ápr.24.lap 7.

Kristóf Cicília

Alvó c. képéről repr.

Nógrád 1966. jan. 7.

Kristóf Cecilia

MDK

Résztvett a Dr. Végvári Lajos által vezetett egy hónapos nyári gyakorlaton.

/farkas/: A Mester és tanitványai.
Hevesmegyei Népujság. 1964. jul. 28.

Kristóf Cecília, festő

VI. éves növendék. Kádár György tanítványa.

– : Képzőművész-növendékek 6.

NÉPSZABADSÁG, kp. 1964. ápr. 28.

Kristóf Cecília

Irányító szavakkal, művekkel szervezi az ízlésfejlesztő munkát, a Pest megyei iskolában.

Losonci Miklós: Pest megye rajztanárai, képzőművészetünk őrhelyen.

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 15.

Kristóf István:

Szinhelyek és virágok. /Kolozs megyei naiv festők és szobrászok tárlatáról./

Utunk, XXXI.évf. 51./1468./sz. 1976. dec. 17. 5.old. 1 kép.

KRIKOVSZKY GIZELLA

60. Virágágy, olaj-temp. 200.–

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1942

Krikovszky Gizella

1938/39. tanév végén polgári iskolai rajztanári oklevelet kapott.

Ferképzőmfoiskávk
1937/39

183.1

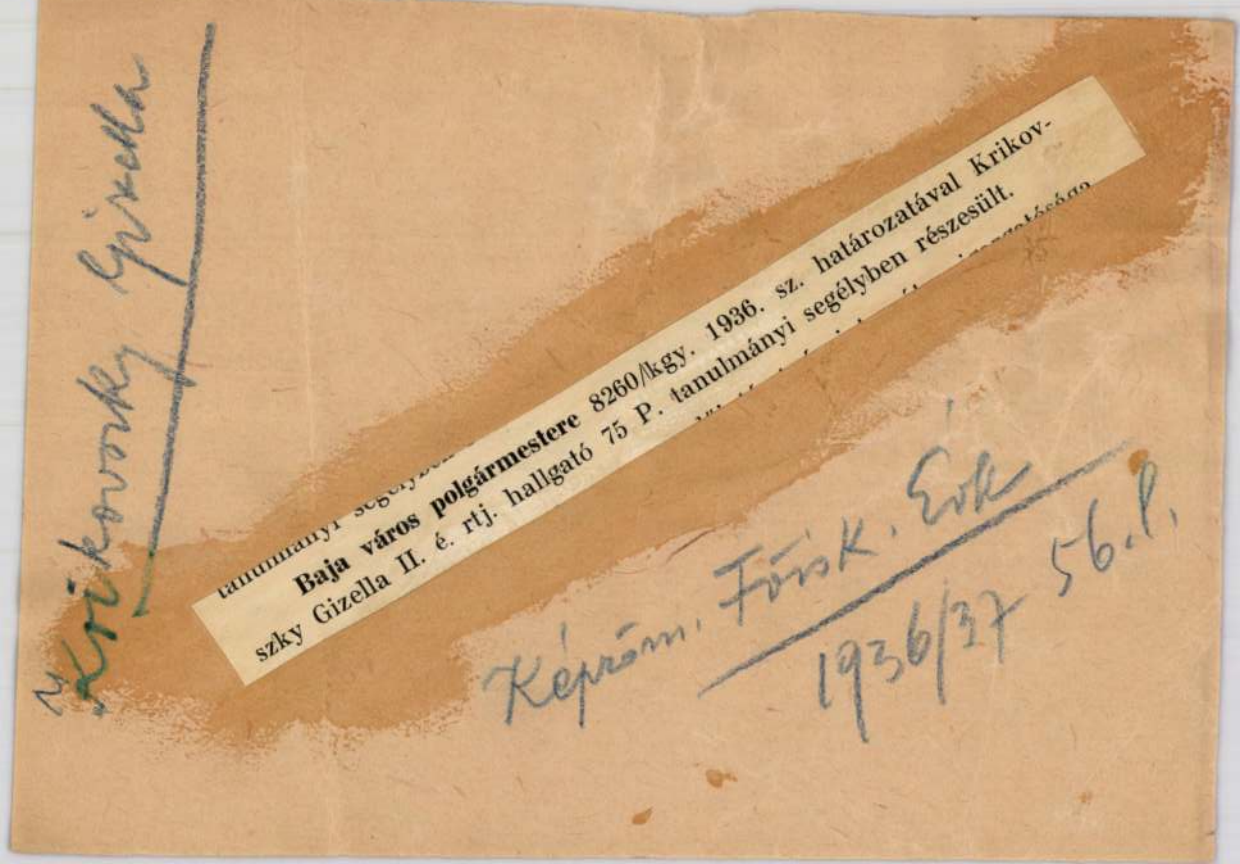
tanulmányi segélyben
Baja város polgármestere 8260/kgy. 1936. sz. határozatával Krikov-
szky Gizella II. é. rtj. hallgató 75 P. tanulmányi segélyben részesült.
Képrőm. Főisk. Évk
1936/37 56.l.

Krikovszky Gyöngyi

II. éves polg. isk. tanuló

Képzőm. Főisk. Evk.

1936/37. 73. l.

Ferkpzomfoiskevk

Krikovszky Gizi

Képzőm. történ. kiáll.

1937

5 alakrajz.

Tanár: Varga N. Lajos

M.D.K.

Klein Ferenc
építész

Vajdahunyadvár újjáépítésén dolgozik.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 14
Bemutató a városligeti Vajdahunyadvár újjáépítéséről 3l.

Krinecz Mihály nob.
ötvös

1720 gjör

Kapmagyarorszötvösök 22 l.

Ismeretlen festő.
A XIX. századból.

754. Kossuth Lajos.

(latható, balra fordult, de

Mellig, szembe néz. Feje
galambősz; szemöldöke őszbevegyült;
kötötte, mellénye kivágott, kettős

Vászon, méretei 68.8: 56.
Az 1848/9-iki szabadságha
Átvétetett az 1896: IV. 8

904:v.5.

Krines Mihály, ifj.

ötvös, Győr XVIII. n.

láid

Crinnes János Mihály

alatt.

C-be vettem

be

Gyár és

Ujpest, Csep

- M.D.K.

KRIEGL Fridericus

muratiorum magister

Ivány-Darda (Baranya m.)

1852)

Művért, Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban 136. l.

M. D. K.

KRINER József festő

A néphez szóló Esdras 1744

Garas XVIII. sz. 230. l.

M.D.K.

KRINER József (Joseph) festő

— 1770

Heraklius császár képe

Immaculata

Garas XVIII. 27 230. l

Kriner J. B., rézmetsző,
1744.

Tört. Tár
1880., 163.

Szilágyi: Magyarországi képzőművészek névsora.

KRIMM, Josef Bernhard festőfestő

Pozsony, vártemplom 1741, 1748

An 1996/1-3. 230.

A déli mellékoltár díszesebb, de szintén kevés
Ormán kettős czímer, fülkéjében Pieta szoborcsop
e körül öt szent szobrocskája. ugyanitt két pirami
munka 3-3 viaszk medaillonnal s hímzett antipe
stílben.

A kápolnától délre ismét egy pilléres terem, r
keresztbolttal. A várpalota déli szárnyában dongab
A főbejárattól jobbra, a palota udvarából nyílik a
Ez kéthajós, hat keresztbolttal, melynek erőte
oldalfalakon s a terem hajóit elválasztó két négy
letompított sarkain lefutnak. A keresztboltokon
zárókövek. A díszterem északi ablakai magasa
lőrésszerűek; nyílásukban fűrészfogas vaspánt fu
ablakok négyszögletesek s az ablaknyílásokban i
díszteremtől nyugatnak egy csúcsíves keresztb

KRIKOVSZKY Péter építész

FIALA István: Tér a tér alatt : A Hősök tere és a Dózsa György út térszin alatti beépítése. Építész: Krikovszky Péter és Kugler Katalin. = Magyar Építőművészet, 83,1992, 6. 23 - 25. ill. E

Kugler Katalin---

Krikovszky Salvatorné Péter Mária, festő

Meghalt 1975. ápr. 15-én.
Temetése az újpesti Megyeri úti
temetőben ápr. 25-én.

– : Halálozás 11.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 23.

Krikovszky Péter, épitész

L. Farkasdy Z.

– követségi hírek

Magyar Építőművészet Br. 1983

6.

83/3

MDK

B. Krilovszky Gizi

Oelmacher A: Kiállitás. Szabadság, 1948. máj.13.

Krikovszky Gizella

foto

1. Ferkpzomfoiskvk

1939-41. 145-l.

Festészet Krikovszky Sizi képe

Kilenc művész ajándéka az
Ikkörő-vasútnak

Szabad Nép 1948 aug. 6. - 4. -

Krikovszky Lipi festő

Kilenc művész ajándéka
az líkhöző-vasútnak

Szabad Nép 1948 aug. 6.-4. -

Krikovszky Gizi, festő

– a Szv. Képzőművészek Csoportjának tagja. 1941 nyarán szentendrei dolgozott.

Szántó Piroska: Életemből
Vigília, 1971. máj. 327.l.

Krikovszky Gizi

Jesto

l.

Szabad Művenet

1948. 272. l.

Krikovszky Gizi
festő

l. Tavaszi Szalon
XV. 32. sz.

A m.kir.postatakarékpénztártól

16136

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest

IX. Hőgyes Endre u. 10.

Hivatalból
Díj átalányozva

Krikovszky Gizella

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. VI. 11.

Krikovszky Győri

illusztrálta az
alábbi művet

Pajtás diáknaptár

az 1948–49. iskolaévre.

Szerk. László Gyula.

Bp. 1948.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETE
KÖNYVESBO
BUDAPEST IV, KOSSUTH LA
POSTAFIÓK: 242. TELEFON: 89-5-40. A

KIRÁLYI MAGYAR EGYETE
KÖNYVESBO
BUDAPEST IV, KOSSUTH LA
POSTAFIÓK: 242. TELEFON: 89-5-40. A
POSTATAK.-PÉNZT. CSEKKSZÁMLÁ

31166/ SZÁM

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Müe

Számla

MENNYISÉG	AZ ESETLEGES FELSZÓLALÁSOK 14 NAPON BELÜL ÉS SZÁMLA BEKÜLDÉSE MELLETT VÉTETNEK FIGYE
1	Budapesti Képeskönyv

Krimbergh János, festő. l.

Grimberg J.

Kriner (Krinner)
József
Maler aus Pressburg
tum 1770 in Wien
Az epitészet és tárlatfestés-
ben tint ki
1755. az altdöbernii
Heinecken kastély lépcsőházá-
nak freskózt; 1767.
a sausenstein kolostor-
templom freskói tele-

Thieme. Becker
21 K. 542

KRINER *(Kinner) József*, festő Pozsonyban, majd Bécsben, hol 1770 körül halt meg. Az építészeti és távlatfestésben tűnt ki. Könyvillusztrálással is foglalkozott. 1755. az altdöberni Heinecken-kastély lépcsőházának freskóit, 1767. a säusensteini kolostortemplom freskóit festette.

E. G. I 599 l

Olasz kéziratok, régi III 50

Krinner

~~xxxxx~~ ötvösmester nevét és munkásságát emliti

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvösmüvészet.
Budapest, 197o. 7.sz. 38-4o. 1.

MDK

Kringer Kristóf Rupert kőmives inas, kőmives legény

résztvett Buda ujjáépitésében 1686 után

Schoen Arnold:Buda épitőmestereiről töredékek, vázlatok I.Kik épitették ujjá Budát az 1686.évi romokból? Művért 1957.VI.évf.4.sz.299.l.

Krinner ötvös

Pesten dolgozott a XIX. sz. 2. felében

Somogyi Árpád: Régi pesti ötvös mű vészet

Budapest 1970 VII. sz. 38 old.

Krinnes János Mihály

pesti ötvös 1732.

a györi id. Crinnes
János Mihály
fia.

lásd Crinnes János
Mihály ifj.
alatt
megiva

A C. betüben
irtam meg.

Illésy cikkében emlitve
Arch. Ert. 1904. 394. l.

Comides Lajos

Krinng,?Ferttnant,asztalosl egény

Győrben megfordult asztalosl egények jegyzéke 1674-1699 között:"Krinng,Ferttnant,Commotau,Cseho.1690.". 116.old. 17.jegyz

Batári Ferenc: Asztalosl egények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona,9. - Xantus János Múz.Győr,1967
A Győri Múz. Évkönyve

Ferttnant Krinng,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1685 utan:"Ferttnant Krinng Von Komodau".
107.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr Város aztalosmüvességének tőrténetéhez 93.old

Arrabona,9.- Xantus János Múz.Győr,1967.- A Győri Múz. Évkönyve

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Kripácz Lipót, graf.

a grafikai anyag bemutatója müveivel gazdagodik.

Az Iparmüvészeti Társulatnak az Iparm. Muzeumban rendezett 50 éves jub. kiállításának résztvevöi.
Magyar Iparmüvészet. 1935. 265.l.

Kripácz Lipót

Három királyok c. Zis stilizált képe szerepel a Budai képművészeti Társulat kiállításán.

Új Magyarság 1935. V. 26.

Kripácz Lajos

festő

1937. Telefonja
Budapesten

Romhányi Károly: A ma
szá
/47

Előljáróul

Kripácz Lipót

Kripácz Lipót grafikusművész,
V. Falk Miksa-u. 14. 112-673

MDK

Kripácz Lipót

Karl József és Fia szfvári cég az O.M. Iparművészeti Társulat közvetitésével szükebb pályázatot hirdetett a cég gyártmányainak forgalomba hozatalára szükséges palackok, majolikakorsók és cimkék terveire a Képzőm. Főisk., az Iparmüv. Isk. és a Föv. Iparrajziskola növendékei között. Ezen tervpályázaton az egyik egymillió koronás III. dijat nyerte

Érdekes tervpályázat. Magyar Iparművészet 1925. 35.l.

Kripp B.

1788

l.

Epergesy 1929

77 l.

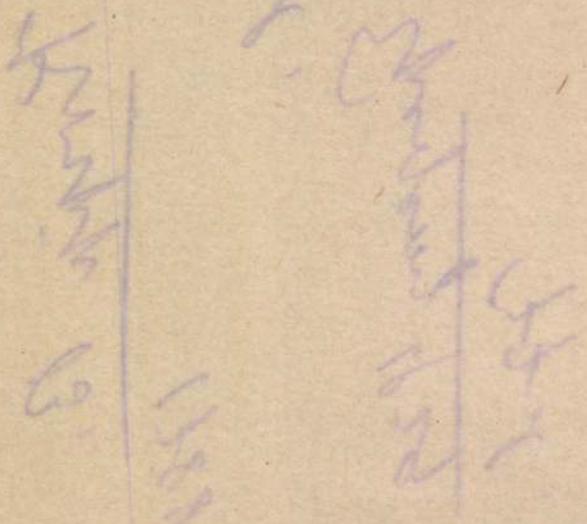

ILAP

JÁSZKUN KRÓNIKA

KRIPTA JÓZSEF 1996. X. 14

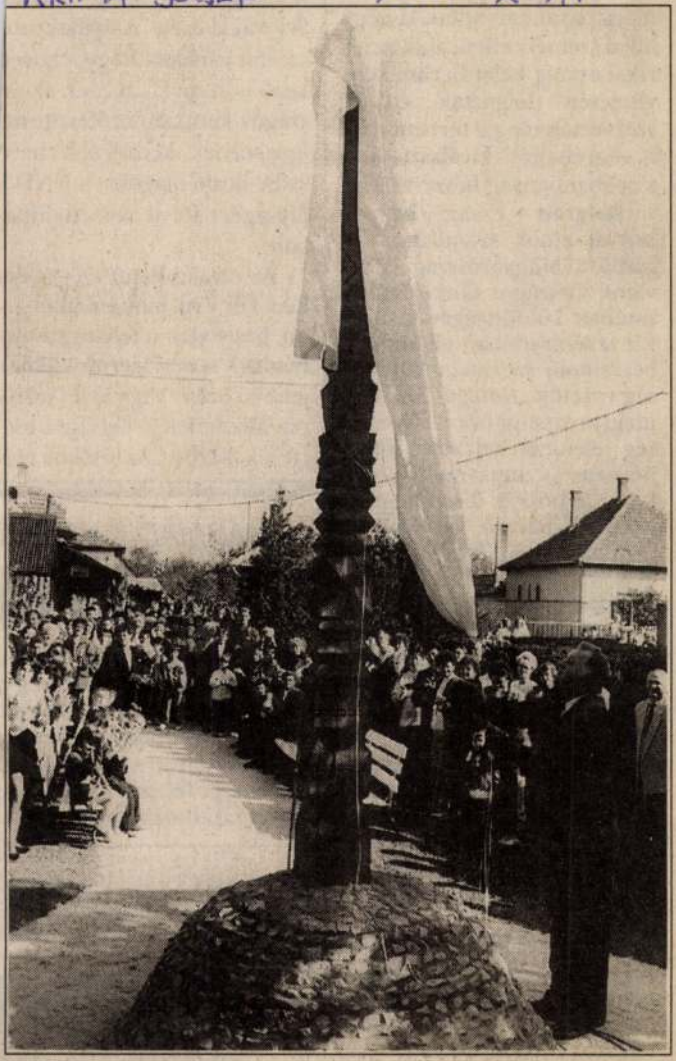

A millecentenárium tiszteletére Tiszatenyőn szombaton délelőtt kopjafát avattak a polgármesteri hivatal udvarán, ezt követően haranglábat szenteltek a temetőben. Képünkön a polgármester leplezi le Kripta József helyi fafaragó alkotását, amelyet az egyházak is megáldottak

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

tartóztatásban – erősítette meg vasárnap a német főváros ügyészsége. A legfrissebb információk alapján letartóztatási parancsot adtak ki négy líbiai személy ellen, akik az afrikai ország kelet-berlini képviseletén dolgoztak, és ők szervezték meg a terrorakciót a végrehajtók kiválasztásától a robbanóanyag beszerzéséig.

Belgrád – *Franjo Tudjman* horvát elnök szombaton fogadta a Magyarországi Horvátok Országos Önkormányzatának küldöttségét. A horvát tévéhíradóban elhangzott beszámoló szerint a küldöttség vezetője, *Karagics Mihály* a magyarországi horvát kisebbség jelenlegi helyzetét jónak nevezte, s beszámolt arról, hogy a horvát kisebbségnek jelenleg hatvan iskolája és óvodája van Magyarországon.

Párizs – Az 1956-os magyar forradalom megrendítette a világ kommunistáinak a Szovjetunióba vetett bizalmát – írja a Le Monde című francia napilap, amely a magyarországi felkelés közelgő negyvenedik évfordulója alkalmából egész oldalas összeállítást közölt a témáról, s ezen belül egy külön cikkben kitért *Horn Gyula* akkori tevékenységére is.

Kijev – A magyar–román alapszerződés megkötését nem lehet egyébnek tekinteni, mint a két nép közötti történelmi megbékélésnek. Bár a szerződés mindkét fél számára előnyöket hordoz, a gyors megegyezés mögött Brüsszel és a NATO-tagság elnyerésének esélye áll. Így vélekedik a Finanszovaja Ukraina című kijevi hetilap szer-

galmas, de volt jugoszlá Szlovénia, a politikailag inst bil Bulgária és a magyar k sebbsége miatt problémá Szlovákia esete. A nyilatkozó szerint várható, hogy a követ kező hónapokban ezek az or országok kettőzött erőfeszítésse igyekeznek kedvezőbb helyzetbe hozni magukat a NATO-tagságért folyó versenyfutásban.

Az észak-atlanti szövetségben két éve kimondatlan tabu, hogy akár a felelős személyiségek is név szerint kiemeljenek közép- vagy kelet-európai államokat a tagságra esélyesek között. Az utóbbi idő-

A „HARMADIK VATIKÁ

A pápa új

II. János Pál pápa, akin ke végre, vasárnap az Úr angya rációt követően első alkalom előtt. A katolikus egyházfő a ból köszöntötte a klinika el reményét fejezte ki, hogy eg téren találkozhat az Angelus

Krirdts,Astmus,asztalos legény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztalos legé-
nyek jegyzéke:"Krirdts,Astmus,Helmstadt,Szászo.
1674.". 116.old. 13.jegyz

Batári Ferenc: Asztalos legények Győrött a XVII.szá-
zadban - Adatok Győr város asztalosmüvességének
történetéhez 93.old

Arrabona,9. - Xantus János Múz.Győr,1967
A Győri Múz. Évkönyve

Astmus/!/Krirdts ,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéb
ől:"Astmus/!/ Krirdts Dischler gesell Von Helmestet".
100.old 1674-ből

Gatári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.szá-
zadban Adatok Győr város asztalosmüvességének tör-
ténetéhez 93.old

Arrabona,9.-Antus János Múz.Győr,1967.- Győri Múz.
Evkönyve

KRISÁN (CRISÁN) Béla
Kolozsvár, 1944. november 25.
IA Képz. Főisk. Kvár, szobrász

Banner Erdély

n Norden

M. D. L.

KRISAN, Michael kőfaragó

Sléziai származású

1814-ben Körösön halt meg

Agghásy: Barokk szobrászat... Szn. 1959.

I. 230. l.

Krisán Ferenc,szücsmester

Győrben polgárjogot nyert 1797.szept.20.Kismartonból jött.kath.Taksa 4 Ft./Album Neo-Civium 1743-1838 Győrv.lvt./.102.o

Lengyel Alfréd: Sopronmegyei családnevek Győr város polgárkönyveiben 97.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XII.1958.Sopron

mDK

Krisch
festő

Szerepel a kiállításon.

Vegy. közl. magy. művezek grafikai tárlata Berlinben
Grafikai Szemle 1908. 3 z 64 o.

Krisár Albert

festő

Nagyvárad.

Műegyl. 1856. jún. jul

Krisár Albert Nagyváradon

1856. jun. – júl. kiáll. Műegylet: Csendélet, olajf., 50 ft. – Csendélet, olajf., 60 ft.

Gotthard Sándor, országy. képviselő III. 60

Krisár Bertalan

havalai

Thieme Becker

XXI - 543. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Krisár, de Havala
Bestalan

festi Aul. 1839 máj 1.
Lessen, megh.
1857. Bécs-hol
az akadémiai
Aamult.
1855 3 Egyet ábrázolta Ei Perlen
Kémény és Tarján
templomaiban
egy oltárképe
Thieme-Becker
2 i k. 543

35369. Közsegi nyomda, Budapest.

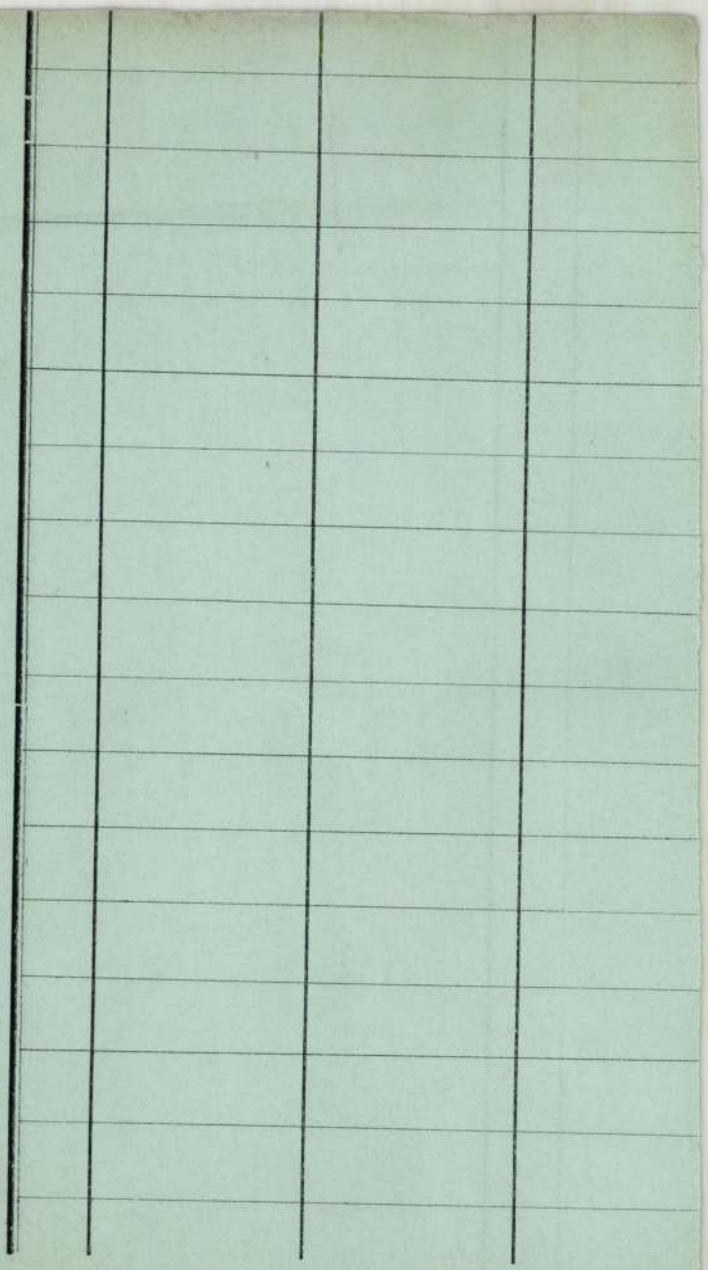

KRISÁR *Bertalan, havalai*, festő, * Less 1839 máj. 1, † 1857. Bécsben, hol az akadémián tanult. 1856. csendéletképekkel szerepelt a Pesti Műegylet kiállításán. Kémény és Tarján községek templomaiban egy-egy oltárképe van.

Eg. I. 599 l

Orvosok és természetvizsgálók 1842. évi

beszterczebányai vándorgyűlése

III 218.

Krisár Bestalan

1839–1857.

Élebrajz arckeppel

Vas. Ujs 1858.

19. szám

Nagy érzéke volt az aktalitá- (6)
sok iránt, ~~amit~~ Szinte szenzá-
ció számba ment az 1838. as pesti
árvízet ábrázoló kiadványa,
amit Schwind rajzai után
Forsch, korábban Schmid kő-
rajzolója vitt át a köre. A
vállalat azonban akkor éri
el virágkorát, amikor Frentsen-
sky 1839-ben bekövetkezett halála
után sok ellenségeskedés (V.ö. Isoz. I.m.)
~~[illegible]~~ meg ez évben Walzel kap-

Krisár Bartholomeus

geb. in Less in Ungarn (meter)

1856-57

Bècsi akadèmia
Ujhàzy

Komárom V. 98.

Krisár Bertalan

festő.

sz. 1839. + 1857.

Lásd teljes életrapát

Tört rernenyek. Vas. Ujs.
1858. 219. l. Krisár Bertalan fametszetű archépével.

okvetlenül felhasználandó.

Krisár Bertalan

KRISÁR BERTALAN, képíró. Szül. Lessen, Nagyvárad mellett az 1839-ik év május hó 1-én. Az 1855-ik évi pesti műkiállításon három képet állított ki. Mint oltár- és arcképfestő említtetik. Oltárképei vannak a kéményi és tarjáni templomokban. 1857-ben a bécsi akadémián tanult. Meghalt 1858-ban. L. Vasárnapi Ujság 1858. évfolyam.

K. L.

Művészet 1915. 334. l.

Krisár Bertalan festő l. Havalai Krisár B.

Havalai, Krisár Bertalan

festőművész

teljes életrajzát

lásd Okvetl

Jelenkor. (Az újabb kori ismeretek tárának folytatása.) Pest 1858.

362 l.

Somogyi könyvtár

Jb. 46

A műegylet 1856. évi kiállítása egy Krisár Albert festő van Nagy-varadról.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Krisár Bertalan

Művészet 1915, 334

Szeged VIII. 27

19. szám.

Vasárnapi Ujság.

Ötödik évi folyam.

Pest, majus 9-én 1858.

A Vasárnapi Ujság hetenként egyszer nagy negyedrétben egy és fél iven jelenik meg. — **Előfizetési dij** január-juniusig, azaz: 6 hónapra Buda-Pesten házhoz küldve vagy **postai uton** a **Politikai Ujdonságokkal** együtt **4 ft. pp.** — Az előfizetési dija Vasárnapi Ujság kiadó-hivatalához (egyetem-utcza 4. szám) bérmentve utasitandó.

Tört remények.

Volt egyszer valaki, a ki azt akarta bebizonyitani, hogy ama véghetlen természeti akadályokon kivül, mellyek a magyar nemzet mivelödési, fejlödési menetének kezdettöl fogva utjában állottak s a legszebb törekvéseket elboritották, tudományos és irodalmi viszonyainkra még azon felül is nehezednek a sors kikerülhetlen csapásai. Ama jó férfiu ez állitás teljes bizonyitékával adós maradt ugyan, de fájdalommal kell elismernünk szavainak igazságát, midön azt állitja, hogy legszebb reményekre jogositó tehetségeinket a kora halál ragadja ki karjainkból. Katona József, ama halhatatlan magyar dráma irója, harmincznyolcz éves korában halt el; gróf Desewffy Aurélt, a legképzettebb s leglángeszübb magyar statusférfiut, 34 éves korában, pályájának küszöbéről szólitá el a halál; Czakó Zsigmond, a magastörekvésü, tüzlelkü drámaköltö 26 éves volt, midön az önként választott sirba nyugodott; Petöfi, a kinek hirével el van immár telve a félvilág, szintén 26 éves korában tünt el szemeink elöl — — — s emlithetnénk még akarhányat a más-

KRISÁR BERTALAN. 1839—1857.

GRÓF NÁDASDY TAMÁS. 1837—1856.

TISZA DOMOKOS. 1837—1856.

dik sorból, kiknek emlékénél fájdalmasan szoktunk felsohajtani: „Az ég megirigylé tölünk, az ég magához vette őket!“

Három lánglelkü ifju arczképét mutatjuk be ezuttal olvasóinknak; ifjakat, kiket még nem a kivivott érdemek, a felmutatott tettek kalászbokrétája, csupán a remény eleven zöld koszoruja ékesit; kiknek rövid napjait „ész, erő és olly *szent akarat*“ tette fényesekké. S a fakadó bimbó pusztulása szomoritóbb, mint midőn a kinyilt virág hullatja leveleit . . . A veszteség fájdalmának első könyei talán már felszáradtak — — őrizzük meg emlékét a nemes érzelmeknek, a magasra törő vágyaknak!

* * *

Fogarasföldi gróf *Nádasdy Tamás*, az élte virágzó szakában elhunyt fiatal mágnás, kinek arczképét itt nyujtjuk, hazánk legfényesebb nemzetségei egyikének volt nagyreményü sarjadéka. A Nádasdy-nemzetség azon ős magyar családok egyike, mellynek tagjai emlékezetre-méltó tettekben örökiték nevöket nemzetünk történetének egész folyamán.

A nélkül, hogy a születési véletlen előny vak hódolói lennénk, amaz ős családokat ugy tekintjük, mint a multból fenmaradt emlékeket s lelkünk örvend, valahányszor látjuk, hogy e családok tagjai a rájok forduló figyelem és kegyelet megérdemlésén munkálnak; más részről pedig annál vétkesebb mulasztásnak tartjuk, ha ez emlékek fényét elhomályosodni engedik. A közügy, minden kor saját módja szerint, kiválólag megkivánja tölök a maga adóját.

Gróf Nádasdy Tamás 1837-ben született. Atyja gróf *Nádasdy* Lipót, Fogarasföld örökös ura, Komárommegye örökös főispánja, cs. kir. val. b. titkos tanácsos és kamarás, a hajdani förendi tábla köztiszteletben álló tagja volt. Édesanyja gróf *Nádasdy* Julia, született *Forray* grófnő palotás és csillagkeresztes hölgy. A szülék a magyar aristocratia magasztos hivatásának tiszta öntudatával vezérlék gyermekök nevelését.

Hogy a deli, testileg is edzett, sugár termetü ifjuban minden jóra és nemesre fogékony kebel, szelid kedély, tiszta jellem, önállóságra törekvő lélek fejlödött ki: az pesti, nyilvános és magán tanitóin kivül, főleg derék szüleinek köszönhető.

Gymnasiumi tanulmányait a legfényesebb sikerrel végzé a lángeszü ifju 1855-ben Pesten. Ekkor ismereteinek további gyarapitása és tapasztalatainak szélesbitése végett a *berlini* egyetembe utazott, hol a vele együtt távozott Gyulai Pál társaságában kitünő előmeneteleket tett a tudományokban. Ezenkivül a szellemdus ifju nagy érdekeltséget költött maga iránt a porosz udvarnál is és az ottani fensőbb körökben. Ki hitte volna, hogy mind ennek olly gyors, olly megható vége lesz?

Az 1856-ik év végén tudományos pályája folytatása és müvészi képessége, izlése kifejtése végett a *müncheni* akademiára ment s ott már decemb 14-én rövid betegség után jobb létre szenderült! A csapás megrenditő volt a szülékre s szomoruan meglepő mindazokra nézve, kik a fejlödő ifjut ismerék s eddigi irányát figyelemmel kisérék.

„A tudomány forrásához zarándokolt — irja egyik volt tanitója, kinek melegen irt vázlatából kölcsönözzük ez ismertetést —*) hogy hazájának uj kincseket hozzon haza: de a végzet a nagyratörő léleknek utját állta s az alig husz éves lángkeblü ifju gyors haladását meggátlá örökre! Kioltá életét annak, kit — már ifju korában valódi örömélvezet volt látni, gazdagon fölszerelt, ügyesen választott és jól rendezett könyvtárával foglalkozni, kinek gyüjteményében minden jelesebb hazai mü helyet talált.“

Az idvezült gróf bár ifju volt, de észbeli tehetségeire nézve sok élemedett koru felett állott. Szép tervei között sokszor emlité az ifju mágnás, hogy életét a nemzeti irodalomnak, müvészetnek s a szeretett haza közügyeinek szentelendi, s e téren nem csupán maecenás, hanem munkás honpolgár gyanánt is kiván föllépni. — Egyelőre gróf Nádasdy Ferencz kalocsai érsek nagybátyjától örökölt 5000 p. forintját kizárólag a magyar irodalom gyámolitására szánta. Ezen összeg örökségéről — mint azóta tudjuk — az elhunytnak nemeslelkü s a legszebb reményekre jogositó egyetlen testvéröcscse, ifju gróf Nádasdy Ferencz lemondva, azt a magyar Akademia szine előtt, 1857 jan 11-én eredeti rendeltetése szerint szintén a haza oltárára tette le, azon ohajtás kifejezése mellett, hogy a nevezett összeg kamatjai évenkint egy, a magyar történetből veendő legjobb *költői beszély* dijazására fordittassanak.

Az elhunyt gróf, noha jól birta az angol, franczia és német nyelveket, társalogni mégis leginkább hazája nyelvén szeretett, s innét fejthető meg, hogy az irodalom ügyét már idejekorán tettleges ügyszeretettel (többi között egy tanitója munkájának saját költségén kinyomatása által) gyámolitá.

Közmeggyőződést mondunk ki, midőn felsohajtunk, hogy az ifju gróf Nádasdy Tamásban hazai ügyeink leendő támasza, nemzetiségünk egyik kecsegtető örszelleme s főbb rangu ifjaink jeles példányképe hunyt el.

Hamvai Lékán, Vasmegyében, a családi sirboltban nyugszanak.

* * *

Tisza Domokos született 1837. oct. 27-én. Szülei, borosjenöi Tisza Lajos és gróf Teleki Juliána a legondosb nevelésben részesiték. Főleg a széplelkü, nemes szivü anya folytonos gondjai csepegteték olly korán kedélyébe a szép és nemes iránti érzéket s fejlesztek kitünő elmetehetségeit. Már öt éves korában olvasott, irt; hajlama főkép a magyar versezetek felé vonta, mellyeket meghatóan tudott felmondani. Midőn megválasztott nevelője, Kovács János, önképzése végett külföldre bocsáttatott, egy időre német ajku nevelőt nyer s mégis ez időben kezdé először magyar rimek összeállitásában megkisérteni versirói tehetségét. A naiv versecskék már akkor is lelki állapotának voltak tökéletlen, de igaz tolmácsai. Ugyanazon két év alatt, mig nevelője külföldön járt, értelmisége már annyira ki volt fejlödve, hogy vastag történeti müveket olvasott keresztül, magán szenvedélyből. A franczia nyelvet 1851-ben annyira birta, hogy azon folyvást és szépen fogalmazott. Ez évben történt, hogy az áldozatkész szülék, határozott költői hajlamát fölismerve, koszorus *Arany* Jánosunkat bizták meg, hogy vezetné ez iránybani fejlödését.

Már ekkor ismerős volt a magyar, német, franczia, nem soká az lett az angol költészet számos gyöngyeivel s Aranyt meglepte a helyes tapintat, a finom izlés, melylyel az igazi szépet, az örök szépet meg tudta választani. Rövid személyes vezérlet után Arany János a derék ifju költői fejlödésének levelei s birálatai által adott irányt; e mellett a komolyabb tanulmány is folyt. A hellén és római klasszikusokon kivül (amazok közöl már Homért könnyen olvasta) történet, természettan, mathesis foglalák el; s már épen a gymnasiumi érettségi vizsgát letenni készült, midőn ép azon válságos korban, mikor a gyermek ifjuvá serdül, hihetőleg a megfeszitett munka által idézve elő, egy orvosolhatlan betegség tüdejét támadta meg.

Hiába volt a kétségbeesett szülék minden áldozata, a leghiresb orvosok segedelme; hiába vitte őt 1854 őszén az ápoló édes anya Olaszhon szelid ege alá, hogy ott felüdüljön; hiába tölté a következő (1855—1856) telet a pyramisok hazájában, — mint ő maga irta versében — „Egyiptom földe örökös nyarában:“ a kimerült életeröből csak annyi vala már, hogy hazatérhessen a szülői karok közé — *meghalni*! Elhunyt Geszten, Biharmegyében junius 31-én 1856.

Kétszázat haladó versei közöl Arany János szemelt ki s állitott össze egy csinos kis gyüjteményt, melly mult év végén jelent meg illy czimmel: „*Tisza Domokos hátra hagyott versei.* Kiadta *Édes anyja*,“ ellátva *Arany* Jánosnak egy bevezető szavával, honnan ez ismertető sorainkat is meritök, s ámbár e gyüjteményből nehány legszebb darabnak ki kelle maradnia, mert nem a sajtóviszony tekintetbe vételével irattak: a füzet mégis fényes bizonysága annak, hogy a veszteség, melly ez ifju halála által förangu családaink egyikét érte, nem csupán a családé.

A mélyen sebzett anya e koszorut tette feledhetlen fiának sirkövére, emlékül mintegy annak, ki reményei legszebb részét sirba vitte, — emlékjelül azok számára, kik az elhunyttal közelebbi viszonyban álltak. S a vigasz nélküli édesanya kedves halottja szellemének vélt nyujtani áldozatot, ha e gyüjtemény megjelenését a kegyelet némi jelével köté össze: s igy lön nehány száz fölös példány nyomva, hogy annak lehető jövedelme a Garay-árvák tőkéjéhez csatoltassék. Az adomány sokat nyert érdekben az által, hogy azt mintegy az elhunyt — mondhatni — gyermekköltő nyujtá az elhunyt költő gyermekeinek.

A mi Tisza Domokos verseinek költői becsét illeti; senki sem

*) Lásd „Sárosy Albuma,“ dr. *Batizfalvi* Samu czikkét.

fogja várni — mint Arany János megjegyzi, — hogy olly ifju, ki verseit 14—18 éve közt irja, bevégzett müvész legyen. De költöi hivatását egyegy fényesebb elismerés nem érhette volna, mint épen Aranynak azon nyilatkozata, hogy Tisza Domokos „korán akart és tudott önlábain járni" s hátrahagyott müve „megannyi biztos jel, hogy benne, ha egészen kifejlik, a haza egyik *koszorusát* fogta üdvözleni!"

* * *

Kevésbé ismeretes talán *Havalai Krisár Bertalan*, azon határozott müvészi hajlamu ifju neve, kinek arczképével nem régiben egy külföldi lapban is találkoztunk, bár a 18 éves ifju finom vonásait csak elmosva adhatja vissza a kép.

Született 1839-ben majus 1-én, Lessen Nagyvárad mellett; meghalt 1857. september 14-én Mindszenten, szintén Nagyvárad közelében. Derék szülei azon tiszta magyar családfök közé tartoznak, kik gyermekeiket minden tekintetben magyarul, nemesen és okszerüleg növelik. Bertalan első éveiből csak azt jegyezzük meg, hogy azok viszontagságteljesek valának.

Lelke a müvészet szelid világában ábrándozott.

A festészet iránti kora hajlamát és szeretetét az által tüntette ki, hogy mind édesanyját, mind édesatyját, kik a müvészet ez ágában sok jártassággal birnak, már mint tizenkét éves gyermek, figyelmet érdemlő müvekkel lepte meg. Tizenötödik évében a nagyváradi festök mühelyeit kezdé látogatni. Itt három müvészszel festöi versenybe avatkozott, a diadalt ő nyerte el. E verseny tárgya három régi olasz eredeti festmény lemásolása volt. Mind a három másolat a szülöi házat disziti jelenleg. Ekkor festette ő azt a három szép tájképet is, mellyeket a lessi reformátusok javára kijátszott.

A kijátszás 90 pengő forintot eredményezett, melly összeg a a kis-lessi ref. templom fölépithetését nagyon elősegitette. Az 1855-ki pesti mükiállitásra három eredeti festményt, három csendéletet küldött, a mübirálók dicsérettel halmozák azokat. A keményi és tarjáni egyház is öt bizta meg szent oltárképek festésével, mind a két egyház várakozását teljesen kielégitette. A nagyváradi kereskedök egy részét ő látta el tözszimekkel. Másolatai a kicserélhetésig hivek. Gauermann aczélmetszetü tájképei után is számos festményt állitott ki az eredetinél nagyobb alakban. Másolatai számra nézve mintegy negyven darabra terjednek. Eredeti festményei az emlitetteken kivül még : édes-anyja, édes-atyja. bátyja és saját arczképe, egy czigány család és más apró darabok. Eredeti rajzolatai számtalanok.

1857. év február havában ment fel Havalai Krisár Bertalan a bécsi rajzakademiába, melly intézetnek csakhamar disze lön. Barátjai és tanulótársai közöl nehányat remekül lerajzolván, ez által hire és neve a bécsi családkörökben is annyira kezde terjedni, hogy a bekövetkező iskolai év kezdetén, mellyet ő fájdalom! többé meg nem érhetett, többféle megbizások vártak reá. Csak félévet töltött az emlitett akademiában, és mégis olly bizonyitványt kapott, minövel társai közöl kevesen dicsekedhetnek. E mellett a rajzakademiai tanárok az ő rajzolatai közt kettöt remeknek találtak és megtartották azokat mintául az uj növendékek számára.

Ő csatafestőnek akarta magát kiképezni, mire nézve a bonczlant és történelmet tevé tanulmányai főtárgyává. Egy barátunk birja vázlatkönyvét, mellyben valódi festöi lángésznek láthatók eszmetöredékei, s tizennyolcz éves ifjutól valóban meglepő eredmény. Mindez, ha lelke nemes tulajdonait nem emlitjük is, elegendő arra, hogy a haza benne legdicsőbb ifjai egyikét fájlalhassa, s hogy e veszteség érzetében áldást sohajtsunk emlékére!

Szülöföldemen.

Gyermekévim gyönyörü tanyája,
Üdvözöllek szülöföldem tája.
Legyen áldott buzatermő föld ed.
Jégesőnek, szél-, tűzvésznek
Pusztitása messze járjon tőled!

Mint szeretem egyszerü vidéked!
Hegy-völgyet nem adott a természet.
Egyenes, nyilt, terjedelmes róna.
Délibábod ugy képzelem,
Mintha az ég mosolygása volna.

Minden bokor itt egy édes emlék.
Mintha ujra boldog gyermek lennék,
Ki hugával puha füben játszik.
Avvagy pedig pajtásival
A szilvásban futkároz, labdázik.

De a gunyhót, mit én épitettem,
Régi helyén hasztalan kerestem.
S édes anyám kertje merő parlag.
Nincsen többé, ki müvelje —
Virágos kert nem kell a halottnak.

Ifju lettem, férfi korba lépek —
Megvénitnek bajok, szenvedések.
Oh az élet sulyát korán érzem!
Ah de itten szebb a világ
S szebb a kék szin a mosolygó égen.

Hallgatom a madár dalolását —
Szivem érti megvigasztalását.
Anyám sirján jól esik könyezni; —
S a virágban szelleme szól :
Ne csüggedjek, ne szünjek remélni . . .!

Sal Ferencz

A virágnak megtiltani nem lehet . . .

Beszély BALÁZS SÁNDOR-tól.

I.

Az egész város csak Ágnes szerencséjéről beszélt. Legtöbben irigyelték öt, de voltak ollyanok is, a kik szánták.

— Meg nem foghatom, mit találhat rajta Fodor ur, az istenadtán, hisz nem is szép, aztán meg szegény, mint a templom egere! — mondák a mamák.

— Annál bizony különb szerencsét is csinálhatott volna akár hányat! mondák a kisasszonykák, kik öszintén beszélve, nem bánták volna, ha már nem is nevezték volna öket többé kisasszonyoknak.

— Szegény áldozat, milly szörnyeteg körmei közé jut! — mondák azok, kik sem házasodni, sem férjhez menni nem szándékoztak.

Mind e mendemondákra azonban Fodor ur nem hajtott semmit; Ágnes pedig, az igazat megvallva, még csak nem is álmodá, hogy két egész hét óta a város nem beszél egyébről, mint ő felőle. Hogyan is jöhetett volna ő illy hiu és vakmerő gondolatra; ő, a szegény és egyszerü leányka, ki felől, mielött Fodor ur mátkája lett, nehány szomszédon kivül, senki sem tudta hogy csak létezik is!?

Ő szép csendesen, minden büszkeség nélkül tette szerény készületeit a fontos eseményre, a nélkül, hogy a kitüzött nap közeledését akár rettegte, akár ohajtotta volna. Mint azelött, olly nyugodt szerény arczczal járt el a templomba imádkozni, és a piaczra a házi apró szükségek bevásárlására; s ha öltözete az eddiginél valamivel drágább és uriasabb volt is, az szülei parancsára — kik rendkivül büszkék voltak e szerencsére — és nem az ő hiuságából történt. Ő cseppet sem érezte magát boldogabbnak a veres atlacz kalappal fején, mint midön szép gazdag fekete haja hoszszu fonadékban nyult le egészen karcsu derekáig és szép égszin csikos karton ruháját, mellyet anyja már csak házon belöl engedett hordani, inkább sajnálta, mint megvetette uj musselin és más drága fajtáju köntösei mellett, mikben magát feszesen érezte s mik véleménye szerint, nem is illették meg ötet, az egyszerü szegény leányt, kinek atyja nem egyéb szürszabómesternél, ki mind e drága ruhadarabokat csak nagy maga megeröltetésével s legtöbbnyire hitelbe vásárolta össze.

Nem is mulasztotta el ebbeli aggodalmát szüléinek kinyilatkoztatni, de ezek kinevették, söt jól leszidták öt.

— Ne okoskodjék a kisasszony! — riadt rá atyja szokott keménységével — tudja, hogy azt nem türöm. Mintha nekünk szükségünk lenne rá, kisasszonyságodtól tanulni meg, mi az illendő, mi nem! Épen bizony! A tojás többet akar tudni a tyuknál! Hallod anyjok!

Anyjok hogy ne hallotta volna, mikor csipőjére tett kezekkel ő is ott állott a pirongatásra iruló piruló leányka előtt, s még ő volt az, ki ennek vakmerősége felett még jobban méltatlankodott. — No hiszen, csak épen az kellene, hogy a kisasszony gusztusa szerint cselekedjünk, hogy az egész világ kinevessen bennünket. Kolozsvár leggazdagabb prokátorának mátkája, kit az egész város irigyel és bámul, s ugy akar járni mint valami konyhaszolgáló! Szégyenelje magát a kisasszony, s több egy szó se legyen, azt mondom!

Ágnes jól tudta, mit jelent anyja szájában ez a szó : azt mondom! Ez azt jelentette, hogy ha még egyetlen egyszer bátorkodik visszafelelni, anyja számba sem véve a mühely mellett dolgozó két idegen legényt, ugy leszidja, a mennyi csak ráfér, söt, ha nagyon megmérgelödik, még egyébtől sem iztöznék vissza, hogy szülöi tekintélyét megmenthesse.

Ezt igen jól tudta Ágnes, azért legkisebb szó, vagy csak sóhajtás nélkül is szépen kisompolygott a szobából, s a ház háta megett levő kis kertbe illant, hol gyomlálás ürügye alatt az egész délutánt eltöltötte, s tán még estve is csak szülei lefekvése után tért volna a házba vissza, ha Fodor ur látogatásra nem érkezik, s maga személyesen nem vezeti be a szobába.

*

Krisár Bertalan

E körülmény közte és szülei között mindent a régi kerékvágásba hozott, mert ezek, és különösen anyja, idegenek előtt ugy szokta magát leányához viselni, hogy méltán a legjobb, söt leggyöngédebb anyának tarthaták azok, kik a ház körülményeivel kevésbbé voltak ismeretesek.

Fodor ur pedig nem tartozott ezek közé. Ö mindössze is tán negyed vagy ötödször volt a háznál, mert második látogatásával azonnal megtörtént a jegyváltás. Oh nagyon furcsán ment ez véghez.

Vasárnap délután volt. Kádár uram, Ágnes atyja, épen ledölt volt egy kissé pihenni. Nem volt ugyan a jó mesternek rendes szokása a délutáni álom, de e napon, épen gyertyapecsenye (a gyertyánáli dolog kezdete) levén, ösi szokás szerint kissé többet talált felhörpölgetni a tavalyi termésből, s fejét nehéznek érzé. Anyjok a Kisfaludy Sándor regéit olvasá, bizony nem tudom, hányadikszor.

Ágnes fésülködött. Egy barátnéjával szándékozott a temetőbe sétálni, ezért csinositgatá magát.

nek az ekklézsiának ők ötszáz forinttal tartoznak, mi házukra van betáblázva.

A sikoltásra feldörmögött Kádár uram is.

— Mi az ördög lelt anyjok, hogy ugy sikoltozol, mint a kinek a fogát huzzák? — Fodor jön a prokátor! — Ennyit tudott csak hirtelen mondani, de ennyi is elég volt tökéletesen, hogy Kádár uram, mintha csak nyilból lötték volna ki, felpattanjon ágyából. Egy pillantás alatt kiment szeméből az álom s fejéből a mámor.

Ágnes nagy sebbel-lobbal felkapta a tükröt, meg a fésüt, s beosont a mellék kamrácskába, mellynek ajtaját még jól be sem tevé, midön Fodor ur egy pattogós „alázatos szolgájával“ belépett.

A mester és felesége minden kigondolható tisztelettel fogadták öt; az anyjok háromszor négyszer is megtörölgette a széket, melylyel megkinálta, s bocsánatot kért, hogy illy rendetlenségben találja öket, pedig olly csinos és tiszta volt a szobában minden, mint a kristály.

— Nekem kell bocsánatot kérnem, hogy illy alkalmatlan idő-

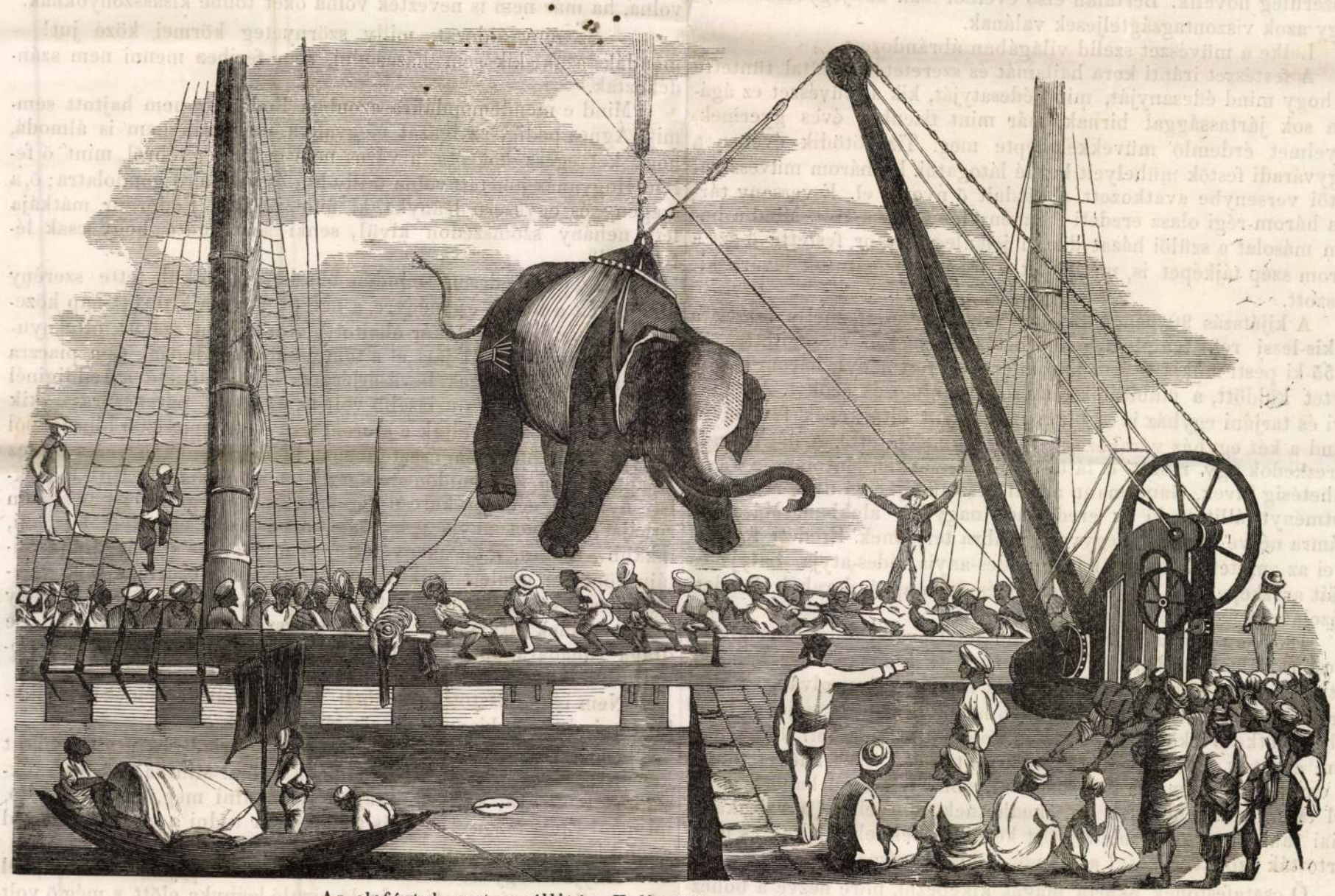

Az elefántok partraszállitása Kalkuttában. — (Lásd a szöveget 222. oldalon.)

A szobában minden csendes volt, mert mint Kádárné asszonyom ismeröinek mondogatni szokta, férje ura nem szokott horkolni. A jó asszony, már épen le akará tenni a könyvet, hogy mint magában gondolá, egyet ő is pihenjen, midön az utcza ajtaja nagy robajjal megnyilik s azon át Fodor ur lépett az udvarra. Kétrét kellett a jó urnak hajolnia, mert nagyon magas volt, az utcza-ajtó pedig nagyon alacsony, mivel az ács megcsalta volt Kádár uramat a kapufélfával, s rövidebbet állitott mint kellett volna, s azóta, — pedig van már vagy huszonöt esztendeje — a mint menté magát Kádár uram azok elött, kik kékre dagadt homlokkal léptek házába, még nem ért rá ujat tétetni.

A mesterné kiváncsian lépett az ablakhoz, megtudandó, ki jön illy nagy robajjal s elhatározta magában, hogy ha a legények közöl lesz valamellyik, hát jól leszidja, minek lármázza fel az urát. Alig hitt azonban szemeinek, a mint Fodor urat megpillantá, s nagyot sikoltott ijedtében, mert azonnal eszébe jutott, hogy Fodor uram az egyik ekklésiának kuratora, s ezzel együtt az is, hogy enben jövök, — mondá Fodor ur czélzással az ágyra, mellynek állapota mutatá, hogy csak most kelt ki valaki belöle.

Az anyjok ujból engedelmet kért; a mester is dümmögött valamit, de ebből csak e két szó volt érthető, hogy fejfájás, meg öregség.

Aztán beszélgetni kezdtek az időről, a drágaságról, a szárazságról, meg több illyen közérdekü dolgokról.

— Hanem egy szónak is száz a vége, — mondá végre Fodor ur, ki ugy látszik, nem nagy barátja a himezés hámozásnak — én olly sürgös dologban jövök, mi nem szenved halasztást!

A házastársak jelentékeny pillantásokat váltottak egymással, de szólni egyik sem tudott, s igy kis idei szünet után, ismét csak Fodor urnak kellett felvenni a beszédet.

Nagyot köhögött tehát, s mint szokása volt fontosabb ügyek tárgyalásánál, jobb kezével bal kezének ujjait tördelgette mindenféle irányban.

(Folytatása következik.)

Krisch Aladár

"Nagyobb müvekkel régi jeleseink" szerepelnek a tárlaton, melyről "Téli kiállitás a Mücsarnokban" cimmel számol be a lap, felsorolva az ott kiállitók nevét, de müveiket nem ismerteti.

Képes Családi Lapok, Bp. 1903. nov. 29.
XXV. évf. 48. sz. 857. lap

Krisch Aladár

Takács Gyula tanára volt.

Molnár Bertalan: A festegető vöröskatona

Pestmegyei Hírlap, 1966. aug. 28. (Tápió mente) 7.o.

M.D.K.

Kriesch Aladár

"Tanulmány az "Ösmerd meg tenmagadat"-hoz" cimmel hozza a lap a mü repr.-ját.
Lázár Béla: Téli tárlat c. cikkében irja: "szinben is gyöngéd, vonalban is nemes, érzésben is finom.."

Magyar Salon, Bp. 1903. nov. hó. 4o. kötet 273-281. lap

M.D.K.

Krisch Aladár

Müveit birálva mondja Lázár Béla:-"Mütárlatok" c. beszámolójában:-"egyre igérvényekkel áll elő."

Magyar Salon, Bp. 19o2. dec. hó, XXXVIII.kötet 257-266. lap

M.D.K.

Kriesch Aladár

Képei kellemes meglepetést jelentenek, irja a "Hónapról-hónapra" c. rovat "A Nemzeti Szalon kiállitása cimmel.

Magyar Salon, Bp. 1902. ápr. hó. XXXVII. kötet 60. lap

M.D.K.

Kriesch Aladár

Férfi dolgozószobát tervezett a Műbarátok Köre által rendezett interieur kiállitásra, -közli a Hónapról-hónapra c. rovat.

Magyar Salon, Bp. 1905. május hó, 42. kötet 732. lap

Kriesch Aladár festő.

K. T. 427/1897.
1897. máj. 16.

Festészet.
„Reichstag" c. kép.
(Kriesch Aladár-tól).

K. V. 675/1897.
1897. ápr. 13.

Kriesch Aladár festő.

K. V. 67 5/1897.
1897. ápr. 13.

M.D.K.

Kriesch Aladár

"Dobó István megvédi Eger várát" c. képét élesen birálja Lázár Béla: „Téli tárlat"-ról szóló cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1901. január
797-806. lap

Krisch Ferenc, szabómester

1872-ben a soproni naptárba szerepel a sztrájk idején. 34.old

László Ernő: A soproni szabólegények sztrájkja 1872-ben. 29.old

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XIII.1959 Sopron

KRISCHANITZ und KAPFINGER

A.K., O.K. [Krischanitz, Asolf - Kapfinger, Ottol: Adolf Krischanitz és Otto Kapfinger épitészek munkáiból. - Magyar Épitőművészet, 1984. 1. sz. 52 - 55.p. ill. F.R.E.G.

Wien, Kuoni utazási iroda
Nagiller ház
Schwarzach in Pongau, Lakóépület

KRISCHKO, Georg, s. KRESKO

M.O.K.

KRISCHKOVITS Mátyás kőfaragó

1729. Lőcsén felszabadító levelet

kap

Agghásy: Barokk szobrászat... Bpn. 1959.

I. 230. l.

MDK

Kriska építész

Magánép. eng. Építő Ipar, 1910. dec. 11. 503. l.

MDK

Kriska építész

Magánépitési...engedély. Epitő Ipar, 1910. jun.19.
259. o.

MDK

Kriska épitész

Magánépitési engedélyek. Vállalkozók Közlönye. 1909. dec. 8. 4 l.

MDK

Kriska építész

Magánépitési eng. Bp. Vállalk. Közl. 1909. szept. 29. 4.l.

MDK

Schoen: A rózsadombi Kálvária kápolna. Magyar Fővá-
ros, 14.sz. 1939. ápr. 6. 5.l.

MDK

Kriska és Kraml építész

fdsz ház

Magánépitési eng. Bp. Épitő Ipar 1909. okt. 3.
362 l.

MDK

Kriska János építész

Vállalk. Közl. 1908. szept. 9. 3.l.

Magánép. eng. Bpen.

MDK

Kriska János épitész

[illegible]
Épitő Ipar, 1909, 7.sz. 62 l.

MDK

Kriska János

építész

Építési engedélyek. Vállalkozók Közl. 19o9. febr.lo.
2-3 l.

Krischker

l.

Radoskastely II

39.l -

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

KRISKA József kőműves

(820)

KOPPÁNY Tibor: A Balaton környékének
műemlékei. Bp. OMvH, 1993 83.

„Ah, hol vagy magyarok...”

Szent István kultusza Sopron és Sopron vármegye múltjában

Az esztergomi várhegy Magyarország szent hegye, államiságunk és kereszténnyé válásunk bölcsője. Árpád utódai közül Géza fejedelem állandó szálláshelyet épített ezen a helyen. Felesége, Sarolta itt szülte meg fiát, Vazult 972-ben vagy 973-ban, aki a keresztségben az István nevet kapta. 1000 karácsonyán itt koronázták királlyá a későbbi *Szent Istvánt* a Szilveszter pápától kapott koronával. Ez az esemény Róma befolyását juttatta érvényre Magyarországon. Innen – Esztergomból – szerezte meg a magyar egyházat. István választása alapján tartozunk máig is Európához, az éltető forráshoz, a nyugati kereszténységhez. Esztergom, melynek vára 200 évig királyi szálláshely is volt, történelmünk folyamán a török és a német megszállást kivéve egyházi központja a magyar katolikusoknak napjainkig.

A győri egyházmegye, amelyhez mi is tartozunk, Szent István királyunk alapítása. Első ismert püspöke Modesztusz, 1037-ben halt meg, azaz egy évvel előzte meg halálával a szent alapítót. Győri püspök volt Hartvik is, aki *Könyves Kálmán* királyunk idején élt. Ő volt az, aki az első szent magyar király legendáját papírra vetette. Csak néhány emberöltő választotta el őt hősének korától.

A soproni Szent István-kultusz első írásbeli emléke a stájerországi Reim kolostorban került elő. Az itt talált kézirat tartalmazza latin nyelven Szent István és *Szent Imre* legendáját. A kéziratfelirata szerint a soproni Szentlélek-templomé volt, egy Márton nevű pap használta, és magyar nyelvű javításokat toldott bele a XV. században. Ez a kézirat egy évszázad múlva már a fent említett kolostor könytárában volt. Az írásmű azt bizonyítja, hogy első királyunk kultusza a középkor vége felé egészen biztosan magas fokú volt Sopron falai között.

A reformáció ideje alatt is a fentebb említett soproni templom őrizte az állam- és egyházalapító király nemes hagyományait. Három oltárának egyikét Szent Imre hercegnek ajánlották, atyjának pedig az egyik harangot szentelték. A templomot díszítő sok kép között ott volt a szent király képmása is.

[illegible]

A XVIII. században *Schaller István* a nagygeresdi oltárképen festette meg Szent Istvánt. Ebben a templomban látható volt még „egy igen gyenge, de nagy buzgalommal megfestett templomi zászló” is, amelyet 1764-ben festettek szintén az ő képmásával.

A XIX. században megszaporodott megyénk területén a Szent Istvánnak szentelt egyházak száma. Így az *Ybl Miklós* által épített nagycenki templom – benne a bécsi *Blaas Károly* főoltárképével –, a rábatamási, a szakonyi és a korábban már említett vadosfai, nagygeresdi és fertőendrédi templomok.

A millennium idején több község főterén szobrot is emeltek Szent Istvánnak. Így látható szobra Simaságon, Sopronhorpácson és Pusztacsaládon. Ez utóbbiról azt tartja a hagyomány, hogy Széchenyi István arcvonásait örökíti meg.

Mária Terézia alapította meg hazánkban a Szent István-rendet. Ő hozatta haza Dalmáciából a szent jobbot, amellyel István kultuszát új alapokra fektette. A szent jobb 1938-ban Szent István halálának 900 éves évfordulóján, a nagy országjárása idején megyénkben is megfordult. A korabeli újságok tudósításaiból tudjuk, hogy az akkori megyében a Szombathelyről jövő Aranyvonatot Bük község vasútállomásán fogadta a megye vezetősége és a környék lakossága. Amerre a vonat elhaladt Soproniig, minden állomáson lassított, mert mindenhol népes tömeg várta a szent király ereklyéjét. Az ereklye ekkor Sopronban töltött egy éjszakát. A Sopronból Győr felé visszainduló vonat Fertőszentmiklóson is megállt 2 percre. „*Hadarits Kálmán* esperespléb ános vezetése mellett itt is rengetegen hódoltak a szent királynak, miközben áhítatban összefo[illegible]dkoztak és énekeltek.” Innen el-

Krishaber

litografus

l.

Kremsépítő

57. l.

Vászon, méretei 116·5 : 93 cm. — Lelt. sz. 4364. — Becsértéke 2500 K. — Néhai gróf Pálffy János hagyománya 1907 november 14-én (1429–908). — Az átvételre és az átvétel jóváhagyására vonatkozó adatokat lásd a 4351 lelt. számnál. — Bejelentetett 1913 márczius 16-án (453–913).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Szépművészeti Múzeumban. 1913 : 172. *Franz Stroobant:* Részlet Brüggéből.

Jegyzet. Az e festményre vonatkozó egyéb adatok és pedig :

a) a törzsleltárban (1547–909. pag. 12. Nº 8). *Franz Stroobant:* Stadtansicht mit Fluss, Brücke, Häuser und Kirchthurm von Brügge. Grosses Ölgemälde. 116·5 hoch, 93 breit (Souper–Saal);

b) a leltári kivonatban (1818–909. pag. 6. Nº XIII : 8). *Fr. Stroobant:* Stadtansicht mit Fluss, Brücke, Häuser und Kirchthurm von Brügge (Souper-Saal);

c) a hagyományi jegyzékben (1896–912. Nº IV : 14). *Fr. Stroobant:* Brugge látképe;

d) az átvételi okmányban (2165–912. Nº 14). *Franz Stroobant:* Stadtansicht (Bruge). Ölgemälde auf Leinwand, 116·3 : 93 cm.

Hagy. 1912

Pálffy

KRISKÓ György verpeléti kőművesmester, akit 1825-ben megbiznak a verpeléti megyei katonai kvártélyház javitási munkáival. Ugyanőt Verpeléten 1827-ben irják össze. Lehetséges, hogy személye azonos --+ Kriska György rozsnyói kőművesmesterrel, aki a balatoni plébániaházat 1971-ben épiti és feltehetően onnan települ át Verpelétre.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

KRISKÓ Antal szilvási kőmüves. Nagyvisnyón 1803-ban átépiti a ref.templomot és annak tornyát --+ Molnár Mihály áccsal együtt /Voit kézirat 1958./.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Kriska György, rozsnyói kőmüves mester

feltehetően azonos Kriskó verpeléti mesterrel, aki 1791-ben építi a balatoni plébániaházat, s onnan települ át Verpelétre. 1825-ben megbízzák a verpeléti katonai hvartélykáz javítási munkáival.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 356. old.

M.D.K.

Kriska György, rozsnyói kőműves mester

1791-ben 310 forintért vállalja el az egri járásban levő Balaton kőzsip plébániájának felépítését, mert a régi összeomlóban van.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 709. old.

KRISKA György rozsnyói kőművesmester. Építi a balatoni rk. plébániaházat 1791-ben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

1 84.II.10. TV 1. 17,30 /Kerekes/

1021

Pannon krónika

- Zalaegerszegen tegnap mutatták be Hubay Miklós Tuszszedők cimü történelmi játékát Kardos Endre zenéjével, Veress Miklós dalszövegeivel Merő Béla rendezésében. Kaposvárott ma este ősbemutató van. Spiró György próza és drámairóként már egyaránt több mint igéret. A kert cimü drámáját Babarczy László a szinház krémjének felvonultatásával állitotta szinpadra. Pécsett ma este Jordán Rodicskov Zürzavar cimü, az álom és valóság között vibráló szinmüvének magyarországi ősbemutatóját tartják a Ságvári Müvelődési Házban Vass Zoltán Iván rendezésében. A Nagyszinházban holnap este uj magyar musical-nek tapsol a közönség. Semmer Géza és Szakcsi Lakatos Béla a Piros karaván sikerén felbuzdulva most Cigánykerék cimen irt cigánymusicalt. Az előadást Szegvári Menyhért rendezi, Tóth Sándor a koreográfut, és a szinház legjobb erői vonulnak szinpadra a siker érdekében. Kuriózum Szekszárdon: a Német Bemutató Szinház 20-án a Babits Müvelődési Házban Artur Schnitzler Anatol cimü komédiáját viszi szinre Iglódi István rendezésében eredeti nyelven. A mai komédiában Ujlaki Károly, Gera Zoltán, Iváncsics Ilona és Hetényi Árpád játszik. A produkciót később más városokban is bemutatják. A tiz napja tartó farsangi napok záró rendezvényeként holnap országos táncversenyt rendeznek a Kaposvári Ifjusági és Müvelődési Központban. Ugyancsak Kaposvárott a Munkácsy Gimnázium előtt állitották fel nemrég Krisler Ferenc Diákok cimü szobrát. Egyébként itt a Somogyi Képtárban tegnap nyilt meg Vecsey Csaba festőmüvész kiállitása. A pécsi Galériában a Tiz éves pécsi grafikai mühely kiállitása két órával ezelőtt nyilt. Bár jelentős nemzetközi anyagot vonultat fel a tárlat, mi most csak Bizse János grafikáit mutatjuk. A korán elhunyt, s a korszerü vizuális nyelv elismertetéséért oly sokat tett képzőmüvész volt a grafikai mühely alapitója. Munkássága előtt a jelen kiállitás külön kis kollektióval tiszteleg - végre! Ugyanis ez az első gesztus, amely a három éve elhunyt müvész emlékét kivánja ápolni. Reméljük, lesz folytatása. És most derüsebb dolgokról: Pege Aladár lőrő virtuóz játszik 2 -án Pécsett a Mecsek cukrászdában. A pécsi Szimfónikus Zenekar 28-án a Pécsi Nemzeti Szinházban ad Bartók koncertet. A második hegedüversenyt Kovács Dénes közremüködésével halljuk, majd a Koncerto következik. A zenekart Nagy Ferenc vezényli.

Krismanits

pestiolaj- és miniatür-
festő

1809.

l.

Historia 1932.

V. 113. l.

~~1641. Német festő a XVI. sz. első~~

1641 Oltárajtó.

Az ajtó egyik részén „Izsák feláldo
bottal és égő gyertyával jobbra ha
ti, hogy Mória hegyére jussanak. Á
őszbe vegyült, felhajlitott ~~kalapú~~
Izsák kabátja zöld és szük nadrágj
gál. A hegyes háttért város és viz

Az ajtó másik részén „Krisztus s
mafedelü istállóban, a kosárban, fej
imádja. Balról kezeit összetéve té
zi; jobbról szent Józsefet látjuk,
három angyal lebeg mondatszalaggal
in excelsis Deo." A szőke Madonna ö
és fehér palást; Józsefé piros köp
ke belecsapott bárddal meg fekvő ö
badba nyerünk kilátást, hol angyal
tus születését.

Vászon, méretei 90:66 cm.
A Nemzeti Muzeum képtárától

Krismanitsch

ötvös, városi
senator a XVIII.
sz. Európán
Szekesfehervárott

Schoen Arnold

Szekesfehérvár 18.
számú mesterei
Szekesfeh. Szemle

1933. III. évf. 1.7.
12. l.

Krismanits

ötvörmester 52. -ou 1749 Kiril

Ö-Tilz-Csánár-Papp, Lehesfehérvár, Bp. 1966.

44.

Ujra be kell mutatni: ..... n.....

Magyar királyi állam

Iktató-szám..... 19 ...

.....osztály.

A beadvány { száma.....
kelte .....
beérkezése.....

Tárgy:

.....db melléklet .....csomag .....súly

KRISMONITS JÓZSEF, gombkötőinas

27.-Stáber Mihály polg.1715.-mester,1716.-Műhelyében tanult: Pintacz Márton,1729.aug.24-1733.jan.6.- Windisch Mátyás,1733.aug.2-1738.jan.6.-Stáber György,1740 jan.12-1740.jún.9.-Krismonits József,1740.júl.25-1744-apr.2.- 400.old

SZOVÉNYI ISTVÁN: Kőszegi gombkötőmesterek és műhelyek keletkezésüktől megszűnésükig 395.old

SAVARIA, A Vas Megyei Múzeumok Értesitője 5-6
1971-72, Szombathely, 1975

MDK

Krisóf lakatos javitja a toronyórát is 1557-ben

Déshy Mihály: Munkások és mesterek az egri vár épitkezésein 1493 és 1596 között. II. közlemény

155. lap

Az Egri Múzeum Évkönyve. II. Eger 1964

KRISOVÁNSZKY Katl
138. Gyújts Te is gyertyát az áldozatokért, 1987 Brassó, 1990
Light a candle for the victims, 1987 Brasov
offset, 95x68 cm
j.j.l. fotó: Krisovánszky Kati – K.V. Bp.
ltsz.: xy 90.166

A változás jelei : Plakátok 1988-199
: Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.1
dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin.
Bp., MNG,1990 20.

mdk

Kriss Géza

felvétele:

Kép a 8. sz látsóbóritóján

(Születésnapi torta)

B. P. Teletségkutató fotoverseny

Népművelés, 1959, 8. sz 32. l.

Kriss Géza

A Budapesti III. ker. Művelődési Ház fotokörének vezetője, a kör nivódijat nyert, 1975/ben

Népmüvelés 1976/1/22

Kriss Géza

A Magyar Épitőművészek Szövetsége, a Magyar Fotóművészek Szövetsége és az Országos Müemléki Felügyelőség Multunk jövője cimü fényképpályázatán 2ooo forintos dijat kapott: Kriss Géza, id. Rácz Endre, Czeizing Lajos, Járai Rudold, Vidovics István, Bordács Ferenc, ifj. Rácz Endre és Farkas Ida.

Magyar Hirlap 1975/316/8

M.D.K.

KRIST János Esterházy stukkátor

1767. Fertőd, Esterházy-kastély, mennyezetdíszek

1771. Kismarton, kastélybeli munkáért 16.40 forintot kap

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1969.
I. 230. II. 83. 141.

Krist András

kőműves

Kassáról, 1816-ban iratkozott be.

Krist András, kőműves, Kassáról, 1816 nov. 20-án iratkozott be.

lásd

Fleischer Béla. 62. l.

Ujpécs.

E lapon a tervezett é
szetét, alaprajzát és gerenc
tartozó méretegységgel. Feli

Plan eines neuen Quartiers i
der Uipecserischen Orts

Szines rajz, mér. a v

Krist
paller
C 1780

Tamulmaiyak Bpext II.

95 l.

Krista Ignác

narozen 20. 1879

l.

Bezpečnostní

1249. l.

BUDAPEST

BUDAPEST
93 MAJ -8 16

BUDAPEST
93 MAJ 10 11

Kristai festö.

Katol.Szemle.1942.181-82.1.

Kristall József

tájképfestő

Budáról, 1809-ben 20 éves

Kristall József, tájképfestő, Budáról, 20 éves korában, 1809 ápr. 13-án iratkozott be.

lása a

Fleischer Béla. 62-l.

Uj-Palánka.

A középtért a bás
tett vár foglalja el, melytő
szaladgál, az előtérben balr
le figyelmünket, a háttért p

Vipalank

Rm., mér. a vk. 4.4: 7.

Kristály Jenő

festő

szül. Nagyvárad 1877

† 1910-12 táján.

l.

Ujv. MZsL.

515. l.

A Müemlékek Országos

részéről a

Kristály Klein Jenő
fertő

1898–900 Hollósynál
Münchenben és
Nagybányán
tanult.
Meghalt 1903?
Epileptikus roha-
nában forró víz-
be esett, ig
halt meg
Takács Mózsiné
1925. II. 20.

Perenyi Adolf II. 212

Haller György festő * 1883 Mezőtarcsán (Szatmárm.).
A budapesti képzőművészeti főiskolán Hegedüs L., Rudnay Gy., Edvi Illés A. és Vaszary Kálmán vezetése alatt tanult.

Krisztály Jenő

1902/3. téli kiáll.
Nemzeti Salon
Arckép csoportozat, 40 kor

KRISTÁLY *(Klein) Jenő*, festő. * 1875 körül, † Budapest 1903. 1898—1900. Münchenben és Nagybányán Hollósy Simonnál tanult. Arc- és tájképeket festett.

K. gy. I. 599 l

-dre ereszkedve és égfelé tekintve van ábrázol-
hok közt 7 Ferenc császár lebeg áldásra tartott
szorúval. Körülötte a szőnyegen országainak ko-
Carte der oesterrei... Monarchie"-t látjuk. Her-
[illegible], a melyet két fejű sasok diszítenek; az
István rend jelvényeit nyakláncon hordja; [illegible] jobb
ndszalag vonul. A háttér bécs környéke [illegible]
sikla tünik szemünkbe. Felirata a kép alatt:

EIBE DAS REICH'.

ölkern Oesterreichs
von
d Tomala
r Idee des Ferd. Tomala. Gezeichnet von Jos:
"
Magazin für Kunst, Geographie und Musik des
"
rhirt von Joseph Kriehuber in Wien.
[illegible] bei Leykum & Comp. in Wien".
vonalkeretnek 39·2 : 27·4. cm.
354. (chin. pap.).

250/96 N°1.

KRISTALLY, Johann, pozsonyi harangöntömester

J. K., Mitglied des äussern Raths u. bürgerl. Glockengiesser, †67 éves korában, Pozsony, 1811 október 3. (1811, 993 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Kristó János

KRISTÓ JÁNOS: . . .
Faragott karosszék (műmelléklet)
Gyertyatartó (műmelléklet)

Erdélyi Helikon
1930. II. kötet

azért vállalkoztam tolmácsolásukra.

Ennek a tizennyolc versnek a szerzősége Tsai Yen költőnő nevéhez fűződik. Két évvel ezelőtt a francia Margouliès terelte reájuk bevezetésével és fordításaival a figyelmet. A versek főérdekessége és vonzereje, egyetemes szépségükön kívül, az, hogy egy részük a húnok fogságában született. Tsai Yen a Krisztus utáni második században élt, amikor a húnok a Nagy Fal környékén táboroztak s egymásután zúdították heves rohamaikat a nagy birodalom ellen. Az ebből a korból eredő kínai költészetben nem szokatlan ez a történelmi helyzet mint lírai háttér s népi eredetű költemények is gyakran szólaltatnak meg hercegnőket és más kínai előkelőségeket, akik megismerkedtek a barbárnak nézett ellenség rabtartó szokásaival. A császár követét a húnok fogságában ábrázoló kép sem ismeretlen, amely az előkelő kínait a foszladozó rojtú jelvény-bottal, juhok között, kényszerű pásztori szerepében örökítette meg. Olyan kínai hercegkisasszonyokról is tud és sűrűn beszél az egykorú költészet, akik politikai érdekházasság áldozataiként kerültek a gyönyörű kínai földről a harcosan kóborló ellenség táborába. Ou Yan Hsin, a későbbi századok lírai nagysága is ebből a körből merít, amikor megírja *Ming hercegkisasszony dala* című híressé vált költeményét.

MDK

Kristó János csikkozmási asztalosmester

Faragott karosszák, repr.

Gyertyatartó, repr.

Szentimrei J.: Székely népművészeti alkotások.
Erdélyi Helikon 1930. 7. sz. 586.l.

.

Táblakép. Patak Jenő.

"Téli tájkép". Kristein müve a Müegylet kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1865.I.I.27.84.old.

Patak Jenő

Kristein festő/19.sz./müve a Müegy-

let kiállitásán.

Fővárosi Lapok 1865.I.I.27.84.old.

Kristéli János harangöntő M.D.K.

1794 ben öntötte a gyórói templom
középső harangját, melyek Mária
képe látható.

Erőss István. A cirákis körjegyzőség és plébá-
nia története. Győr 1943, 169

Kristeller

rámutatott 1916-ban arra, hogy a Német-alföldön a XV. sz. első felében minden más országot megelőzött a fametszés fejlődése

Biblia Pauperorum Bp. 1966. XVIII. o.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kristeller és Kinel

az Apokalypsist 1430-re datálják

Biblia Pauperorum Bp. 1966. XVII. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kristeller

meghatározása alapján 1450 körül metszettek
a heidelbergi Blockbuchot

Biblia Pauperorum Bp 1960. VIII. r.

Kristelli János Ernő

pozsonyi karangöntő

lásd

Luveszprpüspvár

200 l és

lásd a névmutatót.

Ybl.

Krisztiáni Alajos /1830-1888?/ festő,
a debreceni kereskedelmi iskolai növendékek rajzkiállitása 1882-ben.

~~Budapesti~~

Budapesti Hirlap 1882.VII.16.
194.sz.3 o./Sz.és M./

KRISTÓ IMRE (Hódmezővásárhely, 1933. ápr. 13.)-ny. mezőgazdasági technikus, pártmunkás

T: 1959—1961 Kertészeti Szakiskola, Budatétény, 1961—1965 Mezőgazdasági Technikum, Hódmezővásárhely, 1965—1968 ML Esti Egyetem (általános tagozat), Szeged. Mh: 1950 Petőfi Tszcs, Hódmezővásárhely (dolgozó), 1951—1955 Május 1. Tszcs, Hódmezővásárhely (könyvelő), 1955—1956 Haladás Tszcs, Mártély (növénytermesztő brigádvez., elnök), 1957—1958 Petőfi Tsz, Mártély (elnök), 1959—1961 MSZMP Mártély Községi Biz. (titkár), 1961—1965 MSZMP Szentes Járási Biz. (agit. prop. főelőadó), 1965—1970 MHSZ Szentes Járási-Városi Vezetősége (titkár). Et: 1950—1953 EPOSZ-titkár, 1960— önkéntesrendőr csop. vez., 1970— Szentesi Kertbarátok Körének vezetőségi tagja, 1980— MSZMP Nagyhegy körzeti párttitkár. Fm: kertészet, borászat. A megyei borversenyeken számos arany-, ezüst-és bronz érmet nyert saját boraival. Nagyhegyi gyümölcsöse öt alkalommal nyerte el a „Mintakert" plakettet. K: Árvízvédelemért Emlékérem (1954), Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957), MSZBT Aranykoszorús jelvény (1962), Honvédelmi Érdemérem (1970, 1975, 1985), Közbiztonsági Érem (1978), Kiváló Társadalmi Munkáért (1980, 1984), „Szentesért" arany fokozat (1981, 1986). C: 6600 Szentes, Balogh J. u. 11.

KRISTÓ NAGY ISTVÁN

SZKK

KRISTÓ NAGY ISTVÁN (Sándorfalva, 1921. jún. 16.) — kritikus, irodalom- és művészettörténész, szerkesztő

T: 1930—1933 Magyar Királyi Állami Horváth M. Reálgimn., Szentes, 1933—1938 Bethlen Gábor Gimn., Hódmezővásárhely, 1939—1942 Ferencz József, majd Horthy Miklós Tudományegyetem Természettudományi Kar. Mh: 1939—1940 Egyetemi Gyógyszerészeti Intézet (gyakornok), a Szegedi Híd szerkesztője, 1942—1944 Nemzetvédelmi Minisztérium, Gazdaságpolitikai Szolgálat (oktatási miniszteri előadó), a Hasznos Könyvtár szerkesztője, 1943 a Magyar Élet segédszerkesztője, 1945—1948 Független Ifjúság Országos Központ (igazgató), a Puszták Népe, Független Ifjúság és Nemzedék c. lapok főmunkatársa, 1948—1952 Hódmezővásárhely, (gyógyszerész,) 1952—1957 Budapest, 1957—1973, majd 1982— Magvető Kiadó (felelős- majd főszerkesztő), 1973—1982 a Könyvvilág főszerkesztője, Et: a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetségének tagja, 1974— a HNF Budapesti Biz. és Elnökség tagja, a Művelődési Munkabiz. elnöke, 1981— a HNF Országos Tanácsa tagja, az Országos Művelődéspolitikai Munkabiz. alelnöke. Fm: publicisztika, irodalomtudományi és művészeti tanulmányok, főként a mai világirodalom és művészet, 20. századi izmusok, különös tekintettel kelet-közép-európai vonatkozásaira, a népi írók és mozgalmai. M: Demokrácia (1946), Ismerkedés a világirodalommal (1962), Faulkner (Déry Györggyel, 1966), Az angol irodalom a huszadik században 1—2. köt. (Báti Lászlóval, 1970), Regények, drámák, remények (1971), Bölcsességek könyve 1—2. köt. (1982—1983, 2. kiad. 1984), Edvard Munch (1983), Hézső Ferenc (1986), Vásárhelyi Festők (1988). K: a Szocialista Kultúráért (1964, 1969), Munka Érdemrend arany fokozat (1979), Munka Érdemrend ezüst fokozat (1986). C: 1066 Budapest, Lenin krt. 76. Tel.: 116—243.

Kristian,szücs

A miskolci Pataki-Gerga görög kereskedők közötti szerződésben szerepel 1778.márc.1.után.Néhai Gyerga György kiadásai 1778.mártii.1-1779.febr.végéig.-"26.July.Fizettünk Kristian Szütsnek Hitvese s.zöld Kantusáért és egy pár Nyestért,mellyet hozza adott volt 3.36.". Rhft. kr. 299.old

Komáromy József: A Pataky-Gerga üzleti társasági szerződés 1778-ból 285.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve.VIII.1969.Miskolc

MDK

Kristián Márton, festő.
MÁVAG

203. Esztergályos.

218. Esztergályos.

Nagy. Ifj. Képzőm. Kiáll. /VIT/
Füv.Képtár. 1949 aug. 13. -szept. 10.

MDK

Kristián Séndor, szobrász

1904. Turulmadaras lámpaoszlopok a Gellérthegyi vizesésnél.

Bajó Gyula: Budapest ujabbkori épületszobrászata. Bp. 1942. Pázm. P. Tud. Egy. dolgozatai. 63. l.

Kristiáni Alajos Cegléd.F.19.2.

60-as években Cegl.en rajztan./Ly.N.r.97.o./

7231
Pázmány Péter Tudományegy
Művészettörténet és
Keresztényrégészeti Intézet,
HPEST VIII
Puskin u.3.

tázta. Ugyanebbe a csoportba sorolhatjuk a művész barbár szépségű Szent Istvánját, a Zrínyi, Rákóczi, Wallenberg és Albert Schweitzer portréját. A neves bűvész, Rodolfo mellett az első amerikai szent, Elisabeth Seten is helyet kapott érmeinek képzeletbeli galériájában.

Ferenczy Béni a harmincas években iskolát teremtett tíz darabból álló művészérem-sorozatával. Azóta szobrászaink egész raja örökítette meg érmeken a festészet, szobrászat nagy alakjainek arcvonásait. Cséri Lajos ugyancsak kivette részét a "személyi kultusznak" ebből a nemes szándékú, s a jó ízlés határain belül maradó, színvonalas változatából. A magyar művészek közül többek között Egry József, Kmetty János, Tóth Menyhért, Nagy István, Nagy Balogh János, Vilt Tibor, Zilahy György arcvonásai szerepelnek érmein. Mellettük az egyetemes művészet olyan nagyjairól is éremmel emlékezett meg, mint Rembrandt, Dürer, Cézanne, Gauguin, Salvadore Dali, Moholy Nagy László. Az itt bemutatott Picasso-éremhez személyes élmény: egy nagyszabású kiállítás adta az indítékot. A nagy spanyolt Cséri egy korai arcképe alapján mintázta meg. Plasztikája "sugározza a

Einstein

diai Nuenen városka Van Gogh Dokumentációs Központja őrzi.

Harminc év éremtermését áttekintve Cséri Lajos műveiről összefoglalásképpen elmondhatjuk, hogy ezeken megvalósította a portré alapvető fel-

Kristó Nagy István:

Emlékek a műgyűjtésről

Szó sincs valami tőkét akkumuláló, vagy múzeumot alapító nagyarányú vásárlásról, inkább csak azt veszem meg, immár több mint negyven éve, amihez olcsón hozzájutok. A szüleim révén nem sok képpel kezdhettem. Tornyainak ugyan egyik legkorábbi, nagy festménye mindig is a mi tulajdonunkban volt: a szépapámat ábrázolja. De gyerekkoromban olyannyira nem becsültük meg, (mert nem is igen oltották belénk a megbecsülést), hogy erre a képre egy tönkrement esernyődrótjából készített nyillal – célbalőttünk. Ma is meglátszik rajta. Egy másik Tornyait, amely szintén Anyám családjából került hozzánk, Apám elcserélte két Neográdi képre. Boldogan állított be a két giccsel: egy "jónevű" festőtől származó, két képet kapott a még senki által nem méltányolt vásárhelyi festő művéért...

A két Neográdit évtizedekkel később aztán én adtam el.

De hogy Koszta József kicsoda, azt apám is tudta, amikor Szentesen éltünk. A mester akkor már beérkezett, híres festőnek számított, A "jobb családoknak" illett is venni tőle. Apám is szólt neki, hogy vásárolna a műveiből. – Majd szólok, gyógyszerész úr, ha lesz eladó képem. – Mert nem egykönnyen vált meg attól, amit festett. Egyszer azonban mégis bakocogott a patikába s így szólt: - Most eladnék egy képet, gyógyszerész úr! - És mennyi lenne, Művész úr? - kérdezte Apám. - Ötszáz pöngő. - Ez bizony a huszas évek közepén nagy pénz volt, úgyhogy apám száján önkéntelenül kiszaladt: - Nem lesz az egy kicsit sok, Művész Úr? - Az öreg Koszta megfordult, kisietett a patikából és sose adott el az apámnak festményeiből, pedig már látatlanban megadta volna a kért összeget. Most egy ilyen Koszta kép 250-400 ezer forint. Nekem máig sincsen.

Van viszont Gulácsym: 1948-ban aukción (tehát vagy kétszáz műgyűjtő előtt) vettem meg 180 forintért, kikiáltási áron. Akkor még nem nagyon kellett Gulácsy. Egy-két évvel később még Egryt vettem háromszázért, Farkas Istvánt százért és így tovább. Gyakorlatilag napi egy csomag, jobbfajta cigaretta árát költöttem s költöm ma is képekre. Tíz éve még 1200 forintért vettem ugyancsak aukción, (tehát nem kézalatt, az eladót becsapva) Mattis Teutsch-ot, 4000-ért Mattyasovszky Zyolnayt. Egyik festőt sem fedezték föl még igazán, de a hozzáértők már sokkal többre becsülik a képeiket, mint pár évvel ezelőtt is.

A **PAPÍRHAJÓ**

a Művészetek Bárkája sok szeretettel meghívja Önt és barátait
2000. június 2-án 18.30 órakor kezdődő

KISS ANDREA *MINIATÚRÁK*
KRISTÓ NAGY ISTVÁN TAMÁS *ÉKSZERSZOBROK*

című kiállítás megnyitójára.

Hegedűn közreműködik: ***SZARKISZJÁN ÁDÁM*** hegedűművész
A kiállítást megnyitja: ***DR. SZABÓ LILLA*** művészettörténész

A kiállítás helyszíne: a Batthyány téri hajóállomásnál horgonyzó **PAPÍRHAJÓ**
Megtekinthető: június 8-ig minden nap 10–18 óráig

Kriskof

l.

LykaMagyműI800-50

402. l.

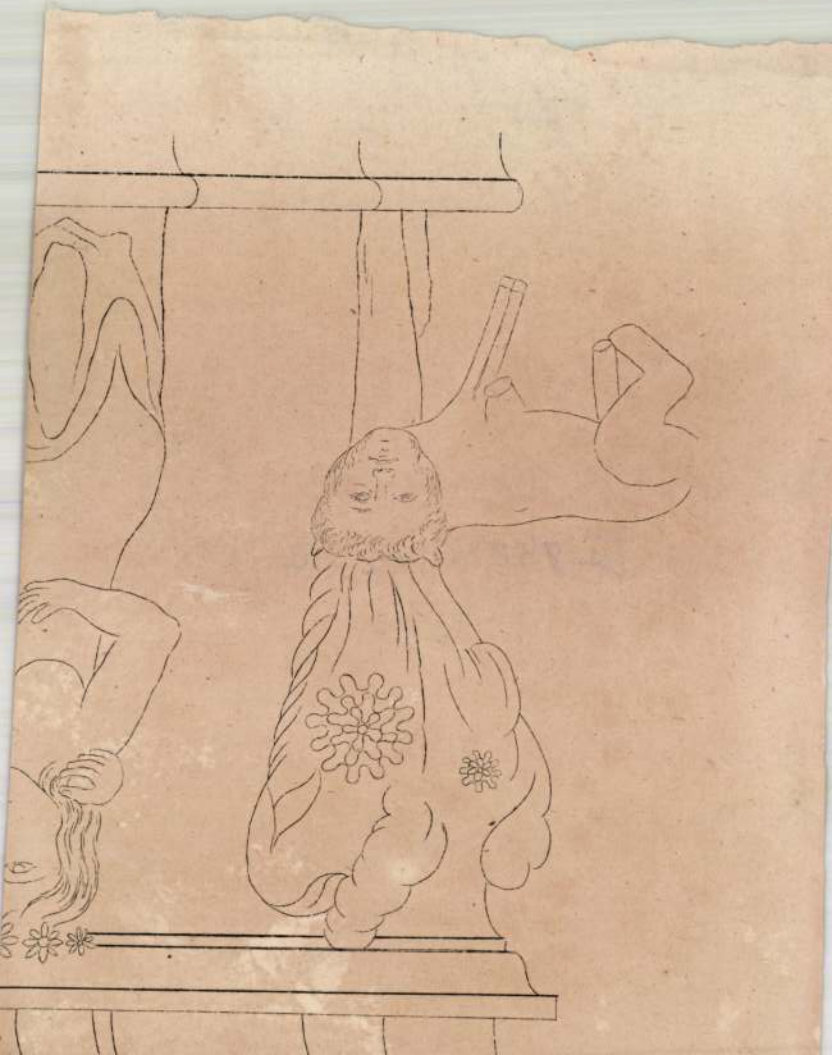

Kristof ötvös. Kassa 1524.

M. Könyvszemle 1910. 190. l.

Kristóf ötvös

Herog

Kriskof

Lsab. IV. 27.

Pozsony.

A Notre Dame kolostoron
tett szobrát, a melynek alját
utat pedig egy kétfogatos sze
jobbra haladó munkás élénkiti
d. VIII 13. Maj. 865.

Tusrajz, mér. a

140-95.

KRISTÓF pozsonyi ötvös l. Hödl Christoph.

Kristóf

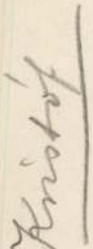

Kristof

1472

Csontos 1997

Pelsőcz h. n. V. 184.

Kristóf
bécsi üveges

l.

Bedy Vince dr. A
győri székesegyház tört.
Győr 1936. 82. l.

Kristóf (Mayster Cristoff goltschmid) ötvös.
A XV-XVI. században Körmöcz-bányán élt és működött. 1521-ben előfordul a tanács jegyző-könyvében. 1)

Letisztázva

1) Mihalik József: A beszterce-bányai ötvösök pecsétje 1598-ból. Archaeologiai Értesitő. XII. köt. Uj f. 1892. 78. l.

Kistóf (Mayster Cristoff goltschmid), ötvös. A XV-XVI. században Körmöcbányán élt és működött. 1521-ben előfordul a tanács jegyzőkönyvében. 1)

1) Mihalik József: A beszterczebányai ötvösök pecsétje 1598-ból. Archaeologiai Értesitő. XII. köt. Ujf. 1892. 78. l.

Kristóf

Kismartoni Eczfarafó

1526.

MAGYAR MŰVÉSZET

1927. 545

Kristóf kőfarago

1521.

Iv Egerjés

312. l

Kristóf

kápfarago

1475 – ~~1495~~

Csontosi 1892

XII. Sorozat.

Gyulafejérvár
Gróf Batthyányi
könyvtár.

1496 körül

Budai Miklós könyvszerző, könyv-
másoló és betűfestő 1496 körül.

Ő a gyulafejérvári gróf Batthyányi-könyvtár

re

Krisztus, festő

Olaszból származott, 1575-ben 50 dénárforint adóban Kassán 1554-1556-ig, haláláig, a városi közgyűlések tagja. Halála évében 6 zászlós festett a város számára.

Kemény Lajos. Kassai képírók a XVI., XVII. és XVIII. században. Művészet 1903. 341. l.

A

TÍZÉVES

„MAGYAR KÖNYVBARÁTOK“

1925—1935.

•

K. M. EGYETEMI NYOMDA

KÖNYVESBOLTJA

BUDAPEST IV.,

KOSSUTH LAJOS-UTCA 18.

4074.
Méltóságo
Nagyságos
Tekintetes

Dr

Kristóf

ótvis

XVI. sz.

l.

A Mübarát

1923. 48 l.

Gyomai népkönyvtár II. 173.

Kristóf ötvös

Christofferus aurifaber

ötvös 1509

lásd

Gyárfás Brassó 81

Kristof

(Cristoff (eyn) molergesell)

1521 ben Kassau Simon mesterrel dolgozott.

Kemény 411. l.

Kristóf Kassai

festőnél a vathai (Borsod vm) nemesség rendelt meg 1525 be egy táblaképet. „Vorbot Koncz Albyrt de Watha. Am achten tag corporis Christi hat Török Istvan eyn vorbot gethon instott der edellewt von Watha of das haus Cristoff molers von wegen eyner toffel, dyer den edelleuten molen szol, bis 2 cwm rechten, actum hore 12 cum scitu d. indicis.

Kemény 4/1. l.

Kristóf

ötvöst Kassán 1535 hen
Homonnay Drugeth György
arzal vádolja, hogy a neki
művelésre átadott ezüstöt
részel vegütette.

K 69. l.

Kristóf könnyes

1626 ban nyert volgárzogot
Kassán.

+ K + 81. l.

reálliskola igazgatóságától.

sitő.

..... osztályu tanuló a

.....

.....

l elégtelen előmenetelt tanusitott.

.....

..... hó .....

osztályfő.

mre Szeged.

Kristof

földmetszö

lárd.

Szaradok

1893. 663 l

Kristóf

Köf. Kassa. 1475

lásd

Arch. Ért.

1910. 264

Kristóf Jestő

Kassa. 1546

Lása

Arch. Ép.

1910. 348

Kristof

Kōfarago

1474. Kassa

Grod

Ks 48. l.

Kristof

Kožyomaiolo 1461

laid

Cst 1880. 250. l

..... *műhely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

n.

vi .....hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kristóf ötvös,
Kassán,
Kuck ábjá Schlesinger
Mihaly

ÖTVÖS.

Egy 1559 ben
Edt. ökrig szerint
Nagyszebenben Blaas
Antalnál tanult.

IROD.

Mihalik Tonef. A nagyszebeni
ötvösök czéhpecsétje. Arch
Ért. 1897. 192.

Kristóf

Christoff Moenczer

1530 – 1543. A peürverőben müködött. Valószinü, hogy Cristoff Goldschmidt Italnoz-szal egy személy.
(Alig hinem, ha igaz, hogy 1537 ben Szapolyay Váradra vitette, honnan 1545 ben került vissza. Lásd Italnoszt)

Mikalik József Kassavaros ötvösszegének tartozatte.
Bpaz. 1900. 144-145 l.

Margitay Gábor

építész.

Épitét

1526. Magyar-zsidó
Oklevéltár 479

Kristóf kőfarazómester

~~[illegible]~~

Kismarton-ben

házbérslei végett

Jogrouban

K: Szendrei

416/99 Nyomt. Laiszky Jánosnál Esztergomban.

Kristóf festő

Kassa. 1556-ban 6 zárilót
Készít a városnak

cród

Mik. Erzsebet. 72. l.
egyzet.

Önzeharvulibarul

Arch. Ért 1899. III. l.

cród

Tört. Közl. Abauj tornavárm-
és Kassa múltjából I. 84. l.

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

lélyezem:

k vagy helyettesének
láírása.

. — Endrényi Imre, Szeged.

Kristóf kőfarago

Eperjes 1521.

laid

Ivágy 274 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

év ..... hó ____n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kristóf

höfaragó mester

1460-ban Finnéban, hova Polából jött.

irod

Ft 495

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

évi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláírás és munkásszám.

Kristóf

ötvös 15/3

laíd

Gyárfás Brassó 34
36

Kicz ?

Kristóf

ötvös 1512

laíd

Gyárfás Brassó 187
188.

..... *mühely.*

yfőnökség!

év ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kristof

ein giesser in Giesshaus Kassa 1634.

K 2198

Kristóf

Kőpiro

Kassa. 1556. Hat darab
gázlót festet~~ett~~ vele a
város.

Kemény Lajos: A renaissance
és roccoco Kassán. Arch
Ert. 1899. III. l.

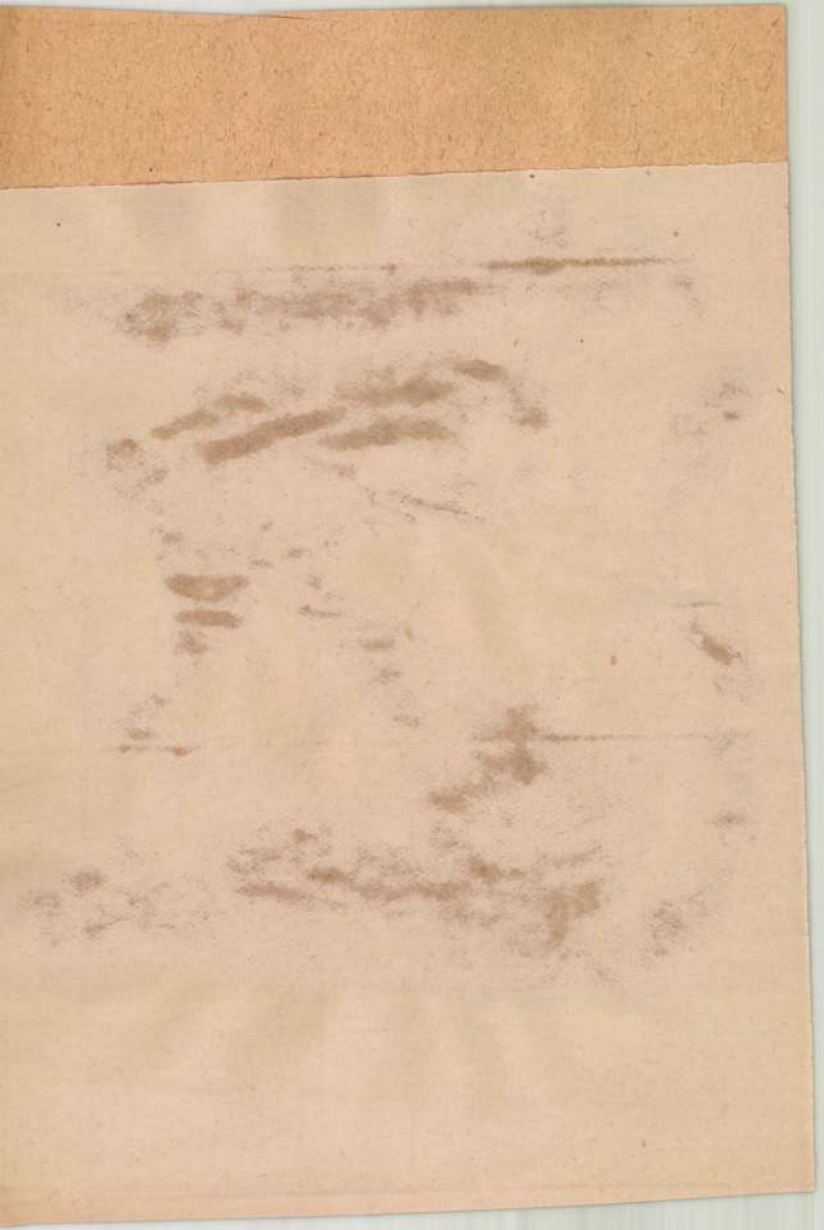

Kristóf

püxenmaister.

1572- Lubló.

K 2191

Kriscóf

Képíró

Kassa. 1545.

Kemény Lajos: A renaissance és rococco Kassán. Arch. Ért. 1879. III. l.

Kristóf

rotgisser

Kassa 1491-1501, 1493
ban tilalmat tesz András
rotgiesserre 1 fttig s 1501 be
eladja Forgács utcai házát

K 216. l

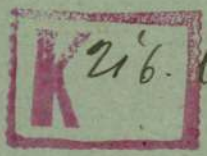

Kristof
Cristofferus Aurifaber

190.

Kristóf

Cristofferus Aurifaber

190

Kristóf

Christophorus praepa-
rator pulveris in Feld-
war

238, 241,
5-39

Kristóf

Goldschmid Cristoff

267 l

Cristof ~~S~~ Kristóf steymnecz

Kassa. 1476 ban a Commu-
nitás tagja.

Kla 491.

Kristóf

Cristoff steynmecz

Kassa. 1475.

Vaion jegyrök.

Ke 55 l.

Kristóf

Christoforus aurifaber

1509-ben a Mychne által a városnak átadott 127 márka 7 pisetum ezüstből Anthoniussal egyetemben bizonyos mennyiséget 5 is kap feldolgozás végett.

„Item praeterea Cristoffero aurifabro marcae 57 piseta 22. Item praefatae marcae sunt ipsis datae ad laborandas certas cuppas" (1901)

Fejérpataky L. Brassó városának régi számadás könyvei. Arch. Ért. 1888. 164 l

Kristóf
Cristofferus, Goldschmied

XVI. Nazad eleje.

Brassó.

Vrod

Rothkunstgew. 62 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

(Kassai) Kristóf, kéjíró
meghalt 1556-ban.

Az Olaszból származik Kristóf 1545-ben 50 denárt fizet adóban.

Kemény Lajos: Kassai Képírók. Művészet, 1903. 341.

1554-től 1556-ig, haláláig a városi Közgyűlésnek tagja. halála évében hat zászlót festett a város számára.

n. o.

Kassa

Gyulai ötvös Kristóf, 16 sz.

Arch.Közl.1899. XXI. 205

KRISTÓF, kőmives

Egy második feljegyzés 1614 utan Sárvárott: Kristóf, JAKAB és MIKLÓS kőmivesek fizetésével foglalkozik. Ez csak a "C" szárny B-felé eső I-II. helyiségének az épitése lehetett. 246. old. 225. jegy.

TÓTH MELINDA: A sárvari vár épitéstörténete 19[illegible].old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

KRISTÓF ötvös

JESZENŐ várában a HOMONNAI DRUGETH testvérek foglalkoztatták MIKLÓS mester mellett a lengyel JANO lakatost, három szakképzett lengyel zsidót, CSETNEKI BERTALAN-t, STURCZER TAMÁS-t és a félszemü JANO-t a későbbi eperjesi hóhért.-Az arany forintok hamis verőtöveit KRISTÓF ötvös véste, 86.old

DR. KAHLER FRIGYES: Pénzhamisitas magyarországon a XVI. szazadban 84.old

MAGYAR
A Numizmatikai Tarsulat Evkönyve, 1971. Bp. 197?

KRISTÓF PIKTOR, festő

Nádasdy Sárvárt megerősiti a munkák több évig tartanak. és Ujszigetre is kiterjednek az 1530-as végén. Itt emli litok Kristóf piktor nevét is. 221.old. 90.jegy

TÓTH MELINDA: A sarvari var épitéstörténete 193.old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok értesitője, 1966-1970. 4.sz. Szombathely, 1972

Kristóf mester

1630 körül Sárvárott a várkastélyon végez építészeti munkálatokat.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

1481

MDK

Kristóf, kömives

1626-ban nyert polgárjogot.

Kemény Lajos: Kassai építömesterek. Renaissance korszak. MMKE Közl. 1904. évf. 81.l. 28. kötet, 3. füz.

Kristóf mester nolván M.D.K.
mechelni

Báthory Kristóf gyulafehérvári szélesegy
házban volt siremlékének alkolója

Kampis, hegy. műv. Bp. 1960 452.

Kristóf, kőmives

M.D.K.

1625-ben nyert Kassán polgárjogot.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek. A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, 1904. 38.köt. 81. old.

M.D.K.

Kristóf, kőfaragó

1474-ben nyert polgárjogot Kassán

Kemény, Lajos:
Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1910. 44. köt. 48. old.

Kristóf, 1521-1556

Kemény Lajos: A kassai képirócéh. Müvészet, 19o9. 255 l.

Kristóf kőfaragó

Muzeum. és Könyvtári Ért. 1913. III.évf. 1. füzet.
Iványi Be Eperjes középkori kőfaragói és szobrászai.

30 1.

MDK

Kristóf (üveges) mester (bécsi?)
(győri?)

üvegezési munkát végzett a
győri káptalani rendségtagadó
1522-ben történt átalakítása-
ill. határozásakor. (Bedy Vince
dr.: A győri székeskáptalan tör-
ténete, Győr 1938.)

Borbíró-Valló: Győr, Bp. 1956. 87-88.,
301. l. 46. l.

Kristóf ötvös Italus

mielőtt Kassán letelepedett Teszeno várában a Homonnayaknak a hamis pénz veréséhez formákat vésett.
(Századok. 1893. évf 633. l)

K 73. l

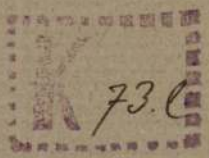

Kristóf, Ede

Művészet 1903. 341.

Kristóf Képíró

XV. sz. Kassa.

Pesti a vathai oltárképet.

GerKasErzsszobr

J. L.

Kristóf
ágyvöntő
1555 Murány

l.

Hadtört. Közl
1928. 340. l.

Felsőbányai városi múzeum állami
felügyelet alá helyezésének ügye

VIII. 70

Kristóf

eperjesi kőfarago

1521.

l.

Muz Kot-Ert

1918. 30. l.

36-l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Kristóf
ágyszöntő
Kassa 1634

l.

Arch. Ert.
1903. 219. l.

II.

mutatás indokolása.

k az előirányzattól való eltérését
Itt osak nagy általánosságban ki -
ismertetett kedvező eredményeket az
t szigoru takarékossági rendszabá-
ző években végrehajtott egyszerüsi-
nem utolsó sorban a korszerü eszkö -
lkalmazása idézték elő.
részletes indokolását az alábbiak-

égek.

Kristóf

lublói ágyúöntő
1572

l.

Arch. Ért.

1903. 219. l.

Hálózatbővités
Tiz éves beruházó programm
Légoltalom
Rekonstrukciós beruházások
Vizmübővitési beruházások
Értékcsökkenési tartalék terhér
János-hegyi nyom.fokozó áttelep
Elektromosmüvek gyöngyösi szén
vizkutatás

Összesen: .....

Munkabérekre az 1939. é

tünk ki, 171.219.4o Pvel kevesebb

2,417.816.- Pvel szemben. 1938.é

volt a kiadás.

Kristof vévoda

1491 – 1501.

č. Arch. Čl.

1903. 216. l.

4.Alrovat. Vegyesek.
/Folytatás/

ÁTHOZAT:

Polgármester által engedélyezett ü.o. jutalom.....
Forditások.....
Siremlékalap.....
Céllövőverseny költségei..
Kártérítések.....
Irodagépek motorikus áram
Tervezési honorárium.....
Alkalmazottak szénellátásához kocsikisérők dija...
Hollerith bérmunkák.....
Nemzetközi Vásár szociális kiállitása,.....
Vendéglátogatások.....
Egyetemi hallgatók munkabére.....
Légoltalmi szakértők dija
Fuvarköltségek.....
Perköltségek.....
Tiszti ruházat.....
Hadgyakorlatra bevonult óra-

Kristóf

budai ötvös

XVI. nazad

lásd oks -

Erdélyi László

A mohácsi vész nemzedéke. Szeged, 1941.

354. l.

Jentésk. —
Besztercebán

Kristóf aismerte

1461-ben nyert

polgárjogot Kassán

l. Arch. Ért

1904. 273 l.

M. Kristóf Ágnes festő

□ M. KRISTÓF ÁGNES festőművész kiállítása megnyílt az EVIG „Villamosgép" művelődési központ kiállítási csarnokában. A tárlat március 10-ig tekinthető meg.

– □ M. Kristóf Ágnes

2.

Esti Hírlap Bp., 1981 febr. 24

M. Kristóf Ágnes

Különös világítású képein az ősz fajtottsága érződik az 1963. okt. 6-án nyílt megyei kiállításon

Molnár Vera: A sátoraljaujhelyi megyei képzőmüvészeti kiállításról
Északmagyarország 1963. okt. 11. 4.1.

M. Kristóf Ágnes

28. Napraforgó. olaj, 50×75

Északmagyarországi területi képz. művész. kiáll. 1966
Kat. bev. Aradi Nóra Bp. 1966

Kristóf Ágnes MIK

szerepelt a kiállításon.

"Park"

Sipkay Barna: Nem hü tükör a Nyirségi Képzőművészeti kiállitás.
Keletmagyarország. 1964 jan 19.

Kristóf ács

1761. nyert polgár-
jogot Kassán

Arch. Ért
1904. 273. l.
nálam mint

Ács Kristóf

közölve.

348. szám.

1

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Ács Gázának bekötésre kiadott könyvek jegyzéke!

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat sz

Másolta:

Összeolv

Kristóf

(Christoph)

Schwertfeger

XVI. n.

Besterce

l.

Kramer

Archiv f. s.

Landeskunde

21. K. 52. l.

Építész-egylet Közlönye LIV.kötetében
s által hozott határozatról.

Kristof

(Christoff)

csiszár

l. RIII

209, 234, 240, 295,

300 l.

1°

Kristóf

könyvnyomtató

1461-

l.

Magyar Könyvtelep

1880. 250. l.

MDK

Kristóf, mechelni szobrász

dombormüvek a kismartoni tpl oltárán

Báthory Kristóf-siremléke a gyulafehérvári Báthory-templomban

Kampisujabbm.szobr. 484 l.

Illésházy Gáspár síremléke.

Nikolai Illés: Apafi síremléke.

állított fogadalmi táblája a pozsonyi ferences templomban, Batthyány Ferenc gróf németújvári síremléke 1566-ból, Bornemisza Pál erdélyi püspök 1579 után készült síremléke a nyitrai székesegyházban és Verancsics Antal esztergomi érsek síremléke a nagyszombati Szent Miklós-templomban a legszebb példái az újabb művészi igazodásnak. Nagyjából ezek az elvek uralkodnak a XVII. századi emlékek javarészén is, azonban a barokkos elemek mind merészebbé és mind határozottabbá válnak. Pompájuk tömöttebb, díszítőelemeik zsúfoltabbak, igényesebbek, de a rajtuk helyet foglaló alakos kompozíciók még mindig a renaissance idők világos, fegyelmezett és nyugodt elveinek tiszteletében fogannak. Drugeth Bálint 1609-ben készült síremléke a pozsonyi ferences templomban, Drugeth Györgyé 1620 körül a nagyszombati székesegyházban, Forgách Ferenc esztergomi érseknek 1615 után és Lósy Imre primásnak 1642-ben készült sírkövei képviselik a régiesebb alapformákat, de a század közepén találunk már példát a barokkos fülkékből szerkesztett fali síremlékekre is. Ilyen például Árvavárában Thurzó György 1616 után készült és Illésházy Gáspár 1648 körül felállított síremléke a trencséni templomban.

A felsorolt emlékeken a német késő-renaissance művészet jellemző vonásait figyelhetjük meg, anélkül azonban, hogy a csatlakozás kizárólagosságát akár az egyik, akár a másik irányban kimondhatnók. A magyar emlékeken elegyülnek és helyi, magyar elemmel bővülnek is.

Az olasz és német hatáson kívül nemcsak formai, hanem írásos bizonyságát is bírjuk a németalföldi szobrászat hozzánk való elgyűrűzésének. Németalföld ebben a korszakban jutott el a művészet legnagyobb magasságaiba s néhány évtizeden keresztül jóformán egyedül szabott irányt Európa bizonyos, főkép protestáns országaiban.

Hazánkban a németalföldi hatás a kismartoni templom oltárain tükröződik, melyeknek domborművei *Adriaen de Vries* stílusát követik részben, de németalföldi mester, névszerint a mechelni *Kristóf* mester készítette az azóta elpusztult Báthory Kristóf-síremléket is, mely a gyulafehérvári Báthory-templomban állott. Bártfán is találkozunk olyan XVI. századi síremlékkel, mely kétségtelenül németalföldi művész kezemunkája, de németalföldi hatások alatt dolgozott az a *Caspar Menneler* nevű augsburgi szobrász is, ki a pozsonyi székesegyház szentélyében gróf Pálffy Miklós országbíró síremlékét készítette a XVII. század első felében.

Erdélyben a XVII. század során egészen sajátságos, főkép a dekoratív szempontokat szem előtt tartó faragóstílus is kialakul, mely hellyel-közzel az alakos szobrászattal is megpróbálkozik. Magyar és szász faragók a művelői ennek a stílusnak, melynek emlékei szebbnél szebb szószékek és úrasztalok, de ide sorolhatjuk a szász bírák síremlékszobrait is, valamint a méltán kiemelt Apafi-síremléket. Utóbbi a valószínűleg szász nemzetiségű *Nikolai Illés*-nek a munkája.

Azonban nemcsak a síremlékek és epitáfiumok, hanem az oltárok is igazolják a magyar szobrászat gyakorlatának folytonosságát és az európai művészet eseményeibe való korszerű bekapcsolódását. Az oltárépítés, ha gyéren is, már a XVII. század elején megindult s az épülő oltárok nem maradhattak szobordísz nélkül.

A nagyszombati templom főoltára időben talán az első, amelyre hivatkozhatunk. Ez az oltár, mely észak-olasz példák után igazodik (tervezője valószínűleg a templomot tervező *Pietro Spazzo* köréből került ki), 1640 körül keletkezett.

Hazánk barokk szobrászatának azonban az igazi ideje mégis csak a XVIII. század. Ekkor a termelés hirtelen a legmagasabb fokot éri el. A művészek alig győzik a munkát s az egyház mellett a világi megbízások is hatalmas igényekkel lépnek fel. A központ, melyből a magyar művészi igény táplálkozik: Bécs. Azonban Bécsen keresztül Olaszország felé tekint. Bécs maga is tele van olasz mesterekkel, úgyhogy nem csodálkozhatunk azon, ha főuraink és kivált főpapjaink a behívott és betelepült osztrák művészek mellett egész sor olasz szobrászt is foglalkoztatnak. Fontos azonban megjegyezni azt, hogy a behívott és betelepedett idegen mesterek műhelyében csakhamar szerepet kapnak a hazaiak is és így

Kristóf mester

mechelni molsán készítette ~~Bát to~~
Báthori Kristóf elpusztult gyula-
fehérvári síremlékét.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig.
Bp. 1968. 167 l., képes /Minerva zsebkönyvek/

145. l.

KRISTÓF

említve

Losonci Miklós:Váci nyári tárlat.Vác,Görög templom
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/36.sz.4.o.

nulmányutak/ a célkitüzéssel
Megvizsgálandó viszont, hogy
ly részvétele ebben.
tsággal közösen fokozottabb
tani a Kutató Csoport rendelkezésére
gyermekeseknek és fiataloknak."
atában érvényesiti; megvalósitásának
elkezésre álló keretekre , az
tja eleve magába foglalja.

M. Kristóf Ágnes, festő

– M. KRISTÓF ÁGNES festőművésznő alkotásaiból csütörtökön kiállítás nyílt meg Leninvárosban. A tárlaton félszáz olajfestmény, akvarell látható.

8.

– : Hír

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976 jan. 30.

M.Kristóf Ágnes
szerepelt a II. megyei kiállitáson/1963 okt./

Molnár Vera: Megyei képzőművészeti kiállitás
Sátoraljaujhelyen.
NAPJAINK 1963. okt.

M, Kristóf Ágnes MDK

szerpelt az okt 6-án megnyilt kiállitáson.

Molnár Vera: A sátoraljaujhelyi megyei képzőmüvészeti kiállitásról.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG 1963 okt. 11.

Kristóf, ablakgyártó

Győr XVI. 2

l. Vill Győr

29. l

MOBHA 3.1.66.

Kristóf
Laratos

l

Házi Sopron kört
II r. 6. k
1507. 284. l.

Kristóf

laratoom.

l,

Hári. Sopron tört.

II. r. 4. k.

1488. 394, 396. l.

1489. 407. l.

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS

GYÓGYFÜRDŐI
ÉS
GYÓGYFORRÁSAI

IVÓKÚRÁK

REGGEL 1/2 7 ÓRÁTÓL
ESTE 6 ÓRÁIG

A RUDAS-GYÓGYFÜRDŐ
PARKJÁBAN

Kristóf

ijjgjártó

l.

Házi. Sopron tört

II. r. 5. k.

1505. 174. l.

CISNADIOARA l. Kisdisznód
nód
CISZTERCI-rend 31, 44, 60, 61, 69
CITEAUX ciszt. apátság 61
61
CIULA-MARE l. Nagycsula
CIVIDALE díszítő szobrászat 161
— Museo civico, Szt. Erzsébet két kódexe 230
— S. Martino templ., Maestas Domini dombormű 169
CIVRAY *(Vienne)* St.-Nicolas, kapu 185
— ablak 116
CLAIRVAUX ciszt. monostor 204
CLERMONT *(Oise)* St.-Nectaire templ., oszlopfő 141
CLERMONT-FERRAND *(Puy-du-Dôme)* Notre-Dame-du-Post-templ., alaprajz 70
— oszlopfő 173
CLUNY *(Seine-et-Loure)* bencés apáts. 41, 60, 238
— oszlopfő 141

Kristóf

soproni purkanivet.

1530

l,

Házi. Sopron város

tört. II. r. 2. k.

46. l.

STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER
STÜHMER

Kristóf, kaplán

Könyvkötő Pozsony

l. 1459

Hunyady könyvkötés

56. l.

Mindegyik kérdés jogosult volt az utóbbi években s még jogosultabb az idén. A Nyári Egyetem tanulmányi bizottsága mégis a folytatás mellett döntött. Ezt mint ez évi rektor örömmel és helyesléssel fogadtam. Legyen szabad idei munkánk megnyitásául arról szólanom: miért kellett így döntenünk, s elmondanom: hogyan fogjuk mi fel a Nyári Egyetemet.

2. Az, hogy vállalkozásunk iránt mekkora lesz az érdeklődés, kevéssé érdekelt bennünket. Nem kételkedtünk, hogy valamennyi lesz s úgy gondolkodtunk, hogy ha kevés lenne is, annak kielégítése kötelességünk. Ezzel kimondtam, hogy a kötelességérzés hozott bennünket ide, a mai háborús életben fokozottan átérzett kötelesség. De éppen ez az álláspont kíván megvilágosítást: miért tartjuk ezt kötelességünknek, hiszen a József Nádor Müegyetem szervezeti szabályzata nem szól róla, tanári eskünkben sincs benne és ez az idei előadássorozat még csak háborús jellegűnek sem mondható, már pedig ma csak az

Kristóf

Kőfaragó

1521. Egerjes

l.

Hadtört. Közl

1914. 670. l.

Vojtha Antalt április 30-án Budapesten elfogták, sulyos gyanuokok alapján letartóztatták és Szabadkára szállitották.

A harmincnégyesztendős volt tiszt leszerelése után Vásárhelyen rendőrfogalmazó, majd Budapesten detektiv, Nagybecskereken pedig postás volt.

Vojtha kijelentette, hogy semmiről sem tudott, csupán az ujságokból értesült a gyilkosságról.

Később a szegedi tábla is jóváhagyta mindhárom gyanusitott letartóztatását.

Özv. Haverda Boldizsárné hagyatékának rendezésénél meglepő felfedezésre jutottak. Betörők jártak a gyilkosság után a lakásban és többszázezer korona értékü holmit és pénzt vittek el.

A fogházban Raszkolnyikovot adták Jánosynak és ennek a regénynek meg is lett a hatása.

Négyheti fogság után Jánosy kihallgatásra kért engedélyt. Sirva, teljesen összetörve részletes beismerő vallomást tett.

Beismerte, hogy ő ölte meg Haverda Boldizsárnét.

— Március vége óta készültem a gyilkosságra, — mondotta

Kristóf

kőfaragó 1521

Eperjes

l.

Hadtört. Közl

1913-274 l.

kát tud, apját, a törökszentmiklósi földbirtokost meg elképesztették a fogadósok, vendéglősök és hotelpincérek számlái. Utoljára is a jó négyszáz hold tiszamenti föld unta meg, kapta magát és más gazdát keresett.

A szobából egy ajtó nyilt, ez az ajtó mindig csukva állt, mert az ajtón tul dolgozott a komolyabb elem, amely nem tud dolgozni a fiatalok lármája miatt. Itt, ebben a szobában dolgozott Biró Lajos után Kenedi Géza, Elek Arthur és Wallesz Jenő.

Elek Arthur pillanatig sem tartotta magát ujságirónak, pedig ugyancsak tuljárt a harmincéves ujságirói jubileumán. Finom értékelésü esztéta, nagyszerü müismerő és hire tuljutott az ország határain, az angol Studió, a világ legtekintélyebb müvészeti lapja, vele iratja a magyar eseményekről való beszámolót. Kritikájának nagy sulyt tulajdonitanak, itélkezése fölvisz, vagy megakaszt s ép ezért ő igen óvatos, nagy megfontolás után mond csak ki valamit. Az a hüvös uriasság, amely az Ujság szellemének sajátja, benne igen erős mértékben inkarnálódott és mondják róla,

M Kristóf Ágnes

M. KRISTÓF ÁGNES FESTŐMŰVÉSZ alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt kedden Leninvárosban. A Tiszai Kőolajfinomító Vállalat új irodaházában kialakított minigalériában ez az első képzőművészeti kiállítás.

Magyar Hirlap 1979/272/8

M. KRISTÓF ÁGNES:
Tenger

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

M. KRISTÓF ÁGNES

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1987. ÁPRILIS 9-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
DUSZÁNÉ BAFFY ÉVA
A MISKOLCI GALÉRIA IGAZGATÓJA

A TÁRLAT MEGTEKINTHETŐ
1987. ÁPRILIS 9–22.
MEDGYESSY TEREM
DEBRECEN, VÖRÖS HADSEREG ÚTJA 31.

MOLNÁRNÉ KRISTÓF ÁGNES Nyíregyházán született. Középiskoláit is ott végezte, majd főiskolai diplomát szerzett. 1960-tól tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának, a Magyar Képzőművészek Észak-magyarországi Területi Szervezetének és a Szinyei Merse Pál Alkotó közösségnek. 1957-ben állított ki először az Országos Miskolci Grafikai Kiállításon. 1960-tól nagyon sok csoportos kiállításon vesz részt: Miskolcon, Sátoraljaújhelyen, Ózdon, Salgótarjánban, Leninvárosban stb. Főbb gyűjteményes kiállításai: Tokaj, Ózd, Nyíregyháza, Vásárosnamény, Mezőkövesd kétszer Budapesten, többször Miskolcon. Utoljára 1986 szeptemberében Helsinkiben volt kiállítása, melyet bemutattak Lempääläben is. Témái között állandóan megtalálható a finn táj. Többször volt Finnországban. Járt a környező szocialista országokban. Továbbá Szovjetunióban, Bulgáriában, Kelet- és Nyugat-Németországban és több ideig volt Franciaországban. M. Kristóf Ágnes Miskolcon élő festőművész művészetében kiemelkedő fontosságú szerepet kap a táj, a fa, a hegy. Képein a táj, a fák nem pusztán a természet, hanem az emberi világ jellemhordozói. Expresszív kifejezésmódjából következik, hogy uralkodóak a dinamikus, élénk, erőteljes tartalmakat megjelenítő színek.

Felelős kiadó: Köteles István

Borsodi Nyomda

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Kristóf Ágnes, festő-

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

1981 APR 19

1981. április 19.

1021

Késmárk

Kristóf Ágnes festménye budapesti kiállításáról

őtűzvédelem

kopter biztosítja, de ezekben benne van azoknak a helikoptereknek a száma is, amelyek lógatott víztartályaikból borítják ki a vizet az égő erdőterület felett. A vízbombázó repülőgépek az égő terület fölé repülnek és ott 80—150 méteres magasságból engedik ki vízrakományukat az égő erdőre. A légi erdőtűzvédelmet kiegészíti még 10 műszaki és 2 felderítő repülőgép. A személyi állomány 384, speciális kiképzésben részesült légi erdőtűzoltó, 100 pilóta és 93 szerelő.

Furcsa baleset

M. KRISTÓF ÁGNES festőművész alkotásaiból nyílt meg kiállítás tegnap Miskolcon. A tárlaton a művész százötven, többségében az utóbbi években alkotott festménye került közönség elé.

Népszabadság, 1984. XII. 11

KRISTÓF Ágnes festőművész

Kiállítása, Szolnok, MN Helyőrségi Műv. Otthon, 1985. május 31. - jún. 4.

Szolnok: Helyőrségi Műv. Otthon, 1985 [6] p.

itte, Bill Reid ceruzarajza alapján

kással, lecsatolható függővel, a nyakék csatja és a

Lootas kenu

Bill Reid a skidgate-i totemoszlopon

Elülső oszlop

Haida Gwaii szelleme

A holló és az első ember

Farkas "xoji"

Hód "Tsing"

Mennydörgésmadár

Sas "xut"

Lazacok

Holló "xoya"

Gyilkos bálna "sgana"

M. KRISTÓF ÁGNES

1021

1982. szeptember 17. Televizió 19,3o Vgné

TV-Hiradó 1.

- Megujulva, megszépülve fogadja ma reggeltől ismét a látogató kat a Képcsarnok Vállalat Szőnyi István Terme Miskolcon. Az elmult három hónapban szinte tdjesen kicserélték a Képzőmü vészeti Bolt belső berendezéseit, és ennek köszönhető, hogy a korábbinál sokkal kulturáltabb tárolási, eladási és vásár lási lehetőségeket biztositottak. Az izléses belső, az oszlo pok burkolata, a lépcső, a korlát és a csillár, Madarasi István iparmüvész munkáját dicséri. A bolt átalakitásával egyidőben megujult a kiállitóterem is, ahol most M.Kristóf Ágnes alko tásai láthatók. A festőmüvésznő az elmult egy esztendőben készült képeivel mutatkozik be a közönség előtt, amelyeknek nagyrésze finnországi tanulmányutja hatására született. A természet szeretete, a különböző szinekkel való magasfoku bánásmód jellemzi ezeket az alkotásokat, és erről győződhet nek meg a látogatók is, akikmegtekintik a tárlatot szeptember 3o-ig Miskolcon, a Szőnyi István teremben.

MDK

Kristóf Árpád

Önarckép

Ernst Muz. 138. kiáll. Munkácsy Céh V. kiáll. 1933. márc. 14 l.

Kristóf Bálint

a hollóházi gyár jelenlegi igazgatója

Siklós Győző: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
750.

MDK

Kristóf Árpád

Gondüző borocska mellett

Ernst Múz. 138. kiáll. Munkácsy Céh kiáll. V.
1933. márc. 8 l.

Háry Gyula

MDK

olaj
"
"
"
"
"

KUT 19o3-4. téli kiáll.

Kristóf Béla grafikus

kiállítása a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ galériájában

Népszabadság, 1985. IX. 6

Kristóf Béla

Kiállítás a diósgyőri
Vasas Múnetidési Központban

Nápszava 1985. IX. 6.

Kristóf Béla grafikus

kiállítása a dírsgyőri Vasas
Művelődési Központ Galériájában

Magyar Hírlap, 1985. IX. 6

DK

Kristóf Cecilia

Festőszeres üvegek, o.

3. Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaújhely

MDK

Kristóf Cecilia

Festőnő, o.

Három cserép virág, o.

3. Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaújhely

Kristóf Cecilia

25. Alkó, olaj, 70×90
26. Gendélet I. olaj, 100×70
27. Gendélet II. " , 90×70
~~28~~ Repr.: Gendélet

Ezek M.o.-i Képz. műv kiáll 1966
kat. bev. Aradi Nóra Bp. 1966

MDK

Kristóf Cecilia

Kánon, o.

4.Észak-magyarországiterületi képsőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

MDK

Kristóf Cecilia

repr.:

Kánon

4. Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

MDK

Kristóf Cecilia

Három cserép virág, repr.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátroaljaujhely

MDK.

Kristóf Cecilia

Kiállitási kritika és Három cserép virág c. képének reprója

Nógrád 1967 máj.7.p.7.

MDK.

Kristóf Cecilia

Kiállitási kritika

Művészet 1967 okt.p.46.

M.D.Y

Kristóf Cecilia
Estő

Resit vett a tárlaton.

Kovács Gyula: Eszak-magyarországi képzőművészet
Művészet 1967 akkóber - 46 kep.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kristóf Kéve

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 APR 2 4

1021

A TIT miskolci Értelmiségi Klubjának programja

25-én 16 órakor Ifjú fizikusok összejövetele. Előadó: Nébli Vendel adjunktus.

25-én 16 órakor Ifjú fizikusok szakosztály rendezésében: Szeged és a Tiszatáj szépségei. Előadó: Frisnyák Sándor tanár.

27-én 18 órakor a városi nőtanács rendezésében előadás A jazz története címmel, zenei illusztrációkkal. Előadó: Bobok Elemér tanársegéd.

28-án 15 órai kezdettel az idegennyelvi szakosztály rendezésében módszertani továbbképzés. A mondatcentrikus nyelvoktatás legfontosabb elméleti és gyakorlati kérdései címmel. Előadó: Ferenczy Gyula adjunktus.

28-án 19.30 órakor a műszaki és fizikai szakosztály közös rendezésében előadás: A technika filozófiai problémái címmel. Előadó: dr. Fukász György főiskolai tanár.

A klubban megtekinthetők Molnárné Kristóf Ágnes képzőművész képei.

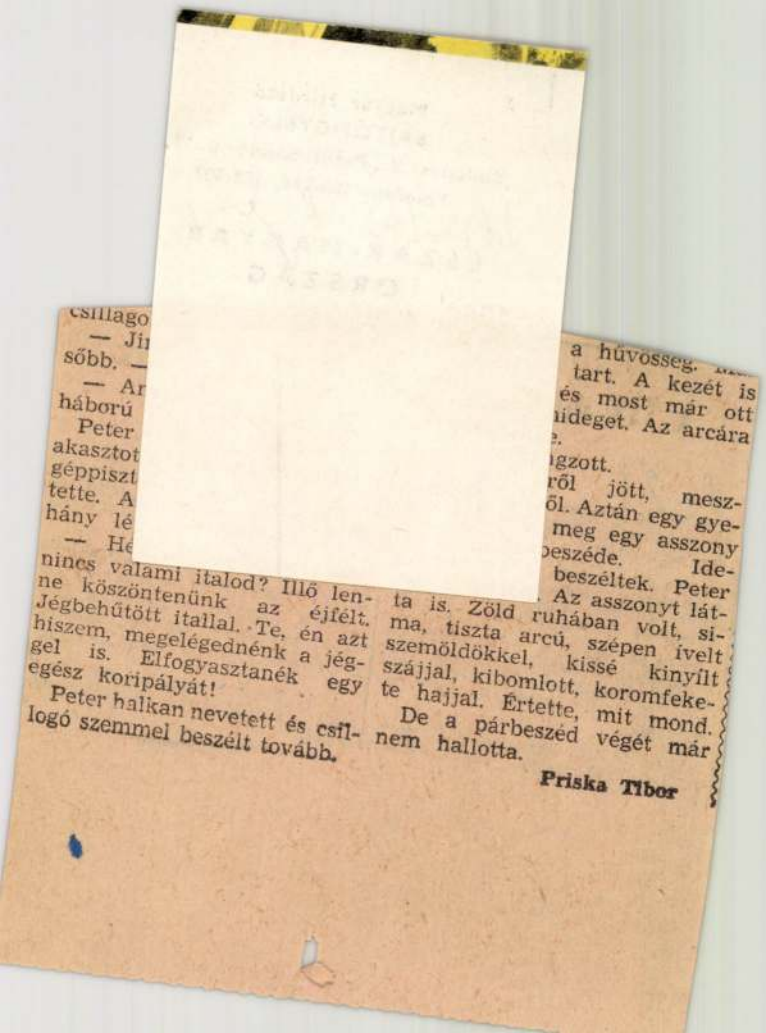

csillago
— Ji
sőbb. —
— Ar
háború
Peter
akasztot
géppiszt
tette. A
hány lé
— He
nines valami italod? Illő len-
ne köszöntenünk az éjfélt.
Jégbehűtött itallal. Te, én azt
hiszem, megelégednénk a jég-
gel is. Elfogyasztanék egy
egész koripályát!
Peter halkan nevetett és csil-
logó szemmel beszélt tovább.
a hűvösség.
tart. A kezét is
és most már ott
hideget. Az arcára
gzott.
ről jött, mesz-
ől. Aztán egy gye-
meg egy asszony
beszéde. Ide-
beszéltek. Peter
. Az asszonyt lát-
ta is. Zöld ruhában volt, si-
ma, tiszta arcú, szépen ívelt
szemöldökkel, kissé kinyílt
szájjal, kibomlott, koromfeke-
te hajjal. Értette, mit mond.
De a párbeszéd végét már
nem hallotta.

Priska Tibor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JAN 30

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

M. Kristóf Ágnes festőművész

nuár 30., péntek

1021

Megnyílt M. Kristóf Ágnes kiállítása

Csütörtökön délután a leninvárosi Derkovits Gyula Művelődési Központban megnyitották M. Kristóf Ágnes miskolci festőművész gyűjteményes kiállítását. M. Kristóf Ágnes ez alkalommal több mint harminc olajfestményével mutatkozik be a város közönségének. A kiállítást Ládi Vera, a Művelődési Központ igazgatóhelyettese nyitotta meg. Beszédében méltatta a festőművész munkásságát. Mint mondotta: M. Kristóf Ágnes 1955-től vesz részt kiállításokon. Szerepelt már Miskolcon, Sátoraljaújhelyen, Budapesten és az országhatáron túl: Münchenben és Helsinkiben is. Alkotásaiból Borsodban eddig négy helyen rendeztek gyűjteményes kiállítást.

Ipa
kihasz

NÉHÁNY ESZTENDŐVEL ezelőtt még amiatt törték a fejüket a községi, járási vezetők; hogyan oldják meg a területükön élő, ám „csak" a háztartásban dolgozó lányok, asszonyok munkába állítását. Borsodban, amely közismerten aprófalvas megye, elvétve lehetett találni a kisebb településeken nők számára alkalmas munkahelyet.

Nem csoda, hogy a községi vezetők egymásnak adták a kilincset a felsőbb szerveknél, könnyűipari vállalatoknál és üzemeknél sürgetve olyan kisüzemek létrehozását, amely megoldja foglalkoztatási gondjukat. A sürgetések jól találkoztak az általános ipartelepítési törekvésekkel és jó néhány